

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÖĞRETİM ELEMANLARI, ÜNİVERSİTE ÇALIŞANLARI İLE KURUL VE KURUMLAR ARASINDAKİ HUKUKSAL ANLAŞMAZLIKLAR

I. ÜNİVERSİTEDE SÜRGÜN CEZASI :

A. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU ARACILIĞI İLE DENENMEK ÜZERE BAŞKA BİR YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNA SÜRGÜN CEZASI:

2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası, 12 Eylül 1980 Askeri Darbesinin ürünüdür. Askeri Darbenin anarşiden ve kargaşadan sorumlu tuttuğu kurumların ön sırasında, üniversiteler ve bunları oluşturan öğretim elemanı .öğrencisi ve üniversite çalışanları bulunmaktadır. Bu nedenle, üniversite ve üniversiteli, Askeri Darbenin ana uğraş konusunu oluşturmuştur. Sorumlu kılınan kurumlar "deli gömleğine" sokulurken, öğretim elemanları, üniversite çalışanları ve öğrenciler, cezalandırılmış, sindirilerek, edilgen bir konuma getirilmek politikası izlenmiştir. 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasından önce, .bu amaçla yönelik olarak kullanılan yasa, 1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasası olmuştur. 1402 Sayılı Yasa ile yapılan tasfiye, o tarihe kadar yapılanların en ağır ve acımasız olmuştur. 1402'likler olarak anılanlar arasında 71 profesör ve doçent, 20-25 öğretim görevlisi bulunmaktadır. Üniversitede yaratılan baskı ve korku ortamı, kimi öğretim elemanlarınca protesto konusu kılınmış ve çok sayıda üniversite öğretim üyesi, üniversiteden ayrılmak durumunda kalmıştır. 1402 sayılı yasa karabasanının etkisi ile meslekten ayrılanların sayısının 1200-1300'e vardığı kestirilmektedir. (Daha ayrıntılı bilgi için; Bkz.M.Tahir Hatiboğlu;Türkiye Üniversite Tarihi,(2.Baskı), Selvi Yayınevi, Ankara,2000, s.460-461.)

Burada amacımız, 1402'liklerin öyküsünü anlatmak değildir. Bunlardan bazılarını,daha önceki bölümde örneklemeye çaba gösterdik. Üniversitede Sürgün Cezası başlığı altında, 2547 Sayılı Yasanın 7/L maddesi ile YÖK tarafından, 13/ b-(4) maddesi ile üniversite rektörleri tarafından kullanılan yetki üzerinde duracağız.

Yükseköğretim Kurulunun görevlerini düzenleyen 7 nci maddenin (L) fıkrası YÖK'e; Rektörlerin disiplin işlemlerini kovuşturmak ve karara bağlamak; Öğretim elemanlarından bu yasada öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile bu yasada belirlenen yükseköğretimin amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunanları rektörün önerisi üzerine yada doğrudan, normal yöntemine göre, yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmek yada denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamak.

görevini vermektedir.

Görüldüğü gibi, yukarıya alınan fıkra hükmü, YÖK'nun disipline ilişkin görev ve yetkilerini düzenlemektedir.

YÖK'nun bu alandaki görev ve yetki kullanımını sağlayıcı Kurul, Yükseköğretim Denetleme Kurulu, 2547 Sayılı Yasanın 8 ve 9 uncu maddelerinde tanımlanmakta ve görevleri sıralanmaktadır. 8 inci maddeye göre Yükseköğretim Denetleme Kurulu(YÖDK); Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların çalışmalarını gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı bir kuruluştur.

YÖDK'nun 9 uncu maddede, konumuzla ilgili sıralanan görevleri ise; Yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim ve öteki çalışmaların bu yasada belirtilen amaca ve ana ilkelere uygunluğunu Yükseköğretim Kurulu'nca hazırlanacak esaslara göre ve onun adına denetlemek; Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından bu yasanın 53 üncü maddesine göre istenilen soruşturmaları yapmak;

biçiminde belirlenmiştir.

9 uncu maddenin gönderme yaptığı 53 üncü madde ise, "Disiplin ve Ceza İşleri'ni düzenlemektedir.

Bu maddeye göre YÖK Başkanı Yükseköğretim Kurulu ile üniversite rektörlerinin disiplin amiridir, ilk soruşturma, YÖK Başkanınca yada görevlendireceği uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır. Buna göre YÖDK, YÖK Başkanı tarafından, YÖK ve YÖDK üyeleri ile üniversite rektörleri hakkında istenilecek disiplin cezalarına ilişkin ilk soruşturmayı yapacaktır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu Teşkilat, Görev ve Çalışma Usulleri Yönetmeliği'nin 7 inci maddesi YÖDK'nun görevlerini sıralamaktadır. Bu Yönetmeliğin 7/c maddesi YÖDK'na "Yükseköğretim Kurulu tarafından istenecek disiplin konularını soruşturmak", 7/d maddesi ise, "Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Yasasının 53 üncü maddesinin 2653 sayılı yasa ile değişik © fıkrasına göre istenecek soruşturmaları yapmak" görevlerini vermektedir.

Yani, YÖK'na 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesi ile verilen görev, bir disiplin işlemi olup, bunun sınırları ise, 9 uncu ve 53 üncü maddeler ile sınırlanmıştır. Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Yükseköğretim Kurulu ve YÖDK ile üniversite rektörlerinin disiplin amiri olduğundan, bunlar dışındaki öğretim elemanları, üniversite çalışanları konularında disiplin soruşturmasında bulunamaz. Bunlarla ilgili disiplin soruşturmasının, nasıl ve kimlerce yapılacağı, 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesinde belirtilmektedir. Bu nedenle, YÖK'ün, 7/1 maddesinde, öğretim elemanları hakkındaki tasarruflarının yasal bir temeli bulunmamaktadır.

Disiplin amiri olmadığı öğretim elemanları hakkında kurumları ile ilişkilerini kesme, denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atama yetkisinin bulunmaması gerekir. 2547 Sayılı Yasaya dayalı olarak 22.09.1982 gün ve 17820 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Disiplin Yönetmeliği'nin Disiplin Soruşturması başlığını taşıyan Bölüm III'ün "Soruşturmaya Yetkili Amir ara başlıklı 17 inci maddesinde, YÖK Başkan, üst kuruluşlar ile bütün yükseköğretim kurumlarının her kademesindeki görevlilerin disiplin amiri olarak tanımlanmıştır. Bu, yasada varolmayan bir düzenlemedir. Yönetmelikler, yasada varolan bir hükmü ayırtılayan ve açıklayan hükümler taşıırken, burada "korsan" bir tümce sıkıştırılmıştır. Öyle ki, YÖK Başkanı, Üniversitelerarası Kurul'un da disiplin amiri olmaktadır.

Oysa ki, ÜAK, üniversitelerin üst akademik organı olup, süreklilik göstermeyen, yılda belirli sürelerde toplanan bir kuruldur. Yükseköğretim Yasası ile kotarılmak istenilen "tam bir merkezilik" olduğundan, yasal hükümlere özen gösterilmemesi, amaca uygunluk taşıyan kimi hükümlerin bazan yasaya, bazan yönergeye, bazan yönetmeliğe so-kuşturulduğu görülmektedir.

Bunun yanısıra, Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nde yer alan disiplin cezaları; "uyarma", "kınama", "yönetim görevinden ayırma", "aylıktan kesme", "kademe ilerlemesinin durdurulması", "görevinden çekilmiş sayma", "üniversite öğretim mesleğinden çıkarma" ve "kamu görevinden çıkarma" olarak sıralanmaktadır. Görüldüğü gibi, disiplin suçları arasında "öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile bu yasa-da(2547 Sayılı Yasa) belirlenen yükseköğretimin amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunma" ile disiplin cezaları arasında "denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamak" cezası bulunmamaktadır. Ancak, YÖK, başlangıçtan bu yana, hukuk kurallarına ve hatta yasa hükümlerine özen göstermemeyi, bir alışkanlığa dönüştürmüş bulunmaktadır.

Görevleri yerine getirmede yetersizlik" nasıl saptanacaktır ? Akademik sanı, geçirdiği bilimsel sınavlar ile elde etmiş kimseleri, YÖK Başkanı yada rektör nasıl ve hangi ölçütlere göre değerlendirecektir ? Bütün bunlar, yanıtlanması olanaksız sorular özelliğini taşımakta olup, amaç, öğretim elemanlarını, YÖK Başkanı ile rektörün kulu ve kö-

leşî düzeyine indirmektir. Amaçlanan, bağısız ve koşulsuz olarak, üniversitede "boyun eğmeyi" sağlamak, sıkıyönetim rejimini sürdürmektir. Uygulamaya baktığımızda da bunları görmekteyiz. YÖK Başkanı (Kurulların fazla öneminin olmadığı, uygulamalar ile kanıtlanmış durumda), rektörün önerisi yada doğrudan öğretim elemanlarının, ya yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmekte , yada denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna sürgüne gönderilmektedir.

2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesinin, aynı yasanın öteki maddeleri ve disiplin yönetmeliği ile uyumsuzluğunun yanısıra, asıl önemlisi, bu maddenin Anayasanın 130 uncu maddesine de aykırı olmasıdır. Anayasanın 130 uncu maddesi, bilimsel özgürlüğünün güvencesi olarak; "üniversite ile öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler" derken, öte yandan da, bilimsel özgürlüğün güvencesi olarak da, öğretim elemanlarının "Yükseköğretim Kurulunun yada üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar" olduklarına yer vermiş bulunmaktadır.

Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasının disiplin yönetmeliğinde yer almasına karşın, denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atanmak cezasının disiplin yönetmeliğinde bulunmaması, burnu sürttürülecek ve terörize edilecek öğretim elemanları için, sürgün cezası bolca uygulanmaktadır. Önce, Yasanın 7/1'ye göre sürgün cezasına muhatap kılınanların sığınağı olan yargıdaki kararlara bakacağız. Rektörlerin sürgün cezası uygulamalarını ise, daha sonra örnekleyeceğiz.

7/1 maddesine göre, YÖK kararı ile sürgün cezasına konu kılınan öğretim elemanlarının sayısını kesin olarak saptamak oldukça güçlük taşımaktadır. YÖK'nu aracı kılarak, bir kısım öğretim üyesinden kurtulmak isteyen üniversiteler arasında Selçuk, Mersin öne çıkmaktadır. Örnekleme istersek,Mersin Üniversitesi'nden Prof.Dr. Türker Özsayar Elazığ Fırat Üniversitesi'ne, Doç.Dr. Ahmet Özer ise, İsparta Süleyman Demirel Üniversitesi'ne; DoçJDr. Muazzez (Çelik) Karakaya Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne sürgün edilen öğretim üyeleridir, "denenmek üzere"yi, "usandırmak üzere / terörize etmek üzere / bıktırıp usandırarak görevden ayrılmayı sağlamak " diye de çevirebilirsiniz.

1. DOÇ. DR. MUAZZEZ ÇELİK KARAKAYA'NIN SÜRGÜNÜ

Doç. Dr. Muazzez Çelik Karakaya olayı, YÖK üniversitelerindeki düzeyi, etik değerlerine, yasa ve hukuk devleti kavramlarına saygıyı sergileyen örnek bir olaydır. Aşağılık kimi çağrışımlara kapı aralayan muhbirlik ve bu muhbirliğe prim veren uygulamaları görüp de, bundan yüzü kızarmayacak kimsenin olmadığı düşüncesindeyim.

Selçuk Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Mineraloji-Petrografi ABD öğretim üyesi olan Doç. Karakaya'nın sürgün cezasının taşlarının döşenmesine, anılan ABD Başkanı'mın, Fakülte Dekanlığına yazdığı, 23.05.2000 günlü yazı ile başlanmaktadır. ABD Başkan Prof .Dr .Halil Baş; "DoçDr. Karakaya'nın olumsuz tutum ve tavırlarının Dekanlığınızca da bilinmesini ve gerek görülebilecek önlemlerin alınmasını takdirlerinize arz ederim" diyerek, olumsuz tutum ve tavırları şu biçimde sıralamaktadır;

- Bölüm öğretim elemanları arasında,kendi çevresinde, öteki öğretim elemanlarına karşıt bir grup oluşturma çabasını göstermesi; Lisansüstü öğrencilerinden bazıları-nın danışmanlığım üstlenebilmek için çaba göstermesi ve bunda başarı kazanması; Bölümdeki öğretim elemanlarını çeşitli çevrelerde kötülemesi, kendisinden başka kimsenin doğru-dürüst çalışmadığı, herkesin kendisine düşman olduğu yolunda gerçek dışı ve olumsuz söylenti yayması; Bölümdeki 5 profesör ile konuşmaması, küs durumda olmasıdır.

Düğmeye basılmasından olacak, Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof.Dr.Yüksekl Aydın da, Fakülte Dekanlığına,14.06.2000 günlü bir yazı ile, Doç. Karakaya hakkında dedikodu üretmektedir. Bölüm Başkanı Doç. Karakaya hakkındaki suçları şöyle sıralamaktadır: Yrd.Doç. kadrosuna atanmasından yaklaşık 2 yarıyıl sonra(tarihi bile belirtme sorumluluğu duyulmamakta), ders dağıtımı nedeni ile ABD Başkan ile sürtüşmeye girmesi ve toplantıda sinirsel rahatsızlık geçirip Tıp Fakültesi Acil Servisine kaldırılması; Araş .Görevlisi Necati Karakaya ile o günlerde duygusal yakınlık kurması, anılanın doktora danışmanlığını alması ve bu yakınlığını evliliğe dönüştürmesi; Saptanamayan tarihlerde Perşembe'den başlayan hafta sonu bağlantılı Ankara'ya izin isteğinde bulunması ve bilimsel araştırma gerekçeli bu izinlere daha sonra Arş .Gör .(şimdiki eşi) Necati Karakaya'nın da eklenmesi; Kulu Meslek Yüksekokul Müdürü iken, hafta sonlarını, Necati Karakaya ile,Ankara'da geçirme alışkanlığını göstermesi; Ankara'ya gitme isteğinin geri çevrilmesi üzerine, on gün rapor alması; Necati Karakaya ile evlenmesi (Bölüm Başkanı evlilik düşmanı mı yoksa!, asıl utanç ve suç oluşturan itiraf bu noktada kendisini ele vermektedir. Bölüm Başkanı muhbir bu evliliği şöyle yorumlamaktadır: " ...Yıllardır bizim yakıştırdığımız hocalık-öğrenci ilişkisinin ne olduğu böylece açığa çıkmış oldu" diyerek, evliliğe varan bir yakınlığı, nasıl ahlak dışı, aşağılık biçimde söylenti konusu kıldığını ele vermektedir.) Diledikleri zamanlarda rapor almayı alışkanlığa dönüştürmesi, 15-20 günlük rapor alması, sağlık durumunun bozulması;

Muhbir Bölüm Başkanın son tümcesi ise, anlaşılması olanaksızlık ile sakatlık taşımaktadır: "kendi sınıfındaki öğrencilerinden, yani sınavlarını değerlendirdiği talebelerinden, hakkında olumlu yönde yazı yazmalarım kim isteyebilir. " Sanırım, Doç. Karakaya hakkında öğrencilerinden olumsuz yönde yazılmış yazı sağlanması düşünülmüş, ancak Bölüm Başkan bunun öğrencilerinden sağlanamayacağını itiraf ediyor.

ABD Başkanından 22 gün sonra, Bölüm Başkanından da "üretilmiş şikayet siparişini" alan Mühendislik- Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof.Dr.Ali Sinan, yine 22 gün sonra, 6 Temmuz 2000 gün ve 4142 yazı ile , Rektörlük Makamına, anılan muhbir ABD ve Bölüm Başkanlarının yazılarını dayanak göstererek, başka bir üniversitede görevlendirilmesi isteminde bulunmaktadır.

Bu yetmemiş olacak ki, Bölüm Başkanı, 17.10.2000 gün ve 727 sayılı yazı ile, Doç.Karakaya'nın Dekanlığa verdiği dilekçesine yanıt verirken, "...Dekanlığımızı, Rektörlüğümüzü tehdit, devamlı meşgul eden Kararaya hakkında düşünmek lazımdır" denilmektedir. Dekanlık, hemen aynı gün önerildiği gibi, Doç.Karakaya hakkında düşünerek, 17 Ekim 2000 gün ve 8397 sayılı yazısı ile, rektörlükten, Doç.Dr. Karakaya'nın, hizmetinden yararlanma olanağının kalmaması nedeni ile, başka bir üniversitede görevlendirilmesi için gerekli girişimde bulunulması istenilmektedir.

Danışıklılığı kanıtlayan bir başka belge ise, Dekanlığın 24.10.2000 gün ve 8386 sayılı yazısında yer almaktadır. Dekanlık, ilgede kendilerinin 6.7.2000 günlü yazısı ile Rektörlüğün 5.10.2000 gün ve 6296 sayılı yazısına gönderme yaparak; Doç.Karakaya hakkında, Rektörlük yazısı gereği Bölümü Başkanlığından ayrıntılı görüş istendiğini, fakülte ve bölüm içerisindeki huzursuzluğunun son aşamaya vardığını, fakülte ve bölüm içinde huzursuzluk çıkarmayı sürdürdüğünü, bu nedenle "gereğinin yapılması" istenilmektedir.

Rektörlük, YÖK Başkanlığına, 21.11.2000 gün ve 11328 sayılı yazı ile başvuruda bulunarak; Doç .Karakaya'nın huzursuz ve geçimsiz olduğu, fakültesi ve bölümü ile verdiği dilekçeler ve dava konuları ile Rektörlüğü ve Hukuk Müşavirliğini meşgul ettiğini, kendisi ile ilgili olarak yapılan her türlü olumlu girişim ve yaklaşımlardan sonuç alınmadığını, bir öğretim üyesine yakışmayacak davranışlarının, yöneticileri gereksiz yere meşgul ettiği ve kurum içinde huzursuzluklara neden olduğundan, başka bir üniversitede, 7/1 maddesi gereğince görevlendirilmesini önermektedir.

YÖK Yürütme Kurulu, 19.12.2000 günlü toplantısında Selçuk Üniversitesi Rektörlüğünün önerisini görüşerek, Doç .Karakaya'nın, 7/1 maddesi uyarınca, denenmek üzere Van-Yüzüncü Yıl Üniversitesine atanmasına karar vermiş ve karar 22.12.2000 gün ve 29374 sayılı yazı ile Rektörlüğe iletilmiştir.

Anılan sürgün kararı, 4.01.2001 günlü bir başvuru ile, Ankara İdare Mahkemesine, yürütmenin durdurulması ve iptal istemi ile yargıya taşınmıştır. Yükseköğretim Kurulu kararının, iptali ve yürütmenin durdurulması nedenleri olarak şunlar sıralanmıştır:

- Kamu hizmeti, kamusal gereksinimleri karşılamak amacı ile, idarenin yönetiminde yada yakın gözetimi altında yapılan ve amacı kamu yararı olan uğraşları anlatır. Hizmete, kamusal kimliğini veren en önemli etmen, bu hizmetlerin yöneldiği amaç olan, kamu yararadır. Bu anlamda, yasada ayrıca özel amaç gösterilmemişse, idari

işlemin amacı geneldir ve değişmez. Davalı idare, anılan kararını, Selçuk Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi'nin kararına dayandırmıştır ki, bu kararda gözetilen amaç, kamu yararı değildir. Hizmetin gerekleri bütünüyle gözardı edilerek alınan bu kararda gözetilen amaç, kişisel olarak husumet beslenen ve doçentlik ataması ile ilgili raporda dile getirildiği gibi, şansını başka bir kurumda aramasının doğru olacağı ifade edilen bir öğretim üyesinin bertaraf edilmesi olduğundan, amaç yönünden hukuka aykırı olan işlemin iptali gerekir.

- SELÇUK Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dekanlığı tarafından alınan kararlarla haksız yere disiplin cezalarının verilmesinin yanında, Doç. Karakaya'nın vermekte olduğu ders üzerinden alınarak, yönetsel görevlerine son verilerek, fakültedeki yeri sarsılmaya çalışılmıştır. Tüm bu işlemlerin, Selçuk Üniversitesi MMF Dekanlığının Doç. Karakaya'nın üniversiteden uzaklaştırılmasına gerekçe hazırlamak amacı ile düzenlendiği ortadadır. Buradan, haksız yere verilen, bir bölümü iptal edilen, bir bölümü de halen yargıda olan, tartışmalı ve hiçbir haklı gerekçeye dayanmayan disiplin cezalarına dayanarak, YÖK'ün Doç.Karakaya'yı Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne ataması, açıkça hukuka aykırıdır ve bu nedenle iptali gerekir.

- 2547 Sayılı Yasanın YÖK'nun görevlerini düzenleyen 7 maddesinin "1" bendinde, Kurulun görevleri arasında "...öğretim elemanlarından bu yasada öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile bu yasada belirlenen yükseköğretimin amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunanları rektörün önerisi üzerine yada doğrudan, normal usulüne göre, yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmek ve denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamak" da sayılmıştır.

- Doç.Karakaya,1990'dan beri SÜ'nde görev yapmaktadır. Bu görevi süresince pek çok bilimsel çalışma yürütmüş olup, ulusal ve uluslar arası pek çok projeye katılmış, TÜBİTAK ve benzeri pek çok saygın bilim kuruluşları ile birlikte ortak çalışmaların altına imzasını atmıştır. Bu nedenle, 2547 sayılı yasada öngörülen görevleri yerine getirmesi konusunda yetersizliğinin görülmesi mümkün değildir.

- Doç. Karakaya, tüm çalışmalarında, yasada belirlenen yükseköğretimin amaç,ana ilkeleri ve öngördüğü düzene uygun hareket etmiştir. Doç .Karakaya tarafından alınan yargı kararlarından ve özellikle 15 Kasım 1999 tarihinde yapılan rektörlük seçiminden sonra Doç .Karakaya ve eşi hakkında disiplin soruşturmaları düzenlenmeye başlanmış ve bu düzmece soruşturmalar sonucunda, kendilerine disiplin cezaları verilmiştir. Bu cezaların tümü yargıya taşınmış ve dördünde iptal kararı alınmıştır. SÜ Müh-Mim Fakültesi Dekanlığı düzmece tüm soruşturmalarda Doç .Karakaya'yi üniversiteden uzaklaştırma güdüsü ile hareket etmiştir. Disiplin Hukukunun varlık nedeni, çalışma ortamında huzur ve düzeni sağlamak ve korumak iken, SÜ MMF Dekanlığı, disiplin kurallarını, kişisel olarak husumet besledikleri bir öğretim üyesinin

bertaraf edilmesine olanak sağlayan kurallar bütünü olarak algılamaktadır. Sonuçlanan davaların tümünde iptal kararı çıkmış olması, açılan soruşturmaların düzmece soruşturmalar olduğunu açıkça kanıtlamaktadır.

- Sonuç olarak, 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesinde anılan koşullardan hiçbirinin gerçekleşmemiş olmasına karşın, YÖK'nun Doç.Karakaya'yı Van-Yüzüncü Yıl Üniversitesine ataması açıkça hukuka aykırıdır ve söz konusu kararın iptali gerekir.

- İptali istenen karar bir gerekçeden yoksundur. Kuşkusuz, YÖK'nun tüm idari kararlarında olduğu gibi, iptali istenen kararda da "takdir hakkı" vardır, bu takdir hakkı sınırsız ve mutlak değildir. Bu nedenle, iptali istenen kararda, takdir hakkının neden karardaki gibi tecelli ettiğinin anlaşılması için, davalı idarenin bunu açıklaması gerekir. Bu neden açıklanmadığına göre, burada iptali istenen kararın uygun bulunmadığını, takdir yetkisinin yerinde kullanılmadığını kabul zorunluluğu vardır.

YÖK Başkanlığı, 23.02.2001 gün ve 982 sayılı yazı ile yanıt vermiştir. YÖK Başkanlığı yanıtında;

- Selçuk Üniversitesi Rektörlüğü'nün 21.11.2000 gün ve 293-11328 sayılı yazısı ile, yazılarında belirtilen gerekçeler nedeni ile, Doç.Karakaya'mn,2547 sayılı Yükseköğretim Yasasının 7/1 maddesi uyarınca denemek üzere bir başka yükseköğretim kurumuna atamasını önerdiğini; Üniversitesi önerisinin, YÖK Yürütme Kurulu'nun 19.12.2000 günlü toplantısında görüşülmesi sonucunda,2000.74.3521 sayılı karar ile, Doç.Karakaya'nın Yüzüncü Yıl Üniversitesine atanmasına karar verildiğini; İşlemin .kişisel husumet beslenen bir öğretim üyesinin bertaraf edilmesi için düzenlenen bir işlem olduğu savının kabul edilemez olduğunu; YÖK'nun rektörün isteklerini yerine getiren bir makam olarak tanımlanamayacağını; Doç.Karakaya hakkındaki savların incelenerek, sunulan bilgi ve belgeler çerçevesinde dava konusu atama kararının alınması yoluna gidildiğini; Rektörlüğün yazılarında, Doç.Karakaya'nın huzursuz ve geçimsiz tutum ve davranışlarda bulunduğu, fakültesi ve bölümü ile ilgili verdiği dilekçeler ve dava konuları ile Rektörlüklerini, aldığı cezalar ile Hukuk Müşavirliğini meşgul ettiğini, kendisi ile ilgili olarak yapılan, her türlü olumlu girişim ve yaklaşımlardan sonuç alınmadığının belirtildiğini, bunun üzerine YÖK Yürütme Kurulunca yapılan inceleme sonucunda, Rektörlüğün yazısında belirtilen gerekçeler de göz önüne alınarak, Doç. Karakaya'nın Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne atanmasına karar verildiğini; Söz konusu atamanın, 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesine uygun olduğunu, bu maddeye göre yapılan atamanın idari bir işlem olduğunu, hükmün amacının üniversitelerimizdeki çalışma düzeninin korunması ve öğretim elemanlarına daha verimli çalışma ortamlarının sağlanması olduğunu belirterek, işlemin hukuka uygun olduğu görüşü dile getirilmiştir.

Dava,Ankara'da açılmasına karşın, Konya İdare Mahkemesi'ne aktarılmış ve Konya

İdare Mahkemesi, 14.03.2001 günü, E. 2001/174 sayılı dosya için .yürütmenin durdurulması istemini ret etmiştir. . Konya İdare Mahkemesi'nin bu kararı .üzerine Konya Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz da bulunulmuştur. 2001/98 numaralı dosyada işlem gören dava, 24.04.2001 günlü karar ile, Konya İdare Mahkemesinin 14.03.2001 günlü kararının kaldırılması ve yürütmenin durdurulması ile sonuçlanmıştır. Anılan kararın gerekçesinin buraya alınmasında yarar ve öğreticilik bulunmaktadır:

Olayda uygulanan 2547 Sayılı Yasanın 7 nci maddesinin (1) fıkrasında; öğretim elemanlarından bu yasada öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile bu yasada belirtilen Yükseköğretim amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunanlar, rektörün önerisi üzerine yada doğrudan, normal usulüne göre, yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmek yada denemek üzere bir başka yükseköğretim kurumuna atamak, Yükseköğretim Kurulu'nun görevleri arasında sayılmıştır.

Bu madde ile idareye tanınan takdir yetkisi kesin ve mutlak olmayıp, hizmet gerekleri ve kamu yararı ile sınırlıdır.

Ayrıca, idari işlemin belli bir nedene dayanması, idare hukukunun temel ilkelerinden olup, idari işlemin oluşturulduğu tarihte varolan ve idareyi işlem oluşturmaya yönelten nesnel olaylardır.

Bu nesnel olayların neler olabileceği ise, uygulanan yasa hükmünde tek tek sayılmış olup, bunlar, bu yasada öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizlik, yine bu yasada belirlenen yükseköğretim amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunmak biçiminde belirlenmiştir.

Anılan yasa hükmü ile Yükseköğretim Kuruluna, bir öğretim elemanını başka bir öğretim kurumuna atanmak üzere öneri götürmekle görevli kıldığı rektörlerin, bu öğretim elemanına yönelteceği yukarıda belirtilen olaylardan birinin varlığını somut olarak ortaya koymaları, başka bir anlatımla, soyut sav ile yetinmeyip, savlarını kanıtlayıcı belgelere dayandırmaları gerekmektedir.

Bu bağlamda, idari işlemin yargısal denetiminin ise, işlem oluşturmaya neden olarak gösterilen olayların gerçek olup-olmadığı, gerçek ise, işlem oluşturmaya yeterli bulunup-bulunmadığıma ilişkin olarak yapılacağı kuşkusuzdur.

Bakılan davada, davalı idare tarafından sunulan belgelerin incelenmesinden; davalının huzursuz ve geçimsiz davranışları bulunduğu, sürekli olarak fakültesi ve bölümü ile ilgili verdiği dilekçeler ve dava konularının Rektörlüğü ve aldığı cezalarla ilgili olarak Hukuk Müşavirliğini meşgul ettiği, kendisi ile ilgili olarak yapılan her türlü olumlu girişim ve yaklaşımlardan sonuç alınmadığı, bir öğretim üye-

sine yakışmayacak bu davranışları lie yöneticilerini gereksiz yere meşgul ederek, kurum içinde huzursuzluklara neden olduğu gerekçesiyle dava konusu işlemin oluşturulduğu anlaşılmaktadır.

Ancak, dosya içeriğinin incelenmesinde, işleme neden olarak gösterilen bu olayların, yalnızca soyut olarak ileri sürüldüğü, herhangi kanıtlayıcı bir belgeye dayanılmadığı ve somut olarak ortaya konulmadığı görülmektedir.

Ayrıca, davacı hakkında oluşturulan bir kısım idari işlemlere karşı dava açması yasal hakkı olup, bu hakkın kullanılması sonucu hakkında verilen disiplin cezalarının bir bölümü yargı kararı ile iptal edilmiş bulunmaktadır.

Bu noktalar gözönüne alındığında, dava konusu işlemin neden unsurunun gerçekleşmediği sonucuna varıldığından, davalı idare işlemi hukuka uygun bulunmamıştır.

Kaldı ki, 2547 Sayılı Yasanın anılan hükmünün, görevine son verilmesi gerekenlerin dışında kalan öğretim elemanları yönünden, fıkra da öngörülen nedenlerin varlığının açıkça ortaya konulması durumunda bile, Yükseköğretim Kuruluna verdiği yetkinin süreli olarak kullanılabilir bir yetki olduğu ve geçici görevlendirme kapsamında değerlendirilmesi gerektiği, fıkranın tümünün incelenmesinden açıkça anlaşılmaktadır. "

Yürütmenin durdurulması kararı ile karşılanan işlem konusunda, esastan da ortadan kaldırılma (iptal) kararı da, 25.10.2001 'de, K.2001/1418 numara ile verilmiştir. Gerekçe yukarıdakinin aynıdır.

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, bu sürgünlerin önünü alacağına, yargı kararı ile mahkum edilen kararları ve işlemleri yapan yöneticiler hakkında gereken işlemi yapacağına, Danıştay'a başvuruda bulunmuştur.

Danıştay Başkanlığına sunulmak üzere Ankara Nöbetçi İdare Mahkemesi Aracılığı ile Konya İdare Mahkemesi Başkanlığına 26.12.2001 günlü yaptığı başvuruyu buraya aktarmakta ve YÖK undaki kafa yapısını burada sergilemekte yarar var.

"...SÜ Rektörlüğünün Üniversiteleri MMF öğretim üyesi Doç. Dr. Muazzez Çelik Karakaya'mn huzursuz ve geçimsiz tutum ve davranışlarda bulunduğu, fakültesi ve bölümü ile ilgili verdiği dilekçeler ve dava konuları ile Rektörlüklerini aldığı cezalarla Hukuk Müşavirliğini meşgul ettiği, kendisiyle ilgili olarak yapılan, her türlü olumlu girişim ve yaklaşımlardan sonuç alınmadığı belirtilerek adıgeçenin 2547 Sayılı Yasanın 7/L maddesi uyarınca denemek üzere bir başka Yükseköğretim Kurumunda görevlendirilmesi istenilmiştir. Bunun üzerine YÖK Yürütme Kurulunca yapılan inceleme sonucunda SÜ Rektörlüğünün yazısında belirtilen gerekçeler de gözönüne alınarak Doç.Dr. Muazzez Çelik Karakaya'mn 2547 Sayılı Yasanın 7/L maddesine göre Yüzüncü Yıl

Üniversitesinde durumuna uygun bir kadroya atanmasına karar verilmiştir.

2547 Sayılı Yasanın 7/L maddesinde "...Öğretim elemanlarından, bu yasa da öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile, yükseköğretim amaç, ana ilkele-ri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunanları..." deyişi bulunmaktadır. Söz konu- su atama, usulüne uygun bir atamadır. Atama, işbu hükme göre yapılmış olup, bu hükme göre yapılan görevlendirme idari bir işlem niteliğindedir. Hükmün amacı Üni- versitelerimizdeki çalışma düzeninin korunması ve öğretim elemanlarımıza daha ve- rimli çalışma ortamlarının sağlanmasıdır. Nitekim, dava konusu olayda da Üniversite- deki çalışma erinç ve düzeninin sürmesini sağlamak için ilgilinin bir başka üniversite- de görevlendirilmesi önerilmiştir. Bu öneride belirtilen ve yukarıda açıklanan gerekçe- ler nedeni ile Kurulumuzca oluşturulan işlem yasal mevzuata ve hukuka uygun oldu- ğundan davacının savlarının reddi gerekmektedir.

Savunmalarımız ekinde gönderilen dava konusu işleme ilişkin bilgi ve belgeleri içeren işlem dosyasının incelenmesinden davacının disiplin cezası aldığı, Üniversitedeki çalış- ma düzenini ve huzuru bozacak davranışlarının Mineroloji-Petrografi ABD Başkanlığı, Jeoloji Mühendisliği bölüm Başkanlığı ve MMF Dekanlığının yazılı görüşlerinde de ay- rıntıları ile yer aldığı görülecektir.

Öte yandan, 2547 Sayılı Yasanın 7/L maddesi uyarınca yapılacak görevlendirmenin belli bir süreye bağlı olması gerektiğine ilişkin değerlendirmede ise, anılan yasanın be- lirlenen maddesinde süreye ilişkin bir açıklama yada bir sınırlama söz konusu değildir. Davacı, huzursuz, geçimsiz tutum ve davranışlarda bulunmuş, fakültesi bölümü ile ilgi- li verdiği dilekçe ve dava konuları ile anılan Üniversite Rektörlüğünü, aldığı cezalarla Hukuk Müşavirliğini meşgul etmiş ve kendisi ile ilgili yapılan her türlü olumlu girişim ve yaklaşımdan sonuç alınmadığı için, denemek üzere başka bir Yükseköğretim Kuru- muna atanmasına karar verilmiştir.

Bu nedenle, davacı hakkında oluşturulan işlem hukuka uygundur . Dava konusu işlemin ortadan kaldırılmasına ilişkin Konya İdare Mahkemesi kararının bozulması gerekmektedir..."

BAŞVURUNUN YORUMU : YÖK, yargı kararları ile mahkum edilen, ortadan kal- dırılan işlemlerin sahiplerini sorgulama, onlar hakkında, " yöneticilerinize (efendileri- nize) kayıtsız koşulsuz boyun eğin", "efendiler her zaman haklıdır" yaklaşımını sergile- •mektedir. Bunu yaparken, YÖK olarak rektörlerin de kendi buyruğundan çıkmaması gerektiğini anımsatmak istemektedir. YÖK'teki sorun da buradadır. Bu türden kafalar- la özgür bilimsel çalışma yapılabilir mi? Üretken bir çalışma ortamı yaratılabilir mi? Vereceğiniz yanıt, sizi düşündürmeli! Gerek Rektörlüğün ve gerekse YÖK Başkanlığı- nın sığınmak istedikleri gerekçe, disiplin suçu oluşturan eylemler çerçevesinde düşünü- lebilir. Oysa ki, disiplin yönetmeliğinde "sürgün cezası" yoktur. Bu yokluk, korsan ola-

rak girmiş bir hükmün kötüye kullanımı ile kapatılmak istenilmektedir. Rektörlük ve Gerek Rektörlüğün ve gerekse YÖK Başkanlığının sığınmak istedikleri gerekçe, disiplin suçu oluşturan eylemler çerçevesinde düşünülebilir. Oysa ki, disiplin yönetmeliğinde "sürgün cezası" yoktur. Bu yokluk, korsan olarak girmiş bir hükmün kötüye kullanımı ile kapatılmak istenilmektedir. Rektörlük ve YÖK, istemedikleri, kendileri açısından sorun yaratan ve dikensiz gül bahçesi oluşturmalarına engel olarak gördükleri öğretim elemanlarından, böylece kurtulmak istemektedirler. YÖK Başkanlığı, sürgünün süreli değil, sürekli olduğunun da altını çizebilmektedir. Peki, denenmek için başka bir üniversiteye gönderilen öğretim üyesinin "uslanıp, iyi çocuğa dönüşmesi !" sonrasında ne yapılacaktır sorusuna, böylece, "orada kalacaktır!" yanıtını vermektedir. Öğretim üyesini, yalnızca ders veren kişi olarak görmeliler ki, onun araştırma projelerinden, araştırmacı ekibinden, bilimsel çalışmalarından hiç söz edilmemektedir. Bunların ortadan kaldırılması ile, bir bilim insanının, nasıl araştırma ve inceleme yapacağını hiç düşünmediğini ele vermektedir.

2. SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ BUYRUĞU İLE SÜRGÜN

Atatürk Üniversitesi İİBF yardımcı doçenti, 1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasasının değişik 2. Maddesi gereğince, bölge dışına atanmasının Sıkıyönetim Komutanlığınca istenilmesi üzerine, 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesi uyarınca, 20.09.1985 tarihli onayla, İnönü Üniversitesinde görevlendirilir. Yrd.Doç., 15.08.1986'da, görevlendirilmenin kaldırılması istemi ile, idare mahkemesine başvuruda bulunur. Başvurunun, 12.01.1987 günlü işlemlerle reddi üzerine, iptali istemi ile, Danıştay Beşinci Dairesi'ne başvuruda bulunulur.

Danıştay 5. Dairesi tarafından 27.11.1989'da sonuçlandırılan dava dosyası, 1987-2378 Esas, 1989-2045 Karar numarasını taşımaktadır.

Danıştay 5 inci Dairesi, görevlendirilmenin kaldırılması isteminin reddi yolundaki Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın işlemini iptal eden kararında; 2547 Sayılı Yasanın 7. Maddesinin sözü geçen (1) fıkrasının, görevine son verilmesi gerekenler dışında kalan öğretim elemanları yönünden, fıkarda öngörülen nedenlerin varlığına bağlı olarak, Yükseköğretim Kuruluna verdiği yetkinin "süreli olarak kullanılabilir bir yetki olduğunun açık olduğunu; Fıkarda atamak sözcüğünün kullanılmış olmasına karşın düzenlenen ve kastedilenin "geçici görevlendirme" olduğunun, fıkranın tümünün incelenmesinden açıkça belli olduğunu; fıkra hükmü ile, doğrudan doğruya ilişkilerinin kesilmesini gerektirecek derecede olmamakla birlikte, görevlerini yerine getirmekte yetersizliği saptanan yada 2547 Sayılı Yasa ile belirtilen yükseköğretimin amacı, ana ilkeleleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunan öğretim elemanlarına, bu yetersizlik ve aykırılık durumlarını düzeltmeleri için kendilerine yeni bir olanak tanındığında ve

böylece onları yükseköğretim kurumlarına kazandırmak ereği güdüldüğünde kuşku bulunmadığını; Yasanın bu ereğine göre, hakkında sözü geçen fıkra hükmü uygulanarak "denenmek üzere" başka bir yükseköğretim kurumuna atanan öğretim elemanlarının, denemelerini zorunlu kılan neden yada nedenlerin gerekli kıldığı "makul bir süre" sonunda durumlarının yeniden gözden geçirilmesi ve yetersizlik yada aykırılık durumlarının ortadan kalktığı saptanan öğretim elemanları hakkında yeni bir işlem yapılması ve böylece (1) fıkrası ile tanınan süreli yetkinin, sürekli bir niteliğe dönüştürülmemesi idare yönünden yasal zorunluluk olduğunu; Fıkırada, öğretim elemanlarının denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumunda görevlendirilmeleri durumunda bu görevlendirmenin süresi, bu süre içinde ilgili hakkında uygulanacak yöntem ve esasları ve kadro durumunun ne olacağı konularında açık bir düzenlemeye yer verilmemekte oluşu da, oluşturulan işlemin "atama" işlemi olmayıp, "geçici görevlendirme" işlemi olduğunu ve ilgilinin asıl görev yerindeki kadrosu ile hukuksal bağlılığının sürmekte olduğunu kanıtlamakta bulunduğunu; 2547 Sayılı Yasanın kimi maddelerinde dahi, 7/1 maddesine benzer biçimde geçici görevlendirme yetkisinin kimi makamlara tanınmış olduğunu belirterek, yasanın 13/b-4 maddesinin bunun açık örneğini oluşturduğunu ve gerekli gördüğü durumlarda üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki personelin görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görev vermenin rektörlerin yetkileri arasında sayılmış bulunduğunu; geçici görevlendirilmelerin sürekliliğe dönüştürüleceği yolunda 5 inci Dairece verilen kararlarda da vurgulandığı gibi, belli usullerle bir kadroya atanmış öğretim elemanının yasada gösterilen usule ve yetki kurallarına uyulmadan kadrosu ile hukuki ve fiili bağıntısının kesilmesi, yine ancak belli usul ve yetki kurallarına uyularak atanabilecek bir kadroya, bunlara uyulmadan atanması sonucunu doğuracağını, bu nedenle 13/b-4 maddede öngörülen yetkinin, yukarıda belirtilen amaçlarla ve hizmetin gerektirdiği süre ile sınırlı olduğunu, bu nedenle de sürekli olarak görev yerini değiştirme yada yeni görevler verme biçiminde kullanılamayacağını kabul etmenin gerekliliğini; Olayda AÜ İİBF'nde yrd.doç. olarak çalışmakta iken, Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 1.08.1985 günlü yazısı ile yaptığı istem üzerine ,Ekim 1985 tarihinde 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesi uyarınca "denenmek" üzere İnönü Üniversitesinde görevlendirilen davacının, Erzurum ilini de kapsayan bölgede sıkıyönetim kalktıktan ve aradan iki yıla yakın bir zaman geçtikten sonra, asıl görev yerine dönmek için yaptığı başvurusu üzerine, sıkıyönetim durumunun ve buradan Sıkıyönetim Komutanlarının 1402 Sayılı Yasadan doğan yetkilerinin sona erdiği de gözönünde tutularak, denenmesi gerekli kılan durumun sürüp-sürmediği yönünden inceleme ve araştırma yapılması ve sonucuna göre bir işlem oluşturulması gerekirken; başvurunun, sıkıyönetim sürdüğü sıradaki bölgesel durumu ve hukuken geçerli belgelerle kanıtlanmayan güvenlik soruşturması raporundaki bilgiler gözönünde tutularak reddedilmesinde hukuka uyarlık görülmediği; belirtilmektedir.

İŞLEMLER VE KARARLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

Bir öğretim üyesini, denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna sürgün etme ge-

rekçesi olarak kullanılan nedenlerin, geçersizliği, yargı kararı ile de belgelenmekle birlikte; sürgün kararına neden olarak gösterilenlerin, anabilim dalı, bölüm başkanları .dekan ve rektör açısından pek de yüz ağartıcı olmayıp, yüz kızartıcı, yüz karalayıcı olduğu, tartışılmaz bir gerçektir. Bir öğretim üyesinin safdışına düşürülmesi için araç olarak kullanılmak için yaratılan suçlar, anayasal hak olan dilekçe verme ve hak aramaya kadar vardırılrken, öte yandan, özel yaşamın gizliliği ilkesi de ayaklar altına alınabilmekte, öğretim üyesinin özel yaşamı konusunda fırtınalar yaratıldığı, utanmazca itiraf edilebilmektedir.

Bunun ötesinde, her uyguladıkları disiplin işleminin yüzlerine, yargı kararı ile çarpılmasını bile, öğretim üyesine suç olarak yöneltebilmek çılgınlığına kadar vardırılabilmektedirler. Düzmece suçlamalar ile sonuç alamayıp, tüm girişimlerinde başarısız kalan kalanlar, YÖK ile suç ortaklığına girerek, öğretim üyesinden kurtulmayı O'na aktarabilmişlerdir.

Suç var ise, yapılması gereken işlem, disiplin soruşturma sonrası, disiplin cezası verilmesidir. Bunların ise, zaman aşımına uğramamış olması gerekmektedir. Disiplin Yönetmeliğinin 19 uncu maddesi, zaman aşımını düzenlemektedir.

Buna göre, disiplin suçu niteliğindeki fiil ve durumları işleyenler hakkında disiplin soruşturmasına girişebilme, yetkili amirlerce öğrenilme tarihinden başlayarak, bir ay ve memurluktan çıkarma cezasında altı aylık süre ile sınırlıdır. Bu tarihler arasında disiplin soruşturmasına başlanmadığında, disiplin cezası verme yetkisi düşmektedir.

Öğretim üyesi hakkında suç yaratma ortaklığına girişmiş bulunan anabilim dalı, bölüm başkanları,dekan ve rektör takımı, 10.10.1994'de doçent sanını almış ve yargı kararı ile doçentlik kadrosuna 28.02.1996 tarihinde atanmış bulunan Doç. Karakaya hakkında, suç üretme becerisini bile gösterememişler, suç yaratımı konusunda, 1994 öncesi taşıdığı yardımcı doçentlik aşamasına gönderme yapabilmekte, YÖK'de bu garabeti ciddiye alıp, öğretim üyesini sürgün edebilmektedir. Pes doğrusu!

Gerek uygulamada ve gerekse yargı kararında gözden kaçan bir nokta bulunmaktadır. 7/1 maddesi, YÖK'na iki görev vermektedir. Bunlardan biri, rektörlerin disiplin işlemlerini koğuşturmak ve karara bağlamak, ikincisi ise, öğretim elemanları hakkında kurumlari ile ilişkilerini kesmek yada denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamaktır. Öncelikle, Disiplin ve Ceza İşlerini düzenleyen 53 ile bu maddeye koşut olarak düzenlenmiş bulunan Disiplin Yönetmeliğinde, üniversite mesleğinden çıkarma yada kamu görevinden çıkarma cezası bulunmasına karşın, "kurumlari ile ilişkilerini kesme" yada "denenmek üzere bir başka yükseköğretim kurumuna atama" yaptırımı bulunmamaktadır.

Bilimsel sınavlar sonucu akademik san kazanmış ve bunun sağladığı görev ve yetkileri

kullanan birinin, "yasada öngörülen görevlerini yerine getirmede yetersiz olduğuna" kim karar verecektir? Öncelikle, bu iki yaptırım, eğer gerekiyor ise, disiplin cezası özelliğini taşıdığından, bunun Disiplin Yönetmeliği içine alınması gerekmektedir.

Tartışılması gereken bir başka nokta, bu görevlerin yerine getirilmesi biçimidir. Yasanın 9 uncu maddesi, bunun Yükseköğretim Denetleme Kurulu olduğunu göstermektedir. 9uncu maddenin (b) fıkrası ve bu maddeye dayalı olarak çıkarılmış bulunan "Yükseköğretim Denetleme Kurulu Teşkilat, Görev ve Çalışma Usulleri Yönetmeliği"nin 7/f maddesi ; Yükseköğretim Kurulu Başkan tarafından bu yasanın 53 üncü maddesine göre istenen soruşturmaları yapma görevini YÖDK'na vermiştir. 53 üncü madde ise, bu istemin sınırlarını çizmektedir.

YÖK Başkanı, YÖK, YÖDK ve üniversite rektörlerinin disiplin amiri olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle, YÖK ve YÖDK üyeleri ve üniversite rektörleri dışındakilerin disiplin amiri olmadığından, öğretim elemanları hakkında, doğrudan yada dolaylı olarak disiplin soruşturması yapamaz ve yaptırıamaz. YÖK Başkanını, bütün yükseköğretim kurumlarının disiplin amiri kılan, Disiplin Yönetmeliğinde varolan ve 17 inci maddeye sıkıştırılan korsan hüküm, yasal dayanaktan yoksun bulunduğu gibi, uygulama olanağını bulunmayan bir hükümdür. Çünkü, Yönetmelikteki bu korsan hükmü varsaydığımızda, YÖK Başkanı, bir yardımcı hizmetlinin de, disiplin işlerini soruşturma görevini üstlenebilir. Bu ise, işin ciddiyeti ve olabirliği ile bağdaşan bir durum değildir.

Olayımızda, YÖK Yürütme Kurulu, kendisini yine olmayan bir yetki ile donatarak, "Disiplin Kurulu" işlevini yüklenmiş bulunmaktadır. Oysa ki, Yasanın 53 üncü maddesi, disiplin kurallarının, üniversite ile bağlı birimlerin yönetim kurulu olduklarını açıkça belirtirken, YÖK Yürütme Kurulu, YÖK Genel Kurulu'nu, "Disiplin Kurulu" olarak tanımlamamakta, bu işlevin YÖDK eli ile yürütüleceği, görülmektedir. Bir an için, Disiplin Yönetmeliğinin 37 inci maddesine itibar edersek, Yüksek Disiplin Kurulu, YÖK Yürütme Kurulu olmayıp, Yükseköğretim Genel Kurulu olmalıdır.

Doç. Karakaya hakkında verilen karar öncesinde, dosyanın ve ileri sürülen suçlamaların, YÖDK tarafından soruşturulması gerekirdi. Bu incelemenin öncelikle, suçlamanın nesnellığı, kanıtları ve zamanaşımına girip girmediği noktasından yapılması gerekirdi. Bunlar yapılmamış, yetkisiz olan YÖK Yürütme Kurulu, karara varmıştır. Yürütme Kurulu, kendisini, YÖK Genel Kurulunun yerine geçirecek, hukuk temelinden ayrılmıştır. YÖK'e de bu yakışırdı!

B. REKTÖR TARAFINDAN AYNI ÜNİVERSİTE İÇİNDE YAPILAN SÜRGÜN:

2547 Sayılı Yasa, üniversite ile üniversiteliyi suçlu, cezalandırılması gereken kurum ve topluluk olarak algıladığından, otoriter-merkeziyetçi bir düzenlemeyi ilke edinmiştir.

Tüm üniversiteler ve hatta Üniversitelerarası Kurul üzerinde YÖK eli ile uygulanan "sıkıyönetim" , üniversite ölçeğinde de rektör eli ile uygulanmak istenmiş ve uygulama bulabilmiştir.

YÖK'ün görevleri arasına sıkıştırılan (1) fıkrası benzeri bir hüküm, rektörün görev ,yetki ve sorumluluklarını tanımlayan 13 üncü maddeye, (b-4) olarak yerleştirilmiştir. 13/b-4 üncü maddeye göre rektöre; "gerekli gördüğü durumlarda, üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki personelin görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görevler vermek" görev,yetki ve sorumluluğu verilmiştir. Bu görevini yerine getirir, yetki ve sorumluluğunu kullanırken, gözeteceği genel çerçeve de, yine 13 üncü maddenin son paragrafında "üniversitenin ve bağlı birimlerin öğretim kapasitesinin rasyonel bir biçimde kullanılması ve geliştirilmesi " olarak tanımlanmaktadır.

Görevin genel çerçevesini çizen bir maddenin, disiplin cezası olarak uygulanması, sıkça yaşanan örneklerdendir. Eğer, 7/1 maddesi YÖK tarafından, tüm üniversite topluluğuna, 13/b-4 üncü madde rektör tarafından üniversite öğretim elemanları ve üniversite çalışanlarına uygulanabilecek disiplin hükmü ise, aynı yasanın 53 üncü maddesindeki "Disiplin ve Ceza İşleri"ne, YÖDK Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurumları Yönetici,Öğretim Elemanı ve Memurları Yönetmeliğine ne gerek vardır ? Yada, 7/1 maddesi ile 13/b-4 maddesinde tanımlanan ve bize göre disiplin cezası anlamı taşıyan hükümler, neden Disiplin Yönetmeliğinde yer almazlar?

YÖK Başkanına, tüm üniversite ve üst kuruluşlardaki görevliler üzerinde, genel bir yaptırım olanağı veren 7/1 maddesinde, hiç olmazsa, anılan yaptırımların, genel de olsa, gerekçeleri belirlenmiş bulunmaktadır. Buna karşın, 13/b-4 üncü maddesindeki görevin sınırları bile çizilmemiş, "rektörce gerek görülmesi" biçiminde, keyfi ve sınırsız bir biçimde kaleme alınmıştır. Oysa ki, kamusal alanda yetkinin kullanımının "görülen lüzum" gerekçesine dayandırılması, hukuk devleti ile bağdaşır bir düzenleme değildir.

Mevzuatımızdan, İkinci Meşrutiyet ile çıkartılmış bulunan "sürgün cezası", ve 1961 Anayasası ile çıkartılmış bulunan "görülen lüzum" uygulaması, YÖK Düzeni ile yeni gelenmiş olmaktadır. Eh, YÖK Sultanlarına da ancak bunlar yakışmaz mı?

2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasında, Rektörün görev,yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 13/b maddesinin yanısıra, öğretim elemanlarını görevlendirme alanındaki yetkisini düzenleyen 40 ve 41 inci maddeler bulunmaktadır. 40/a maddesinde rektöre verilen yetki, bağlı bulunulan fakülte yada yüksekokulda haftalık ders yükünü dolduramayan öğretim elemanları için ve kendi üniversitelerinin birimlerinde ve o kentteki yükseköğretim kurumlarında, ders yükünü doldurmak üzere ile sınırlıdır.

Yani, rektör, bu iki sınırlama içinde kalarak bu yetkisini kullanabilir. Yoksa, Tıp Fakül-

tesini öğretim üyesini, Fen Fakültesine, kadrosunun bulunduğu fakülte yada yüksekokuldan, başka ildeki fakülte yada yüksekokullara gönderemez, görevlendiremez, atayamaz.

Rektöre verilen bir başka görevlendirme yetkisi, 41 inci maddede tanımlanmaktadır. Bunun için, Devlet yükseköğretim kurumlarının, çeşitli bilim ve sanat dallarındaki öğretim üyesi gereksinimi ve bu öğretim üyesi gereksinimlerinin hangi yükseköğretim kurumlarından karşılanacağı, öğretim üyesi sayıları gözönüne alınarak YÖK tarafından belirlenir ve gereksinim karşılanmak üzere ilgili üniversitelere bildirilir. Bu üniversitenin rektörleri, gereksinimini karşılamak üzere hangi öğretim üyelerinin görevlendirildiklerini YÖK'na bildirir. Bu görevlendirmeler, bir yarıyıldan az, dört yarıyıldan fazla olmamak üzere, kadroları kendi üniversitelerinde kalmak koşulu ile yapılır.

Görüldüğü gibi, başka bir birimde yada üniversitelerde görevlendirmenin nasıl yapılacağı, yasa tarafından düzenlenmiş bulunmaktadır, "görev yerinin değiştirilmesi" benzeri bir uygulama, doğrudan rektörlüğe bağlı birimlerdeki öğretim elemanları için yapılabilir.

Öğretim üyesinin, kadrosunun bulunduğu fakültesinden yada yüksekokuldan, başka bir birime aktarılması, görev yerinin değiştirilmesi, onun bilimsel çalışmalarını sekteye uğratacak, bu bilimsel çalışmalara bağlı bulunan akademik sanları kazanması olanaklarını yitirebilecektir. Çünkü, öğretim üyeleri, yalnızca ders vermekle değil, bunun yanı sıra, 2547 Sayılı Yasanın 22 nci maddesinde sıralanan, uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmek, bilimsel araştırmalar ve yayımlarda bulunmak, belirli günlerde öğrencilerini kabul ederek, onlara danışmanlık yapmak benzeri görevler ile yükümlüdür. Çalışma ortamını oluşturmuş, belki de, belirli bir ekip ile bu çalışmalarını yürüten bir öğretim üyesinin, fakültesinden yada yüksekokulundan kopartılması, bütün bu çalışmaları aksatacak, olanaksız duruma getirecektir.

Uygulamalarda, 13/b-4 maddesinde tanımlanan yetkinin kullanımı, kaynakların rasyonel kullanımı amacına dönük olarak değil, tıpkı 7/1 deki gibi, öğretim üyesi üzerinde bir disiplin işlemi olarak uygulanmaktadır. Oysa ki, disiplin suçlarına karşı belirlenmiş olan cezalar arasında "görev yerinin değiştirilmesi" bulunmamaktadır. Bu nedenle de, anılan işlemler, 7/1 maddesinde olduğu gibi, yargıdan dönmektedir. Şimdi örnekleyelim:

1.ÖĞRETİM ÜYESİNİN KENDİ ÜNİVERSİTESİ İÇİNDE SÜRGÜNÜ:

ÖRNEK 1 - İlginç bir sürgün olayı, Sivas - Cumhuriyet Üniversitesi'nde, karı-koca iki öğretim üyesi için uygulanmıştır. CÜ Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ABD Öğretim Üyesi olarak görev yapan ve anılan kadrodaki görev süreleri uzatılmış bulunan Yrd.Doç.Dr. Mehmet Ünlü ile Yrd.Doç.Dr. Gülhan Ünlü, sırası ile, aynı günlü,

09.08.2000 günlü ve 1040 ile 1039 sayılı Rektörlük yazıları ile, aynı üniversitenin Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü ile Sağlık Hizmetleri MYO'nda görevlendirilirler.

Anılan sürgünlerin gerekçesi, Üniversite Rektörü Ferit Koçoğlu imzalı 05.09.2000 gün ve 1118 sayılı yazısı ile, "...anabilim dalında sizin dışındaki tüm çalışanların ortak isteği doğrultusunda, başka bir birimde görevlendirilmeniz uygun bulunmuştur" biçiminde açıklanmıştır. Rektörün, kendisine verilen ve öğretim kapasitesinin rasyonel bir biçimde kullanılmasına ve geliştirilmesine yönelik bir yetki ve görevi, başkalarının "istememezük" gerekçesine dayandırması, ilginç ve ibretlik taşımaktadır.

Böylece iki öğretim üyesi, Tıp Fakültesi için açılmış olan "araştırma görevliliği" sınavını kazanmış olmalarına, aynı alanda lisansüstü eğitim yapmalarına ve aynı alanda yrd.doçentlik kadrosuna atanmış olmalarına karşın, biri başka bir fakülteye, ötekisi ise, bir meslek yüksekokuluna görevlendirilebilmektedir.

Fakültenizde kurduğunuz çalışma düzeninin, alanınızda yürüttüğünüz bilimsel çalışmaların hiç mi hiç önemi yok. Anılan görevlendirmeler için, tıpkı Doç .Dr. Muazzez Karakaya olayında olduğu gibi, düzmece ve zorlamalı disiplin işlemleri başlatılmakta, disiplin kovuşturmaları yapılmakta, yargı kararı ile iptal edilen cezalar verilmekte ve yargı kararı ile mahkum edilen bu disiplin cezaları gerekçe gösterilerek, öğretim üyeleri hakkında sürgün işlemleri gerçekleştirilebilmektedir. İki Ünlü'nün sürgün cezasına çarptırılması ise, rektörün yeniden atanmasının sonrasına rastlaması ilginçlik taşımaktadır. Rektör, kendisine rakip bir adayı destekleyen ve bunu açıktan ortaya koyan bu iki öğretim üyesini cezalandırmak istemiş ve kurt-kuzu örneğinde olduğu gibi, yemeği aklına koyduğu kuzuyu, aşağıda olmasına karşın, suyu bulundurmakla suçlamaktadır. Bütün bunlar, rektörlük seçiminin, bilimsel ölçütlerin ve etik değerlerin yozlaşmasına, intikam duygularının söndürülmesine araç kılındığının örneklerini oluşturmaktadır.

Rektör tarafından, başka fakülte ve meslek yüksekokulunda görevlendirme gerekçesi olarak, "anabilim dalındaki çalışanların istemezük" çılgınlıklarının varlığı, resmi yazı ile itiraf edilmesine ve bunlar Sivas İdare Mahkemesi Başkanlığına sunulmasına karşın, İdare Mahkemesine davalı rektörlük tarafından verilen savunmada, görevlendirmenin gerekçesi, "kamu yararı ve hizmet gereği" olarak sunulabilmiştir. Böylece davalı rektörlük, yargı organına karşı, gerçeği saklayıcı, gerçek ile ilgisi olmayan bir bildirimde bulunabilmektedir.

Sivas İdare Mahkemesi'nde 2000/941 Esas ve 2001/430 Karar Sayılı dosyada işlem gören dava,14.06.2001 günlü ret kararı ile sonuçlanmıştır. Kararın gerekçesi, farklı bir yaklaşımı sergilediğinden aşağıya alınmıştır:

" Yukarıda anılan düzenleme uyarınca(13/b-4 üncü madde) Rektöre, gerekli görüldüğü durumlarda üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim

elemanlarının ve öteki personelin görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görev vermek konusunda takdir yetkisi tanındığı açık olup, bu yetkinin ancak kamu yararı ve hizmet gerekleri gözardı edilerek kullanıldığına kanıtlanması yada idari yargı merciince saptanması durumunda dava konusu idari işlemin neden ve amaç yönlerinden hukuka aykırılığı nedeni ile iptalini gerektireceği yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Mikrobiyoloji ABD öğretim üyesi(yrd.doç.) olarak görev yapan davacı hakkında ilgili ABDnda huzursuzluk yarattığı ve çalışma arkadaşlarına hoş olmayan davranışlarda bulunduğu savıyla yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen raporda; davacı ve eşinin ilgili ABDnda sürekli ortamı gerginleştirdikleri, huzursuzluk çıkardıkları, saldırgan bir tutum sergiledikleri anlaşıldığından söz edilerek Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanları ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 6. Maddesinin A,C,D,G,H ve İ bentleri uyarınca kınama cezası ile cezalandırılması yolunda getirilen öneri doğrultusunda kınama cezası ile cezalandırıldığı, ayrıca dava konusu işlemle de Fen-Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümünde görevlendirildiği, öte yandan davacı tarafından, anılan disiplin cezasının iptali istemiyle açılan davada Mahkememizin 21.03.2001 gün ve E:2000/394, K:2001/117 sayılı kararı ile; söz konusu soruşturma raporunda yer alan tanık ifadelerinin değerlendirilmesinden, adı geçen bölümde sürekli ve belirgin olarak huzursuzluk ve anlaşmazlığın var olduğu ve bu ortamın oluşmasında davacının süregelen olumsuz tavır ve davranışlarının etkin olduğunun subuta erdiği, ancak ilgili Yönetmeliğin 16. Maddesi uyarınca geçmiş hizmetleri ve sicilleri gözönünde bulundurularak alt cezanın uygulanıp-uygulanmayacağı konusunda bir inceleme ve araştırma yapılmaksızın, doğrudan, eylemin karşılığı olan ceza ile cezalandırılmasına ilişkin işlemde hukuka aykırılık(uygunluk olacak) bulunmadığı gerekçesi ile iptal edildiği anlaşılmıştır.

Olayda, yapılan soruşturma sonucunda, davacının görevli olduğu ABDnda sürekli ve belirgin bir huzursuzluk yaşandığı ve anlaşmazlığın var olduğu ve bu ortamın oluşmasında da, davacının süregelen olumsuz tavır ve davranışının etkin olduğu, öte yandan söz konusu eylemi nedeni ile verilen kınama cezasının iptali istemiyle açılan davada, Mahkememizin yukarıda anılan kararı ile eylemin sübuta erdiği, ancak alt cezanın uygulanıp-uygulanmayacağı konusunda bir irdeleme yapılmaksızın doğrudan eylemin karşılığı olan ceza ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesi ile iptal edildiğinin anlaşılması karşısında, kamu yararı ve hizmet gerekleri gözetilerek ve 2547 sayılı Yasanın 13/b-4 maddesinin tanıdığı takdir yetkisi kullanılarak, oluşturulan işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır."

KARARIN YORUMU : İdare Mahkemesi, dosya içinde yer alan ve ABD çalışanları-

nın "istemezük" biçimindeki görüşlerine dayalı olarak yapılan işleme yargısal dayanak oluşturmuştur.

Bir yandan, kullanılan yetkinin kamu yararı ve hizmet gereklerine dayalı olmasını dile getirirken, öte yandan "keyfi ve hukuksal anlamda geçersiz olması gereken bir gerekçeye sığınılarak karar verilmesini, olumlu karşılamanın olanağı bulunmamaktadır.

İdare Mahkemesi, görevlendirmenin, fakültesinden sürgün edilerek, başka fakülte yada yüksekokulda görevlendirmenin, disiplin gerekçesi ile de yapılabileceğini kabul etmiş olmaktadır. Kınama cezasını bile, usul nedeni ile iptal eden aynı İdare Mahkemesinin, aynı suçtan daha ağır sonuçlar doğurabilecek böyle bir karara onay vermesini anlamının olanağı bulunmamaktadır. Özellikle, böyle bir görev yeri değiştirimi, yalın, sıradan bir görev yeri değişiminin ötesinde anlam taşımaktadır. Çünkü, öğretim üyelerinin görevleri arasında ders vermenin yanı sıra, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak, uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıkları ve seminerleri yönetmek görevleri de bulunmaktadır. Tıp Fakültesinden Fen-Edebiyat Fakültesine yada meslek yüksekokuluna görevlendirilen öğretim üyelerinin, anılan çalışmalarını yürütmelerinin de olanağı ortadan kalkmaktadır.

Doçentlik çalışmasını, alanında yapması gereken bir öğretim üyesi, böyle bir sürgün cezası ile, bu aşamayı da başarma olanaklarından yoksun kılınmaktadır.

Ayrıca, Tıp Fakültesi öğretim üyeleri, yasa gereği, Döner Sermaye İşletmesinden önemli boyutlara varan parasal yarar sağlamaktadırlar. Görevlendirme ile, bu parasal olanaktan da yoksun kılınan öğretim üyeleri, böylece ikinci bir kez daha cezalandırılmış olmaktadır.

Yargının, olayın bu yanını görmemesi bu yargılama yerlerinde görev yapanların eğitim ve birikimlerinin yeniden gözden geçirilmesini gerekli kılmaktadır. İdare Mahkemesi, sürgün cezasını onaylayan kararına disiplin konusunu gerekçe kılarak, önemli bir yanlışlık içine düşmüştür. Çünkü, disiplin cezaları arasında, böyle bir yaptırım söz konusu değildir. Sivas İdare Mahkemesi, bu kararı ile, Danıştay yerleşik kararlarına aykırı bir yoruma da yönelerek, görevlendirmenin sürekli olabileceği sonucuna varmış olmaktadır. İdare Mahkemesi kararma Danıştay nezdinde itirazda bulunulmuştur. Yapıt hazırlanırken anılan itiraz sonuçlanmamış bulunmakta idi.

ÖRNEK 2 - Galatasaray Üniversitesi İletişim Fakültesi Temel Gazetecilik ABD öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Cüneyt Akalın, Rektör Prof .Dr .Erdoğan Teziç'in imzasını taşıyan 19.06.2001 gün ve 206 sayılı yazı ile, fakültesinden Rektörlüğe bağlı bir göreve sürülür. Sürgün yazısı ibretlik olduğundan, olduğu gibi, aktarılmasında yarar görülmektedir: "2547 Sayılı Yasanın 13 üncü maddesinin b bendinin 4 üncü paragrafı uyarınca, bundan böyle yalnızca, Fransızca dilinde kendini geliştirmek isteyen öğrencilere ayrılan donanımlı sınıflarda(Laboratoire Multi Media) görevlendirilmiş bulun-

maktasınız. 2001-2002 ders yılı hazırlıklarına şimdiden başlamak üzere Rektör Yardımcısı Prof. Bernard Fillion Dufouleur ile ilişkiye geçmenizi rica eder, Rektörlüğe bağlı olarak çalışacağımız yeni görevinizde başarılar dilerim."

Görüldüğü gibi Rektör, kendisine genel olarak tanınmış bir yetkiyi, cezalandırma amacına dönük olarak kullanarak, İletişim Fakültesi öğretim üyesini, "serbest çalışma öğretmeni/gözetmeni" olarak atayabilmektedir. Böyle bir hukuksuzluğun yapıldığı kurum, taşrada bir yükseköğretim kurumu değil, ülkenin gözbebeği olan bir yükseköğretim kurumudur. Böyle bir hukuk dışılığı gerçekleştiren rektör ise, saygınlığı olan ve hukuk alanında, insan hakları ve demokrasi konularında sözü olan bir kimsedir.

Tenzili rütbeye uğratılan, bilimsel uğraş ve çalışmalarından alıkonan Yrd.Doç ise, "Basın ve Sorunları", "Türk Siyasal Tarihi", "20. Yüzyılın Sorunları", "Türkiye'nin Uluslararası Medya ve Güncel Sorunları" adlı lisans ve lisansüstü dersleri veren birisidir.

Etkin bir biçimde eğitim-öğretim ve araştırma hizmetlerinde bulunan birinin, edilgen bir konuma indirilmesi, bir disiplin işlemine, bir yetersizlik raporuna dayandırılmadığı gibi, sudan bir gerekçe bile sunulma sorumluluğu duyulmamıştır. Örnek, tek kelime ile rektör despotluğunun yansıması, açığa çıkmasıdır. Cezalandırılan, yalnızca öğretim üyesi olmamakta, ondan ders alan öğrenciler ve kendisinden yararlanan kurumu olan fakültesi de cezalandırılmış olmaktadır. Sıradan bir kimse tarafından yerine getirilmesi gereken bir görev, yrd.doç. eli ile yürütülerek, kamu kaynaklarının sorumsuzca kullanımına da örnek oluşturmaktadır.

ÖRNEK 3 - Rektörlerin hukuk dışı bir biçimde, cezalandırmak ve bu yolla uslandırmak amacına dönük olarak kullanılan Yasanın 13/b-4 maddesine bir başka örnek ise, Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ)'nden. Doç.Dr.Halil Erkaya, bir yandan fakültesinden kopartılarak, Meslek Yüksekokulu'nda tam günlük olarak görevlendirilirken, öte yandan kendisine "Ölçme Tekniği ABD"nda da,1000-2000 öğretim yılında ders verilmemiştir.

İstanbul 6.İdare Mahkemesi'nde Esas No: 1999/936 sayılı dosyada görülen bu dava ile ilgili olarak, Rektörlüğün verdiği yanıt, hemen tüm rektörlerdeki anlayışı yansıtmaması açısından önem taşımaktadır. Rektörlüğün savunmasının bazı bölümleri aşağıdadır: "... Davacının MYO'nda görevlendirilmesine ilişkin işlem, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesinin Rektöre verdiği yetki uyarınca oluşturulmuştur. Rektör bu konudaki takdir yetkisini, hizmetin gerekleri ve kamu yararı düşüncesine uygun olarak kullanmıştır. Şöyle ki; dava konusu bu işlem, davacının görevlendirildiği MYO Müdürü'nün istemi üzerine gerçekleştirilmiştir. ..Bu yazıdan da açıkça anlaşılacağı üzere davacının görev aktarımı, adı geçen okulun Harita Programındaki gereksinim yanında, Teknik Programlar Bölüm Başkanlığı için duyulan gereksinime de dayanılarak istenilmiştir. Ancak davacı, kendisine yapılan Bölüm Başkanlığı önerisini kabul etmemiştir. Davacı bu olaya dava dilekçesinde yer vermemele Sayın

Mahkemenize eksik bilgi sunmuştur. Öte yandan davacı, Harita Programındaki iki "öğretim görevlisi"nin bulunduğunu belirtmektedir. Bu da gösteriyor ki, adı geçen programda "öğretim üyesi" yoktur. Kendisine ders verilmemesine ilişkin işleme gelince, bu konu bölüm başkanlığının yetkisindedir. Bölüm Başkanı'nın 13.08.1999 gün ve 1705 sayılı yazısında davacıya ders verilmemesini, davacının MYO'nda görevlendirilmiş olması ve Ölçme Tekniği ABD'nda yeteri kadar öğretim üyesi bulunması ile açıklamıştır. Davacının YTÜ'nde ders vermesinde, yeni görevini aksatmamak kaydı ile, Rektörlük açısından bir sakınca yoktur. Ancak, yukarıda da belirtildiği gibi, bu konu Bölüm Başkanının yetkisi içindedir. Ölçme Tekniği ABD'na bir yardımcı doçent kadrosu duyurusu verilmiş olması, yasal bir zorunluluğun sonucudur. Yrd.Doç. Dr .Ergin Güllal, daha önce doktora için yurt dışına gönderilmiş bir öğretim elemanıdır. Doktorasını bitirip yurda döndüğünden kendisinin kadroya atanması zorunluluğu vardır. Söz konusu kadro duyurusu bu nedenle yapılmıştır. Kendisinin askere gitmesi de, anayasal bir ödev olarak askerlik yükümlülüğünün bir sonucudur. Rektörün davacı yada kişisel husumet taşıdığı savı, gerçek dışıdır. Buna ilişkin tüm savları reddediyoruz. Davacının Ek-5 olarak sunduğu YÖK Başkanlığı başlıklı 13.01.1999 günlü yazı, olsa olsa davacının Rektöre duyduğu gereksiz ve tutarsız bir husumetin tipik bir göstergesi olarak değerlendirilebilir. Ne var ki bu yazının dava konusu işlemle hiçbir ilgisi yoktur. Ancak, davacının kişisel husumet savı bağlamında, Ek-4 olarak sunduğu Rektörlük yazısı ile ilgili şunu belirtmek yerinde olur: Davacı zamanaşımına uğramış olmakla birlikte, çeşitli raporlarla sabit olan "aşırma" fiilinin akademik çevrelerde takdir yada sempati ile karşılanmasını da beklememelidir. Davacının böyle bir durumu, kişisel husumet ile karıştırmayı yada kişisel husumet olarak değerlendirmesi ise, tek sözcük ile, boşa çabadır.

YANITIN YORUMU : Yanıtın tek sözcüğüne katılmak ve onaylamak mümkün değildir. Ancak, asıl önemlisi, YTÜ Rektörünün, yani işlem sahibinin öğretim üyeleri örgütlerinde, özerk ve demokratik üniversitenin gerçekleşmesi konusunda, çaba göstermiş biri olmasıdır. Demek ki, kişiler, özerk ve demokratikliği, başkalarından istemekte, ancak, kendileri benzer ilkelere, kendi yönetimlerinde saygı göstermemektedirler. Yada demokratik yönetimi, kendilerinin yönetici olmaları ile sınırlı görmektedirler. İki yüzlülüğün ve çifte ölçütlülüğün bir örneği.

Yanıt, öncelikle, 13/b-4 maddesinin ne denli yanlış anlaşıldığını yada bu yanlış anlaşılma diploma ile olmaz dersiniz, kasıtlı biçimde öyle algılandığını göstermektedir. Kendi kurumlarında ders yükünü doldurmayan öğretim elemanlarının nasıl görevlendirilecekleri Yasanın 40/b maddesinde açıklanmaktadır. Ayrıca, 2547 Sayılı Yasanın hiçbir maddesinde yada 13/b-4 maddesinin uygulanmasında, M YO Müdürlerinin, bir kısım öğretim üyelerini kendi kurumlarında/birimlerinde çalıştırma isteminde bulunabileceklerine ilişkin bir düzenleme söz konusu değildir.

Eğer bu gerçek olursa, her hangi bir birimin yöneticisi, bir başka birimde çalışan öğretim üyesini, isteyerek, kendi kurumunda görevlendirebilir. Bu ise, öğretim üyeliği kavramının algılanmadığının, öğretim üyesine, yalnızca ders veren olarak bakıldığının göstergesidir. Öğretim üyelerinin görevleri yalnızca ders vermek olmayıp, bundan önce, bilimsel araştırma ve incelemelerde bulunmak, danışmanlık yapmak, öğretim üye adaylarını yetiştirmek vb. de bulunmaktadır.

Rektörlük, atama için, MYO Müdürünün yazısına sığınmaktadır. Bu türden bir eksikliğin giderilmesi için kullanılacak görevlendirme olanağı 40/a maddesinde yer almaktadır. Ayrıca, aç bir programda öğretim üyesi olmaması da, anılan görevlendirmenin nedeni olarak ileri sürülemez. Öncelikle yanıt aranması gereken soru, öğretim üyesi olmaksızın programların nasıl açıldığıdır. Yetersizlikten söz ediliyor, öğretim üyesi olduğundan yakınıyor ise, bunun için yapılması gereken, sorumlu davranmak ve geleceğin umudu olan gençlerimizi, yetersiz ve yeteneksiz kimselerin eline teslim etmemektir.

Davacının, kendi bölümünden ders istemine, Rektörlüğün karşı çıkışı yok derken, top Bölüm Başkanına atılmaktadır. Bir yandan, yetişmiş bir doçente ders verilmezken ve bunun gerekçesi olarak, anılan ABD'nda yeteri kadar öğretim üyesi bulunması ile açıklarken, öte yandan da, yrd.doçentlik kadrosunun, başvurular için duyurulmasını, yasal zorunluluk olarak nitelemektedir. Bu ise, tümü ile suçtur ve açılan kadronun, isme ayrılmış olduğunun açığa vurulmasıdır. Bilindiği gibi, kadrolar, hele hele akademik kadrolar kişiye özgü açılmaz. Bu nedenle kadro duyuruları, herkesin başvurmasına olanak verecek ölçüde açık ve yaygın bir duyuru konusu kılınmaktadır. Başvurular, seçilen bilim adamları tarafından değerlendirilmekte ve bunun üzerine yetkili organlar, karar vermektedirler. Rektörlük savunmasında, açılan yrd.doçentlik kadrosunun kişiye özgü olduğunu, bunun da bir zorunluluktan doğduğu yalanının gerisine saklanmaktadır. YÖK YÖK olsa, öncelikle Rektörü, bu nedenden görevden alma işlemini başlatmalı idi.

Rektörlük, bir yandan gereksinime, öte yandan, bölüm başkanlığı eksikliğine dayanırken, öte yandan da, aba altından sopa göstermekte, "bilimsel aşırı macılık" ile davacıyı korkutmak istemektedir. Yani davacı, MYO'na yapılan atamasına ses çıkartmamış olsa, kuzu kuzu yeni görev yerine gitse idi, bu "bilimsel aşırı macılık" söz konusu bile edilmeyecekti. Çünkü, bilimsel aşırı macılık, ancak, "efendilerine başkaldıran kullar" için kullanılması gereken bir silahtır, değil mi? Bu da, üniversitelerimizdeki kokuşmuşluğu, kirlenmeyi, keyfiligi, yasadışılığı gözler önüne sermektedir. Sayın Sabancı'yı çağırıştırarak biçimde, "Vah ki vah Üniversitem" biçiminde haykırmaz mısınız?

ÖRNEK 4- Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji ABD öğretim üyesi Prof.Dr. Tansel Ünsaldı hakkında, tıbbi malzemeler satan özel bir şirkete danışmanlık(ve vekil) görevinde bulunduğu saptanması üzerine .Üniversite Yönetim Kurulunun(Üniversite Disiplin Kurulu olmalı) 25.05.1999 gün ve 99/1/12-9 sayılı ka-

ran ile önerilen , "Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma" cezası, YÖK Yüksek Disiplin Kurulu kararı ile kabul edilir. Danıştay 8. Dairesi, bu işlemi, davacıya bir alt cezanın uygulamasına gidilmediği gerekçesi ile, iptal eder. Üniversite Disiplin Kurulu, Danıştay kararı üzerine, Prof. Ünsaldı hakkında, "Disiplin Yönetmeliğinin 10 uncu maddesi uyarınca "görevinden çekilmiş sayma" cezası verir.

Prof. Ünsaldı, Üniversite Disiplin Kurulu tarafından verilmiş olan "görevinden çekilmiş sayma" cezasının, Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesince verilen aklamaya kararını da gerekçe göstererek, iptali ve özlük haklarının verilmesi istemi ile, Sivas İdare Mahkemesi'nde dava açar.

Sivas İdare Mahkemesi, E: 1999/667, K: 2000/568 sayılı dosyada işlem gören davayı, 16.05.2000'de sonuçlandırır ve "dava hakkında karar verilmesine yer olmadığına" karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : "... 3.9.1999 günlü R.G.de yayımlanarak yürürlüğe giren 4455 Sayılı Memurlar ve Diğer Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkındaki Yasanın 1 inci maddesinde,23.04.1999 tarihinden önce işlenmiş olup, maddede sayılan suçlar nedeni ile verilmiş olan disiplin cezaları dışta kalmak üzere, yasa, tüzük ve yönetmelikler gereğince memurlar ve öteki kamu görevlileri ile bu görevde bulunmuş olanlar hakkında verilen disiplin cezalarının bütün sonuçları ile bağışlandığı ve bu affın, ilgililere geçmiş süreler için parasal yönden herhangi bir istem hakkı vermediği belirtilmiş, yasanın 2 nci maddesinde de "bu yasanın kapsamına giren ve 23 Nisan 1999 tarihinden önce işlenmiş disiplin suçları nedeni ile verilmiş olan disiplin cezalarına karşı, yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargı yerlerine başvurmuş olanlardan, yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak 30 gün içinde, dosyanın bulunduğu yargı yerine başvurarak davayı sürdürmek istediklerini bildirmeyenlerin davaları hakkında; görülmekte olan davalarda davayı gören mahkemece, karar temyiz edilmiş ise, Danıştay'ca "karar verilmesine yer olmadığına" ve tarafların yaptıkları masrafların üzerinde bırakılmasına karar verilir, vekalet ücretine hükmedilmez. Yasanın yürürlüğe girmesinden başlayarak otuz gün içinde davayı sürdürmek istediklerini bildirenlerin davalarının görülmeleri sürdürülür. Ancak, davanın davacının aleyhine sonuçlanması durumunda, bu yasa ile getirilen af hükümleri uygulanır" hükmü yer almıştır. Dava dosyasının incelenmesinden, 23.04.1999 tarihinden önce işlenmiş olduğu disiplin suçu nedeni ile "görevinden çekilmiş sayılma" cezası ile cezalandırılmasına ilişkin, davalı idare işleminin iptali istemi ile iş bu davayı açtığı anlaşılan davacı, sözkonusu yasanın yürürlüğe girdiği 03.09.1999'dan başlayarak otuz gün içinde davayı sürdürmek istediği yolunda Mahkememize herhangi bir başvuruda bulunmamıştır. Öte yandan, davacının özlük hakları yönündeki istemine gelince, yukarıda anılan 4455 sayılı yasanın 1 inci maddesi ile, geçmiş sürelere ait parasal haklar konusunda getirilen hüküm gereği, davacının bu yöndeki isteminin de hukuksal dayanağı bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 5- CÜ Tıp Fakültesi öğretim üyesi Prof.Dr.Tansel Unsaldı, disiplin cezasının 4455 sayılı yasa ile ortadan kaldırılmasını gerekçe göstererek, göreve geri döndürülmesi isteminde bulunur. Rektörlük, 29.09.1999 gün ve 2390 sayılı işlemle, bu istemi geri çevirir. Davalı Rektörlük, savunmasında, davacıya verilen disiplin cezasının, af yasası kapsamına girmediğini ileri sürerek, davanın reddini ister.

Sivas İdare Mahkemesi, E: 1999/1180 , K.2000/889 sayılı dosyada işlem gören davayı, 18.09.2000'de sonuçlandırır ve dava konusu kılman işlemi iptal eder .Kararın gerekçesi şöyledir : "...Dava dosyasının incelenmesinden; CÜ Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji ABD öğretim üyesi olan davacının, yakınlarına kurduğu şirkete ticari kazanç sağlamak amacı ile,hastalarda kullanılan malzemeler üzerinde usulsüzlük yaptığı ve ucuz malzeme kullanıp, pahalı malzeme reçete ettiği, malzeme kullanmak için hastaları gereksiz yere ameliyat ettiği, hastane döner sermayesini zarara uğrattığından söz edilerek YÖK Yüksek Disiplin Kurulunun 04.02.1998 günlü ve 1998/96 sayılı kararı ile üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası verildiğı, bu cezanın iptali istemi ile açılan davada, Danıştay Sekizinci Dairesinin 14.10.1998 gün ve E:1998/2024, K: 1998/3086 sayılı kararı ile anılan işlemin iptal edildiğı, temyiz aşamasında Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunca 14.05.1999 güne ve E:1999/6, K:1999/647 sayılı bozma kararı verildiğı, karar düzeltme aşamasında ise Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunca, dava konusu cezanın af kapsamında kalması nedeni ile, 17.12.1999 günlü E: 1999/1020, K: 1999/1250 sayılı karar ile karar verilmesine yer olmadığına hükmedüğüğü, öte yandan Danıştay Sekizinci Dairesinin 14.10.1998 günlü iptal kararından sonra YÖK Yüksek Disiplin Kurulunun 16.12.1998 günlü ve 1998/81 sayılı davacının üniversite öğretim mesleğinden çıkarılmasına ilişkin yeni kararının dava konusu edildiğı Danıştay 12. Dairesince de dava konusu cezanın, af yasası kapsamında kaldığından söz edilerek, 04.07.2000 günlü ve E:1999/525, K:2000/3052 sayılı karar ile karar verilmesine yer olmadığına hükmedüğüğü, davacının 21.09.1999 günlü dilekçesi ile disiplin cezasının af yasası kapsamında kalmasından ötürü, yeniden görevine döndürülmesi istemi ile yaptığı başvurunun, davalı idarenin 29.09.1999 günlü ve 2390 sayılı işlemiyle reddi üzerine görülmekte olan davamn açıldığı anlaşılmaktadır. Olayda davacının, üniversite öğretim mesleğinden çıkarılmasına ilişkin disiplin cezasının iptali ile açtığı davaların Danıştay'ın anılan dairelerinin kararları ile adı geçenin durumunun 4455 sayılı af yasası kapsamında olduğu belirtilerek, karar verilmesine yer olmadığı biçiminde karar verilerek sonuçlanması ve davacının bu davalar nedeni ile, görevi ile hukuksal ilişkisinin kesilmemiş olması karşısında, 21.09.1999 günlü başvurusu üzerine görevine başlatılması gerekirken, bu yoldaki isteminin, davacının durumunun af yasası kapsamına girmediğı gerekçe gösterilerek reddedilmesinde hukuka uyarlık görülmemiştir..."

ÖRNEK 6 - Bu süreçlerden ve yargı kararlarından sonra göreve döndürülen Prof .Tan-

sel Unsaldı, bu kez de kurum içi sürgün cezasına çarptırılır. Tıp Fakültesi Ortopedi ve Travmatoloji ABD öğretim üyesi olan Prof.Dr. Tansel Unsaldı, Rektör Yardımcısının 8.01.2001 gün ve 57 sayılı yazısı ile, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesi uyarınca, "C.Ü.Sağlık,Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı"nda görevlendirilir. Prof. Unsaldı, anılan görevlendirmenin(gerçekte iç sürgün) kaldırılmasını ve yoksun kaldığı döner sermaye payının kendisine ödenmesi istemi ile dava açar.

Davalı Rektörlük savunmasında; davacının af yasası ve bu doğrultuda oluşturulmuş yargı kararları açısından göreve döndürülmesini zorunluluğu bulunmasına karşın, davacının yaşanan bütün bu süreçte emekli statüsünde bulunması ve bu durumdaki kişilerin göreve dönmelerinin, bütünü ile idarelerin takdirinde olması nedeni ile ve özellikle, davacının göreve dönmesi durumunda yaşanması olası rahatsızlıklarda gözönüne alarak, göreve dönme isteminin geri çevrildiği, ancak davacının rektörle yaptığı görüşmede üniversite içinde verilen her görevi yapacağı, kesinlikle huzursuzluk yaratmayacağı, göreve geri döndürülmesi isteminin saygınlığı açısından önemli olduğu yolundaki ısrarları karşısında göreve geri döndürülmesine karar verildiği, ancak, gerek iş barışı ve gerekse hizmetin gerektirdiği duyarlılık nedeni ile, hastane dışında çalıştırılmasının uygun bulunduğu ve 2547 sayılı yasanın 13/b-4 üncü maddesi uyarınca görevlendirildiği, davacı hakkında uygulanan işlem nedeni ile mali yönden herhangi bir kaybı olmadığı gibi, kadro ve görev yönünden de bir yitiminin olmadığı ileri sürülerek, davanın reddi gerektiği dile getirilmiştir.

Sivas İdare Mahkemesi, E:2001/122, K:2001/548 sayılı dosyada işlem gören davayı, 16.07.2001 günü sonlandırır ve dava konusu kılınan işlemin ortadan kaldırılmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : "...2547 sayılı yasanın 13/b-4 maddesinde, "gerekli görüldüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki personelin görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görevler vermek", üniversite rektörlerinin yetkileri içerisinde sayılmıştır. Yukarıda anılan düzenleme uyarınca, rektöre gerekli gördüğü durumlarda üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde, öğretim elemanlarının ve öteki personelin görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görev vermek konusunda takdir yetkisi tanındığı açık olup, bu yetkinin ancak kamu yararı ve hizmet gerekleri gözardı edilerek kullanıldığının kanıtlanması yada idari yargı yerlerince saptanması durumunda, dava konusu idari işlemin neden ve amaç yönlerinden hukuka aykırılığı nedeni ile iptalini gerektireceği, yerleşik yargısal içtihatlarda kabul edilmiş bulunmaktadır. Dosyanın incelenmesinden, CÜ TF Ortopedi ve Travmatoloji ABDnde profesör kadrosunda öğretim üyesi olarak görev yapmakta iken, YÖK Yüksek Disiplin Kurulu kararı ile üniversite öğretim mesleğinden çıkarılan davacının, söz konusu disiplin cezasının af yasası kapsamına girdiğinden söz ederek, yeniden göreve döndürülmesi istemi ile yaptığı başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali istemi ile açılan davada, Mahkememizin 18.09.2000 günlü, E:1999/1180,

K:2000/889 sayılı kararı ile, davacının yakınlarına kurdurduğu şirkete kazanç sağlamak amacı ile hastalarda kullanılan malzemeler üzerinde usulsüzlük yaptığı ve ucuz malzeme kullanıp, pahalı malzeme reçete ettiği, malzeme kullanmak için hastaları gereksiz yere ameliyat ettiği, hastane döner sermayesini zarara uğrattığından söz edilerek, YÖK Yüksek Disiplin Kurulunun 04.02.1998 günlü ve 1998/96 sayılı kararı ile üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası verildiği, bu cezanın iptali istemi ile açılan davada, Danıştay Sekizinci Dairesinin 14.10.1998 günlü ve E: 1998/2024, K:1998/3086 sayılı kararı ile anılan işlemin iptal edildiği, temyiz aşamasında, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunca 14.05.1999 günlü ve E:1999/6, K.1999/647 sayılı bozma kararı verildiği, karar düzeltme aşamasında ise Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunca dava konusu cezanın af yasası kapsamında kalması nedeni ile, 17.12.1999 günlü E: 1999/1020, K. 1250 sayılı kararı ile karar verilmesine yer olmadığına hükmedildiği, öte yandan Danıştay Sekizinci Dairesinin 14.10.1998 günlü iptal kararından sonra, YÖK Yüksek Disiplin Kurulunun 16.12.1998 günlü ve 1998/81 sayılı kararı ile davacının üniversite öğretim mesleğinden çıkarılmasına ilişkin yeni kararının dava konusu edildiği Danıştay 12. Dairesince de, dava konusu cezanın af yasası kapsamında kaldırıldığından söz edilerek, 04.07.2000 günlü ve E:1999/525, K.2000/3032 sayılı kararı ile karar verilmesine yer olmadığına hükmedildiği; davacının 21.09.1999 günlü dilekçesi ile disiplin cezasının af yasası kapsamında kalmasından ötürü, yeniden görevine döndürülmesi istemi ile yaptığı başvurunun, davalı idarenin 29.09.1999 gün ve 2390 sayılı işlemi ile reddi üzerine, görülmekte olan davanın açıldığı olayda, davacının üniversite öğretim mesleğinden çıkarılmasına ilişkin disiplin cezasının iptali istemi ile açtığı davaların Danıştayın anılan yerlerinin kararları ile adı geçen durumunun 4455 sayılı af yasası kapsamında olduğu belirtilerek karar verilmesine yer olmadığı biçiminde karar verilerek sonuçlanması ve davacının bu davalar nedeni ile görevi ile hukuksal ilişkisinin kesilmemiş olması karşısında, 21.09.1999 günlü başvurusu üzerine görevine başlatılması gerekirken, bu yoldaki isteminin, davacının durumunun af yasası kapsamına girmediği gerekçe gösterilerek reddedilmesinde, hukuka uyarlılık görülmediği gerekçesi ile, dava konusu işlemin ortadan kaldırılmasına karar verildiği, iş bu karar uyarınca 08.01.2001 günlü olur işleminde, davacının ilgili ABD'na profesör olarak atandığı, ancak aynı günlü ve 57 sayılı işlemie,2547 sayılı yasanın 13/b-4 maddesi gereğince Sağlık^Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığında görevlendirilmesi üzerine görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmıştır. Bu durumda, Mahkememizin yukarıda aılan iptal kararı uyarınca, 08.01.2001'de ilgili ABDa profesör kadrosuna atandıktan sonra, kamu yararı ve hizmet gerekleri bakımından görevlendirilmesini gerektiren hukuksal, geçerli somut bir neden bulunmaksızın asıl görevinden uzaklaştırmaya yönelik oluşturulan işlemde hukuka uyarlılık bulunmamaktadır. Ayrıca, Mahkememizin 22.06.2001 günlü ara kararına yanıt olarak gönderilen bilgi ve belgelerin incelenmesinden, Sağlık, Kültür ve Spor Dairesinde profesör kadrosu bulunmadığı, davacının tabip

kadrosuna atandığı anlaşılmış olup, profesör kadrosunda öğretim üyesi olan davacının, tabip kadrosunda görevlendirilmesi kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırı olduğu gibi, hakkaniyet ile de bağdaştırılamaz. ...Öte yandan...görevlendirme-yi zorunlu kılan somut bir neden ortada yokken, göreve dönmesi durumunda yaşanması olası rahatsızlıklar gözönüne alınarak, göreve dönme isteminin reddedildiği biçimindeki varsayıma dayalı sava da itibar edilmemiştir. Öte yandan... davacının bu süreçte emekli statüsünde bulunması ve bu durumdaki kişilerin göreve dönmelerinin idarenin taktirinde olduğu yönündeki sava da itibar edilmemiştir..."

İŞLEM VE KARARIN YORUMU : Üniversitelerin içinde debelendiği çekişme ve hemen herkesin birbirinin varlığına dayanaksızlığını ortaya koyan ilginç bir dosya. Önce, rektörlük seçimi yarışında tuttuğu yan nedeni ile cezalandırmak istediğiniz bir öğretim üyesi için suç yaratıyorsunuz. Bu suçlama, sonradan adli yargı tarafından ortadan kaldırılrsa ve aklama gerçekleşse bile, amaç, suçu ve suçluyu cezalandırmak olmadığından, bununla yetinilmemekte ve öğretim üyesinden kurtulabilmenin yollar aranmaktadır. Öğretim üyesi yetmezliğinden ötürü gelişme gücünü ödeneği alan rektör, dekan ve öğretim elemanları, bu gerek yokmuşçasına ve ellerinde bol miktarda, kolaylıkla harcayabilecekleri öğretim üyesi varmışçasma, büyük bir sorumsuzluk sergilemekte duraksama göstermemektedirler. Yargı tarafından mahkum edilen gerekçeleri, örneğin, "ben istersem görevlendiririm", "istediğim yerde görevlendiririm" benzeri yaklaşımlar, bilim kurumları olması gereken yerlerin, kimler eliyle yönetildiğini ortaya koymaktadır. Hele hele, emekli statüsünde bulunmayı bile, görevlendirmeme gerekçesi olarak kullanmak, olsa olsa ancak diplomalı "bilisizlerin" başvuracağı bir nedendir. İnsanların bu denli bilisiz olmaları için, demek ki, diploma sahibi olmalarına gerek var !

Atandığı ABD'nden, aynı gün, memurlar eli ile yönetilen ve başında 657 sayılı yasaya göre görev yapan birinin bulunduğu Daire Başkanlığına yapılan görevlendirme bile, öncelikle şekil sakatlığı taşımaktadır. Görevlendirme, bu konuda yetkisi olmayan Rektör Yardımcısı tarafından yapılabilmektedir. Oysa ki, 13/b-4 maddesinde sözü geçen yetkiyi kullanmak, yalnızca rektörlere özgülenmiştir. Bu türden bir yasal zorunluluğu bile akla getirmeyen kimseler ile, üniversiteler nasıl yönetilebilirler ? Yönetilmedikleri ortada. Bilimsel yaşamımıza katkıda bulunmama, yalnızca öğretim mahkumu olan insanları, yeterliliği ve geçerliliği tartışmalı bir süreçte yetiştirmeye çalışan kurumlara üniversite denebilir mi? Yargı için bilirkişilik makamı olan üniversite, yargı kararı ile, "sen bu işe beceremiyorsun, senin işlemlerinde hukuksal yerindelik bulunmamakta" denilerek mahkum edilmekte. Bu kararlar, insanların yüzlerini karartması gerekirken, hiç de tınılmamakta ve yargı tarafından yinelemeli olarak mahkum edilen kararlar ahnmakta,işlemler oluşturulmaktadır.

ÖRNEK 7 - CÜ Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığında yapılan görevlendirilmesi, yargı kararı ile ortadan kaldırılan Prof .Dr. Tansel Unsaldı, 11.09.2001 gün ve 1135 sayılı Rektörlük işlemi ile, bu kez, bulunduğu anabilim dalı yerine, "Tıp Eğitimi

ABD'm kurmak ve geliştirmek üzere", Tıp Fakóltesi'nde görevlendirilir. Prof. Unsaldı, bunun, kendisini bağlı bulunduğu Ortopedi ve Travmatoloji ABD'dan uzaklaştırmak amacı taşıdığı gerekçesi ile, yargıya başvurur.

Rektörlük savunmasında, yapılan işlemin, kamu yararına uygunluk taşıdığını ve hizmet gerekleri gözetilerek yapıldığını savlar ve davanın reddi isteminde bulunur.

Sivas İdare Mahkemesi, E.2001/799, K:2001/1090 sayılı dosyada işlem gören davayı, 28.12.2001 günü sonlandırır ve dava konusu kılman işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "... Dava dosyasının incelenmesinden, davacının CÜ TF Ortopedi ve Travmatoloji ABD öğretim üyesi olarak görev yapmakta iken, üniversite öğretim mesleğinden çıkarıldığı ve Mahkememizin 18.09.2000 gün ve 889 sayılı iptal kararı üzerine, Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı bünyesinde görevlendirildiği, bu işlemin iptali istemi ile açılan davada da, Mahkememizin 16.07.2001 gün ve E:2001/122, K:2001/548 sayılı kararı ile işlemin ortadan kaldırılmasına karar verilmesine karşın, davacının Ortopedi ve Travmatoloji ABD'ndeki asli görevine döndürölmeyerek, dava konuşa işlemlerle, Temel Tıp Eğitimi ABD'nı kurmak üzere görevlendirildiği anlaşılmaktadır. Anayasanın 138 inci maddesinde "yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda oldukları, bu organlar ve idarenin; mahkeme kararlarını hiçbir biçimde değiştirmeyeceği ve bunların uygulanmasını geciktirmeyeceği hüküm altına alınmış, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 28 inci maddesinde de koşut hükümlere yer verilmiştir. Davalı idarece, davacının Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığında görevlendirilmesine ilişkin işlemin iptali doğrultusundaki Mahkememizce verilen karara uyulmayarak, asli görevi olan Tıp Fakóltesi Ortopedi ve Travmatoloji ABD öğretim üyeliğine atanması yapılmadan, bu kez de Temel Tıp Eğitim ABD'm kurmakla görevlendirilmiş olması karşısında, Anayasanın 138 ve 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 28 inci maddesi gereğince mahkeme kararının yerine getirildiğinden söz etmek mümkün değildir. Kaldı ki, davacının Tıp Fakóltesi Ortopedi ve Travmatoloji ABD'ndeki asli görevi üzerinden alınmadan, Temel Tıp Eğitimi ABD'nı kurmakla görevlendirilmesi mümkündür..."

Son yargı kararı ile Anayasal suç işlediği açıkça ortaya konulan Rektörlük, bununla da yetinmeyecektir. şamar olarak nitelenebilecek yargı kararına üzerine, 03.01.2002 günlü ve 54/9 sayılı yazı ile Prof. Unsaldı, asli ABD'nda görevlendirilmiş gibi yapılacaktır. Görevlendirmeyi yapan ise, bu kez, rektör yardımcısı bile değil, tıp fakóltesi dekanıdır. Fakat, asıl amaç, Prof. Ünsaldı'yı taciz edip, onu bıktırıp/usandırarak kurumdan ayrılmaya zorlamak olduğundan, yeni görevlendirme geciktirilmeyecektir. Bu kez, yaratılan bir duyum gerekçe gösterilerek, bağlı bulunduğu ABD'ndeki görev yapması sakıncalı göröldüğü belirtilerek, Temel Tıp Bilimleri bünyesinde yer alacak olan Tıp Eğitimi ABD'nı kurmak ve geliştirmek üzere görevlendirilmesine gidilmektedir. 14.01.2002 gün ve 55/142 sayılı ve gizli damgalı bu yasadışılığm altında ise bu kez, Tıp Fakóltesi

Dekani Prof .Dr. Yener Gültekin imzası bulunmaktadır. Dekan böyle bir yetkisinin olmadığını ayırdında bile değil. Gizli damgalı yazıda, Ankara'daki bir şirkette uzman olarak çalıştığının anlaşıldığı, görevli olunan ABD dalı ile şirketin konularının doğru dan ilişkili bulunduğu, bu aşamada ABD'nda görev yapmasının sakıncalı görüldüğü dile getirilerek, Tıp Eğitimi ABD'nı kurmak ve geliştirmek üzere görevlendirildiği bildirilmektedir. Yani, eğer, gerçekte böyle bir suç varsa bile, soruşturma sonuçlanması bile beklenilmeksizin, duyumun cezalandırmak için yeterli olduğuna kanaat getirilmekte ve asıl amaç olan, görevli bulunduğu ABD'ndan uzak tutulmaktadır. Aralarında 600 kilometre bulunan iki kent arasında, yaratılmak istenilen suç nedeni ile, çıkar sağlanabileceği ileri sürülebilmektedir. Bütün bunlar yüz karasıdır. Hele hele, bunları yapanlar, bu türden yazıların altına imza atanlar, kendilerini "Atatürkçü, sosyal demokrat" olarak tanımlayabilmekteler. Yaptıklarının bir meslekdaşlarına karşı işkence olduğunu, işkencenin ise insanlık suçu olduğunu kavramaktan uzaklar. Atatürkçülüğü ve sosyal demokratlığı, reytingi yüksek olduğundan, kolaylıkla çıkarları için kullanabilmekteler. "Böyle saçmalık olur mu?" diyerek, işlemlere karşı çıkacaklarına, cellatlığa soyunabilmekteler. Çünkü, amaç, çıkar sağlamak, üniversiteyi kendi babalarının çiftliği imişçesine kullanmaktır. Sanal suç için, ciddi ciddi soruşturma açılmakta, soruşturmacı olarak görevlendirilen, yine Atatürkçü, yine sosyal demokrat ve hatta solcu diye kendisini tanımlayan bir rektör yardımcısı, Prof. Ünsaldı'ya, "size soru sormaya bile utanıyorum, yüzüm kızarıyor" diyebilmekte, ancak, bunun gereğini, kendisine görev veren rektöre karşı yapmamaktadır. Yüzünün kızardığını ve utanç duyduğunu açıklamaktan sakınmayan bu rektör yardımcısı, timsahın gözyaşlarını dökerek, kendisine verilen işlevin gereğini, yani cellatlığı sürdürebilmektedir. Rektör yardımcılığının getirişinin yükseltildiği günümüzde, onurlu davranış ile parasal çıkarı karşılaştırmakta, parasal çıkarı yeğleyerek, efendisinin kölesinin yapması gerekenleri yapabilmektedir. Sonra da bu adamlardan "fikri.vicdanı ve irfanı hür" kuşaklar yetiştirmeyi beklersiniz. Hadi canım sen de!

Prof. Unsaldı için, amaçlanan ceza kesilmiş, işin yöntemi yalnızca belirli bir bekleme-yi gerekli kılmaktadır. Şimdi bu cezayı, usulüne uydurmak için bir gerekçe yaratmak gerekmektedir. Gerekçe ise,10 Ocak 2002'de, gecikmeden yaratılır. Suç, "Dr.Servet Unsal Kemik Hastalıkları Teşhis ve Tedavi Merkezi'ni ni kurmak ve işletmektir".Suçun işlendiği tarih, suçun kanıtlarını belirleme gereği bile duyulmaz. Öğretim üyesinin idamına ferman edildiğinden ve bu görevi de hakkı ile yerine getirecek cellatlar belirlendikten ve bundan emin olduğundan, Rektör, 15.01.2002 gün ve 123 sayılı yazı ile, YÖK Başkanlığına, soruşturma müjdesini verir: "Üniversitemiz TF Ortopedi ABD öğretim üyesi Prof.Ünsaldı'nın, Dr .Servet Unsal Kemik Hastalıkları Teşhis ve Tedavi Merkezini kurduğu ve işlettiği Rektörlüğümüz tarafından belirlenmiştir. Söz konusu şirketin uğraş alanı Kemik ve Eklem Hastalıklarının Teşhis ve Tedavisi olup, şirket bünyesinde herhangi bir ortopedi yada fizik tedavi uzmanı çalıştırılmamaktadır. Bu nedenle, sağlık merkezinin uğraşının, doğrudan konunun uzmanı olan Prof. Unsaldı tarafından yürütüldüğü anlaşılmaktadır. (Belge, kanıt gös-

terme gibi bir gerekliliğe önem verilmesine gerek bile duyulmaksızın, suç yaratılmakta sakınca duyulmamakta) Öte yandan, Prof. Unsaldı, resmi kayıtlara göre, yalnızca kurucu ortaklarından biri olarak görülmeyle ve şirketin ayrı bir müdürü olmakla birlikte, çalışma konusu bütünü ile kendi uzmanlık alanı ile ilgili olduğundan ve şirketin gerek ortakları ve gerekse çalıştırdığı kişiler arasında konunun tek uzmanı olması nedeni ile, Prof. Unsaldı'nın, şirketin gerek yönetimi ve gerekse çalışmaları içinde, birinci derecede sorumlu kişi olduğu açıktır (kıyas yöntemi ile sonuca gidilmektedir). Yukarıda belirtilen nedenlerle, Prof. Unsaldı hakkında Disiplin Yönetmeliği hükümleri gereğince—soruşturma açılmıştır. Prof. Unsaldı'nın görevli olduğu ABD, işlettiği şirketin konuları ile doğrudan ilişkili olduğu için, Ortopedi ABD'nde görev yapması sakıncalı bulunmuş ve bu nedenle, adı geçen soruşturma sonuçlanıncaya kadar Temel Tıp Bilimleri bünyesinde yer alacak olan Tıp Eğitimi ABD kurmak ve geliştirmek üzere görevlendirilmesi uygun görülmüştür. (Yargı kararları ortada olmasına, böyle bir görevlendirilmenin yapılmasının olanaksız olduğu, birkaç kez ortaya konulmuş olmasına karşın, öğretim üyesini mesleğinden uzaklaştırıcı, bölümünden kopartıcı işlem sürdürülmekte ve bu, onur duyularak YÖK Başkanlığına iletilebilmektedir. YÖK Başkanlığı da, bu onur(!) verici işlemi, karşı çıkacağı yerde onaylayabilmektedir.) Hele hele, Prof. Unsaldı'nın kendi ABD'nden uzak tutulmak istenmesinin gerekçesi ise, tam Aziz Nesin'lik. Bilim adamlarının kendi alanlarında çalıştırılmalarında sakınca gerçek ise, bu durumda, tüm alanların uzmanı olmayan kişiler tarafından yönetiliyor olması gerekir. Şimdi düşünebiliyor musunuz, bir hukuk profesörü, bir hukuk danışma şirketi kursa, bu anlayışla, hukuk kürsüsünden kopartılarak, örneğin, veteriner fakültesinde mi görevlendirilecek ? Bu kafalarla buna benzer örnekler yaşamak kimseyi yadırgatmaman!)

Öğretim üyesinin varlığı ve geleceğini , kanıtsız belgesiz olarak ortadan kaldırmakla görevlendirildiği düşüncesinde olan soruşturmacılar, Prof. Unsaldı hakkında, son kararlarını verirler. 04.03.2002 günlü Soruşturma Raporu'nu buraya aktarmakta yarar bulunmaktadır:

"Soruşturma Emrinin Tarih ve Numarası; 10.01.2002 gün ve 50-34

Soruşturma Konusu: Tıp Fakültesi Ortopedi ABD Öğretim Üyesi Prof.Dr.Tansel Unsaldı'nın "Unsal Kemik ve Eklem Hastalıkları Teşhis ve Tedavi Merkezi bünyesinde çalıştığı savı.

Soruşturma Başlama ve Bitiş Tarihi : 10.01.2002-04.03.2002

Olayın Çözümlemesi ve Kanaat: Tıp Fakültesi Ortopedi ABD Öğretim Üyesi, Prof. Unsaldı, üniversite öğretim üyesi mesleğinden çıkarma cezası sonucu, 23.03.1998 günü üniversiteden ayrıldıktan sonra, Dr. Servet Unsal ile birlikte ...limited şirketini kurmuş olup, ilgili şirket çalışmasını, günümüzde de sürdürmekte-

dir. Prof. Ünsaldı, 4455 sayılı yasa gereği...08.01.2001 günü üniversitedeki görevine yeniden başlamıştır.

Prof. Unsaldı, üniversiden ayrı kaldığı sürelerde ilgili merkezde çalıştığını ve ayrıca gelirlerinden yararlandığını dile getirmektedir. Adı geçen öğretim üyesi, üniversitedeki görevine geri döndükten sonra, adı geçen şirketin gelirlerinden yararlandığını, ancak teşhis ve tedaviye dönük çalışmadığını bildirmektedir. Prof. Ünsaldı'nın ortağı olduğu merkezin bünyesinde herhangi bir ortopedi yada fizik uzmanı çalıştırmadığı kayıtlardan anlaşılmıştır. Bu durum, ilgili merkezdeki teşhis ve tedavi işlemlerinin, üniversiteden izin almaksızın, konunun tek uzmanı olması sıfatı ile bizzat Prof. Ünsaldı tarafından yerine getirildiğini DÜŞÜNDÜRMEKTEDİR.

Prof. Ünsaldı, üniversitedeki görevine dönmeden önce ilgili merkezin fizik tedavi merkezine dönüştürüldüğünü ve fizik tedavi işleminin uzman hekim... tarafından yapıldığını belirtmektedir. Ankara İl Sağlık Müdürlüğü'nün tutanağında, fizyoterapist Asuman Doğan belirlenmiş olmakla birlikte, merkezde ortopedi ve travmatoloji cihazlarının yerli yerinde olması, halen ortopedi ve travmatoloji teşhis ve tedavi işlemlerinin sürdüğünü ve bu işlemin de başka bir ortopedist istihdam edilmediğinden Prof. Ünsaldı tarafından SÜRDÜRÜLDÜĞÜ KANISINI UYANDIRMAKTADIR.

Öte yandan Prof. Ünsaldı, ifadesinde, üniversiteden uzaklaştırıldığı sürede, adı geçen merkezde çalıştığım, ayrıca, şirketin gelirlerinden yararlandığını belirtmiştir. Bu durum Ankara Sigorta (Sosyal Sigorta Kurumu olmalı) Müdürlüğü'nün kayıtları ile doğrulanmıştır. Buna karşın Prof. Ünsaldı, üniversitedeki görevine döndükten sonra, açıkta kaldığı süre içinde, gelir getirici bir iş yapmadığını, mesleğini sürdürmediğini bildirerek, Eylül 1999-Aralık 2000 günlerini kapsayan maaşlarının tamamını almıştır. Halbuki Prof. Ünsaldı'nın, üniversiteden ayrı kaldığı dönemde ilgili merkezde mesleğini yürüttüğü, kendi ifadesi ile kesinleşmiştir. 1998 Ekim ayından sonra fiili hizmete başlayan bu tedavi merkezinde "bir yılı aşkın bir sürede çalışmış bulundum. Aralık 2000 tarihine kadar yalnızca ortopedi hastalarına hizmet veren bu merkez...Ayrıca şirketin ortağı olması nedeni ile de bir gelir elde etmiştir. Prof. Ünsaldı, yalan bildirimde bulunarak yargıyı yanıltmış ve böylece haksız kazanç elde etmiş olduğunu yadsımaktadır.

Prof. Ünsaldı'nın doğruları söylemediği bir başka durum daha ortaya çıkmaktadır. Prof. Unsaldı, ifadesinde eşi Fatoş Eser Ünsaldı'nın adı geçen merkezde çalıştığını belirtmiştir. Bu durum Ankara Sigorta Müdürlüğü'nün kayıtları ile de sabittir. Buna karşın, Prof. Ünsaldı üniversiteye sunduğu Ocak 2001 tarihli Aile Yardımı bildiriminde eşinin çalışmadığını bildirerek, imzalamıştır. Başka bir deyişle yalan bildirimde bulunarak haksız kazanç elde etmiştir.

SONUÇ: Prof. Unsaldı'nın, sicil affı ile üniversitemize döndükten sonra, şirketinde teşhis ve tedavi işlemlerini sürdürüp sürdürmediği tam olarak KANITLANAMAMIŞTIR. Tüm topluluğun ve kamuoyunun bildiği, kamu görevi yürüten hekimlerin »özellikle büyük kentlerdeki özel sağlık kuruluşlarında meslek yürüttükleri gerçeği, ilgililerin etik dışı dayanışması ile, üzülerek belirtiriz ki KANITLANAMAMAKTADIR. Durumu, Prof. Ünsaldı'nın da kayda geçirmediği, beyanlarında onaylamaktadır. Ankara'da bütün üniversite elemanları bu işleri yapıyor ifadesini huzurumuzda söylemiştir.

Ancak, adı geçen öğretim üyesi, kurdurduğu bir şirket ile yakınlarına kazandırıcı uğraşlarda bulunması nedeni ile, 1998'de üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası alması, bu tür suçları işlemeye yakınlığını göstermektedir. Prof. Ünsaldı'nın sabit görülerek cezalandırıldığı bu eyleminden aklanmamış olması, sicil affına uğrayarak, CU Rektörlüğünü de yanıltarak (göreve başladıktan çok kısa süre sonra aktarma yolu ile üniversiteden ayrılacağı bildiriminde bulunarak) görevine dönmüş olduğunun, özellikle vurgulanması gerekir. Bu arada üniversite yönetiminin/Rektörlüğün Prof. Unsaldı'ya karşı bir ön yargısı, kendisini kurumda istenmemesi gibi hukuksal olmayan bir düşüncesi olamaz. Yönetimin Prof. Ünsaldı'nın ceza aldığı soruşturma sürecinde, çalışma arkadaşları ile yaşadıklarından ve çalışma huzurunun sağlanmasında haklı olarak kaygı duyabilir.

Öte yandan, üniversitemizde yeniden göreve başladıktan sonra, 08.01.2001 günlü dilekçesi ile, açıkta kaldığı süreler içinde, geçmişe dönük olarak maaşlarını istemiş ve yönetimimizi yanıltarak üniversitede çalışmadığı bu sürede, serbest meslek yürüterek kazanç elde ettiğini gizlemiş ve kendisine maaş ödemesi yapılmasını sağlamıştır. Böylece Danıştay 5. Dairesi'nin 11.02.1988 gün ve 1986/744 Esas, 1988/461 karar sayılı kararına aykırılığı belirlenmiştir. Daha da kötüsü, çalışan eşini çalışmıyor göstererek devletten her ay yaklaşık 11 milyon TL olan aile yardımını gibi çok küçük miktarlardaki bir paraya bile tenezzül etmesi, haksız kazanç elde etmeye yatkınlığını pekiştirmektedir. Sanık, taşıdığı resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu temelden sarsmıştır.

Prof. Unsaldı'nın sabit olan suçları,, Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanları ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 11. Maddesinin b/6 bendinin (kamu hizmeti yada öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak) ihlalini ve kamu kurumundan çıkarma cezasını gerektiren eylem ve durumlar kapsamına tam olarak karşılık gelmektedir. Affa uğramış olsa bile, Prof. Ünsaldı'nın benzer suçtan daha önce "üniversite öğretim üyeliğinden çıkarma" cezası almış olması, aynı zamanda birden fazla suçu işlemiş olması(çalışmadığını belirterek geçmişe dönük maaşlarının tamamını almak) ve sanığın son dönemdeki sicil notlarının çok iyi olmaması, ilgili öğretim üyesine alt bir cezanın verilmesini ortadan kaldırmaktadır...."

YÖK Başkanlığı, bu güldürüye, üniversiteleri batağa ve çamura gömen bu uygulamalara karşı çıkma yerine, Aziz Nesin'lik bu suç yaratımlarını ciddiye alarak, Prof.Ünsaldı'yı 4.4.2002 gün ve 1493 sayılı yazı ile, 24.04.2002 günü savunma yapmaya çağırır. Savunmaya çağırma yazısında, Prof. Unsaldı'ya atılı suç, şu biçimde tanımlanmaktadır : " ...açıkta kaldığınız dönem süresince mesleki çalışmalarınızı yürütmenize karşın, yalan bildirimde bulunarak çalışmadığınızı belirterek, geçmişe dönük maaşlarınızı aldığınız savı üe...yapılan soruşturma sonucu, kamu görevinden çıkarma cezası ile cezalandırılmanız önerilmiştir..."

Komedi, daha da bir boyut kazanmış bulunmaktadır. Soruşturmacılar, Prof.Ünsaldı'yı savunmaya çağırın ,14.01.2002 günlü yazılarında suçu "Dr. Servet Unsal Kemik Hastalıkları Teşhis ve Tedavi Merkezi'ni kurmak ve işletmek" olarak tanımlamakta, Rektörlük, YÖK Başkanlığı'na Prof.Ünsaldı hakkında soruşturma açıldığı müjdesini veren 15.01.2002 gün ve 123 sayılı yazısında, soruşturma konusunu bu biçimde bildirmektedir .Soruşturmacılar, 04.03.2002 günlü "Soruşturma Raporu"nda "soruşturma konusunu" " Unsal Kemik ve Eklem Hastalıkları Teşhis-Tedavi Merkezi" bünyesinde çalışma" olarak değiştirmekte, rapor, ne soruşturma emrine ve ne de savunma çağırısına konu kılınmayan "gerçek dışı bildirimde bulunma" olarak düzenlenmekte YÖK Başkanlığı da bu utanmazlığa katkısını eksik etmeyerek, suçu; "açıkta kalman dönem süresince mesleki çalışmalarını yürütmesine karşın, yalan bildirimde bulunarak çalışmadığı savlanan dönem için maaş alımı" olarak tanımlamaktadır.

Birazcık okur-yazar olanın bile kolaylıkla ayırdma varabileceği tüm bu hukuksuzluk, bir üniversite çatısı ve ondan daha da üzüntü verici olarak Yükseköğretim Kurulu çatısı altında gerçekleşebilmektedir.Suç ve suçun kanıtı yok. Suçun işlendiği tarihle ilgili bir bilgi yok. Suçlama ve savunma yapılması için bulunulan çağrı başka, düzenlenen rapor başka. Savunma için insanlara başka bir suç atıyorsunuz, sonra bu suçu, başka bir suç ile ikame ediyorsunuz.

Diyelim ki,Prof. Unsaldı, ticaret yaptı, devlet memurlarına yasaklanan öteki kazanç getirici işlerle uğraştı, diyelim gerçeğe aykırı rapor yada belge düzenledi, bunun cezası, Disiplin Yönetmeliği ' nin 9/h ve f maddeleri tarafından tanımlanan "kademe ilerlemesinin durdurulmasını" gerektiren suçlardandır .Diyelim, eşlerinin, reşit olmayan yada kısıtlı olan çocuklarının kazanç getirici sürekli uğraşlarını, belirlenen sürede kuruma bildirmesin, bunun yaptırımı da, Disiplin Yönetmeliği'nin 6/b maddesinde "kınama cezası" olarak belirlenmiş bulunmaktadır. Diyelim, Prof.Ünsaldı, Disiplin Yönetmeliğinin 8/1 maddesinde belirtilen "hizmet içinde taşıdığı resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulundu" bunun da yaptırımı, aylıktan kesme'den öteye gitmemektedir.

Bilisizlik ve gözü dönmüştük o boyutlara taşınmış bulunmaktaki, Disiplin Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinde tanımlanan "iyi halin değerlendirilmesi" uygulanmamış, buna

da, Prof.Ünsaldı'nın affa uğrayan önceki disiplin cezası gerekçe kılınmıştır. Bu bilisizler, af yasalarının, cezaları bütün sonuçları ile ortadan kaldırdığının ve sicilden silinme zorunda olduğunun bile ayırında değillerdir.

Soruşturmacılarının, her ikisinin de ,aynı zamanda rektör yardımcısı olmaları, raporlarında kendi uygulamalarını savunma zorunda bırakmış, ancak bu noktada ise, ortaklaşa oluşturdukları böylece açığa çıkan suçlarını açıklamışlardır. Soruşturmacılar, Prof. Unsaldı'nın, yargı kararına dayalı göreve geri döndürülmesinin, bir pazarlık sonucu gerçekleştirildiğini ortaya sermektedirler. Bütün bunlar üniversitelerin içine düştüğü bataklık ve niteliksizliği gözler önüne koymaktadır.

Üniversite Rektörü(Prof. Dr .Ferit Koçoğlu- kendilerini, Fetullah Gülen'e ait olan koleje oğlunu teslim etmesine, bu kolejin kutlamalarında bu koleje övgüler düzmesine karşın, Atatürkçü, laik ve sosyal demokrat olarak tanımlarlar), bu soruşturma raporuna dayanarak,Prof. Unsaldı hakkında " kamu görevinden çıkarma cezası" istemi ile YÖK Başkanlığına başvuruda bulunur. 13.03.2002 gün ve 50-256-634 sayılı yazı, tam bir kepazeliği ve hukuk dışı belge özelliğini temsil etmektedir: "... Soruşturma raporunda ; Prof.JDr. Tansel Ünsaldı'nın üniversitemizde yeniden göreve başladıktan sonra söz konusu "Dr.Servet Unsal Kemik Hastalıkları Teşhis ve Tedavi Merkezinde fiili olarak çalıştığı tam olarak kanıtlanamadığımdan bu nedenden ötürü ceza önerilmesinin mümkün olmadığı; Ancak; - Prof.Ünsaldı'nın 22.01.2002 tarihli ifadesinde açıkta kaldığı sürelerde ilgili sağlık merkezinde eylemli olarak çalıştığını kabul etmesine karşın, üniversitemizde göreve başladıktan sonra, geçmişe dönük olarak maaşlarının ödenmesi isteminde bulunurken, bu süre içinde serbest meslek yürüttüğünü ve kazanç elde ettiğini gizlemesinin kendisine yersiz olarak ödeme yapılmasını sağladığından bu fiilin suç oluşturduğu, - Soruşturmacılara verdiği ifade de kurucusu olduğu şirkette eşinin de görev yaptığını belirtmesine karşın, eşinin çalışmadığını bildirerek her ay aile yardımı aldığının belirlenmesi üzerine bu eyleminin de suç oluşturduğu açıklanmıştır, - Soruşturmacılar tarafından Prof. Ünsaldı'nın sabit olan eylemlerinin, Yönetmeliğin 11 inci maddesinin B/6 bendinde düzenlenen "Kamu hizmeti ve öğretim elemanı sıfatı ili bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kıvartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak" eylemi ile bağdaştığı saptanarak, "kamu görevinden çıkarma cezası" ile cezalandırılması önerilmiştir. Prof.Ünsaldı, daha önce affa uğramış olsa da, benzer bir cezayı gerektiren eylemlerinin yargı kararı ile de sabit bulunmuş olması, sicil notlarının düşüklüğü ve iki ayrı suç oluşturan eyleminin bulunması nedeni ile, Yönetmeliğin 16 ncı maddesinin uygulanması ve bir alt cezanın önerilmesi uygun görülmemiştir. Soruşturmacıların bu yoldaki önerisi, disiplin amiri olarak tarafımızdan uygun bulunduğundan, adı geçen Yönetmeliğin 33 üncü maddesinin d bendi gereğince gerekli kararın Yüksek Disiplin Kurulunca verilmesini sağlamak için soruşturma dosyası ekleri ile birlikte gönderilmiştir..."

Baştan aşağı, yasa ve yönetmelik hükümlerine ve bizzat saptamalara aykırı olan bu soruşturma raporu ve soruşturma raporuna dayalı rektörlük istemi, hukuk devletini bir yana bırakın, yasa devletine saygısı olan bir kurum tarafından, işleme konulmaksızın, göndericilerine geri gönderilmesi gerekirken .ciddiye alınarak, Prof. Unsaldı .savunma hakkım kullanmak için, 4.4.2002 gün ve 1493 sayılı yazı ile, YÖK Başkanlığı Hukuk Müşavirliğine çağrılır. Bu çağrı bile, Yasa ve Yönetmelik hükümlerine iki noktadan aykırılık taşımaktadır. Bunlardan birincisi, savunma çağrısının YÖK Genel Sekreteri olan ve görev ve yetkisi, yalnızca YÖK'te çalışan akademik personel dışı çalışanlar açısından geçerli olan kimse tarafından imzalanması, ikincisi ise, gizli olması gereken soruşturmanın, Hukuk Müşavirliği gibi bir birimde, hemen herkese açık konumda tutulmasıdır.

YÖK Genel Sekreteri tarafından imzalanan çağrıda; Yüksek Disiplin Kurulunun 24.04.2002 günü toplanacağı; savunma hakkının, doğrudan yada vekili aracılığı ile kullanılabileceği ve /yada 22.04.2002 tarihine kadar yazılı savunmanın gönderilebileceği belirtilir.

Prof .Unsaldı, yazılı olarak şu savunmada bulunur : "C.Ü. Rektörlüğünün "hiçbir kanıt olmadan" hakkımda başlattığı soruşturma nedeni ile, üç aydan bu yana tinsel baskı ve sıkıntı altındayım. OnaStı aydan beri çalıştığım üniversitede çalışmamı aksatmadım. Bu konuda yada başka konularda(çalışma ortamında huzursuzluk, kamu düzenini bozma vb gibi) tutulan herhangi bir saptama yoktur. Sivas'ta oturmaktayım. Üniversitede görevli iken, Ankara'da çalıştığım savı ile açılan bu soruşturma " İdarenin mahkeme kararlarım uygulamama stratejisinin bir parçasıdır. Bu yolla, usandırıp, (CÜ'nden ayrılan bir çok öğretim üyesi gibi) üniversiteden ayrılmamın sağlanması amaçlanmıştır. Rektörlük Makamının, 10.01.2002 gün ve 50-33 sayılı işlemini duyuran yazısı, soruşturmacıların bildirimde buldukları 14.01.2002 günlü yazı ve YÖK Başkanlığına yönelik olarak yazılmış, Rektör imzalı 15.01.2002 gün ve 47/123 sayılı yazılar okunduğunda, üç yazının ortak konusu; " ...merkezini kurduğum ve işlettiğim, örtülü olarak da "üniversitede görevli iken Ankara'da çalıştığım(08.01.2001 tarihinden günümüze kadar olan süre içinde) savı ile soruşturma açıldığı ile ilgilidir. Savunmama, soruşturmacıların hazırladıkları raporu incelemekle başlamak istiyorum. Soruşturmacılar, soruşturma konusu ile sınırlı kalmayıp, soruşturma konusu dışında kalan konularda ceza önerdiklerinden Disiplin Yönetmeliğine uyulmamıştır. Bu yolla suçu ve cezayı çeşitlendirmişlerdir. Yetkilendirildikleri alanın dışına çıkarak ita amirinin kanıtı dayandıran haksız soruşturmasını savunmaya ve aklamaya soyunmuşlardır. Ayrıca, raporun yazım dilinin kin, düşmanlık, öfke, intikam ve saldırı dolu olduğu görülmektedir. Soruşturmacılar, verdiğim ifademde söylediklerimi çarpıtarak, ön yargılarını, potansiyel suçlu imajı ile süsleyerek, beni suçlu sandalyesine oturttukları

açıktırOlayın irdelenmesi ve kanaat kısmının ikinci paragrafında; " ...üniversiteden ayrı kaldığı sürelerde, ilgili merkezde çalıştığını ve ayrıca gelirlerinden yararlandığını" tümcesi suçlayıcı biçimde dile getirilmiştir. ...Soruşturmacılara verdiğim ifademde, açıkta ve işsiz kaldığım 1998 yılında kurulan ve benim de sermaye ortağı olduğum bu şirkette bir yıl kadar çalıştığımı söyledim. Soruşturmanın konusu, açıkta kaldığım sürelerle ilgili olmadığından, hangi tarihler arasında çalıştığım sorulmamıştır. (Açıkta kaldığım süre üç yıldır) Mayıs 1998 ayında kurulan bu şirkette Temmuz 1999 tarihine kadar sermaye ortağı olarak bulundum. Görevime son verildiği 23 Mart 1998 tarihinde, sözleşmeli yabancı uyruklu statüsünde çalıştığım, yaklaşık beş aylık hizmetimin primleri üniversite tarafından yatırılmadığından, emekli olamayacağım anlaşıldı. Sorun yargıya taşındı. Davayı kazandım ve 01.06.1999 tarihinde emekli işlemlerimi başlattım. Temmuz 1999 tarihinde emekli maaşım ve ikramiyemi alarak, Didim/Aydm'daki evime taşındım. Bu nedenle mahkeme kararı ile, geçmişe dayalı maaşlarımı aldığım, 21.09.1999 - 08.01.2001 tarihleri arasında bu merkezde çalışmadım. Bu paragrafta yer alan ..."düşündürmektedir"... "kanaatini uyandırmaktadır" sözcükleri ile başlayan tümceler soruşturmanın ciddiyeti ile bağdaşmaz. Soruşturma raporunda, Ankara İl Sağlık Müdürlüğü'nün tutanağında, fizyoterapist Asuman Doğan'ın çalıştığı saptanmış olmakla birlikte tümcesi, soruşturmacıların fizik tedavi uzmanı ile fizyoterapist arasındaki farkı bilmediklerini göstermektedir. İl Sağlık Müdürlüğü tutanağında "özel sağlık merkezinde infraruj cihazı, el ve ayak parafin cihazı, fizik tedavi ultrasaundu, tens cihazı, traksiyon cihazı saptanmıştır" tümcesinde adı geçen araçların, ortopedi aracı olduğunu sanarak," bu araçların bulunması Ünsaldı'nın çalıştığı kanaatini uyandırmaktadır" tümcesini yazacak kadar, ciddiyetten yoksun ve dedikodulara dayalı soruşturma raporu yazıldığı görülmektedir. "Olayın irdelenmesi ve kanaat kısmı"nın üçüncü paragrafında, "bu durum Ankara Sigorta Müdürlüğü'nün kayıtları ile doğrulanmıştır" tümcesi tümü ile düşürülmüştür. Soruşturmacılar, yanlı, kasıtlı ve kanıt olmadan açılan bu soruşturmada Rektörü aklamak amacı ile, zorlayıcı yorumlarla ceza önerecek biçimde bir rapor yazmaya özen göstermişlerdir. ...2. sayfa birinci paragraf; " Ayrıca, şirketin ortağı olması nedeni ile de bir gelir elde etmiştir. Prof .Dr. Tansel Unsaldı yalan bildirimde bulunarak yargıyı yanıltmış ve böylece haksız kazanç elde ettiğini yadsımaktadır" tümcesi ile yalan bildirimde bulunduğum yazılmaktadır. Kesinlikle yalan bir bildirimim olmamıştır. Yasal olarak var olmayan Ankara Sigorta Müdürlüğü'nün belgesini sunmalarını, bilgilerinize sunarım. Bu şirketin 1998,1999 ve 2000 yıllarına ilişkin kazanç durumunu gösteren belgeler ilişiktir. İdare Mahkemesi kararında ise, maaşlarımla ilgili bir gönderme yoktur. Bu nedenle mahkemeyi yanıltmam söz konusu değilken, bu biçimde bir ifade kullanılması kabul edilemez. Yargı kararları ile özlük hakları geriye döndürüldüğünde, açıkta kalman süreler için geçmiş maaşlar ve öteki özdeksel hakların ödenmesi, yasal olarak koruma altına alındığından, CÜ Bütçe Dairesi Başkanlığının oluru ile

ödeme yapıldığını bildiririm. ...2. sayfa ikinci paragraf; "...aile bildiriminde yalan bildirimde bulunarak haksız kazanç elde ettiğim suçlamasını reddediyorum" Eşimin isteğe bağlı sigorta primi yatırdığı bilgisi üzerine doldurduğum bu bildirimdeki bildirimimin yanlış olduğunu fark ederek, hiçbir uyarı olmadan, 16.01.2002 günü düzeltici bir aile bildiriminde bulundum. Bu bildirim doğrultusunda, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı'nın çıkardığı borcu, geçmiş faizleri ile birlikte, aynı gün ödedim. Soruşturmacıların daha soruşturmaya başlamadan önce verdiğim düzeltim bildirisinden sözetmemiş olmaları, soruşturmacıların yansızlığına gölge düşürmüştür. Ayrıca ifademde yer almayan ve kendi düşürülen suçlamalarla, bütün doktorları suçlayan tümcenin de bana ait olmadığını bildiririm. 2.sayfa üçüncü paragraf; Geçmişte(1997) geçirdiğim soruşturmaya gönderme yapılarak "bu tür suçları işlemeye yatkınlığını göstermektedir" tümcesi ağır bir saldırıdır. Soruşturmacıların, soruşturulanlara ağır saldırıda bulunma hakları yoktur. Bu nedenle, gerçekte haksız yere, beni inciterek üniversiteden ayrılmama sağlamaya yönelik olarak açıldığı her yanı ile belli olan bu soruşturmanın aldığı trajik ve düşündürücü yönünü, yüce kurulunuzun değerlendireceğine olan inancım tamdır. Yine bu paragrafın, 5 ve 6 ncı satırlarında "CÜ Rektörlüğünü de yanıltarak(göreve başladıktan çok kısa süre sonra nakil yolu ile üniversiteden ayrılacağını beyan ederek) görevine dönmüş olduğunun özellikle vurgulanması gerekir" tümcesi, gerçekte bir itiraf olduğundan, yorumunu da siz değerli hocalarıma bırakıyorum. Bu tümce, soruşturmanın amacını da açıklamaktadır. Geçmişte aldığım disiplin cezaları ile ilgili olarak rektörlüğün Sivas Cumhuriyet savcılığına yaptığı suç duyurusu üzerine Sivas 2. Ağır Ceza Mahkemesinde sanık olarak yargılandım. Sonuç; sahte belge düzenleyerek parasal çıkar sağlama, şirket faturalarının tarafımdan yazıldığı, kamuyu zarara uğratma, hastaları yönlendirme savları ile ilgili rektörlükçe yapılan suçlamadaki savların doğru olmadığı kanıtlandığından, şahsımla ilgili suç unsuru bulunmadığından aklandım. İdare ve soruşturmacılar, bu gerçeklere karşın, bütün yazışmalarda geçmişe göndermede bulunarak, bu yolla şahsıma saldırmaktadırlar. ...2.sayfa dördüncü paragraf son iki satırında ; " incitici tümcelerle haksız kazanç elde etme yatkınlığımdan söz edilmekte ve "resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu temelden sarsmıştır" denilmektedir. (Disiplin Yönetmeliğinin 6/d maddesine göre kınama cezası). Soruşturulan konularda suçlu olmadığım anlaşılınca, soruşturma konusu ile ilgili olmayan farklı konularda suçlama getirerek cezalandırılmam düşüncesinin egemen olduğu bir ceza önerildiği ortadadır. Kamu görevinden men gibi, Anayasanın güvence altına aldığı bir hakkın ve ancak çok olağanüstü durumlarda yargı yerlerinin bile, çok ciddi incelemelerle verebildiği bir cezanın önerilmesi, idarenin çalışanlarına karşı ne kadar acımasız olduğunun da örneğini sergilemektedir. Zorlamalı olarak üretilmeye çalışılan her iki suç savı da kabul edilemez. Yine de, bu soruşturmalarda sözü edilen her iki suç, işlemiş olsam bile; disiplin yönetmeliğine göre verilebilecek disiplin cezaları aşağıdaki biçimde düzenlenmiştir: 1- Taşındığı sıfatın gerektirdiği

vakara yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak-uyarı. 2- Eşlerin kazanç getirci çalışmalarını bildirmemek - kınama cezası, 3. Resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak-kınama cezası, 4- Gerçeğe aykırı rapor yada belge düzenlemek - kademe ilerlemesinin durdurulması vb.

Yönetmeüğm bu açık hükümlerine karşın, hiç uymamasına karşın, "yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak" suçlarını işlediğini ileri sürmeleri, hukuk adına utanç vericidir. Bu kadar yanlı insanların soruşturmacı olmaları, bir hukuk skandali sayılmalıdır. Göreve başladığım gün Ankara'da bir şirketin ortağı olduğumu sözlü olarak bildirdim. Geriye doğru 15 aylık maaşımın ödenmesi(Şubat 2001) Maliye Bakanlığının yasal hakları geriye döndürülenlerle ilgili genelgesi gereğince ödendi. Suç sayılan eylemlerin öğrenildiği tarihten başlayarak "çıkarma" cezasını gerektiren durumlar da altı ayla sınırlıdır. Bu durum, Disiplin Yönetmeliği'nin zamanaşımı madde 19/b ile örtüşmektedir. Sonuç: Soruşturma, soruşturulan konu ile sınırlı tutulur, genişletilemez. Soruşturma konusu somut olarak belirlenmelidir. Atılı suçun yönetmeliğin hangi maddesi kapsamında değerlendirileceğinin dile getirilmesi gerekir. Bu soruşturmada sayılan usullere bağlı kalınmamıştır. Yapay , zorlamalarla oluşturulmaya çalışılan suçlarda bile, önerilen cezanın yeri olmadığı açıktır. Soruşturmaya dayanak olarak gösterilen sav,"Üniversite dışında çalışmış olmak" "ile ilgili bir kanıt bulunmadığından ceza önerilemeyeceği, rektörün 13.03.2002 gün ve 50-256 sayılı yazıları ile de desteklenmiştir. Bu nedenle idarenin isteminin reddine karar verilmesini sunarım. 24.04.2002"

Baştan ayağa hukuk ve yasa dışı soruşturma ve soruşturma raporu, yine YÖK tarafından, yasa dışı bir biçimde görüşülerek, sonuçlandırılmış ve bu yapıt hazırlanırken alınan bilgilere göre, Prof. Unsaldı hakkında "kamu görevinden çıkartma cezası" verilmiştir. YÖK Yüksek Disiplin Kurulunun, Yürütme Kurulu eli ile yürütülmesindeki yasa dışılığı önceki bölümlerde dile getirmiştik. Yasa dışılık bununla da kalmamış, 24.04.2002'de huzura alınan Prof.Ünsaldı'ya Başkan Gürüz tarafından "bunları yaptın mı, yapmadın mı, evet/hayır biçiminde yanıt ver" diyerek tek soru sorulmuş ve savunma hakkının bile kullanımına olanak verilmeyerek, bir dakika içerde tutulan Prof. Unsaldı, yeniden dışarıya çıkartılmıştır. En az altı kişi olarak toplanması gereken, Yürütme Kurulu, beş kişi ile toplanmış ve YÖK ile hukuk kavramının bir araya gelmeyeceği, birbirine aykırı sözcükler olduğu bir kez daha kanıtlanmıştır. Bir insan için, idam cezasından daha ağır sonuçlar doğuracak bir ceza, bu türden yasa dışı, etik dışı, kural dışı yöntemlerle uygulama bulabilmektedir.Bu öneride bulunanlar ile bu öneriyi, gözleri ve duyunçları kapalı biçimde onaylayanlar, tarih önünde, toplum önünde, suçlulukları alınlarına yazılmış kara yazılarla nasıl durabileceklerdir? Tarihe not düşmek için, YÖK Yüksek Disiplin Kurulu Üyeleri olarak imza atanların adlarının burada anılmasında ya-

rar bulunmaktadır: Kemal Gürüz, Bener Çordan, Aybar Ertepmar, Didar Eser, Tuğmaç Sayraç ve Erdoğan Öznal (aynı zamanda raportör) Didar Eser'in içeride olmadığı, 24.04.2002 günlü oturumda savunmaya alınanlar tarafından dile getirilmiştir. Katılmadığı bir toplantıda, toplantı sonucunu etkileyecek imzayı kolaylıkla atabilmektedir. Erdemlilik, dürüstlük, öğretim üyeliğinde olması gereken olağan niteliklerden değil mi? Bereket Türkiye'de yargı var. Kararın yargıdan döneceğinden hiç kuşumuz bulunmakla birlikte, emek, zaman ve kamu kaynaklarının bu boş yere kullanılmasının bedelini kim ödeyecek ? Rektör mü, YÖK Başkanı mı, Soruşturmacı denen kimseler mi? Fatura, yine halkımızın üzerine yıkılacak, yargı kararı ile mahkumiyet bile, yukarıdaki cellatları utandırıcı bile olmayacaktır.

Karar, işlemin sahibi Rektör Ferit Koçoğlu tarafından, hemen, Prof.Ünsaldı, izinli olmasına ve izninin 10 Haziran 2002'de biteceği bilinmesine karşın, Ankara'daki adresine posta ile gönderilir. Prof. Unsaldı, yeniden yargıya başvurur ve aynı zamanda YÖK'e de itiraz eder. (Bu satırlar yazıldığında bu süreç sürmekte idi.)

2. ARAŞTIRMA GÖREVLİSİNİN BİR FAKÜLTEDEN BAŞKA BİR FAKÜLTEYE SÜRGÜNÜ:

ÖRNEK 1 - Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Yapı Eğitim Bölümü Geoteknik Eğitimi ABD araştırma görevliliğine 17.08.1992'de atanmış bulunan davacı,13/b-4 maddesi uyarınca, Ekim ,1992'de aynı üniversitenin Mühendislik Mimarlık Fakültesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Geoteknik ABD'da görevlendirilir.

Görevlendirilme gerekçesi, İdare Mahkemesine sunulan savunmada; Teknik Eğitim Fakültesi Yapı Eğitimi Bölümü Geoteknik Eğitimi ABD'nda görev yapan bir öğretim üyesi ile birlikte çalışmasının, öğrencilere örnek olunması gereken eğitim kurupunda uygun görülmemesi olarak belirtilmiştir.

Davacının bayan olması,bizi, Rektörlüğün erkek öğretim üyesi ile bayan araştırma görevlisinin birlikte görev yapmasını etik bulmadığı yorumuna götürmektedir. Böyle bir sapık düşüncenin iki yanı bulunmaktadır. Öğrenciye örnek olunması ile, öğretim elemanlarının cinsiyetlerinin ilgisini kurmak için,sanız .davanın yanı olan rektör olmak gerekir.

Kamu görevinde, hele hele akademik bir meslekte cinsiyet ayrımının yapıldığı kurumun Atatürk'ün "Gazi " sanı ile anılması ve bu işleme karar veren Rektörün en çok "Onuncu Yıl Marjını okuyan/okutan" , "Anıtkabire en çok toplu seferler düzenleyen" biri olduğunun altının çizilmesinde yarar bulunmaktadır.

Anılan görevlendirilme işleminin kaldırılması için konu yargıya taşınır. Ankara 10.

İdare Mahkemesi'nde, 1996/324 Esas, 1996/1342 Karar numarada işlem gören dava, 16.12.1996'da sonuçlanmıştır.

İdare Mahkemesi, idareden savunmada ileri sürülen gerekçenin açıklanmasını ve bu konuda varsa soruşturma raporu ile somut bilgi ve belgelerin gönderilmesini istemiştir.

Davalı Rektörlük, yanıtında, savunmalarındaki savlarını yineleyerek, 17.05.1993 tarihinde bir trafik kazası olayında, davacı ile aynı ABD'nde görev yapan öğretim üyesinin birlikte olduklarının anlaşıldığı, ancak, bu nedenle bir soruşturma açılmadığı belirtilmiştir.

İdare Mahkemesi'nin kararı iptal eden kararında şöyle denmektedir: " Davalı idare tarafından ileri sürülen savların belirsiz olması, somut kanıtlara dayanmaması, iki meslektaşın birlikte trafik kazası geçirmelerinin uygunsuz bir davranış olarak kabul edilemeyeceği, kaldı ki kişilerin özel yaşantıları, görevlerine olumsuzluk yansıtmadığı sürece idari bir işleme neden olamayacağı ve bu olumsuzluğun ise somut olarak kanıtlanması gerektiğinden, görev yerinin süresiz değiştirilmesi işlemine son verilmesi isteminin reddi biçiminde oluşturulan işlemde hukuka ve mevzuata uyarlılık bulunmamıştır."

Davalı Rektörlük, İdare Mahkemesi kararına Danıştay Sekizinci Daire nezdinde itirazda bulunur. Danıştay Sekizinci Dairesi bu itirazı, "İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçe usul ve yasaya uygun olup, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından" diyerek reddetmiş ve İdare Mahkemesi kararını onamıştır.

İPTAL EDİLEN İŞLEMİN YORUMU:

Görüldüğü gibi, rektörlük, yalnızca üniversiteyi yönetmekle yetinmiyor. Kendisini, öğretim elemanlarının özel yaşamına, gönül ilişkilerine karışır konumda görmekte. Bilimsel etkinlik, y etkinlik konularında yoğunlaşma yerine, öğretim elemanlarının "namusunu" gözetmeyi, onları yanlışlıktan alıkoymayı üstlenmekte. Kafaların altında hep "cinsellik" var. Çoğu yerde benzerlerine rastlayacağımız bu namus bekçilerinin, cinsel yaşamlarında eksiklik yada doyumsuzluk içinde olduğunu düşünmekteyim. Ayrıca, bir fakülteden başka bir fakülteye görevlendirme tarihi Ekim 1992 olmasına karşın, sığınmak istenilen trafik kazası, 17.05.1993 tarihini, yani yer değiştirmeden 7 ay sonra olmaktadır. Soruşturma konusu kılmadığın bir konuyu, sürgün gerekçesi olarak kullanabiliyorsun! Zavallı üniversitem !, sen kimler eli ile yönetiliyorsun ?

3. ÜNİVERSİTE GENEL SEKRETERLİĞİNDEN ÖĞRETİM GÖREVLİSİ YAPILARAK UZAKLAŞTIRMA:

Üniversite genel sekreterliği, özel öneme sahip bir görev yeridir .Bu nedenle, gerek gö-

rev,yetki ve sorumluluk ve gerekse atama yöntemi açısından farklılık göstermektedir. Üniversite genel sekreteri, rektöre bağlı olarak görev yapar. Merkez yönetim örgütünün başında yer almaktadır ve bu birimlerin disiplin amiridir. Üniversite Senatosu ve Yönetim Kurulu'na, oy hakkı olmaksızın katılmakta ve yazanakçılık görevini yürütmektedir. Bu öneminden ötürü, disiplin işlemlerinde de, üniversite genel sekreteri hakkında son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek üç kişilik kurulun, üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından olması kuralı getirilmiştir. Böylece de, üniversite genel sekreterine, görevini yapabilmesi için, sınırlı bir özgürlük ve güven alanı oluşturulmuştur. Üniversite rektörlerinin 4 yıllık bir süre için atanmaları ve iki kezden fazla rektörlük yapılamaması karşısında, üniversite genel sekreteri, üniversitenin kalıcı ve süreklilik gösteren yönetsel organı olmaktadır. Bu nedenle, bu göreve gelebilmek için, öncelikle lisans düzeyinde eğitimi tamamlamış olma koşulu getirilmiş bulunmaktadır.

Bununla birlikte, çoğu üniversitede üniversite genel sekreterliği, sorun olma özelliğini taşımaktadır. Her rektör, kendi ekibi ile çalışmak istemekte ve bu nedenle de, üniversite genel sekreterini, kendisi belirlemek istemektedir. Bunun için bulunan çözüm ise, bu makamın geçici kimselerce doldurulmasıdır. Çoğu rektör, varolan genel sekreterden kurtulmak için, akademik kadroyu peşkeş çekmekte ve genel sekreteri, akademik kadroya, öğretim görevlisi olarak kaydırmaktadır. Bunun yerine ise, akademik kadrodan birini genel sekreter kılmaktadır. Böylece, üniversite genel sekreterliği de, rektörle değişen bir yere dönüşmekte, sürekliliği korunamamaktadır. Bu ise, üniversitelerin kurumlaşmalarının, sürekli yanlış yapmalarının başta gelen etmenini oluşturmaktadır.

Bu davranıştan, genel sekreterliğin mi, akademik görevlerin mi hafife alındığını çıkarmak oldukça zorlaşmakta. Anlaşıldığı kadarı ile, rektörlük görevini üstlenenler açasından, hem genel sekreterlik ve hem de akademisyenlik, fazla da ciddiye alınacak yerler değil. Birini ötekisi ile .kolaylıkla, yer değiştiriyorsanız, ikisini de fazla önemsemiyor demeksiniz. İzleyelim örnekleri :

Üniversite Genel Sekreteri, bu görevinden alınarak, önce Meslek Yüksekokuluna, daha sonra ise İİBF İşletme Bölümü Muhasebe-Finansman ABD öğretim görevlisi olarak atanır. Dava, bu işlemin iptali isteği ile açılır.

İdare Mahkemesi kararında; 2547 Sayılı Yasanın 51. Maddesinin (a) bendinde genel sekreterin, üniversitenin yönetim örgütünün başında ve 657 Sayılı Yasaya bağlı olarak görev yaptığı, aynı yasanın 31. Maddesine göre de bir derse öğretim görevlisi olarak atama yapılabilmesi için, o dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularında yada buna koşut olarak kendi uzmanlık alanındaki çalışmalarını ve yaptıkları ile tanınmış olmak özelliği şart koşulduğu, davacının üniversite genel sekreterliğinden MYOnda hangi göreve getirildiğinin belirtilmediği, daha sonra da durumun öğretim görevlisi olmak için zorunlu bulunan koşulları taşıyıp taşımadığı araştırılmaksızın ataması yapıldığı, öte yandan; 657 Sayılı Yasanın 71 ve 76. Maddelerinde kurumların memurlarını genel idare

re hizmetleri sınıfından, meslekleri ile ilgili sınıfa naklen atayabilecekleri öngörüldüğü ve 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4. Maddesinde, rektöre,gerekli gördüğü durumlarda üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki çalışanların görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görevler vermek yetkisi tanınmış ise de; bu yetkinin mutlak olmadığı, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı bulunduğu, davacının genel sekreterlik görevinden alınma nedeni olarak ileri sürülen konuların, işleme dayanak oluşturma niteliğinde bulunmadığı gerekçesi ile dava konusu işlemlerin iptaline karar verilmiştir.

İdare Mahkemesinin iptal kararı, davalı Rektörlük tarafından Danıştay Beşinci Dairesine, temyiz istemi ile götürülür. Danıştay Beşinci Daire'de, 1987/265 Esas,1987/366 Karar numaralı dosyada işlem gören ve başvuru geri çevirerek, İdare Mahkemesi'nin kararını onaylayan karar 11.03.1987 tarihini taşımaktadır.

Danıştay Beşinci Dairesi, kararı aşağıdaki biçimde tartışmaktadır:

"Dava konusu işlemlerin dayanağı olan, 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 2880 Sayılı Yasa ile değişik 13/b-4 maddesinde; "gerekli gördüğü durumlarda üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki personelin görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görevler vermek", üniversite rektörlerinin görevleri içinde sayılmıştır.

Rektöre bu madde ile verilen yetkinin kapsamı, başka bir deyişle bu yetkiye dayanılarak yapılacak idari işlemin konu unsurunun ortaya konulması, davanın sonucunu belirleyecektir.

Yukarıda belirtilen yasa maddesinin düzenleniş amacı, üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerin herhangi birinde hizmetle ilgili olarak ortaya çıkacak bir gereksinimin, üniversitenin kendi elemanları ile ve hızlı bir biçimde karşılanması, böylece kamu hizmetinin aksamadan ve sürekli olarak yürütülmesini sağlamaktır.

Ayrıca; yukarıda sözü edilen madde ile rektöre verilen yetkinin sürekli olarak görev yerini değiştirme kapsamında kabul etmenin, belli usullerle bir kadroya atanmış kamu görevlisinin yasada gösterilen usule ve yetki kurallarına uyulmadan, kadrosu ile, hukuki ve fiili ilişkisinin kesilmesi, yine , ancak, belli usul ve yetki kurallarına uyularak atanabilecek bir kadroya, bunlara uyulmadan atanması sonucunu doğuracağından, sözü edilen maddede öngörülen yetkinin, yukarıda belirtilen amaçlarla ve hizmetin gerektirdiği süre ile sınırlı olduğu ve sürekli olarak görev yerini değiştirme biçiminde yorumlanamayacağına da kabulü zorunludur.

Öte yandan, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 3. Maddesinde öğretim elemanlarının kimler olduğu tek tek gösterilmiş, öğretim görevlileri de bunlar arasında sayılmıştır. Davacı ise, genel sekreterlik görevinde iken, 657 Sayılı Yasa-

ya bağı ve Genel İdare Hizmetleri Sınıfında istihdam edilen bir çalışandır ve aynı yasanın 71. Maddesine göre, ancak mesleği ile ilgili bir sınıfa atanabilecektir. Oysa, dava konusu olayda, bu maddeye aykırı olarak davacı Genel İdare Hizmetleri Sınıfında genel sekreterlik görevinden alınarak, aynı üniversiteye bağlı MYO'na atanmış, ancak, hangi göreve atandığı belirtilmemiş, sonradan bu işlemin sürdürümü niteliğinde olan ikinci bir işlemle, davacının sınıfı değiştirilerek, mesleği ile ilgili bulunmayan İİBF İşletme Bölümü Muhasebe Finansman ABD öğretim görevlisi olarak atanarak, İktisadi ve İdari Programlar bölümünde ders vermek üzere görevlendirilmiştir.

2547 Sayılı Yasanın yukarıda amacı ve niteliği açıklanan 13. Maddesinin b/4 fıkrasında rektöre verilen yetkinin bu amaç ve niteliğe uygun olarak, bu sınırlar içinde kullanılabilmesi ve üniversitede görevli öğretim elemanlarının yine öğretim elemanı olarak, öteki çalışanların da kendi alanında atanmalarına olanak sağlayacağı kuşkusuzdur."

KARARIN YORUMU: Danıştay Beşinci Dairesi, 13/b-4 maddesi ile tanınan yetkinin "sürekli" olmayıp, "geçici" olabileceğini, bunun ise, görevin gereğinden, aksamamasından kaynaklanabileceğini, aynı hizmet sınıfı içinde olabileceğini belirtirken, belirli usul ve yöntemlere göre atanmış kimseler üzerinde, sınırsız ve süresiz bir tasarrufta bulunmanın, görev yerini değiştirmenin mümkün olamayacağını belirtmektedir. Gerçekten de, yukarıdaki olayımızda olduğu gibi, rektör, 13/b-4 maddesi ile, 657 Sayılı Yasa çerçevesinde göreve alınmış birini, akademik personele dönüştürebilir ki, bunun savunulması mümkün değildir. Yani, rektör, "bana yetki verilmiştir, bu nedenle, yardımcı hizmetliyi, yada büro memurunu, öğretim görevlisi, uzman.öğretmen yapıyorum" diyemez. Danıştay Beşinci Dairesinin yukarıdaki kararı,bunun önünü kapatmaktadır. Bize göre, bu karar da, eksiklik taşımaktadır. "Sürgün cezası" diye nitelediğimiz bir uygulamanın, hukuk devletinde yerinin olmaması gerekir. Danıştay'ın "süre" ve " "hizmet sınıfı" açısından getirdiği sınırlama, disiplin yönetmeliğinde yer almamış bulunan sürgün cezasını ortadan kaldırmamaktadır. Verilen yetki, kadroların, öğretim birimleri arasındaki dağıtımının, öğretim kapasitesinin rasyonel bir biçimde kullanılması ve geliştirilmesi ile sınırlılık göstermektedir.

4. DAİRE BAŞKANLIĞINDAN FAKÜLTE SEKRETER VEKİLLİĞİNE GÖREVLENDİRME :

Üniversite merkez yönetim örgütü, genel sekretere bağlı olarak görev yapan ve hizmetlerin gerekli kıldığı daire başkanları, müdürler, danışmanlar, hukuk müşavirleri, uzmanlar ile büro ve iç hizmet görevlileri olarak sıralanmaktadır. Daire Başkanlıkları ile müdürlükler, üniversitede yönetim kurulu kararı ile, genel hükümlere göre kurulur. Daire

başkanları, müdürler, hukuk müşavirleri ve uzmanlar, 2547 Sayılı Yasanın 52 nci maddesi uyarınca, üniversite yönetim kurulunun görüşü alınarak rektör tarafından atanmaktadır. Bütün bu kurallar, üniversite merkez örgütünün önemini gözler önüne sermekte ve özellikle yönetim kurulunun görüşüne dayandırma hükmü, göreceli olarak, bu kimseleri daha güvenli konuma getirmektedir. Bununla birlikte, üniversite yönetim kurulunun, rektörün adamlarından oluşması, onun tarafından önerilen dekanlar ile yine onun tarafından atananların oluşturduğu senato tarafından belirlenen kimselerden olduğundan, rektörün istencinin tek egemen istenç olduğunu belirtmeden geçemeyeceğiz. Bununla birlikte, yönetim kurulu görüşünün gerekliliği, zaman zaman yapılabilecek kimi yanlışların önüne geçmede gerekli olmaktadır.

2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesinin ne denli keyfi ve "dikensiz gül bahçesi" yaratmaya dönük olarak kullanılmasının, öğretim elemanları, üniversite genel sekreteri, daire başkanlıkları ve müdürler için kullanılmakta olduğunu, yukarıdaki ve aşağıdaki örnekler ortaya koyacaktır.

Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanının görevi, rektör tarafından, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesi doğrultusunda, kadrosu üzerinde kalarak İİBF Sekreter vekili olarak değiştirilir. Anılan Daire Başkanı, 18.09.2000 günlü başvuruda bulunarak, işlemin kaldırılması ve asıl kadrosunda görevlendirilmesi isteminde bulunur. İstemin, rektörlük tarafından 26.09.2000 gün ve 1250 sayılı yazı ile reddedilmesi üzerine; görevinde başarılı olduğunu, hiçbir disiplin soruşturması geçirmediğini ve ceza almadığını belirterek, yapılan görevlendirilmenin yasal ve hukuksal dayanaklarının bulunmadığını, fakülte sekreteri olarak görevlendirilirken Dekanın önerisinin alınmadığı, üniversite Yönetim Kurulu görüşüne dayanılarak Daire Başkanlığı görevine atanmasına karşın, görevlendirilmede aynı yönteme uyulmadığını, fakülte sekreterinin yargı kararı ile göreve döndürülmesi nedeni ile, fiilen görev yapma olanağının bulunmadığını, yapılan görevlendirilmenin geçici nitelik taşımasına karşın, görevlendirmenin sürekli atamaya dönüştürüldüğü gerekçesi ile, yargıya başvuruda bulunur.

Davalı Rektörlük, yaptığı savunmasında, davacının hizmetin yürütülmesinde hiyerarşik yapıya uymamasını, Genel Sekreteri devre dışı bırakmasını ve yönetim ile düştüğü anlaşmazlık nedeni ile, kamu hizmetinin daha rasyonel ve düzenli biçimde işletilmesi amacı ile işlemin yerinde olduğu görüşünü bildirmiştir.

Sivas İdare Mahkemesi E:2000/179, K: 2001/396 sayılı ,31.05.2001 günlü kararın ile, dava konusu kılınan işlemin iptaline karar vermiştir. Kararın gerekçesi aşağıdadır : "...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 13/b-4 maddesinde; "gerekli görüldüğü durumlarda üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki personelin görev yerlerini değiştirmeye yada bunlara (yeni) görevler vermek" rektörün görevleri arasında sayılmış, 52/a maddesinde üniversite-

lerde daire başkanlarının üniversite yönetim kurulunun görüşü alınarak; fakülte sekreterinin ise, dekanın önerisi üzerine rektör tarafından atanacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Yasa maddesi uyarınca oluşturulan görevlendirme işlemlerinde rektöre taktir yetkisi tanınmış ise de, bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmadığı, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı olduğu kuşkusuz olup, taktire dayalı bu tür işlemlerin hukuken geçerli bir nedene dayanması, idare hukukunun bilinen ilkelerindedir,

Belirtilen yasa kuralı ile üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki personelin kamu yararı ve hizmet gerekleri doğrultusunda, hizmetin aksamaması için, süreli olarak geçici görevlendirilmeleri amaçlanmıştır. 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesi ile rektörlere tanınan geçici görevlendirme yetkisinin sürekli duruma dönüştürülmesi yasanın amacına ters düşer.

Uyuşmazlık konusu olayda, CÜ Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı olarak görev yapan davacının, 04.10.1999 gün ve 1243 Sayılı Rektörlük işlemi ile, kadrosu üzerinde kalmak üzere, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesi uyarınca İİBF Fakülte Sekreterliğini yürütmek üzere görevlendirildiği. İİBF Dekanlığı'nın Eylül 1999 tarihini taşıyan, günü ve tarihi bulunmayan , Rektörlük makamına yönelik olarak yazılan yazıda, davacının Fakülte Sekreteri olarak görevlendirilmesinden söz edilerek, Fakülte Sekreterliğinin boş olmadığı, fakülte sekreteri Zafer Kartal'ın 13/b-4 maddesi uyarınca, kadrosu üzerinde kalmak üzere, Enformatik Bölümünde görevlendirildiği, Daire Başkanı olarak görev yapan davacı için Üniversite Yönetim Kurulunun görüşünün alınmadığı, Dekanın önerisinin alınmadığını vurgulanarak, davacının fakülte sekreterlik görevini yürütmesinin Rektörlük onayına sunulduğu davacının 18.09.2000 gününde geçici görevinin sona erdirilerek, aslı görevine döndürülme isteği ile yapmış olduğu başvurunun reddedildiği, İİBF sekreterinin Enformatik Bölümü Okutmanlık kadrosuna atanmasına ilişkin 20.04.2000 gün ve 881 sayılı işlemin iptali istemiyle açmış olduğu dava sonucunda, Sivas İdare Mahkemesinin 01.08.2000 gün ve E: 2000/764 sayılı kararı ile, işlemin yürütülmesinin durdurulduğu, 03.10.2000 gün ve 840 sayılı işlem ile yeniden fakülte sekreterliği görevine atandığı, sonradan, 07.11.2000 gün ve K:2000/1199 sayılı kararı ile işlemin iptaline karar verildiği dava dosyasının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bu durumda, yargı kararı doğrultusunda İİBF Fakülte Sekreterinin görevine döndürülmesinin yasal ve anayasal bir zorunluluk olması, davacının 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesi uyarınca geçici görevlendirilmesinin, sürekli atama biçimine dönüştürülerek asıl kadrosundan uzaklaştırılması amacını taşıması nedeniyle, da-

vacının asıl kadrosuna dönmek için yapmış olduğu başvurunun reddine ilişkin işlemlerde neden ve amaç yönlerinden hukuka uyarlık görülmemiştir.

Ayrıca,dava konusu işlemde sonra Dekanın önerisinin alınması, 2547 sayılı yasanın 52/a maddesindeki biçim koşulu yerine getirilmiş ise de, davacının Üniversite Yönetim Kurulunun görüşü doğrultusunda Daire Başkanlığı görevine atandığı dikkate alındığında, biçimde koşutluk ilkesi gereği, geçici görevlendirilme işleminde de aynı kurulun görüşünün alınması gerekirken, bu yönetime uyulmaması, işlemi biçim yönünden de hukuksal olarak sakatladığı görülmektedir.

Öte yandan, davalı idarece(rektörlük), idareyi böyle bir tasarrufa zorlayan nedenler olarak davacının hiyerarşik yapıya uymayarak, özellikle Genel Sekreteri devre dışı bırakması, idare ile sürtüşmeye girmiş gösterilmiş ise de, bu savlar somut bilgi ve belgelerle kanıtlanamaması ve soyut birer sav olarak kalması nedeni ile, dava konusu işleme dayanak alınması düşünülmeyeceğinden, bu savlara itibar edilmemiştir."

KARARIN YORUMU : Sivas İdare Mahkemesinin kararı, görüşümüze uygunluk taşımaktadır. Hele hele, işleme gerekçe olarak gösterilen savların, ciddi bulunmaması , gerek fakülte sekreterinin atanmasında dekanın önerisinin ve gerekse daire başkanının görevinden uzaklaştırılmasında üniversite yönetim kurulu görüşlerinin alınmamasının, iptal gerekçesi arasında sayılması, çok yerindedir.

Bununla birlikte, aynı mahkemenin, aynı madde doğrultusunda yapılan işlemlerden, Tıp Fakültesi öğretim üyelerinin, Fen-Edebiyat Fakültesi ile meslek yüksekokulunda görevlendirilmelerinde, bu maddeye göre yapılan görevlendirmenin "geçici" olarak nitelenmemesi ve öğretim üyelerinin sürekli olarak, asıl kurumlan dışında görevlendirilmesini hukuksal açıdan geçerli görmesini anlamak ve yorumlamak olanağı bulunamamaktadır.

İdare Mahkemesi .davalısının aynı rektörlük olduğu ve konusunun 13/b-4 maddesine girilen işlemler için iki farklı karar vermiştir. Daire Başkan için,31.05.2001 günü verilen karar ile, bu türden görevlendirmelerin geçici olduğu gerekçesi ile, işlemin iptaline giderken,bundan 14 gün sonra verdiği kararında ise, bu gerekçeye hiç yer vermeksizin, işlemin hukuksal yerindeliliğine karar verebilmektedir. Bütün bunlar, hem üniversitenin ve hem de yargı organlarından kimilerinin,görev ve sorumluluklarını, yasal ve hukuksal çerçevede yerine getirmediğini, kimi duygusal yada tepkisel etmenlerin kararlarda etken olduğunu göstermektedir. Yrd.Doc.Dr. Mehmet Ünlü'nün, kendisi için gerçekleştirilen işlem ve bu işlemin düzeltilmesine dönük olarak açtığı davanın uzamasından, bir türlü sonuçlanmamasından yakınmasının, TÜMÖD tarafından Adalet Bakanlığına iletilmesi ve anılan Mahkeme üyeleri hakkında soruşturma nedeni olmasının, kararın Ünlü karşıtı oluşmasına katkıda bulunduğunu düşünmek istemiyoruz.

5. DÖNER SERMAYE / ARAŞTIRMA FONU UYGULAMASINDAN KAYNAKLANAN ANLAŞMAZLIKLAR:

2547 Sayılı Yasanın 58 inci maddesi Döner Sermaye ve Araştırma Fonu başlığını taşımaktadır. Buna göre Döner Sermaye; üst kuruluşlarda, ilgili kurulların önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile; üniversitelerde ve bunlara bağlı fakülte, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulları ile uygulama ve araştırma merkezlerinde ilgili yönetim kurulunun önerisi, rektörün olumlu görüşü ve YÖK'ün onayı ile döner sermaye işletmeleri kurulabilmektedir. Araştırma Fonu ise, üniversitelerde, Yükseköğretim Kurulu kararı ile rektörlüğe bağlı o üniversitede varolan tüm DSİ gelirlerinden kurulabilmektedir.

Öğretim üyeleri ile Döner Sermaye İşletmesi(DSİ) arasındaki ilişki ve anlaşmazlık, döner sermaye payının paylaşımı konusunda ortaya çıkmaktadır. Yasaya göre, döner sermaye gelirlerinin en az yüzde otuzunun o kuruluş yada birimin araç,gereç,araştırma ve öteki gereksinimlerine ayrılması, kalan kısmının ise, üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 Sayılı DMY na bağlı olarak çalışanlar arasında paylaşılmaktadır. Öğretim üyeleri ile Üniversitelerarası Kurulca önerilerek YÖK'çe kabul edilen teknik ve sanatla ilgili birimlerde görevli öğretim elemanlarına döner sermayeden bir yılda ayrılacak payın toplamı, bunların bir yılda alacakları aylık(ek gösterge dahil) ,yan ödeme,ödenek ve her çeşit ödence(tazminat) toplamının iki katını, öteki öğretim elemanları için bir katını, 657 Sayılı DMYna bağlı çalışanlar için ise yüzde 50 sini geçemez hükmü bulunmaktadır. Ancak, bunun yanısıra, öğretim üyelerinin çalışma saatleri dışında döner sermayeye yaptıkları katkılardan ötürü alacakları pay, iki kat karşılaştırılmasında gözönüne alınmamaktadır.

ÖRNEK 1 - Tıp Fakültesi öğretim üyesi, döner sermaye paylarının hesaplanmasında taban puanı ve kıdem aylıklarının gözönüne alınması ve birikmiş farkların geri verilmesi istemi ile Ankara 1 .İdare Mahkemesine başvuruda bulunur.

İsteminin dayanağı olarak; aylık kavramının açıklığa kavuşturulması gerektiğini, öğretim elamanlarının özlük haklarını ve aylıklarını düzenleyen Yükseköğretim Personel Yasasında aylık tanımına yer verilmediğini, anılan yasanın 20. Maddesinde bu yasadaki hüküm bulunmaması durumunda, 2547 Sayılı Yasa ile 657 Sayılı DMY hükümlerinin uygulanacağına kurala bağlandığını, 657 Sayılı Yasanın 155. Maddesinde de aylık kavramının, bu yasanın 36. Maddesinde yer alan sınıflara ilişkin ek gösterge tablosundaki rakamların Genel Bütçe Yasasında o yıl için belirlenen katsayı ile çarpılması sonucunda bulunacak miktarın, sınıfların derece ve kademelerindeki memurların aylık tutarlarını göstereceğinin belirlendiğini, bu durumda, aylık ücret kavramının(ek gösterge dahil) rakamların Genel Bütçe Yasasında o yıl için belirlenen katsayı ile çarpılması sonu-

cunda bulunacak miktarı ifade ettiğini, döner sermaye paylarının hesaplanmasında kıdem ve taban aylığının da gözönüne alınması gerektiğini belirtir. İstem,17.03.1992 günlü ve 229 sayılı karar ile reddedilir. Bunun üzerine dava davacı tarafından temyiz edilir. Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1994/1761 ve K: 1994/4088 sayılı dosyada işlem gören temyiz istemim, 30.12.1994 günlü kararı ile reddeder, İdare Mahkemesinin kararını onaylar. Ret gerekçesi olarak, temyiz isteminin, İdare ve Vergi Mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenip bozulabilmelerininin 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49. Maddesinin 1. Fıkrasında yazılı nedenlerin bulunmaması ve kararın bozulmasını gerektiren başka bir neden olmadığı belirtilmiştir.

ÖRNEK 2 - AÜ TF Plastik Cerrahi ve Rekonstrüktif ABD nda uzmanlık yapan ve gönüllü araştırma görevlisi olan davacı, DS katkı payının ödenmesi istemi ile Rektörlüğe başvuruda bulunur.

Rektörlüğün bu istemi reddetmesi üzerine açılan davada, Ankara 3. İdare Mahkemesi 19.10.1994 günlü ve 1687 sayılı kararı ile, işlemi iptal eder ve davacıya DS katkı payının ödenmesi gerektiğine karar verir. Gerekçe; fiili çalışması ile DS nin oluşumuna katkıda bulunan öğretim elemanlarına bu gelirden pay verilmesi gereğinin kadroya atanma koşuluna bağlı olmaması, o birimde görevli olmak koşulunun öngörüldüğüdür. Rektörlük , davanın süresinde açılmadığı, davacının yabancı uyruklu olup uzmanlık yapmak üzere kadrosuz, maaşsız ve sözleşmesi olmadan gönüllü olarak çalıştığından DS den yararlanamayacağını öne sürerek Danıştay'a başvurur.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1995/2490, K: 1997/2115 Sayılı dosyada işlem gören davayı, 16.06.1997 günü sonuçlandırır ve Ankara 3. İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir; " Dosyanın incelenmesinden, yabancı uyruklu olan davacının ...gönüllü araştırma görevlisi olarak ...uzmanlığa başladığı, 5 yıl 7 ay hastanede asistan doktor olarak görev yaptığı, 23.07.1993'de kendisine DS katkı payının ödenmesi istemi ile rektörlüğe başvurduğu, 27.07.1993 günlü işlem ile gönüllü araştırma görevlilerine DS katkı payı ödenmediği gerekçesiyle davacının isteminin reddedildiği, aynı gün uzmanlık sınavını başaran davacının plastik cerrahi uzmanlığını hakettiği, kendisine katkı payının ödenmeyeceğine ilişkin işlemin iptali ile... istemiyle açtığı davada, ...işlemin iptal edildiği...anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan Bakanlar Kurulu Kararı(Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı) uyarınca sözleşmeli olarak çalışan yabancı uyruklu personele bile DS den ödeme yapılmayacağı kuralı karşısında gönüllü araştırma görevlisi olarak uzmanlığını yapan ve yabancı uyruklu olan davacıya DS den pay verilmesine olanak bulunmaktadır..."

ÖRNEK 3 - Anadolu Üniversite Güzel Sanatlar Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi adına kurumlar vergisi yükümlülüğü oluşturulmuş ve 1989 yılı için res'en takdir olu-

nan matrah üzerinden kurumlar vergisi salınmış, kaçakçılık cezası kesilmiştir.

Eskişehir 1. Vergi Mahkemesi,22.3.2995 günlü ve 1995/114 sayılı kararı ile; 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Yasasının 1/C, 4 ve 7/C maddelerinin 18.04.1993 günlü ve 21558 sayılı RBG'de yayımlanarak yürürlüğe giren Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinin 3 üncü maddesi ile birlikte incelenmesi sonucu, sözü edilen döner sermaye işletmesinin güzel sanatları öğretmek .yaymak .özendirmek amacı ile kurulduğu, yükseköğretim kurumu dışındaki kuruluşlar ile gerçek yada tüzel kişilere istek üzerine bilimsel görüş verilmesi,proje, araştırma ve benzeri hizmetlerin yapılması, işletmeye ait atölye, stüdyo ve laboratuvarlarda üretilen ürünlerin üçüncü kişilere satılmasının bunların bağışıklıktan yararlanmalarına engel olmayacağı gerekçesi ile yükümlülük oluşturulmasının iptaline, tarhiyatın kaldırılmasına karar vermiştir.

Davalı İdare, Güzel Sanatlar Fakültesi Döner Sermaye İşletmesinin ticari faaliyette bulunmak üzere kurulmuş bir iktisadi işletme niteliğinde olduğunu, bu nedenle kurumlar vergisi kapsamına girdiğini ileri sürmekte ve kararın bozulmasını istemektedir.

Anlaşmazlığı görüşen Danıştay Dördüncü Dairesi, E: 1995/4005, K: 1996/2742 sayılı dosyada işlem gören davayı,21.06.1996'da sonlandırmış ve temyiz istemini reddederek, Vergi Mahkemesi kararını onamıştır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Yasasının 4 üncü maddesinde "devlete,özel idarelere, belediyelere ve öteki kamu idarelerine ve müesseselerine ait ve tabi olup çalışmaları süreklilik gösteren ve birinci maddenin (A) ve (B) işaretli bentleri dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler iktisadi kamu müesseseleridir" denilmektedir. Genel bütçeye giren dairelerle katma bütçeli idarelerin yürütmekle yükümlü oldukları bazı kamu hizmetlerinin finansmanında sığili bütçeden ayrılacak sermayenin işletilmesi ile elde edilecek gelirin kullanılmasının hizmet gereklerine daha uygun görülmesi durumunda, yasaya ve yasanın belirlediği esaslar çerçevesinde ve yasanın verdiği yetkiye dayanılarak döner sermaye işletmeleri kurulabilecektir. Döner sermaye işletmelerinin konuları, ilgili bütçeden ayrılacak sermaye ve bu sermayenin belirlenmesindeki usul, elde edilecek gelire ilişkin işlem ve kuralları yasalarında yada idareye döner sermaye işletmesi kurma yetkisi tanıyan yasalarda belirlenmektedir.

İlgili yasalar gereği, döner sermayeden elde edilen ve her yılın sonunda kullanılmayan gelir, bir kısım işletmede ödenmiş sermaye ayrılan tutara ulaştıktan sonra Hazineye gelir kaydedilmekte, bazı işletmelerde ertesi yılın döner sermaye gelirlerine eklenmektedir. Yasasında aylık net hasılatının belli oranı Hazineye gelir kaydolunacağı belirtilen bir döner sermaye işletmesi bulunmamaktadır.

Üniversiteler bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip kamu kuruluşları-

dır. 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 4 üncü ve 5 inci maddelerinde belirtilen amaç ve ana ilkeler doğrultusunda çalışmalarda bulunmak üzere kurulmuşlardır. 2547 Sayılı Yasanın 58 inci maddesinin (a) bölümünde, yükseköğretim kurumlarının kuracakları döner sermaye işletmelerine ilişkin noktalar belirlenmiştir. Maddede ayrıca, döner sermaye işletmelerinin çalışma alanları, sermaye sınırları, işletmelerle ilgili yönetim işlerinin yürütülebilmesi esaslarının YÖK tarafından belirleneceği ilkelere göre, ilgili kurumun yada birimin döner sermaye yönetmeliğinde belirtileceği öngörülmüştür. Bu maddeye göre çıkartılan 05.07.1983 günlü ve 18038 sayılı R.Cde yayımlanan Yönetmelikte yasadaki düzenlemelere koşut hükümler getirilmiştir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 58 inci maddesine göre DSİ nin kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 37 nci maddesinin 2 nci fıkrasında değişiklik yapan ve 7.1.1992 günlü ve 21104 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik uyarınca, döner sermayeden elde edilen ve her yıl sonunda kullanılmayan gelir »izleyen yılın döner sermaye gelirlerine eklenecektir. 2547 Sayılı Yasanın 58 inci, anılan Yönetmeliğin 7 ve 8 inci maddelerinde eğitim, öğretim, araştırma ve uygulama birimi yada bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısı ile toplanan döner sermaye gelirlerinin en az yüzde otuzunun o kuruluş yada birimin araç, gereç, araştırma ve öteki gereksinimine ayrılacağı, kalan kısmının ise Üniversite Yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 Sayılı DMY na bağlı personel arasında paylaşılacağı açıklanmıştır.

Öte yandan 2547 Sayılı Yasanın 55 inci maddesinde yükseköğretim kurum ve kuruluşlarının gelir kaynakları arasında döner sermaye işletmelerinden elde edilecek karlara da yer verilmiştir. Yukarıda yükseköğretim kurumlarına bağlı DSİ nin işletmelerinden elde edilecek gelirin nerelere ayrılacağına ilişkin yasa ve yönetmelikle getirilen esaslara yer verilmiştir. Bu düzenlemeler uyarınca DSİ nin gelirlerinin bir bölümü, ilgili birimin araç, gereç edinmesine ayrılacak, bir bölümü öğretim elemanlarına ve personele dağıtılacaktır.

İşletmenin elde ettiği gelirden ilgili yükseköğretim birimine de pay verilecektir. Eğer işletmenin bir kısım geliri kalmışsa bu miktar ertesi yılın döner sermaye gelirine eklenecektir. Bu nedenle elde edilen gelirin tamamı belli yerlere ayrılmış olup, bunlar, sonuçta ya yasa ve yönetmelikleri uyarınca doğrudan kamu hizmeti yapan yerlere vermek yada gelirin elde edilmesine katkıda bulunanlara ödemek zorundadır. Yasal zorunluluk olarak yapılan bu ödemelerin işletmenin gideri olarak kabulü gerekir. Bu nedenle ortada öz sermaye farkına neden olacak, başka bir deyişle vergilendirilecek gelir kalmamaktadır. Bu durum DSİ nin, genel bütçeye giren dairelerle katma bütçeli idarelerin yürütmekte oldukları kamu hizmetinin ilgili bütçeden ayrılacak sermayenin işletilmesi ile elde edilecek geliri kul-

lanarak daha verimli yürütülmesini sağlamak amacının bir sonucudur. Tarhiyatın terkinine ilişkin mahkeme kararında sonucu itibari ile yasaya aykırılık görülmemiştir..."

II. DİSİPLİN İŞLEMLERİNDEN KAYNAKLANAN ANLAŞMAZLIKLAR:

A. YÖK - ÜNİVERSİTE VE DİSİPLİN SUÇLARI

Öğretim elemanları ve üniversite çalışanları, YÖK Yasasının baskıcı ve yasakçı yaklaşımını, özellikle, disiplin işlemlerinde yaşamaktadır. Üniversite öğretim elemanı ve çalışanları, potansiyel suçlu olarak algılandıklarından olacak, hemen her türden davranışları, YÖK'çe yada Üniversitesince soruşturma nedeni olabilmektedir.

Disiplin ve Ceza İşleri, 2547 Sayılı Yasanın Dokuzuncu Bölümü tarafından düzenlenmiş ve ayrıca, anılan madde dayanak gösterilerek, 54 maddeden oluşan "Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği" yürürlüğe konulmuştur.

Disiplin Yönetmeliği'nin amacı, yükseköğretim kurumları yönetici, öğretim elemanı ve memurlarından, yasa, tüzük ve yönetmeliklerin kendilerine yüklediği ödevleri yurt içinde ve yurt dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara yada meslek onur ve saygınlığına uymayan davranışta bulunanlara verilecek disiplin cezalarını gösterme olarak belirtilmiştir.

Disiplin cezaları; "1.uyarma", "2.kınama", "3.yönetim görevinden ayırma", "4.ayhktan kesme", "5.kademe ilerlemesinin durdurulması", "6.görevinden çekilmiş sayma", "7.üniversite öğretim mesleğinden çıkarma", "8. kamu görevinden çıkarma " olarak sıralanmaktadır.

1. Uyarma Cezasına Konu Kılman Suçları;

- Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev yerinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek yada düzensiz davranmak;
- Özürsüz yada izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev yerini terk etmek, kurumca belirlenen tasarruf önlemlerine uymamak;
- Usulsüz başvuru yada şikayette bulunmak;
- Taşındığı sıfatın gerektirdiği vakara yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak;
- Görevine ve iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek yada ilgisiz kalmak;
- Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak;

- Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak;
- Öğrencilerle ilgili ilişkilerinde, devlet memurluğu ve öğretim elemanı saygınlığına aykırı davranışlarda bulunmak;
- Üniversite organlarında yapılan konuşmaları, alınan kararları, özel bir amaca dayalı olmaksızın, yetkili bulunmamasına karşın organ dışına sızdırmak yada yaymak (Yasal nedenlerle resmi mercilere yapılacak başvurular bu hükmün dışındadır.);
- Yasa ,tüzük ve yönetmeliklere göre yetkili olan organlarca sorulacak hususları haklı bir neden olmaksızın zamanında yanıtlandırmamak;
- Çalışma saatleri içinde görevi dışında başka işlerle meşgul olmak;
- Yanındaki elemanların yetiştirilmelerine özen göstermemek.

2 .Kınama Cezasına Konu Kılınan Suçlar :

- Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev yerinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak;
- Eşlerinin, reşit olmayan yada kısıtlı olan çocuklarının kazanç getiren sürekli çalışmalarını belirlenen sürede kurumuna bildirmemek;
- Görev sırasında amire tavır ve hareketi ile saygısız davranmak;
- Hizmet dışında, resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak;
- Devlete yada döner sermayeye ait resmi araç,gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak;
- Kuruma ait resmi belge araç, gereç ve benzeri eşya ile yerine konması mümkün olmayan bilimsel doküman yada kitabı kayıp etmek;
- İş arkadaşlarına, mahiyetindeki personele, iş sahiplerine yada öğrencilere kötü davranışlarda bulunmak;
- İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz yada hareketle sataşmak;
- Görev yerinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yazmak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek yada yapmak;
- Yükseköğretim kurumlarında, hizmetlerin kurallara uygun olarak yürütülmesi bakımından, yetkili makamlarca alınan kararlara, verilen emir ve buyruklara, 657 sayılı yasanın 2670 sayılı yasa ile değişik 11. maddesinde gösterilen durumlar dışında karşı çıkmak;
- Borçlarını kasıtlı olarak ödemeyerek, hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak;
- Kurumların huzur, sükun yada çalışma düzenini bozmak;
- Üniversiteye yada bağlı birimlerine bildirilmesi gereken hal ve durumları eksik ya-

da yanlış bildirmek yada hiç bildirmemek;

- Bağlı yada görevli olduğu fakülte, enstitü yada yüksekokul öğrencilerine ücret karşılığı özel ders vermek;
- Yetkili bulunmamasına karşın, üniversite organlarında yapılan konuşmaları, alınan kararları, özel bir amaca dayalı olmaksızın, resmi merciler dışında, organ dışına yayarak yada sızdırarak, organ yada üyelerin leh yada aleyhinde davranışlara yol açmak.

3.Yönetim Görevinden Ayırma Cezasına Konu Kılınan Suçlar:

- Yönetimi altında bulunan kurumdan yada bununla ilgisi olan bir girişimden doğrudan doğruya yada aracı eliyle, her ne ad altında olursa olsun, mevzuat dışı herhangi bir çıkar sağlamak;
- Bir üst yönetici yada kurulun yasa, tüzük yada yönetmeliklere uygun karar yada emirlerini yerine getirmemek yada bunlara uymamak;
- Yönetimi ile sorumlu olduğu yerde verimli yada huzurlu çalışmayı sağlamak için gerekli önlemleri almamak yada huzuru bozacak hareketlere göz yummak yada bu çeşit hareketleri kışkırtmak, özendirmek yada desteklemek;
- Yönetimi ile birinci derecede sorumlu olduğu yerdeki makam yada resmi hizmete özgü taşıtı, yasal sınırlar dışında kullanmak, kullandırmak yada kullanılmasına göz yummak;
- 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 42. Maddesi ve ilgili yönetmeliklere göre yıl sonunda verilmesi gereken çalışma raporunu haklı bir neden olmaksızın vermemekte direnmek yada yasanın öngördüğü denetim işlerini yapmamak;
- Yazılı uyarıya karşın kurulları toplamamak;
- Yönetimi ile sorumlu olduğu birimin yönetiminde savsaklanmak yada mevzuatın verdiği görevleri gereğince yerine getirmemek;

4.Aylıktan Kesme Cezasına Konu Kılınan Suçlar:

- Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev yerinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri korumamak, bakımını yapmamak yada hor kullanmak;
- Özürsüz olarak en çok iki gün göreve gelmemek, kısmi statüde bulunan öğretim üyesi için kesintisiz en çok sekiz saat devamsızlık göstermek;
- Devlete yada döner sermayeye ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel çıkar sağlamak için kullanmak;
- Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış bildirimde bulunmak;
- Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek;

- Görev yeri sınırları içerisinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak;
- Oturduğu ilin sınırlarını izinsiz terk etmek;
- Toplu başvuru yada şikayette bulunmak;
- Hizmet içinde taşıdığı resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu saracak nitelikte davranışlarda bulunmak;
- Bilimsel uzmanlığı ile ilgili olmayan yasaklanmış her türlü yayını görev yerinde bulundurmak;
- Yetkili olmasına karşın, üniversite organlarında yapılan konuşmaları, alınan kararları, organ ve üyeler lehinde yada aleyhinde davranışlara yol açmak amacı ile, resmi makamlar dışında organ dışına sızdırmak yada yaymak;
- Görevi nedeni ile bağlı olduğu herhangi bir girişimden yada görev nedeni ile denetim altında bulunan herhangi bir kuruluştan doğrudan doğruya yada dolaylı olarak mevzuat dışı herhangi bir çıkar sağlama girişiminde bulunmak;
- Üniversite yöneticisinin emri yada izni ile asılmış duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak yada kirletmek;
- Görevi gereği verilen belgeleri bozmak, bozulmuş belgeleri kullanmak yada başkalarına kullandırmak;
- Üniversite ve bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri, yetkili mercinin izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak yada kullanılmasına yardımcı olmak;
- Devlete yada döner sermayeye ait motorlu taşıt araçlarını özel işlerde kullanmak;
- Çağrıldığı yada görevlendirildiği toplantılara, kabul edilir bir özürü olmaksızın katılmamak.

5. Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezasına Konu Kılınan Suçlar:

- Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek;
- İzinsiz yada kurumlarca kabul edilen özürü olmaksızın kesintisiz 3-9 gün yada kısmi statüde bulunan öğretim üyeleri için 12-36 saat devamsızlık göstermek;
- Görevi ile ilgili olarak her ne biçimde olursa olsun çıkar sağlamak;
- Amirine yada maiyetindekilere karşı küçük düşürücü yada aşağılayıcı fiil ve hareketleri yapmak;
- Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak yada kullandırmak;
- Gerçeğe aykırı rapor yada belge düzenlemek;
- Bilimsel tartışma ve açıklamalar dışında, yetkili olmamasına karşın basına, haber ajanslarına yada radyo ve televizyon kurumlarına resmi konularda bilgi ve demeç vermek;

- Ticaret yapmak yada kısmi statüde bulunanlara 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının tanıdığı yerler dışında devlet memurlarına yasaklanan öteki kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak;
- Görevin yerine getirilmesinde dil,ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayırımı yapmak, kişilerin yarar yada zararını etkileyen davranışlarda bulunmak;
- Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak;
- Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak;
- Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları yada iş sahiplerine hakarete bulunmak yada bunları tehdit etmek;
- Verilen görev ve emirleri kasıtlı olarak yapmamak;
- Herhangi bir siyasi parti yararına yada zararına fiilen faaliyette bulunmak;
- Görevle ilgili resmi belge,araç ve gereçleri Jaboratuvar malzemesini görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine karşın geri vermemek yada devir teslim işlemini zamanında yapmamak;
- Doğrudan doğruya yada aracı eliyle hediye istemek ve görev sırasında olmasa bile çıkar sağlamak amacı ile hediye kabul etmek yada iş sahiplerinden yada öğrenciden borç istemek yada almak;
- Yükseköğretim törenlerinin programlarını bozacak davranışlarda bulunmak yada bu davranışlara başkalarını özendirmek yada kışkırtmak;
- Üniversite içinde yetkililerden izin almadan görevle ilgili olmayan duyuru yaptırmak yada yazılar yazmak yada bildiriler dağıtmak yada bunları yaptırmak, yapılması için kışkırtmak ve özendirmede bulunmak;
- Siyasal ve ideolojik amaçlar dışında olan boykot, işgal, işi yavaşlatma gibi eylemlere girişmek yada kamu hizmetlerini aksatacak davranışlarda bulunmak;
- Üniversite yöneticilerinden izin almadan işyerinde toplantı yapmak,nutuk söylemek yada konferans,konser,temsil,tören,açık oturum ve benzeri etkinlikleri düzenlemek;
- Cebir ve şiddet kullanarak görevlileri, öğrencileri iş yeri dışına çıkartmak, görev yapılmasına engel olmak yada öğrencileri bu tür davranışlara özendirmek yada zorlamak.

ö.Görevden Çekilmiş Sayma Cezasına Konu Kılınan Suçlar:

- Kamu yararına olan dernekler dışında .Rektörün yazılı izni olmadan, herhangi bir derneğe üye olmak;(Yasal düzenleme karşısında bu hüküm geçersiz kaldı.)
- İzinsiz yada geçerli bir nedeni olmaksızın atandığı göreve 15 gün içinde başlamamak;

- İzinsiz yada kuramca kabul edilen özrü olmaksızın görevi kesintisiz 10 gün terketmek, kısmi statüde bulunanlar için ise kesintisiz 40 saat yada daha fazla göreve devamsızlık göstermek;
- Üyesi bulunduğu kurul toplantılarına izinsiz ve özürsüz art arda iki kez yada yıl içerisinde toplam üç kez katılmamak.

7. Üniversite Öğretim Mesleğinden yada Kamu Görevinden Çıkarma Cezasına Konu Kılman Suçlar:

- Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma Cezasına Konu Kılman Suçlar:
- 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası yada öteki yasalarda yer alan hükümler uyarınca çalışmalarına yükseköğretim kurum ve üst kuruluşunun yetkili organlarınca izin verilenler dışında, yükseköğretim kurumlarından başka yerde ücretli yada ücretsiz, resmi yada özel bir iş görmek, ek görev almak yada serbest meslek görmek;
- Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma, sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak yada bu amaçla yapılacak hareketlere he ne yolla olursa olsun katılmak;
- Bir başkasının bilimsel yapıtının yada çalışmasının tümünü yada bir kısmını, kaynak belirtmeden kendi yapıtı gibi göstermek.

3. Kamu Görevinden Çıkarma Cezasına Konu Kılman Suçlar:

- Cumhuriyetin niteliklerinden herhangi birini değiştirmeye yada ortadan kaldırmaya yönelik eylem yapmak; ideolojik, siyasi, yıkıcı, bölücü amaçlarla eylemlerde bulunmak yada bu eylemleri destekleyerek kurumların huzur, sükun ve çalışma düzeyini bozmak; boykot, işgal, engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak yada bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları kışkırtmak ve özendirmek, yardımda bulunmak;
- Yasaklanmış her türlü yayını yada siyasi yada ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak yada bunları iş yerine yada iş yerindeki eşya üzerine yazmak, resmetmek ve asmak, göstermek yada sözlü ideolojik propaganda yapmak;
- İzinsiz yada kurumlarınca kabul edilebilir özrü olmaksızın bir yıl içinde toplam olarak devamlı statüde olanlar için 20 gün göreve gelmemek, kısmi statüde olanlar için 80 saat devamsızlık göstermek;
- Savaş, olağanüstü hal yada genel yıkımlara ilişkin konularda amirlerinin vardığı görev yada emirleri yerine getirmemek;
- Amirine, yanmdakilere, iş arkadaşlarına yada öğrencilere eylemli saldırıda bulunmak;
- Kamu hizmeti yada öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici davranışlarda bulunmak;

- Yetki almadan gizli belgeleri açıklamak;
- Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev yerinde gizlemek;
- Yurtdışında devletin saygınlığını düşürecek yada görev onurunu zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak;
- 5816 Sayılı Atatürk karşıtı suçlar hakkındaki yasaya aykırı fiiller işlemek;
- Yasa dışı kuruluşlara üye olmak, bu kuruluşlarda faaliyet yapmak yada yardımda bulunmak;
- Yükseköğretim kurumlarının çalışmalarını sekteye uğratacak nitelikte bir disiplin suçuna üniversite öğrencilerini yada mensuplarını özendirmek yada kışkırtmak;
- Uyuşturucu madde kullanmak;
- İş yerinde yada bağlı yerlerde, arama, herhangi bir kimsenin eşyasına el koyma, bilerek postalarını açma ve benzeri eylemleri düzenlemek, başkalarını bu yolda kışkırtmak yada bu gibi eylemlerde görev almak;
- Tehditle bir kimseyi yada grubu suç sayılan bir eylemi düzenlemeye yada böyle bir eyleme katılmaya yahut yalan beyanda bulunmaya yada yalan kanıt göstermeye yada suçu yüklenmeye zorlamak yada zorlamaya kışkırtmak.

Görüldüğü gibi.öğretim elemanları ile üniversite çalışanları çok geniş bir suç ve ceza yaptırımını ile çevrelenmiş bulunmaktadır. Suç ve cezaların birbiri ile örtüşmesi yanı sıra, konu kılınan cezalar ile ilgisiz kimi suçlar da , öğretim elemanları ile üniversite çalışanların tepesinde "Demoklesin Kılıcı" gibi asılı durmaktadır. Yukarıda sıralanan suçları gözden geçirdikten sonra, üniversite öğretim elemanlarının, hemen hepsinin potansiyel suçlu olduğu karşımıza çıkmaktadır. Bu denli terörize edilen kimselerden oluşan kurumların "bilimsel özerkliğe" sahip olduklarını savunmak ve öğretim elemanlarının serbestçe bilimsel çalışma yapabildiklerini söylemek olanaklı bulunmamaktadır.

Ayrıca, suçların çok çeşitli ve belirsiz olarak tanımlanması, üniversite yöneticilerini, keyfilığe yöneltmekte, üniversite öğretim elemanlarını sürekli olarak baskılamaktadır. İstenmeyen yada varlığına katlanamayan öğretim elemanı için, yukarıda yer alan bir suç yaratmak zor olmaması gerekmektedir. Demokrasinin en çok gereksinilen yer olan üniversitede olmaması, ülkemizin temel sorununu oluşturmaktadır.

B. DİSİPLİN KONUSUNDA YASA VE YÖNETMELİK ÇATIŞMASI İLE AKIL DIŞILIKLAR:

Disiplin işlemleri ile ilgili karmaşa.daha başlangıçta, yasa ve yönetmelik arasında yaratılmış bulunmaktadır. Yasanın 53 üncü maddesi, "Disiplin ve Ceza İşleri" ni düzenlemektedir. Bu maddeye göre; Yükseköğretim Kurulu Başkanı, Yükseköğretim Kurulu

üyeleri ile üniversite rektörlerinin disiplin amiri olarak tanımlanmaktadır. Oysa ki, Yasanın 6/c maddesinde YÖK Başkanı, yasa, yönetmelik hükümleri ile YÖK Genel Kurulu ve Yürütme Kurulunun kararlarından sorumlu olarak tanımlanırken ; 7/L maddesi, Yükseköğretim Kurulunu, rektörlerin disiplin işlemlerini koğuşturmak ve karara bağlamak olarak belirlemektedir. Yani daha yasanın farklı maddelerinde, birbiri ile çelişen maddeler yer almaktadır.

Bir başka nokta. YÖK Başkanının, seçilmeleri ve atamaları belirli işleyişten sonra belirlenen YÖK üyelerinin disiplin amiri olarak tanımlanmasıdır. Cumhurbaşkanı tarafından doğrudan atanan, Genelkurmay Başkanlığı, Bakanlar Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul tarafından önerilip de, Cumhurbaşkanı'nca atanan YÖK üyeleri konusunda, YÖK Başkanı disiplin amiri nasıl olabilir ve bu görevini nasıl yürütür? YÖK üyeliği, Yürütme Kurulu üyeliği dışında, ayda bir kez yapılan bir üyelik olup, üyeleri, varolan hizmetlerini yürütmektedir. Bu nedenle YÖK Başkanı tarafından yapılacak bir disiplin işleminin ve verilebilecek bir disiplin cezasının uygulanabilirliği söz konusu bile değildir. YÖK Başkanı değil de, YÖK Genel Kurulu, hakkında disiplin işlemini gerektiren bir üyesi hakkında, o üyenin katılmadığı bir toplantıda konuyu görüşebilir ve vardığı sonucu, üyeyi gönderen kurum ve kurullara iletir. YÖK Başkanının, YÖK üyelerinin disiplin amiri biçiminde algılanması, onları memur konumuna indirgerki, bu da YÖK Başkanının baskınlığı pekiştirir.

Bir başka yanlışlık ve hukuksal açıdan sakatlık, Yükseköğretim Denetleme Kurulunun Görevlerini düzenleyen 9 uncu maddesinde yer almaktadır. Anılan maddenin b fıkrasına göre, YÖDK, YÖK Başkanı tarafından, 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesine göre islenen soruşturmaları yapmakla görevlidir. 53 üncü madde ise, YÖK Başkanını YÖK üyeleri ve rektörün disiplin amiri olarak tanımladığına göre, ancak, YÖDK, YÖK Başkanının istemi üzerine, kendisini belirleyen organlardan birisi olan YÖK üyeleri ve rektörler hakkında istenen soruşturmaları yapabilir.

Yükseköğretim Kurumları Yöneticisi, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği ise, YÖK Başkanı ve Üniversitelerarası Kurul Başkanını (her altı ayda bir, değişmektedir) "atamaya yetkili amir", YÖK Başkanını ise, "disiplin amiri" olarak tanımlamaktadır. (DY, md.3) Yasada yer almamış olmasına karşın, Yükseköğretim Yürütme Kurulu ve Genel Kurul iki ayrı Yüksek Disiplin Kurulu olarak ayrıntımlanmakta ve dekanların disiplin işlerinde YÖK Genel Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu olarak görevli kılınmaktadır.

Disiplin Yönetmeliği, 17 inci maddesinde "Soruşturmaya Yetkili Amir" düzenlemektedir. Buna göre, disiplin suçunu soruşturmaya yetkili amir, sıralı disiplin amirleri olarak belirtilmektedir. Asıl ilginçlik, bu madde ile YÖK Başkanının, üst kuruluşlar ile (Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul) bütün yükseköğretim kurumlarının disiplin" amiri kılınmakta ve bunlar hakkında doğrudan(resen) disiplin soruşturması aç-

mak yada açtırmakla yetkilendirilmektedir. Önce, YÖK Başkanının, Üniversitelerarası Kurul üyelerinin (rektör ve her üniversitenin senatosu tarafından belirlenen bir profesör temsilci) disiplin amiri olması ve bunlar hakkında disiplin soruşturması açmak yada açtırtmasının nasıl olanaklı olacağı ortadadır. Örneğin, vakıf üniversiteleri, yönetim ve akçalı konularda kamu üniversitelerinin hükümlerine bağlı değildir. YÖK bunlar yada öteki Üniversitelerarası Kurul üyeleri hakkında nasıl soruşturma açacak yada açtıracak? Yetki olsun da, istediğimde kullanırım demenin ilginç bir örneği.

YÖK Başkanı, yürütücüsü olduğu Disiplin Yönetmeliği ile, yasada olmayan disiplin amiri ve disiplin soruşturması açma/açma yetkisini üstlenmiş bulunmaktadır. Buna göre, YÖK Başkanı, Üniversitelerarası Kurul başkanından, rektörlere, dekanlara .öğretim üyelerine ve üniversite çalışanları ile yardımcı hizmetlilere varıncaya kadar, çok geniş bir yelpazede kendisini yetkili ve etkili konuma yükseltmiştir. Oysa ki, yasada olmayan yetki ve görevin, yönetmelikler ile yaratılması hukuksal açıdan geçerli olmayan bir düzenlemedir. Ortada YÖK olunca, hukukun, hatta yasaların bile anlamsızlığını şimdiye kadar anlamış olmanız gerek.

Çarpıklık ve aykırılık bununla da bitmemektedir. Yönetmeliğin 18 inci maddesi, rektörler hakkında soruşturmayı düzenlemektedir. Buna göre, rektörler hakkında soruşturma açılması, YÖK Başkanının kararı ile olmaktadır. Oysa ki, bu görev, 2547 Sayılı Yasanın 7/L maddesine göre Yükseköğretim Kurulunun ve hatta DY'nin 3 üncü maddesine göre YÖK Genel Kurulundur. Yönetmelik maddesi sürmekte ve bu soruşturmanın YÖDK üyeleri tarafından yapılacağını, uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarının YÖK Başkanı, öteki cezaların ise Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verileceğini düzenlemektedir. Görüldüğü gibi, 2547 Sayılı Yasanın 7/L ile 9/b maddesi ve bunlar ise, Disiplin Yönetmeliği'nin 18 inci maddesi ise, yasanın anılan maddeleri ile çalışmaktadır. YÖK Başkan, yürütmesi kendisine ait olan Disiplin Yönetmeliği ile, rektörler hakkında, kendiliğinden soruşturma açabilmekte ve onlara, Yükseköğretim Kurulunu devre dışı bırakarak uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası verebilmektedir. Öteki disiplin cezaları için ise, lütfen Yüksek Disiplin Kurulunu yetkili kılmıştır

Yüksek Disiplin Kurulu da, ikiye ayrılmış bulunmaktadır. 2547 Sayılı Yasanın 6/c maddesi; YÖK Genel Kurulunun aktaramayacağı görevleri şu biçimde sıralamaktadır : "Yükseköğretimin Planlanması ^Düzenlenmesi,Yönetilmesi ve Denetlenmesi", "Yönetmeliklerin Hazırlanması", "Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Üniversitelerde Hazırlanan Bütçelerin İncelenmesi ve Onaylanması" ile "Rektörlüklere Aday Gösterme" dir. Bunların dışında kalan yetki ve görevlerinden uygun görülen bölümlerin Yürütme Kurulu'na aktarılabilceği yasa hükmündendir.

Yükseköğretim Kurulunun görevleri, 2547 Sayılı Yasanın 7 nci maddesinde sıralanmaktadır. Buna göre YÖK;

- Kısa ve uzun süreli planlar hazırlamak,
- Üniversiteye ayrılan kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak,
- Yükseköğretim kurumları arasında işbirliği ve eşgüdümü sağlamak,
- Üniversite çalışmalarının en verimli düzeyde sürdürülmesi için büyümenin sınırlarını belirlemek ve yaz,gece ve ikili öğretim gibi önlemler almak,
- Yeni üniversite kurulmasına ve gerektiğinde birleştirilmesine ilişkin öneri yada görüşlerim MEB'na sunmak,
- Bir üniversite içinde fakülte, enstitü ve yüksekokul açılması, birleştirilmesi yada kapatılması ile ilgili olarak, doğrudan yada üniversitelerden gelecek önerilere dayalı kararlar almak ve gereği için MEB'na sunmak,
- Yükseköğretim kurumları içinde bölüm, anabilim/anasanat dalları ile uygulama ve araştırma merkezi açılması, birleştirilmesi yada kapatılması; konservatuvar, meslek yüksekokulu yada destek, hazırlık okul yada birimleri kurulması ile ilgili olarak doğrudan yada üniversitelerden gelecek öneriler üzerine karar vermek,
- Eğitim-öğretimin aksamaması sonucunu doğuracak olaylar nedeni ile öğrenime ara verilmesine yada yeniden başlatılmasına ilişkin olarak üniversitelerden gelecek önerilere göre yada doğrudan karar verip, uygulamak,
- Bakanlıklar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarının kuruluş amaç ve esaslarını inceleyerek görüşlerini ilgili makama sunmak,
- Eğitim-öğretim programlarının asgari ders saatlerini ve sürelerini, öğrencilerin yatay ve dikey geçişleri ile yüksekokul mezunlarının bir üst düzeyde öğrenim yapmalarına ilişkin esasları, Üniversitelerarası Kurul'un da görüşünü alarak belirlemek,
- Üniversitelerin profesör, doçent ve yardımcı doçent kadrolarını dengeli bir oranda belirlemek,
- Üniversitelerin yıllık çalışma raporlarını inceleyerek değerlendirmek; üstün başarı gösterenler ile yeterli görülmeyenleri belirlemek ve gerekli önlemleri almak,
- Üniversitelerin kapasitelerini belirlemek, öğrencilerin seçilmesi ve kabul edilmesi ile ilgili esasları belirlemek,
- Yükseköğretim kurumlarında ve kurumlara girişte olanak ve fırsat eşitliği sağlayacak önlemleri almak,
- Öğrencilerden alınacak harç ile ilgili yükseköğretim kurumlarının önerilerini inceleyerek karara bağlamak,

- Yükseköğretim üst kuruluşları ile üniversitelerce hazırlanan bütçeleri incelemek ve onayladıktan sonra MEB'na sunmak,
- Rektörlerin disiplin işlemlerini koşturmak ve karara bağlamak,
- Öğretim elemanlarının yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmek yada denemek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamak,
- Çeşitli bilim ve sanat alanlarında bilimsel ulusal komiteler ve çalışma grupları kurmak,
- Gerekğinde yeni kurulan yada gelişmekte olan üniversitelere gelişmiş üniversitelerin eğitim-öğretim ve eleman yetiştirme alanlarında yapacağı katkıyı gerçekleştirmek için gelişmiş üniversiteleri görevlendirmek ve bu konudaki uygulama esaslarını belirlemek,
- Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarının açılması konusundaki görüş ve önerilerini MEB'na sunmak, bu kurumlara ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunları gözetmek, denetlemek,
- Yurtdışında edinilmiş önlisans, lisans ve lisansüstü diplomaların denkliğini belirlemek ve öteki görevleri yapmaktır.

Görüldüğü gibi, 7 inci maddede sayılan tüm görevler, 6 ncı maddede "aktarılamaz" denilen görevleri içermektedir. "Planlama, düzenleme, yönetme ve denetleme" görevlerinden büyük bölümü, YÖK Genel Kurulundan, yasaya aykırı biçimde YÖK Yürütme Kuruluna aktarılmış bulunmaktadır. Bu aktarımın iki amacı olmalıdır. Ya, genel kurul gibi bir organa gereksinim yoktur yada yönetme erkini dar bir kurul içine mpsf derek, egemenliğini pekiştirmek istiyorsunuzdur. Genel Kurulun, giderek önem yitirip, Yürütme Kurulunun öne çıkmasında, her iki nedenin de varlığının bulunduğu görüşündeyiz. Ne yazık ki, genel kurul üyeleri, özellikle üniversitelerden ve öteki kurul/organlardan gelenler bu görev kısıtına ve önemsizleştirilmelerine ses çıkartmamaktadırlar. Belki de, yapmaları gereken işi değil de, taşıdıkları sanı ve elde ettikleri akçalı yarar önemsediklerinden, buna katlanmakta ve belki de, kendilerini önemsizleştiren düzenlemeleri, yüklerini azalttığı düşüncesi ile alkışlamaktadırlar.

YÖK Genel Kurulunun başkalarına aktarılamaz görevleri olarak tanımlananlar arasında "denetleme görevi " de bulunmaktadır. YÖK Başkanı, bunu, Disiplin Yönetmeliği ile üçe bölmüş bulunmaktadır. Yasa, disiplin işlemleri konusunda Yükseköğretim Kuruluna, yalnızca Rektörlerin disiplin işlemlerini bırakmış olmasına karşın, bunu yükseköğretim üst kuruluşlar üyeleri ile kamusu, özeli ile bütün yükseköğretim kurumlarının disiplin amirliğini üstlenmiştir. YÖK Başkanı, yasada açıkça yer almasına karşın, rektörler hakkında disiplin işlemlerini koşturma ve karara bağlama yetkisini kendi üzerine alabilmiştir. Yönetmeliğin 3 üncü maddesinde ise, Yüksek Disiplin Kurulu, Yük-

seköğretim Yürütme Kurulu olarak tanımlanarak, Genel Kurul devre dışı bırakılmıştır. Aynı madde ile, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile rektör ve dekanların disiplin işlerinde yetkinin Genel kurula ait olduğu belirtilmektedir. Yani, YÖK üç disiplin organı yaratmış olmaktadır. Bunlardan ilki, YÖK Başkanı, ikincisi rektör ve dekanlar ile Yükseköğretim Kurulu üyeleri için YÖK Genel Kurulu, üçüncüsü ise, bunlar dışında kalanlar için de YÖK Yürütme Kurulu. Bunların tümü de yasaya aykırılık taşımaktadır. Ancak, bu yasa dışılık uzuu bir süredir varlığını sürdürmekte, bu kurullar öğretim elemanlarından, üniversite çalışanlarına kadar hemen herkesi yargılayıp durmakta ve onların hakkında kararlar verip, infaz edebilmektedir. YÖK ile Hukuk kavramlarının birbiri ile örtüşmeyen kavramlar olduğunu ortaya çıkartan onca örnek arasında, bunlar da önem taşımaktadır.

Bir başka çarpıklık, Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde karşımıza çıkmaktadır. YÖK Başkanı, Disiplin Yönetmeliği ile, tüm kamu ve özel kuruluş yetkililerine, disiplin soruşturmacılarının istedikleri hertürlü bilgi, dosya ve başka bilgileri hiçbir gecikmeye neden olmaksızın vermeye ve istenecek yardımları yerine getirme zorunluluğunu getirebilmiştir. Eksik bıraktıkları, **"sokaktan geçenler de, YÖK istediğinde sanık, tanık olabilir, bundan kaçınılamaz"** hükmüdür. Yani YÖK, yalnızca yükseköğretim kurumlarındakileri değil, ülkenin tamamınının da "efendisi" oldukları düşüncesine saptanmışlardır. Oysa ki, yasanın ilgili maddesinde böyle düzenlemelere kaynaklık edecek hüküm ve hüküm izine rastgelmek söz konusu değildir. Yönetmelikler, yasanın belirlediği alanlarda, yine bu hükümlerle bağlı kalarak ayrıntıyı düzenleyen metinlerdir. Yeni hükümleri, yeni yükümlülükleri, Yönetmelikler ile getirmenin olanağı bulunmamaktadır.

İşin komiği, 23 üncü maddenin son paragrafında karşımıza çıkmaktadır. Bir üst paragrafta sokaktaki insanı, YÖK'nun kulu ve kölesi olduğu saplantısına düştükten sonra, bunun yaptırımını da ortaya koymanız gerekir. YÖK bunu da eksik bırakmamıştır: **"YÖK soruşturmacılarının istedikleri hertürlü bilgi, dosya ve başka belgeleri vermeyen , disiplin soruşturmasını geciktiren yada buna neden olan kamu ve özel kuruluş yetkilileri hakkında disiplin soruşturması açılacaktır."**

Diyelim "Karga Sevenler Derneği" yada **"YÖK'ü Öpenler Derneği"** yöneticileri, kendilerinden istenilen bilgi ve belgeleri vermediler. Kendilerinden bu türden bilgi ve belgelerin istenilmesinde YÖK'nun yetkili olmadığını düşündüler. YÖK Başkanlığı, bu durumda, Yönetim Kurulu üyeleri hakkında, Disiplin Yönetmeliği'nin 23 üncü maddesine göre, disiplin soruşturması açacaklardır. Diyelim bu soruşturmayı açtılar ve Dernek yöneticilerini suçlu buldular. Bunlara Disiplin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yazılı "uyarı", "kınama", "yönetim görevinden ayırma", "aylıktan kesme", "kademe ilerlemesinin durdurulması", "görevinden çekilmiş sayma", " üniversite öğretim mesleğinden çıkarma", "kamu görevinden çıkarma" cezalarından hangisini uygulayacaklardır? Uyarı, kınama cezasını bir yana bırakıyoruz. Örneğin, öteki cezaları nasıl uygu-

layacaklardır. Yönetim Görevinden Ayırma cezası, 4 üncü maddede tanımlanmış bulunmaktadır. Bu maddeye göre, yönetim görevinden ayırma cezasının muhatabı, rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, ana-sanat dalı başkanı, bilim/sanat dalı başkanı olarak sıralanmaktadır. YÖK soruşturmacı, öteki kamu ve özel kuruluş yetkilileri için, yönetim görevinden ayırma cezasını nasıl uygulayacaklardır. Örneğin, bir kamu kurumundaki müsteşar yada genel müdürünü, görevinden mi ayıracaktır ? Yada bir Karga Sevenler, YÖK'ü Öpenler Derneği yönetim kurullarının mı görevine son verecektir ? İşin nereye varacağını örneklemek için, bir örnek daha seçelim : Diyelim, YÖK Soruşturmacısı, gözünü kararttı ve kamu ve özel kuruluş yöneticilerine, aylıktan kesme cezasının uygulanmasını önerdi. Bu durumda aylıktan kesme cezasının uygulaması nasıl olacak? Müsteşarın maaşından 1/8 yada 1/30 ölçüsünde kesinti yapılmasını mı isteyecek? Yada dernek yönetim kurulu üyeleri, derneklerinden maaş almadıklarından, onlar için verilen bu ceza, onların özel gelirlerinden yada emekli maaşlarından mı kesilecek ? Hele hele Yönetmeliğin 26 ncı maddesinde tanımlanan "görevden uzaklaştırma" nasıl uygulanacak ? Madde, bû önlemin, yükseköğretim üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve öteki çalışanlar hakkında uygulanabileceğini belirtmekte. Öteki kamu ve özel kuruluş yöneticileri hakkında bu önlemi nasıl uygulayacaksınız? 27 inci maddede görevden uzaklaştırmaya yetkililer de; atamaya yetkili amirler ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri olarak ortaya konulmaktadır. Peki, YÖK Soruşturmacısının gerek gördüğü bu görevden uzaklaştırmada, müsteşarı atamaya yetkili olanlar mı, yada dernek yöneticilerini seçen genel kurul üyeleri mi ? İnceleme ve soruşturma ile görevli Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri, bir müsteşarı yada dernek yöneticilerini nasıl ve hangi güçle görevinden uzaklaştırabilecektir ? Bütün bunlar, YÖK Sisteminin ne denli hukuk dışı, akıl dışı bir mantığın örneği olduğunu ortaya koymaktadır.

Disiplin Yönetmeliği, başlı başına Hukuk Fakültelerinde, "kötü/ akı! almaz bir düzenleme nasıl olura" örnek olarak sürülmeli, üzerinde tezler yapılmalıdır. Bû konuda tez yapacaklara bazı ipuçlarını vermekte yarar vardır:

Yönetmeliğin 34 üncü maddesi Disiplin kurullarına katılabilecekleri düzenlemektedir. Bu maddeye göre, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili konuların görüşülmesinde doçent ve yrd.doçentler, doçentlerle ilgili konuların görüşülmesinde ise, yrd. Doçentlerin katılamayacakları belirtilmektedir. Şimdi, Yüksek Disiplin Kurulu olanak görev yapan, YÖK Genel Kurulu yada YÖK Yürütme Kurulu'nda akademik bir sana sahip olmayan yada anılan alt akademik unvanlara sahip üyeler ne olacaktır ? Bû dururrida bir sorun yaşanmaması için, YÖK üyelerinin tümünün profesör sanı olanlar olması gerekir. Yasanın da, gerçek amacı bu olmasına karşın, bu kurulda, zaman zaman doçent, dr., yada hiçbir akademik sanı olmayan kimseler görev yapmış ve YÖK, bu alt akademik sanlı yada herhangi bir akademik san taşımayanların bu kurullarda görev yapmalarını, oya katılmalarını önleyici bir özen göstermemiştir.

YÖK Başkanı, kendisini tüm üniversitelilerin disiplin amiri olarak belirlediğinden ve "üniversitelerin kralı benim S" sandığından, üniversiteliler üzerinde terör estirmekte, onlar hakkında soruşturmalar açmakta yada açtırmakta ve bilisizlere karşı uyguladığı bu yöntemlerden sonuç alabilmektedir. Halbuki, üniversiteliler bilinçli olmayı bırakın, birazcık okur-yazar olsalar, yapılanların yasa dışı olduğunu kavrayıp, ona göre tavır takılabilecekler. YÖK Başkanı ve buyruğundaki YÖDK üyeleri, bu yasa dışılığı-tammazlığı o noktaya getirebilmektedirler ki, kendilerine yapılan bir suç duyurusu hakkında, suç duyurusunda bulunan dernek yöneticileri hakkında soruşturma açma yetkisini kendilerinde görebilmekteler. Ancak yanıtını alıp, yerlerine de oturmaktadırlar. Örnekleme de yarar bulunmakta. YÖK Başkanının kendisini kadir-i mutlak gören anlayışına verilen bir yanıtta, yine TUMÖD adına yazılan bir yazıya aşağıda rastgüleceksiniz.

C. DİSİPLİN SORUŞTURMALARINDA YÖNTEM :

Üniversite yöneticilerinin okur-yazar olmadıklarını yada okuduklarından bir şeyler anlayamadıklarını kanıtlayan belge, YÖK Başkanlığı tarafından ortaya konulmuştur. YÖK Başkanlığı, 03.05.1999 gün ve 1788 sayılı yazı ile, üniversite rektörlüklerine, onların anlayamadıklarını bildiklerinden olacak, disiplin yönetmeliğinin uygulanmasında özen gösterilecek noktalar konusunda bilgilendirme yazısı gönderir. Bu yazı ekini, sunmanın hem ibretlik ve hem de öğretici yanı bulunmaktadır.

"Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin Uygulanmasında Dikkat Edilecek Hususlar"

1. Soruşturmanın Yetkili Disiplin Amiri Tarafından Açılması:

Yönetmeliğin 3 üncü maddesine göre sıralı disiplin amirleri, YÖK Başkanı, rektör, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürü, üst kuruluşlar ile üniversitelerin genel sekreterleri ve birim sekreterleridir. Akademik sanlı disiplin amirleri yanlarındaki akademik sanlar ile memur ve öteki çalışan hakkında soruşturma açma yetkisine sahip olup, genel sekreter ile birim sekreterleri yanlarındaki akademik sanı bulunmayan memur ve öteki çalışanlar hakkında soruşturma açabilir.

Disiplin amirlerinin yardımcıları soruşturma açamazlar. Ancak, bir disiplin amirinin görevi başında bulunmaması sırasında, vekaleten görevlendirdiği kişi soruşturma açabilir.

2. Soruşturma Açmada ve Ceza Vermede Zaman Aşımı :

Yönetmeliğin 19 uncu maddesine göre, suç sayılan eylemlerin öğrenildiği tarihten başlayarak;

- Çıkarma cezasını gerektiren durumlarda altı ay, ötekilerinde bir ay içinde soruşturmaya başlanmadığında soruşturma yapılamaz ve ceza verilemez.
- Öte yandan, disiplin cezasını gerektiren eylem ve durumların işlendiğinden başlayarak, iki yıl içerisinde disiplin cezası verilmediğinde, ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar.

3. Soruşturmayı Yapacak Kişi yada Kişilerin Belirlenmesi:

Soruşturmayı yapacak kişi yada kişileri belirleme yetkisi, soruşturmayı açan disiplin amiri tarafından kullanılmak zorundadır.

Disiplin amiri, soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi, görevlendireceği bir yada birden fazla kişiye de yaptırabilir.

Ancak, soruşturma yapacak kişilerin, hakkında soruşturma açılan kişinin sanının denk yada daha üst sana sahip olmaları gerekmektedir. Bazı anlaşmazlık ve duraksamalara yer vermemek için, akademik sanlı personel hakkında açılan soruşturmaların, akademik sanlı personel tarafından yapılmasında yarar bulunmaktadır.

4. Hakkında Soruşturma Açılan Kişinin ve Soruşturma Konusunun, Soruşturma Onayında Açıkça Belirlenmiş Olması:

Soruşturmayı açan disiplin amiri, soruşturma onayında kimin hakkında soruşturma açtığını ismen belirtmeli ve soruşturma konusunu somut olarak belirtmelidir. Yöneltilen suçun Yönetmeliğin hangi maddesi kapsamında değerlendirileceğinin belirtilmemesi gerekir.

5. Soruşturmanın Yapılması :

Soruşturma emrini alan soruşturmacının, usulen 10 gün içinde soruşturmaya başlaması ve iki ay içerisinde soruşturmayı tamamlaması gerekmektedir. Eğer iki ay içinde soruşturmayı tamamlayamayacaksa, soruşturma açma yetkisi olan amirden, gerekçesini bildirerek ek süre almalıdır.

Yönetmeliğin 23 üncü maddesi uyarınca, soruşturmacı tanık dinleyebilir, keşif yapabilir yada yaptırabilir, bilirkişiye başvurabilir. Bütün bu işlemlerini bir tutanakla saptar. Tanık dinlerken kimlik belirlemesi yapılır ve adresi alınır, tanığa yemin ettirilir. Sanığın ifadesi yada savunması alınırken yemin verilmesi ise, işlemi sakatlar.

Soruşturmacı sanığın ifadesini almalıdır. Bunun için kendisine 7 günden az olmak üzere süre vererek, bildirimde bulunmalıdır.

Soruşturma sonucunda düzenlenecek raporda; soruşturma onayını veren makam ve onayın tarih sayısı; hakkında soruşturma yapılan kişinin kimliği ve görevi; soruştur-

ma konusunu oluşturan suçlar; soruşturmanın aşamalarının, tanık ifadelerinin, kanıtların ve sanık ifadesinin özetlenmesi; olayın çözümlenerek, kanıtlara göre suçun sa-bit olup/olmadığının tartışılması; uygulanacak cezanın Yönetmeliğin madde ve ben-di belirtilerek önerilmesi; dizi pusulasına bağlanarak ekli bilgi ve belgelerin yer al-ması gerekmektedir.

Tamamlanan soruşturma dosyası, soruşturmacı tarafından, soruşturmayı başlatan di-siplin amirine bir yazı ekinde verilmelidir.

6. Sanığın Savunmasının Kesinlikle Alınması:

Soruşturmacı, soruşturmayı tamamlayıp, soruşturma açan disiplin amirine vermesi-nin ertesinde, ilk yapılacak iş, yönetimin 7 günden az olmamak üzere sanığa süre ve-rip, suç ve önerilen ceza duyurularak savunmasının alınmasıdır. Her ne kadar soruş-turmacı sanığın ifadesine başvuruyor ise de, Danıştay İçtihatlarına göre, kesinlikle idare tarafından sanığın savunmasının alınması gerekmektedir.

7. Disiplin Cezası Vermeye Yetkili Olanlar ve Cezaların Verilmesi:

Yönetmeliğin 33 üncü maddesi;

- a) uyarma, kıyama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından verilir.
- b) Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası, görevlinin bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler tarafından; de-kanlar için ise, bu ceza, disiplin amirinin önerisi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu ka-rarı ile verilir.
- c) Görevinden çekilmiş sayma ve yönetim görevinden ayırma cezaları, Disiplin Ku-rulu kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler tarafından; dekanlar için bu ce-zalar, disiplin amirinin önerisi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararı ile verilir.
- d) Üniversite öğretim mesleğinden yada kamu görevinden çıkarma cezası, disiplin amirinin bu yoldaki isteği üzerine, Yüksek Disiplin Kurulu kararı ile verilir.

Yukarıdaki kurallara göre, disiplin cezaları, yetkili amirler ve/yada disiplin kurulları tarafından verilmelidir. Disiplin amirleri, atamaya yetkili amirlerin verebileceği cezalar hakkında, herhangi bir karar almamalı, yine örneğin; Yüksek Disiplin Kuru-lunun yetkisinde bulunan "Üniversite Öğretim Mesleğinden" yada "kamu Görevin-den Çıkarma" cezası sözkonusu ise, fakülte yada üniversite disiplin kurulunda bu konu görüşülerek karara bağlanmamalı, yalnızca Yönetmelikte dile getirildiği bi-çimde, rektörün uygun görüşü ile yetkili Yüksek Disiplin Kurulu tarafından karara bağlanmak üzere, dosya YÖK'na gönderilmelidir.

Ceza vermeye yetkili disiplin ve atama amirleri ile disiplin kurulları, Yönetmeliğin

35 ve 45 inci maddeleri arasında yer alan usul ve esaslara göre, inceleme ve karar alma ve bildirim sürelerine uygun olarak dosyayı inceler, karar verir ve kararı, itiraz ve yargı yolunu anımsatmak suretiyle bildirir.

8. Uygulama ve İtiraz:

Disiplin cezaları verildiği tarihten başlayarak geçerlilik kazanır ve hemen uygulanır.

Disiplin cezalarının tümüne karşı yargı yolu açıktır. Aynı zamanda disiplin cezalarına karşı, disiplin cezasını veren disiplin amirinin yada disiplin kurullarının bir üstüne, yedi gün içinde itiraz edilebilir. Örneğin, dekanların verdiği disiplin cezalarına karşı rektöre, rektörlerin verdiği disiplin cezalarına karşı YÖK Başkanına itiraz edilebilir. Aynı biçimde fakülte disiplin kurulunun verdiği disiplin cezalarına karşı, üniversite disiplin kuruluna, üniversite disiplin kurulunun verdiği cezalara karşı, Yüksek Disiplin Kuruluna itiraz edilebilir.

İtiraz mercileri, tamamlanan dosyanın gelmesinden başlayarak, 30 gün içinde ceza-yı aynen yada hafifletirerek kabul edebilecekleri gibi, bütünü ile de kaldırabilir.

9. Görevden Uzaklaştırma :

Bir akademik yada idari personel hakkında soruşturma açılmış yada açılması düşünü-lüyorsa, görevlinin görevi başında kalmasında sakınca görülümüş ise, ihtiyati bir önlem olarak, en çok 3 ay için görevden uzaklaştırılabilir.

Görevden uzaklaştırma kararı, soruşturma açılmadan önce verilmişse, 10 işgünü içinde soruşturmaya başlanılmalıdır.

Görevden uzaklaştırmada yetkili yerler; atamaya yetkili amirler; inceleme ve soruş-turma yapmakla görevlendirilen YÖDK üyeleri; rektörler için Yükseköğretim Yü-rütme Kurulu olarak Yönetmelik'te belirlenmiştir.

Görevden uzaklaştırılanların aylıklarının üçte ikisi ödenir. Yasa tarafından verilen sosyal hak ve yardımlardan yararlandırılır, uzakta geçen süreleri kademe ve derece yükselmelerinde değerlendirilir.

Görevden uzaklaştırma tarihinden başlayarak, üç ay geçmişse yada haklarında üni-versite öğretim mesleğinden yada kamu görevinden çıkarma cezalarının altında bir ceza önerilmiş ise, görevden uzaklaştırılanın hemen görevine dönmesi sağlanır ve maaşından kesilen üçte bir miktarı kendisine ödenir.

10. Karar ve Dosyaların Saklanması/Korunması:

Disiplin kararları, dosya numaralı ve mühürlü bir deftere kayıt edilir.

Kararı da içeren disiplin dosyaları ise, ilgililerin özlük dosyalarında korunur.

YÖK Başkanlığının bu türden bir genelge yayımlamasının temel nedeni, disiplin soruşturmalarının yasa ve yönetmelik hükümlerine uygun yürütülmemesidir. Bazı yükseköğretim kurumlarında süreye, bazılarında soruşturmanın gizliliğine, bazılarında savunma hakkına gereken özenin gösterilmemesine ilişkin yanlışlıkların, biçim açısından yargıdan dönmesi, YÖK'ü böyle bir yönetime zorlamıştır. Soruşturmalar, öğretim elemanlarını "zapt-ü rapta" almanın yada yönetimin etkinliğinin, boyun eğmenin aracı olarak algılandığından, biçime özen gösterilmemekte, tez elden öğretim elemanlarının "kellesi vurula!" diye buyrulduğundan, biçime ve kurallara zaman yitimi olarak bakılmaktadır. Gerçekten de, bir kez düğmeye basıldıktan sonra, atılı suçun olmazlığını, kişi ile ilgisizliğini ne denli ortaya koyarsanız koyunuz, ceza verilmekte ve öğretim elemanları cezalandırılarak, başkalarına gözdağı verilmektedir. Aşağıda rastgele seçtiğimiz onca örnek, bu yargımızın kanıtlarını oluşturacaktır.

Disiplin işlemlerinde gözetilmeyen noktalardan birisi de, anılan Yönetmelik'in 52 nci maddesine aykırılıktır. Bu maddeye göre, kişiler ile olan yazışmaların "iadeli taahhütlü" olarak yapılması gerekmektedir. Belgenin elden verilmesi durumunda ise, alınacak imzalı belgenin dosyada saklanması kuraldır. Öteki konularda ise, 7201 Sayılı Bildirim(Tebliğat) Yasası hükümlerinin uygulanması zorunludur.

Uygulamada ise buna özen gösterilmemekte, yazışmalar kurallara aykırı biçimde, ya ilgilinin bağlı bulunduğu birim aracılığı ile, gizlilik ilkesine uymaksızın yapılmakta yada, ilgilinin kapısının altından atılan bir zarfla yapılmaktadır. Bunlar ise, bildirimde bulunma kurallarına aykırıdır ve istenildiğinde, bu türden yöntemlerle istenilen bilgilerin yada ifadelerin verilmemesi, hiçbir sorumluluk yaratmaz. Kuralları bilmeyenlere yada kurallara uymayanlara karşı verilecek en anlamlı ve etkili savaşım, onlara, uyulması gereken yasal kuralları öğretmektir. Öğretmek için ise, hakkında soruşturma açılanların, kendi hukuklarını bilmeleri gerekmektedir. Üniversite topluluğunun bilinçli ve birazcık okur-yazar olmaları, çoğu hukuksuzluğun, yasadışılığın, keyfiliğin önünü kesecektir.

D. DİSİPLİN CEZALARINDAN ÖRNEKLER :

Örnek 1 - Üniversite Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığında teknisyen yardımcısı olarak görev yapmakta iken, sahte lise diploması ile intibakını yaptıran teknisyen olan davacı, Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanları ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 11/g maddesine göre görevine YÖK tarafından son verilmesi yolundaki 9.12.1992 gün ve 2249 sayılı işlemin, diplomanın sahte olduğunu bilmediğini öne sürerek, iptalini ister.

Danıştay Sekizinci Dairesi'nde E: 1993/174 ve K: 1994/749 sayılı dosyada işlem gören dava, 8.3.1994 günü, dava konusu işlemin iptali ile sonuçlanır. İptal gerekçesi olarak; "...Disiplin Yönetmeliğinin zamanaşımı başlıklı 19. Maddesinde; disiplin cezasını

gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten başlayarak en sonunda iki yıl içinde disiplin cezası verilmediğinde ceza verme yetkisi zamanaşımına uğrar denilmektedir. Bu durumda, sahte diploma verme eylemi 18.10.1989 tarihinde gerçekleştiğine göre, Disiplin Yönetmeliğinin anılan maddesi uyarınca iki yıl içinde disiplin cezası verilmemesi nedeni ile ceza verme yetkisi yönünden zamanaşımı bulunduğundan, davacının göreve son verme cezası ile cezalandırılmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır." denilmektedir.

KARARIN YORUMU : Sahtecilik suçu, Kayseri 2. Ağır Ceza Mahkemesinin 24.12.1992 gün ve 171 sayılı kararı ile sabit görülerek, davacı hüküm giymiştir. Sahteciliğin anlaşılması ve yargıya taşınması, Kayseri Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 24.7.1992 günlü ve 570/11480 sayılı yazısı ile ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, zaman aşımının fiilin gerçekleşmesinden değil, sahteciliğin ortaya çıkmasından başlatılarak işlenmesi gerekirdi, düşüncesindeyiz. Sahtecilikten hüküm giymiş birinin korunması sonucunu doğuran böyle bir kararı onaylamanın zor olduğu görüşündeyiz.

ÖRNEK 2- Erciyes Üniversite Rektörlüğünde çalışan davacı, bir eylemi nedeni ile, hakJanda açılan disiplin soruşturması sonunda Disiplin Yönetmeliğinin 9/1 maddesine dayanılarak iki yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına çarptırılır. Davacı, Disiplin Kurulu kararının iptali istemi ile Kayseri İdare Mahkemesine başvuruda bulunur. Dayanağı, ilgili yönetmelikte ilgililerinin geçmiş hizmetlerinin olumlu ve sicilinin iyi olması nedeni ile, ceza verilirken eylemine uyan cezadan bir derece hafif olması gerektiğidir. Kayseri İdare Mahkemesi 28.09.1993 gün ve 621 sayılı kararı ile, dava konusu işlemi iptal eder. İptal kararı ile birlikte, davalı Rektörlüğü, yargı harçlarının ödemesine de mahkum eder.

Rektörlük, yargı harçlarından bağışık olduğunu ileri sürerek, yargılama harcının ödemesine ilişkin hüküm için Danıştay'a başvurur. Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1993/2842 ve K: 1994/222 sayılı dosyada işlem gören davayı,25.1.1994 günü sonlandıırır. Karar, Kayseri İdare Mahkemesi kararının onanmasıdır. Gerekçe şöyledir: ... Öte yandan, davalı idare harçtan bağışık olduklarından mahkeme masraflarına mahkum edilmelerinin hukuka aykırı olduğunu öne sürmekte ise de: 2577 Sayılı Yasa ile gönderme yapılan Hukuk Usulü Muhakeme Yasasının 413 ve izleyen maddelerinde mahkeme giderlerinin neler olduğu yazılmış, yargı harçları da bunlar arasında sayılmıştır. Ayrıca mahkeme masrafının haksız çıkan tarafa yükletileceği de 416. Maddesinde kurala bağlanmıştır. Harçlar yasası ve bazı yasalar gereği dava açarken bazı kurumlar harçtan bağışık tutulmuşlar ise de, bunların taraf olduğu davalarda davaların aleyhlerine sonuçlanmasında bu kurumlar mahkeme masrafı olarak bunları ödemekle yükümlü olduklarına göre davalı idare savlarının hukuki dayanağı bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 3 - Atatürk Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü araştırma görevlisi olan dava-

cı, 1991 yılma ait olumsuz sicil alır. Olumsuz sicil raporunun iptali istemi ile açılan dava, Erzurum İdare Mahkemesinin 08.03.1993 gün ve 242sayılı kararı ile, reddedilir İdare Mahkemesi karar gerekçesinde; 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 63 üncü maddesine dayanılarak hazırlanılarak yürürlüğe konulan Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Sicil Yönetmeliğinin 2 ve 8 inci maddeleriyle Eki2 belgeden söz edilerek, davacının kurum içinde çalışma saatlerinde kılık/giysi yönetmeliğine aykırı olarak başörtüsü giydiğinden, Yükseköğretim Yasasının 4 üncü ve 5 inci maddelerinde belirtilen Atatürk Devrimleri ve İlkelerine aykırı tutum ve davranışları yönünden sicilinin olumsuz düzenlendiği anlaşılacakla, oluşturulan işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığı yer almaktadır. Davacı, İdare Mahkemesi kararını, üniversitelerde kılık ve giysinin serbest olduğunu, bir suç için birden fazla ceza verilmeyeceğini, olumsuz sicilinin dayandığı disiplin cezasının af kapsamına girdiğini, davalı idarenin yeterliliği konusunda bir karşı çıkmasının söz konusu olmadığı nedenleri ile temyiz eder

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1995/271, K:1997/402 sayılı dosyada işlem gören davayı, 05.02.1997'de sonuçlandırır ve temyiz istemim, İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçenin usul ve yasaya uygun olduğundan ve bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından reddederek, kararın onar.

ÖRNEK 4 - İnönü Üniversitesi Rektörü olan davacı, Yükseköğretim Denetleme Kurulunca yapılan soruşturma sonucunda, YÖK Yüksek Disiplin Kurulunun 15.11.1007 günlü kararı ile, Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 7/c maddesi uyarınca "Yönetim Görevinden Ayırma" disiplin cezası ile cezalandırılır ve rektörlük görevinden alınır. Soruşturma, rektörlük Ziraat Fakültesi dekanı ve öteki yetkililer hakkında Cumhuriyet Gazetesi'nde yayımlanan yazılar ve bazı öğretim üyelerince YÖK'e yapılan yakınmalar üzerine açılmıştır.

İletilen yakınmalar; Ziraat Fakültesi girişindeki Atatürk büstünün 7 ay süre ile sökülüp daha sonra yerine konulması, üniversitenin Nurculuğun merkezine dönüştürülüp şeriatçı uygulama yapılması ve kadrolaşmaya gidilmesi, atamaların bu ölçüte göre yapılması, üniversite genel sekreteri ve şeriatçı vakıf yöneticilerinin eleman alınmasında etkili olması, öğretim elemanlarına baskı yapılması, tedirgin edilmesi ve üniversiteden ayrılmasına neden olunması, ziraat fakültesi dekanının mevzuata aykırı tutum ve davranışlarına göz yumulması, bir yrd.doçentin devlet malına zarar verici eylemlerine göz yumulması ve bu kişi hakkındaki soruşturmanın sürüncemede bırakılması, tıp fakültesinde görevli hemşireler arasında çok sayıda kişinin görev sırasında başını örtmesine ve türbanlı çalışmasına izin verilmesi, son olarak da, 1995-1996 yılları içinde MYO'ndan ve İlahiyat Fakültesinden ek ders ücreti alınması konularından açılmıştır. Soruşturmacılar tarafından bazı eylemler nedeni ile "üniversite öğretim mesleğinden çıkarma", bazı eylemler için de "yönetim görevinden ayırma" cezası önerilmiştir.

Konu, Yüksek Disiplin Kurulunda görüşülerek, Tıp Fakültesi hemşirelerinin laikliğe

aykırı giysileri konusunun kapsamı daha da genişletilerek yeniden soruşturma yapılması için dosyadan ayrılmasına, Atatürk Bütünün kaldırılması, şeriatçı uygulama ve kadrolaşma savlan ile ilgili olarak "öğretim mesleğinden çıkarma" cezası önerisinin reddine, öğretim üyelerine karşı baskı yapılarak tedirgin edilmesi, Ziraat Fakültesi dekanının mevzuata aykırı eylemlerine göz yumulması, bir yrd. doçentin devlet mallarına zarar verici davranışlarına ve bu kişi hakkındaki soruşturmanın sürüncemede bırakılmasına göz yumulması ve usulsüz ek ders ücreti alınması konularında Disiplin Yönetmeliğinin 7/a ve 7/c maddeleri uyarınca "yönetim görevinden ayırma" cezası için yapılan önerinin kabul edilerek, bu cezanın verilmesine karar verilmiştir.

Davacı, rektörlüğe atama işleminin Cumhurbaşkanı tarafından yapılması nedeni ile, görevden alma işleminin de, usulde koşutluk ilkesi gereği, aynı yöntemle yapılması gerektiğini, işlemin dayanağını oluşturan yasa maddelerinin anayasaya aykırı olduğunu, işlemin yetkisiz organca oluşturulduğunu, ayrıca savunması alınmadan ceza verilmesinin hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek, kararın iptalini ve yoksun kaldığı özlük haklarının ödenmesini ve takdir olunacak miktarda tinsel ödenceye hükmedilmesi istemi ile Danıştay'a başvurur. YÖK, savunmasında, davacının rektörlükten alınması işleminin idari bir işlem olmayıp, disiplin işlemi olduğunu, bu nedenle Cumhurbaşkanı tarafından işlemin onaylanmasının gerekmediğini, yönetmelikte yapılan değişiklik uyarınca yetkili disiplin kurulu tarafından verilen kararın usul ve hukuka uygun olduğunu ileri sürer.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1996/5256 , K. 1997/2729 sayılı dosyada işlem gören davayı, 13.10.1997'de sonuçlandırır ve işlemi iptal eder ve yoksun kalman özlük haklarının ödenmesine karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "... Yükseköğretim Kurulunun oluşumuna ilişkin düzenleme, 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 6 ncı maddesinde yer almış, YÖK Genel Kurulunun aynı maddenin (b) fıkrasında yazılı kişilerden oluşacağı belirtilmiştir. T.C.Anayasasının YÖK'ün oluşumuna ilişkin 131 inci maddesinde yer almamasına karşın, 2547 Sayılı YÖK Yasasının 6 ncı maddesinin (b) fıkrasının 4 üncü bendinde, MEB tarafından seçilen iki kişinin de bu kurulda yer alması kurala bağlanmıştır. Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunca, daha önce açılan bir davada bu hükmün anayasaya aykırılığı savı ciddi bulunarak 17.01.1997 gün ve Yö-İtiraz No: 1996/437 sayılı karar ile Anayasa Mahkemesine gönderilmiş ve Anayasa Mahkemesinin 14.05.1997 gün ve E: 1997/48 sayılı kararı ile, 2547 Sayılı Yasanın 6/b-4 bendi iptal edilmiştir. Davacının bu konudaki Anayasaya aykırılık savı, dava tarihinden başlayarak süregeldiğinden, Anayasa Mahkemesinin iptal kararının geriye yürütülerek bu davaya da uygulanması gerekmektedir. Bu durumda Anayasaya aykırı biçimde oluşan YÖK Genel Kurulunca alınan dava konusu kararın bu nedenle hukuka aykırı olduğu açıktır. Öte yandan, 2547 Sayılı Yasaya 2653 sayılı Yasa ile eklenen Ek 1 inci maddede üniversite rektörlerinin, gerektiğinde bu yasada belirtilen süreleri dolmadan atanmalarındaki yöntem uygun olarak görevlerinden alınabilecekleri kurala

bağlanmıştır. Aynı yasanın 53 ve 65/a-9 maddeleri uyarınca çıkarılan Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde, disiplin cezaları sırası ile; a-uyarma,, b-kmama, c-yönetim görevinden ayırma, d- aylıktan kesme, e- kademe ilerlemesinin durdurulması, f- görevinden çekilmiş sayma, g- üniversite öğretim mesleğinden yada kamu görevinden çıkarma cezası olarak belirlenmiştir. Söz konusu yönetmeliğin, "rektörler hakkında soruşturma" başlıklı 18 inci maddesinde ise, rektörler hakkında uyarma, kmama ve aylıktan kesme cezalarının YÖK Başkam tarafından verileceği, öteki cezalar için YÖK Yürütme Kurulu kararının koşul olduğu belirtilmiş ve Yönetmeliğin "Disiplin Cezası Vermeye Yetkili Amir ve Kurullar" başlıklı 33/a maddesinde, uymajkmama ve aylıktan kesme cezalarının disiplin amirleri tarafından, © bendinde ise görevinden çekilmiş sayma ve yönetim görevinden ayırma cezalarının Disiplin Kurulu kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler tarafından verileceği kuralına yer verilmiştir. Yukarıda sözü edilen düzenlemelerin birlikte incelenmesinden, rektörlerin gerektiğinde görevden alınabileceklerine ilişkin Ek.1 inci maddede, gereklilik durumunun idari yada disiplin cezasına dayalı olduğu konusunda bir ayırım yapılmadığı, gerek idari yönden, gerekse disiplin hukuku yönünden YÖK Genel Kurulunun bir rektörün görevinden alınmasına karar verebileceği, ancak bu kararın rektörlerin TC Anayasasının 130 ve 2547 Sayılı YÖK Yasasının 13 üncü maddesi uyarınca aşamalı seçimlerden sonra Cumhurbaşkanınca seçilerek atandığı gözönüne alındığında, idare hukukunun usulde koşutluk ilkesi gereği Cumhurbaşkanına sunulması ve rektörün görevden alınmasının Cumhurbaşkanınca (kararname düzenlemesi ile) yapılabileceği sonucuna ulaşıldığından; bu yönetime uyulmaksızın oluşturulan dava konusu işlem bu nedenle de mevzuata aykırıdır. Özdeksel ve tinsel ödence istenmesine gelince; davacının hukuka aykırı bu işlem nedeni ile yoksun kaldığı özdeksel haklarının dava tarihinden başlayarak işletilecek yasa! faizi ile birlikte kendisine ödenmesi, tinsel ödence verilmesini gerektiren koşulların oluşmaması nedeni ile reddi gerekmektedir. Sonuç olarak; YÖK Genel Kurulu Anayasaya aykırı biçimde olduğundan anılan kararın bu nedenle iptaline... disiplin kurulu olarak oluşturulan dava konusu aynı kararın yukarıda açıklanan nedenle iptaline...özdeksel ödence isteminin kabulü ile davacının yoksun kaldığı parasal haklarının dava tarihinden başlayarak işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine ve tinsel ödence isteminin reddine..." "

KARARIN YORUMU : YÖK Yasası ve Yönetmelikleri, tam bir karmaşa oluşturan, kafa karıştıran hükümler taşımaktadır. Yasa ve Yönetmeliklerin sıkça değiştirilmesi, bir maddede yapılan düzenlemenin öteki maddelerle çatışmasının yamsıra, bu yetmezmiş gibi, kimi düzenlemelerin genelge ve buyruklarla kurala dönüştürülmesi, YÖK mevzuatını içinden çıkılmaz, uzmanının bile anlayamayacağı biçime büründürmektedir. Disiplin hükümleri, bunlardan önde gelenidir.

2547 Sayılı Yasanın 13/a maddesi, Anayasanın 130 uncu maddesine koştur biçimde, rektör atamalarını düzenlerken, 20.04.1982'de 2653 sayılı yasanın 6 ncı maddesi ile 2547 Sayılı Yasaya Ek Madde 1 ile , rektörlerin , süresi dolmadan görevden alınmalarını düzenlemektedir. Görevden almada uygulanacak yöntem, atamalarındaki yöntem olarak belirtilmiş bulunmakla birlikte, bu görevden almanın keyfi olmaması, nedene ve kamu yararına dayanması gerekmektedir. Hatta, yorumumuzu, Ek 1 inci maddenin sözel yanma ağırlık vererek yaparsak, atanmış olan rektörün, görevden alınma işleminin, O'nu YÖK'e öneren, üniversite öğretim üyeleri genel kurulunun önerisine dayandırmanın gerekmektedir. "Geriye çağırma" benzeri bir uygulamanın hukukumuzda uygulanması olmadığından, rektörün görevden alınma işleminin, bir disiplin soruşturmasına dayandırılması gerekmektedir. Yani, rektörün atanma işleminin idari bir işlem olduğundan yola çıkarak, görevden alma işleminin de bir idari işlem olduğunu savunma ve kabul etme olanağı bulunmamaktadır. Rektörler de, görevden alınma da içinde olmak üzere, disiplin suçlarına dayalı olarak cezaya konu kılınmalıdır, düşüncesindeyiz. Bu nedenle YÖK Başkanlığının, Ek 1 maddesini, yani atama yöntemine bağlı kalınarak görevden almayı, yalnızca idari işlemler için geçerli görmesi, gerçeklerle bağdaşmadığı gibi, Danıştay tarafından da saygınlık konusu kılınmamıştır.

Yükseköğretim Kurulu, 21.12.1987'de, yani oluşturulmasından 6 yıl sonra, 301 sayılı KHK ile .yeniden belirlenmiş ve Genel Kurul, Yürütme Kurulu olmak üzere ikili bir yapıya dönüştürülmüştür. 22 kişilik bir kurulun, 9 kişilik ikinci bir kurula dönüştürülmesi, önemli yetki kargaşasına neden olmaktadır. Bu düzenleme, bir yanı ile, genel kurulun görev ve yetkilerini önemli ölçüde sınırlandırırken, öte yandan da, başkam, kendisi de içinde olmak üzere, dokuz kişiden oluşan - ki bunlardan yalnızca altısının bir araya gelmesi yeterlidir- yürütme kurulu ile birlikte tek yetkeye dönüştürülmüştür. Yani, isterseniz, tıpkı 2001'de olduğu gibi, YÖK ve buradan sayılan 75'e varan üniversiteleri 6 kişi ile yönetmeniz, denetlemeniz mümkündür .Yasa ile her yarıyılıda en az üç kez, yılda en az altı kez toplanan ve çoğu üyesi, Anayasaya aykırı biçimde, memurlardan oluşan 22 kişiden onüçünün ne iş yaptığını, huzur hakkı sağlamaları dışında bir işlev gördükleri tartışmalıdır.

YÖK Başkam, YÖK'ün tek egemeni olmak için bu türden bir düzenlemeyi gerçekleştirmiş. ve fakat işleyiş ondan sonra giderek karmakarışık edilmiştir. KHK ile düzenlenen 6/c maddesi ile YÖK Genel Kurulunun görev alanı, "yükseköğretimin planlanması, düzenlenmesi, yönetilmesi ve denetlenmesi", yönetmeliklerin hazırlanması", "yükseköğretim üst kuruluşları ile üniversitelerce hazırlanan bütçelerin incelenip onaylanması" ile " rektörlüklere aday gösterme" dışındakiler, yine kendisinin kararı ile, YÖK Yürütme Kuruluna aktarılabilmektedir ve aktarılan görev alanı giderek artış göstermektedir. Yetkinin merkezileştirilmesi o kadar ileri götürülmüştür ki, Anayasanın 130 uncu maddesinde Yükseköğretim Kuruluna verilen "dekan seçimi ve atanması" görevi bile, yukarıdaki hüküm gereği, YÖK Yürütme Kuruluna aktarılabılır düzeye getirilmiştir.

Konumuz rektörlerin görevden alınması ve haklarında disiplin işlemleri olduğundan, burada YÖK'ü irdelemeyi fazla sürdürmenin gereği yoktur. Yukarıdaki Danıştay kararına konu olan işlem, rektör hakkında disiplin işlemidir. 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesi, rektörlerin disiplin işlemlerini kovuşturmak ve karara bağlamak görevini, Yükseköğretim Kurulu'na vermiş bulunmaktadır.

Yasanın 53 / a maddesi ise, Yükseköğretim Kurulu Başkanını, üniversite rektörlerinin disiplin amiri olarak tanımlamaktadır. Disiplin Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesi*-buyandan YÖK Başkanını, atamaya yetkili amir ve disiplin amiri olarak tanımlarken, 17 inci maddesi ise YÖK Başkanını, üst kuruluşlar ile bütün yükseköğretim kurumlarının disiplin amiri olarak, bunlar hakkında doğrudan disiplin soruşturması açabilir ya da açtırabilir ile yetkilendirmektedir.

Yine Disiplin Yönetmeliği'nin 3 üncü maddesi, Yükseköğretim Kurulunu, Yüksek Disiplin Kurulu olarak, YÖK üyelerinin, rektörlerin ve dekanların disiplin işlerinde yetkili olarak göstermektedir. Öncelikle, Yasanın 53/a maddesi ile Disiplin Yönetmeliğinin 17 nci maddesi birbiri ile çelişmektedir. Yasa maddesi, YÖK Başkanını, Yükseköğretim Kurulu ile üniversite rektörlerinin disiplin amiri olarak tanımlarken, Disiplin Yönetmeliği YÖK Başkanını, üst kuruluşlar(Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul) ile bütün yükseköğretim kurumlarının(rektörlük, dekanlık, enstitüler, yükseköğretim kurumları ve meslek yükseköğretim kurumları ile araştırma merkezlerinde görevli akademik ve yönetsel görevlilerin) disiplin amiri olarak tanımlamaktadır. Öncelikle bu tutarsızlığın giderilmesi gerekmektedir.

2547 Sayılı Yasanın 8 inci maddesi Yükseköğretim Denetleme Kurulu'nu tanımlamakta, 9 uncu maddesi ise Yükseköğretim Denetleme Kurulunun Görevlerini sıralamaktadır. Yükseköğretim Denetleme Kurulu, 8 inci maddede, YÖK adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların çalışmalarını gözetim ve denetim altında bulduran ve YÖK'na bağlı bir kuruluş olarak tanımlanmakta olup, on üyeden oluşmakta, bunlardan beş üye YÖK tarafından belirlenmekte ve Başkan, YÖK Başkanı tarafından atanmaktadır. Yükseköğretim Denetleme Kurulu, yapay olarak yaratılmış ve gerçek anlamda işlevi olmayan, YÖK Başkanının buyruğu doğrultusunda iş yapan ya da yapar görünen bir kuruluştur. Olsa olsa, yalnızca yükseköğretim kurumlarını denetlemesi gereken YDK, üniversitenin akademik ve yönetsel görevlilerini, YÖK Başkanı buyruğu ile, soruşturabilmektedir. Bir Kurulu işlevsiz kılmak istiyor ve fakat varlığını sürdürmesinden de vazgeçmek istemiyor iseniz, ona başka kurul ve organlarca yapılması gereken görevleri yüklersiniz. YDK, onca disiplin amiri ve disiplin kurulu varken, soruşturmalar yapabilmekte ve işleri bütün bütün içinden çıkılmaz konuma sürüklemektedir.

Şimdi gelelim Rektörler hakkında soruşturma açılması ve sonuçlandırılması konusuna. Yasanın 7 /1 maddesi, rektörlerin disiplin işlemlerini kovuşturmak ve karara bağlamak

görev ve yetkisini, Yükseköğretim Kuruluna vermektedir. YÖK Başkan, YÖK'ün başkanı olup, kendisi ile birlikte 22 üyeden oluşan YÖK Genel Kuruluna, ve 9 üyeden oluşan YÖK Yürütme Kuruluna başkanlık etmekle görevlidir. Yasada YÖK Başkanına, 6 ncı ve 7 nci maddelerde ayrı bir görev ve yetki vermemiştir.

Yasada olmayan görev ve yetkiler, "Yükseköğretim Kurulu Teşkilatı ve Çalışma Usulleri Yönetmeliği"nin 9 uncu maddesi ile yaratılmıştır. Anılan maddeye göre YÖK Başkanının görev ve yetkileri ; "YÖK'nu temsil etmek", "yasa ve yönetmelik hükümleri ile kurulların kararlarının uygulanması", "seçimi kurullara verilen akademik personelin ve öteki kişilerin atamalarını yapmak", "kurul üyelerine uygun gördüğü görevleri vermek" , "kurulların gündemini hazırlamak ve toplantılarını yönetmek", "Disiplin Yönetmeliğine göre kurul üyeleri hakkında disiplin ile ilgili önlem almak gerektiğinde, Genel Kurulun salt çoğunluğu ile vereceği karara dayanarak gerekli işlemleri yürütmek", "YDK üyeleri ve bağlı birimler görevlileri için disiplin yönetmeliğine göre işlem yapmak", "ÖSYM Başkanım, Genel sekreteri, Daire Başkanlarını, Müdürleri, Hukuk Müşavirlerini ve Uzmanları ,Yürütme Kurulunun görüşünü alarak atamak", "657 Sayılı DMYna bağlı öteki görevlileri, Genel Sekreterin önerisi üzerine atamak", olarak sıralanmaktadır.

Yasada olmayan görevler ve Yükseköğretim Kuruluna özgü görev ve yetkiler, Yönetmelik ile YÖK Başkanına göçertilmiş bulunmaktadır. Görev ve yetki yaratımı konusunda bu denli öteye gidilmiş ve Başkan sultası yaratılmış olmasına karşın, Yükseköğretim Kurulu Teşkilatı ve Çalışma Usulleri Yönetmeliği'nde, YÖK Başkanına Yükseköğretim ve YDK üyeleri ile bağlı birimleri(ÖSYM ve YÖK çatısı altında görev yapan personel olmalı) görevlileri dışında, üniversiteler akademik ve yönetsel personel hakkında disiplin işlemleri yapabileceği görev ve yetkisi verilmemiştir. Kendi örgütünün(YÖK) örgüt ve çalışma yöntemleri yönetmeliğinde öğretim elemanları ile üniversite çalışanları üzerindeki baskıyı ve genel denetimi, yine kendisinin yürüttüğü başka yönetmelikte, Disiplin Yönetmeliğinde "korsan görev ve yetkilerle" ele geçirecektir.

YÖK için "korsanlık", yalnızca, YÖK Başkanına yasada olmayan görev ve yetki yaratmak alanında değil, üyelik konusunda da, geçerli bir yöntem olarak benimsenmiş ve uygulanmıştır. 16 yıl boyunca YÖK, Anayasaya aykırı biçimde, MEB tarafından önerilen iki korsan üyenin katılımı ile toplanmış, kararlar almış, bu korsan üyelerden birisi YÖK Başkanvekilliği görevini üstlenebilmiştir. Örneğimizde Danıştay Sekizinci Dairesi, YÖK'un işlemini iptal ederken, Anayasa Mahkemesinin bu kararına gönderme yapmaktadır.

Disiplin Yönetmeliğininin 18 inci maddesi," Rektörler Hakkında Soruşturma", başlığım taşımaktadır. Buna göre, rektörler hakkında soruşturma açılması, Yükseköğretim Kurulu Başkanının kararı ile olmaktadır. Bu soruşturma YDK üyeleri tarafından yapılmaktadır. Rektörler hakkında "uyarma", "kınama" ve "aylıktan kesme" cezaları YÖK Başkanına

kanı tarafından, öteki cezalar ise, Yüksek Disiplin Kurulunun kararı ile olmaktadır. Disiplin Yönetmeliğinin 18 inci maddesi, öncelikle 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesine aykırıdır. Çünkü, anılan yasa maddesi, rektörlerin disiplin işlemlerini kovuşturmak ve karara bağlamak görev ve yetkisini, ayırım gözetmeksizin, Yüksek Disiplin Kurulu olarak Yükseköğretim Kuruluna vermiş bulunmaktadır. Disiplin soruşturması açılmasını gerektiren olayların belirlenmesi durumunda, YÖK Başkan konuyu, Yüksek Disiplin Kurulu olarak görev yapan YÖK Genel Kuruluna getirmesi gerekir. . Yüksek Disiplin Kurulunun, konunun soruşturulması kararma varması üzerine, Genel Kurul üyeleri arasından en az üç kişiyi belirleyerek, ilk soruşturmanın yapılması yetkisini vermesi gerekmektedir. (2547 S.Y. Md: 53/c-(1)). Son soruşturmanın açılıp açılmamasına , yine Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinden oluşturulacak üç kişilik bir kurul karar verecektir. (2547 S.Y. Md: 53 / c (2/b)). İlk ve son soruşturma raporları Yüksek Disiplin Kuruluna getirilir. Yüksek Disiplin Kurulu olarak Yükseköğretim Genel Kurulunun toplantı yeter sayısı 14 dür. Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinden biri, Başkan tarafından rapor-törlük görevini yürütmekle görevlendirilir.. Dosya, beş gün içinde dosyayı inceleyerek, raporunu hazırlar. Raportörün açıklamaları ve gerekirse soruşturmacılar da dinlendikten sonra, işin görüşülmesine geçilir. Konunun aydınlandığı ve görüşmelerin yeterliği sonucuna varıldığında oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır (Disiplin Yönetmeliği 34 ile 42 nci maddeleri).

Yukarıda yaptığımız açıklamalar, YÖK mevzuatının içinden çıkılmaz ölçüde karmaşık olduğunu ortaya koyduğu gibi, bunun yanısıra Yükseköğretim Kurulunun, üniversite çalışanlarını yaşamsal ölçüde ilgilendiren ve belki de onların meslekten kopmalarına neden olabilecek sorunlara yaklaşımlarındaki ciddi olmayan tutumu ortaya koymaktadır. Yetkisiz kişiler, yetkisiz kurullar soruşturma yapmakta ve disiplin cezası verebilmektedir. Bütün bunlar üniversite topluluğunun sindirilmesine, kişilikleri yitiren kimselerden oluşmasına neden olmaktadır.

ÖRNEK 5 - Üniversitesinde Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı olarak çalışan davacı hakkında "yönetim görevinden ayırma" cezası verilir. Rektörlük işlemi ile bu işleme karşı yapılan itirazın YÖK Başkanlığı tarafından reddedilmesi üzerine davacı, yönetim görevinden ayırma cezasının kendisine uygulanamayacağı, olayda hiçbir kusurunun bulunmadığını öne sürerek, Danıştay'a başvuruda bulunur. YÖK Başkanlığı savunmasında, davacının, teras çatım su sızdırmaması için yapılan koruyucu tabakanın...İnşaat ve Turizm Ltd.Şti'ne yaptırılması gerekirken...firmasına yaptırılması nedeni ile ... zarara neden olduğunu, söz konusu disiplin cezasının, Disiplin Yönetmeliği'nin 7/g ve 12 nci maddeleri uyarınca verildiğini ileri sürmüştür.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/2627 , K: 1999/3706 sayılı dosyada işlem gören dava,08.06.1999 günü sonlanır ve dava konusu işlem iptal edilir. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 7/g maddesinde, yönetimi ile sorumlu olduğu birimin yöneti-

minde savsaklamada bulunmak yada mevzuatın verdiği görevleri gereğince yerine getirmemek eyleminin yönetim görevinden ayırma cezasını gerektirdiği kurala bağlanmış, aynı yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yönetim görevinden ayırma cezası, rektörlük, dekanlık, enstitü müdürlüğü, bölüm başkanlığı, ABD başkanlığı yada sanat dalı başkanlığı görevinden ayırmak olarak tanımlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden, gezilebilir nitelikteki teras çatının su sızdırması nedeni ile karo-mozaïği üzerine 2 nci aşama olarak asfalt türü yalıtım ve 3 üncü aşama olarak derbitek 4 mm poliester keçeli yalıtım imalatının, ardından geçici ve kesin kabul-lerinin yapıldığı, 2886 Sayılı Yasanın 87 nci maddesi gereğince... İnşaat ve Turizm Ltd. Şti. yükümlülüğünde yapımı tamamlanan tamamlama inşaatı işi bünyesinde herhangi bir bedel ödemeksizin yapılması gereken koruyucu tabaka olarak dökülecek olan 400 dozlu şap imalatını, kesin kabul işlemlerinden 8 ay sonra daire başkanı olarak davacının öneri getirmesi ile üniversite araştırma ve uygulama hastanesi büyük onarım ve yatakhane inşaatını üstlenmiş... firmasına yaptırarak, bu firmaya usulsüz ödemede bulunduğu, bu nedenle davacının dava konusu işleme cezalandırıldığı anlaşılmaktadır. Disiplin Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde yönetim görevinden ayırma cezasının kimlere verileceği kural altına alınmış, daire başkanlığı sanı maddelerde sayılan sanlar arasında yer almamıştır. Davalı İdarelerce 12 nci madde uyarınca bu cezanın verildiği öne sürülmekteyse de; 12 nci madde "Öngörülmemiş Disiplin Suçları" başlıklı olup, disiplin cezası verilmesini gerektiren eylem ve durumlara nitelik ve ağırlıkları ile benzer eylemlere de ceza verilebileceği hükme bağlandığından, yukarıda belirtilen sanların dışında bir sana sahip olan davacının, 12 nci madde hükmünden söz edilerek yönetim görevinden ayırma cezası ile cezalandırılmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Ancak, davacının kusurlu davranışı nedeni ile yönetmeliğin öteki maddeleri uyarınca cezalandırılabileceği gibi, rektör tarafından davacının bu görevinden alınabileceği de doğaldır..."

KARARIN YORUMU : Danıştay'ın bu kararı, YÖK mevzuatının ne denli boşluklarla sakatlık taşıdığını gözler önüne sermektedir. Yönetici, öğretim elemanı ve memurları disiplin yönetmeliğinin, "yönetim görevinden ayırma" cezasının, yalnızca akademik sana özgü kimselere özgülenmesi,, üst kuruluşlar genel sekreterleri ile daire başkanları, üniversite genel sekreteri, üniversite daire başkanları, fakülte sekreteri vb. leri kapsamaması, bunları, bu türden disiplin cezasından bağışık tutmasını anlamanın olanağı bulunmamaktadır. Hemen her gün kuralları değiştiren YÖK'nun, bu eksikliği gidermemesi, bu eksiklikten rahatsız olmamasının göstergesi olarak da yorumlanabilir. Bunun yanı sıra, Rektörlük ve YÖK Başkanlığının, 12 nci maddedeki "Öngörülmemiş Disiplin Suçlarına sığınarak, 4/c maddesinde öngörülen ceza kapsamına alınmamış Daire Başkanı bu kapsama alma gibi, hukuk dışı ve Danıştay tarafından geçit verilmeyen bir yola başvurusu da ibretlik bir yaklaşım özelliğini taşımaktadır.

Kararda asıl katılmadığımız nokta, Danıştay'ın, öngörülmemiş bir cezanın, rektör tarafından verilebileceği sonucuna varmasıdır. Bir yandan öngörülmemiş bir ceza olduğu için, Daire Başkanları hakkında verilemez olarak nitelenen bir cezanın, tek başına rektör tarafından verilebileceğini öngörmek, buna izin ve onay vermek, hukuk devleti ile yasa devleti ile bağdaşır olmaktan uzaktır. Yapılması gereken, Danıştay'ın yapması gereken, bu alandaki boşluğu göstererek, giderilmesi konusunda yol göstermek olmalıdır. Danıştay, bu kararı ile, kendisini YÖK adına kural koyucu bir konuma taşımakta ve böylece yasal olmayan bir konuma sürüklenmektedir.

ÖRNEK 6 - Selçuk Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünde araştırma görevlisi olarak görev yapan Dr.Necati Karakaya, yazılı bir başvuruda bulunarak, bir öğretim üyesinin not listelerini teslim etmemesi ve de bilgisayara girilmemiş olması nedeni ile, danışmanı olduğu öğrencilerin durumlarını izleyemediğini bildirir. Görevinin gereklerini yerine getirme arzusundan kaynaklanan bu istem üzerine, Dr.Karakaya hakkında soruşturma açılır. MMF Yönetim Kurulu, disiplin kurulu olarak, 29.11.2000 gün ve 7 sayılı kararı ile, Dr. Karakaya hakkında, Disiplin Yönetmeliği'nin 5/e maddesi uyarınca "uyarma cezasına" hükmeder. Dr. Karakaya, atılan disiplin suçunu işlemediği, cezanın hukuksal dayanaklarının bulunmadığı gerekçesi ile Konya İdare Mahkemesine başvurur. Rektörlük savunmasında; davacının danışmanı olduğu öğrencilerin ders durumlarını izlerken, bazı derslerin sonuçlarının bulunmadığını Bölüm Başkanlığına bildirdiğini, bunu yaparken hiçbir araştırma yapmaksızın ve dersin öğretim üyesi ile görüşmeden hareket ettiğini, öğretim üyesini, bilinçli olarak, kusurlu göstermeye çalıştığını, cezanın bu nedenle verildiğini belirtmiştir.

Konya İdare Mahkemesi, E:2000/1857, K:2001/567 sayılı dosyada işlem gören davayı,09.05.2001'de sonlandırır ve ceza kararını ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...Yükseköğretim Kurumları Yönetimi, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 5 inci maddesinde uyarma cezası verilmesini gerektiren eylem ve durumlar sayılmış, maddenin (e) bendinde yer alan "taşındığı sıfatın gerektirdiği vakara yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak" eylemi de, uyarma cezası verilmesini gerektiren eylem ve tutumlar arasında dile getirilmiştir. Bu eylem nedeni ile disiplin cezası verilebilmesi için, eylemin gerçekleştiğinin hukuken geçerli bilgi ve belgelerle ortaya konulması gerekmektedir. Olayda davacının danışmanı olduğu öğrencilerin ders durumlarını izlerken, bazı derslerin sınav sonuçlarının bilgisayarda bulunmadığını Jeoloji Mühendisliği Bölüm Başkanlığına bildirmesi, bunu yaparken hiçbir araştırma yapmadan ve ilgili öğretim üyesi ile görüşmeden hareket etmesi, bir öğretim üyesini görevinde kusurlu göstermeye çalışması ve bunu bilinçli yaptığı savı ile, hakkında disiplin soruşturması açılmış ve Yönetmeliğin 5/e maddesinde yer alan eyleminin işlendiğinin kesinlik kazandığı gerekçesi ile dava konusu ceza karar oluşturulmuştur. Ancak, soruşturma raporunun incelenmesinden, davacının danışmanı olduğu ders listelerinde eksiklik oldu-

ğuna ilişkin bölüm başkanlığına yaptığı bildirim, ileri sürüldüğü gibi, yalan ve gerçekdişi olduğu hususunun saptanmadığı, davacının çeşitli kişilere notların ve/ yada listelerin eksikliği konusunda soru sorduğu ve bu konuda görüştüğü, bu nedenle bu konuda araştırma yapmadan hareket ettiği hususunun gerçekleri yansıtmadığı; öte yandan soruşturmacı tarafından da belirtildiği üzere, davacının dersin öğretim üyesi ile görüşmemesinde kendisine kusur yüklenmesinin mümkün olmadığı, bilgisayar çıktısı biçimindeki listelerin bir kısmının olay anında eksik olduğu ve bu çıktılarının daha sonra alındığının dersin öğretim üyesi tarafından bizzat dile getirildiği, listelerde eksik olduğuna ilişkin bildirim savlandığı gibi bilinçli ve kasıtlı olmadığı, bu durumun soruşturmacı tarafından da belirtildiği, böylelikle davacıya atılan suçun gerçekleşmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, tüm dosya içeriğinden, davacıya atılan suçun gerçekleşmediğinin, eylemin bütünü ile olayın doğal akışı içerisinde görülen bir aksaklığın yada eksikliğin Bölüm Başkanlığına bildirilmesi kapsamında olduğunun, bunun bir kasıt, kötü niyet ve vakara yakışmayan nitelikte davranış olmadığına anlaşılmış ve soruşturmacı tarafından da suçun işlenmediği görüş ve kanısına varılmasına karşın, soruşturmacı araştırma ve incelemesinin dışında hiçbir araştırma ve inceleme yapılmayarak, suçun gerçekleştiğinden söz edilerek verilen disiplin cezasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU . Karar, davalı Rektörlüğün yüzünde patlayan bir tokat etkisi yaratacak kadar ağırlık taşımaktadır. Suç yaratımı, bunu bile becerememek, görevin gereğini yerine getirme konusundaki çabaların bile ceza konusu kılınması, yükseköğretim kurumlarımızdaki çürüme ve kokuşmuşluğu göstermektedir. Eksikliği gidermek, görevin yerini getirilmemesini bildirmek bile disiplin suçu olabilmekte ve bunlar için ceza verilebilmektedir. Üniversite ile Engizisyon Mahkemesini, bu durumda bir arada görmez misiniz? Disiplin Yönetmeliğinin 33/a maddesi gereğince, disiplin amiri olarak dekan tarafından verilmesi gereken ceza, Yönetim Kurulu tarafından verilerek ilk usulsüzlük yapılmış, soruşturmacı suçun oluşmadığını ortaya koymasına karşın, buna da saygı göstermeksizin ceza verilmesi, ikinci usulsüzlüğü oluşturmuştur. Disiplin işlemlerinin Disiplin Kurulu tarafından yürütülmesi sırasında, Disiplin Yönetmeliğinin 34 ile 41 inci maddeleri arasında düzenlenen kurallara da uyulmamış, raportör atanmamış, bu kurala soruşturmacıların katılmaması kuralına uyulup uyulmadığı gözetilmemiş, soruşturmacı tarafından önerilmeyen ve suçsuzluğu ortaya çıkartan raporuna itibar edilmeyecek, ayrı bir ceza verme gibi, mevzuata aykırı bir tutum sergilenebilmiştir. Rektörlük Rektörlük, YÖK YÖK olsa, bu soruşturma dosyasını önüne alır ve dosyada varolan eksiklik ve kötü niyet nedeni ile başta dekan olmak üzere, Disiplin Kurulu üyelerini cezalandırırdı.

ÖRNEK 7 - Selçuk Üniversitesi MMF Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muazzez Çelik Karakaya hakkında disiplin soruşturması açılır ve kendisi-

ne .Fakülte Yönetim Kurulunca 12.07.2000 gün ve 25 sayılı kararı ile, Disiplin Yönetmeliğinin 8/(d),(e)ve (ı) bentleri gereğince, 1/8 oranında aylıktan kesme cezası verilir. Doç. Karakaya, kararın, dayanak alman yönetmelik hükümlerine aykırı olduğunu ileri sürerek Konya İdare Mahkemesine başvurur. Davalı Rektörlük, savunmasında, davacı hakkında açılan soruşturma sonucunda elde edilen bulgular ve tanıklıkların değerlendirilmesinden, davacının atılı eylemi işlediğinin gerçekleştiğini belirtir.

Konya İdare Mahkemesi, E:2000/1 106, K:2001/670 sayılı dosyada işlem gören davayı, 09.05.2001'de sonlandırır ve verilen cezayı ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde, aylıktan kesme cezası düzenlenmiş olup, maddenin (d) bendinde yer alan "görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış açıklamalarda bulunmak", (e) bendinde yer alan, "görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek", ve (l) bendinde yer alan, "hizmet içinde resmi sıfatının gerektirdiği saygınlık ve görev duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak" eylemlerinin aylıktan kesme cezasını gerektirdiği hükme bağlanmıştır. Anılan Yönetmeliğin 17. Maddesinde, disiplin suçunu soruşturmaya yetkili amirin sıralı disiplin amirleri olduğu, disiplin amirlerinin disiplin suçu hakkında doğrudan yada dolaylı bilgi sahibi olduğunda, soruşturmayı bizzat yapabileceği gibi, soruşturmacı atayarak da yaptırabileceği hükümlerine yer verilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 33/a maddesinde ise, uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarının disiplin amirleri tarafından verileceği hükme bağlanmıştır. Dava ve soruşturma dosyasının birlikte incelenmesinden SÜ MMF Jeoloji Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi olan davacı hakkında açılan bir soruşturma sırasında, soruşturma komisyonu tarafından istenen yazıları vermediği ve bu belgeleri öğrencilerden toplayarak, öğrenciler üzerinde sıkıntı ve olumsuzluklara neden olması nedeni ile Fakülte Dekanının başkanlığında oluşturulan üç kişilik soruşturma komisyonu tarafından yeni bir soruşturma açıldığı, soruşturma komisyonu tarafından davacıya yöneltilen eylemlerin gerçekleştiği ve eylemin Disiplin Yönetmeliğinin 6/(l) bendinde açıklanan "kurumların huzur ve çalışma düzenini bozmak" suçunu oluşturduğu kanısı ile kınama cezasının önerildiği, ancak bu öneriden ayrı olarak, yukarıda yer verilen üç bentteki eylemlerin işlendiğinden söz edilerek, dava konusu yönetim kurulu kararı ile davacıya 1/8 oranında aylıktan kesme cezasının verildiği anlaşılmıştır. Dava konusu yönetim kurulu kararı incelendiğinde, yönetim kurulu kararı aylıktan kesme cezalarının disiplin amiri tarafından verilmesi yönündeki Yönetmeliğin 33. Maddesinin (a) bendi hükmüne aykırı olmakla birlikte, bu aykırılık yönetim kurulunca disiplin amiri olarak dekanın katılması ve disiplin amirinin katıldığı görüş doğrultusunda karar oluşturulması söz konusu olduğu gerekçesi ile, bu biçimsel noksanlık asli bir biçim noksanlık niteliğinde olmadığından uyuşmazlığın esasına geçildi. Soruşturma komisyonu tarafından uyarma cezası öneriimesine karşın, en son aşamada soruşturma komisyonu kararının ay-

rık bir gerekçe ve dayanak gösterilmeksizin., aynı komisyon üyelerinin katılımı ile aylıktan kesme cezası verilmesi işlemdeki birinci hukuksal sakatlıktır. Çünkü, ceza verilen eylemlerin ne biçimde ve nasıl gerçekleştiği ortaya konulmamış , daha da önemlisi ek soruşturmada bu eylemler inceleme ve soruşturma konusu kılınmamıştır. Davacı hakkında daha önce yapılan bir dizi disiplin soruşturması sırasında, soruşturmaya konu eylemler bir birine karıştırılmış, bu soruşturmada da aynı durum ortaya çıkmıştır. Davacı hakkında yapılan soruşturma sırasında, kendisinden istenilen belgeleri vermeme olayı değerlendirildiğinde, davacının öğrencilerden belge alıp almadığı tam olarak ortaya konulamadığı gibi, soruşturma sırasında kişilerin susma hakkını kullanmaları mümkün olup, belge vermeme durumu varolsa bile, bu durumun görevle ilgili konularda yükümlü olunan kişilere yalan ve yanlış bildirimde bulunmak kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Çünkü, olayın, davacının görevi ile ilgili olmadığı gibi, ortada yalan ve yanlış bildirim durumu da bulunmamaktadır. Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek eylemi, soruşturmaya alınmamış, disiplin cezası karar verme aşamasında gündeme getirilerek cezaya dayanak kılınmıştır. Hizmet içinde resmi sıfatının gerektirdiği saygınlık ve görev duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak eylemi ile ilgili olarak, davacıya daha önce cezalar verilmiş olup, bu eylemin yeniden disiplin cezası ile cezalandırılması yerinde bulunmamaktadır. Bütün bu değerlendirmeler ışığında, davacıya yüklenilen eylemlerin gerçekleşmemesi, soruşturulmadan ceza verilmesi ve aynı eylem nedeni ile yeniden ceza uygulanması karşısında, dava konusu disiplin cezasında hukuka uyarlık görülmemiştir..."

KARARIN YORUMU : Yukarıdaki karar da, yine davalı Rektörlüğün suratında patlayan bir tokat özelliğini taşımaktadır. Disiplin cezasına karar veren, bu cezanın oluşumuna katkıda bulunan dekan ve yönetim kurulunun tümü suç işlemiş, ağır görev kusurunu oluşturmuşlardır. Yapılması gereken, bu görevlilerinin tümünün, hiç olmazsa yönetim görevinden ayrılmalarını sağlamaktır. İdare Mahkemesi kararı, dekan ve yönetim kurulu üyelerinin, suç ürettiğini, savunma almaksızın ceza verdiğini, önerilen uyarma cezasının yerine, yetkisi olmaksızın yeni bir ceza verebilmek için, uyduruk bir soruşturma düzenlendiğini , olmayan eylemleri olmuş gibi değerlendirdiğini, bunların tam bir gözü dönmürlük ile, önceden ceza konusu yapılan eylemleri, yeniden ve yeniden soruşturma ve ceza konusu kıldıklarını ortaya koymaktadır. Bu denli ağır görev kusuru.suç işleyenlerin, yönetim görevinde bulunmaları karşısında şaşmamak, donmamak ve yükseköğretim topluluğuna acımamak olanaksız.

ÖRNEK 8 - Selçuk Üniversitesi MMF Jeoloji Mühendisliği bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Muazzez Çelik Karakaya, Selçuk Üniversitesi Rektörlüğünün 30.05.2000 gün ve 293/4864 sayılı işlemi sonucunda, Disiplin Yönetmeliğinin 8/1 bendinde yer alan "hizmet içinde resmi sıfatın gerektirdiği itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak " eylemini işlediği gerekçesi ile, 1/20 oranında aylıktan kesme cezasına çarptırılır.

Doç.Karakaya, disiplin cezası verilmesine neden olan soruşturmanın açılmasına dayanak oluşturan ihbar mektubunun kim yada kimler tarafından düzenlendiğinin belli olmaması, bu konuda mektubu düzenleyenlerin bilgilerine başvurulmadığı, soruşturmanın usulüne uygun olarak yapılmadığı, eksik soruşturma yapıldığı, cezaya dayanak gösterilen eylemlerle ilgili kişinin davacının önce nişanlısı ve daha sonra eşi olması nedeni ile, özel yaşamın gizliliği ilkesine aykırı olarak soruşturmaya konu edildiğini, atılan disiplin suçunun unsurlarının oluşmadığını ileri sürerek,yargıya gider.

Davalı Rektörlük savunmasında, yapılan soruşturma sonucunda davacı ile asistanının ilişkisinin hoca-asistan ilişkisinden çıkarak, kadın-erkek ilişkisine dönüştüğünün, bu durumun çevreyi ve özellikle öğrencileri rahatsız edici boyutlara ulaştığının konu ile ilgili yakınma ve tepkilerin çoğaldığının anlaşıldığını, bu çerçevede eylemin disiplin cezası ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmadığını ileri sürer.

Konya İdare Mahkemesi, E:2000/1094, K:2001/671 sayılı dosyada işlem gören davayı ,09.05.2001 günü sonlandırır ve dava konusu işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...TC Anayasasının "Özel Yaşamın Gizliliği" başlığını taşıyan 20. Maddesinde, herkesin, özel yaşamına ve aile yaşamına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu belirtilerek, özel yaşamın ve aile yaşamının gizliliğine dokunulmayacağı öngörülmüş, bunun ayrık olarak adli soruşturma ve kovuşturma durumları gösterilmiştir. ...Disiplin Yönetmeliğinin 8(ı) maddesinde, hizmet içinde taşıdığı resmi sıfatının gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak eyleminin aylıktan kesme cezası ile cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır. Dava dosyasının incelenmesinden, davacı hakkında 27.01.2000 gününde verilen bir ihbar mektubunda ileri sürülen, davacının davranışlarından öğrenci velilerinin rahatsız olduğu, davacının asistanı ile ilişkisinin uygunsuz nitelikte bulunduğu, asistanın davacının evine girdiği, saatlerce evde kaldığı, bu durumu ile davacının ve asistanın üniversiteden uzaklaştırılması gerektiği savları üzerine soruşturma komisyonu tarafından davacı ve asistanı hakkında öğretim üyeliğine yakışmayan davranışlarda bulunmak suçlaması ile soruşturma açıldığı, soruşturma sırasında alman tanık ifadelerinde davacı ve asistanın sürekli olarak birlikte olduklarının ve asistanın davacının evine gidip geldiğinin, bu konunun merak konusu olduğunun vurgulandığı, davacının uzun bir nişanlılık devresinden sonra sözü edilen kişi ile soruşturma tamamlanmadan önce, 07.03.2000 tarihinde evlendikleri , davacının evlendiği kişinin daha önce nişanlısı olan bayan tarafından ise nişanlılık devresindeki olayların özetlendiği, davacı tarafından nişanlılık döneminde gelenek ve göreneklere ters düşecek davranışının olmadığı, araştırma ve inceleme amacı ile birlikteliklerinin olduğunun, özel yaşantılarının kimseyi ilgilendirmeyeceğinin savunulduğu, soruşturma komisyonu tarafından ise, ileri sürülen suçun sabit olduğu kanısı ile, 1/20 oranında aylıktan kesme cezası önerisinin getirildiği, dava konusu Rektörlük işlemiyle de bu cezanın verildiği,

davacı tarafından şikayetçi hakkında hakaret ve iftirada bulunduğu nedeni ile Savcılığa suç duyurusunda bulunulduğu, sanığın kimliği ve adresinin belirlenemediği nedeni ile Konya Cumhuriyet Başsavcılığınca 13.11.2000 gün ve Hazırlık No. 2000/8855, Karar No.2000/5360 sayılı takipsizlik kararının verildiği, MMF nin 31.10.2000 gün ve 281-8741 sayılı yazısında şikayet dilekçesinde ismi geçen şahıs ve velisi olduğu belirtilen öğrenciye ulaşamadığının belirtildiği anlaşılmaktadır. Olayda, davacının asistanı ile çalışma saatlerinde ve dışında görüşmesi, bu kişi ile önce nişanlanması, daha sonra da evlenmesi sözkonusu olup, sözkonusu ilişkinin , tutum ve davranışın memuriyetle bağdaşmayacak bir durum ve hizmet içinde resmi sıfatın gerektirdiği, saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte bir davranış olarak değerlendirilip değerlendirilmemesi önem taşımaktadır. Davacı ile ilgili olarak suç atımında bulunan kişi, davalı idarece belirlenememiş, anılan şahıs meçhul/bilinmez kalmıştır. Davacının asistanı ile ilişkisi hoca-asistan ilişkisi çerçevesinde başlamış, her ikisinin de bekar olması nedeni ile önce nişanlanmışlar, sonradan evlenmişlerdir. Dosyada bulunan bilgi ve belgeler incelendiğinde, davacının bu aşamalarda davranışlarında açıkça güven ve saygınlık duygusunu sarsacak nitelik bulunmamaktadır. Davacıya yapılan ve özel yaşamın gizliliği ve korunması esasını düzenleyen 20. Maddesine aykırı biçimde gelişen uygulamalar sonucunda ileri sürülen noktaların dışında, başkaca bir olumsuz davranışı saptanamayan davacının hakkında soruşturma konusu olayda ileri sürülen noktalar, hizmet içinde resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte de bulunmadığından, davacıya verilen disiplin cezasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Davacı, dilekçe ret kararında sonra yenilediği davada, daha sonra verdiği ek bir dilekçe ile maaş kesintisinin tazminini de istemiş ise de, bu istem savın genişletilmesi kapsamında olup, anılan istemin 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 12. Maddesi hükümleri uyarınca, iptal kararının yada yasa yollarına başvurulmuş ise verilecek kararın iletilmesi tarihinden başlayarak, dava süresi içinde açılacak tam yargı davasına konu edilebileceği açıktır..."

KARARIN YORUMU : Karar, ve yargı kararı ile ortadan kaldırılan disiplin cezası, işlemleri başlatanlar, soruşturmayı yürütenler ve karara varanlar açısından tümü ile tam bir yüz karasıdır. Ahlaksızlığın, erdemsizliğin bu dereceye varabileceğini düşünmek bile zordur. Mehmet Tümen imzası ile, Doç.Karakaya hakkında bir ihbarda bulundurulur. Bu düzmece ihbarın, Doç.Karakaya'nın defterini dürmek, O'nu ve eşini Selçuk Üniversitesi'nden uzaklaştırmak isteyenler tarafından düzenlendiği kanısındayız. 27.01.2000 günlü bu ihbar ile; Doç. Çelik ile Dr .Necati Karakaya'nın,gerek çalışma odalarının ve gerekse kampus içindeki üniversite lojmanlarında .sürekli olarak gözetlendiği ve bu ikilinin "evli kişilerin yapabileceği uygunsuz davranışlar içinde" olduklarını, buna göz yumulduğu , çocuklarının böyle hocalar elinde yetişmesini istemediklerini, Doç. Çelik'in "ruh sağlığı da bozuk, dengesiz davranışları" olduğu tanısı da konularak, bu ikilinin üniversiteden uzaklaştırılması buyruğunu verir. İhbar mektu-

buna, "Atatürk çizgisindeki büyük üniversite", "Çağdaş bir kız öğrencinin hem dayısı ve hem de velisi" olduğu sıkıştırılır, Konya'da bu ikilinin ilişkilerinin her köşede konuşulduğunun altını çizdikten sonra, olayı basma , üniversite yıpranır düşüncesi ile, vermeme kıyağını da yaptığını eklemeyi unutmaz. Düzmece olan böyle bir başvuruda, uyduruk bir ad ve imza bulunmakla birlikte, adres yoktur.

Ciddi bir kurum ve onun yöneticilerin yapması gereken ilk ve tek işlem, böyle bir ihbarı ciddiye almayarak, çöp sepetine atmaktır. Ancak, eğer amacımız bu türden ihbarlar yaratarak, anılan kimseleri üniversiteden uzaklaştırmak olunca, önce Dekanlık, sonra da Rektörlük, bu uydurma mektuba dört elle saldırırlar. Ve bu iki öğretim elemanı hakkında "evli kişilerin yapabileceği uygunsuz davranışlar içinde" oldukları gerekçesi ile soruşturma açarlar. Öncelikle açıklığa kavuşturulması gereken nokta, atılan suçun, yani evli kişilerin yapabileceği uygunsuz davranışların ne olduğunun ortaya çıkartılmasıdır. Bu hasta ruhlu muhbir, evlilik ilişkisini bile uygunsuz davranışlar olarak niteleyebilmekte ve adlarının önünde profesör, görevlerinin başında rektörlük,dekanlık bulunan kimseler bu saçma ve iğrenç değerlendirmeyi, disiplin cezasına konu kılabilmektedirler. Eğer, Dekanlık ve Rektörlük, bu düzmece belgenin suç ortağı olmasalar , özellikle kendi görev alanların öğretim elemanlarının oda ve lojmanlarının nasıl sürekli gözetlendiğini araştırır ve bu türden bir tutumu önleyici önlemler almaları gerekmez miydi? Özel yaşamın gizliliği, dokunulmazlığını bir yana bırakalım, güvenliklerinden sorumlu oldukları alanın kimilerince gözetlenmesini önlemek görevleri olmaz mı? Bunlar yapılmıyor, Konya İdare Mahkemesi Başkanlığı'na Rektörlük tarafından,2001/684 sayılı dosyada işlem gören dava dilekçesine yanıt olarak sunulan ,25.06.2001 günlü savunmada,, yargı kararı ile mahkum edilen düzmece ihbar üzerine oluşturulan disiplin cezasına sığınılmakta, daha da ileri gidilerek, Mehmet Tümen adlı muhbirin Dr. Necati Karakaya olduğu izlenimi yaratılmaya çalışılmaktadır. Pişkinliğin, utanmazlığın bu derecesine de pes demez misiniz?

Doç. Karakaya, muhbir hakkında, namuslarına dil uzatıldığı gerekçesi ile, suç duyurusunda bulunur ve Konya Cumhuriyet Başsavcılığına başvurur. Başsavcılık kovuşturmaya başlar ve muhbir Mehmet Tümen adlı kişinin kimliğini, Üniversite Rektörlüğüne başvurur. Rektörlük, Personel Dairesi çıkışlı yazısı ile "bundan neyin kastedildiği anlaşılmamıştır" biçiminde, Cumhuriyet Başsavcılığınca "olumsuz ve ilgisiz yanıt" olarak nitelenen bir karşılık verilir. Cumhuriyet Başsavcılığının 12.10.2000 günlü yazısının ikinci paragrafı, Rektörlüğün gerçek dışı bilgi aktarımını Cumhuriyet Savcılığı için de kullandığını ortaya koymaktadır: " ...Halbuki SÜ Hukuk Müşavirliğinin Konya İdare Mahkemesinin 2000/1094 esas sayılı dosyasına yazdığı 21.09.2000 tarihli yazıda Muazzez Çelik'i şikayet edenin Jeoloji Mühendisliği Bölümü öğrencisi olduğu açıklanmıştır.... disiplin soruşturmasına konu dilekçeyi veren ve anılan öğretim elemanını şikayet eden Mehmet Tümen'in kim olduğunun ve nerede bulunduğu bildirilmesi rica olunur."

SÜ MMF Dekanlığı'nın 31.10.2000 gün ve 281-8741 sayılı yazısında ise Mehmet Tümen'in düzmece olduğu, açıkça dile getirilmektedir: "... Fakültemiz Jeoloji Müh. Bölümü öğretim üyesi Doç.Dr .Muazzez Çelik Karakaya ve Arş.Grv. Dr .Necati Karakaya'nın, 1/20 oranında "Aylıktan Kesme" cezası ile cezalandırılmaları hakkındaki soruşturma dosyası ve ilgi (a) yazımızla Rektörlük Makamına sunulmuştur. Söz konusu Disiplin Soruşturma Dosyasında inceleneceği üzere, soruşturma, Rektörlük makamına bir öğrenci velisi tarafından gönderilen şikayet yazınının Dekanlığımıza gelmesiyle başlatılmıştır. Öğrenci velisinin ve Rektörlük Makamının yazıları ekte kapalı zarf biçiminde sunulmaktadır. Fakültemiz tarafından öğrencinin kimliğine esas yapılan incelemede şikayet dilekçesinde, kız öğrencisinin dayısı olduğunu belirten ve açık adresini yazmayan öğrenci velisi nedeniyle, kız öğrencinin kimliğine de ulaşılamamıştır..."

Dekanlık, suçüstü olmuş, şimdi topu Rektörlüğe aktarmaktadır. İki öğretim üyesi hakkında, namuslarına dil uzatan bir suçlama yapılıyor, bunun kaynağı, ve muhbirin kimliği araştırılma gereği duyulmuyor, iki öğretim üyesi hakkında soruşturma açılarak, disiplin cezası veriliyor, sonda ise, Cumhuriyet Başsavcılığının dayatması sonrasında, böyle bir öğrenci velisi ve dayısının ve öğrencinin kimliğine ulaşılamamış olduğu bildirilmektedir. Dönüp de, iki öğretim üyesinden özür dilemek ve oturdukları makamları terketmek onurunu bile gösteremiyorlar. Çünkü, suçu yaratan, mektubu yazan ve kullanılan fakülte yöneticilerinden başkası değil! Konya Cumhuriyet Başsavcılığının, Hazırlık 2000/9855, Karar 2000/5360 sayılı dosyada işlem gören kararda varılan sonuç, üniversite yöneticilerinin suratında saklayan bir tokat gibi: "... Yapılan hazırlık soruşturması sırasında polis kayıtlarında, telefon rehberinde, nüfus idarelerinde, Esnaf ve Sanatkarlar Odalarında ismine rastlanmayan, olasılıkla uydurma olarak (Mehmet Tümen) ismini kullanan sanığın..."

ÖRNEK 9 - Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ABD öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Mehmet Ünlü, ABD'ndeki öğretim üyelerinin ortak imzalı başvuruları üzerine açılan soruşturma sonucunda Dekanlık Makamının 18.01.2000 günlü ve 217 sayılı yazısı ile, Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 6 ncı maddesi uyarınca kınama cezasına çarptırılır. Ceza gerekçesi olarak sunulan suçlar; aynı ABD'nda görevli olan eşi ile birlikte, uzun süreden beri sürekli huzursuzluklar çıkartmak ve bu yüzden çalışma barışının ve birlikteliğin bozulmasına neden olmak, kamu hizmetinin sağlıklı biçimde yürütülmesini engelleyerek çalışma düzenini aksatmak olarak belirtilmektedir. Disiplin cezası, Ünlü tarafından, alanı ile ilgili konularda üretken olmasının engellendiği, haklarında açılan soruşturma ve bu soruşturma sonucu yöneltilen suçların hukuksal dayanaktan yoksun ve keyfi ve kasıtlı olduğunu ileri sürerek, idare Mahkemesine taşınır.

Sivas İdare Mahkemesi, E:2000/394, K:2000/117 sayılı dosyada işlem gören davayı, 21.03.2001 günü sona erdirir ve disiplin cezasına yönelik işlemi iptal eder. Kararın ge-

rekçesi şöyledir: "...Dava dosyası ile davacı hakkında yürütölen soruşturmaya dayalı olarak dñzenlenen 05.01.2000 gñnlü soruşturma raporu ve eklerinin incelenmesinden; 13.12.1999 tarihinde Mikrobiyoloji ABD Akademik Kurul toplantısına katılan üyelerin ortaklaşa hazırladıkları 14.12.1999 tarihli Şikayet dilekçesinde, " söz konusu toplantıda davacı ve eşinin ABD başkanım ve öteki öğretim üyelerini hedef alarak; yalancı, suratındaki maskeyi dñřür artık, sana ne, bu ne aymazlık" biçiminde hakaret düzeyinde konuşmalar yaptığının savlanması üzerine Dekanlığın 16.12.1999 gün ve 4135 sayılı yazıları uyarınca soruşturmacı atanarak başlatılan soruşturma sonucu, Başkan da içinde olmak üzere, söz konusu toplantıya katılan üyelerin b ü t ü n ü n ifadelerinin alındığı ve ayrıca, davacının da savunmasının alınarak tamamlanan soruşturmada, soruşturmacı tarafından davacı hakkında ...Disiplin Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin A,C,D,G,H ve İ bentleri uyarınca "kınama" cezasının önerilmesi üzerine, Dekanlık makamı tarafından da, dava konusu edilen işlem ile kınama cezasının verilmesi üzerine, görölmekte olan davanın açıldığı anlaşılmıştır. Söz konusu soruşturma raporunda yer alan tanık ifadelerinin değerlendirilmesinden; adı geçen bölümde sürekli ve belirgin olarak yaşanan huzursuzluk ve anlaşmazlığın varolduğu ve bu ortamın oluşmasında da, davacının süregelen olumsuz tavır ve davranışlarının yukarıda anılan Yönetmeliğin 6 ncı maddesi kapsamında değerlendirilerek ceza belirlenmesine gidilmesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır. Ancak, davacıya disiplin cezası verilirken, disiplin cezası vermeye yetkili birimler, cezanın takdir ve saptanması konusunda da, yine anılan Yönetmeliğin 16 ncı maddesinde belirtilen kurallar doğrultusunda davranmak zorundadırlar. Buna göre, söz konusu madde hükümleri uyarınca, davacının geçmiş hizmetlerine ilişkin sicillerinin ve başarılarının irdelenmesi gerekir. Öte yandan, her ne kadar davacının 1996 yılında uyarma cezası aldığı anlaşılsa da, söz konusu disiplin cezasının, 3 Eylül 1999 gün ve 23805 Sayılı RG de yayımlanarak yürürlüğe giren 4455 sayılı "Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Yasa" hükümleri uyarınca, bütün sonuçları ile ortadan kaldırıldığından, davacının geçmişteki cezalarından söz edilmesinin de hukuksal dayanağı bulunmamaktadır. Ayrıca davacının, 1998,1999,2000 yıllarına özgü sicillerinin incelenmesinden de bu yıllara ilişkin sicillerinin iyi ve çok iyi olduğu açıkça görölmektedir. Böylece, yukarıda anılan yönetmeliğin alt ceza uygulaması hükümlerini içeren 16 ncı maddesi gözönüne alınarak, davacının üzerine atılı eylemi nedeni ile daha hafif başka disiplin cezasının uygulanabilirliği araştırılması gerekirken, söz konusu madde gereğince bir araştırma ve inceleme yapılmaksızın, davacının doğrudan eyleminin karşılığı olan ceza ile cezalandırılmasında hukuka uygunluk bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 10 - Selçuk Üniversitesi MMF öğretim üyesi Doç .Dr.Muazzez Çelik Karakaya hakkında, 09.12.1999 günü yapılan LES sınavında, salon başkanı olarak görevli bulunmasına karşın, yerine bir araştırma görevlisini gönderdiği savı ile disiplin soruş-

turması açılır ve 04.02.2000 gün ve 1071 sayılı Rektörlük işlemi ile .kınama cezası verilir.

Doç. Karakaya, Rektörlük işleminin, görevli olduğu gün rahatsız olduğunu, sınava gidemeyeceğini anlayınca, aynı bölümden bir araştırma görevlisini aradığını ve sınav görevlilerine bilgi vermesini, yetkili bina sorumlusunun da, araştırma görevlisini kendi yerine salon başkanı olarak görevlendirdiğini, rahatsızlığının sürmesi nedeni ile 03.12.1999 günlü şevkle muayene olup, tahliller yaptırdığını ve epilepsi tanısı konulduğunu, cezayı gerektiren bir suç olmadığı gerekçesi ile, iptalini istemiştir. Davalı Rektörlük savunmasında, yerine gönderilen araştırma görevlisinin, bina sorumlusu tarafından salon başkanı olarak görevlendirildiğini kabul ederek, özürün merkez sınav yöneticiliğine bildirilmemesi nedeni ile ceza verildiğini ileri sürmüştür.

Konya İdare Mahkemesi, E: 2000/371, K:2000/1592 sayılı dosyada işlem gören davayı ,30.11.2000 günü sonuçlandırmış ve dava konusu disiplin cezası işlemini ortadan kaldırmıştır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 6/m maddesi uyarınca, üniversiteye yada bağlı birimlere bildirilmesi gereken hal ve durumları eksik yada yanlış bildirmek yada bildirmemek eylemi kınama cezasını gerektirir. Bunun yanında ÖSYM Başkanlığınca hazırlanan LES Smav Uygulama Yönergesinin 4-1/f maddesi uyarınca, bina sorumlusu, göreve gelmeyenlerin yerine, hemen binadaki yedek görevlileri görevlendirir, yedek görevli yetmediğinde hemen smav merkezi yöneticisine başvurulur" hükmünü taşımaktadır. Bakılan davada, davacının 05.12.1999 tarihinde yapılan LES sınavında salon başkanı olarak görevli olduğu, anılan günde rahatsızlandığı için aynı bölümden bir araştırma görevlisine ulaşmış, yetkililere bilgi verilmesini istediği, araştırma görevlisinin durumu bina sorumlusuna bildirdiği, bina sorumlusunun da davacının yerine araştırma görevlisini salon başkanı olarak görevlendirdiği, anılan eylem nedeni ile davacıya dava konusu cezanın verildiği anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan yönetmelik hükmü uyarınca ceza verilebilmesi için, bildirilmesi gereken hal ve durumların eksik yada yanlış bildirilmesi gerekir. Yine ÖSYM Başkanlığı LES Smav Uygulama Yönergesi uyarınca, asıl olan davacının özürünü bina sorumlusuna ulaştırması olup, yedeklerle görevlendirme yapmak ve yedekler yetmezse smav merkezi yöneticisine durumu bildirmek yetki ve sorumluluğu bina smav sorumlusuna aittir. Dava konusu olay bu bağlamda değerlendirilecek olursa, davacının özürünü smav başlamadan bina sorumlusuna ulaştırdığı tartışmasız olan davacı, bildirmesi gereken hal ve durumları bildirme sorumluluğunu yerine getirmiştir. Davacının yerine salon başkanlığına araştırma görevlisinin atanması ise, bina sorumlusunca yapılmış olup, bütünü ile davacının dışında bir tasarruftur. Sonuç olarak, davacı sorumluluk gösterek smav öncesi rahatsızlığı nedeni ile sınava katılamayacağını, bina smav sorumluluğuna bildirmekle, atılan suç oluşmadığından dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

Karar, Rektörlük tarafından temyiz edilmiş, Danıştay Onikinci Dairesi, E:2001/414 sayılı dosyada işlem gören davayı 20.03.2001 tarihinde sonuçlandırmış ve Konya İdare Mahkemesi kararını onaylamıştır.

Karar, Rektörlükçe 01.02.2001 gün ve 829 sayılı yazı ile MMF Dekanlığına iletilerek, verilen kınama cezasının kaldırılmış olduğunun Doç.Karakaya'ya bildirilmesi istenmiştir. Rektörlük, bu türden, kendisinin yargı organları tarafından mahkum edilmesine neden olan işlemler konusunda hiçbir soru sorma gereğini, uyduruk suçlar yaratan, uyduruk cezalar veren yöneticiler ve sorumlular hakkında işlem yapma girişiminde bulunmamıştır. Doç. Ve Dr. Karakayalara yönelik olarak uygulanan disiplin terörleri gözden geçirilir ise, bu türden terörün amacının bu iki kişinin üniversiteden uzaklaştırılmak istenmesi olduğu görülecektir. Amaç, kuzuyu yemek olduğundan, aşağılarda suyun bulandınıyor olması, kurt için önem taşımamaktadır.

ÖRNEK 11 - Selçuk Üniversitesi MMF öğretim üyesi Doç.Dr. Muazzez Çelik Karakaya hakkında, yapılan bir soruşturmada, soruşturmacıya karıştığı ve hakaret ettiği savı ile soruşturma açılır ve 04.05.2000 gün ve 2 sayılı Fakülte Yönetim(Disiplin) Kurulu kararı ile kınama cezası verilir. Doç. Karakaya, atılı suçta hiçbir kusurunun bulunmadığı, ayrıca soruşturmacının uyarma cezası önermesine karşın, bir ağır cezanın verildiğini, soruşturmanın usule uygunluk taşımadığını ileri sürerek, İdare Mahkemesine başvurur. Rektörlük savunmasında, davacının araştırma görevlisi Dr .Necati Karakaya hakkında bir soruşturma yapıldığı sırada, davacının soruşturmaya müdahale ederek, soruşturmacıya karşı özensiz bir söylem kullandığını, gerginlik yarattığını ileri sürmüştür.

Konya İdare Mahkemesi, E:2000/652, K:2000/1651 sayılı dosyada işlem gören davayı, 30.11.2000 günü sonlandırır ve işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Disiplin Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi uyarınca, sayılan 15 ayrı eylemden herhangi birinin gerçekleşmesinde kınama cezası verilir. Bunun yanında aynı Yönetmeliğin 33/a maddesi uyarınca, uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezalarını disiplin amirleri verir. Bakılan davada, davacının, bir arş.,görevlisinin soruşturması sırasında tanıklık yapmak istediği, soruşturmacı tarafından önce tanıklığına başvurulmadığı, daha sonra yalnızca sözlü ifadesinin alınmak istendiğini, davacının ise yazılı ifade vermek istediği, soruşturmacının ise bunu kabul etmemesi üzerine anlaşmazlığın ortaya çıktığı, bu tartışma nedeni ile davacı hakkında soruşturma açılarak, davacının soruşturmayı sabote edip, soruşturmacıya hakaret ettiği gerekçesi ile dava konusu işlem oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan yönetmelik hükümleri uyarınca, atılı suçun mevzuatın hangi maddesine dayandırıldığıнын kesin olarak belirlenememesi ve atılı eylem sabit ise, yönetmelikte belirtilen yetkili organ tarafından işlem oluşturulması zorunludur. Dava konusu olayda kınama cezası verilirken, Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin hangi bendinde; eylemin sabit görüldüğü belirtilmediği gibi, kınama cezası vermeye disiplin amiri yetkili olmasına karşın, anılan ceza yönetim kurulunca verilmiştir. Buna göre dava

konusu işlemde, yetki ve biçim unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

Fakülte Dekanlığı, haksız ve dayanaksız ve biçim açısından da eksiklik taşıyan disiplin cezasının ortadan kaldırılması sonrasında, başka bir yasadışılığa başvurarak, yargı kararı ile ortadan kaldırılan disiplin cezasını, bu kez doğrudan verme sınır tanımazlığını sergilemiştir. SÜ MMF Dekanlığı'nın 06.02.2001 gün ve 292-0718 sayılı yazısında şu yüz kızartması gereken tutum sergilenmektedir: ...hakkınızda verilen "KINAMA" cezasının iptal edilmesi hakkında Üniversitemiz aleyhine açmış olduğunuz dava sonucunda, Konya İdare Mahkemesi, 30.11.2000 gün ve 2000/1651 sayılı kararı ile kınama cezasını vermeye Disiplin amiri yetkili olmasına karşın Yönetim Kurulunca verilmesi nedeni ile dava konusu işlemde, yetki ve biçim unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesi ile dava konusu işlemin iptaline karar vermiştir. Fakültemiz Yönetim Kurulunca verilen "KINAMA" cezası ortadan kaldırılmıştır. Söz konusu disiplin suçunu işlemeniz nedeniyle, KINAMA cezasını vermeye yetkili olan Disiplin Amirince Disiplin Yönetmeliğinin 33 üncü müddesinin a fıkrası uyarınca "KINAMA" cezası ile cezalandırılmış bulunmaktasınız...Prof.Dr.AM Sinan - Dekan."

KARARIN YORUMU : Karar ile , Fakülte organlarının, disiplin cezası vermeyi bile, beceremediklerini göstermektedir. İlgili Yönetmelik maddesine göre, disiplin amirleri tarafından verilmesi gereken ceza, Disiplin Kurullarına taşınmakta; bunun da ötesinde, soruşturmacının önerisinin kabulü yada reddi biçiminde olması gereken ceza, değiştirilerek daha ağır ceza verilmekte ve olmayan bir suçtan ötürü, ceza verilerek hukuk devleti kurallarına aykırılık, saygısızlık ortaya konulmuş olmaktadır. Dekanlık, yargı tarafından mahkum olmasının hıncını, kararın özünü bir yana bırakarak, biçimsel eksikliğini gidererek, hıncını, intikam duygusunu, yüreğindeki kararı ortaya sermekten çekinmemiş ve dekan olarak görevini sürdürebilmiştir. Vah üniversitem, vah üniversitem ! Sen bunlara layık mısın?

ÖRNEK 13 - Selçuk Üniversitesi MMF Jeoloji Mühendisliği bölümü araştırma görevlisi Dr. Necati Karakaya hakkında, 05.12.1999 günü yapılan LES sınavında salon başkanı olarak görevlendirilen DoçDr. Muazzez Çelik'in yerine, yetkililerin bilgisi olmadan salon başkanlığı görevini yaptığı gerekçesi ile soruşturma açılır ve kendisine Fakülte Disiplin Kurulu tarafından, 27.01.2000 gün ve 4 sayılı kararı ile, "uyarı" cezası verilir.

Dr. Karakaya; LES sınavında görevli olan doçentin rahatsızlığını bildirmek üzere sınav yerine geldiğini, bunun üzerine bina sorumlusunun kendisini salon başkanı olarak görevlendirdiğini, kendisinin yalnızca görev yaptığını, görevlendirmede bir kusuru bulunmadığını belirterek dava açar. Rektörlük savunmasında; sınav günü görevli olan salon başkanının gelmeyerek yerine davacıyı gönderdiğini, davacının da merkez sınav sorum-

lusuna bilgi vermeden salon başkam olarak görev aldığı, araştırma görevlisi olan davacının başkan olduğu salonda bir yrd.doçentın salon görevlisi olup, bu durumun akademik hiyerarşiye uygun olmadığını ileri sürmüştür.

Konya idare Mahkemesi, E:2000/372, K: 2000/1593 sayılı dosyada işlem gören davayı, 30.11.2000 günü sonuçlandırır ve disiplin cezasını ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Bakılan davada, davacının davalı idarede araştırma görevlisi olarak görev yaptığı, 05.12.1999 günü yapılan LES sınavında görevli bulunmadığı, salon başkanı olarak görevli bulunan öğretim üyesinin rahatsızlığını bildirmek için gittiği sınav yerinde, bina sorumlusu tarafından salon başkanı olarak görevlendirildiği, bu nedenle yapılan soruşturma sonucu dava konusu cezanın verildiği dosyasının incelenmesinden anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan yönetmelik hükümlerinin değerlendirilmesinden, kınama cezası vermeye disiplin amirinin yetkili olduğu, ayrıca, "...kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir" denildiğinden, soruşturmacının kuruldan ayrılmayıp, hem soruşturma yapıp rapor hazırlayıp, hem de kurulda karara katılamayacağı sonuç ve kanısına varılmaktadır. Bakılan davada ise, davacıya uyarma cezası, disiplin amiri yerine, yönetim/disiplin kurulu tarafından verilmiş olup, ayrıca soruşturmacı Prof.Dr.Ali Sinan ,aynı zamanda karar veren Disiplin Kuruluna katılmıştır. Bu durumda dava konusu işleminde, yetki ve biçim unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

Dekanlık .kendisini mahkum eden bu karar ile yetineceğine ve zulüm ettiği öğretim elemanına karşı suçluluk duygusu içine düşeceğine, büyük bir hırs ve hınçla, kararın özüne bakmaksızın, biçimsel eksikliği gidererek, ortadan kaldırılan "Kınama" cezası yerine(mahkum edilen kararlarının kınama olduğunun ayırdına bile varmaksızın), uyan olduğu yanlına düşmüş ve Dr. Karakaya'ya, disiplin amiri sıfatı ile "uyarma" cezası vermiştir. Dekanlık Yazısının gün ve sayısı: 06.02.2001/ 292-0721'dir. Verdikleri, yargı tarafından mahkum edilen kararlarını bile okumak yeteneği bulunmayan kimselere, bu kurumlar, bu insanlar, toplumun geleceği nasıl emanet edilmekte ?

ÖRNEK 14 - Selçuk Üniversitesi MMF araştırma görevlisi Dr.Necati Karakaya hakkında, imzasız bir mektup düzenlenerek, anılanın, bir öğretim üyesi ile uygunsuz ilişkiler içinde bulunduğu bildirilir. Fakülte Disiplin Kurulu, 30.05.2000 gün ve 4864 sayılı kararı ile, Dr.Karakaya'yı suçlu bulur ve "aylığında 1/20 oranında kesilme" cezası uygular.

Dr. Karakaya; savunmasının gözönüne alınmaksızın ceza verildiğini, suçlamanın suç atımından öte gitmediğini, 1,5 yıldır nişanlı olduğunu, gelenek ve göreneklere uygun yaşadığını, 7.03.2000'de evlendiğini, utanç verici bir davranışının bulunmadığını ileri sürerek iptal davası açar. Rektörlük savunmasında; davacının ilişkisinin, hoca-asistan ilişkisinden çıkıp, kadın-erkek ilişkisine dönüştüğünü ve bu durumun çevreyi ve öğrenci topluluğunu rahatsız ettiğinden, dava konusu işlemin oluşturulduğunu ileri sürer.

Konya İdare Mahkemesi, E:2000/187, K:2001/506 sayılı dosyada işlem gören davayı, 11.04.2001 günü sonlandırır ve disiplin cezasını ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Disiplin Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin (1) bendinde, "hizmet içinde resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak" eylemi, aylıktan kesme cezasını gerektiren eylem ve durumlar arasında sayılmıştır. Dava ve soruşturma dosyasının birlikte incelenmesinden, SÜ Jeoloji Mühendisliği bölümü öğrenci velilerinden birisi tarafından Rektörlük makamına yazılan 27.01.2000 günlü dilekçeye dayanarak MMF arş, görevlisi olan davacı hakkında öğretim üyeliğine yakışmayan davranışlarda bulunmak suçlaması ile disiplin soruşturması açıldığı, alman tanık ifadelerinden, Üniversitenin Kampus lojmanlarında kalan aynı fakültenin öğretim üyesi olan Doç.JDr. Muazzez Karakaya' nın geceleri davacı ile birlikte kaldığı, davacının arabasının sürekli lojman önünde bulunduğu, lojman içinde evli olmayan bir bay ile bayanın birlikte kalmalarının çevreyi rahatsız ettiğini, söz konusu kişilerin ilişkisinin hocasistan ilişkisinden çıkıp, kadın-erkek ilişkisine dönüştüğü, bu durumun çevreyi ve öğrenci topluluğunu rahatsız ettiği, bu nedenle savlanan suçun sabit olduğundan söz edilerek, Yönetmeliğin 8/1 maddesi gereğince "hizmet içinde taşıdığı resmi sıfatın gerektirdiği saygınlık ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak" eylemini işlediğinden ötürü, 1/20 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmaktadır. Uyuşmazlık konusu olayda, davacı tarafından yapılan 27.03.2000 günlü savunmada, Doç.Karakaya ile uzun süre nişanlı olduklarını, 07.03.2000'de evlendiklerini, nişanlılık dönemlerinde gelenek ve göreneklere ters düşecek bir davranışlarının bulunmadığını, nişanlı kimselerin özel yaşantısının, medeni yasaya uygunluk taşıyor ise, kimseyi ilgilendirmeyeceğini dile getirdiklerini, soruşturma kapsamında alman öteki tanık ifadelerinde ise, söz konusu kişilerin sürekli birlikte gezdikleri, birlikte seyahat ettikleri, davacının Doç. Karakaya'yı arabası ile lojmana kadar getirdiği, bazen eve girdiği, bazan ise hocasını bırakıp ayrıldığı biçiminde ifadeler verdikleri görülmektedir. Ancak, hoca-asis-tan arasındaki özel yaşamı ilgilendiren ilişkinin; disiplin konusu olabilmesi için, sözkonusu ilişkinin davacının yürüttüğü göreve yansımaları, bu görevini olumsuz etkilemesi, özel yaşamlarındaki ilişkilerini, görev yaptıkları kuruma taşıyarak, eğitim-öğretimi aksatmaları ile mümkün olabilecektir. Keza, soruşturma kapsamında alman tanık ifadelerinde, bu yönde herhangi bir saptamanın yapılmadığı, yalnızca birlikte gezdikleri, lojmana birlikte gidip-geldikleri, davacının bazen Doç. Karakaya'nın evinde kaldığına yönelik, tümüyle özel yaşamı ilgilendiren noktalar olduğu görülmektedir. Bu durumda, davacının üzerine atılı bulunan eylemin, bütünü ile, özel yaşamına ilişkin bulunması ve özel yaşamın da, Anayasanın 20 nci maddesinde ifadesini bulan gizliliği ve korunması ilkesine tabi olduğu açıktır. Bu durumda, söz konusu olayın disiplin ile ilgili olmayıp, özel yaşama ilişkin bulunması, kurumun disiplinini bozacak boyuta ulaşmamış olması ve sonuçta, evlenmiş olmaları gözönüne alındığında, oluşturulan dava konusu işlemlerde hukuka ve mev-

zuata uyarlık görülmemektedir. Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin ortadan kaldırılmasına, davacıdan kesilen maaş kesintisinin geri verilmesine..."

KARARIN YORUMU : Yoruma gerek var mı? Disiplin cezası kararını alanlar ve alınmasına katkıda bulunanlar için yüz karası özelliğini taşıyor mu? Dekanlık, Fakülte Disiplin Kurulu üyeleri, iki insan arasındaki ilişkiyi, ahlak dışı niteleyerek, gerçekte kendilerinin etik değerlerden yoksun olduklarını kanıtlamıyorlar mı? Rektörlük, kendi denetimi ve gözetimi altında bulunan öğretim elemanları lojmanlarının nasıl gözetlendiğini, öğretim elemanlarının niçin izlendiğini araştırmak, böyle girişimlerin önünü kesmek yolunda çaba gösterecek yerde, tam tersine gözetlenen ve izlenen öğretim elemanları hakkında, düzmece duyumlar üzerine soruşturma açabilmekte, disiplin cezası verebilmektedir. Rektörlüğün böyle bir kaygı duymaması, duyarlılık göstermemesi, düzmece duyumun gerisinde kendisinin olduğu kuşkusunu güçlendirmektedir. Amaç, üniversiteyi dikensiz gül bahçesine dönüştürmek olunca, tüm etik değerler, Anayasa ve yasa hükümleri ayaklar altına alınabilmekte, insanlık suçu işlenebilmektedir. Yüz karası nitelemesi hafif mi diyorsunuz ?

ÖRNEK 15 - İTÜ Kimya-Metalürji Fakültesi öğretim üyesi Prof .Dr .Emel Geçkinli, Fakülte Yönetim Kurulu'nun 06.01.1993 gün ve 50 sayılı kararı ile, kınama cezası ile cezalandırılır. Prof .Geçkinli, disiplin cezasına Rektörlük nezdinde karşı çıkar. Rektörlük, 27.01.1993 gün ve 42 sayılı yazısı ile, itirazın Fakülte Yönetim Kuruluna yapılması gerektiğini belirterek, itirazı reddeder. Fakülte Yönetim Kuruluna yapılan itirazın reddedilmesi üzerine anlaşmazlık, İdare Mahkemesine taşınır.

İstanbul 5. İdare Mahkemesi, E: 1994/ 423 sayılı dosyada işlem gören davayı, 25.03.1994 günü sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...olayda davacının İTÜ Kimya-Metalürji Fakültesi Dekanlığına yaptığı başvuru ile, görevlendirildiği dersten, bölümündeki öğretim üyelerinin ders dağılımında eşitsizlik olduğunu ileri sürerek, protesto amacı ile, affını istemiştir. Dekanlık, davranışı, idareyi protesto olarak nitelemiş ve Disiplin Yönetmeliği'nin 6/j maddesi uyarınca kınama cezasının uygulanmasına karar vermiştir. Disiplin cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, kamu personelinin kurumları ile ilgili resmi ve kişisel işlerden ötürü başvuru hakkı bulunmakta ise de, davacının yaptığı başvuruda protesto etmek amacı ile, verilen görevden affını istemesi karşısında başvurusunun bir başvuru hakkı kapsamında değerlendirilmesinin mümkün bulunmadığı, ayrıca davacının soruşturmanın Dekan tarafından açılmadığını, disiplin cezasının dekan tarafından verilmediğini ileri sürmekte ise de, Yönetim Kurulu Başkanının dekan olması, soruşturmacılara yazılan yazının ve disiplin cezasının bildirimine ilişkin yazının dekan tarafından imzalanması nedeni ile, bu savına itibar edilmediği, öte yandan seçilen bir soruşturmacının tarafsız olamayacağı, disiplin cezasına yapılan karşı çıkışların Rektörlükçe inceleneceği, ek savunma alınmadığı yönündeki davacı savları ile öteki savların olayın durumuna göre,

işlemi kusurlandırıcı nitelikte görülmediğinden..."

İdare Mahkemesi kararı, ilgili olduğu davanın konusunu oluşturan işlemlerden yalnızca kınama cezasına yöneltilmiş olduğu, itirazın reddine ilişkin işlemlerin inceleme dışı tutulduğu, Yönetmeliğin 47 nci maddesinde disiplin amirleri tarafından uyarma ve kınama cezalarına karşı itirazın, varsa bir üst disiplin amirine, yoksa disiplin kuruluna yapılabılır hükmünün bulunduğu, bu açık hükme göre, bir üst disiplin amirinin varlığı durumunda, disiplin kuruluna itiraz yapılamayacağı, olayda disiplin amirinin dekan olduğu, üst disiplin amirinin ise rektör olduğu, buna karşın Rektörlüğün itirazın içeriğini incelemeyip, itiraz makamının Fakülte Yönetim Kurulu olduğu biçiminde yasa ve yönetmeliğe açıkça aykırı bir yorumla işlem oluşturduğu, zaten kınama cezasını vermiş bulunan Fakülte Yönetim Kuruluna, yani yetkisiz bir makama itiraz etmek zorunda bıraktığı, böylece itiraz halkının fiilen elinden alındığı, davacının dilekçesinde yer alan "protesto" sözcüğünün, davanın reddi için tek gerekçe olduğu, protesto edilen, yani haksız bulunarak karşı çıkılan uygulamanın, kendisine verilen ders değil, ders yükü dağılımındaki dengesizlik ve uzmanlık dışı ders verdirilmesi olayı olduğu, ders dağılımındaki aksaklıkları protesto etmek ile dersten affını sunmanın birbirine karıştırılmaması gereken iki ayrı olay olduğu, mahkemenin gerekçesinde bunları birbirine karıştırdığı öne sürülerek, davacı tarafından Danıştay'a taşınır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1994/5112, K:1995/3892 sayılı dosyada işlem gören davayı, 22.11.1995'de sonuçlandırır ve idare mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: "...657 Sayılı DMY nm 21 inci maddesinde, devlet memurlarının kurumları ile ilgili resmi ve şahsi işlerinden ötürü başvuru, amirleri yada kurumları tarafından kendilerine uygulanan yönetsel eylem ve işlemlerden ötürü yakınma ve dava açma hakkına sahip oldukları belirtilmiştir. Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin, 16/j maddesinde, yükseköğretim kurumlarında, hizmetlerin kurallara uygun olarak yürütülmesi bakımından yetkili makamlarca alınan kararlara, verilen emir ve buyruklara karşı çıkmak, kınama cezasını gerektiren fiil ve durumlar arasında sayılmıştır. Dosyanın incelenmesinden, davacının 30.09.1992 günlü, Kimya-Metalürji Fakültesi Dekanlığına verdiği dilekçe ile, 1992-1993 ders yılı kış yarıyılında Metalürji Mühendisliği ders programında "Malzeme -A" dersi ile görevlendirildiğini, esas uzmanlık alanına giren bu dersi 70'li yıllardan beri verdiği, ancak bölümlerinde bazı öğretim üyelerinin kendi uzmanlık alanı ile bağdaşmayan derslerde görevlendirilmeleri ve toplam yük dağılımındaki eşitsizliğin kendisini oldukça rahatsız ettiği, son iki yıldan beri bu çarpıklığın düzeltilmesi konusunda verdiği savaşımın sonuç vermediği gibi, her geçen gün daha kötüye gittiği, kurumları dışındaki kişilerce eleştiri konusu olabilecek ve prestijlerini sarsacak nitelikteki bu uygulamayı protesto etmek amacı ile, görevlendirildiği Malzeme Dersinden affını istediği, bunun üzerine hakkında açılan disiplin soruşturması sonucu Yönetmeliğin 6/j mad-

desi uyarınca kınama cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmaktadır. Olayda profesör olan davacının, kurumundaki aksaklıklara karşı duyarsız kalması düşünülemeyeceğinden., yasal başvuru ve şikayet hakkını kullanarak hizmetin yürütülmesi konusundaki aksaklıkları yönetime bildirmesinde hukuka aykırılık olmadığından, tersi yöndeki mahkeme kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : Anlaşmazlık ve verilen disiplin cezası, öncelikle yetki açısından sakatlık taşımaktadır. Disiplin amiri tarafından verilmesi gereken bir ceza, Yönetmeliğe aykırı biçimde Fakülte Yönetim Kurulu olarak, Disiplin Kurulu işlevi gören organ eli ile verilmiştir. Bu yanlışlık saptanmış ve karşı çıkılmış olmasına karşın, Rektörlük, itirazın da, cezayı veren organa yapılması gerektiğine ilişkin, tümü ile hukuka aykırı bir yönelme içine girmiş ve öğretim üyesine itiraz hakkını kullanma olanağını bile tanımamıştır. İdare Mahkemesi de, aynı yanlışlığı ve Yönetmeliğe aykırılığı meşurlaştırarak sürdürmüştür. İdare Mahkemesi, biçime ilişkin karşı çıkışlara hiç itibar etmeyerek, hukuk dışılığa kol kanat germiştir. Bu bile, tek basma, idare mahkemelerinin kimilerindeki kadroların yeterliliği konusunda, kimi kuşkulan haklı çıkartmaktadır.

Anlaşmazlığın özüne geldiğimizde ise, hukuk tanımazlığın hangi boyutlara vardığı gözlenmektedir. Dekanlık, kendisinin efendi, öğretim üyelerinin ise köleleri olduğu düşüncesi ile olacak, kadir-i mutlak olarak, kararlarına karşı çıkılamayacağını, hikmetlerinin soru konusu kılınamayacağını, tersini yapanların "boynunun vurulacağını" açıkça ortaya sermektedir. Rektörlük ise, bu kepezeliğe son verme yerine, yasal itiraz hakkına bile saygı göstermemiş, başvuru sahibi ile alay eder biçimde, ceza veren organa itiraz edilmesini işaret edebilmektedir. Bereket, Ankara'da Danıştay ve O'nun yargıçları bulunmaktadır. Yoksa, bu ayıplı ve hukuk dışı karar, varlığım koruyabilecekti.

Kınanması ve onaylanmaması gereken, üniversite yönetiminin bu çarpık tutumu ve yönetim biçimidir. Disiplin Yönetmeliğinin tüm yaşananlar çerçevesinde yeniden düzenlenmesinde sonsuz yarar bulunmaktadır.

ÖRNEK : 16- Selçuk Üniversitesi Silifke Taşucu MYO öğretim üyesi Doç.Dr.Erdinç Tutar, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesine dayanılarak, Karaman MYO'nda görevlendirilir. 25 Kasım 1999 günlü Rektör oluru ile, 657 Sayılı Yasaanın 94 üncü maddesi gereğince,28.10.1999'dan başlayarak istifa etmiş sayılarak görevine son verilir. Anlaşmazlık idari yargıya taşınır.

Konya İdare Mahkemesi, E: 2000/9, K: 2000/1496 sayılı dosyada işlem gören davayı,16.11.2000'de sonuçlandırır ve dava konusu işlemi iptal eder ve davalı Rektörlüğü, dava konusu işlem nedeni ile, davacının yoksun kaldığı parasal ve özlük haklarının 27.12.1999'dan başlayarak, işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine mahkum eder. Kararın gerekçesi şöyledir; " ... 657 Sayılı DMY'nin 94/1 maddesinde, devlet memurunun izinsiz ve kurumlarınca kabul, edilen özrü olmaksızın görevini terketme-

si ve bu terkedişin kesintisiz 10 gün sürmesi durumunda, yazılı başvuru koşulu aranmaksızın, çekilme isteğinde bulunmuş sayılacağı hükmüne yer verilmiştir. Dava dosyasının incelenmesinden, Selçuk Üniversitesi Silifke - Taşucu MYO'nda öğretim üyesi iken, 2547 Sayılı Yasanın 13 üncü maddesi uyarınca Karaman MYO'nda görevlendirilen davacının, 18.10.1999 - 11.11.1999 tarihleri arasında özürsüz ve kesintisiz olarak gelmediğinden söz edilerek, 657 Sayılı Yasanın 94 üncü maddesi uyarınca istifa etmiş sayıldığı, söz konusu işlemin iptali istemi ile iş bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Bakılan davada, davacının 18.10.1999 - 11.11.1999 tarihleri arasında özürsüz ve kesintisiz olarak göreve gelmediğinden söz edilerek istifa edilmiş sayılmışsa da, davacı tarafından dava dosyasına sunulan belgelerden, hakkında "kamu görevinden çıkarma" önerisi ile başlatılan soruşturma nedeni ile, konuya ilişkin soruşturma dosyasını incelemek amacı ile, 19 - 20. 10.1999 tarihlerinde ve savunma yapmak amacı ile 27.10.1999 'de Yüksek Öğretim Kurulunda bulunduğu, 28.10.1999 ve 25.11.1999 tarihlerinde Silifke Asliye Hukuk Mahkemesinde duruşmaya katıldığı, ayrıca 29 Ekim 1999 tarihinin Cumhuriyet Bayramı nedeni ile tatil olduğu noktaları da gözönüne alındığında, özürsüz olarak, kesintisiz on gün görevi terk etme eyleminin dava konusu olayda bulunmadığı, söz konusu özürleri nedeni ile kurumlarından verilmiş herhangi bir izin bulunmamakta ise de, bu durum, ancak kurumlarınca belirlenen yöntemlere uymama suç ve eylemini oluşturacağından, varolan özü ortadan kaldırmayacağı sonucuna varılmıştır. Durum böyle olunca, haklı özü nedeni ile görevine gelmeyen davacının, kesintisiz ve özürsüz olarak 10 gün göreve gelmediğinden söz edilerek 657 Sayılı Yasanın 94 üncü maddesi uyarınca istifa edilmiş sayılmasında yasal yerindelik bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : İptale konu olan işlem, üniversitedeki "kan davalarının", "birilerini yok etme çabalarının" ne boyutlara vardığını göstermektedir. Öğretim üyesi, önce, yetkinin kötüye kullanımı ile, görev yapmakta olduğu kurumdan, başka bir yerde görevlendiriliyor, Sürgünün gerekçesi, hakkında başlatılan soruşturmadır. Soruşturma konusu kılman disiplin suçu ise; "öğretim görevlisi Ali Şükrü Çetinkaya'yı döverek fiili tecavüzde bulunmaktır". Yapılan disiplin soruşturmasında, Doç. Tutar hakkında Disiplin Komisyonunca önerilen ceza "kademe ilerlemesinin durdurulması" olmasına karşın, Rektörlük bununla yetinmeyerek, soruşturmanın genişletilmesine karar vermiş ve bu buyruk üzerine, Soruşturma Komisyonu, siparişe uygun karara yönelerek, Doç.Tutar hakkında , Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin II/b-5 maddesi uyarınca, "kamu görevinden çıkarma" cezası ile cezalandırılması önerisi, YÖK'na yapılmıştır.. Rektörlüğün yaptığı öneri, Yüksek Disiplin Kurulu'nun 24.11.1999 günlü toplantısında reddedilir. Bununla yetinmeyen Rektörlük, kamu görevinden çıkartılma önerisinin reddedilmesinden bir gün sonra, Doç. Tutar'ı, istifa ederek ayrılmış kabul eder. İptal edilen bu idari işlemdir. Disiplin soruşturmasına kaynaklık eden fiili tecavüz olayı ve buna kaynaklık eden iftira davası, Silif-

ke Sulh Ceza Mahkemesi'nin E: 1999/234 ve 1999/416 sayılı dosyalarında Doç.Tutar lehine sonuçlanır.

Böyle bir durum karşısında YÖK'un, üst kuruluş olarak, dayanaksız biçimde öğretim üyesini zarara uğraticı girişimlerde bulunan Rektörü uyarması ve hele hele Yüksek Disiplin Kurulu kararı sonrası, bu kez, kamu görevinden çıkartmadığı bir öğretim üyesini, yargı kararı ile ortadan kaldırılacak olan istifâ etmiş sayma işlemi nedeni ile, bu kez Rektör hakkında disiplin işlemini başlatması gerekirdi. Bu yapılmamış, rektörler, YÖK ve yargı tarafından mahkum edilmiş olmalarına karşın, üniversiteyi babalarının çiftliği gibi, büyük bir hoyratlıkla ve sorumsuzlukla yönetme olanağını bulabilmişlerdir. Selçuk Üniversitesi Rektörü Abdurrahman Kutlu, bununla da yetinmemiş, Cumhuriyet Üniversitesi'ne başvuran Doç.Tutar'ın önünü kesmek, O'nun geleceğini karartmak için, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörüne, Doç.Tutar hakkında olumsuz ve çirkin iftiraların sürdürücüsü olabilmıştır. Ancak, aynı rektörlük, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğüne gönderdiği sicil özeti üst yazısında(07.03.2000 gün ve 293-2231 sayılı), "Doç.Tutar hakkında yürütülmekte olan soruşturmanın bulunmadığını, sicil raporlarının olumlu" olduğunu bildirmiştir.

ÖRNEK 17 - Afyon Kocatepe Üniversitesi Uşak Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doc.Dr.Ali Galip Baltaoğlu, 29.11.1999 günlü Rektörlük onayı ile, görevden çekilmiş sayılır. Bu işleme karşı açılan davada, işlemin ortadan kaldırılması üzerine, Dr .Baltaoğlu, Uşak Eğitim Fakültesi'ndeki görevine geri verilir. Ancak, Rektörlük, bu arada, ikinci bir işlem daha oluşturarak, Dr.Baltaoğlu'nu, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 üncü maddesi uyarınca, Emirdağ MYO'nda görevlendirir. Sürgün işlemi,yargıya taşınır.

Denizli İdare Mahkemesi, E:2001/124 sayılı dosyada işlem gören davayı, 18.04.2001'de sonuçlandırır ve verilen ara kararı ile yürütmeyi durdurur. Kararın gerekçesi şöyledir : "... 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 13 üncü maddesinin Rektörün görev ve sorumluluklarını düzenleyen (b) alt bendinin 4 üncü fıkrasına göre, Rektör gerekli gördüğü durumlarda üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve öteki çalışanların görev yerlerini değiştirmek yada bunlara yeni görevler vermek yetkisine sahip olmakla birlikte, bu yetki keyfi ve mutlak olmayıp, kamu yararı ve hizmet gerekleri ile sınırlı bulunmaktadır. Ayrıca? idari işlemin belli bir nedene dayanması, idare hukuku ilkesi olup, bu nedenin idareyi işlem oluşturmasına zorunlu kılan nesnel nedenlere dayanması ve idari işlem iptal davasına konu olduğunda, bu nedenin işlem oluşturulmasına yeterli olup olmadığının incelenmesi gerekmektedir. Bakılan davada, Uşak Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler ABD'nda yrd. doçent olarak görev yapmakta iken, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesine dayanılarak Emirdağ MYO'nda 15.07.1999 tarihinden başlayarak görevlendirilen davacının, 19.11.1999 - 29.11.1999 tarihi arasında kesiintisiz 10 gün göreve gelmediğinden söz edilerek, görevden çekilmiş sayıldığı, bu işleme karşı açılan davada verilen iptal kararı üzerine, 11.12.2000 gün

ve 3785 sayılı Rektörlük onayı iye Uşak Eğitim Fakültesine atanıp, Emirdağ MYO'nda görevlendirildiği, davalı idarece işleme gerekçe olarak, davacının kadrosunun bulunduğu ABD'nda güz yarıyılında görülmekte olan derslerin Yrd.Doç.Dr.Sadaye Tutsak tarafından verildiği, bahar yarıyılında bu bölümde verilebileceği ders bulunmadığı, öteki programlarda girebileceği derslerin ise, yine Yrd.Doç.Dr. Sadiye Tutsak ve İnkılap Tarihi Okutmanı Deniz Doğru tarafından verildiği, bu nedenle davacının çalışmalarına gereksinim bulunmadığının gösterildiği, ancak, Emirdağ MYO'nda davacının çalışmalarından ne biçimde yararlandığı konusunun açıklanmadığı anlaşılmış olup, öğretim üyesi sınıfında bulunan davacının yerine okutman tarafından derslerin gördürülmesi ve Emirdağ MYO'nda davacı çalışmalarına gereksinim bulunduğu noktasının kanıtlanamaması karşısında, oluşturulan işlemde kamu yararı ve hizmet gereklerine ve bu bağlamda hukuka uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanısına varılmıştır. Açıklanan nedenlerle, hukuka aykırılığı açık olan ve uygulanması durumunda davacı açısından giderilmesi güç zarar doğuracak nitelikte bulunan dava konusu işlemin yürütülmesinin ...durdurulmasına..."

ÖRNEK 18 - Kocatepe Üniversitesi Uşak Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Ali Galip Baltaoğlu, 29.01.2001 ile 09.02.2001 günleri arasında 12 gün göreve gelmediği gerekçesi ile, Rektörlüğün 12.02.2001 gün ve 245/456 sayılı işlemi ile, görevinden çekilmiş sayılır. Anlaşmazlık yargıya taşınır.

Denizli İdare Mahkemesi, E:2001/338 sayılı dosyada işlem gören dava hakkında, 22.05.2001 tarihinde, işlemi açıkça hukuka aykırı bulur ve uygulanması durumunda ileride giderilmesi güç yada olanaksız zararlar doğuracağı gerekçesi ile, yürütmenin durdurulmasına karar verir ve anlaşmazlığı esastan da, K:2001/843 sayılı dosyada işlem gören davayı,25.10.2001'de sonuçlandırır ve dava konusu işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...657 Sayılı DMY'nın 94 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının 2 nci tuncesinde izinsiz yada kurumlarınca kabul edilen özürlü olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz on gün sürmesi durumunda, ilgilinin yazılı başvurusu koşulu aranmaksızın çekilme isteğinde bulunmuş sayılacağı hükme bağlanmıştır. Öte yandan, Memurların Sağlık Raporlarını Verecek Hekim ve Resmi Sağlık Kurulları Hakkında Yönetmeliğin 2 nci maddesinde, memurların hastalık raporlarının, Devlet Memurları Tedavi ve Cenaze Giderleri Yönetmeliği uyarınca kendilerini tedavi eden hekim yada resmi sağlık kurulunca düzenleneceği, 3 üncü maddesinde hastalık raporlarında; resmi sağlık kurullarınının 657 Sayılı Yasanın değişik 105 inci maddesindeki süreler gözönüne alınarak, gerek gördükleri süre kadar, tek hekimin 20 güne kadar hastalık izni verilmesine gerek gösterebileceği düzenlenmiştir. Dosyanın incelenmesinden, UEF'nde öğretim üyesi olarak görev yapmakta iken, 15.07.1999'dan başlayarak, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 üncü maddesine dayanılarak Emirdağ MYO'nda görevlendirilen davacının,

26.01.2001 tarihinde Emirdağ MYO Müdürlüğüne verdiği dilekçe ile, 27-28 Ocak 2001 tarihlerinde Uşak'ta hafta sonu dinlencesini geçirmek için izin istediği, bu izin isteminin 29.01.2001 gün ve 132 sayılı yazı ile Emirdağ MYO tarafından kabul edilmediği, 29.01.2001 tarihinde hastalanarak davacının Uşak Devlet Hastanesine yatırıldığı, AKÜ Uşak MYO Müdürlüğünün 29.01.2001 gün ve 245-137 sayılı sevk kağıdına dayalı olarak Uşak Devlet Hastanesince verilen 06.02.2001 gün ve 6000-6133-540 sayılı rapordan, görevden çekilmiş sayıldığı dönemde, davacının "dépressif mizaçta uyum bozukluğu" tanısı ile hastaneye yatırıldığı ve 06.02.2001 gününden başlayarak iki ay dinlenme raporu verildiği anlaşılmıştır. Belirtilen durumda, davacının 29.01.2001 tarihinde Uşak Devlet Hastanesinde yatırıldığı ve 06.02.2001 tarihli Sağlık Kurulu Raporu gözönüne alınmadan 29.01.2001 ile 09.02.2001 tarihleri arasında görev gelmediğinden söz edilerek görevden çekilmiş sayılmasına ilişkin işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir..."

KARARIN YORUMU : Yargı tarafından mahkum edilen işlem tümü ile bir yüz karasıdır. Bir öğretim üyesinin, yasal gereklilik bulunmamakla birlikte, hafta sonu dinlencesi için istediği izin yönetici denilen kimselerce reddediliyor, arkasından, sağlık kurulu raporuna dayalı tedavi ve dinlenmeler gözardı edilerek, öğretim üyesinin ipi çekilmek isteniliyor. Ve MYO Müdürü ile Rektör iş yaptık diyebiliyorlar ve görevlerini, bu yargı kararlarına neden olmalarına ve kurumlarını mahkum ettirmelerine karşın, sürdürebiliyorlar. Zulmün, acımasızlığın bu boyutlara varması, ancak YÖK sisteminde olabilir !

ÖRNEK 19 - Afyon Kocatepe Üniversitesi Uşak Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr.Ali Galip Baltaoğlu, 30.07.2001 gün ve 2279-3192 sayılı Rektörlük işlemi ile, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 üncü maddesi uyarınca, Bolvadin MYO'na sürgün edilir. Anlaşmazlık idari yargıya götürülür.

Denizli Nöbetçi İdare Mahkemesi, E:2001/660 sayılı dosyada işlem gören davayı, 08.08.2001 günlü ara kararı ile sonlandırır ve dava konusu işlemin yürütmesinin durdurulmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : "...Dava dilekçesi ve eki belgeler ile Mahkememizin E:2001/124, E:2001/338 sayılı dava dosyalarının birlikte incelenmesinden, 29.11.1999 günlü Rektörlük işlemi ile görevinden çekilmiş sayılan davacının bu işleme karşı açtığı dava sonucunda verilen iptal kararı üzerine, kadro görevine atanarak, 11.12.2000 günlü Rektörlük işlemi 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 üncü maddesi uyarınca Emirdağ MYO'nda görevlendirildiği, Mahkememizin 18.04.2001 gün ve 2001/124 esas sayılı kararı ile işlemin yürütülmesinin durdurulduğu, 12.02.2001 günlü Rektörlük işlemi ile yeniden görevinden çekilmiş sayılan davacının bu işleme karşı açtığı dava sonucunda, Mahkememizce verilen 22.05.2001 gün ve E:2001/1338 sayılı yürütmenin durdurulması kararı üzerine kadro görevine atandığı ve 30.07.2001 gün ve 2279-3192 sayılı dava konusu işlemle Bolvadin MYO'nda görevlendirildiği anlaşılmış olduğundan, mahkeme kararını etkisiz kılmak amacı ile oluşturulduğu kanısına varılan dava konusu işlemin yü-

rütmesinin, davalı idarenin birinci savunması ve aşağıdaki ara karar yanıtı geldikten yada savunma ve ara kararı yanıtı süresi dolduktan sonra dosya incelenip, yeniden bir karar verilmeye kadar, durdurulmasına; davalı idareden; davacının branşına göre Uşak Eğitim Fakültesinde verebileceği dersler ile bu derslerin görevlendirme sonrasında kimler tarafından verildiğini gösteren bilgi ve belgelerin; davacının Bolvadin MYO'nda görevlendirilme nedeninin ve özünün sorulmasına, davacının yüksekokulda verebileceği dersler ile bu okulda bu dersleri verebilecek öğretim elemanlarını gösterir listenin; dava konusu işleme dayanak oluşturan tüm bilgi ve belgeleri içeren işlem dosyasının örneğinin istenilmesine..."

ÖRNEK. 20 - Afyon Kocatepe Üniversitesi Uşak Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Ali Galip Baltaoğlu, 30.07.2001 gün ve 2279-3192 sayılı Rektörlük işlemi ile, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 üncü maddesi uyarınca, Bolvadin MYO'na sürgün edilir. Anlaşmazlık idare yargıya taşınır.

Denizli İdare Mahkemesi, E:2001/660 sayılı dosyada işlem gören davada,04.10.2001 günü ara kararı vererek, yürütmeyi durdurur. Kararın gerekçesi şöyledir : "... T.C. Anayasasının 138 inci maddesinde, yasama ve yargı organları ile idarelerin, mahkeme kararlarına uymak zorunda oldukları, bu organlar ve idarenin mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktirmeyeceği hükme bağlanmıştır. Öte yandan, 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 28 inci maddesinde Danıştay Bölge İdare Mahkemeleri, İdari ve Vergi Mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararların gereklerine göre idarenin, gecikmeksizin işlem oluşturmaya yada eylemde bulunmaya zorunlu olduğu, bu sürenin hiçbir biçimde 30 günü geçmeyeceği hükmüne yer verilmiştir. Görüldüğü gibi, anılan Anayasa ve yasa kuralı, mahkeme kararlarının geciktirilmemesine yerine getirilmesini öngörmektedir. Yasama ve yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarını geç uygulama gibi bir seçenekleri olmadığı gibi, mahkeme kararlarının işlerliğini ortadan kaldıracı nitelikte yeni işlemler yapması da söz konusu olamaz. Dava dilekçesi ve eki belgeler ile Mahkememizin E:2001/124-E:2001/338 sayılı dava dosyalarının birlikte incelenmesinden, 29.11.1999 günlü Rektörlük işlemi ile istifa edilmiş sayılan davacının, bu işleme karşı açtığı dava sonucunda verilen iptal kararı üzerine, kadro görevine atanarak 11.12.2000 günlü Rektörlük işlemi ile, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 üncü maddesi uyarınca Emirdağ MYO'nda görevlendirildiği, Mahkememizin 18.04.2001 gün ve 2001/124 sayılı kararı ile işlemin yürütülmesinin durdurulduğu, 12.02.2001 günlü Rektörlük işlemi ile yeniden,istifa edilmiş sayılan davacının bu işleme karşı açtığı dava sonucunda Mahkememizce verilen 22.05.2001 gün ve E:2001/338 sayılı yürütmenin durdurulması kararı üzerine, kadro görevine 25.07.2001 gün ve 2238 sayılı işlemlerle atandığı ve 30.07.2001 gün ve 2279-3192 sayılı dava konusu işlemlerle, Bolvadin MYO *nda görevlendirildiği anlaşılmaktadır. Bu nedenle, davacının mahkememizce verilen

22.05.2001 gün ve E:2001/338 sayılı yürütmenin durdurulması kararı üzerine kadro görevine, 25.07.2001 gün ve 2238 sayılı işlemle, 27.07.2001 gününde başlatıldığı ve 30.07.2001 gün ve 2279-3192 sayılı dava konusu işlem ile Bolvadin MYO'nda görevlendirildiği açık olduğundan, dava konusu işlem mahkeme kararını etkisiz bırakma amacı taşıdığından, Anayasanın ve 2577 Sayılı Yasanın özüne ve sözüne aykırı bulunmaktadır. Açıklanan nedenlerle, açıkça hukuka aykırı olan ve uygulanması durumunda giderilmesi güç ve olanaksız zararlar doğuracağı anlaşılan dava konusu işlemin yürütmesinin ...dava sonuna kadar durdurulmasına..."

KARAMIN YORUMU: Afyon Kocatepe Üniversitesi'nin Anayasa ve yasa dışına düştüğünü, bir öğretim üyesine karşı suç işler konuma vardığını kanıtlayan örnek bir yargı kararı ile yüzyüzeyiz. Bu karar ve karara dayanak oluşturan işlemde, özellikle Rektörlüğün onur duymaması gerekmekte olduğu düşüncesindeyiz. Rektörlük, olayı, Dr.Baltaoğlu'nu kişisel sorununa sokmuş, öğretim üyesini kuramdan uzaklaştırmak için, akla ve yasaya sığmayacak gözü dönmürlük sergilemeye başlamıştır. Bu yargı kararı ile, olay artık Dr.Baltaoğlu ile Rektörlük arasındaki bir anlaşmazlık olma özelliğini yitirmiş, yargı ile Rektörlük arasında bir soruna dönüşmüştür. Gerektiğinde yargıya da yol göstermesi gereken, ona uzmanlık alanlarında bilirkişilik yapan üniversite, yargı kararlarını çiğneyerek, yargı kararlarını geçersiz kılmaya yönelmekle, bu niteliklerini de ve saygınlığını da büyük ölçüde yitirmiştir. Bu türden yanlışlıklara ve Anayasa ile yasa kuralları dışına çıktığı, yargı kararma dayalı duruma gelen bir rektörün, artık oralarda bulunmaması, durdurulmaması gerekmektedir. Düşüncemize göre, bu konuda işlem yürütme görevi Cumhurbaşkanına düşmektedir. Cumhurbaşkanı, güven duyarak rektörlüğe atadığı bir kimsenin, içine düştüğü bu durumu değerlendirmeli ve hukuk devletinden yana tavrim sergileyerek, rektörü görevinden almalıdır. Bunu yapmaz ise, suç ortaklığı içine düşmüş gibi bir durum ortaya çıkabilecektir. Bunun için de yapılması gereken, Cumhurbaşkanının bu gelişmelerden bilgi sahibi kılınması ve göreve çağrılmasıdır.

ÖRNEK 21: Afyon Kocatepe Üniversitesi Uşak Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doc.Dr. Ali Galip Baltaoğlu, Rektörlük tarafından, 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 üncü maddesi uyarınca, 15.10.2001 gü ve 242-3344 sayılı işlemle, Fen Edebiyat Fakültesi'nde görevlendirilir. İşlem yargıya taşınır.

Denizli İdare Mahkemesi, E:2001/953 sayılı dosyada işlem gören davada, 25.10.2001 günlü bir ara kararla, işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Dava dilekçesi ve eki belgeler ile Mahkememizin E:2001/124- E:2001/338- E:2001/660 sayılı dava dosyalarının birlikte incelenmesinden, 29.11.1999 günlü Rektörlük işlemi ile istifa etmiş sayılan davacının bu işleme karşı açtığı dava sonucunda verilen iptal kararı üzerine, kadro görevine atanarak 11.12.2000 günlü Rektörlük işlemiyle 2547 Sayılı Yasanın 23/b-4 üncü maddesi uyarınca Emirdağ MYO'nda görevlendirildiği, Mahkememizin 18.04.2001 gün ve 2001/124 esas sayılı kararı ile işlemin yürütülmesinin durdurulduğu, 12,02.2001

günlü Rektörlük işlemi ile, yeniden istifa etmiş sayılan davacının bu işleme karşı açtığı dava sonucunda, Mahkememizce verilen 22.05.2001 gün ve E:2001/338 sayılı yürütmenin durdurulması kararı üzerine kadro görevine atandığı ve 30.07.2001 gün ve 2279-3192 sayılı dava konusu işlemle Bolvadin MYO'nda görevlendirildiği. Mahkememizin 04.10.2001 gün ve 2001/660 sayılı kararı ile işlemin yürütülmesinin durdurulduğu, bu sefer 15.10.2001 günlü dava konusu Rektörlük işlemi ile 2547 Sayılı Yasanın **13/b-4** üncü maddesi uyarınca AKÜ Afyon Fen Edebiyat Fakültesinde görevlendirildiği anlaşılmış olup, mahkeme kararını etkisiz kılma amacı ile oluşturulduğu kanısına varılan dava konusu işlemin yürütülmesinin, davalı idarenin birinci savunması ve aşağıdaki ara kararı yanıtı geldikten yada savunma ve ara kararı yanıtı süresi dolduktan sonra, dosya incelenip yeni bir karar verilmeye kadar, durdurulmasına; davacının FEF'nde görevlendirilme nedeninin ve özünün sorulmasına, davacının Fakültede verebileceği dersler ile bu okulda bu dersleri verebilecek öğretim elemanlarını gösterir listenin, dava konusu işleme dayanak oluşturan tüm bilgi ve belgeleri içeren işlem dosyasının örneğinin istenilmesine..."

KARARIN YORUMU VE BİR MEKTUP: Görüldüğü gibi, son beş örnek, Yrd.Doç.Ali Galip Baltaoğlu ile ilgilidir. Tamamı yargı duvarına çarpan ve bu nedenle karar sahiplerini utandırması gereken işlemler, 29.11.1999 ile 15.10.2001 günleri arasında gerçekleştirilmiştir. Rektörlük, bu süre içinde Denizli İdare Mahkemesi'ne sürekli olarak, bir kişi hakkında dava dosyası üretmiştir. İşlemler ve yargı kararlarına baktığımızda "sözün bittiği" bir noktaya varılmış bulunmaktadır. Sözün bittiği bu yerde, Yrd.Doç.Dr.Ali Galip Baltaoğlu'na söz düşmektedir. Dr .Baltaoğlu, 06.08.2001 günlü, Uşak Birinci Noterliği kanalı ile Rektörlüğe bir başvuruda bulunmuştur. Gerçi bu başvurusu da işe yaramamış ve 15.10.2001 günlü işlemle yeniden sürgün cezasına konu kılınmıştır. Ancak bu mektubun bu yapıtta yer bulması, hemen herkes, özellikle rektörler için, çok yararlılık taşıyacaktır. Tek sözcüğüne dokunmaksızın sözü Dr. Baltaoğlu'na bırakıyoruz:

"• Afyon Kocatepe Üniversitesi Rektörlüğüne - Afyon

Üniversiteniz bünyesinde çalışırken üç yıldır uğradığım haksızlıklar bütün şiddetiyle maalesef devam etmektedir. Amirim konumunda olan makam sahiplerinin hukuk dışı işlemleri bu süreçte bütün şiddetiyle ve büyük bir pervasızlık ve sorumsuzlukla yapılabilmıştır. Yapılan kanunsuzluk ve hukuksuzlukların kimsenin yanına kar kalmayacağı bilinciyle, yapılan haksızlıkları tespit için maddeler halinde veriyorum.

1)Üniversite, bastığı bir kitabın yayın inceleme komisyonunda bulunduğum ve kitabın "Atatürkçülüğe" aykırı iddiasıyla hakkımda soruşturma açtı. Bu komisyonda adımın altında imzam taklit edilmişti. Üniversite de,bu yolsuzluğa karışanlar, duruma itirazım üzerine iki ayrı sahte bilirkişi raporu ile, imzanın bana ait olduğunu iddia ederek,

hakkımda; imzama inkar ettiğim gerekçesiyle tekrar soruşturma açtılar. Adli Tıp Kurumu'nun ilgili raporuyla aklandım. Sorumlu tutulması gerekenlerin bir kısmı hakkın da lüzumu muhakeme kararı verildi.

2) Bu yolsuzluğa karışanların rektörlük makamına olan etkileri sonucu; haksız olarak,yolluk ve harcırahım dahi verilmeden Emirdağ MYO'na sürüldüm ve burada haksız olarak müstafi sayılarak, üniversiteden uzaklaştırıldım. Bu süreçte sağlığım da bozuldu. Denizli İdare Mahkemesi hukuka uygun olmayan bu idari tasarrufunuzu 2000/179 sayılı kararı ile İPTAL etti. Danıştay Sekizinci Dairesi de, idarenizin bu konudaki yürütmeyi durdurma istemini 2000/5448 E. nolu kararıyla RED etti.

3) Mahkemenin iptal kararı ile birlikte; İdare, T.C. Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 25.02.1983 gün ve 4785 sayılı "Yargı Organlarından İptal Kararı Alan Personelin Aylık ve Diğer Özlük Hakları Konulu Genelgesi"ne de uymayarak, bir yıllık maaş ve özlük haklarımı gasp etti. Bunun üzerine bu haklarımı alabilmek için Denizli İdare Mahkemesi'nde 2001/337 E. Sayılı dosyada tam yargı davası açtım .(Halen devam ediyor)

4) İdareniz mahkeme kararım uygulamak adına bir evrakta iki işlem yaparak; Uşak Eğitim Fakültesi'ne atamamı ve Emirdağ MYO'na görevlendirmemi aynı anda yaptı. Yine yolluk ve harcırah vermeden doğrudan Emirdağ'a gönderdi. Burada Savcılık ve YÖK kayıtlarına giren ve tarafımdan hukuki seyri halen takip edilen inanılmaz baskılar altında bırakıldım. Buradan aldığım sağlık şevki ile hasta sağlık sevk zincirine uyulmadan yolluksuz olarak zorla Afyon'a gönderildim. Burada beni bekleyen doktor tarafından 19/11 tansiyonla; Dahiliye Servisine sevk yapılarak, tedavimin yapılması ısrarlarıma rağmen sokağa atıldım. Bunun arkasından da ikinci kez hukuksuz olarak müstafi sayıldım.

5) Bütün bu tasarruflarınız tarafımdan dava konusu yapıldı. Denizli İdare Mahkemesi 2001/124 E. Sayılı dosyada Emirdağ'a görevlendirmeniz hakkımda,yapılam açıkça hukuka aykırı bularak YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI verdi. Denizli Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığı ise, idarenizin itirazım yersiz görerek RED ETTİ. Yine aynı mahkeme, ikinci kez müstafi sayma işleminizi de 2001/338 E. Sayılı dosyada açıkça hukuka aykırı bularak hakkında YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARI VERDİ ve itirazınız yine yersiz görülerek Denizli Bölge İdare Mahkemesi Başkanlığınca RED edildi.

6) İdareniz bu kez,yine mahkeme kararını uygulamak adına, tekrar kadromun bulunduğu Uşak Eğitim Fakültesine atamamı yaptı ve mesaimin ikinci günü, mahkemenin görevlendirmeye ilgili yürütmeyi durdurma kararını uygulamamayı göze alarak, tekrar Bolvadin MYO'a görevlendirme yaptı. Görevlendirmeyi tebliğ ettiği(30.07.2001) gün; şevkimi Bolvadin'den Afyon'a alarak, tedavimi üniversite biriminde yaptırmadı-

ğım taktirde, başka sağlık kuruluşlarından alınan raporların idarece kabul edilmeyeceğini bildiren ve akıllara durgunluk veren kanunsuz bir yazıyı tebliğ etti. Bu iki karar da, ilgili mercilerde tarafımdan dava konusu yapıldı.

7) İdare; 2001/338 E. Sayılı dosyada verilen yürütmeyi durdurma kararı ve Maliye Bakanlığının 30.01.1981 ve 22.09.1982 tarihli, "Yürütmenin Durdurulması Kararı Alan Personelin Aylık ve Diğer Özlük Hakları" hakkındaki Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği gereği, vermesi gereken maaş ve özlük haklarımı teslim etmedi. Bütün yaşanan süreç içinde; bana büyük bir husumet duyan sayın rektör; bu yazı gibi, yine noterden çektiğim bir hak arama dilekçesini bahane ederek, kendisine hakaret ettiğim gerekçesiyle beni dava etti. Bu dava, adeta; "yavuz hırsız ev sahibini bastırır" kabilinden açtırılan bir dava olup; üzerimde baskı yaratmak için açılmıştı. Zaman içinde bana karşı; devletin üst birimlerine hakkımda, çarpıtılmış ve gerçeğe aykırı bilgiler vermek amacıyla da kendileri açısından başarıyla gayet güzel kullanıldı. Ancak, ben hakkımdaki bu haksız ve asılsız iddiadan bağımsız yargı önünde iki bilirkişi raporu ile beraat ettim.

İdarenizin bütün bu yaptığı haksızlıklar karşısında ben ne yaptım;

Sadece hukuk yoluna başvurdum. İdare farkında mı bilmiyorum ama, hukukun sonuçları hep benim lehime tecelli ediyor. Farkında mı diye soruyorum, çünkü; ard arda yapılan hukuksuzluk ve kanunsuz işlemler nedeniyle farkında olmadıklarını düşünüyorum. İdareyi işgal eden zevatın gözünü bana karşı öyle bir kin ve husumet bürümüş ki; bir hukuk devletinde yaşadıklarının ve hukuk düzeninin parçası olduklarını unutmuş görünmektedirler. İdarenin başında bulunan sayın rektör, devletimizin Anayasasına, Kanunlarına, Tüzüklerine göre amir vasfını kaybetmiştir. Bakın; 657 sayılı DMK, devlet memurları ve amirlerin vasıflarım bazı maddelerinde nasıl anlatıyor;

Memurlar yeminlerinin içinde; Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarını milletin hizmetinde olarak tarafsız ve eşitlik ilkelerine bağlı kalarak uygulayacağıma; İnsan Haklarına ve Anayasanın temel ilkelerine dayanan milli, demokratik, laik bir Hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilerek, bunları davranış halinde göstereceğime namusum ve şerefim üzerine yemin ederim(Md.6) demektedirler. Devlet memurları, TC Anayasasına ve Kanunlarına sadakatla bağlı kalmak ve milletin hizmetinde TC Kanunlarını sadakatla uygulamak zorundadırlar (Md.6). Devlet memurları kanun,tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen esaslara uymakla; yükümlüdürler. (Md.11) Devlet memurları, resmi sıfatlarının gerektirdiği itibar ve güvene layık olduklarını, hizmet içindeki ve dışındaki davranışları ile göstermek zorundadırlar(Md.8). Devlet memurları amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun,tüzük ve yönetmeliklerle belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan; sorumludurlar (Md.10) Amir, mahiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. Amirlik yetkisini kanun,tüzük ve yönetmeliklerde belirtilen esaslar içinde kullanır. Amir, mahiyetindeki memurlara kanunlara aykırı emir veremez(Md10)

Şimdi soruyorum, yukarıdaki özetlediğim kanunsuzlukları ve usulsüzlükleri büyük bir pervasızlıkla yapan; insan haklarını tanımayan, Kanun, Tüzük, Yönetmelikleri tanımayan ve hiçe sayan, mahiyetinde çalışan memura veya memurlara kin ve husumetle yaklaşarak, elindeki yetkileri şahsi kin ve husumetlerini tatmin için kullanan idareciler devlet memuru denilebilir mi? Eleştirileri hakaret kabul ederek, görevli memura hakaret iddiasıyla Adliyeye müracaat edenlerin (öyle yorumlamışlarsa en tabii haklarıdır) devlet memurlarının ve amirlerin yukarıda izah edilen temel vasıflarını ve görev ilkelerini biliyor olmaları lazım gelmez mi?

Ben, idarenizin hukuk dışı işlemlerine karşı sadece hukuk yoluyla karşılık veriyor ve hakkımı arıyorum. Bunun dışında da yol ve yöntemi tanımıyorum. Ancak, hukuk dışı bir takım güçleri arkasına alarak yetkilerini alabildiğine kötüye kullananların, hukukun kararlarına ayak direyenlerin hukuk dışı bazı güçler karşısında nasıl geri çekildiğini ve boyun eğdiğini de çok iyi biliyorum. Bu gibilerin ülkemizi, özellikle Batı Uygarlığı karşısında küçük düşürdüklerini, Türkiye de idareye mafyavari güçlerin hakim olduğu gibi bir görüntü verdiklerini de biliyorum. Bu durum idare edilenlerin hak arama ve özlük haklarını koruma konusundaki zaaflarından ve ülkemizin bir Hukuk Devleti olduğu bilincinin vatandaşlarımızda gelişmemiş olmasından da kaynaklanmaktadır. Bu tür ihlallerin üniversitede görülebilmesi ise maalesef, bu bilincin akademisyenlerde de gelişmediğini ispat etmektedir. Hukukun kararlarına saygısı olmayanlar zora boyun eğmeler; hakka dayanmayan zora boyun eğme ise, insanlık onuruyla bağdaşmayan utanç verici bir geri kalmışlıktır. Hukuka dayanmayan işlemler ve icraatlar sağlıklı bir akim ve muhakemenin ürünü olamaz.

Hukuk dışı güçlere boyun eğme ve bu tür yollarla hak arama akademisyenlere yakışmayacağı gibi, şahsen beni de muhataplarımın seviyesine düşürür. İdare; Hukuka dayanmayan erkin, erk olmadığını artık kabul etmelidir. Aksi taktirde Hukuka dayanarak kullanılan gücün, gerçek güç olmadığını yaşayarak öğrenecektir. Hukuk Devleti ve Hukukun Üstünlüğü gibi terimler, bu kavramları kullananların nutuklarını süsleyecek, içi boş kavram ve sözcükler değildir. Ülkemizde hukukun kararlarını savaştıran ve yerine getirmeyenlerin söylemlerinde bu kavramları kullanabilmeleri de ayrı bir riyakarlık ve takkiye örneği olsa gerektir.

idarenizdeki üniversitede görülen inanılmaz, akıllara şaşkınlık veren hukuksuzluklara asla müsaade etmeyeceğim bilinmeli ve artık kabul edilmelidir. Şahsıma haksız ve hukuksuz bir milyon işlem yapsanız, hakkınızda bir milyon dava açacağım ve böyle şeyleri ülkeme reva görenleri, tarih, insanlık ve hukuk önünde mahkum ettireceğim. Bu bağlamda, sayın rektör Prof.Dr. Şan Özalp, Prof.Dr.Adnan Şişman, Prof.Dr.Halim Sözbilir ve Prof.Dr.Şahabettin Yiğitbaşı ve Genel Sekreter Mehmet Tabak hakkında tazminat davaları, idarenin işlemleri hakkında da iptal ve tam yargı davaları açtım. Malumunuz olduğu üzere, bunlardan belirli aşamaya gelmiş davalar hep benim lehime sonuçlandı. Sonuçlanmayan davaların da lehimde sonuçlanacağına inanıyor

ve umud ediyorum. Çünkü Bağımsız Türk Yargısının haksızlıklara ve kanunsuzluklara uğrayanların hakkını teslim edeceğini; tecrübelerle yaşadığım için biliyorum. Zira ben yanlış ve hukuksuz iş yapmadım.

İdarenin başındaki kişiler olarak, açtığım bu davaları hazmedemediniz; dolayısıyla bana karşı hasmane ve düşmanca tavırlar geliştirerek, yetkilerinizi hukuksuz işlemlerinizde kötüye kullandınız ve kullanmaya devam ediyorsunuz. Kendinizi haklı hissetseydiniz veya hukukun üstünlüğüne ve hukuk devleti kavramlarına inanmış kişiler olsaydınız; yargı kararlarını sabırla bekler ve yargı kararlarına uyardınız . Maalesef yerine, hakkımda kendisini gerçeğe aykırı bilgilerle donatan ve yönlendiren, çevresindeki ilgili kişilerden hesap sormalıydı. Ama sormadı. Neden acaba? Hiç ilgisi olmadığı halde bu olayın önüne düşmesinin nedeni neydi ? Sayın rektör ya fena halde aldatıldı, yada sahte imza olayına karışanlarla bizlerin takdir edemediği bir ilişki içinde olduğu için, bu işe karışanları karşısına alamıyor. Gerçi sayın rektör hesap sormasa da, ben üniversite kayıtlarına geçen bütün iftira niteliğindeki bilgileri, zaman içinde tek tek yargı önüne götürerek çürüteceğim. Bu işe bulaşanlar da hukukun önüne çıktıklarında, içine düştükleri veya düşürüldükleri kaosta boğulacaklar.

Rektörlük Makamına DMK'nun 17 ve 21 inci maddelerini hatırlatarak sonuca gelmek istiyorum. Bu maddeler; "Devlet memurları, bu kanun ve bu kanuna dayanılarak yayımlanan tüzük ve yönetmeliklere göre tayın ve tespit olunup, yürürlükte bulunan hükümlerin kendileri hakkında uygulanmasını istemek hakkına sahiptirler."(Md.17) ve "Devlet memurları kurumlarıyla ilgili resmi ve şahsi işlerinden dolayı müracaat; amirleri veya kurumları tarafından kendilerine uygulanan idari eylem ve işlemlerden dolayı şikayet ve dava açma hakkına sahiptirler." (Md.21) demektedir.

Şimdi yukarıda ifade edilen haklarıma dayanarak makamınıza soruyorum:

1) Niçin özlük haklarımı gasp ederek vermiyor sunuz? Bu yetkiyi ve gücü nereden alıyorsunuz ? Anayasaya,kanunlara, genelgelere niçin uymuyorsunuz ? Niçin bana kanunsuz ve hukuksuz tebliğlerde bulunuyorsunuz? 30.07.2001 tarih ve 2291/3202 sayılı yazınız ile başka kurumlardan alınan Sağlık Raporlarının kabul edilmeyeceğini tebliğ cesaretini nereden bulabiliyorsunuz ? Tebliğ ettiğiniz şeyin ne olduğunun farkında mısınız? Siz kimsiniz ? Sağlık raporlarını geçersiz sayma yetkisini size kim verdi ? Siz Yasama Organı mısınız? Kendinizi TBMM yerine mi koyuyorsunuz ? Hatta bu konumunuzla TBMM ötesi bir organ mısınız? Çünkü, böyle bir tebliği Meclis bile kanun haline getiremez. Zira, Anayasa Mahkemesi böyle bir kanunu Anayasaya aykırı bularak iptal eder.

Bu kanunsuz tebliğinize uymayacağım. Zira tebliğiniz tarafımdan iptal davasına konu edilmiştir. İdarenizde yaşadıklarım bende şu kanaati oluşturmuştur ki; hakkınızdaki hukuki girişimlerimi hazmedememeniz yetkilerinizi hayatıma kastetmeye kadar götürecektir.

kadar gözünüzü karartmıştır. Dolayısıyla, davalı olduğum sizlerin amir olduğu veya sizlerin tesirinizin olabileceğini düşündüğüm hiçbir sağlık kuruluşunda tedavi yaptırmayacağım. Tebliğinizin aksine, istediğim yerden sevk alıp, kendimi kasta ve husumete maruz hissetmediğim sağlık kuruluşlarına emanet edeceğim.

2) Özlük haklarımı gasp etmeye ne hakkınız var ? İlgili kanunlara ve genelgelere niçin uymuyorsunuz? Mahkeme kararlarına rağmen geçmiş maaşlarımı ve özlük haklarımı niçin vermiyorsunuz ? Beni maddi olarak zor durumda bıraktığınız ve çocuklarıma harçlık veremez konuma soktuğunuz doğru. Bu nedenle yaz tatilinde eşimi ve çocuklarımı ailemin yanına göndermek zorunda kaldım. Aile hayatımı felç etmeyi ve beni mağdur etmeyi başardınız. Ancak bunu zafer sayıyorsanız çok yanılıyorsunuz. Sizlere sonucu beklemeyi tavsiye ederim. Beni maddi olarak bitirme amacınız olduğunu biliyorum. Ama aç kalırım, yine de hukuki girişimlerimi asla ihmal etmem ve hukuksuz icraatlara asla teslim olmam. İdarenizin de bunu bilmesi gerekiyor. Hukuka dayanmayan ve zulümle payidar olmaya çalışan zaferlerin zafer olamayacağını ve payidar kalamayacağını görmemiz için fazla beklemeyeceksiniz. Haksız ve hukuksuz işlemlerinizi hayatınız boyunca peşinize takacağımdan emin olmanızı isterim.

SONUÇ VE TALEP ; Hukuka uymayan işlemlerinizle 3 yıldır bana zulüm ediyorsunuz. Bunu idari korunma kalkanlarınız vasıtasıyla görevinizi kötüye kullanarak yapıyorsunuz. İla-nihaye de idari korunma kalkanları içinde kalamayacak ve bütün bunların hesabını Bağımsız Türk Yargısı önünde vereceksiniz. 657 Sayılı DMK'ndaki memur ve amir vasıflarını kaybettiğiniz ve TC devlet memurlarının yeminine sadık kalmadığınız, en azından şahsıma karşı yaptığınız hukuk dışı işlemlerle sabittir. Mafih, şu anda bu makamları işgal ettiğiniz için; hali hazırda özlük haklarımı makamınızdan talep etmek durumundayım.

Mahkeme kararım uygulamayarak Bolvadin MYO'na görevlendirme yaptınız. Bir çok dilekçeyle talep etmeme rağmen, özlük haklarım maaşlarım ve yolluklarım ödenmedi. Bir çok kere hukuksuz görevlendirmeye muhatap olduğum halde, hiç birinde yolluk ödenmedi ve emrivaki durum yaratılarak maddi ve manevi zararlara uğratıldım. Son olarak Bolvadin'e yapılan görevlendirmede de yolluk ve harcırahım verilmediği gibi; hala maaşım ve 2001/338 E. sayılı dosyada verilen yürütmeyi durdurma kararı ve Maliye Bakanlığı Genelgesi gereği derhal ödenmesi gereken geçmiş maaşlarım ve özlük haklarım da ödenmemiştir. Görev yerine gidecek maddi gücüm yoktur. Maaş, yolluk ve harcırahımlarım verilmeden görev yerine giderek göreve başlamam mümkün değildir. Uşak Eğitim Fakültesi'ne verdiğim 31.07.2001 tarih ve 1021 sayılı dilekçem gereği, yolluğumun, harcırahımın ve özlük haklarımın ödenerek görev yerine gidebilmemin sağlanmasını istiyorum.

Ayrıca, idarenizin şahsıma suç izafe ederek, tertip soruşturmalardan, şahsi husumet nedeniyle yapılan hukuka uygun olmayan işlemlerden vazgeçmenizi, Türkiye Cumhuri-

yeti Anayasasına, kanunlarına, tüzüklerine, genelgelerine, insan haklarına, demokratik ve laik hukuk düzenine uymasını, kanunda tarif edilen devlet memuru ve amir vasfının gerektirdiği özelliklerin şahıslarınızda temsil edilmesini, sizleri daha da zora sokacak bu anlamsız ve mantıksız yoldan vazgeçilmesini istiyorum. Ayrıca, hukuksuz olarak gönderildiğim Bolvadin'de görev yaparken uğrayacağım her türlü ruhsal ve fiziksel zarardan şahsen davalı olduğum ve bu durumu yetkilerine aksettirerek, görevini kötüye kullanan idarecilerden rektör Prof .Dr.Şan Özalp ve Bolvadinli olan Genel Sekreter Mehmet Tabak'ı sorumlu tutuyorum. İdareye son bir kez ikaz ediyorum ki; Amirler devletin Anayasasına, kanunlarına, insan haklarına aykırı tebliğlerde bulunamaz. Tam aksine hakkı ve hukuku tesis etmek adına işlemlerinde Anayasaya, kanunlara,tüzüklere dayanmak zorundadırlar. Şahsımı kanunsuzluklar içeren emir ve direktiflerin bağlamayacağını; hukuksuzluğa başvurmanın gerçekte bir acizlik türü olduğunu; özlük haklarımı sonuna kadar kullanacağımı, bu yolda hiçbir baskıyı kabul etmeyeceğimi makamınıza bildiririm.

Gereğini arz ederim."

Ne dersiniz, böyle bir kepezeliğe, yasa ve hukuk tanımazlığa tapu kadaströ müdürlüğünde yada küçük bir taşra belediyesinde rast gelebilir misiniz?

ÖRNEK 22 : Afyon Kocatepe Üniversitesi öğretim üyesi Prof.Dr.Sabri Özyurt hakkında ; " yerel ve ulusal basında üniversiteyi ve yönetimi suçlayıcı, saygınlığı zedeleyici biçimde açıklamalarda bulunması, dayanaksız suçlamalarla üniversite yönetici ve öğretim elemanlarını yıpratıcı deyişlerde bulunması, asılsız söylentiler çıkarması, özellikle üniversite amblemi konusunda Senato tarafından alınan kararları hiçe sayarak, idareyi keyfilikle suçlaması ve Atatürk aleyhine yapılan işlemler olduğu yönünde yanlış kanı uyandıracak beyanlarda bulunması, birlikte çalıştığı öğretim elemanlarını tehdit edip, baskı uygulayarak eğitim-öğretim hizmetlerinin, bilimsel çalışmaların, huzurlu çalışma ortamının gereği gibi yerine getirilmesini engellemesi" nedenleri ile soruşturma açılır Yapılan soruşturma sonucunda, üniversite disiplin kurulu, 05.06.2001 günlü toplantısında, Prof.Dr.Sabri Özyurt hakkında, Disiplin Yönetmeliğinin 10 ve 12 nci maddeleri uyarınca "görevinden çekilmiş sayma" cezasına çarptırılır. Anılan işlem Prof.Özyurt tarafından idari mahkemeye taşınır.

Denizli Nöbetçi İdare Mahkemesi, E: 2001/507 sayılı dosyada işlem gören davada,15.08.2001 günü ara karar vererek, açıkça hukuka aykırı olan ve uygulanmasında ileride giderilmesi güç ve olanaksız zararlar doğuracağı anlaşılan dava konusu işlemin yürütülmesini durdurur. Kararın gerekçesi şöyledir: "... 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesi gereğince düzenlenen Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin "görevinden çekilmiş sayılma" başlıklı 10 uncu maddesinde; b) izinsiz yada geçerli bir özrü olmaksızın atandığı göreve 15 gün içinde başlamamak; c) izinsiz yada kurumca kabul edilen özrü olmak-

sızın görevi kesintisiz on gün terketmek, kısmi statüde bulunanlar için kesintisiz 40 saat yada daha fazla göreve devamsızlık göstermek. D) üyesi bulunduğu kurul toplantılarına izinsiz ve özürsüz ard arda iki kez yada bir yıl içerisinde toplam üç kez katılmamak; eylemlerinin görevden çekilmiş sayılma cezasını gerektirdiği. "öngörülmemiş disiplin suçları" başlıklı 12 nci maddesinde ise, yönetmelikte sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren eylem ve durumlara nitelik ve ağırlıklarına göre benzer eylemlerde bulunanlara da aynı türden disiplin cezası verileceği hükme bağlanmıştır. Dava dosyasının, soruşturma dosyası ile birlikte incelenmesinden, AKÜ öğretim üyesi olan davacı Prof.Dr.Sabri Özyurt'un yerel ve ulusal basında üniversite ve yönetimi suçlayıcı, saygınlığını zedeleyici biçimde açıklamalarda bulunduğu, asılsız söylentiler çıkardığı, özellikle üniversite amblemi konusunda Senato tarafından alınan kararları hiçe sayarak, idareyi keyfilikle suçladığı ve Atatürk karşıtı yapılan işlemler olduğu yönünde yanlış kanı uyandıracak beyanlarda bulunduğu, birlikte çalıştığı öğretim elemanlarını tehdit edip, baskı uygulayarak, eğitim-öğretim hizmetlerinin, bilimsel çalışmaların, huzurlu çalışma ortamının gereği gibi yerine getirilmesini engellediğinin, yapılan soruşturma sonucunda açığa çıktığı gerekçesi ile, savunması alınarak Disiplin Yönetmeliğinin 10 ve 12 nci maddeleri uyarınca "görevinden çekilmiş sayılma" disiplin cezası ile cezalandırılmasına ve anılan Yönetmeliğin ait ceza düzenleyen 16 ncı maddesinin uygulanma olanağının bulunmadığına 05.06.2001 gün ve 4 sayılı disiplin kurulu karar ile verildiği, davacı tarafından ise, soruşturma konularının yaptırımının Yönetmeliğin 10 ve 12 nci maddesi kapsamına girmediği, atılan eylemlerin savunma istemi yazısında açıkça belirtilmediği savı ile bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır. Olayda, davacı her ne kadar soruşturma sonucu açığa çıkan eylemleri nedeni ile, yukarıda anılan Yönetmeliğin 10 ve 12 nci maddesi uyarınca dava konusu disiplin cezası ile cezalandırılmış ise de, davacının sonuca vardırılan eylemleri, nitelik ve ağırlığına göre Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde sayılan eylemlere benzemediğinden, dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Kaldı ki, yerel ve ulusal basında çıkan üniversite ve yönetimini suçlayıcı açıklamaların, gerçek dışı söylentilerin davacı tarafından çıkarıldığına ilişkin somut ve kuşkuya yer bırakmayacak bir kanıt da bulunmamakta, öte yandan davacının açığa çıkarılan öteki eylemleri nedeni ile ise, eylemine uyan disiplin cezası ile cezalandırılabilme olanağı bulunmaktadır. Açıklanan nedenlerle, açıkça hukuka aykırı olan...işimin yürütmesinin...durduru!masma..."

İdare Mahkemesi kararı, Rektörlük tarafından Bölge İdare Mahkemesi nezdinde temyiz edilmiş, Denizli Bölge İdare Mahkemesi E:2001/116, K:2001/107 sayılı dosyada işlem gören itirazı, 25.09.2001'de sonuçlandırmış ve istemi reddetmiştir.

KARARIN YORUMU : Üniversitenin içine düştüğü bataklığı gözler önüne seren bir örnek daha. Yargı, üniversitenin kararlarını, açıkça hukuka aykırı bularak reddetmekte,

üniversite ise, yüzüne vurulan bu şamardan karşın, hiç duraksamaksızım öğretim üyelerinin üzerine gitmekte, onları yıldırarak ve teslim almak istemektedir. Disiplin cezalarının gerekçesini, hep "eğitim ve öğretim hizmetlerinin, bilimsel araştırmaların aksatılması, huzurlu bir çalışma ortamının bozulması" olarak seçmektedir. Oysa ki, gerçek anlamda üniversite olan kurum ve kuruluşlarda bunlar olabilir mi? Eğitim-öğretim hizmetlerinin aksamaması istense, bilimsel araştırmalar gözetilse, huzurlu bir çalışma iklimi amaçlansa, öncelikle, yargı organları tarafından üniversitenin yüzüne vurulan bu hukuk dışılıklar olmaz ve bunca insan, zaman ve kaynak boşa harcanmazdı.

Rektörlük, suç yaratmayı ve yarattığı suça özgü ceza vermeyi bile beceremediğini ortaya koymaktadır. Eğer, ciddi okur-yazar olursa, verilen cezanın, yani görevden çekilmiş sayma cezasının, verileceği durumları iyice kavrar ve ona göre düzmece belgeler, tutanaklar hazırlardı. Rektörlük bunu bile becerememiştir. Toplumun beyni olması gereken ve geleceğimizi hazırlamakla görevli bulunan üniversitelerimizin içine düştüğü bu durum, yürekleri daraltıcı bir görünüm sergilemektedir. Ve üniversitenin üniversite olmadığını bundan daha iye ortaya çıkartan örnekler bulunabilir mi?

Üniversitelerimizde korku ve yılgınlığın boyutlarını ortaya koyucu iki belgeyi buraya koymakta yarar gördük. Belgeler, 22 numaralı örneğimizle ilgili olup, aynı üniversitede görev gören bir yrd.doç. imzasını taşımaktadır. Birinci belge, 14.10.2001 tarihini taşımakta ve "görevinden çekilmiş cezasına çarptırılan Prof.Dr.Sabri Özyurt'a, "İlgili Makama" başlığı ile verilen bir itiraftır. İtirafın sahibi, kendisinin düzmece belgeler düzenlenmesine, gerçek dışı tutanaklar ürettiklerini açıkça dile getiriyor ve müfteri olmanın neden olduğu duyunch sıkıntısı nedeni ile böyle bir itirafta bulunduğunu belirtiyor. Ötekisi ise, hakkında açılan bir soruşturmaya, Noter aracılığı ile gönderilen 22.11.2001 günlü savunmadır. İzleyelim bu belgeleri:

Belge 1.

"İlgili Makama

Afyon'da Gündem Gazetesi'nde, ulusal basında Hürriyet Gazetesi'nde(Yalçın Bayer), Sabah Gazetesi'nde(Hıncal Uluç) ve Akşam Gazetesi'nde(Bedri Baykam) çıkan Afyon Kocatepe Üniversitesi'ndeki amblem değişikliğini içeren haber ve yorumlardan sonra üniversite yöneticileri, bu konuyu basına Prof .Dr. Sabri Özyurt'un sızdırdığı yolunda iddialarda bulunmaya başladılar.

Bunun üzerine, Sabri Özyurt hocayla aramızın iyi olmadığı bilindiğinden olsa gerek, Rektör Bey tarafından Rektörlüğe çağırıldım. Rektörlüğe gittiğimde Rektör Bey, Genel Sekreter Mehmet Tabak ve Genel Sekreter Yardımcısı Rasik Altı birlikte konuşuyorlardı. Rektör Bey bana: "Gazetelerde yazılanlardan haberin var mı?" diye sordu. Ben de okuduğumu söyledim. Rektör Bey; "bu konuyu basına Sabri Özyurt sızdırdı. Şimdi sen arkadaşlarla birlikte git ve Sabri Özyurtla ilgili ne biliyorsan anlat" dedi. Oradan çık-

rak Mehmet Tabak'm odasına gittik. Bir süre orada konuştuktan sonra Rasık Altı'nın odasına indik. Orada, piyasada dolaşan iddialar, bir metin haline getirilmişti. Ben de bildiklerimi ilave ettim, hatta kendi el yazımıyla bir takım metinler yazdım. Sonra iddiaların bazılarını kuvvetlendirebilmek için bir zamanlar "Ortadoğu Gazetesi"nde çıkan bir yazıyı elde etmek için çalıştık ve Erciyes Üniversitesi'ni arayarak Prof.Dr.Tuncer Gülensoy hocadan, yazdığı bir yazıyı istedik. Hoca da "şu anda yurtdışından yeni döndüm, nerede olduğunu tam olarak bilmiyorum. Bütün malzemeler karışık. Ben arayayım, bulursam size fakslarım" dedi. Hocaya faks numarasını verdik. Yazıyı fakslayıp fakslamadığımı bilmiyorum. Ben oradan ayrıldım, onlar metni bilgisayarda yazdılar.

Sonra ER TV'de "Sahtekar Profesörü açıklıyoruz" gibi anonlar çıkmaya başladı. Aynı anda "Odak Gazetesi" de olayı yazacağını duyuruyordu. Takip eden günlerde birkaç gün süren haberlere ve yazılara başladılar. Kocatepe Gazetesi de aynı haberleri veriyordu. Bizim oturup birlikte hazırladığımız metinlerin gazetelerde boy boy çıktığını görünce, bu yazıları gazeteler ve televizyona verdiklerini anladım. Haberin çıktığı gazeteleri bolca satın alarak bize dağıtıyorlardı.

Bir süre sonra Prof.Dr.Sabri Özyurt hakkında soruşturma açıldı ve soruşturma sonucunda Sabri Özyurt hoca görevinden müstafi sayılma cezası verilerek uzaklaştırıldı.

Rektörlük tarafından bize hazırlatılan yazılar basınla işbirliği yapılarak, basında yayımlatılıyor, o yayınlar toplanarak hakkında soruşturma açılıyor, bu haberler belge haline getiriliyor, kurulan bu tezgahla bir insanın ekmeğiyle oynanıyordu. Mehmet Tabak "Bunlar mahkemeden döner,ama, bundan sonra o burada tutunamaz ve belki de mahkemeyle dönmeden bir yerlere çeker, gider ve böylelikle ondan kurtuluruz" diyordu.

Bütün bu olaylara çok üzüldüm. Bir insanın ekmeğiyle oynanmıştı. Ben işin buralara varılacağı düşünmemiştim. Günlerce uyuyamadım. Bu konuyu hiçbir yerde anlatmıyordum. Benim de çoluk çocuğum vardı. Aynı olaylar benim başıma da gelebilirdi. Sesimi çıkartamadım.

Basında yayınlardan sonra Sabri Özyurt hoca mahkemeye başvurarak dava açtı. Bir gün mahkemeden şahit olarak dinlenmek üzere çağırıldım. Belli ki bize o yazıları hazırlatanlar ismimi de şahitler listesine yazmışlardı. Çünkü ben ne ER TV'den, ne de Odak Gazetesi'nden hiç kimseyi tanıımıyordum.

Vicdan azabı çekiyordum. İlk mahkemeye gitmedim. Rektör bey cep telefonundan beni arayarak " mahkemeye niye gitmedin" diye sordu. Ben de "Hocam, misafirlerim vardı, dalgınlığıma geldi, unuttum" dedim. Bunun üzerine o da sert bir şekilde "Mahkemeye git ve adam gibi ifade ver" dedi. İkinci mahkemeye polis nezaretinde getirildim. İşin çok ciddi olduğunu anladım. Mahkemeye gittim ve çevrede dolaşan dedikoduları tekrarladım. Fakat hala vicdan azabı çekiyor ve bu yaptığımı kendime yakıştıramıyordum. Bir gün "Düşüm Pastahanesi" nde oturuyorken, Sabri Bey geldi ve bana sitemde bulun-

du: "Metin Bey, senden bunu beklemezdim. Çok ayıp ettin, galiba sen de bu tezgaha alet oldun" dedi. Ben de bunu fırsat bilerek olayı baştan sona hocaya anlattım. Benim de çoluk çocuğum olduğunu ve geleceğimden korkarak bu işi yapmak zorunda kaldığımı, ama sonradan çok pişman olduğumu ve vicdan azabı çektiğimi söyledim. Bunun üzefine hoca; "Bunlar doğru şeyler değil. Bugün bana yapılan yarın sana yapılır. Eğer pişmanlığında samimiysen, bunları bana yazılı olarak ver" dedi. Ben de "Tamam hocam, sana bunları yazılı olarak vereceğim" diyerek oradan ayrıldım.

14 Ekim Pazar günü aklım ve şuurum yerinde ve sağ olarak bu ifadeleri yazıya döktüm ve imzalayıp Sabri Özyurt'a teslim ettim.

Bilgilerinize arz olunur. Yrd.Doç.Dr. Metin Yılmaz"

Belge 2.

"Sayın Soruşturmacı Prof.Dr.Mustafa Ergün,

Rektörlüğün 05.11.2001 tarih ve 3649-4757 sayılı yazıya istinaden tarafımdan istenen savunmanadır:

Savurmam istenen 21.11.2001 tarihinde, saat 14.00 itibariyle davet edildiğim ofisimde bulundum. Buradaki arkadaşlardan annenizin vefatı dolayısıyla il dışında olduğunuzu öğrendim. Oradaki arkadaşlardan geldiğimın tutanakla tespit edilmesi gerektiğini söyledim. Fakat buna razı olmadıkları gibi, "biz senin geldiğine sözle şahitlik ederiz" kabilinden, hiçbir resmi bağlayıcılığı olmayan beyanda bulundular. Oradan ayrıldıktan sonra, bugüne kadar üniversitede harcanmak istenen insanlara tatbik edilen metotlar aklıma geldi ve şüphelendim. Dolayısıyla bu konudaki ifademi noter kanalıyla gönderme ihtiyacı hissettim.

Herşeyden önce bana yöneltilen sorularınızda şahsıma isnat edilen suçları işlemediğimi beyan ediyor ve iddiaları tümüyle reddediyorum.

Bu olayı iki hocanın kavgası olarak görmek ve bu şekilde takdim etmek son derece yanlıştır. Bu olayın öncesinde fevkalade önemli olaylar vardır. Bu olayları anlamadan doğru bir yargıya varılamayacağı kanaatindeyim. Bilindiği üzere, 2001 yılının ilk yarısında Beden Eğitimi ve Spor YO Müdürlüğüne atandım ve hemen 2001-2002 öğretim yılına öğrenci almak için hazırlıklara başladım.

Hazırlıklar devam ederken, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Rıza Aşıkoğlu'nun bize koordinatör olarak atandığını öğrendim. Bu görevlendirmede yetkilerim alınarak Rıza Aşıkoğlu'na veriliyordu. Bu beni çok rahatsız etti ve bu duruma sözlü olarak itiraz ettim. İtirazımın sebebi, aşağıda yeri geldiğinde izah edeceğim, Rıza Aşıkoğlu'nun şaibeli kişiliğiyle ilgiliydi. Bundan sonra Rıza Aşıkoğlu'yla çalışmaya başladık.

Yüksekokulda hazırladığım sınav kılavuzunu Rıza Aşıkoğlu 1500 adet Ankara'da bastırıldı. Burada bastırılacak basit bir kılavuzun niçin Ankara'da bastırıldığını hala anlamış değilim.

Müracaatta kullandığımız bu kılavuzda adaylara birer tişört vereceğimizi vaat etmiştik. Tişörtleri yaptırmak üzere Rıza Aşıkoğlu'yla birlikte bir araştırma yaptık ve Afyon'dan bir tişört ve bir askılı ve numaralı tişört olmak üzere 3.250.000 TL fiyat aldık. Anlaşmayı yapmak için Genel Sekreter veya Rektör Bey'le görüşmemiz gerekiyordu. Rıza Aşıkoğlu'yla Genel Sekreter Mehmet Tabak' a çıktık. Mehmet Tabak bize; "tişörtleri Afyon'da bastırınlayız. Biz onları bastırmak üzere İstanbul'da bir firmayla 5.250.000 liraya anlaştık" dedi. Ben itiraz ettim ve "reden, 3.250.000 liraya yaptıracağımız işi İstanbul'da 5.250.000 liraya yaptırıyoruz ? Kaldı ki Afyon'da 3.250.000 lira fiyat veriliyorsa İstanbul, Denizli gibi tekstilin merkezi yerlerde çok daha ucuza mal edilemez mi?" dedim. Mehmet Tabak; "rektör bey böyle istiyor" dedi. Ben de; " bu parayı okulun parasından ödemek benim vicdanımla bağdaşmaz, siz vakıftan ödeyin ve beni vicdani sorumluluk altına sokmayın" dedim. "Tişörtlerin basılması sırasında bu tişörtlerde hangi amblemin kullanılacağı mı sordum. Buna "rektör beye dinletemedik, üzerinde Atatürk resmi olmayan, "akü" yazılı amblemi bastırmamızda ısrar etti" dediler. Ben Rıza Aşıkoğlu'nu da alarak Rektör Beyin yanına gittim.

Rektöre bu konuyu söyleyince çok sinirlendi ve "siz karışmayın, sorumluluk bende" dedi. Aramızda müthiş bir soğukluk oluştu ve oradan ayrıldım. Ama artık ipler kopmaya başlamıştı.

Ben "Demek ki basında yazılanlar doğruymuş, Rektörün Atatürk'e karşı bir antipatisi varmış" diye düşündüm. Rıza Aşıkoğlu'nun neden bize koordinatör olarak görevlendirildiğini anladım. Çünkü Rıza Aşıkoğlu Rektörün pis ve kanunsuz işlerini yaptırdığı birkaç kişiden birisiydi. Mahkemelerden dönen bir çok hukuksuz ve kanunsuz soruşturmayı ona yaptırdığını ve cezayı ona verdirdiğini biliyordum.

Ben tişörtlerin parasını ödemedim, fakat demirbaş olduğu için askılı tişörtlerin parasını yüksek okul bütçesinden bana ödettiler.

Aradan bir süre geçti. 18 yada 19 Ağustos' ta Mehmet Tabak telefonla beni aradı ve bana " Metin Bey, az önce beni MİT'ten aradılar, birisi onlara haber vermiş. Bana, "hani siz bu amblemi çanak çömlekte kullanmak üzere yaptırmıştınız. Şimdi ne oluyor, insanların göğsündeki Atatürk resmi sizi rahatsız mı ediyor?" dediler. "Ne yapacağız ?" dedi. Ben de, "bana ne soruyorsun ? Rektör Bey sorumluluğu üzerine almıştı ya, ona sor" dedim. Bir süre konuştuktan sonra, "Kolayı var, bu işte samimiyseniz, tişörtleri geri gönderir, üzerine Atatürk bulunan amblemi bastırırınız. Pardon yanlış yaptık" dersiniz, "olay da kapanır, bu vesileyle bu yanlıştan da kurtulmuş olursunuz" dedim.

Rektör Beyle konuşmak üzere telefonu kapattı. Birkaç dakika sonra beni tekrar aradı ve

"Rektör Beyi ikna edemediğini ve ne yapacağını bilemediğini" söyledi. Bunun üzerine ben de "o tişörtleri dağıtmayacağımı" söyleyerek telefonu kapattım. Fakat verilmiş bir sözümüz vardı. Öğrencilere müracaatta tişört dağıtmıyorduk. Ve Mehmet Tabak'ı tişört diye sıkıştırıyordum. Bir süre sonra askılı, numaralı ve aslında demirbaş olan tişörtleri dağıtacağımı söyledim ve bu konuda geri adım atmayarak askılı ve numaralı tişörtleri adaylara dağıttım. İşin ortaya çıkacağı korkusuyla demirbaşları dağıttığım halde, hakımda soruşturma açmadılar, fakat idareyle aramda artık ipler koşturdu.

Beni görevden almak için fırsat kolluyorlardı. Sınavı başaramayacağımı ve bunu bahane ederek beni görevden alabileceklerini düşünüyor olmalı ki, sınavda bana hiç karışmadılar. Ben de çok temiz bir sınav yaptım ve sınava hiçbir şaibenin bulaşmamasını sağladım. Daha sonra Rektör Bey birkaç yerde "Biz bu kadar namuslu olmak zorunda mıyız? diye laflar etti. Sınavdan sonra arkadaşlarım bana "Buradan kurtuldun ama dikkat et ve sakın hata yapma. Seni yiyecekler" dediler. Ben de zaten bunu bekliyordum.

Rektörle aramız soğuktu ve onunla mecbur kalmadıkça görüşmüyordum. Mehmet Tabak durumu fark edip, sorduğunda "mecbur kalmadıkça Rektörle görüşmeyeceğimi" söyledim. Beni sebepsiz yerden görevden alamaz diye düşünüyordum. Rektör Yardımcısı Mustafa Solak, bir-iki yerde benim Rektör Beyi MİT'e şikayet ettiğimi söylemiş. Bu saçma iddiaya cevap verme ihtiyacı bile hissetmedim. Benim gocunacak yaram yoktu. İddiyayı ispatlamak iddia sahibine düşerdi.

Prof.Dr.Sabri Özyurt, hakkında basında çıkan yazılardan sonra adliyede dava açmış. Ben Odak Gazetesi ve ER TV'den hiç kimseyi tanımadığım halde şahit olarak çağırıldım. İlk mahkemeye gitmedim. Bunun üzerine Rektör bey beni arayarak; " Mahkemeye gitmemişsin. Git ve adam gibi ifade ver" diye uyardı. İkinci Mahkemeye polis nezaretinde getirildim ve ifade verdim. Bundan hemen sonra Rektör beni çağırdı ve neler söylediğimi sordu. Ben de söylediklerimi anlattım ve ayrıldım.

Aradan uzun bir süre geçti. 30 Ekim 2001 tarihinde Fen-Edebiyat Fakültesi'ndeki dersime girmek üzere fakülteye gittim. Orada bölüme asistan alınacağını, bölüm başkanı Hayrettin Rayman'ın bir takım gençleri çağırarak mülakata tabi tuttuğunu öğrendim. Hayrettin Rayman benim çok eski bir arkadaşımıdır. Kendisiyle 1989'dan beri tanışırız. Van'da birlikte çalıştık, buraya da ben burada olduğum için geldi. Buraya geldiği ilk günlerde hanımıyla kendisini evimde günlerce misafir ettim. Kendisine abi diye hitap ederdim.

O günde odasına girip, şaka olarak; "abi, yolda gelirken el ilanları gördüm. Bölüme asistan arıyormuşsun" dedim. O da bana; " evet, hiç asistanımız kalmadı. Ben de doçent oldum. Bir asistanım bile yok, kendime bir asistan alacağım" dedi. Ben de "abi, sen bir yandan asistanları kovuyorsun, daha geçen hafta bir tanesi seninle kavga ettikten sonra istifa etti, diğer yandan asistan arıyorsun. Abi, bir de şahsın asistanı olmaz, asistan bö-

lme alınır. Senin alacağın asistan diğer arkadaşları da rahatsız etmemeli. Arkadaşlarla bu konuyu konuştun mu? " dedim. Bunun zerine Hayrettin Bey çok sinirlendi. Ben sinirlenmesinin nedeni anlayamadım. Galiba evden hammıyla kavga ederek çıkmış diye düşündüm. Bana dönerek. "Ben niye size soracak mışım? Sen asistan alırken bana mı sordun?" dedi. Ben de; "Abi,biz asistan alırken sen burada yoktun. Seni arayıp Erzincan'a sormadığımız için özür dileriz" dedim. Çok kızdı ve üzerime yürüyerek " Ben adamın mına korum" gibi, değil bir hocaya, bir sokak adamına dahi yakışmayacak bir tarzda küfür etti.

Ben de ona "yaşlı başlı adamsın, utanmıyor musun?" dedim. Çok sinirlenmiştim ama,makamında olduğumu düşünerek sabır gösterdim. Hayrettin Ray man kapıyı açarak koridora doğru bağırmaya başladı. Hayrettin Rayman'ın bağırtılarını duyan arkadaşlar koşarak geldiler. Ben de durumun iyice irkefleştiğini anlayarak, koridora ıktım. Arkadaşların gelmesiyle birlikte Hayrettin Rayman'ın bağırtıları daha da arttı. Bu arada koridorda birbirimize saldırdık. Arkadaşlar bizi araladılar ve odalarımıza koydular.

Birkaç dakika sonra dekan yardımcıları Yrd.Doç.Dr. Abdullah Őengül ve Yrd.Doç.Dr. Hüseyin Yıldırım geldiler. Onu ve beni dinlediler. Abdullah Bey bana, "Metin bey, sen kksn, gel elini p de barışın" dedi. Ben de Hayrettin Rayman'ın odasına girerek elini öptüm ve barıştık.

Benim saat 16.00'ya kadar dersim yoktu. Oradan ayrılarak yüksekokula gittim. Saat 16.00'da merdivenlerden son kata çıktığımda Hayrettin Rayman'ın dekanlık katından geldiğini gördüm. nm keserek; "geçen sene sen benden bir para aldın ve bir sene kullandın. Ben o parayı bankaya koysaydım, bir sürü faiz alırdım. Paramın faizini hesaplayarak yarın getir" dedi. Ben de "Hayrettin Bey, ne parayı alırken, ne de verirken böyle bir konuşmamız olmadı. Bu da nereden çıktı?" dedim. Merdivenin başında bağırıp çağırmaya başladı.

"ğrencilerin içinde bağırıp çağırmak sana yakışıyor mu?" diye kendisini uyardım. Arkadaşlar koşarak geldiler ve bizi ayırdılar. Odaların bulunduğu koridora girdik, tartışma koridorda devam etti. Sonra odadan çıktım, araba parkına doğru giderken arkamdan iki ğrenci geldi ve beni sakinleştirmeye çalıştılar. Tam o sırada Hayrettin Rayman'la Celal Demir geldiler. Biz yine alevlendik. Fakat ğrenciler beni, Celal Demir ise, Hayrettin Bey'i bırakmadı.

Arabalara bindik ve Őehre geldik. Őehirde yine karşılaştık, bizi yine bırakmadılar ve evlerimize gittik.

31.Ekim 2001 günü, yksekokuldayken dekan Rıza Aşıkoğlu beni aradı ve son derece rahatsız edici bir üslupla, beni makamına çağırdı. Gittim. Bana olayları sordu. Anlattım. Bunun zerine bana bunları yazılı ver dedi. Ben de kendisine "  yıldır seninle bir ara-

da çalışıyoruz. Yazılı veya sözlü birini şikayet ettiğimi gördün mü?" diye sordum. "Hayır" dedi. "Ben hiç kimseden şikayetçi değilim" dedim. Çünkü, Rıza Aşıkoğlu, bekledikleri fırsatı yakaladıklarını düşünüyordu. Bunu anladığım için yazılı bir belge vermekten kaçındım. O da bana "istersen ver. Ben Hayrettin'den istedim. Şimdi getirecek" dedi.

Ben tam kapıdan çıkmak üzereyken, elinde bir yazıyla Hayrettin Rayman içeri girdi. Ben odadan çıkarak, dekan yardımcılarının odasına girdim. Arkadan Rıza Aşıkoğlu bana sekreteriyle bir zarf gönderdi. Ben de soruşturma açtığını zannederek; "kusura bakma, senin dekanın benim sicil amirim değil, bana soruşturma açamaz" dedim. Sekreter zarfı geri götürdü.

Daha sonra bunun resmi bilgi isteyen bir yazı olduğunu öğrendim. Fakültenin ayrıldıktan sonra oturup olayla ilgili bir bilgi yazısı yazdım. Fakat dekan çıkmıştı. Sekretere verdim. Bana; "Rıza Beyin kesin talimatı var, kendisi görmeden bu yazıyı kayda alamayız" dediler. Yazıyı onlara bırakarak oradan ayrıldım.

Bütün bu olaylar olurken, Rektör Bey yurtdışındaydı. 1 Kasım Perşembe akşamı dönmüş ve bir yemekte Rıza Aşıkoğlu konuyu Rektöre anlatmış, Cuma günü basın toplantısı münasebetiyle zaman bulamayan Rektör Bey, anlaşılın 4 Kasım Pazartesi olaya el koymuş, 4 Kasım 2001 tarihinde Dekan Rıza Aşıkoğlu beni arattırarak, Fen Edebiyat Fakültesindeki derslerimin alınarak, başka öğretim üyelerine (anlaşılın rüşvet olarak) dağıtıldığım haber vermiş. Ben kendisini aradığımda bana ; "Biz bölüm başkanının teklifini işleme koyduk" dedi. Çok ilginç, benimle kavga eden bölüm başkanının yazısıyla, bana yönetim kurulunun verdiği ve bir buçuk ay yürüttüğüm derslerimi, soruşturmatsız ve bana tebliğ etme gereği bile duymadan alabiliyorlardı. Fakat, benimle kavga eden Hayrettin Rayman'a dokunulmuyordu..

Ardından Rektörlüğe gittim. Rektör Bey o gün çok yoğun olduğunu söyledi. Ben de Çarşamba günü görüşmek üzere, randevu olarak ayrıldım. Çarşamba günü telefon ettiğimde bana "hemen gel" dedi. Gittiğimde mahkemeyi kurmuştu. Genel Sekreter Mehmet Tabak'la Rektör Yardımcısı Nükhet Saraçel de odada hazır bulunuyorlardı. Bana bağırdı, çağırdı. Anladığıma göre, beni tahrik edecek ve onları da şahit tutacaktı. Benim derslerimin neden alındığını sorduğumda ; "ortalığı birbirine katmışsın, senden ifade istemişler vermemişsin" dedi. Ben, verdiğimi, ama işleme konmadığımı söyledim. Bana, "ben imzasız dilekçeyi işleme koymam" dedi. Zaten tezgahlar kurulunca, iyi niyet gösterilmeyeceğini biliyordum. Yazımın imzasız olduğu konusunda uyarılmadığımı söyleyince de " sende asistanın da şikayetçi. O bile hakkında şikayet dilekçesi verdi" dedi.

Yapacak bir şey yoktu. Yükseköğretim Müdürlüğünden de ayrılacağımı söyleyerek odadan çıktım. Bir kağıt olarak istifa dilekçemi yazdım. Mehmet Tabak odadan çıktı. Beni alıp, kendi odasına götürdü. Bir süre sohbet ederek, istifa dilekçesini yırtıp attı. Ben de oradan ayrıldım.

Yüksekokula gelince, Arş Görevlisi Hüseyin Kahraman Mutlu'yu aradım. Bana "hocam, ben o dilekçeyi şikayet maksadıyla vermedim. Dekan Rıza Aşıkoğlu beni çağırdı. Önce imzalı boş bir kağıt istedi .vermedim. Sonra beni sıkıştırdı. Korkma arkada ben varım, sen bana ve rektöre güvenmiyor musun ? Ben bu yazıyı hiçbir yere vermeyeceğim. Sadece bilgi maksadıyla senden istiyorum" dedi. Ben de bu dilekçeyi vermek zorunda kaldım,ama çok pişmanım, en kısa zamanda bunu telafi edeceğim" dedi ve Rektörle görüşerek, bu dilekçeyi kendi rızasıyla değil, Rıza Aşıkoğlu'nun isteğiyle verdiğini ve benden şikayetçi olmadığını bildirdi. Hüseyin Kahraman Mutlu'nun el yazısıyla aynı ifadeleri içeren bir yazısı da bende bulunmaktadır .Ben o yazıyı, 20.11.2001 tarihinde Rektörlüğe, Rıza Aşıkoğlu hakkında verdiğim şikayet dilekçesinin sonuna da ekledim.

Bir de Hayrettin Rayman, evini bir arkadaşımın bastığını iddia etmektedir. Bu olay polis ve adliye kayıtlarında mevcuttur. Kemal Can Demir adlı ortak bir arkadaşımız, Hayrettin Rayman'm evinde çay içerken, hanımının telefonu üzerine Hayrettin Rayman'la ikisi birlikte karakola götürülmüşler. Savcı, Kemal Can Demir hakkında takipsizlik kararı vermiştir.

tarihinde Sosyal Bilimler Enstitüsü'ndeki dersime giderken, sınıfın kapısında benimle aynı saatte dersi olan Hayrettin Rayman'la karşılaştım. Hayrettin Rayman bana " sen hala burada mısın? Seni hala göndermediler mi?" diye sataştı. Ben de "Hayrettin işine bak" diye kendisini uyardım. Yine her zamanki tarzıyla bağırıp küfretmeye başladı. Ben de aynı gün rektörlüğe bir dilekçe vererek kendisini şikayet ettim.

20.11.2001 tarihinde Jienüz tarafıma tebliğ edilmemiş bir yazıyla müdürlük görevinden alınarak Uşak Fen-Edebiyat Fakültesine görevlendirildiğimi ve kalan derslerimin de alındığını öğrendim. Garip tesadüfe bakın ki, Hayrettin Rayman da üzerindeki dersler ve bölüm başkanlığı alınarak, aynı fakülteye görevlendirilmiş, ilgililere bu hareketle neyi hedeflediklerini sormak isterim.

Bu olay, yukarıdan anlattıklarımın da anlaşılacağı üzere, bana kurulmuş bir tezgahtır. Hiçbir şekilde bu tezgahı kabul etmeyeceğim. İdare iş nereye kadar giderse, oraya kadar gideceğimi bilerek, hareket etmelidir. Bu adi tezgahı bana hazırlayanları adaletin önüne getirmek benim boynumun borcu olmuştur. Soruşturmacı olarak sizin de rektörün emrinden çıkabileceğinizi sanmıyorum. Siz de rektörün emrettiği cezayı vereceksiniz. Bu olayların tafsilatlı araştırılması için YÖK'ten müfettiş isteyeceğim. Durumu adaletin en üst makamlarına kadar taşıyacağım.

B ilgilerinize arz ederim. 22.11.2001. Yrd .Doç .Dr .Metin Yılmaz "

BİR - İKİ NOT :

Hem itirafı ve hem de savunmayı okudunuz. Tam bir kayıkçı kavgası. Tam bir sokak

bıçkını düzeysizliği. "sinkafı" küfürleşmeler, sonra el öpmeler/öptürmeler. Birbirlerinden borç almalar/ vermeler. Karakollara, savcılıklara taşınmalar. Düzeysizlik diz boyu. Ne ölçü, ne incelik, ne akademik terbiye, hiç biri yok. Hem korkak, hem saldırganlık birlikte. Kuşkuculuk paranoya düzeyine çıkmış. Savunmada bile suç işlediğinin ayırdında olmayan ve kendisine bir yüksek okul müdürlüğü teslim edilen kimse. Anlatılanlar doğru ise, rektör-genel sekreter-yardımcılar-öğretim üyeleri tam bir "al takke-ver külah" ilişkisi içinde. Öğrenciler önünde kapışmalar, bunu sokağa taşımaldan hiç mi hiç utanma duygusu yok. Öğretim üyelerinin arasına öğrenciler giriyor. Öğrenciler onları yatıştırma çabasında bulunuyorlar. Öğrencilerinden de utanma yok. Bütün bunlar da öğretim üyesi. İstatistiklere giriyorlar ve bunlar, bu kelle sayıları, YÖK'un en övündüğü başarısı. Al birini vurun ötekine. Olan kurumlara ve bu kurumlardan gelecek umuduna sürüklenmiş öğrencilere olmakta. Bu kadar düzeysizliğin ürünü olan gençler, gelecekte olanların bir benzerini oluşturmayacaklar mı? Bunu hiç düşünen yok.

ÖRNEK 23 - Örnekler arasında ismine sıkça rastgeleceklerden birisi de Selçuk Üniversitesi MMF Jeoloji Mühendisliği Bölümü Arş. Gör. Dr. Necati Karakaya'dır. Dr. Karakaya için onca çaba, onca disiplin işlemi, onca kaçırma eylemleri sonuçsuz kalır. Dr. Karakaya, bu hukuk dışılığa direnç gösterirken, yargı da, hukuk devletinden yana tutum sergileyerek, bu direnişe, bir anlamda omuz vermektedir.

Çalışanına karşı suç işlemeyi alışkanlık biçimine büründüren Rektörlük, bu kez de şansını, Dr. Karakaya hakkında "Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma" istemi ile YÖK'na başvurur. Suç; "Doktora tezinde TÜBİTAK'a ait bir projeden alıntı yapmaktır. Düşünebiliyor musunuz, bir bilimsel çalışmada, saygın bir kuruluşumuz olan TÜBİTAK projesinden alıntı yapmak, meslekten çıkartma cezası olarak öneriye gerekçe kılınabiliyor. Rektörlük, olsa olsa, bilimsel çalışmaların nasıl yapıldığını bilmiyor olacak ki, alıntıyı bile disiplin cezasını gerektirir bir suç kapsamına alabiliyor. Bu cezayı önerenlerin bilimsel çalışmalarına bakmanın ibretlik kimi sonuçlar vereceği düşüncesindeyim.

Bu konuda tarihe not düşmek ve 2000'li yıllarda Türk Üniversitelerinin hangi kafaların elinde bulunduğunu sergilemek için, bu konudaki 26.12.2001 günlü YÖK Yüksek Disiplin Kurulu Kararı'nı buraya, özetleyerek aktarmak istiyorum:

Önce bir anımsatma. Disiplin Yönetmeliği'nin Zamanaşımını düzenleyen 19 uncu maddesinin son paragrafı; "disiplin cezasını gerektiren eylem ve durumların işlendiği tarihten başlayarak en sonda iki yıl içinde disiplin cezası verilmemesi durumunda CEZA VERME YETKİSİ zamanaşımına uğrar" denmektedir. Bu açık hükme karşın, atılı suçun işlendiğinin ileri sürüldüğü tarih 1998 olarak belirtilmiş bulunmasına karşın, Rektörlük, kendisine iletilen duyuma dayanarak bir soruşturma komisyonu kurulur. ÖNCELİKLE BU YASA DIŞIDIR. ZAMAN AŞIMI İLE CEZA VERME YETKİSİ - gerçekten bir suç işlenmiş olsa bile- ORTADAN KALKMIŞ BULUNMAKTADIR. Ne gam

! Rektör buyurmuş, efendilerinin kullan ise, hukuk,y asa kuralı falana bakmaksızın buyruğun gereklerini yerine getirmeye soyunmuşlardır.

Soruşturma Komisyonu, doktora tez jürisi üyeleri ile Dr. Karakaya'nın görüşlerine başvurarak oluşturduğu raporun tarihi 24.09.2001'dir. Raporun değerlendirme bölümünde şunlar denilmektedir; "DoçJDr. Muazzez Çelik'in 1995 ve 1996 yıllarında Giresun yöresinde TÜBİTAK projesinin çalışmalarını, Şebinkarahisar yöresinde ise, hem TÜBİTAK projesinin hem de doktora tez öğrencisi Necati Karakaya'nın tez çalışmalarını birbirine paralel olarak ve belli bir oranda iç içe yürütmeyi planlamış olabileceği; Bu şmalar için iki ayrı projenin alındığı ve bu projeleri, birbirinden bağımsız c;*- i yürüttüğü, her iki proje için de ek ödenek istemlerinde "bütçe yetersizliği"nin dile getirildiği, çalışma sonuçlanıncaya kadar ne TÜBİTAK'a SÜAF Projesi hakkında, ne de SÜ Araştırma Fonuna TÜBİTAK projesi hakkında bilgi vermediği; TÜBİTAK projesinin süresinin 30 Temmuz 1997 tarihinde bittiği, ek süre talebinde bulunulmadığı, 1997 yılının ikinci yarısında TÜBİTAK-139 projesi raporunun hazırlanmasına ağırlık verildiği, doktora tezi için ise SÜ FBE'den ek süre talep edildiği, TÜBİTAK projesi raporunun bilgisayarda hazırlandığı ve tüm tarihlerin hazırlandığı yılın tarihi olan 1997 olarak yazıldığı;

Necati Karakaya'nın doktora tezi için istenen ek süresin ikinci ek süresi ve son hakkı olduğu, doktora tezini bu süre içinde teslim etmediği taktirde kaydının silineceği, doktora tezini yazmak için yeterli süre olmadığı görülünce bilgisayarda hazır olan TÜBİTAK projesi metninden Giresun yöresine ait 13,5 sayfanın çıkartılarak kalan metnin üstüne doktora tezi başlığı yazıp SÜ FBE ne doktora tezi olarak sunulduğu; Giresun yöresine ait olan bilgilerin aralarda paragraflar şeklinde olduğu sayfalarda tüm metnin sayfa düzeninin bozulmaması için aralarda boşluklar bırakarak veya şekiller öne veya arkaya alınarak düzenlemeler yapıldığı, tezde bazı alt başlıkların değişik şekillerde yazıldığı, bazı alt başlık numaralarının değiştirildiği, ancak bunların bir yerde değiştirilirken diğer bir yerde unutulduğu ve proje metnindeki gibi kaldığı, bundan da düzenlemeler için dahi yeterli zamanın ayrılamadığının anlaşıldığı; TÜBİTAK projesine farklı bir amaçla başvurulup daha sonra bu projenin Necati Karakaya'nın doktora tezi niteliğinde sürdürülmesine karar verildiği; Tez-Proje ilişkisinin Dr. Necati Karakaya'nın ilerideki akademik jürilerinde ortaya çıkarak problem yaratacağı bilinciyle, danışman ve öğrenci işbirliği içinde buna kendilerince bir çözüm ürettikleri (bu şu soruşturmacı denen dedektiflere, insanın aklından geçenleri bile saptama becerisini(!) gösterebiliyorlar, aferin onlara!), doktora tezinin resmi başlığını yayın listelerinde TÜBİTAK projesi başlığına çevirip bu projeyi doktora destek projesi gibi göstermeye ve böylelikle kopya olayım kendilerince kamufle etmeye çalıştıkları; DoçJDr. Muazzez Çelik Karakaya ve Dr. Nevati Karakaya'nın savunmalarında gerçeklerin çarpıtıldığı, inkar edildiği, emsal niteliği taşımayan proje ve tezlerin emsal olarak gös-

terildiği ve hatta gerçeğe aykırı tanzim edilmiş bir izin dilekçesinin kanıt olarak sunulduğu belirtilmiştir.

Soruşturma Komisyonu tarafından yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen 24.09.2001 günlü soruşturma raporunun sonuç bölümünde Doç.Dr. Muazzez Karakaya'nın doktora tez danışmanlığını yürüttüğü Dr. Necatii Karakaya'nın tez hazırlama ve bununla bağlantılı yayınlarda bilim ve öğretim üyeliği etiğine aykırı yönlendirme yaptığı, aldığı yetki ve sorumluluğu kötüye kullandığı, güven duygusunu sarsıcı nitelikte davranışlarda bulunduğu ve davranışlarıyla bilimsel çıkar sağlanmasına çalıştığına sabit görüldüğü, bu nedenlerle adı geçeninin bu eyleminin Disiplin Yönetmeliğinin 8/i ve 12. Maddeleri uyarınca "aylıktan kesme cezası" ile cezalandırılmasının uygun olacağı, ayrıca bu davranışlarıyla SÜ FBE lisansüstü danışmanlık sorumluluğunu taşıyamadığı ve taşıyamayacağı kanısının oluştuğu;

Dr. Necati Karakaya'nın yaptığı doktora tezinin 3 isimli bir proje olan TÜBİTAK-139 projesinden kopyalanarak ortaya konulduğunun kesin olduğu, buna göre tezin iptal edilmesi (yakarak mı, kuyuya atarak mı olduğu belirtilmemiş, doğrusu, doktora sanının iptal edilmesi olacaktır) ve ayrıca bu eyleminden ötürü disiplin cezasının verilmesinin gerektiği, adı geçeninin TÜBİTAK - 139 projesi önerisinin, proje çalışmalarının seyri, rapor ve doktora tezi hazırlanma aşamalarında inisiyatif ve yetki kullanmaya muktedir olmadığı, bu görevlerin proje yürütücüsü ve doktora danışmanı olan Doç.Dr. Muazzez Çelik Karakaya tarafından yerine getirildiğinin anlaşıldığı, bu nedenlerle Dr. Necati Karakaya'nın doktora tezi ve Dr. sanının iptal edilmesinin vicdani açıdan yerinde olmayacağını, ancak tez sahibi ve sorumlusu olarak kendisine yapılan yanlış yönlendirmeleri kabul edip, suç işlediğinin sabit olduğu belirtilerek, adı geçeninin, Disiplin Yönetmeliğinin 11. Maddesinin a-3 ve 12. Maddeleri uyarınca "Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma Cezası ile cezalandırılması önerilmiştir. (İlgilisine not; ,11/a-3 maddesi, bir başkasının bilimsel eserinin yada çalışmasının tümünü yada bir kısmını kaynak belirtmeden kendi eseri gibi göstermek olarak nitelenmektedir. İnsanın kendi çalışmasından örnek almasını yada kendi çalışmasını sunmasını suç olarak tanımlamıyor.) Ne gam ! Kurt kuzuyu yiyecek ya ! Buyruk efendinin olunca, yasal kurallar, yönetmelik hükümleri, olgular gözardı edilse ne olur? İnsanlar zarara uğramış, bu insanların bilimsel çalışmaları ve buradan toplum olumsuz etkilenirmiş, hukuk devlete, yasa devleti zedelenirmiş, umurlarında mı dünya !"

YÖK, Rektörlükçe kendisine iletilen dosya üzerine, Dr. Necati Karakaya'ya ulaşmak ister. Savunma hakkını kullansın diye. Rektörlük, bu çağırışı bile ilgisine iletmez. Oysa ki, anılanın eşi, aynı üniversitede çalışmakta, üniversitenin lojmanında yaşamaktadır. YÖK, savunma yapma çağırısını 09.12.2001 günlü Resmi Gazete ile yapar ve bir öğretim elemanını gazete duyurusu ile arar konuma düşer. Ancak, bu çağırışı da yanıt verilemez.

Savunması bile alınmayan Dr. Karaka'ya hakkında varılan sonuç şöyledir "Kurulumuzda Raportörün (Prof .Dr.Didar Eser) konuya İlişkin açıklamalarından sonra yapılan görüşmeler sonucu, sanık Arş. Gör .Dr .Necati Karakaya'ya atılı eylemin gerçekleşmediği, doktora tez çalışmasının TÜBİTAK tarafından desteklenen bir proje biçiminde yürütülmesinin suç oluşturmadığı, bu nedenle suç unsurlarının oluşmadığı anlaşıldığından önerisinin reddi gerektiği sonuç ve kanısına, oy birliği ile, varılmıştır. "

Karar, YÖK Başkanlığı tarafından, 09.01.2002 gün ve 526 sayılı yazı ile Dr. Karakaya'ya iletilir.

KARARIN YORUMU : Yukarıda da belirttik, Disiplin Yönetmeliğinin buyurucu hükmü karşısında, Selçuk Üniversitesinde sıkça yaratılan "muhibir vatandaşlık" olgusunun duyumu, zaman aşımı kapsamında nitelenip, işleme konulmaması gerekirdi. YÖK bile, bu buyurucu hükme itibar etmemiş, öneriyi ciddiye alarak inceleme konusu yapmıştır. Yasa dışılığı bir yana bırakırsak, iyi ki de yapmıştır. Ve, Rektörlüğün önerisini, onlara ders verir biçimde geri çevirmiştir.

Bu karardan sonra yapılması gerekenler var olmasına karşın YÖK, orada durmuş, Rektörlüğün hukuk dışılığını saptadıktan sonra, rektör hakkında yapması gerekenleri işleme koymamıştır. En hafifinden rektörün yönetim görevinden ayırma cezasına konu kılınması gerekirdi.

Bir söz de, anılan cezayı öneren Prof.Dr.Mustafa Yılmaz, Prof.Dr.Kemal Gür ve Prof .Dr. Füsun Alkaya adlı soruşturmacılara. Bu kararın birer örneğinin, bu efendilerinin buyruğunu yapan insanlara iletilerek, onların nasıl önyargılı, nasıl buyruğa dönük kararların altına imza attıklarının onlara anımsatılmasıdır. Doktora sanının iptal edilmesini vicdani bulmayan bu vicdan sahipleri(!), Dr. Karakaya'nın meslekten çıkartılmasına ve böylece bir daha mesleğe dönmesini olanaksız kılmaya yönelirken, sanırım ki vicdanlarının sesine kulak vermiş olmaktadır(l). Yutarsanız !

ÖRNEK 24 - Selçuk Üniversitesi MMF Jeoloji Mühendisliği Bölümü araştırma görevlisi Necati Karakaya hakkında uyarı cezası verilir. 26.08.1996 gün ve 292-3977 sayılı dekanlık işlemi davacı tarafından İdare Mahkemesine götürülür.

Konya idare Mahkemesi, E: 1996/1106, K: 1997/260 sayılı dosyada işlem gören davayı ,02.04.1997'de sonuçlandırır ve işlemi iptal eder. Kararın gerekçesi şöyledir : "... SÜ MMF Sınav İç Yönergesi 4. Maddeye göre; "gözcüler geçerli bir özür nedeni ile görev yerine gelemiyorlarsa, görevin aksamaması için önceden bölüm başkanına bilgi vermek, gözcülük yapamayacağı sınavda bu görevi yapacak bir gözcünün görevlendirilmesini düzenleme ve eşgüdümleme zorundadırlar" hükmüne yer verilmiştir. Disiplin Yönetmeliğinin, uyarı cezasını gerektiren eylem ve durumlar başlıklı 5. Maddesinin F bendine göre ise, görevine ve iş sahiplerine karşı kayıtsız-

lık göstermek yada ilgisiz kalmak eylemleri uyarma cezasını gerektirmektedir. Bakılan davada, SÜ MMF Jeoloji Mühendisliği Bölümünde araştırma görevlisi olan davacının, Tarihsel Jeoloji II Dersi final sınavında gözetmen olarak görevli olduğu, sınava katılmayarak yerine bir başka araştırma görevlisini koordine ettiği, ilgili konunun bölüm başkanı olmadığı durumlarda yardımcısına yada ders sorumlusuna bildirilmesi gerektiği düşüncesi ile davacının uyarma cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmaktadır. Yukarıda belirtilen sınav tç Yönergesinin ilgili maddesine göre, gözcülerin geçerli bir özürünün olması gerekmekte olup, hangi konuların geçerli özürden sayılması gerektiğine yönelik bir açıklık bulunmamaktadır. Bu durumda davacının özürünü geçerli bir özür olarak kabul etmek gerekir. Aynı biçimde ilgili maddede; "görevin aksamaması için önceden Bölüm Başkanına bilgi vermesi gerektiği belirtilmiş olup, davacının söz konusu olayda bölüm başkanının yerinde olmaması nedeni ile, bilgi veremediği, araştırma görevlisi Arif Deli'nin ve jeoloji mühendisliği bölüm başkanı Doç. Dr. Orhan'ın ifadesi ile doğrulandığı konusu, soruşturmacı gözüyle sabittir. Yine ilgili maddede bu noktada bir ayrıntıya gidilmemiş ve bölüm başkanı olmadığında yardımcısına yada sınav sorumlusuna bildirmesi gerektiği hususu netleştirilmemiştir. Ayrıca, davacının gözcülük yapamayacağı sınavda, be görevi yapacak araştırma görevlisi Arif Deli'yi yerine koordine etmesi de, ilgili madde gereğince, görevine karşı kayıtsızlık eğilimi de olmadığını göstermektedir. Bu durumda, davacının gözcü olarak görevli olduğu sınavda yerine gözcülük yapabilecek bir araştırma görevlisini koordine ederek sınavın aksamamasına neden olmadığı bölüm başkanına bilgi vermek eğiliminde olduğu, ancak bölüm başkanının yerinde olmaması nedeni ile bilgi veremediği, olayda Disiplin Yönetmeliğinin S inci maddesi F bendine göre uyarma cezası verilmesinde hukuksal uyarlık görülmemektedir...."

ÖRNEK 25 - SÜ MMF araştırma görevlisi Dr. Necati Karakaya hakkında, Dekanlık, 06.02.2001 gün ve 720 sayılı kararı ile, izin konusunda bölüm başkanı ile tartışmaya girdiği, ve raporlu olmasına karşın fakültede dolaştığı gerekçesi ile, kınama cezası verilir.

İşlemin yargıya taşınması üzerine, Konya İdare Mahkemesi, E:2001/380, K:2001 /1372 sayılı dosyada işlem gören davayı, 17.10.2001 günü tonlandırır ve işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Disiplin Yönetmeliğinin 6/c maddesinde, görev sırasında amire ha! ve hareketi ile saygısız davranmak, 6/1 maddesinde de, kurumların huzur, sükun ve çalışma düzenini bozmak eylemlerinin kınama cezasını gerektirdiği hükmüne yer verilmiştir. Bakılan davada davacının, izin konusunda bölüm başkanıyla tartışmaya girdiği ve raporlu iken fakültede dolaştığı gerekçesi ile, hakkında soruşturma açıldığı, anılan suçlar sabit kabul edilerek Fakülte Dekanlığınca dava konusu cezanın verildiği anlaşılmaktadır. Dava dosyasına sunulan bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesinden, davacının SÜ TF Göğüs

Hastalıkları ABD Başkanlığından, 09.12.1999 günlü şevkle 10 günlük rapor aldığı, SÜ MMF Dekanlığının 17.12.1999 gün ve 7984 sayılı yazısı ile Tıp Fakültesi Dekanlığından sözkonusu raporun yeniden incelenmesinin istenildiği, TF Dekanlığının 05. 01.2000 gün ve 83 sayılı yanıtında raporda olağandışı bir durum olmadığının bildirildiği anlaşılmış olup, buna göre rahatsızlığını SÜ TF den aldığı rapora kanıtlayan davacının, raporlu olmasına karşın, kendini iyi hissettiğinden kurumuna gelip çalışmalarını sürdürmesinin suç oluşturmayacağı tartışmasız olduğu, öte yandan gerek sevk kağıdı alımı sırasında, gerekse raporlu olduğu halde kuruma geldiği sırada amirine hal ve hareketi ile saygısızlık yaptığı yada kurumun huzur ve çalışma düzenini bozduğuna ilişkin dava dosyasına herhangi bir bilgi ve belgenin de sunulmamış olması nedeni ile, davacı adına oluşturulan kınama cezasında yasal yerindelik bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 26 - SÜ MMF Doç. Dr. Muazzez Çelik Karakaya hakkında, yapılan bir soruşturmada soruşturmacıya karıştığı ve hakaret ettiği savı ile kınama cezası verilir. 06.02.2001 gün ve 718 sayılı Dekanlık işleme idari yargıya taşınır.

Konya İdare Mahkemesi, E:2001 /475, K: 2001 /1 380 sayılı dosyada işlem gören davayı 17.10.2001'de sonuçlandırır ve işlemin ortadan kaldırılmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : "... Bakılan davada, davacının bir araştırma görevlisinin soruşturması sırasında tanıklık yapmak istediği, soruşturmacı tarafından önce tanıklığına başvurulmadığı, daha sonra yalnızca sözlü ifadesinin alınmak istendiği, davacının ise, yazılı ifade vermek istediği, soruşturmacının ise bunu kabul etmemesi üzerine anlaşmazlık çıktığı, bu tartışma nedeni ile davacı hakkında soruşturma açılarak, davacının soruşturmayı sabote edip soruşturmacıya hakaret ettiği gerekçesi ile dava konusu işlemin oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Dava dosyasına sunulan soruşturma raporu ve eki belgelerin incelenmesinden, davacı hakkındaki yöneltilen yürütülmekte olan soruşturmaya karışmak, soruşturmayı sabote etmek ve soruşturmacıya hakarete bulunmak eylemlerinin gerçekleşmediği, ancak soruşturma sırasında soruşturmacıya telefon açarak soruşturmacıyı tedirgin eden ve soruşturmacı ile konuşmalarında üslûbuna özen gestermeyen davacının, bu eyleminin yukarıda anılan yönetmeliğin 5/e maddesinde tanımını bulan "taşındığı sıfatın gerektirdiği makama yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak" olarak değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, Disiplin Yönetmeliğinin 5/e maddesi uyarınca uyarma cezası ile cezalandırılması gereken davacının yanlış madde ime kınama cezası ile cezalandırılmasına ilişkin davalı idare işleminde yasal yerindik bulunmamaktadır.

ÖRNEK 27- Dicle Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi doktorları, meslekte acemilik göstererek, yakıncının 3 adet dişini fazladan çektikleri gerekçesi ile, yakınma konusu kılınır. Yakınma üzerine soruşturma açılır ve Dicle Üniversitesi Yetkili Kurulu, sanıkların yargılanmalarına yer olmadığı sonucuna varır. Yasa nedeni ile, Kurul kararı, kendiliğinden Danıştay incelemesine konu kılınır.

Danıştay İkinci Dairesi, E.1999/3998 , K:1999/3012 sayılı dosyada işlem gören davayı, 28.12.1999'da sonlandırır ve dosyanın geri çevrilmesine karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: " DÜ Rektörlüğünün 22.11.1999 gün ve 403-5753 sayılı yazı ile gönderilen soruşturma dosyası ve yetkili kurulca verilmiş bulunan 19.11.1999 gün ve 1999/5 sayılı karar incelenerek gereği görüldü; 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesinin © bendinin ilk fıkrası uyarınca; yükseköğretim üst kuruluşlarının başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının, bu kuruluş ve kurumların 657 Sayılı DMY'na bağlı memurlarının, görevleri nedeni yada görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında, öngörülen hazırlık soruşturması: 1. Fezleke hazırlama, 2- Yetkili Kurul tarafından karara bağlama aşaması olmak üzere iki aşamadan oluşturulmuştur. Soruşturma emri verilmeden önce, yetkili makamın sav konularım incelemesi yada görevlendireceği yetkili bir kişiye incelettirmesi, bu incelemeler sonucu sanıklar ile ileri sürülen suçlarının belirlenmesinden sonra TCY na göre, soruşturma açılıp açılmayacağı konusunu değerlendirmesi, soruşturma emri vermesi durumunda , görevlendireceği soruşturmacı yada soruşturmacıların fezleke hazırlama aşamasında; sanıkların savunmaları ile tanıkların ifadelerini almaları, suçlarla ilgili belgeleri, sırası ile fezlekeye eklemeleri, tüm bilgi ve belgeleri değerlendirmeleri ve bu değerlendirme sonucu düzenleyecekleri fezlekeyi soruşturma emri veren makama teslim etmeleri, dosyanın, karar için üniversite yetkili kuruluna gönderilmesi üzerine, bu aşamada sözü edilen kurulun sanıkları ismen, sav konusu suçları da sanıkların ilgilerine göre açık olarak belirterek, tarih ve sayısı bulunan bir karar vermeleri, yetkili makamın da bu kararın türüne göre, gerekli bildirimlerin yapılmasını sağlaması gerekli olmaktadır. Olayda ise, sanıkların isimlerinin ve eylemlerinin belirlendiği bir soruşturma emri verilmediği, soruşturmacının sanıkların savunmaları ile tanıkların ve yakmacının ifadelerini almadığı ve konu ile ilgili öteki belgeleri(tanı,teşhis,tedavi) toplamadan fezleke düzenlendiği, ayrıca yetkili kurul kararının bozularak, yöntemine uygun sanıkların eylemlerinin açıkça belirtildiği soruşturma emri verilmesi durumunda, yukarıda belirtilen kurallara uygun bir biçimde soruşturma yapılması, fezleke düzenlenmesi ve sanıklar hakkında yetkili kurul tarafından karar verilip, gerekli bildirimlerin yapılması ve itiraz edilmesi durumunda dilekçelerin eklenerek gönderilmesi için dosyanın yerine çevrilmesine..."

ÖRNEK 28- ...Üniversitesi yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanı olan davacı hakkında, yönetim görevinden ayırma cezası verilir. Rektörlük kararma yapılan itiraz, YÖK Başkanlığı tarafından reddedilir. Bunun üzerine anlaşmazlık yargıya taşınır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/2627, K: 1999/3706 sayılı dosyada işlem gören davayı,08.06.1999'da sonuçlandırır ve dava konusu işlemi iptal eder. Kararın gerekçesi şöyledir : " ...Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları

Disiplin Yönetmeliğinin 7/g maddesinde, yönetimi ile sorumlu olduğu birimin yönetiminde özenli olmamak yada mevzuatın verdiği görevleri gereğince yerine getirmemek eyleminin, yönetim görevinden ayırma cezasını gerektirdiği kurala bağlanmış, aynı yönetmeliğin 4 üncü maddesinde yönetim görevinden ayırma cezası, rektörlük, dekanlık, enstitü müdürlüğü, bölüm başkanlığı, anabilim dalı başkanlığı yada sanat dalı başkanlığı görevinden ayırmak olarak tanımlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden, gezilebilir nitelikteki teras çatının su sızdırması nedeni ile, karomozaği üzerine, 2 nci aşama olarak asfalt türü yalıtım ve 3 üncü aşama olarak derbidek 4mm poliester keçeli yalıtım imalatının, ardından geçici ve kesin kabullerinin yapıldığı, 2886 Sayılı Yasanın 87 nci maddesi gereğince...yapımı tamamlanan tamamlama inşaatı işi bünyesinde herhangi bir bedel ödemeksizin yapılması gereken koruyucu tabaka olarak daire başkanı olarak davacının öneri getirmesi ile, üniversite araştırma ve uygulama hastanesi büyük onarım ve yatakhane inşaatını üstlenmiş olan... firmasına yaptırarak bu firmaya usulsüz ödemede bulunduğu, bu nedenle davacının dava konusu işlemlerle cezalandırıldığı anlaşılmaktadır. Disiplin Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde yönetim görevinden ayırma cezasının kimlere verileceği kural altına alınmış, daire başkanlığı maddelerde sayılanlar arasında yer almamıştır. Davalı idarelerce 12 nci madde uyarınca, bu cezanın verildiği öne sürülmekte ise de; 12 nci madde "Öngörülmemiş Disiplin Suçları" "başlıklı olup, disiplin cezası verilmesini gerektiren eylem ve durumlara nitelik ve ağırlıkları ile benzer eylemlere de ceza verilebileceği hükme bağlandığından, yukarıda belirtilen üncvanların dışında bir sana sahip olan davacının 12 nci madde hükmünden söz edilerek yönetim görevinden ayırma cezası ile cezalandırılmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Ancak, davacının kusurlu davranışı nedeni ile, yönetmeliğin öteki maddeleri uyarınca cezalandırılabileceği gibi, rektör tarafından davacının bu görevinden ayrılabileceği de doğaldır..."

ÖRNEK 29. Bu derlemenin sahibi olan Prof.Dr. Mustafa Altıntaş hakkında da, Gazi Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı olarak sorumluluk üstlenip, kimi usulsüzlük ve yasadışılıkları yetkili organlara bildirmesi nedeni ile, yapay ve O'nu yaralamayı, kamuoyu önünde küçük düşürmeyi amaçlayan bir soruşturma işlemi başlatılmıştır.

ProfAltmtaş'a, 3 Mayıs 2002'de, Gazi Üniversitesi İİBF memurelerinden biri aracılığı ile, bir "tebellüğ belgesi" imzlatılmak istenilir. Tebellüğ belgesinin tarih ve sayı yeri boş bırakılmış olup, İİBF Dekanlığının yazısı ve ekindeki kapalı zarfın teslimi için düzenlenmiştir. GÜİİBF Dekanı imzasını taşıyan 3.05.2002 gün ve 875 sayılı yazıda şunlar yer almaktadır: "Üniversitemiz Teknik Eğitim Fakültesi Dekanlığı'nın 02.05.2002 tarih ve Soruşturma Komisyon Başkanı Prof.Dr.Yalçın Örs'ün hazırlamış olduğu kapalı zarf içerisindeki soruşturma raporu ilişikte gönderilmektedir. Bilgilerinizi ve tebellüğ belgesinin doldurulmasını rica ederim."

Yazı tarafımdan teslim alınmamış, gizlilik ilkesine aykırılık oluşturduğundan, alınma

belgesi de imzalanmamıştır. Dekanlık yazısında adı yer alan TEF Dekanı Prof.Yalçın Örs ile, 06.05.2002 günü telefonla görüşülerek, bildirimdeki hukuksal yanlışlık kendisine iletilerek, bu nedenle bildirimimin kabul edilmediğini bildirdim. Bunun üzerine Prof.Örs, bildirimimin posta ile yapıldığını, eğer, almak istersem, elden de, usulüne uygun olarak, bir memuru eli ile hakkımdaki disiplin soruşturması ile ilgili yazıyı iletceğini belirtmiştir. Fakültede bulunduğumu bildirmem ve gönderilmesini istemem üzerine, anılan belge tarafıma iletili. Belge şöyle idi: "GÜ Rektörlüğü'nce "İntihal" suçu işlediğinize dair, hakkınızda inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmak üzere, 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesi ile, Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğininin 17 nci maddesi uyarınca oluşturulan "Soruşturma Komisyonu" gerekli inceleme ve tespitlerini tamamlamıştır. Sonuç olarak; 1) "Toplum Ekonomisi" Ocak 1987 Ankara, (bütün dilbilim ve yazım yanlışları imza sahibine aittir, ibret için aynen alınmıştır. M.A.) yayını olarak ifade edilen eserinizin elli iki(52) paragrafını, Prof.Dr. Sabri ÜLGENER'in "Milli Gelir, İstihdam ve İktisadi Büyüme" 1976 İstanbul isimli eserinden aynen yada yeni kelimelerle anlam değişikliği olmaksızın aktarma yaptığınız, sadece sayısal örnekleri güncelleştirmiş olduğunuz, yaptığınız aktarmalarda herhangi bir biçimde atıfta bulunmadığınız gibi orijinal eser olarak verilen kaynaktaki atıf bulunmasına rağmen onları da aynı şekilde kaynak göstermeden aktardığınız, 2) "Uluslararası Ekonomik Birleşmeler Kuramı ve Uygulamaları" 1988 Ankara, yayını olarak ifade edilen eserinizin on dokuz(19) paragrafını, Doç. Dr .Erol Mahisah'ın "Uluslararası Ekonomi(Gümrük Birlikleri ve Dinamik Entegrasyon Teorisi)" 1971 İstanbul, isimli eserinden aynen yada kelimelerle anlam değişikliği yapmaksızın sadece sayısal bilgileri güncelleştirerek aktarma yaptığınız ve bunlarda herhangi bir şekilde kaynak göstermediğiniz, orijinal eserdeki atıfları da kaynak göstermeksizin aktardığınız, 3) "Uluslararası Ekonomik Birleşmeler Kuramı ve Uygulamaları" 1988 Ankara, yayını olarak ifade edilen eserinizin on altı(16) paragrafını Gülten Kazgan'ın "Ortak Pazar "(Çeviren: Semih Tiryakioğlu) Eylül 1974 İstanbul, isimli eserinden aynen yada yeni kelimelerle anlam değişikliği yapmaksızın aktarma yaptığınız, aktardığınız kısımlarda herhangi bir şekilde kaynak göstermediğiniz, orijinal eserdeki atıfları da kaynak göstermeksizin aktardığınız tespit edilmiş bulunmaktadır. Bunlara göre; 2547 sayılı Yükseköğretim Yasası'nın Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 24 üncü maddesi gereğince yukarıda 3 maddede toplanan değerlendirmeler ile ilgili yazılı savunmanızı en geç 10 gün içerisinde yapmanızı aksi takdirde savunma hakkınızdan vazgeçmiş sayılacağımızı, ayrıca "İntihal" suçu iddiasına konu edilen ve yukarıda zikredilen eserlerinizi Akademik Yükseltme ve Atama işlemlerinizde bilimsel etkinlikleriniz olarak gösterip göstermediğinizi, Akademik Yükseltme ve Atama işlemlerinizde değerlendirilmek üzere sunduğunuz diğer bilimsel çalışmalarınızda da benzer alıntı veya aktarmalar yapıp yapmadığınızı da yazılı savunmanızda cevaplamanız gerekmektedir. Gereği için bilgilerinizi rica ederim. Prof .Dr .Yalçın ÖRS - Soruşturma Komisyon Başkanı"

Neresinden bakarsanız bakınız, tümü ile suç yaratmaya yönelik ve hukuksal hiçbir anlam içermeyen bu yazıya, "Savunmam Yerine Geçmez. Savunma Yapabilmek İçin Gerekli Olanları İstem Yazısıdır" notu ile aşağıdaki yanıt verilir:

"Sayın Prof. Dr. Yalçın Örs - Hakkımda Açılan Soruşturma Nedeni ile Oluşturulan Komisyon Başkanı :

İ. İlgi l'de belirtilen ve görev yapmakta olduğum İİBF Dekanı Sayın Burhan Aykaç imzasını taşıyan yazı eki olarak bana, imza karşılığı verilmek istenilen "kapalı zarfı", bu türden soruşturmalarda uyulması gereken yasal kurallara ve "gizlilik" ilkesine aykırı bulmam nedeni ile almamıştım. Çünkü, ekte sunduğum İİBF Dekanlık yazısında, kapalı zarfın içeriği "soruşturma raporu" olarak tanımlanmıştı. Aynı yazıda, kapalı zarfın " Üniversitemiz TEF Dekanlığının 02.05.2002 tarih ve Soruşturma Komisyonu Başkanı Prof .Dr .Yalçın Örs'ün hazırlamış olduğu..." denilmektedir. Bütün bunlar, Size telefonda da açıkladığım gibi, soruşturmanın gerekli kıldığı "gizlilik ilkesine" aykırılık taşımaktadır. Çünkü, soruşturmacılar, görevli kılındıkları işleri, gizlilik kuralı içinde yerine getirerek, sonucu, kendilerini görevlendiren makama sunmakla yükümlüdürler. Gizlilik ilkesine uyulmaması, soruşturma konusu kılman kişinin, kişilik haklarına saldırı anlamını taşıdığı için, tazminat davalarına bile konu edilebilmektedir. İki Dekanlık arasındaki yazışmaya dönüşen bu türden bir belgeyi almamam, yasaya aykırı olan bu türden işlemlere katılmak istemeyişimin sonucu olup, tarafınızdan anlayışla karşılanacağından emin bulunmaktayım.

2. 06.052002 günü imza karşılığı aldığım, 06.05.2002 olarak tarafınızdan el yazınız ile düzeltildiği düşüncesinde olduğum yazınızda; "Gazi Üniversitesi Rektörlüğünce, "İntihal" suçu işlediğime dair, hakkımda inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmak üzere, 2547 Sayılı Yasanın 53 ile Yükseköğretim Kurumları Yönetimi, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 17 nci maddesi uyarınca oluşturulan Soruşturma Komisyonu gerekli inceleme ve tespitlerini tamamlamıştır" denilmektedir. Bunu anlamanın ve yasaya uygun bulmanın olanağı bulunmamaktadır. Bilindiği gibi, 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesinin b fıkrası, yalnızca ve yalnızca "öğretim elemanları, memur ve diğer personelin disiplin işlemleri, disiplin amirlerinin yetkileri, devlet memurlarına uygulanan usul ve esaslara göre, Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir" hükmünü içermektedir. 21.08.1982 günlü Resmi Gazetede yayımlanan Disiplin Yönetmeliği'nin, yazınızda sözü edilen 17 nci maddesi, "soruşturmaya yetkili amir" ara başlığını taşımaktadır. Anılan maddeye göre, sıralı disiplin amiri, soruşturmayı, soruşturmacı atayarak da yaptırabilir. Disiplin soruşturması ile görevlendirilenlerin, kendilerini bir "soruşturma kurulu" olarak tanımlamaları, aralarından birini "başkan" seçip, soruşturma görevini, niyabeten o'na devretmeleri mümkün değildir, yasal dayandıktan da yoksundur. Bu nedenle, hakkımda birden fazla soruşturmacı görevlen-

dirilmiş ise, bunların ortaklaşa yada birlikte bu görevi yürütmeleri yasal gerekliliktir. Soruşturmacıların, görevlendirildikleri soruşturmayı nasıl yapacakları, Disiplin yönetmeliği'nin 22ş23,24 ve 25 inci maddeleri ile, Yükseköğretim Kurulu **Başkanlığı'nın** 03.05.1999 gün ve 9742 sayılı Yönergesinde açıkça belirtilmiş bulunmaktadır. Tarafıma Metilen yazınız, bu kurallara uygunluk taşımamaktadır.

3. Yazınızda, "...soruşturma komisyonu olarak gerekli inceleme ve tespitleri tamamlamış..." olduğunuzdan söz edilmektedir. Gerçekte de, "İlgi l'de" belirtilen Teknik Eğitim Fakültesi Dekanlığı ile **TİBF Dekanlığı'nın** yazılarında bir "soruşturma raporundan" söz edilmektedir. Oysa ki, savunma alınmaksızın , gerekli inceleme ve tespitlerin tamamlanmış olması, Disiplin Yönetmeliği'nin 24 ve Anayasa'nın 129 uncu maddesine açıktan aykırılık oluşturmaktadır. Ve siz, kendinizi "soruşturma komisyonu başkanı" biçiminde sunarak, benden, komisyon olarak sonuçlandırdığınız kimi inceleme ve tespitlere dayalı olarak Savunma istemektesiniz. Yapılan işlem, tümü ile Anayasaya ve bizzat Yönetmelik ile YÖK Yönergesine aykırılık taşımaktadır.

Sayın Örs,

Yazınızda, gerekli ve yeri olmamasına karşın yasa ve yönetmelik hükümlerine yer vermenize karşın, daha başlangıçta, tüm savlar, ileri sürülenler doğru olsa bile, soruşturma açma ve ceza yetkisinin zaman aşımına uğradığı görmezlikten gelinmiştir. Disiplin Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin son paragrafı "Disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren nihayet iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar" hükmünü taşımaktadır. YÖK Yönergesinin 2 nci maddesinin son paragrafında da bu hüküm; "Diğer taraftan, disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten itibaren **iki** yıl içerisinde disiplin cezası verilmediği takdirde, ceza verme yetkisi zaman aşımına uğrar" biçiminde yinelenmektedir.

Bu konuda bir başka yasa hükmünü bilgilerinize sunmak isterim. 03.09.1999 günlü 23805 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlük kazanan, 4455 Sayılı "Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Yasa" sının 1 inci maddesinin üçüncü paragrafı hükmü şöyledir : "23 Nisan 1999 tarihinden önce işlenen ve af kapsamına giren disiplin cezalarının verilmesini gerektiren fiillerden dolayı, ilgililer hakkında disiplin soruşturma ve kovuşturması yapılmaz; devam etmekte olan disiplin soruşturma ve kovuşturmaları işlemde kaldırırlı; kesinleşmiş olan disiplin cezaları infaz edilmez" denilmektedir.

Disiplin Yönetmeliğinin 19, YÖK Disiplin Yönetmeliği Uygulama Yönergesinin 2 ve 4455 Sayılı Yasanın 1 inci maddesi gereğince, atılı suç ne olursa olsun, herhan-gi bir kimse hakkında, zaman aşımı ve af yasası nedeni ile SORUŞTURMA VE

KOVUŞTURMA YAPILMASI MÜMKÜN DEĞİLDİR. Rektörlük ve Rektörlük tarafından görevlendirilmiş olan sizler, yazınızda da belirttiği gibi, 2002'den, tam 15-14 yıl önce yayımlanmış ders notları gerekçe gösterilerek, boşuna, yasal olarak mümkün olmayan bir işle meşgul edilmektesiniz. Ben de, yasal dayanağı olmayan bir soruşturma nedeni ile meşgul edilmekte, zamanım boş yere harcanmaktadır.

Sayın Örs,

Bütün bunları, yasal gereklilik olarak anımsattıktan sonra, üzerime atılmak istenen suçları de defetmek, çalınmak istenilen kararı önlemek ve 33 yıllık meslek yaşamımın onurunu korumak amacı ile, zaman aşımı yada disiplin affi yasası arkasına gizlenmek, saklanmak istemiyorum. Bu nedenle, savunmamı yapmak istiyorum. Ancak, savunmamı yapabilmem için, atılmak istenilen suçun ne olduğunun, hele hele tarafınızdan inceleme ve saptanması söz konusu ise, bunların açıklıkla ortaya konulması gerekmektedir. Yazınızda bu açıklık bulunmamaktadır: İntihalle konu olan yapıtlarımın ve intihal yapıldığı savlanan kaynakların, bilimsel yazım kurallarına uygun tam adları belirtilmediği gibi, hangi konuların, hangi paragrafların intihale konu kılındığı bile açıklanmamakta, 52,19,16 paragraf gibi, ne anlama geldiği belirsiz kimi nitelermeler sıralanmaktadır. Bunlar, savunma hakkının sağlıklı kullanılabilmesini, daha başlangıçta olanaksız kılmaktadır.

Sayın Örs,

Savunmamı yapabilmek ve bana yönelik olarak atılı suçları yanıtlayabilmek, hiç olmazsa sizler ve Rektörlük nezdinde aklanmak için, aşağıdaki bilgi ve belgelere gereksinim bulunmaktadır. 1- Soruşturma onayı ile soruşturmacı olarak görevlendirilenler ile ilgili görev belgesi örneği, 2) Soruşturmacı olarak görevlendirilenlerin yaptıklarını ileri sürdükleri inceleme ve tespitleri içerir rapor örneği, 3) Soruşturmacıların ortaklaşa/birlikte hazırlayacakları ve imzalayacakları ve benden savunma isteyen noktaları açıkça belirtir yazı, 4) İntihal suçuna konu kılman yapıtlarımın tam adı(bilimsel yazım kurallarına uygun olarak. Yapıtlarımın tam ismi, yayım tarihi, varsa yayınevi), 5) Bu yapıtlarda intihal yapıldığı ileri sürülen sayfalar, paragraflar, satırlar, tümceler ve sözcüklerin ve bunların intihal edildiği savlanan yayınların, sayfa,paragraf, satır, tümce ve sözcükler olarak tarafınızdan onay görmüş sayfaları.

Bunların karşılanması durumunda, yasal zorunluluk olmamakla birlikte, meslek onurumu korumak ve kimi saldırılara karşı kendimi aklamak için, savunmamı yapmak istiyorum. Bu amacıma katkı ve yardımda bulunmanızı, bir meslektaş olarak değerlendireceğinize inanıyorum. 13.05.2002)"

Açılan soruşturma, Gazi Üniversitesi Öğretim Üyeleri Derneği Yönetim Kurulu tarafın-

dan da görülmüş ve Gazi Üniversitesi Rektörü Prof .Dr. Rıza Ayhan ile YÖK Başkanlığına birer yazı gönderilmesine karar verilmiştir. 24.05.2002 gün ve 02/26 ve 27 sayılarını taşıyan yazı örnekleri aşağıdadır:

"Prof.Dr.Rıza Ayhan - Gazi Üniversitesi Rektörü

Dernek Yönetim Kurulu Başkanımız ve İİBF Öğretim Üyesi Prof.Dr. Mustafa Altıntaş hakkında "intihal" gerekçesi ile açıldığını öğrendiğimiz disiplin soruşturmasından ötürü, Dernek Yönetim Kurulu olarak duyduğumuz üzüntüyü bildirmek isteriz.

Hiç kimsenin ve bu arada Prof Altıntaş'ın da dokunulmazlığı olduğu düşüncesinde değiliz. 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası çerçevesinde görev yapan kimseler hakkında, alman duyuların, iletilen bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi ve gerekiyorsa, disiplin soruşturması açılması doğaldır. Ancak, gerek duyuların değerlendirilmesi ve gerekse soruşturmaların yapılmasının, hukuk devleti kurallarına uygunluk taşıması gerektiğini, bir hukukçu olarak tarafınızdan daha iyi takdir edileceğine inanıyoruz.

Dernek Başkanımız hakkında açıldığını öğrendiğimiz inceleme ve soruşturmanın yasal dayanağı ve gerçekler ile ilgisinin bulunmadığı görüşündeyiz. Kendimizi, Prof Altıntaş'ın yerine koyarak savunma yapacak değiliz. Prof. Altıntaş kendisini, gerektiğince savunma yeteneklerine sahiptir. Bizim kuşkumuz ve kanımız, Dernek Yönetim Kurulu Başkanımız hakkında başlatılan disiplin işleminin arkasında yatan asıl nedenin, atılmak istenilen "intihal" suçu olmayıp, üzüterek belirtmek durumundayız ki, tüzel kişilik olarak, Dernek olarak yürüttüğümüz çalışmalara karşı bir misilleme, bir baskı oluşturma çabası olduğu düşüncesindeyiz.

Dernek Yönetim Kurulu olarak, Rektörlüğünüze bağlı iki fakülteniz öğretim üyelerinden ikisi hakkında, bize iletilen "intihal" belgelerini göndermiş ve inceleme yapılması ve sonuçtan bilgi verilmesi dileğinde bulunmuştuk. Bunların gereğinin yapılması yerine, yayımı ve basımının üzerinden 15 yıl geçmiş olan "ders notları" hakkında, "intihal" var denerek soruşturma açılmasını, başka türlü yorumlamamızın ve değerlendirmemizin olanağı bulunmamaktadır.

Ders notlarının içeriğini, intihal suçunu oluşturup oluşturmadığını tartışacak değiliz. Bu noktada anımsatmak istediğimiz yasal hükümler karşısında, yapılanın hukuk devletine de, yasa devletine de uygunluk taşımadığı düşüncesindeyiz. Eğer, hukuk devleti ve yasa kuralları gözetilmiş olsa idi, ortada Disiplin Yönetmeliği'nin 19 uncu, 4455 Sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Yasanın 1 inci maddesi bulunurken, "atılmak istenilen suç gerçek olsa bile", böyle bir soruşturma açılmazdı. Çünkü, Disiplin Yönetmeliğinin 19 uncu maddesinin son paragrafı, ceza verme yetkisinin zaman aşamasına uğramasını iki yıl ile sınırlamıştır. 4455 Sayılı Yasa ise, 23 Nisan 1999 tarihinden önce iş-

ienen fiillerden ötürü, İLGİLİLER HAKKINDA SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA YAPILAMAZ kuralını getirmiştir. Hukuk devleti, öncelikle hukuk kurallarına uymakla yaşama geçer. Yalnız Prof. Altıntaş hakkında değil, benzer suçlamalara konu kılman herhangi bir kimse hakkında disiplin soruşturma açtırma, onlar hakkında soruşturmacı görevlendirme ve ceza vermeniz yada önermeniz, anılan Yasa, Yönetmelik ve YÖK **Başkanhğı'nın** 03.05.1999 gün ve 9742 Sayılı Yönergesi karşısında olanaksızdır, yasal dayanaktan yoksun olup, tam tersine yukarıdaki düzenlemelere aykırılık oluşturmaktadır.

Dernek Yönetim Kurulu olarak, yasalara ve yönetmelik hükümlerine açıktan aykırı olarak başlatılmış bulunan disiplin soruşturmasının geri çekilmesini diliyoruz. Dernek Yönetim Kurulu olarak, dernek/sendika geleeğinden gelen bir rektör olarak sizden, derneğimiz ile Rektörlüğümüzün ilişkilerinin karşılıklı saygı ve üretici işbirliği çerçevesinde yürütülmesi düşüncesindeyiz. Bu türden bir işbirliği ve çalışma, mensubu olduğumuz Üniversitemiz açısından da yarar sağlayacaktır.

Saygılarımızla. Dernek Yönetim Kurulu Üyeleri: Prof .Dr. Nurettin Âbacioğlu-Prof.Br. Necdet Çeviker- Doç. Dr. **Ö.Faruk** Çolak - YrdDoç. Dr. Gülsen Çakar - Dr. Nuray Bayraktar."

"YÖK Başkanlığına

Gazi Üniversitesi Rektörlüğü, Yönetim Kurulu Başkanımız Prof.Dr. Mustafa Altıntaş hakkında "intihal" suçlaması ile disiplin soruşturması açmıştır.

Prof Altıntaş da içinde olmak üzere, hiçbir kimsenin yasa, yönetmelik ve kurallar karşısında dokunulmazlığı yoktur. İşlemiş oldukları suçlar varsa bunların soruşturulması ve gereken disiplin cezalarına çarptırılmaları kadar olağan bir şey yoktur. Ancak, bunların, hukuk devleti kuralları içinde yapılması, yasal kurallara, yönetmelik hükümlerine ve alanımız yükseköğretim olduğundan, YÖK Yönergelerine uygun olarak yapılması gerekir.

Prof. Altıntaş hakkında açılan disiplin soruşturması, 15 yıl önce yayımlanmış "ders notları" na dayandırılmıştır. Prof. Altıntaş'ı, kendi yerine geçip, burada savunacak değiliz. Prof. Altıntaş'ın kendisini, gerektiği yetkinlikle savunacağından kuşumuz bulunmamaktadır. Ancak burada "intihal" suçlamasına konu kılman iki ders notundan yapacağımız **alntı**, atılmak istenilen suçun, çalınmak istenilen karanın ne denli dayanaktan yoksun olduğunu gözler önüne sermektedir.

Ocak 1987 yayım tarihini taşıyan "Toplum Ekonomisi; Makro Ekonomi Ders Notları - Birinci Kitap, Teori Yayınları, Ankara, Ocak 1987" başlıklı ders notunun "Önsöz"ünün ilk paragrafında şu satırlar yer almaktadır : " Toplum Ekonomisi ders notları, uzunca bir süredir verdiğim makro ekonomi derslerindeki sunuş ve

tartışmalardan yola çıkarak hazırlanmıştır. Ders notlarının hazırlanışında BİREYSEL ÖZGÜN KATKIDA BULUNABİLME YERİNE, başkaları tarafından bilimsel temellerine oturtulmuş ve yine başkaları tarafından aktarılmış düşüncelerden yararlanılmıştır. ÖZGÜN KATKIDA BULUNAMAMANIN BURUKLUĞUNU DUYSAYIM" Teksir biçiminde yayımlanmış bulunan "Uluslararası Ekonomik Birleşmeler Kuramı ve Uygulamaları, Ankara, 1988" adlı ders notlarının üst ve iç kapağında ise, şu ibare bulunmaktadır : "1988-1989 DERS SUNUŞLARINDAN DERLENMİŞTİR"

Sanırsanız ki, hiçbir yapıtta, bu denli bir alçakgönüllülük içeren, kendi katkısını yadsıyan satırlara rastlamak olanağı bulunmamaktadır. Bilimsel erdemlilik, bilimsel dürüstlük içeren bu satırlar ortada iken, Prof. Altıntaş hakkında "intihal" suçlamasına konu kılınması, Prof. Altıntaş üzerinden Derneğimize baskı uygulanmak istenilmektedir. Başkanlığımıza da ilettiğimiz ve üzümlere şimdiki kadar işlem yapıldığı konusunda bilgi sahibi Ummadığımız Gazi Üniversitesi'nde gerçekleştirildiği ileri sürülen iki adet "intihal" olayının intikamı alınmak istenilmektedir.

Gazi Üniversitesi Rektörlüğünün, kendilerine de ilettiğimiz somut iki "intihal" suçlamasını soruşturma yerine, 15 yıl önce yayımlanmış ve özgün bir yapıt olmadığı açıkça belirtilmiş, biri teksir olmak üzere iki "ders notunu" gerekçe kılınarak disiplin soruşturmasının, yükseköğretim kurumları olarak varlık nedenimiz olan 2547 Sayılı Yasa, bu yasaya bağlı olarak yürürlükte olan Disiplin Yönetmeliği ve bizzat Başkanlığımızın 03.05.1999 gün ve 9742 sayılı Yönergesine ve 445 Sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Yasa hükümleri karşısında hükümsüzlüğü ortadadır.

Disiplin Yönetmeliğinin 19, YÖK Disiplin Yönergesinin 2 ve 4455 Sayılı Yasanın 1 inci maddesi, 15 yıl önce yayımlanmış ders notları gerekçe gösterilerek Meri sürülen tüm savların, suç atımlarının doğru olması durumunda bile, "CEZA VERME YETKİSİNİ, SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA AÇILMASINI" ortadan kaldırmaktadır.

Türkiye Cumhuriyetinin hukuk devleti olduğu düşüncesindeyiz. Üniversiteler de hukuk devletinin kurumları olduğundan, tüm işlemlerinde hukuk kurallarına, yasa kurallarına uygun davranmaları gerekmektedir. Üst Kuru! olarak, öğretim elemanları üzerinde estirilerek istenilen bu ve benzeri baskı, yıldırma ve hukuk dışı davranışların önlenmesi yolunda gereğini sunarız.

Saygılarımızla. Yönetim Kurulu Âdına Prof .Dr. Nurettin Abacıoğlu - Başkan Yardımcısı"

Prof.Dr. Yalçın Örs'e verdiğim, 13.05.2002 günlü yanıtı, bu kez,Prof.Dr. Yalçın Örs, Prof.Dr.Metin Aktaş ve Prof.Dr .Hüsnü Can ortak imzalı, 27.05.2002 günlü bir karşılık

verildi. Yazıda; kendilerinin, GÜ Rektörlüğü'nün 06.03.2002 gün ve 1386-2548 sayılı yazılan ile, hakkımda inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmak üzere görevlendirildiklerini; sosyal bilimler alanından üç kişilik bir komisyon kurarak yaptıklarının inceltilirildiğini ve bazı yapılardan kaynak gösterilmeksezin aktarmalarda bulunduğum yinelenmiş ve bu kez, alıntıladiğım savlanan kaynakların sayfa ve paragraf numaralarını içeren tablolar eklenmiştir. Yazı metninde, aktarma yaptığım yapıtlar ; 1. Prof .Dr. Sabri Ülgener'in "Milli Gelir,İstihdam ve İktisadi Büyüme", 2. Doç. Dr.Erol Manisalı'mn "Uluslararası Ekonomi", 3. Jean-François Deniau'nun "Ortak Pazar", Gülten Kazgan'ın "Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye İlişkileri" olarak sıralanırken; sayfa ve paragraf sıralarının gösterildiği tablolarda bunlar; 1. Prof.Dr.Sabri Ülgener'in Milli Gelir .İstihdam ve İktisadi Büyüme", 2.Doç. DrJ Erol Manisalı'nın "Uluslararası Ekonomi", 3. Gülten Kazgan'ın (Çev.Samih Tiryakioğlu) "Ortak Pazar" biçiminde sıralanmıştır.

Buna,02.06.2002 günlü şu yanıtı verdim:

"Değerli Baylar,

Önce ilgi (1) de beıirttiğim,Prof.Dr .Yalçın Örs imzalı yazınız geldi. Saym Örs, "Soruşturma Komisyon Başkanı" olarak imzalamıştı. Bu yazıda, GÜ Rektörlüğü'nce "intihal suçu" işlediğime dair, hakkımda inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmak üzere, oluşturulan Soruşturma Komisyonu'nun gerekli inceleme ve saptamaları tamamlandığından söz edilmekte ve sonuç olarak bana yönelik "Toplum Ekonomisi" ile "Uluslararası Ekonomik Birleşmeler Kuram» ve Uygulamaları" adlı yapıtlarımda, 52 + 19 +16 paragraf olmak üzere, toplam 87 paragrafın kaynak gösterilmeksizin alıntı yapıldığının saptandığı belirtilerek;

- a) Üç maddede toplanan bu değerlendirmeler ile ilgili yazılı savunma yapmam,
- b) Yukarıda sözü geçen iki yapıtımın Akademik Yükseltme ve Atanma işlemlerimde bilimsel etkinliklerim olarak gösterip, göstermediğim,
- c) Akademik Yükseltme ve Atanma işlemlerinde değerlendirilmek üzere sunduğum öteki bilimsel çalışmalarımda da benzer alıntı yada aktarmalar yapıp yapmadığım sorulmaktadır.

Bu yazıya, ilgi (2) de belirttiğim yanıtı verdim. Yanıtımın "savunma yerine geçmeyeceğini, savunma yapabilmek için gerekli olanları isteme amacı taşıdığımı" belirttim. Daha savunma isteminde, bizzat soruşturmacıların neden oldukları usulsüzlükleri şu biçimde sıraladım:

1. Savunma isteminin gizlilik ilkesine uyulmaksızın, Sayın Örs'ün dekan olarak görev yaptığı TEF ile benim görev yaptığım İİBF Dekanlığı arasında resmi yazışmaya dönüştürülmesi .(İki dekanlık arasındaki resmi yazışmaya dönüştürülen bu yazıyı almadım ve almama nedenimi de Sayın Örs'e telefonla ilettim.)

2. 2547 Sayılı Yasa ile Disiplin Yönetmeliğinin ilgili maddeleri gereğince, disiplin amiri tarafından görevlendirilenlerin kendilerini "inceleme ve soruşturma komisyonu" biçiminde tanımlayarak, aralarından Sayın Örs'ü, "soruşturma komisyonu başkam" olarak belirleyip, soruşturma yetkisini ona devretmeleri,

3. Savunmam alınmaksızın, iki yapıtımda, kaynak göstermeksizin alıntı yapmış olmamın saptanmış olması.

Daha inceleme ve soruşturmanın başında, soruşturmacılar yada kendi adlandırmanız ile "Soruşturma Komisyonu" olarak neden olduğunuz yasa ve yönetmeliklere aykırılık ile usulsüzlüklere ek olarak şunlar da bilgi ve değerlendirmelerinize sunulmuştur;

1. "Muhbir yurттаş" yada başka bir kaynaktan,y ada anladığım kadarı ile Sizlerin, inceleme ve saptamalarınız ile atılmak/yaratılmak istenilen suçlamaların, **TÜMÜ DOĞRU VE GERÇEK OLSA BİLE**; görev ve yetki kaynağınız olan Yükseköğretim Kurumları Yönetici,Oğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 19 uncu; **YÖK Başkanlığının 03.05.1999 gün ve 9742 Sayılı "Disiplin Soruşturmalarında Uyulacak Esaslar Yönergesi"**nin 2 nci maddesine; "4455 Sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Yasa"nm 1 inci maddesine **AYKIRILIK TAŞIDIĞINI**; hakkımda **SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA YAPILAMAYACAĞINI, CEZA VERİLEMEYECEĞİNİ**, yasal dayanakları ile ortaya koydum.

2. Gerek Sayın Örs'ün adınıza imzaladığı ve gerekse üçünüzün birlikte imzaladığı yazılarınızda, bana yöneltilen suç, "**İNTİHAL SUÇU**" diye tanımlanmaktadır. Oysa ki, gerek 2547 Sayılı Yasada ve gerekse Disiplin Yönetmeliği'nin hiçbir maddesinde "**İNTİHAL SUÇU**" diye tanımlanan bir **SUÇ YOKTUR."**KANUNSUZ SUÇ VE CEZA OLMAZ"temel bir hukuk kuralıdır ve bu kurala, herkesin uyması, anayasal ve yasal bir zorunluluktur. Bu nedenle, öncelikle üzerime atılmak istenilen suç tanımının, yasa ve yönetmelikte yer alan biçimi ile ortaya konulması gerekmektedir. Yasalardan kaynaklanan görev gören sizlerin,öncelikle yasal kurları gözetmesi gerekmektedir. Sizler, yasalara uymaz, kural tanımaz iseniz, bu sorumluluğunuzu gerekli kılacaktır.

3. Bir başka anımsatma ve uyarıda bulunmak isterim. Eğer amaçlanan ve üzerime yıkılmak istenilen suç, Disiplin Yönetmeliğinin 11 inci maddesinin a/3 bendinde tanımlanan " bir başkasının bilimsel eserinin yada çalışmasının tümünü yada bir kısmını, kaynak belirtmeden kendi yapıtı gibi göstermek" ise; anılan düzenleme, 07.11.1998 günlü, 23516 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak,yürürlüğe sokulmuştur. Yani, 07.11.1998 öncesinde, Disiplin Yönetmeliğinde böyle bir suç tanımını bile bulunmamakta idi. Oysa ki bana yönelttiğiniz suçlamalar, Ocak 1987 ve

1988 tarihlerini taşıyan iki ders notumdan(bunlardan birisi teksirdir) kaynaklanmaktadır. Yayınlandığı tarihlerde, suç olarak tanımlanmayan ve bu nedenle de bir düzenlemeye konu edilmeyen fiil **için** ne soruşturma ve ne de ceza uygulaması söz konusudur. Anayasanın 38 inci maddesini sizlere ve sizleri görevlendiren Sayın Rektöre anımsatmak isterim: "**KİMSE, İŞLEDİĞİ ZAMAN YÜRÜRLÜKTE BULUNAN YASANIN SUÇ SAYMADIĞI BİR FİİLDEN ÖTÜRÜ CEZALANDIRILAMAZ...SUÇ VE CEZA ZAMANAŞIMI...KONUSUNDA DA YUKARIDAKİ FIKRA UYGULANIR...**"denmektedir. Anayasanın 6 ncı maddesi ayrıca hiç kimseye yada organa, **KAYNAĞINI ANAYASADAN ALMAYAN BİR DEVLET YETKİSİ KULLANAMAZ** yasağını getirmiş bulunmaktadır.

4. Anayasal ve yasal kurallar bu denli açık ve ortada iken ve bunlar tarafımdan sizlere bildirilmiş olmasına karşın, memuriyet görevinizi suistimal ile yasa ve nizamın belirlediği koşullardan başka bir surette keyfi olarak yapanlar ve yapılmasını emredenler altı aydan üç yıla kadar hapse konu olunacağı ve bunun öze! amaçla yada siyasal güdü ve nedenlerle yapılması durumunda, bu cezanın yarıya kadar arttırılacağı, Türk Ceza Yasasının 228 inci maddesinde yer almaktadır. Bilgilerinize sunarım ve sorumlusu olacağınız böyle bir suça katılmamanızı öneririm.

5. Gerek Sayın Örs'ün adınıza ve gerekse üçünüzün birlikte imzaladığınız yazınızda, Anayasaya, yasalara, kurallara uymamanız, keyfi bir yönelme içine girmeniz bunlarla sınırlı kalmamaktadır. Sizlerin, küçük bir inceleme yapsa idiniz, bu denli yanlış içine düşmeyeceğinize inanmak istiyorum. Öncelikîe, bana yönelttiğiniz, atılmak istenen suçun ne olduğunu, Yönetmelikteki tanımı ile ortaya koyardınız. Eğer bu suç, Disiplin Yönetmeliğinin **II/a-3** deki suçlama ise, bunun gerçekleşmesi için, unsurlarının gerçekleşip gerçekleşmediğini, unsurlarının bulunup bulunmadığını siz araştırır, bana sormazdınız. Böyle bir suçun oluşması için, "bir başkasının bilimsel yapıtının yada çalışmasının tümünü yada bir kısmını kaynak belirtmeden, kendi yapıtım gibi göstermem" gerekecekti. Oysa ki, beni, yasa ve disiplin yönetmeliğinde olmayan "intihal" suçu ile suçlayan sizler, bana, suçlama konusu kılınan iki ders notunu, "akademik yükseltme ve atanma işlemlerimde, kendi yapıtım gibi gösterip/göstermediğimi" soruyorsunuz. Yani, sizin saptayamadığımız, sizi görevlendiren rektörlüğün saptayamadığı bir noktayı, bana soru olarak yöneltebiliyor, kendimi suçlamamı isteyebiliyorsunuz. Bakın, günü gelende size de "hukuk" gerekebilir düşüncesi ile, Anayasanın 38 inci maddesinde yer alan evrensel bir hukuk kuralını sunayım; "**Madde 38- ...HİÇ KİMSE KENDİSİNİ VE YASADA GÖSTERİLEN YAKINLARINI SUÇLAYAN BİR BEYANDA BULUNMAYA YADA BU YOLDA KANIT GÖSTERMEYE ZORLANAMAZ.**" Yazınızın, "Sonuç Olarak" biçiminde başlayan ve "a" paragrafına konu edilen sorunuz ile "atılmak istenilen suçun, yada çamurun kendimce itiraf edilmesini, kendime iftirada bulunmam istenilmektedir". Uydurulmak istenilen suçu bile kendi kendime yaratmam benden istenilmektedir. Pes ki pes!

6. Daha da ileri gidiyor ve suç yaratma/atma konusundaki anlamsız ve dayanaksız çabalar ile yetinmeyip, "benzer başka suçlar işlediniz ise, bunları da itiraf ediniz" buyruğu verebiliyorsunuz. Sizlere aşk olsun diyorum. Ve, sizlerin yönetici olmanızdan, bu türden yasa dışı görevlendirmelere konu kılındığınızı düşünmekten, kendi adıma değil ama, işlemlerinize karşı korumasız olan öğretim elemanları ve öğrenciler adına ürperiyorum. Ve bunların adlarının önünde kimi akademik ve yönetsel sıfatlar bulunan kimselerce yapılması karşısında, ürpertimin yanına, üzüntüm de eklenmekte. Yukarıda söylediği, yinelemek isterim: Hukuk herkese ve size de gereklidir

Sayın Baylar,

Her iki yazınızda, GÜ Rektörlüğünün görevlendirmesinden söz etmektesiniz. Bildiği gibi, rektörlük bir tüzel kişiliğin organıdır. 2547 Sayılı Yasanın S3 ve Disiplin Yönetmeliğinin 2,17 nci maddesi, görevlendirmenin organ değil, gerçek kişi, disiplin amiri tarafından yapılacağına amirdir. Yani görevlendirmenin "rektörlük" değil, "rektör" tarafından yapılması, yasal zorunluluktur. Yazınızdan, bu yasal gerekliliğe de uyulmadığı sonucunu çıkartmaktayım.

Yukarıya aktardıklarım, ileri sürdüğünüz Rektörlük görevlendirme belgesi ile sınırları ve içeriğini, istemiş olmama karşın, sunmadığınız için, aktarımınızı, gerçek olarak kabul ediyorum. Size verilen görev ve buyruk, yukarıda aktardığım Anayasa ve yasa kuralları karşısında "kanunsuz emir" niteliğindedir. Anayasanın 137 nci maddesi "kanunsuz emir" i düzenlemektedir: "Madde 137- Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, tüzük, yasa yada Anayasa hükümlerine aykırı görürse, YERİNE GETİRMEZ ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, emir yerine getirilir, bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz. KONUSU SUÇ OLUŞTURAN EMİR, HİÇBİR SURETLE YERİNE GETİRİLMEZ; YERİNE GETİREN KİMSE SORUMLULUKTAN KURTULAMAZ..."

Tarafınıza verilen buyruk, kanunsuz emirdir. Bu nedenle, bu emrin kanunsuz olduğunu, sizi görevlendiren makama iletmek zorundasınız. Ayrıca, bu emrin konusu suç oluşturmaktadır. Toplumsal saygınlığımı, mesleki ünümü tahrif etmeyi, beni küçük düşürmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle, yazılı emir almanız durumunda bile, yerine getirmeniz, sizleri sorumlu olmaktan kurtarmaz. Bütün bunları, eğer bu süreç **sonlandırılmaz** ise, yapacağım yasal yolları size anımsatmak ve bu konularda uyarı görevimi yerine getirmek amacını taşımaktadır.

Bu yasal durumu ve gerekliliği ortaya koyduktan sonra, üzerime yıkılmak istenilen suçlamaları defetmek, çalınmak istenilen kararı önlemek ve 33 yıllık meslek

yaşamımın onurunu korumak için, suçlamaları yanıtlamak istediğimi belirterek, beş kalemde sıraladığım suçlamalara yönelik bilgi ve belgelerin tarafıma iletilmesini istemişim. İstem konusu kıldığım bilgi ve belgeler şunlar idi;

1. Soruşturma onayı ile soruşturmacı olarak görevlendirilenlerin yetki ve görev kapsamını belirtir Rektörlük görevlendirme belgesi;
2. Soruşturma Komisyonu olarak yapıldığı ileri sürülen inceleme ve saptamaları içerir raporunuz;
3. Soruşturmacıların ortaklaşa/birlikte hazırlayacakları ve imzalayacakları ve benden savunma isteyen noktaları açıkça belirtir yazı;
4. Kaynak göstermeksizin alıntı yaptığım suçlamasına konu edilen yapıtlarımın tam adı(M!ımse! yazım kurallarına uygun olarak);
5. Yapıtlarımda kaynak gösterilmeksizin alıntı yapılan paragrafların(ilgi l'deki yazıda bunlar, toplam 87 olarak belirtilmişti) ve bunların aktarıldığı ileri sürülen kaynakların tam adları(yine bilimsel yazım kurallarına uygun olarak) ve bunlardan yapılan alıntılarının yer aldığı sayfaların tarafınızdan onay görmüş sayfaları.

İlgi (2) de belirttiğim yanıtıma, ilgi (3) de belirttiğim üç imzalı yanıtınızı aldım. Yanıtınızda, istem konusu kıldığım 5 noktadan yalnızca birinin yerine getirildiğini gördüm. Bu da, tek imzalı yazı yerine, üçünüz tarafından imzalanmış(3 numara ile belirtilmiş olan) olan, ancak yanıtlanmasını istediğiniz noktaları daha karmaşık duruma getiren yazı oldu«. Karmaşa yaratma, hem suçlama konusu kılınmak istenilen yapıtlarımın ve hem de alıntıladığım Heri sürülen yapıtlar ile alıntıya konu kıldığı ileri sürülen paragraflar noktalarında ortaya çıkmaktadır. Bunları aşağıda sıralamaktayım:

1. Sayın Örs tarafından savunma yapmam istemi ile gönderilen ilgi(1) deki yazıda, benim iki yapıtımdan söz edilmektedir. Bunlardan ilki; "Toplum Ekonomisi" Ocak 1987 Ankara yayını olarak ifade edilen eseriniz..." diye tanımlanırken; ötekisi "Uluslararası Ekonomik Birleşmeler Kuramı ve Uygulamaları 1988 Ankara yayını olarak ifade edilen eseriniz..." biçiminde tanımlanmaktadır. Bu iki tanım da yanlışlık içermektedir. Üç imzalı olarak gönderdiğiniz 28.05.2002'de aldığım yazınızda ise, bu yapıtlarım şu biçime büründürülmüştür: A. "Doç. Dr .Mustafa ALTINTAŞ, "Toplum Ekonomisi "(Ankara, Teori Yayınları,1987,birinci baskı.303 s." B. "ProfJDr.Mustafa ALTINTAŞ, "Uluslararası Ekonomik Birleşmeler Kuramı ve Uygulamaları"(Ankara,1988,236 s.)

Yukarıda üç imzalı yazınızdan olduğu gibi aktardığım bu yapıtlar, bilimsel yazım kuralları açısından benim değildir, benim yapıtlarımın tam ismini içermemektedir. Öncelikle, suçlama konusu kılınmak istenilen yapıtlarımın, tarafınızdan iyice öğrenilmesi ve bunun tarafıma bildirilmesi gerekir.

2. Alıntı yaptığım yapıtlar ise; Sayın Örs'ün ilgi(l) deki yazısında; 1. Prof .Dr .Sabri ÜLGENER'i« "Milli Gelir İstihdam ve İktisadi Büyüme" 1976 İstanbul; 2. Doç. Dr. Erol MANİSALI'NİN "Uluslararası Ekönomi(Gürrarük Birlikleri ve Dinamik Entegrasyon Teorisi)" 1971 İstanbul; 3. Gülten KAZGAN'ın "Ortak Pazar "(Çeviren Semih TİRYAKİÖĞLU) Eylül 1974 İstanbul biçiminde sıralanırken; üç imzalı yazınızda bunlar; 1. ProfDr. Sabri ÜLGENER'in "Milli Gelir İstihdam ve İktisadi Büyüme" (İstanbul 1976)er Yayınları, beşinci baskı, 462 s); 2. Doç. Dr .Erol MANİSALI'nın "Uluslar arası Ekonomi "(İstanbul Üniversitesi,İktisat Fakültesi Yayını, Sermet Matbaası,İstanbul, 1971,184 s.) ; 3. Jean François Deniau'nun "Ortak Pazar"(Çeviren Şamili TİRYAKİÖĞLU,Varlık Yayınları,1974,İstanbul,166 s); 4. "Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye İlişkileri" Gülten KAZGAN) biçiminde değişikliğe uğratılmıştır.

Önce, alıntıladığım ileri sürülen kaynaklar, Sayın Örs'ün yazısında üç adet olarak sıralanmaktadır. Bunlardan 3 numara ile belirttiğim "Gülten Kazgan,Ortak Pazar (Çev.Semih Tiryakioğlu) ,Eylül 1974 İstanbul" adlı bir yapıtın olması olanaksızdır. Çünkü, ProfDr. Gülten Kazgan, tanınmış bir economicimizdir ve kendileri Türkiye'de Türkçe yazmaktadırlar. Başka bir Türk (Semih Tiryakioğlu) tarafından çevirisinin yapılabileceği bir yapıtı yoktur. Sayın Örs'ün yazısında Doç. Dr .Erol Manisalı'nın yapıtı "Uluslararası Ekonomi (Gümrük Birlikleri ve Dinamik Entegrasyon Teorisi) 1971 İstanbul" olarak yer alırken, üç imzalı yazınızda bu yapıtın adı değiştirilmiş ve " Uluslararası Ekonomi "(İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayını,Sermet Matbaası,İstanbul,1971) biçimini almıştır. Prof.Dr.Sabri Ülgener'in yapıtı, Sayın Örs'ün tek imzalı yazısında "Milli Gelir, İstihdam ve İktisadi Büyüme" 1976 İstanbul" biçiminde iken, üç imzalı yazınızda bu "Milli Gelir İstihdam ve İktisadi Büyüme(İstanbul,1976,Der Yayınları,beşinci baskı,462 s.) biçimine büründürülmüştür.

Üç imzalı yazınızda, kaynak göstermeksizin alıntıladığımı söylediğiniz yapıtlar arasına, Sayın Örs'ün yazısında yer almayan "Jean-François Deniau,Ortak Pazar ,(Çev.Samih Tiryakioğlu),Varlık Yayınları,1974,İstanbul" ile Gülten Kazgan, Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye İlişkileri "(NE BASKI SAYISI, NE YAYINCISI,NE YAYIM YERİ VE YILI YER ALMAMAKTADIR) adlı iki yeni kaynak eklenirken, Sayın Örs'ün yazısında yer alan "Gülten Kazgan, Ortak Pazar(Çev.Semih Tiryakioğlu,Eylül 1974 İstanbul", bu kez, alıntıladığım ileri sürülen kaynaklar arasından çıkarılmıştır. Buna karşın olarak, üç imzalı yazınızdan çıkartılmış olan Semih Tiryakioğlu'nun çevirisi olarak sunulan ve Gülten Kazgan'a maledilmeye çalışılan yapıt, "Gülten Kazgan,Çeviren:Samih Tiryakioğlu,ORTAK PAZAR Varlık Yayınları, 1974,İstanbul" biçiminde Ek 3 olarak, sayfa numaraları ve paragraf sırası tablosunda yer alabilmiştir. Buna karşın ise, üç imzalı olarak yazdığınız yazıda yer alan Jean-François Deniau'nun Ortak Pazar

ile yine Gülten Kazgan'a maledilen "Avrupa Ekonomik Topluluğu ve Türkiye İlişkileri" adlı yapıtlara ilişkin tablolar yer almamaktadır.

Oluşturduğunuz sayfa ve paragraf tabloları da, ne Sayın Örs'ün yazısındaki paragraf sayıları ile ne de, kendi içinde tutarlılık göstermektedir. Üç imzalı yazınızda paragraf sayıları artırılmakta, paragraf sıraları yinelenmektedir. Örnekleme istersem; Ek l'de 43 üncü sayfada 4 üncü paragraf iki kez yazılabilmekte, maddeler paragraf tanımını içine alınabilmekte, bir tek tümce, paragraf olarak nitelenebilmektedir.

Bütün bunlar, yaptığınızı ileri sürdüğünüz inceleme ve saptamaların ve düzenlediğiniz raporların, gerçeklerle ilintisinin olmadığını, ciddiyet taşımadığını ortaya koymaktadır. Bu durum karşısında, ikisi de, sizler tarafından yazılan ve imzalanan bu savunma çağrısını ciddiye almanın, bunlara yanıt vermenin olanağı bulunmamaktadır. Bir meslektaşınızın, eğer gerçek olsa ve yasallık taşısa, meslek yaşamına son verebilecek, onuruna, toplumsal saygınlığına onulmaz lekeler sürecektir. Soruşturmanın, tarafınızdan yapıldığı ileri sürülen inceleme ve saptamaların zavallılığı karşısında, sanırım ki düşünmeniz ve kendinizi sorgulamanız gerektiği düşüncesindeyim. İnsanların onurları, saygınlıkları bu denli ucuz mu? Bu nasıl görev anlayışı, bu nasıl ciddiyet? Suçlama konusu kılınmak istenilen çalışmaların tam adını bile yazma becerisi gösteremeyen, olmayan yapıtları alıntılanan yapıtlar olarak sunabilen sizlerin, hiç mi kendinize, görevinize, mesleğinize saygınız yok?

Değerli Baylar,

Siz, bilgi ve çalışma alanınız da olmadığından suçlama konusu yapmak istediğiniz ne ders notlarımı, ne de alıntulandığını söylediğiniz yapıtları görmemiş, incelememiş olacaksınız. Sayın Örs, kendisi ile, 23 Mayıs 2002 günü, dekanlık odalarında saat 14.00 ile 15.00 arasında yaptığımız karşılıklı görüşmede bunu, içtenlikle dile getirdi. İncelemeyi, birilerine yaptırdıklarını söyledi. Soruşturmacılar, kendilerinin yapmaları gereken soruşturmayı, başkalarına aktaramazlar. Hakkımdaki suçlama/kara çalma çabası için kime yada kimlere inceleme yaptırdınız? Bunların akademik san'ları(ünvanları) nedir ? Bilindiği gibi, bir profesör olarak benim hakkımda inceleme/soruşturma yapacakların, en az benim akademik sanıma eşit olan biri olması gerekir. Örneğin, Sizler, Kütüphane Daire Başkanlığımıza yazı yazıp, hakkımda yürütülmekte olan soruşturmada kullanılmak üzere, kitap/kaynak isterken, adımı belirtemez, benim hakkımda yürütülmekte olan bir soruşturma için bunların istenildiğini yazamazsınız. Onurlu insanlara düşen, herkesin onurunu, şeref ve saygınlığını, en az kendisinininki ölçüsünde korumak değil midir? Ayrıca, soruşturmacılar, kendilerine verilen görev ve yetki ile sınırlıdır. Kendiliklerinden suç yaratamazlar, soruşturma konularını genişletemezler, yeni soruşturma konuları ve soruları yaratamazlar. Görev ve yetkilerini, kendilerini görev-

lendiren makamın tanıdığı sınırlar içinde yapmak zorundadırlar. Soruşturma yaparken, eğer, başka bir suçtan bilgi sahibi olurlarsa, yapacakları tek şey, bunu, görevlendiren makama bildirmek, ihbarcılık görevini yapmaktır.

Yineliyorum, Ek 2'de yer alan ve Sayın Örs'e yazılan yazımda, istem konusu kıldığım ve açıklamalarda bulunabilmem için gerekli ve zorunlu olan bilgi ve belgelerin tarafıma iletilmesi gerekmektedir. Bu denli yanlışın bir arada yapılması, beni, görevlendirildiğinizi bildirdiğiniz soruşturma konusunda kuşkuya yöneltti. Bu nedenle, görevinizi tanımlayan, sınırlarını belirleyen, hakkımdaki suçun ne olduğunu açıkça ortaya koyan ve bu konudaki bilgi ve belgeleri içeren rektörlük makamının olurlarını bana göndermeniz, artık kaçınılmaz bir zorunluluk olmuştur. Yapıtlarım ve alıntı yaptığım yapıtlar konusunda netlesin. Bunların sayfalarının onaylı fotokopilerini bana iletin. Bunları istememdeki temel neden, suçluların te-laşına düşen biri olmamdan kaynaklanmamaktadır. Üçünüze, üç meslektaşına doğruları açıklamak ve saygınlığıma, meslek onuruma sahiplenmek istememdir. Bunda da fazla yorulmamanız için, suçlama konusu kıldığınız yapıtlarımın hiç olmazsa kapağına, kapak içi sayfasına, önsözlerine, iyice bir bakınız ve okuyunuz. Göreceksiniz ki uğraştırıldığının gerçeğe ilgisi yoktur. Geçerliliği de bulunmamaktadır. Yazılarınızın, disiplin soruşturmasının gereklerini içermemesi ve savunmaya çağrılan kimseye, atılmak istenilen suçunu bile öğrenme olanağı tanımadığından, bu yanıtımı, savunma olarak nitelememenizi, bir kez daha anımsatmak isterim. Bu yazım, Anayasa ve yasalara göreye suç kapsamına giren bu girişimi belgelemek ve suçun sürdürülmesini önlemek amacını taşımaktadır.

Sizden beni kayırmanızı, kollamanızı istemiyorum. Tek isteğim, yasalara ve görevinizin gereklerine uymanız ve Anayasal ve yasal suç işlemekten sizleri sakınmaktır. 02.06.2002"

Soruşturmacıların bu yasadışıklarını saptayıp, kendilerine iletmenin sonrasında, görevlendiren GÜ Rektörü Rıza Ayhan ile YÖK Başkanlığına iki yazı yazdım. Bunların da, bir suç belgesi olarak, tarihsel önemleri bulunduğu düşüncesindeyim.

"Prof.Dr. Rıza Ayhan,

Kendilerini,hakkımda "intihal suçu" işlediğim gerekçesi ile oluşturulan "Soruşturma Komisyonu Başkanı" olarak tanıtan ProfDr. Yalçın Örs'ten, 06.05.2002 günlü bir yazı aldım. Bu ve buna verdiğim 13.05.2002 günlü karşılık Ek 1 ve Ek 2 olarak sunulmaktadır.

Verdiğim karşılığa, yöneltilen suçlamanın yasal dayanakta yoksun olduğunu, gerek 2547 Sayılı Yasa, gerek Disiplin yönetmeliğinin 19 uncu maddesi, gerek YÖK Başkanlığının 03.05.1999 gün ve 9742 sayılı Yönergesi ve gerekse 03.09.1999 günlü, 23805 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlük kazanan "Memurlar

ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Yasa" hükümlerine göre açıkladım. Bununla birlikte, hakkımda yöneltilen suçlamayı defetmek, çalınmak istenen kafayı önlemek ve 33 yıllık meslek yaşamımın onurunu korumak için, bu yasal hükümlerin arkasına saklanmak istemediğimi, suçlama ile ilgili olarak bilgi ve belgelerin verilmesi durumunda, bu konularda sağlıklı açıklamalarda bulunabileceğimi belirttim.

Bu kez, Prof .Dr .Yalçın Örs JProf. Dr .Metin Aktaş ve Prof Dr .Hüsnü Can tarafından imzalanmış olan, 27.05.2002 günlü yeni bir yazı aldım. Bunu ve verdiğim 02.06.2002 günlü karşılık, Ek 3 ve Ek 4 olarak sunulmaktadır. Bunlar, tüm uygulamayı, bütün açıklığı ile size anlatacaktır.

Hakkımda açıldığı bildirilen ve ancak, bu konudaki görevlendirme belgesinin örneğinin tarafıma iletilmemesi ve gerek suçlamanın, gerek suçlama konusu kılınmak istenilen yapıtlarımın ve gerekse kaynak göstermeksizin alıntılar yaptığım ileri sürülen eserlerin sürekli değiştirilmesi, içinden çıkılmaz bir biçime büründürülmesi, bende somut bir suçlama belgesinin olmadığı kuşkusunu doğurmuştur. Bilindiği gibi, soruşturmayı açan disiplin amiri, soruşturma onayında, kimin hakkında soruşturma açtığını ismen ifade etmeli ve "SORUŞTURMA KONUSUNU SOMUT OLARAK BELİRTMELİDİR". Bu gerek yerine getirilmediğinden olacak, soruşturmacı olarak görevlendirilenler, hakkımda suç yaratmak için çaba içine girmişler ve BENDEN HAKKIMDA SUÇ OLUŞTURMAM İÇİN YARDIM İSTER DURUMA DÜŞMÜŞLERDİR. Bunun yalın kanıtı, soruşturmacıların her iki yazılarında da, soruşturma konusunu somut olarak ortaya koyamamaları, sürekli olarak, suç kanıtlarını değiştirir duruma düşmeleridir. Bundan da Öte, soruşturmacılar, suç kanıtı olarak tanımladıkları iki ders notumu, "kendi eserim gibi gösterip/göstermediğimi" sormaktalar ve varsa benzer suçlarımı da İTİRAF ETMEMİ buyurmaktalar. Böyle bir yöntem, hukuk devletinde değil ama, belki de ENGİZİSYON MAHKEMELERİ için düşünülebilir.

Tarafınızdan bilinmesi gerekir ki, soruşturma görevi verilen soruşturmacıların, yeni suç yaratmaları, suç belgelerini/kanıtlarını değiştirmeleri yetkileri bulunmamaktadır. Soruşturmacılara yazdığım 02.06,2002 günlü yanımda bunları örnekledim. Çünkü, soruşturmayı açan disiplin amiri, burada sizin, soruşturma onayında kimin hakkında soruşturma açtığını ismen belirtmeli ve SORUŞTURMA KONUSUNU SOMUT OLARAK BELİRTMESİ yasal zorunluluktur. Sanırım ki, bunlar yapılmadığından, kendilerini soruşturma komisyonu başkan ve üyeleri olarak tanımlayan soruşturmacılar, her iki yazıda farklı suçlamalar getirmişler ve hatta, "bunlar ve başka benzeri suçlarım varsa bunlar hakkında itiraflarda bulunmamı" isteyebilmişlerdir. Neredeyse, benden, "İsa'yı çarmıha gerenler", "Sezar'ı hançerleyenler", "Roma'yı yakanlar" hakkındaki itiraflarımı yada bildiklerimi sormadılar diyesim geliyor.

Bilindiği gibi, soruşturma emrini alan soruşturmacının usulen 10 gün içinde soruşturmaya başlaması ve iki ay içinde soruşturmayı tamamlaması gerekmektedir. Soruşturmacılar, yazılarında, görevlendirme tarihlerini 06.03.2002 olarak belirtmektedirler. Buna göre, soruşturma başlangıcının 10 gün içinde başlaması gerekirken, soruşturma emrini almalarının üzerinden tam iki ay geçtikten sonra, beni savunmaya çağırmışlardır. 06.05.2002 günlü yazıları ve buna verdiğim, 13.05.2002 günlü karşılık hiç gerçekleşmemiş gibi, bunlara gönderme yapmaksızın ve ilgi kurmaksızın, 28.05.2002 günlü, yeni bir yazı yazarak, soruşturmayı sanki yeni başlatıyorlarmış gibi bir durumun doğmasına neden olmuşlardır. Bilindiği gibi, soruşturmacılar, iki ay içerisinde soruşturmayı tamamlayamayacaklarsa, soruşturma açma yetkisi olan amirden, burada sizden, gerekçesini bildirerek ek süre almak zorundadırlar. Soruşturmacılar, 10 gün içinde soruşturmaya başlamamışlar, iki ay içinde soruşturmayı tamamlamamışlar, iki ayı aşması nedeni ile, almaları gereken ek süreyi almamışlardır.

Soruşturmacılar, disiplin amiri olarak tarafınızdan verilen soruşturma onayında kimin hakkında soruşturma açıldığı noktasında bile kuşku yaratmışlardır. Örneğin, bana gönderdikleri 06.05.2002 günlü yazıyı, "İktisadi Geliştirme(Gelişme olmalı) ve Uluslararası İktisat ABD Öğretim Üyesi" olarak göndermişlerdir. Oysa ki, bilindiği gibi, ABD uygulamasının Üniversitemizde, uzunca bir zaman öncesinde kaldırılmış olduğu, bilgileriniz içindedir.

Yine, soruşturma onayınızda, soruşturmayı açan disiplin amiri olarak "soruşturma konusunu somut olarak belirtmemiş olacaksınız ki", uzmanı olmadıkları alanda, yani uğraş alanım olan bilim alanında, kendilerine göre araştırmaya girişmişler, Kütüphane Dairesi Başkanlığına başvurarak, suç oluşturmak için, alıntılarını ileri sürdükleri kaynakları, yazı ile istemişler ve kendilerince belirlenen kimilerine, hakkımda suç yaratımı görevini vermişlerdir. Bunun kim yada kimler olduğunu bilmiyorum. Kimlerin hakkımda suç oluşturmak için inceleme yapmak üzere görevlendirildiklerini, Sayın Prof Dr .Yalçın Örs, 23 Mayıs 2002 günü, saat 14.00 ile 15.00 arasında, dekanlık makam odalarında yaptığımız görüşmede aktardı. Böyle bir yöntemin onaylanması, kabul görmesi mümkün değildir. Soruşturmacılar, onay verilen kişi hakkında ve somut olarak, görevlendirme belgesinde belirtilmiş olması gereken soruşturma konusu ile sınırlıdır. Anladığım kadarı ile, bu soruşturmacılara "Prof.Dr. Mustafa Altıntaş'ın yapıtlarını araştırın bakalım, hatta kendisini itirafa çağırın ve bir suç var mı yok mu ortaya çıkınsın" diye bir görev verilmiş. Onlar da, böyle bir görevin, yasal olup olmadığına bakmaksızın ve bilmedikleri bir alanda, suç ve suç kanıtı yaratma çabası içine girmişlerdir. Bunu da her iki yazılarında açıkça ortaya koymakta, "savunmam alınmaksızın" gerekli inceleme ve tespitlerini tamamladıklarını" söyleyebilmektedirler. Tamamladıklarını söyledikleri inceleme ve saptamalarını gerçekleştirdikten sonra, bana, her

iki seferde de değiştirdikleri suçlamaları yönelterek, savunmamı isteyebilmektedirler. Bu yöntem, tümü ile yasalara ve yönetmelik ile YÖK Yönergesine aykırıdır. Soruşturmacılar, yetkileri ve görevleri olmayan bir işle uğraşmışlardır. Kaynak göstermeksizin aktarma yaptığını saptadıklarını bildirdikleri eserlerin adlarını bile, her iki yazılarında farklı olarak belirtebilmişler, bir bilimsel yapının ismini ve kimliğini tanıtıcı biçimde kimlik bilgilerini bile verememişlerdir. Aynı biçimde, kendi eserim diye göstermekle suçladıkları yapıtlarımın adlarını da tam ve doğru olarak yazılarına dökememişlerdir. Bu nedenle, soruşturmacılar hakkında, yetkili kıldıkları konuların dışına çıktıkları, yasa dışı olarak işlemler gerçekleştirdikleri, soruşturmayı geciktirerek ve engelleyerek, gerçeğin ortaya çıkmasının önünü kestikleri nedeni ile disiplin işlemini yapılmasını önermekteyim.

İkinci nokta, soruşturmacılar, eğer kendilerine verilmiş bir soruşturma görevi varsa, öncelikle, bunun yasalara, yönetmeliklere uygun olup olmadığını incelemek zorundadırlar. 2547 Sayılı Yasa ve Disiplin Yönetmeliğinde "İntihal suçu" diye bir suç yoktur. Disiplin Yönetmeliğinin II/a-3 maddesi ile tanımlanan suçlamanın yapılabilmesi için, "bir başkasının bilimsel yapıtı yada çalışmasının tümünü yada bir kısmının kaynak belirtmeden kendi yapıtı gibi göstermek" eyleminin gerçekleşmesi gerekmektedir. Yani, benim yada başkasının, önce başkalarının yapıtlarını yada yapıtlarından bir kısmını kaynak göstermeden aktarması ve sonra da bunu, "kendi yapıtı gibi gösterme" eyleminde bulunmam gerekmektedir. Yani, hem kaynak göstermeyerek aktaracak, hem de bu aktardıklarını kendi yapıtınız gibi göstereceksiniz. Yani tek basma, aktarma yapmanız suçlanmanız için yetmeyecektir. Bunun birilerine, örneğin, akademik unvan kazanımı amacına dönük olarak, kendi yapıtınız gibi göstermeniz gerekecektir. Soruşturmayı açan disiplin amiri, yani siz, bu iki parçalı suçun oluşumunu, kanıtları ile ortaya koymak zorundasınız. Soruşturmacılar da, sanığı, disiplin amiri tarafından somut olarak belirtilmiş olan soruşturma konusunda savunma yapmaya çağırarak durumdadırlar. Yoksa, ne disiplin amiri, ne de soruşturmacılar, sanık sandalyesine oturtularak, toplumsal saygınlığını, meslek onurunu zedelemek amacı ile, sanığa "işlediğin suçları itiraf et bakalım!", "başka suçların da var mı, varsa bunları da itiraf et bakalım" türünden sorular yöneltemez. O'nu sanık sandalyesine oturtup, savunma isteminde bulunamazlar.

Sayın Disiplin Amiri,

Somut olarak soruşturma konusunu belirten onayınızın olup olmadığını bilmediğim için, soruşturmacılar tarafından yaratılma çabasına girişilen disiplin suçuna konu edilen ve 15 yıl önce yayımlanmış iki yapıtımdan söz edilmektedir. Bunlardan birisi, Ocak 1987, ötekisi ise 1988 tarihlerini taşımakta olup, her ikisi de "ders notu" olup, her ikisi de ders sunuşlarından derlenmiş olup, "kendi yapıtı gibi gösterilmemiştir." Tam tersine, hiçbir satırına sahip çıkmamam, tümünü emek sa-

hiplerine terk etme alçakgönüllüğü gösterilmiştir. Bunlardan ikincisi "teksir" olarak, her ikisi de, yalnızca kaynak sıkıntısını gidermek amacına dönük olarak, öğrencilerin yararlanmasına sunulmuştur.

Muhbir yurttaşlar, disiplin amiri olarak Siz ve soruşturmacılar, suç kanıtı olarak snnmaya çalıştıkları bu iki ders notunun üst ve iç kapağı ile önsözünü okumuş ve sayfalarını üstünkörü çevirmiş olsalar idi, bunca çabaya, bunca emeğe, bunca zaman yitimine meydan vermeyeceklerdi. Bakınız, "kendi yapıtım gibi gösterdiğim" ileri sürülen "Toplum Ekonomisi: Makro Ekonomi Ders Notları" adlı yapıtım VII nci sayfasında yer alan "Önsöz" de neler söylemekteyim: "Toplum ekonomisi ders notları, uzunca bir süredir verdiğim makro ekonomi dersindeki sunuş ve tartışmalardan yola çıkarak hazırlanmıştır. DERS NOTLARININ HAZIRLANIŞINDA, BİREYSEL ÖZGÜN KATKIDA BULUNABİLME YERİNE, BAŞKALARI TARAFINDAN BİLİMSEL TEMELLERİNE OTURTTURULMUŞ VE YİNE BAŞKALARI TARAFINDAN AKTARILMIŞ DÜŞÜNCELERDEN YARARLANILMIŞTIR. ÖZGÜN KATKIDA BULUNAMAMANIN BURUKLUĞUNU DUYMAKTAYIM...kuramsal olarak açıklanan kavram ve kuralların iyice anlaşılabilmesi için, çok sayıda ve ülkemizden alınan örneklemelerde bulduk. Böylece okuyucu, konuların, kavramların Türkiye açısından ifade ettiği anlamı kavrayabilecektir. Ayrıca, Türkiye'deki ulusal muhasebe ve ulusal hesaplar ile ulusal gelir hesapları ve fiyat endeksini ek olarak verdik. Bu ekte büyük ölçüde DİE (Devlet İstatistik Enstitüsü)nün yayınlarına bağlı kaldık. Karıştırın sayfaları, alıntılarını/kaynaklarını not edildiğini göreceksiniz.

Yukarıya alıntıladığım "Önsöz" tek başına, bir yüzakı/onur belgesidir. Çamur atmak isteyen, insanların onuruna, mesleki geçmişlerine saldırmayı amaçlayanların yüzlerine çarpılmış bir tokat anlamına gelmektedir. Onurlu insanlar, onur cellatlığı yapmaz, kendi onurları kadar, başkalarının da onurlarını korumayı, bir namus borcu olarak algırlar. Hemen hiçbir önsözde, hiçbir bilimsel çalışmada, yayında bu denli bir alçakgönüllülük sergilenmesinin ben örneklerini görmedim. Ben, değil başkalarının bilimsel yapıt ve çalışmalarını kendi yapıtım olarak göstermeyi, belki de, emeğimi, katkımı görmezlikten gelmekten, onları gizlemekten suçlanabilirim. Suçlamanın, kara çalınmanın özü ile ilgili olarak yaptığım bu kısa alıntı ve açıklama, en çok Sizi, GÜ Rektörü olarak Sizi mutlu kılmalı. Sorumluluğunu üstlendiği ve hizmet verdiği insanlar arasında, bu denli alçakgönüllü ^nurlu insanların bulunması, öncelikle Rektör olarak Sizi kıvandırmalıJtnutlu kılmalı ve onurlandırmalı.

Sayın Disiplin Amiri,

Bir an için, bütün saptamaların doğru olduğunu, yani, kaynak göstermeksizin, bir başkasının bilimsel yapıtının yada çalışmasının bütününü yada bir kısmını, kendi

yapıtım gibi gösterdiğimi, Rektörlüğünüzden telif ücreti aldığımı, akademik unvan kazanımda kullandığımı varsayalım. Yani, Disiplin Yönetmeliğinin 11/a-3 maddesindeki suçun tüm unsurları ile gerçekleştiğini kabul edelim. Bu durumda bile, disiplin amiri olarak, hakkımda soruşturma onayı verme, soruşturmacı görevlendirme ve ceza verme yetkiniz bulunmamaktadır. Bunun, dört nedeni bulunmaktadır:

1. Disiplin Yönetmeliğinin 11/a-3 maddesi, suçlama konusu kılınmak istenilen ders notlarımın yayım tarihlerinden **10-11** yıl sonra, 07.11.1998 günlü, 23516 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yani, 07.11.1998 öncesi böyle bir disiplin suçu ve cezası da bulunmamaktadır. Siz, ilgi alanınıza göre hukukçusunuz. Hukuk kurallarını, temel hukuk ilkelerini benden iyi bilmeniz, yetkinliğinizin gereğidir. Anayasanın "Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar"ı düzenleyen 38 inci maddesi; kimsenin işlendiği zaman yürürlükte bulunan yasanın suç saymadığı bir fiilden ötürü cezalandırılmayacağını açıkça belirtmektedir. Anılan maddenin ikinci paragrafı, bu kuralın, suç ve ceza zamanasını için de geçerli olduğunu belirtmektedir.

2. Disiplin Yönetmeliğinin 19 uncu maddesi de, ceza verme yetkisinin, disiplin cezasını gerektiren fiil ve hallerin işlendiği tarihten başlayarak iki yıl için geçerli olduğunu açıkça belirtmektedir.

3. Aynı düzenlemeyi,,yani ceza verme yetkisinin iki yıl içinde disiplin cezası verilmemesi durumunda ortadan kalkmasını, YÖK başkanlığının 03.05.1999 gün ve 9742 sayılı Yönergesinde de bulabilirsiniz.

4. 23 Nisan 1999 tarihinden önce işlenmiş disiplin suçlarından ötürü ilgililer hakkında, **DİSİPLİN SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMASININ YAPILMAMASI, SÜRMEKTE OLAN DİSİPLİN SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMALARININ İŞLEMEN KALDIRILMASI, KESİNLEŞMİŞ OLAN DİSİPLİN CEZALARININ İNFAZ EDİLEMEYECEĞİ**, 03.09.1999 günlü 4455 Sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Yasa ile hüküm altına alınmış bulunmaktadır.

Sayın Disiplin Amiri,

Siz, bana bildirildiği kadarı ile, 06.03.2002 gün ve 1386-2548 sayılı yazınız ile, soruşturmacı olarak görevlendirdiğiniz üç öğretim üyesine "kanunsuz emir" vermiş konuma düşmüş bulunmaktasınız. Kanunsuz emrinizin içeriğini bilmiyorum. Ancak, soruşturmacı olarak görevlendirdiğiniz üç öğretim üyesi, Anayasanın 137 inci maddesinde konu edilen biçimde, yönetmelik, tüzük, yasa ve Anayasaya aşıktan aykırı olan bu emri yerine getirmeme, bu aykırılığı Size bildirme görevini yapmaksızın, Sizden, emrin yazılı olarak yinelenmesini istemeksizin, kendileri de ya-

sadışı işlemler için uğraş vermeye başlamışlar ve açıkça işlenmiş olan suça, yeni katkılarda bulunmuşlardır. Anayasanın 6 ncı maddesi, hiç kimsenin yada organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisini kullanamayacağını buyurmaktadır. Siz, kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanmış konumdasınız. Siz, Anayasanın 129 uncu maddesindeki "memurlar ve öteki kamu görevlileri Anayasaya ve yasalara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler" kuralına aykırı olarak, yasalara göre olmayan/ortadan kaldırılmış bulunan ve sonuçta, taraflarına özdeksel ve tinsel sorumluluk yükleyen yasa dışı bir işlem yapmaktasınız. Görevlendirdiğiniz soruşturmacılara da, yasaya aykırı olarak suç işletmekte, onları suça yöneltmekteyiz.

Sayın Ayhan,

Gerçeklere, Anayasaya, yasalara, yönetmelik ve yönergelere açıkça aykırı olan bu işlemi neden yapıyorsunuz ? Öncelikle bunun yanıtının verilmesi gerekir. Çünkü, bir hukukçu olarak sizin, bu denli açık biçimde hukuk dışı, yasa dışı işlem yapmasının özel bir amacı olmalıdır. Benim görüşüme göre, sizi görev ve yetkilerinizi bana karşı kötüye kullanmanızın nedeni, özel husumet duygunuz olmalı. Sizi bu türden suça yönelten bir başka etmen de, siyasal ve ideolojik farklılığımız olmalı. Yoksa, görevini, yasaların, yönetmeliklerin ve hukuk devletinin gerekleri doğrultusunda yapması gereken birinin, sizin, bunları yapması, aklından geçirmesi mümkün değildir.

Sizi, Anayasaya aykırılığı ve Türk Ceza Yasasının 228 inci maddesindeki suçu işlemeye yönelten bir başka etmen, gerçek kişi olarak farklı bir varlığa sahip olan benim ile, Gazi Üniversitesi Öğretim Üyeleri Derneği adlı tüzel kişiliğin yönetim kurulu başkanını birbirine karıştırdığınızdır. Siz, GÜÖÜD'nin, tüzüğündeki yazılı amacı ile ilgili konularda çalışma yapmasından, kendisine iletilen bir kısım yasadışlılıkları, usulsüzlükleri, yolsuzlukları, sahtecilikleri, araştırılması için Rektörlüğünüze ve YÖK Başkanlığına taşımasından rahatsızlık duyuyorsunuz. Bunların açığa vurulmasını, sorgulanmasını, araştırılmasını istemiyorsunuz. Bunu önlemenin yolu olarak da, Anayasa ve yasadışı olarak ve yasadışı yöntemlerle suç yaratarak, yada yaratılması için buyruk vererek, görevlendirme yaparak, gerçek kişi olarak ayrı bir varlığı bulunan bana gözdağı vermek, beni baskılamak, terörize etmek istiyorsunuz. Ancak, tüzel kişilik olarak ortada duran GÜÖÜD, ben olmasam da, yine görevini yapacak, amaçları doğrultusunda hizmetini yürütecektir. Hem bu türden dışsal denetimden neden sakınıyor, neden rahatsız oluyorsunuz? Tam tersine, bunlardan, gerçeğin ortaya çıkmasına katkıda bulunan, usulsüzlük ve yolsuzlukların giderilmesinde size yardımcı olan bu çabalara teşekkür etmeniz, yüreklendirmeniz gerekmez mi? Dernek ve sendikacılık geleneğinden gelen size bunun daha yakışır olduğu görüşümdedir.

Sayın Disiplin Amiri,

Rektörlük görev ve yetkinizi, özel amaç ve siyasal nedenlerle, açıktan kötüye kullanıyorsunuz. Bundan amaçlananın, hakkımda kuşku yaratmak, kişiliğime saldırmak, toplumsal saygılığımı sarsmak ve 33 yıllık meslek onurumu zedelemek olduğunda hiçbir kuşku bulunmamaktadır. Oysa ki, rektör olarak göreviniz, bunun tam tersini yaparak, toplumsal saygılığımızın, meslek onurumuzun yükselmesine yardımcı olmanızdır. Anayasa ve yasa dışı emrinizi, suç oluşturan emrinizi geri çekmenizi, bu işlemin sürdürülmesi ve benden yazılı olarak özür dilenme durumunda, hakkınızda TCY'nın 228 inci maddesine giren suç nedeni ile hem ceza ve hem de tazminat davası açacağımı bildiririm. 03.06.2002"

"YÖK Başkanlığına

GÜ İİBF İktisat Bölümü Öğretim Üyesiyim. GÜ Rektörü Prof .Dr .Rıza Ayhan soruşturmacıların 27.05.2002 gün ve 10/004 sayılı yazılarından anladığım kadarı ile, 06.03.2002 gün ve 1386-2548 sayılı yazıları ile, hakkımda "intihal" suçu işlediğime dair inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmak üzere, üç kişilik bir komisyon oluşturmuştur.

Prof .Dr .Yalçın Örs, Prof.Dr .Metin Aktaş ve Prof .Dr .Hüsnü Çan'dan oluşan "inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmakla görevli komisyon", 27.05.2002 gün ve 10/004 sayılı yazılarının ilk paragrafında belirttikleri gibi, "sosyal bilimler alanında« 3 kişilik bir komisyon kurarak" eserlerimi inceletmişlerdir. Yine, Rektörlük tarafından görevlendirildiklerini belirten üç kişilik "inceleme ve soruşturma komisyonu", "kendileri tarafından oluşturulduğunu belirttikleri ikinci komisyon el ile, iki eserimde intihal yapıldığının belirlendiğini belirterek, benden savunma istemişlerdir. Prof .Dr. Yalçın Örs imzalı 06.05.2002 günlü ve Prof .Dr .Yalçın Örs, Prof .Dr .Metin Aktaş ve Prof.Dr.Hüsnü Can tarafından ortaklaşa imzalı 27.05.2002E gün ve 10/004 sayılı yazılar ile, bunlara verdiğim 13.05.2002 ve 02.06.2002 günlü yanıtlarım ektedir.

Hakkımda Rektörlükçe oluşturulan üç kişilik "inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmakla görevli komisyon "un ve bu komisyonun "sosyal bilimler alanından 3 kişilik bir komisyon" kurması, tümü ile yasaya, yönetmeliğe aykırılık taşımaktadır. Anladığım kadarı ile, disiplin amiri olan rektör, soruşturma emrinde "soruşturma konusunu somut olarak" belirtmemiş, adımı vererek, disiplin suçu işleyip/işlemediğimin incelenmesini ve gerekiyorsa bunun disiplin soruşturulmasına dönüştürülmesi buyruğunu vermiştir. Oysa ki, Başkanlığınızın 03.05.1999 gün ve 9742 sayılı Disiplin Yönetmeliği Uygulama Yönergesi'nin 4 üncü maddesinde yer alan kural; "hakkında soruşturma açılan kişinin ve soruşturma konusunun, soruşturma onayında açıklıkla/somut olarak belirlenmiş olmasıdır". Disiplin amiri-

nin görevi ve sorumluluğu, disiplin suçu hakkında doğrudan yada dolaylı olarak bilgi sahibi olduğunda, soruşturma yapabilme yada yaptırabilme ile sınırlıdır. (Bkz. Disiplin Yönetmeliği Md.17)

Disiplin amiri rektör, soruşturma onayında, soruşturma konusunu açıklıkla/somut olarak belirtmemiş olacak ki, soruşturmacı kıldığı üç kişi, soruşturma konusunu yaratma çabası içine girmişler, kendileri de, hakkımda, sosyal bilim alanından üç kişilik ikinci bir inceleme komisyonu oluşturmuşlardır. Rektör tarafından, inceleme ve soruşturmacı olarak görevlendirilen üç kişi, sosyal bilim alanından görevlendirdikleri üç kişilik komisyonun değerlendirmelerini, yanıtlamam için bana göndermişlerdir. Bütün bunlar yasaya, yönetmelik hükümlerine ve Başkanlığımızın Yönergesine açıkça aykırıdır. Rektör yada disiplin amirlerinin görevi, disiplin suçu üretmek değildir. Onlar, kendilerine, doğrudan yada dolaylı olarak iletilmiş bulunan disiplin suçunu, doğrudan yada görevlendireceği soruşturmacı eli ile soruşturabilirler. Kendilerine soruşturma görevi verilenler ise, ayrı bir komisyon oluşturarak, disiplin suçunu üretme görevini onlara aktaramazlar. Bütün bunlar, üniversitemizde yaşanan hukuk dışılıkların hangi boyutlara vardığının kanıtıdır. Tek başına bu bile, başta rektör olmak üzere, disiplin soruşturması görevini üstlenenler ile onlar eli ile oluşturulan komisyonu oluşturanlar hakkında yasal işlem yapılmasını gerektirmektedir. Kurulunuzdan, öncelikle, bu nedenden, ilgililer hakkında disiplin soruşturması yapmanız isteminde bulunuyorum.

Kurulunuz tarafından istenilmesi durumunda, sıralı disiplin amiri olan Rektör tarafından, soruşturma onayının çerçevesi ortaya çıkacaktır. Bunu bilmiyorum. Bununla birlikte, rektör tarafından "hakkımda inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmak üzere" görevlendirilen üç kişi, kendilerinin belirledikleri üç kişiye hazırlattıkları rapora dayalı olarak, bana disiplin soruşturmasına karar vermişler ve kendi elleri ile oluşturdukları alt komisyonun raporuna dayalı olarak benden savunma isteminde bulunmuşlardır. Yani soruşturma konusu, disiplin amiri olan rektöre değil, alt komisyon tarafından belirlenmiştir. Soruşturmacıların, kendi başlarına alt komisyon yada ikinci elden, taşeron sıfatı ile soruşturmacı belirlemelerinin hiçbir yasal dayanağı bulunmamaktadır. Rektör tarafından inceleme ve soruşturma görevi verilenler, kendi yetersizliklerini, bu alanda sorgulama ve değerlendirme yapamayacaklarını bildiklerinden, bu gerekçe ile, soruşturma görevinden başlanmalarını isteme yerine, alt komisyon kurarak, onlar eli ile suç üretimi yöntemini seçmişlerdir. Sosyal bilimler alanından kurulan bu üç kişilik alt komisyonun kimler olduğundan ve raporlarından da bilgi sahibi değilim. Bunlar gizlenmektedir. Kurulunuzun başlatacağı soruşturma, bu üç kişilik alt komisyonun, akademik unvan açısından, benimle denk olup olmadığı ve raporlarının içeriği ortaya çıkacaktır.

Alt komisyon raporuna dayalı olarak bana yöneltilecek suçlama, her iki yazıda da,

farklılık göstermektedir. Suçlama konusu kılınmak istenilen yapıtlarım ile bu suçun oluşumunda kullandığım yapıtlar, her seferinde değiştirilmekte ve olmayan yapıtlar, alıntı yaptığım yapıtlar olarak gösterilebilmektedir. Bunlarla ilgili olarak, kendilerini soruşturmacı olarak tanıtanlara verdiğim, 13.05.2002 ve 12.06.2002 günlü yanıtlarım ektedir.

Bilindiği gibi, bana yöneltmek istenilen "intihal suçu" diye bir suç ne yasamızda ve ne de Disiplin Yönetmeliğinde bulunmamaktadır. Eğer, inceleme ve soruşturma ile görevlendirilenlerin nitelemesi olan intihal suçunu, Disiplin Yönetmeliğinin II/a-3 maddesinde yer alan "bir başkasının bilimsel eserinin veya çalışmasının tümünü veya bir kısmını kaynak belirtmeden kendi eseri gibi göstermek" suçu olarak kabul edersek, bu kez de karşımıza, bunun "suç" olarak, hukuksal bir yaptırım konusu kılındığı tarih çıkmaktadır. Bilindiği gibi, Disiplin Yönetmeliğinin II/a-3 üncü maddesi, 7.11.1998 gün ve 23516 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlük kazanmıştır. Yani, 7 Kasım 1998 öncesi, II/a-3 üncü maddesinde tanımını bulan bir disiplin suçu ve bu nedenle de disiplin cezası bulunmamaktadır.

Hakkımda soruşturmacılar tarafından oluşturulan alt komisyonca üretilen suç, tümü gerçeklik taşısa bile-gerçeklik taşımadığı, başvurumun ekleri incelenirse, açıkça görülmektedir- yayım tarihi Ocak 1987 ve 1988 olan iki ders notuna dayanılarak istenilmektedir. Yani, başkalarının eserlerini yada bir bölümünü, kaynak belirtmeden kendi eserim gibi göstersem bile, Ocak 1987 ve 1988'de, bu eyleminin disiplin soruşturmasına konu oluşturması söz konusu değildir. Disiplin amiri rektör, soruşturmacı kılınanlar ve onların oluşturduğu komisyon, işlese bile, işlendiğinde suç olmayan bir eylemimi, Anayasanın 38 inci maddesine aykırı biçimde, soruşturma konusu kılabilirler. Anayasanın 38 inci maddesi, evrensel bir hukuk kuralını yansıtmaktadır: **KİMSE,İŞLENDİĞİ ZAMAN YÜRÜRLÜKTE BULUNAN YASANIN SUÇ SAYMADIĞI BİR FİİLDEN ÖTÜRÜ CEZALANDIRILAMAZ.** Türk Ceza Yasasının 1 inci maddesi ise şöyledir :**YASANIN AÇIKÇA SUÇ SAYMADIĞI BİR FİİL İÇİN KİMSEYE CEZA VERİLEMEZ.** TCK'nun 2 nci maddesini, yinelemek isterim : **İŞLENDİĞİ ZAMANIN YASASINA GÖRE CÜRÜM YADA KABAHAHAT SAYILMAYAN FİİLDEN ÖTÜRÜ KİMSEYE CEZA VERİLEMEZ.**

Disiplin amiri olan rektör, inceleme ve gerektiğinde soruşturma yapmakla görevli kılınanlar ve onların oluşturdukları alt komisyon, bu temel kuralların yanısıra, ne Disiplin Yönetmeliğinin zanaşımını düzenleyen 19, ne Kurulunuzun Disiplin Yönetmeliği Uygulama Yönergesinin 2 nci, ne de 4453 Sayılı Yasanın 1 inci maddesini gözetmeksizin, bu hükümlere aykırı olarak, disiplin suçu üretmek için özel bir çabaya girişmişler, ancak, bunu bile yüzlerine gözlerine bulaştırmışlardır. Yani, disiplin amiri ve görevlendirdikleri ve görevlendirilenlerin görevlendirdikleri, "suç üretimi becerisini" bile gösterememişlerdir. Bütün bunlar, sorumlusu oldu-

ğunuz yükseköğretim kurumlarımızın hangi kadrolar, hangi kafalar eli ile yönettildiğini ortaya koymaktadır.

GÜ rektörü kanunsuz emir vermiştir. Kaynağını Anayasadan ve yasadan almayan bir yetki kullanmıştır. Anayasaya ve yasalara sadık kalarak çalışmakla yükümlü olmasına karşın, tam tersine, Anayasa ve yasalara açıktan aykırı olarak çalışma yürütmektedir.(Bkz. Anayasa Md.6 ve 129) Görevini, özel ve siyasi nedenlerle kötüye kullanma suçunu işlemiştir. (Bkz.TCK Md.228) Bu nedenle, hakkında hem disiplin işlemi ve hem de ceza kovuşturması başlatılması gerekmektedir. Disiplin ve ceza soruşturmasının başlatılması isteminde bulunmaktayım.

ProfDr. Yalçın Örs(GÜ TEF Dekanı), ProfDr. Metin Aktaş (Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı), Prof.Dr.Hüsnü Can; yazılı uyarılarıma karşın, yönetmelik, yasa ve Anayasa hükümlerine açıktan aykırılık taşıyan "kanunsuz emri" yerine getirmeyi sürdürmüşler ve kanunsuz emir konusunda, emri verene bildirimde bulunmamışlardır .(Anayasa Md.137) Konusu suç oluşturan emri, yerine getirdikleri ve yetkileri bulunmamasına karşın, alt komisyon oluşturdukları için ve yasal olmayan bu alt komisyonda görev alanlar hakkında, dekan olduklarından ya doğrudan Kurulunuzca yada Rektörlük kanalı ile disiplin ve ceza soruşturması açılması yada açtırılması isteminde bulunmaktayım.

Bu türden Anayasal, yasal kuralların tanınmadığı yerlere üniversite demek, onları, hukuk devleti olarak tanımlanan Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kurumları olarak nitelemek mümkün değildir. Yapılanlara göz yummak, görmezlikten gelmek, yalnızca suç ortaklığı anlamına gelmeyecek, yükseköğretim kurumlarının işlevini yapmasını ortadan kaldıracak, üniversiter yaşamı "kan davası" güdülen yerlere dönüştürecektir. Hukuksuzluk, hukuksuzluğa göz yumma, arka çıkma, hukuksuzluğa çağrı yapmak anlamına gelecektir. Oysa ki, hukuk, günü gelende herkese, YÖK Başkanlarına,YÖK üyelerine, Üniversite Rektör ve Dekanları ile öğretim elemanlarına, sıradan bir yurttaş kadar herkese gerekebilecektir. Herkesin hukuka gereksinim duyacağı anlarda hukuku yanlarında bulabilmeleri, hukuksuzluğa meydan vermemelerinden geçer. Bu nedenle, hukuk devletinin, yasa devletinin gereklerinin yerine getirilmesini sağlayınız. Bu, Kurul olarak sizlerin görevidir.

Eğer, bu yasal gerekler yapılmaz, kaynağını anayasa ve yasadan almayan zulmün sürdürülmesine göz yumulur ise, Anayasal ve yasal kurullar ile Kurulunuzun Yönergesi hükümlerinin açıkça çiğnenmesine olanak tanınırsa, sorumlular hakkında 2547 Sayılı Yasa ve Disiplin Yönetmeliği hükümleri yerine getirilmezse, sorumluları hakkında suç duyurusunda bulunacağımı, uğradığım özdeksel ve tinsel zararlarım için ödence davası açacağımı bildiririm..."

(Kitap basıma hazırlandığında soruşturma sürmekte idi.)

ÖRNEK 30- Kırıkkale Üniversitesi İİBF Dekanı Prof .Dr. Bedriye Saraçoğlu hakkında "iki gün göreve gelmediği", "bir gün göreve geç geldiği", "bir gün görevinden erken ayrıldığı", "daha önce de pek çok kez izinsiz gelmediği" gerekçesi ile disiplin soruşturması açılır ve kendisine, Disiplin Yönetmeliğinin 8/d maddesi uyarınca "1/8 oranında aylıktan kesme" cezası verilir. Rektörlüğün 06.07.2001 gün ve 627/3289 sayılı işlemi; gelmediği ileri sürülen günlerin birisinde hasta sevk belgesi ile GÜ Mediko Sosyal Merkezinde muayene olduğu, öteki gün ise bilimsel çalışmaları ile ilgili olan bir konuda görüşüne başvurulmak üzere Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'ndan kendisinin çağrılması üzerine söz konusu yere gittiği, görevine geç gelip erken ayrıldığı ve daha önceleri de pek çok izinsiz yere gelmediği savlarının doğru olmadığı ileri sürülerek dava konusu kılınır.

Kırıkkale İdare Mahkemesi, E:2001/474, K:2002/9 sayılı dosyada işlem gören davayı, 08.01.2002 günü sonuçlandırır ve dava konusu işlemin ortadan kaldırılmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanları ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 8/b maddesinde "özürsüz olarak en çok iki gün göreve gelmemek, kısmi statüde bulunan öğretim üyesi için kesintisiz en çok sekiz saat devamsızlık göstermek" fiilini işleyenlerin, aylıktan kesme cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin incelenmesinde, davacının 10 Mayıs ve 14 Mayıs 2001 günlerinde göreve gelmediği, 11 Mayıs 2001 günü görev yerini 11,45'de terkedip yeniden dönmediği, 7 Haziran 2001 günü saat 11.45'e kadar görevine gelmediğinin tutanaklar ile saptandığı, daha önce de pek çok izinsiz göreve gelmediği gerekçesi ile Kırıkkale Üniversitesi Rektörlüğünün 06.07.2001 gün ve 627/3289 sayılı davaya konu işlemi ile, 1/8 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırıldığı anlaşılmakta ise de, davacı tarafından mahkememize sunulan belgelerden, davacının 10.05.2001 gününde GÜ MSM Hasta Protokol Defterine 33408 protokol numarası ile kaydolunarak muayene olduğu, 14.05.2001 gününde Başbakanlık HM'ndan bilimsel görüşlerine başvurulmak üzere çağrılması üzerine, anılan yere gittiği konusunda davacının bildirimiminin bulunduğu, 11.05.2001 günü ise, öğretim üyeleri ile toplantıda oldukları, bütün gün görevinin başında bulunduğu konusunda düzenlenen tutanakların bulunduğu, 06.06.2001 gününde Dr .Muhittin Ülker Acil Yardım ve Travmatoloji Hastanesi Âcil Servisinde yapılan muayenesi sonucunda yedi gün dinlenme raporu aldığı ve bu nedenle saat 11.45'e kadar görevine gelmediği savlanan 07.06.2001 günü sağlık izninin olduğu anlaşılmakta olup, davacı tarafından hukuken geçerli bilgi ve belgelerle ortaya konulan özürlerinin davalı idarece kabul edilmesi gerekirken, bu bilgi ve belgelerin tersine bir kanıt ortaya konulmadan, söz konusu özürlerin kabul edilmeyerek disiplin cezasının verilmesine ilişkin olarak oluşturulan dava konusu işlemde neden yönünden hukuka uyarlık görülmemiştir. Öte yandan, davacının daha önce de pek çok kez izinsiz göreve gelmediği konusu ile ilgili olarak, davalı idare tarafından Mahkememize sunulan ve davacı hakkında düzen-

lenen tutanaklar için yasaya uygun olarak herhangi bir soruşturma açılmadığı ve yapılan soruşturmada bunlara ilişkin olarak bir değerlendirmeye gidilmediği, soruşturmanın yalnızca yukarıda sözü geçen saptamalara dayanılarak yapıldığı ve buna göre de aylıktan kesme cezası verilmesi nedeni ile, bu saptamaları bu cezaya dayanak oluşturmanın mümkün olmadığı kanısına varılmıştır..."

ÖRNEK 31- Kırıkkale üniversitesi İİBF Dekanı Prof.Dr. Bedriye Saraçoğlu hakkında "olumsuz sicil raporu" düzenlenir. Rektörlük, olumsuz sicili; Prof. Saraçoğlu'nun, devamsızlık nedeni ile 1/8 oranında aylıktan kesme cezası almasına(bu ceza yukarıdaki karar ile ortadan kaldırılmıştır), yasaları anlamakta ve uygulamakta yetersiz olduğu, fakültesinde huzur ortamını sağlayamadığı, fakülte dekanına yakışmayacak davranışlarda bulunduğu, görevini aksattığı, görevini yansız olarak yerine getiremediği nedenlerine dayandırmıştır. İşlem idari yargıya taşınır.

Kırıkkale İdare Mahkemesi, E:2001/601, K.2002/96 sayılı dosyada işlem gören davayı, 06.03.2002 günü sonuçlandırır ve dava konusu işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir : "...Yükseköğretim Üst Kuruluşları ve Yükseköğretim Kurumları Sicil Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde; sicil raporlarının açık ve seçik olarak doldurulacağı, kanıların olumsuz olması durumunda, kanıyı doğrulayan raporların eklenmesinin koşul olduğu, birinci ve ikinci derece sicil amirlerinin kamları arasında uyumsuzluk olduğu takdirde üçüncü derece amirinin görüşüne itibar olunacağı;Sicil amiri iki olduğunda, ikinci amirin görüşüne uyulacağı hükme bağlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden, KÜ İİBF Dekanı olarak görev yapan davacının, 2001 yili sicil raporunda, Üniversite Rektörünün birinci sicil amiri sıfatı ile, davacı hakkında zayıf ve yetersiz olarak görüş bildirdiği, YÖK Başkanının da birinci sicil amirinin görüşüne katılması ile, davacının 2001 yılı sicilinin olumsuz olarak düzenlendiği, sicil raporunun olumsuz düzenlenmesine altlanan ve birinci sicil amiri tarafından hazırlanan raporda; davacının devamsızlığından ötürü 1/8 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırıldığı, 2547 Sayılı Yasanın 39 uncu maddesindeki yetkisini, kendisine de izin verebileceği biçiminde yorumlamasının ve araştırma görevlilerine fakültede ders verdirmesinin, yasaları anlamakta ve uygulamakta yetersiz olduğunu ortaya koyduğunu, fakültede öğrenciler arasında 29.04.2001 gününde ortaya çıkan bir olayda Önlem almaması nedeni ile, fakültede huzur ortamını sağlayamadığını, fakültede, yönetim kurulu kararı uyarınca Ankara'daki bir bilimsel toplantıya katılımı nedeni ile kendisini yolluklu ve yevmiyeli görevlendirmesinin, fakülte dekanlığına yakışmayan davranış olduğu, 2001 yılı yıllık iznini kullanmaya giderken Rektörlüğe göndermesi gereken, acil durumlarda nerede olduğunu gösterir izin formunu doldurmadan rektörden gerekli izni almadan görev yerini terketmesinin ve yeni eğitim/öğretim yılı ders planlamasını yapmakta gecikmesinin görevini aksattığını gösterdiği, dekan yardımcısını ve bir öğretim üyesini görevden alıp, haklarında gereksiz disiplin soruşturmaları açma-

sının, ve bu kişiler hakkında açılan soruşturmalarda, soruşturmacı olarak görevlendirdiği kişinin, Rektöre hakaretten ötürü hakkında soruşturma açılan kişi olmasının, görevini yansız olarak yapmadığını gösterdiği yolunda düşünce ve değerlendirmelerle, davacıya yönelik suçlamalara yer verildiği, bu suçlamaların tamamının disiplin soruşturmasını gerektiren eylemler içerdiği, yalnızca devamsızlıktan ötürü davacı hakkında soruşturma açıldığı ve 1/8 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırıldığı, söz konusu cezanın iptali istemi ile davacı tarafından mahkememizde açılan davada, 08.01.2002 gün ve E:2001/474, K.2002/9 sayılı kararımızla işlemin ortadan kaldırıldığı, Öğretim Elemanları için düzenlenen sicil raporlarında, Yükseköğretim Yasasının 4 ve 5 inci maddelerinde belirtilen amaç ve ilkeleri gerçekleştirmedeki tutum ve uyum ile öğretim, araştırma ve uygulama yeteneği konularının değerlendirme konusu yapıldığı anlaşılmıştır. Yukarıda anılan yönetmelik hükümlerine göre, hakkında sicil raporu düzenlenen öğretim elemanının iki sicil amiri olması durumunda, ikinci sicil amirinin görüşüne itibar olunacağı, sicil raporundaki kanının olumsuz olması durumunda, kanıyı doğrulayan raporların eklenmesinin zorunlu olduğu sonucuna varılmıştır. Davacı hakkında düzenlenen ve sicil raporuna eklenen rapordaki suçlama ve değerlendirmelere ilişkin konuların Yükseköğretim Yasasının 4 ve 5 inci maddelerinde belirtilen amaç ve ilkelerle ve öğretim ve araştırma yeteneği ile ilgisi bulunmayıp, davacının yasaları anlamakta ve uygulamakta yetersizliği, fakültede huzur ortamını sağlayamadığı, fakülte dekanlığı ile bağdaşmayacak davranışlarının olduğu, görevini aksattığı, görevini yansız yapmadığı yolundaki görüşlerin, uygulama yeteneği ile ilgili olduğu, ancak anılan konulara ilişkin olarak yapılan somut eylemlere yönelik suçlamalar disiplin suçu oluşturacak nitelikte olduğundan ve disiplin soruşturması ile sonuçlandırılması gerekirken, yalnızca soyut değerlendirme biçiminde davacının üzerine atılı durumda bırakılması, suçsuzluk karinesine ters düşeceği gibi, sicil raporlarının düzenlenmesine de atlanılamaz. Bu duruma göre, davacı hakkında sonuçlandırılmış somut eylemlerin varlığından söz edilemeyeceğinden, soyut suçlama ve değerlendirmelere dayanılarak oluşturulan 2001 yılı sicilinin olumsuz düzenlenmesi yolundaki dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir..."

ÖRNEK 32- Selçuk Üniversitesi MMF Jeoloji Mühendisliği bölümü Mineroloji-Petrografi ABD Araştırma Görevlisi Dr. Necati Karakaya'nın, görev süresi uzatılmayarak, yeniden ataması yapılmaz. 13.04.2001 gün ve 281/2345 sayılı Rektörlük işleminin yürütülmesinin durdurulması ve ortadan kaldırılması amacı ile açılan davayı, Konya İdare Mahkemesi, 06.02.2002 gün ve E:2001/684 sayılı kararı ile, yürütmenin durdurulması istemini reddeder. Davacı, bu karara Konya Bölge İdare Mahkemesinde itiraz eder.

Konya Bölge İdare Mahkemesi, Y.D.İtiraz 2002/68 sayılı dosyayı,19.03.2002 günü sonuçlandırır ve yürütmenin durdurulması istemini reddeden kararın kaldırılmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : " ...2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesinin (a) ftk-

rasında, "arş. görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili öteki görevleri yapan öğretim yardımcılarıdır. Bunlar, ilgili ABD ve ASD başkanlıklarının önerisi, bölüm başkanı, dekan, enstitü,yüksekokul ve konservatuvar müdürünün olumlu görüşü üzerine, rektörün onayı ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar, atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer" hükmü yer almıştır. Yukarıda yer alan hüküm uyarınca araştırma görevlilerinin atanması ve görev sürelerinin uzatılması konusunda yönetimin takdir yetkisi bulunduğu tartışmasız ise de, bu takdir yetkisi mutlak ve sınırsız olmayıp, hukuka uygun ve gerekçeli olarak kullanılmak zorundadır. Madde metninde öngörülen usule göre atanması yapılan bir arş .görevlisinin süresi sonunda görev süresi uzatılmayarak yeniden atanmaması yolundaki işlemin kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun oluşturulmuş olması gerekmekte olup, anılan türdeki işlemlerin neden unsuru yönünden hukuksal denetime bağlı olduğu da yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesindeki usule göre 06.04.1990'da arş. görevlisi olarak atandığı,1991'de yüksek lisansı tamamladığı, 1998'de de doktorasını tamamladığı, 11 yıl kesintisiz olarak arş görevlisi olarak görev yaptığı, davalı idare savunmasına göre görev süresinin uzatılmaması işlemine, doktora tezinin bir TÜBİTAK araştırmasından alınması ve hakkında uygulanan disiplin cezalarının dayanak olarak gösterildiği, davacının doktora tezinin TÜBİTAK araştırmasından alınması savı ile ilgili olarak soruşturma başlatıldığı ve yapılan soruşturma sonucu dosyanın, Disiplin Yönetmeliğinin 11/a-3 maddesi uyarınca kamu görevinden çıkarma cezası verilmesi için YÖK Yüksek Disiplin Kuruluna gönderildiği, YÖK Yüksek Disiplin Kurulunun 26.12.2001 gün ve 2001/11 sayılı kararı ile ise, davacıya atılan eylemin gerçekleşmediği, doktora tez çalışmasının TÜBİTAK tarafından desteklenen bir proje biçiminde yürütülmesinin suç oluşturmadığı, bu nedenle suç unsurlarının oluşmadığından önerinin geri çevrilmesine karar verildiği, davacı hakkında uygulanan disiplin cezalarının ise, Konya İdare Mahkemesinde dava konusu yapıldığı, bu davalardan altınısın davacı lehine ortadan kaldırılma kararı ile sonuçlandığı,bir davanın ise geri çevrildiğini, bunun ise uyarma cezasını içeren bir dava olduğu anlaşılmaktadır. Bu durumda, doktora tezinin bir TÜBİTAK araştırmasından alınması savı, YÖK Yüksek Disiplin Kurulu kararı ile sabit görülmeyen ve hakkındaki disiplin cezaları da yargı kararları ile ortadan kaldırılan davacı hakkında, bu gerekçelerle görev süresinin uzatılmaması yönünde kullanılan tekdir yetkisinin kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olarak kullanılmadığı sonucuna varıldığından, dava konusu işleminde neden unsuru yönünden hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Her ne kadar davacı hakkındaki uyarma cezasına ilişkin olarak açılan dava red ile sonuçlanmışsa da, bu cezaya dayanak oluşturan eylemin(salonda bir yrd.doç. olmasına karşın salon başkanı olarak görev alması) nitelik açısından görev süresinin uzatılmaması yönünde oluşturulan dava konusu işleme gerekçe oluşturmayacağı da açıktır..."

ÖRNEK 33- Ege Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik bölümü Öğretim Üyesi Prof.Dr.Kayhan Kantarlı hakkında, F.Busche isimli yazarın yapıtım bütünü ile çevirerek, Fizik I ve Fizik II adı altında ders notu olarak hazırlayıp bastırıldığı, bu teksirlerde hiçbir biçimde çeviri olduğunun belirtilmediği, söz konusu teksirlerden telif ücreti alarak devleti dolandırdığından ötürü, disiplin soruşturması açılır. Fakülte Disiplin Kurulu, 23.09.1998 gün ve 1 sayılı karar ile; Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 5 inci maddesi e bendine uyan fiil ve hallerin varolduğuna, ancak olayın zaman aşımına uğraması nedeni ile ceza verilmemesine karar verilir.

Prof .Kay hanlı; hem yapılan isimsiz ihbarın ve hem de suçlamanın asılsız ve gerçek dışı olduğu ve olayda ceza zaman aşımı bulunduğu bilinmesine karşı soruşturma açtırılmasının kasıtlı ve hukuk dışı olduğu; devleti dolandırma gibi önemli bir iftiraya karşı üniversite yönetiminin isteyerek ve bilerek kişiliğini karalama amacı ile hareket ettiğini gösterdiği, yayınladığı teksirlerde bütün kaynakları gösterdiği, yayınlamada kurallara uyduğu, yerleşik etik kurallara göre esas olan kaynakların bir liste biçiminde açıkça ve eksiksiz olarak belirtilmiş olduğu, bu biçimde verilmiş disiplin kurulu kararının hukuka uygun olmadığı, soruşturmanın husumet ve kişiliğine hakaret amacı ile yapıldığı gerekçeleri ile, idari yargıya gider. İstem, hem disiplin kurulu kararının iptali ve hem de 1 milyar liralık tinsel ödence içerir.

Davalı Rektörlük, savunmasında, dava dilekçesinin usule uygun olarak düzenlenmediğini, disiplin cezasına konu kararın davacının çıkarını olumsuz yönde etkilemediğini, bu nedenle iptal kararma konu kılınamayacağını, husumet ve kasdı gösterir bir somut olay yada eski yakınmasının yahut geçerli bir kanıtının bulunmadığını, ortada davacıyı karalama, davacıya iftira atma yada hakaretin bulunmadığını, basına bilgi verilme savının dayanaksız olduğunu belirterek, davanın reddedilmesini ister.

İzmir 3. İdare Mahkemesi, E.1998/906, K. 1999/566 sayılı dosyada işlem gören davayı, 17.06.1999'da sonuçlandırır ve kararı ortadan kaldırarak, davacıya 100 milyon Tisi tinsel ödence ödenmesine karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Dosyanın incelenmesinden; davacının yayınladığı Fizik I ve Fizik II ders notu teksirlerinin F. Busche'ye ait "Introduction to Physics For Scientist and Engineers" adlı eserin aynen türkçe tercümesi olduğu; davacının aynen tercüme ederek yayınladığı teksirlerden ötürü telif ücreti alarak devleti dolandırdığı ihbarı üzerine açılan disiplin soruşturması sonucu EÜ Fen Fakültesi Disiplin Kurulunca verilen 23.09.1998 gün ve 1 sayılı kararla; davacının telif ücreti isteminde bulunduğu, ancak kendisine telif ücreti ödendiğine ilişkin herhangi bir kaydın bulunmadığı, konuların işlenişi, biçim,tablo,örnek alıştırma ve metin sonundaki problemler yönünden anılan kitaptan çok sayıda alıntı yapılmış olmasına karşın, teksirlerin sonunda kaynaklar bölümünde F. Busche'nin kitabının ilk sıraya konulmuş olmakla birlikte, önsözde söz konusu kitabın esas alındığının belirtilmemiş olmasının bilimsel etik yönün-

den, bir eksiklik olduğu, bu eksikliğin disiplin yönetmeliğinin 5 inci maddesinin (e) bendine uyan fiil ve hal olarak belirlendiği, ancak olayın üzerinden dokuz yıl geçtiğinden ceza zamanaşamına uğradığı nedeni ile ceza vermenin mümkün olmadığına karar verildiği anlaşılmıştır. Olayda; fakülte yönetim kurulunun 23.09.1998 gün ve 1 sayılı kararının dava konusu edilen kısmının, davacının görevi boyunca heran ilgilinin karşısına çıkartılabileceği açık olup, ilgilinin çıkar ilgisinin bulunduğu ve bu yönüyle de sonuç doğuran bir işlem olduğu sonucuna varılmaktadır. Davacının yayımladığı Fizik I ve Fizik II adlı teksirlerin F.Busche'ye ait kitaptan yararlandığı, bu kitabın teksirin sonunda yer alan kaynaklar bölümünün ilk sırasında yazılmış bulunmasında bilimsel etik kurallarına aykırılık değil, tam anlamda uygunluk bulunmaktadır. Esas olan, yararlanan kaynakların esas eserin sonundaki kaynaklar bölümünde gösterilmesidir. Bu bölümde yer alan bir kaynağın, ayrıca, önsözde yararlanan bir kaynak gösterilmesine ilişkin bilimsel etik kuralı bulunmamaktadır. Bu yönden dava konusu fakülte disiplin kurulu kararında yer alan, özsözde söz konusu kitabın esas alındığının belirtilmemiş olmasının bilimsel etik yönünden bir eksiklik olduğunun belirtilmesinde hukuksal yanlıgı, bir başka deyişle yerindelik bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda ortada bilimsel etik kurallarına uygun olmayan bir davranış bulunmadığı gibi, bunun sonunda davacının disiplin yönetmeliğinin 5/e maddesi kapsamına giren kusurlu bir eylem ve hareketi de bulunmamaktadır. Bu nedenden fakülte disiplin kurulu kararında bilimsel etik yönünden bir eksiklik ve disiplin yönetmeliğinin 5/e maddesine uyan fiil ve hallerin varolduğuna ilişkin kısmında hukuka uygunluk bulunmamaktadır. Tinsel ödeneye gelince; dava konusu olayda idare, davacı hakkında ileri sürülen savlara ilişkin hiçbir dayanak göstermediği gibi, davacının suça konu olacak herhangi bir eylemi de bulunmamaktadır. Gerçeklik derecesi ne olursa olsun, davacının üzerine atılı disiplin suçu, akademik kariyerin en üst noktasında bulunan davacının tinsel varlığında kuşkusuz derin yaralar açacak, büyük acı ve üzüntüler doğuracak ve onun üniversite toplumundaki kişiliğine, özel ve resmi ilişkilerine ağır bir darbe vuracaktır. İdare, kamu hizmetlerinin görülmesi sırasında, kişilerin uğradığı zararları gidermekle yükümlüdür. Ancak, bilindiği gibi, tinsel edence, hiçbir zaman tam bir giderici aracı değildir. Onun asıl işlevi, kusurlu yana uygulanacak yaptırımın, zarar görende uyandıracığı huzur ve adalete güven duygusunun elde edilmesidir. Bu durumda, dava konusu kararda yer alan saptamalar, gerçekleşen bu tüm olgu ve unsurlar, davacının kişisel değerlerinin, kişilik hakkının saldırıya uğradığını göstermektedir. Bu nedenle mahkememizce, tinsel ödenenin tinsel giderme aracı olma niteliği de gözönünde bulundurularak, duyduğu acı ve üzüntünün belirli ölçüde de olsa giderilememesi amacı ile, takdiren 100 milyon lira tinsel ödenenin davalı idare tarafından davacıya ödenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."

Rektörlük, kararı temyiz eder. Danıştay 8.Dairesi, E:1999/3129, K.1999/5716 sayılı

dosyada işlem gören davayı, 2.11.1999 günü sonuçlandırır ve İzmir 3.İdare Mahkemesi kararını onaylar. Ancak, tinsel ödünceye ilişkin kısmı bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: "...İdare Mahkemesince, işin aslı incelenerek, davacının bilimsel etik kurallarına uygun olmayan bir davranışı bulunmadığı, bu nedenle Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 5/e maddesi kapsamına giren kusurlu bir eylemi olmadığı sonucuna varılarak işlem ortadan kaldırılmış ve 100 milyon lira tinsel ödünceye hükmedilmiştir. Olayda, davacının üzerine atılı eylemin üzerinden dokuz yılı aşkın bir süre geçtiği ve ceza verme yetkisi açısından zamanaşımına uğradığı açık olup, açılan soruşturmada davacının üzerine atılı suçu işleyip işlemediği yönünde bir saptama yapılması hukuka aykırıdır. Bu durumda, idare mahkemesince işlemin bu gerekçe ile ortadan kaldırılması gerekmekte ise de, idare mahkemesi kararı yerinde görüldüğünden, kararın işlemin iptaline yönelik kısmına ilişkin temyiz isteminin dayanağı yoktur. İdare Mahkemesi kararının tinsel ödünceye ilişkin bölümüne gelince; tinsel zarar deyiminden, mağdurun kişiliğine yapılmış bir saldırı sonucu duyduğu fiziki ve psikolojik ızdıraplar anlaşılır. Özdeksel zararda olduğu gibi, tinsel zararın da ancak kesin, kişisel ve doğrudan olması durumunda giderimi söz konusudur. Olayda ise, davacı hakkında yapılmış bir suçlama nedeni ile, rutin bir soruşturma açılarak, gerekçesi yukarıda anılan hukuka aykırı bir işlem oluşturulması açık ise de, bunun davacının kişilik haklarına açık bir saldırı olmadığı sonucuna varılmış olup, ortada tinsel ödünce gerektirecek bir durum bulunmadığından, idare mahkemesi kararının tinsel ödünceye ilişkin kısmında yerindefiik görülmemiştir..."

İŞLEM VE KARARIN YORUMU : İşlem, "Bir Grub Öğretim Üyesi " diye "Sayın Rektörüm" diye başlayan, 10.07.1998 bir yazı üzerine başlatılmıştır. Gerçekte, imzasız böyle bir yazının işleme konmaması gerekirdi. Yazının Rektörlük evrakına kayıt tarihi 15.07.1998 .soruşturmacı olarak görevlendirilen Prof. Dr. Çetinkaya'nın, savunma istem yazısı ise, 17.07.1998 tarihini taşımaktadır. Bütün bunlar, kurulu bir tezgahın belirtilerini içermektedir. Rektörlük, işleme almaması gereken bir yazıyı, hemen fakültesine aktarmış, fakültesi ise, hiç duraksama göstermeksizin, konunun gerçekliliğini araştırmadan, kendi kayıtlarında bulunması gereken konulan bile sorgulamaksızın, disiplin işlemini başlatabilmiştir. Düzmecelik burada kendisini ele vermektedir. Suçlamanın gerçek olmadığı, imzasız yazıdan sırtılmaktadır. Çünkü, muhbirlik yapılırken ve soruşturma istenilirken, önce rektöre yağ çekilmekte, yakalalık yapılmakta, sonuçta ise, beklentilerinin " Geleceğin aydınlık ve dürüst akademisyenlerine örnek olması amacı ile gereğini yapacağınızı ümit ediyor, saygılar sunuyoruz" denmektedir. Aydınlık ve dürüst akademisyen, öncelikle, kendi adını ve imzasını saklamayan kimse demektir. Olsa olsa bunlara "alçak akademisyenler" denilebilir.

23.09.1998 günlü Disiplin Kurulu Kararı ise,başı başına soruşturma konusu kılınacak ayıplar taşımaktadır. Disiplin Kurulu 09.09.1998 günü toplanmış olmasına karşın, top-

lantı tarihi olarak 23.09.1998 günlü tutanak düzenlenebiliyor. Disiplin Kurulunda, raportörün görüşü üzerine, Prof.Kantarlı'nın suçsuz olduğu, oybirliği ile kararlaştırılıyor. Ancak, karar, toplantının üzerinden 14 gün geçtikten sonra, Prof.Kantarlı'nın atılı suç u işlediği, ancak zaman aşımı nedeni ile ceza vermenin mümkün olmadığı yolunda bir karar ortaya çıkıyor. Raportör Prof.Dr.Abidin Budak , imzasını attığı kararın, gerçek olmadığını, Prof .Kantarlı'ya imzasını atarak belgeliyor. Yani, muhbir yurttaşlar, birilerinin kurgusu ile bir mektup yazıyorlar. Düzmece bu mektup, hemen işleme konuyor. Suçsuzluk anlaşılıyor. Ancak, Disiplin kurulu Başkanı Dekan, bu kez, kararı geciktirerek ve değiştirerek yazıyor. Kararları değiştirilmiş olan üyeler ise, bu sahteciliğe bakarak, varlıklarını ve konumlarını sürdürmek istiyorlar. Rektörün de, dekanın da,disiplin kurulu üyelerinin de burada bağışlanması olası değil.

Danıştayca tinsel ödencenin kabul edilmemesini onaylamak mümkün değil Hem Danıştay Tetkik Yargıcaı ve hem de Danıştay Savcısı, tinsel ödence kararının da onanması gerektiğini, davacının ağır bir elem ve üzüntüye uğradığının açık olduğunu belirtmişlerdir.

III. MALİ VE ÖZLÜK HAKLARINDAN KAYNAKLANAN ANLAŞMAZLIKLAR :

Mali ve özlük haklarından kaynaklanan anlaşmazlıklar, akademik yükselmelerde ve kadro kullanımı ile özellikle döner sermaye işletmesinden kaynaklanmaktadır. Bu konularda 2547 Yükseköğretim Yasası, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasası, 657 Sayılı Devlet Memurları Yasası ile bu yasalar doğrultusunda düzenlenmiş olan/olması gereken yönetmeliklerden kaynaklanmaktadır. Çoğu uygulamanın ve yargı kararı ile mahkum kılınan işlemlerin, keyfilikten, öznel nedenlerden kaynaklandığını göreceksiniz. Disiplin işlemlerindeki çarpıklık, önyargılık, efendi/kul-köle anlayışı, yöneticilerin bilisiz ve kötü niyetinden kaynaklandığını göreceksiniz ve gözleyeceksiniz. YÖK'nun bu konularda da duyarsızlığını, ilgisizliğini, hatta kışkırtıcılığını, göz yummasını göreceksiniz. Ve sonra da Türkiye'de neden bilim yapılamıyor sorusuna yanıt bulmak için fazla zorlanmayacaksınız. Örnekleri izleyelim:

ÖRNEK 1- Davacı, lise mezunu olarak,Biyo-Medikal Mühendisliği Enstitüsünde açık bulunan 3. Derece uzman kadrosuna, 2547 Sayılı Yasanın 33. Maddesi ile 2914 Sayılı Yasanın 3/C ve 5. Maddeleri uyarınca naklen atanır.

Ancak Rektörlük, Maliye Bakanlığı ile yapılan yazışmalarda, Bakanlıkça lise mezunlarının uzman kadrosuna atanmalarının mevzuata uygun olmadığını, bu derecedeki kişilere uzman kadrosundan mali hakların ödenmesinin yerinde olmayacağını bildirilmesi üzerine, bu kadronun gerektirdiği mali hakların ödenmemesine karar verir. Davacı, bunun üzerine, Rektörlük işleminin iptali istemi ile dava açar. İstanbul 3. İdare Mahke-

mesi, 26.5.1992 gün ve E: 1991/896, K: 1992/771 sayılı kararı ile, davacının uzman kadrosuna atanmasının mevzuata uygun bulmadığından , mali haklarının uzman kadrosundan ödenmemesinde de mevzuata aykırılık görülmediği gerekçesi ile, istemi reddeder.

Davacı, konuyu Danıştay'a taşır. Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1994/1842 ve K: 1994/3640 sayılı dosyada işlem gören davayı, 13.12.1994 günü, İstanbul 3. İdare Mahkemesi kararını bozar. Gerekçe şöyledir: "...Uyuşmazlık, lise mezunu olan ve akademik unvanlı uzman kadrosuna atanan davacıya, bu kadronun gerektirdiği mali haklarının ödenmemesine ilişkin işlemde doğmuştur. 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 3/p maddesinde, uzmanlar, öğretim yardımcılarında yer almışlar ve Yasanın 33. Maddesinde de, uzmanların, öğretimle doğrudan doğruya yada dolaylı olarak ilgili olan, özel bilgi yada uzmanlığa gereksinim gösteren bir işlemler laboratuvarlarda, kitaplıklarda, atölyelerde ve öteki uygulama alanlarında görevlendirilen öğretim yardımcılarında oldukları belirtilmiştir. Öte yandan, yine 33. Maddenin (e) bendinde, uzmanların atamalarının ilgili yönetim kurullarının görüşleri alınarak fakültelerde ve fakülteye bağlı enstitü yada yüksek okullarda müdürlerin, rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm başkanlarının önerisi ve rektörün onayı ile yapılacağı kurala bağlanmıştır. Dosya içeriğinden, lise mezunu olan davacının, öğretim yardımcısı sınıfından uzman kadrosuna Yasada öngörülen usule uygun biçimde yetkili makamca atandığı anlaşılmıştır. Davacının atandığı görevin gerektirdiği özel bilgi ve uzmanlığa sahip olmadığı, anlaşılakta ise de, Yasaya uygun olarak yapılan atama ortadan kaldırılmadığı sürece, atandığı kadroda görevi hukuken ve fiilen yürüttüğünün kabulü zorunludur. Bu durumda, davacının atandığı kadro karşılığı aylık ve öteki mali haklarının, Maliye Bakanlığının görüşüne dayanılarak ödenmemesine ilişkin işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir..."

ÖRNEK 2- Davacı, açılan M YO İnşaat Bölümü Öğretim Görevlisi kadrosuna başvuruda bulunur. Yazılı ve sözlü sınavları kazanmasına karşın, güvenlik soruşturmasının olumsuz sonuçlandığı nedeni ile atamasının yapılmaması üzerine .Üniversite Rektörlüğü aleyhine, özdeksel ve tinsel ödenince isteminde bulunur.

Ankara 8 inci İdare Mahkemesi. 27.10.1993 günlü, E:1992/1165, K:1993/1234 sayılı kararı ile, atamama işlemini, hukuka aykırı görerek iptal eder. Karar temyiz edilmeyecek kesinleşir. Bunun üzerine tam yargı davası açılır. Ankara 7 nci İdare Mahkemesi, 27.04.1995 gün ve 615 sayılı kararı ile, davacının uğradığı zararın(148.635.000Tlsı), faizi ile birlikte ödenmesi gerektiğine karar verir. Rektörlük, husumetin üniversite rektörlüğüne yöneltilmesi gerektiği, süresinde dava açılıp açılmadığı konusunun araştırılmadan karar verildiği, davacının memur sıfatını kazanamamış olması nedeni ile, parasal ödemelerin yapılamayacağı, davacının aynı dönem içerisinde çalışıp çalışmadığı konusunun araştırılmadığını ileri sürerek, bozulması istemi ile Danıştay'a başvurur.

Danıştay 8 inci Dairesi, E: 1995/4350, K: 1996/768 sayılı dosyada işlem gören dava-

yi, 19.03.1996 de sonuçlandırır ve Ankara 7. İdare Mahkemesi kararının bozulmasına karar verir. Gerekçe şöyledir: "... Dosyanın incelenmesinden, davacının anılan bölümün öğretim görevlisi kadrosu için açılan yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olduğu, hakkında yapılan güvenlik soruşturmasında, yasadışı PKK örgütü çalışmalarından ötürü 143.1991 tarihinde yakalanıp sorgusunu izleyen 18.3.1991 tarihinde...Emniyet Müdürlüğüne serbest bırakılması durumunun davalı idarece güvenlik soruşturmasının olumsuz değerlendirilmesine yol açtığı, atamasının yapılması işleminin iptali istemi ile açtığı davada, ...işlemin iptal edildiği, iptal kararının davacı vekiline 4.3.1994 'de bildirildiği, kararın yanlarca temyiz edilmediğinden 4.4.1994'de kesinleştiği, davacı vekilinin 21.4.1994'de kayda giren dilekçesi ile, davacının öğretim görevlisi kadrosuna atamasının yapılmaması nedeni ile yoksun kaldığım öne sürdüğü...özdeksel ve tinsel ödencede bulunulması istemi ile açtığı davada, Ankara 7 nci İdare Mahkemesinin ... 148.635.000.-TL miktarın...yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine, karar ...verildiği, anılan kararın Rektörlükçe temyizen incelenerek bozulması istenildiği anlaşılmıştır. Bir idari işlemin yasalara ve hukuka aykırılığı kural olarak hizmet kusuru sayılmakta ise de, her aykırılığın tazminat sorumluluğuna yol açmayacağı da idare hukuku ilkelerindedir. Nitekim idari işlemlerin iptalini gerektiren nedenler ile hizmet kusurunu doğuran nedenler arasında tam bir özdeşlik yoktur. Bir işlemin herhangi bir yönden yasalara ve hukuk kurallarına aykırı görülerek iptal edilmiş olması hizmet kusurunun varlığını kabule yetmez. İdare işleminin yapılması ve uygulanmasında hizmet kusuru işlenmiştir diyebilmek için saptanan hukuki sakatlığın ağır ve önemli olması gerekmektedir. Ankara 8.inci İdare Mahkemesince iptal edilen öğretim görevliliğine atamasının yapılmaması işleminin tesisinde güvenlik soruşturması sonucunda hataya düşülmüş olması, hizmet kusuru sayılabilecek ve özdeksel ödencede bulunulması sonucunu doğuracak ağır ve önemli bir hukuki sakatlık niteliğinde değildir. Bu nedenle idarenin özdeksel ödencede bulunmak ile yükümlü tutulması gerekmez.... hukuka uyarlık bulunmamaktadır."

ÖRNEK 3 - Davacı,İstanbul Teknik Üniversitesi Nükleer Enerji Enstitüsü Nükleer Teknoloji Anabilim dalında açık bulunan bir adet doçentlik kadrosuna atanmak isteminde bulunur. İstem, 21.7.1992 günlü ve 7841 sayılı işlemle reddedilir.

İstanbul 4 üncü İdare Mahkemesi, 3.3.1994 gün ve E:1992/1160, K: 1994/354 sayılı kararı ile; üniversitede açık bulunan doçentlik kadrosuna atamada ilgisinin doçentlik unvanı almış olmasının yanında, atanacak kadronun gerektirdiği görev alanı ile ilgili bilimsel çalışma ve yayınlara sahip olmanın da aranacağı, doçentlik sanını almış olan davacının, başvurduğu bilim dalının amacı ve niteliği de gözetildiğinde, boş kadro ile ilgili anabilim dalında yeterli bilimsel yeteneğe sahip olmadığının üniversite yönetim kurulunca saptanması üzerine davacı hakkında oluşturulan işlemde kamu hizmeti gereklerine ve mevzuata aykırılık bulunmadığı sonucuna varır ve davayı reddeder.

Davanın taşındığı Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1994/5583, K: 1996/101 sayılı karar ile İstanbul 4 üncü İdare Mahkemesi kararını bozar. Gerekçe şöyledir; "...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 24 üncü maddesinde, doçentlik sınavına katılabilmek için maddede sayılan koşulları taşıyan adayların yapıtlarının, Üniversitelerarası Kurulca oluşturulan bir jüri tarafından incelenip, sınava tabi tutularak başarılı olmaları durumunda doçentlik yetkisi verileceği belirtilmiştir. Yasanın 25 inci maddesinde ise, doçentlik sanını almış olmak koşulu ile, rektörlükçe belirlenen 3 profesörün aday hakkında ayrı ayrı belirttikleri görüşlere dayanarak üniversite yönetim kurulunun görüşü de alındıktan sonra rektör tarafından atama yapılacağı öngörülmüştür. Öğretim Üyelğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliğinin 16. Maddesinde de, doçentlik kadrosuna başvuran adayların özgeçmişleri, bilimsel çalışma ve yayınlarının, rektörlükçe belirlenen profesörlerce inceleneceği belirtilmiştir. Orijinal, bilimsel araştırma ve yayınlar yapmış olmak, doçentlik sınavına katılabilmeyen koşullarından birisidir. Doçentliğe yükseltme aşamasında ilgililer bu yönden değerlendirilmekte ve bilimsel yeterliliği saptananlar doçentliğe yükseltilebilmektedirler. Olayda, davacının 1991 yılında doçentlik sanını aldığı ve ...anabilim dalında yrd.doçentlik kadrosunda görevini sürdürdüğü, aynı anabilim dalındaki bir kişilik doçentlik kadrosuna atanmak için tek aday olarak başvurduğu, yasa ve yönetmelik uyarınca, rektörlükçe belirlenen 3 profesörün, davacının özgeçmiş, bilimsel çalışma ve yayınları üzerinde yaptıkları değerlendirme sonucu, bilimsel olarak yeterli olmasına karşın, dalında deneyimli olduğu, öğretim üyesi olarak uzun süredir eğitim ve öğretim görevlerini başarı ile yürüttüğü, boş olan kadroya başka bir adayın da başvurmaması nedeni ile doçent olarak atanmasının uygun olduğu yönünde görüş bildirdikleri, üniversite yönetim kurulunca, hiçbir gerekçe gösterilmeden, davacının doçentlik kadrosuna atanmasının uygun olmadığı yolunda karar alındığı ve rektörün de bu doğrultuda işlem oluşturduğu anlaşılmaktadır. Doçentliğe yükseltmek için yasal düzenlemelerde öngörülen tüm akademik süreçlerden geçerek, konu ile ilgili bilim jürisinin görüşü ve Üniversitelerarası Kurulun kararı ile bilimsel olarak başarılı ve yeterli bulunması nedeni ile doçentliğe yükseltilen davacının, 3 öğretim üyesinin olumlu görüşlerine karşın, hiçbir gerekçe gösterilmeksizin doçentliğe atanmamasının hukuka uygun olmadığı açıktır. Kuşkusuz ki, doçentliğe atanma öncesi adayların yayınları ve akademik çalışmaları bakımından değerlendirilmeleri yasa ve yönetmelik gereğidir. Gerçekte de, birden fazla başvuru olması durumunda, adaylar arasında bilimsel ve akademik nitelikleri bakımından yapılacak karşılaştırmaya temel olmak üzere böyle bir değerlendirme zorunludur. Ancak, davacının bilimsel yeterliliğini kanıtlayarak doçentlik sanını kazanmış olması ve boş kadroya tek aday olarak başvurması karşısında, kabul edilebilir bir gerekçeye dayanmayan dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata uyarlık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 4 - İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Analitik Kimya Anabilim

Dalında açık bulunan profesörlük kadrosuna başvuruda bulunan davacı, atamasının yapılmaması ve söz konusu kadroya bir başka doçentin, profesörlüğe yükseltilerek atanması üzerine, işlemin iptali istemi ile dava açar.

İstanbul 6 ncı İdare Mahkemesi, 20.4.1995 gün ve 513 sayılı kararı ile, Rektörlük işlemini iptal eder. İdare Mahkemesi iptal kararında; açık bulunan ve gazete ile ilan edilen bir adet profesörlük kadrosuna başvuran davacı ve davalı yanında davaya katılan doç. hakkında, seçilen jüri üyelerinden dört profesörün, açık bulunan kadroya davacının atanmasını uygun görmelerine, birinin ise, davalı yanında davaya katılan doçentin atanmasının uygun olacağını bildirmesine karşın, söz konusu jüri raporlarının üniversite yönetim kurulunda değerlendirilmesi ve oylanması sonucunda, davacının değil, davalı yanında davaya katılan doçentin profesörlüğe yükseltilerek atanmasına karar verildiği, ...üniversite yönetim kurulunun 20.5.1993 günlü toplantı tutanağının incelenmesinden, profesörler tarafından verilen raporların göz önünde tutulmadığı gibi, bu raporların tersini kanıtlayacak bilimsel nitelikte görüşlerin de tutanakta yer almadığının anlaşıldığı, Analitik Kimya ABD ile ilgili öne sürülen görüşlerin ise, jüri raporlarını çürütecek nitelikte olmadığı, bu durumda, gerek davacının Kimya konusunda bilimsel ve yönetsel yönden öteki adaydan daha başarılı, daha deneyimli olduğunun profesörlerin raporları ile belirlenmiş olması, üniversite yönetim kurulunca bunun tersini kanıtlayan somut bilgi ve görüşlerin saptanmamış bulunması ve gerekse davacının doçent olarak kadroya başvuran öteki adaydan çok daha önce profesör olması ve bilimsel ve yönetsel deneyiminin daha eski bulunması karşısında, açık bulunan kadroya atanma isteminin reddedilmesinde ve bu kadroya doçentin atanmasında hukuk ve kamu yararına uyarlık görülmediğini" belirtir. Rektörlük ve davalı yanında davaya katılan doçent, ilan edilen profesörlük kadrosunun Analitik Kimya kadrosu olduğu, doçentlik ve profesörlüğü Fizikokimya ABD'nde olan kimsenin, Analitik Kimya alanında yayın ve çalışması bulunmadığı, üniversite yönetim kurulunun, bu durumu gözönünde bulundurarak seçimini belirlediğini ileri sürerek Danıştay'a başvururlar.

*

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1995/3652 ve K:1996/103 sayılı dosyada işlem gören davayı, 18.01.1996'da sonuçlandırır ve İstanbul 6. İdare Mahkemesi kararını bozar. Gerekeceği şöyledir; "... 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının "Profesörlüğe Yükseltme ve Atanma" başlıklı 26 ncı maddesinin (a) fıkrasında, profesörlüğe yükseltmede aranacak koşullar belirlenmiş, (1) numaralı bentte, doçentlik sanını aldıktan sonra en az beş yıl açık bulunan profesörlük kadrosu ile ilgili bilim alanında çalışmış olmak, (2) numaralı bentte, ilgili Mim alanında uygulamaya yönelik çalışmalar ve uluslararası düzeyde orijinal yayınlar yapmış olmak öngörülmüş, maddenin (b) fıkrasında da, profesörlük kadrosuna atanmanın koşulları ile yöntemi belirtilmiştir... Bu durum, Yasanın 26 ncı maddesinde sözü edilen "bilim alanı" kavramı

ile neyin amaçlandığının belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Üniversitelerarası Akademik Teşkilat Yönetmeliğinin, 16 ve 17 nci maddelerinde, "anabilim yada anasanat dalı" ve "bilim yada sanat dalı" nm tanımlarının yapılmasına karşın, "bilim alanı" kavramını tanımlayan herhangi bir kurala yer verilmemiştir. Ancak, Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında 78 Sayılı KHK'nin, Kadroların Dağılımı başlıklı 4 üncü maddesi, kadroların dağılımının, anabilim dallarına göre yapılmasını öngörmektedir. Öte yandan, ÜAK Başkanlığınca yayınlanan, "Doçentlik Anabilim Dalları Broşüründe" "bilim alanının", YÖK kararı ile "anabilim yada anasanat" dalma eşdeğer kabul edildiği belirtilmiştir. Yukarıda sözü edilen kuralların birlikte değerlendirilmesinden, yasa da yer alan "bilim alanı" kavramının, "anabilim yada anasanat" dalı kavramı ile aynı anlamda kullanıldığı sonucuna varılmaktadır. Olayda, jüriyi oluşturan profesörlerin raporlarından, davacının, bilimsel yeterliliğinin üstün düzeyde olduğu anlaşılmakta, ancak, çalışmalarını Fiziko Kimya ABD'nda yaptığı, bu anabilim dalının, atanmak için başvurduğu Analitik Kimya ABD'nden ayrı bir anabilim dalı olduğu, davaya katılan doçentin ise, doçentliğinin ve tüm çalışmalarının duyurulan Analitik Kimya ABD'nde olduğu görülmektedir. Her ABD'nin ayrı uzmanlık alanları olması nedeni ile, bilim adamlarının kendi uzmanlık alanlarında sürdürecekleri eğitim ve araştırma çalışmalarında daha verimli ve yararlı olacakları kuşkusuzdur. Bu duruma göre, boş bulunan profesörlük kadrosuna, kadronun ayrıldığı Analitik Kimya ABD'nde görev yapan ve kadroya atanma koşullarını taşıdığı anlaşılan doçentin atanmasında, yasanın amacına aykırılık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 5 - İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Hematoloji Bilim Dalında, 657 Sayılı Yasaya göre doktor kadrosunda görev yapan ve doçent sanma sahip olan davacıya, döner sermaye katkı payı, 2547 Sayılı Yasa uyarınca doçentlere uygulanan oran üzerinden ödenmemesi üzerine, davacı Rektörlüğe başvuruda bulunarak, ödemenin doçentlere uygulanan oran üzerinden ödenmesini ister.

İsteminin reddedilmesi üzerine konu İstanbul 3 üncü İdare Mahkemesinde görülür. İdare Mahkemesi, 30.9.1993 gün ve 983 sayılı kararı ile; davacının doçent sanına sahip olmasına karşın, bir akademik kadroya atanmamış olması karşısında, ilgiliye akademik kadroda görev yapan doçentlere ödenen oran üzerinden döner sermaye katkı primi ödenmesine yasal olanak bulunmadığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık olmadığına karar verir.

Dava Danıştay'a taşınır. Danıştay 8 inci Dairesi E:1994/2840 , K:1996/145 sayılı dosyada işlem gören dava,25.01.1996 günü karara bağlanır. Karar, İstanbul 3 üncü İdare Mahkemesi kararının bozulması biçiminde oluşur. Gerekçe şöyledir; "... 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının Geçici 8 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında, bu yasanın yayımı tarihinden başlayarak, 31.12.1989 tarihine kadar, kadro koşulu aranmaksızın profesörlüğe yükseltilecek olanlar ile doçent sanını kazanmış olanların bu-

len düzenleme çerçevesinde ve işgal ettiği kadro gözönüne alınarak döner sermayeden yararlanmaları gerektiği, davacının 06.10.1992 tarihinde doçent sanını almasına karşın, halen yrd.doçent kadrosunda görev yaptığı anlaşıldığından, isteminin bu nedenle reddinde yasaya aykırılık bulunmadığı..." biçimindedir. Davacı, anılan kararı, döner sermaye katkı payından yararlanmada asıl olanın kadro olmayıp, elemanın o birimde çalışmış olması gerektiği görüşü ile, Danıştay'a taşır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1995/1005, K:1996/3498 sayılı dosyada işlem gören davayı,28.11.1996'da, İdare Mahkemesi kararını bozarak sonuçlandırır. Kararın gerekçesi şöyledir; "... 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 58 inci maddesinin 375 Sayılı KHK ile değişik 4 üncü fıkrasında; "Her eğitim ve öğretim, araştırma ve uygulama birimi yada bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerinin en az yüzde otuzu, o kuruluş yada birimin araç,gereç,araştırma ve öteki gereksinimlerine ayrılır. Kalan kısım ise Üniversite Yönetim Kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde bağlı bulunduğu Üniversitenin Araştırma Fonu ile Döner Sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ile aynı birimde görevli 657 Sayılı DMY na bağlı olan personel için ise % 50 sini geçemez. Şu kadar ki, öğretim üyelerinin çalışma saatleri dışında döner sermayeye yaptıkları katkılardan ötürü alacakları pay iki kat kıyaslamasında göz önüne alınmaz" hükmü yer almaktadır. Anılan kuralın incelenmesinden, DS katkı payından yararlanmak için kadro koşulunun aranmadığı, öğretim elemanlarının DS ye yaptıkları katkıdan ötürü alacakları paydan söz edildiği anlaşılmıştır. Bu nedenle, davacıya yrd .doçent kadrosuna göre değil, doçent sanma göre DS katkı payının ödenmesi gerekmektedir. İdare Mahkemesince, 2547 Sayılı Yasanın Geçici 8 inci maddesinin 3576 Sayılı Yasa ile değişik hükmü uyarınca getirilen düzenlemeden, davacının 06.10.1992 gününde doçent sanını aldığı için yararlanmasına olanak bulunmadığı gerekçesi ile davanın reddedilmesinde, anılan yasanın sözüne ve amacına uyarlık görülmemiştir. Bu durumda davacı, doçentlik kadrosuna atanmamış olsa bile, doçent sanma sahip bir öğretim üyesi olduğuna göre fiilen görev yaptığı birime ilişkin DS gelirlerinden 31.12.1989 tarihinden sonra doçent sanını alsa bile yararlandırılması gerekirken, salt doçent kadrosuna atanmamış olması ve sanının 06.10.1992 tarihinde alması ileri sürülerek yrd.doç.iere ödenen oranda DS gelirlerinden yararlandırılması yolunda oluşturulan davalı idare işleminde ve bu işlemin iptali istemi ile açılan davayı reddeden idare mahkemesi kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 7 - Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde uzmanlık eğitimi gören ve kadrosu Sağlık Bakanlığında bulunan davacı, üniversite kadrosunda olanlarla aynı miktarda döner sermaye payı verilmesi istemi ile başvuruda bulunur. Başvurusunun reddedilmesi üzerine, isteminin reddine ilişkin işlemin iptali ve atandığı tarihten başlayarak birikmiş farkların yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemi ile dava açar.

Adana 1 inci İdare Mahkemesi, 28.12.1994 gün ve 1560 sayılı kararı ile ; davacının TUS kazanarak kadrosu Sağlık Bakanlığına bağlı hastanede olmak üzere ÇÜ TFnde uzmanlık eğitimine başladığı, maaş ve özlük haklarının Sağlık Bakanlığınca verildiği, ancak Tıp Fakültesi hastanesinde oluşturulan DS'den 657 sayılı yasa kapsamı personel gibi % 50 oranında yararlandırıldığı, TF kadrosunda bulunan uzmanlık eğitimi görenlere ise % 100 oranında ödeme yapıldığının anlaşıldığı, 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 58/a maddesinde, öğretim elemanlarına ödenecek DS payının gösterildiği, Yasada kadroya atanma koşulunun aranmayıp, yalnızca görevli olanlardan söz edildiği, dava konusu olayda davacı, TF nde görevlendirilmiş olduğundan ve TF kadrosunda bulunan araştırma görevlileri ile aynı görevi yaptıklarından % 50 oranında DS payı verilmesinin açıkça hukuka aykırı olduğu, olayda DS payı her ayın ilk haftası içinde ödenmekte olup, davacı da DS payının % 100 oranında ödenmesi istemi ile 17.03.1994'e başvurmuş, istemi 02.05.1994 günlü yazı ile reddedilmiş, bu işlem davacıya 03.05.1994 günü bildirilmiş ve 04.05.1994'de dava açıldığına göre, 2577 Sayılı Yasanın 12 ve 11 inci maddeleri uyarınca davacıya 01.02.1994'den başlayarak fark ödence ödenmesinin mümkün olduğu gerekçesi ile, dava konusu işlemin iptaline, 01.02.1994'den başlayarak hesaplanacak DS farklarının yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine karar vermiştir. Her iki yan kararı Danıştay'a taşımıştır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1995/4473, K: 1997/1167 sayılı dosyada işlem gören davayı, 14.04.1997'de sonuçlandırır ve Adana 1 . İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir; "...Dava konusu olayda, davacının Tıpta Uzmanlık Sınavını kazanarak, kadrosu Sağlık Bakanlığına bağlı hastanede kalmak üzere ÇÜTF hastanesinde uzmanlık eğitimine başladığı, maaş ve özlük haklarının Sağlık Bakanlığınca verildiği, kadrosunun bulunduğu hastaneden DS katkı payı verilmediği, ancak TF hastanesinde oluşturulan DS den 657 Sayılı Yasa kapsamında olan personel gibi % 50 oranında yararlandırıldığı, TF kadrosunda bulunan uzmanlık eğitimi görenlere ise % 100 oranında ödeme yapıldığı anlaşılmaktadır. 2547 Sayılı Yasanın yukarıda anılan 58 inci maddesi uyarınca, DS den pay ödenecek öğretim elemanları ile 657 Sayılı Yasaya tabi personelin, DSnin bağlı bulunduğu birimde görevli olmaları koşulu getirilmiştir. Davacı, her ne kadar TF nde araştırma görevlisi olarak uzmanlık eğitimi yapmakta ise de, kadrosu Sağlık Bakanlığında olduğundan akademik kadroda görev yapan araştırma görevlilerine ödenen oran üzerinden DS katkı payı ödenmesine yasal olanak bulunmamaktadır. Bu durumda işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığından, davanın reddi gerekirken, tersi yönde verilen idare mahkemesi kararında hukuksal yerindeiik bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin reddine, davalı idarenin temyiz işleminin kabulü ile ..."

KARARIN YORUMU : DS'den katkı payı almanın koşulu, DS'nin bağlı bulunduğu birimde görevli olmaktır. Görevli olmak ile, kadrolu olmak bir birinden ayrı kavram-

lardır. DS 'den yararlanmanın başta gelen koşulu, katkı payına konu olan kimselerin katkısı ile toplanmasıdır. Hastanede görevli olan birinin, DS gelirlerinin oluşumuna katkıda bulunduğu tartışılmazdır. Anlaşmazlık da, kadrolu olup olmamaktan değil, DS'ye katkıda bulunanlardan birinin Sağlık Bakanlığı , ötekilerin ise Üniversite kadrosunda görev yapmış olmalarıdır. Yapılan işin aynı olması, katkının ortak bulunması nedeni ile, uzmanlık eğitimini sürdürenlerden birine ödenen katkı payının % 50, ötekisinin ise % 100 olarak ödenmesinde, öncelikle "eşit işe eşit ücret" ilkesi ve "eşitlik" ilkesi açısından hukuksal yerindelik bulunmaması gerekirdi. İdare Mahkemesi, buna özen gösterirken, Danıştay Sekizinci Dairesi'nin bunu görmezlikten gelmesi, kanımızca onay bulunması gereken bir yaklaşımdır. Danıştay Sekizinci Dairesi, görüldüğü gibi, yüzde 50'lik ödemeyi reddetmemektedir. Eğer, kararın gerekçesinde olduğu gibi, DS'den pay almayı, DS'nin bağlı bulunduğu birimde görevli olma koşuluna dayandırıyor, % 50 oranındaki ödemeyi de kabul etmemesi gerekirdi. Bu nedenle kararda yerindelik olmadığı düşüncesindeyiz.

ÖRNEK 8 - Profesör akademik sanı ile, 2547 ve 2914 Sayılı Yasaya bağlı olarak, eğitim ve öğretim hizmetleri ile birlikte Üniversite Genel sekreterliği görevini de vekaleten yürüten davacı, kendisine 657 Sayılı Yasaya bağlı personel eli ile yürütülmesi gereken üniversite genel sekreterlik görevinin, akademik personel tarafından vekaleten yürütülemeyeceği gerekçesi ile, genel sekreterlik görevine ilişkin özel hizmet ödencesinin ödenmemesine ilişkin işlemin iptali ve verilmeyen özel hizmet ödencesinin ödenmesi istemi ile dava açar.

Ankara İO.İdare Mahkemesi, 01.06.1994 gün ve 541 sayılı karar ile; 2547 ve 2914 Sayılı Yasalarda, üniversite genel sekreterlerinin, 657 Sayılı Yasaya bağlı çalışanlar arasından atanacağına, yada akademik kadrolu öğretim elemanlarının genel sekreterlik görevini vekaleten yürütemeyeceklerine ilişkin bir kuralın yer almadığı...genel sekreterlik görevine anılan üniversite rektörü tarafından 09.11.1992 gününden geçerli olmak üzere atanan ve akademik kadroya sahip öğretim üyesi olan davacıya, yasal bir engel olmamasına karşın, genel sekreterlik görevinin gerektirdiği mali haklarının ödenmemesinde mevzuata uyarlık bulunmadığı gerekçesi ile dava konusu işlemi iptal eder ve Danıştay Sekizinci Dairesi, bu kararı, 14. 11.1995 gün ve 3623 sayılı kararı ile onar.

Maliye Bakanlığı, anılan onanma kararının düzeltilmesini ister. Gerekçesi, akademik sana sahip davacının, genel sekreterlik vekilliği yapamayacağıdır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1996/1489, K: 1997/438 sayılı dosyada işlem gören davayı, 06.02.1997'de sonuçlandırır ve düzeltme istemini, istemde bulunan Maliye Bakanlığı tarafından öne sürülen düzeltme nedenlerinin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 54 üncü maddesinde belirtilen nedenlerden hiç birisine uymaması nedeni ile, ret eder.

ÖRNEK 9 - Veteriner Fakültesini bitiren ve Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji ABD'nde uzman olan davacı, 2547 Sayılı Yasanın 24 üncü maddesine göre doçentlik yabancı dil sınavına girmek için başvuruda bulunur.

İsteminin Üniversitelerarası Kurul tarafından reddini içeren işlemin; bitirdiği fakültenin 5 yıllık bir yükseköğretim kurumu olduğu, 2547 Sayılı Yasanın 3 üncü maddesinin t/2 ve t/3 bentlerinden, veteriner hekimlerin tıpta uzman olamayacağı yada doçent olmak için doktora yapmalarının zorunlu olduğu biçiminde bir yorum çıkarılmayacağı, 1219 Sayılı Yasa ile Tababet Uzmanlık Tüzüğünde de, bu sonuca ulaşılabilecek bir kuralın yer almadığı, tıp dallarında uzmanlık eğitiminin, doktora eğitimi almaktan daha zor olduğu, tıpta uzman olmuş bir veteriner hekimin ayrıca aynı dalda doktora yapmasını istemenin hiçbir haklılığının bulunmadığı savları ile iptalini ister.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1996/1081, K: 1997/1349 sayılı dosyada işlem gören davayı, 15.04.1997 günü sonuçlandırır ve dava konusu işlemi iptal eder. Kararın gerekçesi şöyledir; "... S yıllık öğrenim süresi sonunda yüksek lisans diploması ile mezun olan veteriner hekimler, 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Yasa ve bu yasa uyarınca çıkartılan Tababet Uzmanlık Tüzüğü'nün 6 ncı maddesinin B fıkrasının 2 nci bendi uyarınca Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji dallarında uzman olabilmektedirler. Tıpta uzmanlığın ne olduğu, bu konudaki ilgili ve temel yasa niteliğindeki 1219 Sayılı Tababet Uzmanlık Tüzüğünde tanımlanmakla birlikte, 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 3 üncü maddesinin t/3 bendinde, "Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre yürütülen ve tıp doktorlarına belli alanlarda özel yetenek ve yetki sağlamayı amaçlayan bir yükseköğretimdir" biçiminde tanımlanmıştır. 1219 Sayılı Yasada, veteriner fakültesi mezunlarına da öğrenimleri ile ilgili dallarda tıpta uzman olma hakkı tanınmasına karşın, 2547 Sayılı Yasada bu gibilere esas yasayla verilen haklar tanınmamakta ve bu tanıma yalnızca tıp fakültesi mezunu hekimler alınmaktadır. Öte yandan, 2547 Sayılı Yasanın 3 üncü maddesinin t/2 bendinde doktoranın; lisansa dayalı ,en az altı yada yüksek lisansa yada eczacılık yada fen fakültesi mezunlarınca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlığa dayalı en az 4 yarıyıllık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan .bir yükseköğrenim olduğu belirtilmektedir. Bu tanımın içinde de Tababet Uzmanlık Tüzüğüne göre, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyolojisi Dallarında uzmanlık yaparak tıpta uzmanlık sanını almış olanlara yer verilmemiştir. Böylece 2547 Sayılı Yasanın doktora ve tıpta uzmanlık tanımları içinde yer almayan, ilgili tıp dalında uzman sanını kazanmış olan veteriner hekimler açısından bir boşluk bulunduğu anlaşılmaktadır. Uyuşmazlık, Mikrobiyoloji ve Klinik Mikrobiyoloji dalında uzman olan veteriner hekimin, doçentlik yabancı dil sınavına alınarak bu konuda uzmanlığının dışında doktora yapması gerektiği yolundaki ÜAK

un işleminden doğmuştur. Fakültelerinden yüksek lisans diploması olarak mezun olan ve bunun üzerine ilgili tıp dalında 3 yıllık uzmanlığını tamamlayarak uzman olan bir veteriner hekimin, doçentlik sınavına girebilmek için doktora yapmasının gerektiğini düşünmek hak, adalet ve eşitlik ilkelerine aykırı olduğundan, 2547 Sayılı Yasanın 24 üncü maddesinin b fıkrasının 1 inci bendinde yer alan " ...Tıpta uzmanlık sanını kazanmış olmak" kuralından yararlanarak doçentlik sınavına alınmaları gerekmektedir. Bu durumda, doçentlik sınavına girebilmek için gerekli olan "Tıpta Uzmanlık" sanına sahip bulunan davacının, Doçentlik Merkezi Yabancı Dil Sınavına katılma isteğinin reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir..."

ÖRNEK 10 - Davacı, Çukurova Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Genel Biyoloji ABD'nda boş bulunan yrd.doçentlik kadrosuna atama isteminde bulunur.

Tek kadro için yapılan duyuruya, iki aday başvuruda bulunur. Oluşturulan jürinin iki üyesi, adayların başvurusunu yetersiz bularak, olumsuz görüş bildirir. Fakülte Yönetim Kurulu, iki olumsuz, bir olumlu rapor üzerine, her iki adayın da atanmamasına karar verir ve anılan karar rektörlükçe de benimsenir.

Anlaşmazlığın taşındığı Ankara 1. İdare Mahkemesi,16.07.1993 gün ve 596 sayılı kararı ile, dava konusu işlemi iptal eder. İdare Mahkemesinin gerekçesi; 2547 Sayılı Yasanın 23 üncü maddesinde, yardımcı doçentliğe atamada rektörlüğe takdir yetkisi verilmiş ise de, bu yetkinin mutlak ve sınırsız olmadığı, davacının atanmama nedeni, jüri üyelerinin çoğunluğunun davacı hakkında olumsuz rapor vermeleri olduğundan, çalışmalarının yrd. doçentliğe atanmasına yeterli olup olmadığının belirlenmesi için yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu, bilimsel çalışmalarının ve deneyimlerinin duyurulan yrd. doçentlik kadrosuna atanmasına yeterli olduğunun görüldüğü, tersine oluşturulan işlemde hukuka uyarlık bulunmadığıdır. Üniversite Rektörlüğü, İdare Mahkemesi kararını, idarelerince takdir yetkisinin dekanlıkça oluşturulan jürinin görüşleri doğrultusunda, yasanın amacına ve hizmet gereklerine uygun olarak kullanıldığı gerekçesi ile, temyiz eder.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1995/131, K:1997/206 sayılı dosyada işlem gören davayı,23.01.1997 'de sonlandırır ve temyiz istemini reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2709 Sayılı TC Anayasasının 125 inci maddesinin üçüncü fıkrasında, "yargı yetkisinin, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. Yürütme görevinin yasalarda gösterilen biçim ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde yada takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemez" kuralına yer verilmiş, 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 2 nci maddesinin(2) numaralı fıkrasında da, "idare yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler, yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin yasa-

larda gösterilen biçim ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde yada idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler" kuralı getirilmiştir. Belirlenen Anayasa ve yasa kurallarına göre, idari yargı yerlerinin, idari işlemler üzerindeki yargısal denetimi, bu işlemlerin hukuka uygunluklarının saptanmasından ibarettir. Bu denetim, idarelere yapacakları eylem ve işlemler bakımından takdir yetkisi tanınan kimi durumlarda, bu yetkinin kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının, nesnel davranılıp davranılmadığının belirlenmesi ile sınırlı olmaktadır. Olayda, açık bulunan yrd. doçentlik kadrosuna davacı ile birlikte bir başka kişinin daha başvurduğu, yasanın öngördüğü biçimde oluşturulan jürinin görüşü temel alınarak, idarece takdir yetkisinin bu kadroya her ikisinin de atanmaması yolunda kullanıldığı anlaşılmaktadır. Burada, davalı idare takdir yetkisini mutlak ve sınırsız kullandığından, oluşturulan işlemlerin kamu yararına ve hizmet gereklerine aykırı olduğundan söz edilemeyeceği açıktır. Belirtilen nedenlerle, davacının yrd. doçentlik kadrosuna atanmamasında hukuka aykırı bir durum bulunmadığından, idare mahkemesince, bilirkişi incelemesi yaptırılarak sonucuna göre, davacının atanması gerektiği yönünde karar verilmesinde, yukarıda yer alan Anayasa ve yasa kurallarına uyarlık görülmemekte ise de, idare mahkemesince dava konusu işlem için önce yürütmenin durdurulması kararı verildiği ve sonra da iptal edildiğinin anlaşılması ve bu kararlar üzerine davacının söz konusu kadroya atanmasının yapılmış olması ve yargı kararının uygulanmasından sonra aradan uzun bir süre geçmiş bulunması nedenleriyle..."

ÖRNEK 11 - Yrd. doçent olarak görev yapan davacıya, "İş Hukuku " alanında kitap yazmak amacı ile, yurt içinde gerekli inceleme ve araştırmalarda bulunmak üzere, bir yıl süre ile verilen ücretli izin, Üniversite Yönetim Kurulu'nun 02.11.1993 gün ve 1 sayılı karar ile iptal edilir. Anlaşmazlığın taşındığı Ankara Onuncu İdare Mahkemesi, 07.07.1995 gün ve 924 sayılı karar ile, dava konusu iptal işleminde yerindelik görmez ve dava konusu işlemi iptal eder. İdare Mahkemesi gerekçesinde; 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 39 uncu maddesinin birinci fıkrası ile Yurtiçinde ve Dışında Görevlendirmelerde Uygulanacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin 217b ve 5/a maddelerinde öğretim elemanlarının, kurumlarından yolluk almaksızın yurtiçinde ve dışında kongre Jtonferans,seminer ve benzeri bilimsel toplantılarda, bilim ve meslekleri ile ilgili önceki toplantılara katılmalarına, araştırma ve inceleme gezileri yapmalarına, araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunmalarına izin verilebileceği, öğretim elemanları için inceleme, araştırma ve uygulama yapmak üzere üç aydan fazla bir süre ile ilgili yönetim kurullarınca onaylanacak çalışma programına göre yapılan görevlendirmenin uzun süreli görevlendirme olduğu, bunun için öğretim üyelerinin üniversitede yada çeşitli üniversitelerde en az altı yıl çalışmış olma koşulunun aranacağı hükümlerinin yer aldığı, olayda, davalı idarece verilmiş olan izinlerin kamu yararı ve hizmet gerekleri uyarınca, 2547 Sayılı Yasanın 39 uncu maddesi ve uygulamaya ilişkin yönetmelik hü-

kümlerinin ilgililer tarafından kötüye kullanımını önlemek için alındığı ileri sürülmüş ise de, gerek üniversite yönetim kurulunca alınan kararın, gerekse idarece öne sürülen noktaların anılan yasa ve yönetmelik hükümlerine uygunluğu bulunmadığı gibi, davacının ilgili hükümleri kötüye kullandığına ilişkin somut bir bilgi ve belge de bulunmadan, yalnızca Sayıştay Denetçisinin hazırlamış olduğu rapor temel alınarak oluşturulan dava konusu işlemlerde yasal yerindelik bulunmadığı, yer almaktadır. İdare Mahkemesi kararı, Rektörlükçe Danıştay'a taşınır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1995/4709, K: 1997/2077 sayılı dosyada işlem gören davayı 2.06.1997'de sonuçlandırır ve Ankara 10. İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir; "...Anılan mevzuat hükümlerine göre öğretim elemanlarının, yurtiçi ve yurtdışı uzun süreli görevlendirmeleri, meslekleri ile ilgili bilgilerini artırmak için kongre, konferans seminer ve benzeri bilimsel toplantılara katılmaları, araştırma ve inceleme gezileri yapmaları ve bu çalışmaların yönetim kurulunca onaylanacak bir program içerisinde gerçekleştirilmesi ile mümkün olmaktadır. Dosyanın incelenmesinden, yrd.doç olan davacıya iş hukuku alanında kitap yazmak amacı ile yurt içindeki hukuk fakültelerinin kütüphanelerinde araştırma yapmak için verilen bir yıllık ücretli izninin davalı idarece bu görevlendirmenin kamu ve özel kuruluşlarda yada hiçbir yerde görev almaksızın geçirilmesi mümkün olmadığı gerekçesi ile iptal edildiği anlaşılmaktadır. Bu durumda davacının kitap yazmak amacı ile istediği yurtiçi uzun süreli görevlendirme iznini herhangi bir program içinde gerçekleştirmeyeceği açık olduğundan, verilen izinlerin iptali yolundaki işlemlerde mevzuata aykırılık görülmemiştir..."

ÖRNEK 12 - İÜ Tıp Fakültesi Genel Cerrahi ABD öğretim üyesi olan davacı, kısmi statüye geçme isteminin reddedilmesi üzerine, İstanbul 3. İdare Mahkemesine başvurur.

İdare Mahkemesi, 31.05.1996 gün ve 796 sayılı kararı ile, işlemi iptal eder. Gerekçesi; 2547 Sayılı Yasanın 2880 Sayılı Yasa ile değişik 36/a maddesinde, profesör ve doçentlerin, üniversitede sürekli yada kısmi statüde görev yapanlar olarak ikiye ayrıldıkları, sürekli statü ile atanan doçent yada profesörlerin, aradan 5 yıl geçmeden kısmi statüye geçemeyecekleri kuralının getirildiği, doçent kadrosunda 5 yıl sürekli statü ile görev yapanların, profesör kadrosuna alındıktan sonra kısmi statüye geçebilmek için bir 5 yıl daha sürekli statüde görev yapmaları gerektiğine ilişkin bir düzenlemenin mevzuatta yer almadığı, olayda, davacının doçent kadrosuna atandığı tarih ile 5 yıllık süresini tamamladıktan sonra profesörlük kadrosuna atandığı, profesörlük kadrosunda da 5 yıl çalışmak koşulu ile kısmi statüye geçme başvurusu yapabileceği yönünde herhangi bir yasa kuralı bulunmadığından kısmi statüye geçme isteminin reddedilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığıdır. Rektörlük kararının iptali istemi ile, Danıştay'a başvurur.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1996/3069, K:1997 / 2325 sayılı dosyada işlem gören davayı, 30.06.1997'de temyiz istemini reddeder ve İdare Mahkemesi kararını onar. Kara-

rın gerekçesi şöyledir; "... Mahkemenin kararından sonra, 22.05.1997 günlü RG yayımlanarak yürürlüğe giren 4249 Sayılı Yasa ile, 2547 Sayılı Yasanın 36/A maddesinin ilk bendinin 3 üncü fıkrası değiştirilmiş ve "Devamlı statü ile atanmış olup, kısmi statüye geçmek isteyen doçentlerde en az beş yıl devamlı statüde çalışmış olmak şartı aranır. Üniversitelerde devamlı statüde beş yıl çalışan doçentlerin , devamlı statüde profesörlüğe atanmaları durumunda kısmi statüye geçmeleri için yeniden beş yıl sürekli statüde çalışma koşulu aranmaz." hükmü getirilmiştir. Aynı yasa ile, 2547 Sayılı Yasaya eklenen Geçici 44 üncü maddede ise, sürekli statüye atanmış olup kısmi statüye geçmek için yaptıkları istemleri reddedilmiş bulunan profesör ve doçentlerin, üniversitede bu akademik kadroların birinde sürekli statüde beş yıl çalışmış olmaları koşulu ile bu yasanın yürürlük tarihinden başlayarak üç ay içinde kısmi statüye geçme isteminde bulunabilecekleri hükme bağlanmıştır. Belirtilen yasa hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden; İstanbul 3. İdare Mahkemesince verilen iptal kararının yasa koyucunun 2547 Sayılı Yasanın 36 ncı maddesinin yorumu ile ilgili duraksamaları gidermek için 4249 sayılı yasa ile getirdiği hükme koşutluk taşıdığı ve durum gözönüne alındığında mahkeme kararının dayandığı gerekçenin hukuka uygun bulunduğu anlaşılmaktadır..."

ÖRNEK 13 - Kafkas Üniversitesi öğretim üyesi olan davacı, 570 Sayılı KHK'nin Geçici 2 nci maddesi uyarınca üniversite ödeneği ve makam tazminatında yapılan iyileştirmeden doğan 3,5 aylık farkın "geliştirme ödeneği" hesabında uygulanmamasına ilişkin Maliye Bakanlığının 11.4.1997 gün ve 6677 sayılı görüş yazısının iptalini ister.

Davalı Maliye Bakanlığı savunmasında ; 570 Sayılı KHK'nin Geçici 2 nci maddesi ile bu KHK'nin 4 ve 7 nci maddeleri ile yapılan ek iyileştirmeden doğan 3,5 aylık farkın ödenmesi hükme bağlandığından , bu maddede açıkça yer verilmemiş olan öteki aylık ödeme unsurlarının fark hesabına sokulmasının mümkün olmadığını, anılan KHK'de "aylık farkı" ödemesine yer verilmediği, bu nedenle geliştirme ödeneğinin fark hesaba sokulamayacağını ilişkin dava konusu genel yazıda hukuka aykırılık bulunmadığını belirtir.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1997/5053, K: 1999/1480 sayılı dosyada işlem gören davayı, 17.03.1999 günü sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir : "...2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 14 üncü maddesinde, kalkınmada öncelikli yörelerde görevli öğretim elemanlarına almakta oldukları aylık, ek gösterge, üniversite ödeneği ve makam tazminatı brüt tutarının belli oranını geçmemek koşulu ile geliştirme ödeneği ödeneceği kurala bağlanmıştır. 3.4.1997 gün ve 22953 mükerrer sayılı RG de yayımlanan 570 sayılı KHK nin 4 ve 7 nci maddeleri ile üniversite ödeneği ve makam tazminatı oranları yeniden belirlenmiş, geçici 2 nci maddesinde ise, bu KHK'nin 4 ve 7 nci maddeleri ile yapılan ek iyileştirmeden doğan farkın 3,5 katının memurlar ve öteki kamu görevlilerine

15.04.1997'den başlayarak ödeneceği hüküm altına alınmıştır. Geliştirme Ödeneğinin hesabında üniversite ödeneği ve makam tazminatı yer almasına karşın, 570 Sayılı KHK'nin 2 nci maddesi ile fork ödemesi yapılacak unsurlara ilişkin maddeler tek tek belirtilmiş olup, geliştirme ödeneğinin unsurlarında ortaya çıkan artış nedeni ile bu ödenekte 3,5 aylık farkın ilgililere ödeneceğine ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir. Bu durumda, 570 Sayılı KHK'nin Geçici 2 nci maddesi uyarınca üniversite ödeneği ile makam tazminatında yapılan ek iyileştirmeden doğan 3,5 aylık fark ödemesinin geliştirme ödeneğinde gözönüne alınmayacağına ilişkin Maliye Bakanlığı genel yazısında ve 3,5 aylık geliştirme ödeneği farkının ödenmemesine ilişkin işlemde mevzuata aykırılık görülmemiştir..."

ÖRNEK 14 • - Edebiyat Fakültesi Araştırma Görevlisi olan davacı hakkında YÖK Başkanlığı, 1 1.06.1996 gün ve 10137 sayılı kararı ile, doktora öğrencisi olarak yurtdışına gönderilmemesine karar verir.

Davacı bu işlemin iptali istemi ile Danıştay'a başvurur. YÖK Başkanlığı savunmasında; yurtdışına gönderilecek araştırma görevlilerinin niteliklerini, yasa ile belirtilen ilkeler ile yükseköğretimin amaçlarını gözönüne alarak belirlediğini, davacının 38 yaşında olduğu, bu yaştaki araştırma görevlisinin lisansüstü eğitim amacı ile yurtdışına gönderilmesinin, üniversiteye ve kamuya bir yarar sağlamayacağını ileri sürmüştür.

Danıştay 8. Dairesi, B: 1996/5086, K: 1999/209 sayılı dosyada işlem gören davayı, 02.02.1999 günü sonlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 33 üncü maddesinde; Lisansüstü eğitim-öğretim için yurtdışına gönderilecek araştırma görevlileri ile, ilk kez bu amaçla bu göreve atanacaklarda aranacak nitelikler ve öteki noktaların YÖK 'nce belirleneceği hükme bağlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden...davacının, ...Üniversitesi Yönetim Kurulunun 15.02.1995 gün ve 127 sayılı kararı ile doktora yapmak üzere yurtdışına gönderilmesine karar verildiği, ancak YÖK Başkanlığının 16.08.1995 günlü işlemi ile, tarih alanında kontenjan ayrılmadığı gerekçesi ile davacının yurtdışına gönderilmeyeceğine karar verildiği...Üniversite Yönetim Kurulunun 31.01.1996 günlü 53 sayılı kararı ile davacının bu kez ,1996 yılında doktora yapmak üzere yurtdışına gönderilmesine karar verildiği ve tarih alanında bir kontenjanın davacı adına ayrıldığı, durumun YÖK'na bildirilmesi üzerine YÖK Başkanlığının 11.06.1996 günlü 10137 sayılı işlemi ile, davacının 1959 doğumlu olması nedeni ile YÖK Yürütme Kurulu kararı ile yurtdışına gönderilmemesine karar verildiği belirtilerek istemin reddine karar verildiği anlaşılmaktadır. Yükseköğretim Yasasında esasları belirttiği üzere, öğretim elemanlarının üniversite bünyesinde akademik bir kariyer sağlayabilmeleri ve akademik sanların kazanılabilmeleri için belirli sürelerin geçmesi, bilim alanları ile ilgili araştırma ve inceleme çalışmalarının yoğun bir biçimde yürütülmesi, yani uzun bir süreci gerektirmektedir. Ancak bu süreç tamamlandıktan sonra birikimlerini kamu yararına sunabilirler

ve kendilerinden beklenen bilimsel gelişim ye yarar sağlanabilir. Bu nedenle; öğretim elemanlarının mümkün olan en kısa sürede yetiştirilmeleri, kaynak ve zaman tasarrufu, ayrıca yetişmiş bilim adamlarından ve akademik personelden yararlanılması ve kamu hizmetinde kullanılması yükseköğretimin amaçları arasındadır. Bu nedendir ki; ülke olanakları ile yurtdışına gönderilecek öğretim elemanları için belirli bu* yaş sınırı aranması hizmetin niteliği gereğidir. Bu durumda, yükseköğretimin amacı çerçevesinde lisansüstü öğrenim görmek üzere yurtdışına gönderilecek araştırma görevlilerinin belli yaş sınırlarında olması gerektiğinden, olay tarihinde 38 yaşında olan davacının lisansüstü eğitim için yurtdışına gönderilmemesi işleminde kamu yararına aykırılık bulunmamaktadır. Nitekim, dava konusu işlemde sonra YÖK Yürütme Kurulu, 20.11.1996 gün ve 42 sayılı kararı ile, lisansüstü eğitim amacı ile yurt dışına gönderilecek adaylarda aranacak koşullar belirlenmiş ve lisans derecesine sahip adaylarda 25, yüksek lisans derecesine sahip adaylarda 27 yaş sınırı getirilmiştir. Bu durumda davacının yurtdışına gönderilmemesi yolundaki işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : Kararı, işleme ve karara katılan yanlar açısından baktığımızda, tümü ile hukuksuzluk ve haksızlık taşıdığı sonucuna varmaktayız. Öncelikle, genel hükümden olan düzenlemelerin Yönetmelik ile yapılması gerekmektedir. Yönetmelikler ise, YÖK Genel Kurulu tarafından çıkarılır. YÖK Yürütme Kurulu'nun bu konularda yetkili olması söz konusu değildir. Bu nedenle, YÖK Yürütme Kurulu kararı ile, Yönetmeliği düzenleyen, yada Yönetmelikteki hükümleri değiştiren düzenleme yapılması hukuksal değildir. Öncelikle bu nedenle, Danıştay Sekizinci Dairesinin kararına YÖK Yürütme Kurulu kararını gerekçe olarak göstermesi hukuksal ağırlık taşımamaktadır.

Danıştay, kararına gerekçe olarak, 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesi hükmünü öne çıkartırken, bu konuda düzenleme yapma yetkisinin YÖK Yürütme Kuruluna ait olmayıp, YÖK Genel Kuruluna ait olduğunu görmezlikten gelebilmiştir. Ayrıca, yaşa dayalı bir düzenleme Yönetmelik ve yetkili kurul tarafından yapılsa bile, dava konusu işlemin gerçekleştirildiği tarihte olmayan bir kuralın davacı için uygulanması da mümkün değildir. Üniversite Yönetim Kurulu, davacının yurtdışına gönderilmesi yollu kararını 31.01.1996 günü almış, yasa ve yönetmeliğe göre bu konuda, kontenjanların üniversiteler arasında dağıtımı Bakanlar Kuruluna önermekten başka bir yetki ve görevi olmayan YÖK Başkanlığı,,11.06.1996 tarihli karar ile ve davacının doğum tarihini gerekçe göstererek , davacının yurtdışına gönderilmemesine karar vermiştir. Bu karardan 5 ay sonra ise, 20.11.1996'da, yurtdışına çıkışı yaş sınırına bağlı, hukuksal olmayan kuralı getirmiştir.

Bu yapıtta rastlanabilecek örnekleri çok olmakla birlikte, YÖK,özen gösterilir ise, 2547 Sayılı Yasanın 39 ve Yurtiçinde ve Yurtdışında Görevlendirmelerde Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik'te kendisinde olmayan bir yetkiyi yaratmakta, üniversite rektörlükleri ise, yasa ve yönetmelikler ile kendilerine bırakılan alanları, kolaylıkla YÖK'na

terkedebilmektedirler. YÖK sultasının oluşumu böylece gerçekleşmekte ve pekişmektedir. Üniversite Yönetim Kurulu ve Rektörlük, iki kez aldığı karara sahip bile çıkamamış, kendi izni ile yurtdışında doktora yapma olanağını elde eden birini, YÖK Başkanlığı ile başbaşa bırakabilmiştir. Burada davanın tarafı, Rektörlük olması gerekirken, Rektörlük bu yürekliliği bile gösterememiştir.

Yasa ve hukuk dışı bir biçimde getirilen ve bilim yapmayı, öğrenmeyi yaşa bağlayan anlayışı ise, çağdışı bulmamanın olanağı yoktur. Yaşam boyu eğitimin giderek yaygınlaştığı dünyamızda, YÖK buna izin vermemekte, bilim yapmayı belirli yaş dilimine sıkıştırmaktadır. Kendileri için ölünceye kadar, emekli olmaksızın çalışma ve tüm üniversiteleri yönetme ve denetleme hakkını elde tutanların, bilim yapmak isteyenleri bu türden nedenlerle engellemelerini, bilim yaşamımızın kuraklığının ve çoraklığının nedenlerinden biri olarak da görebilirsiniz.

Burada üzerinde durulması gereken noktalardan birisi de ,2547 Sayılı Yasanın 33/a ile 50/d maddeleridir. 33 üncü maddeye göre atanan araştırma görevlileri, gerçek anlamda bilim adamı adayı değillerdir. 33 üncü madde araştırma görevlilerini; yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen öteki görevleri yapan kişiler olarak tanımlamaktadır. Yani, bunlar, belirli araştırma,proje yada deneyin gerektirdiği süre içinde istihdam edilmesi gereken kişilerdir. Bu kadroyu,lisans yada lisanüstü öğrenim gören öğrenciler için kullanmak, maddenin amacına uygunluk taşıırken, uygulamada, akademik mesleğe yönelik kişiler, 33 üncü maddeye göre alınmakta ve böylece, lisansüstü öğrenciliğini, araştırma görevlisi olarak sürdürmektedir. Doktorasını yapanlar, kadro varsa yardımcı doçent olmak için sıraya girmektedir. Burada yapılması gereken, akademik meslek adaylarını 2547 Sayılı Yasanın 50/d maddesine göre istihdam etmektir. İstihdam biçiminin, yasanın ilgili maddelerinin amacını görmezlikten gelerek belirlemek kimi anlaşmazlıklara neden olmakta ve konu zaman zaman yargıya taşınmaktadır.

Ne 33 üncü ve ne de 50/d maddelerinde, araştırma görevliliği, lisansüstü eğitim ve yurtdışına gönderilme konularında bir yaş sınırlaması söz konusu değildir.

Bütün bunların giderilmesi, yeni bir Üniversite Yasasını ortaya koyup, nesnel ve genel düzenlemeleri yasal kurallar biçimine büründürürken, yorum ve saptırmalara olanak tanımayacak bir mevzuatı gerçekleştirmeye bağlıdır.

ÖRNEK 15 - ... Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarında öğretim görevlisi olan davacı, aynı bölümde sözleşmeli sanatçı öğretim elemanı olarak çalıştırılması istemi ile başvuruda bulunur. Başvuru, YÖK Başkanlığı tarafından 31.10.1996 gün ve 22367 sayılı işlemle reddedilir. Anlaşmazlık Danıştay'a taşınır. YÖK Başkanlığı savunmasında , davacının mezun olduğu ...Üniversitesi Eğitim Fakültesi olması nedeni ile sözleşmeli öğretim elemanı olmasının mümkün olmadığını belirtir.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1997/1749, K: 1999/4323 sayılı dosyada işlem gören davayı ,30.06.1999 da, yasal dayanaktan yoksun görerek, reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 15 inci maddesinde, yükseköğretim kurumlarının, 657 sayılı DMYnın değişik Ek Geçici 16 ncı maddesinde, sanları belirtilen personeli, YÖK'nun onayı ile sözleşmeli olarak çalıştırabilecekleri, bu elemanların sözleşme esasları ödenebilecek ücretin üst sınırlarının ve sağlanacak sosyal yardımların neler olduğunun YÖK'nun önerisi, Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacağı kuralı yer almıştır. 19.03.1984 gün ve 18346 sayılı RG'de yayımlanarak yürürlüğe giren, Yükseköğretim Kurumlarına Bağlı Devlet konservatuvarlarında Sanatçı Öğretim Elemanlarının Sözleşmeli Olarak Çalıştırılmasına Dair Karar 'm 3 üncü maddesinin 1 inci paragrafında, "Sanatçı Öğretim Elemanı" sözüyle (2 nci maddede sözü edilen) Devlet Konservatuvarlarında yada dengi yurtiçi ve yurtdışı yükseköğretim kurumlarında ortaöğretimden sonra en az iki yıl yüksek sanat öğrenimi görenlerin, anlatıldığı belirtilmiştir. Olayda davacının konservatuvar mezunu olmayıp, ... Üniversitesi... Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, Şan Anasanat Dalından mezun olduğu görülmektedir. Eğitim Fakültelerinin doğrudan öğretmen yetiştirmeyi, konservatuvarların ise, öncelikle sanatçı yetiştirmeyi amaçlayan eğitim kurumları olmasından ötürü, konservatuvarlar ile eğitim fakültelerinde sürdürülen lisans eğitimlerinin amaçları birbirinden farklıdır. Ayrıca bu iki kurumda sürdürülen ders programları arasında da önemli farklılıklar bulunmaktadır. Bu durumda, konservatuvarlar ile eğitim fakülteleri mezunları eşdeğer kabul edilemeyeceğinden, eğitim fakültesi mezunu olan davacının sözleşmeli sanatçı öğretim elemanı olarak çalıştırılması isteminin reddedilmesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 16 - Davacı, yükseköğretim öğretim kurumları tarafından yurtdışında lisansüstü öğrenim görmek üzere gönderilecek adayları seçme sınavı(YLS) 1996 sınavını kazanır, Ancak, davacının kılavuzda öngörülen 100 üzerinden 70 not ortalaması koşulunu taşımadığının anlaşılması üzerine, kazandığı burstan yararlandırılmaz.

Davacı, anlaşmazlığı Danıştay'a götürür. Gerekçesi; Yükseköğretim Kurumlarının Öğretim Elemanı ile Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Uzman Personel Gereksinimini Karşılama Amacı ile MEB ve YÖK tarafından yurtdışına lisansüstü öğrenim görmek üzere gönderilecek adayları seçme sınavı (YLS) 1996 Kılavuzunun, (2.3.1.) Aday Bilgi Formu başlığının 8. Genel Akademik Ortalama" maddesinin ve (2.3.2) maddesindeki "Genel Akademik Ortalama hangi ölçekte verilmişse ona göre yazılacaktır" deyiminin ve bu deyimle dayanılarak oluşturulan MEB Yükseköğretim Genel Müdürlüğünün 8.08.0.YÖG.0.16.03.01 sayılı işleminin, 100'lük sisteme göre gösterilen genel akademik ortalamasının 4'lük sisteme göre başarı ortalamasını daha düşük yansıttığı, bu durumun da akademik ortalaması 100'lük sisteme göre gösterilenler aleyhine eşitsizlik ya-

ratmasıdır. MEB savunmasında; 1416 Sayılı Yabancı Ülkelere Gönderilecek Öğrenci Hakkında Yasanın 2 nci maddesinin, yurtdışına öğrenci gönderecek makamları öğrencilerde aranacak koşulları belirlemeye yetkili kıldığı, kılavuzda başvurma koşulları ile ilgili iptali istenen maddede genel akademik not ortalamasının 100 üzerinden 70 olması gerektiği koşulu getirildiği, davacının not ortalamasının 65.13 olduğu, üniversitelerimizde kullanılan üç ayrı not sistemi gözönüne alınarak her bir sistem için aranan not ortalamasının ayrı ayrı belirtildiği ve adaylardan kendi üniversitelerinde kullanılan sisteme göre not ortalamalarını bildirerek kodlamalarının istenildiği, mezun olduğu üniversitenin uyguladığı not ölçeğine göre, kılavuzda belirtilen ortalamasının altında bir puana sahip olan ilgilinin burs hakkından yararlandırılmasının mümkün olmadığını; YÖK Başkanlığı , davacının aranan başarı koşulunu taşımadığını, ÖSYM Başkanlığı ise, davacının koşullardan birisini taşımadığının sonradan anlaşıldığını belirtir.

Danıştay Sekizinci Dairesi,E: 1997/63, Karar 1999/3958 sayılı dosyada işlem gören davayı,16.06.1999'da, yasal dayanaktan yoksun bularak reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "... Dosyanın incelenmesinden, 24.07.1995 tarihinde İTÜ İşletme Fakültesinden 65.13 puanla, iyi derece ile mezun olan davacının yukarıda anılan koşullar çerçevesinde yapılan 1996 yılı YLS başvurduğu, ancak başvuru sırasında Aday Bilgi Formunda Genel Akademik Ortalamasını 4'lük sisteme göre 2.89 olarak belirttiği ve yapılan sınavda başarılı olduğu, daha sonra davacının not ortalamasının 70 not ortalaması koşulu taşımadığının belirlenmesi üzerine MEB'nca, kazandığı bu burstan yararlanamayacağını bildirmesi üzerine bu davanın açıldığı anlaşılmıştır. Yurtdışına gönderilecek adaylarda belirli bir düzeyin üzerinde lisans bilgisi aranmasında hizmet gereklerine, nesnel değerlendirme ilkelerine, kamu yararına ve hukuka aykırılık görülmediğinden, kılavuzun ilgili hükmünün iptali isteminin dayanağı bulunmamaktadır. Anılan Kılavuzun Genel Bilgiler, Temel İlke ve Kurallar başlıklı 1 inci maddesinin 5 inci bendinde "Adayların yurtdışına gönderilmeleri ile ilgili yasa,, tüzük, yönetmelik ve öteki mevzuat ile bu kılavuzda belirtilen koşullara uymaları gerekir. Seçilmelerine karşın, ilgili mevzuattaki koşullara uymadıkları belirlenenler, bu seçimden doğabilecek hiçbir haktan yararlandırılmazlar" kuralı bulunmaktadır. Bu durumda davacının, kılavuzda belirtilen not ortalaması koşulunu taşımadığı açık olduğundan, oluşturulan işlemde **de--hukuka** aykırılık görülmemiştir. Davacı tarafından mezun olduktan sonra, İTÜ Senatosu kararı ile 4'lük sisteme geçildiği ve bu sisteme göre not ortalamasının 2.90 olduğu belirtilmekte ise de, kılavuzda her not sistemi için ayrı ayrı başarı puanları belirlenmiş olduğundan bu sava itibar edilmemiştir..."

ÖRNEK 17- Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat MYO Müdürü olan davacı, 23.03.1994'de profesörlük kadrosuna atanması üzerine ödenmeye başlayan makam tazminatının Maliye Bakanlığı CÜ Bütçe Dairesi Başkanlığı'nın 16.01.1995 günlü 26 sayılı yazısına dayanılarak kesilmesi ve yapılan ödemeler miktarında zimmet çıkartılmasına ilişkin işlemin kaldırılması istemi ile başvuruda bulunur.

İsteminin reddine ilişkin Rektörlüğün 21.03.1995 gün ve 36 sayılı işleminin iptali istemi ile dava açar. Sivas İdare Mahkemesi, 30.11.1995 gün ve 1013 sayılı kararı ile; 418 sayılı KHK hükümlerinin incelenmesinden; profesör sanında üç yılı tamamlamış olanların 1.300, tamamlamamış olup da ek göstergeleri genel müdür ek göstergesi düzeyinde yada daha fazla olanların genel müdürler düzeyinde makam tazminatı alacaklarının anlaşılması gerekçesi ile işlemi iptal eder. Maliye Bakanlığı ile CÜ Rektörlüğü Sivas İdare Mahkemesi kararını temyiz ederler.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1996/1930, K: 1999/4194 sayılı dosyada işlem gören davayı, 22.06.1999 günlü kararı ile sonlandırır ve İdare Mahkemesince verilen kararın dayandığı gerekçenin usul ve yasaya uygun olması, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmamasına dayanarak, temyiz istemini reddeder.

ÖRNEK 18 - İÜ Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları ABD nda Profesör olarak görev yapmakta iken, SSK Eğitim Hastanesi Göz Kliniği Şefi olarak naklen atanan davacı, profesörlük makam ödencesinin, 15.01.1995'den başlayarak ödenmesi istemi ile başvuruda bulunur.

SSK Sağlık İşleri Müdürlüğü, 02.02.1995 gün ve 32631 sayılı işlemi ile bu istemi reddeder. İdarenin kararının taşındığı İstanbul 6. İdare Mahkemesi, 28.06.1996 gün ve 860 sayılı kararı ile, davacıya profesörlük makam tazminatının ödenmesine karar verir. Kararın gerekçesi; 418 Sayılı KHK nin 10 uncu maddesi ile 657 Sayılı Yasaya IV sayılı makam tazminatı cetvelinin eklendiği ve bu cetvelin 3 üncü sırasında ise profesör sanına sahip bulunanlar(bu sanda üç yılı tamamlamış bulunmaları koşulu ile) denilerek, 433 sayılı KHK nin 5 inci maddesi ile 01.07.1991 den başlayarak 2500 ek göstergenin uygulanacağı düzenlemesine yer verildiği, bu düzenleme ile makam ödencesinden yararlanabilmek için akademik kadroda bulunma koşulunun öngörülmediği, davacının İÜ nde öğretim üyesi olarak 14.01.1992 tarihinde profesör kadrosuna atandığı, 15.07.1992'den başlayarak SSK Eğitim Hastanesi Göz Klinik Şefi olarak Prof. Sanı ile görev yaptığı ve profesörlük sanında 15.01.1995 tarihinde üç yılını doldurduğundan makam ödencesinin ödenmesi gerekir olarak belirtilmiştir.

Davalı SSK Genel Müdürlüğü, İdare Mahkemesi kararını, davacının akademik kadroda profesör olarak görev yapmadığından makam ödencesinden yararlanamayacağını öne sürerek, Danıştay'a taşır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1996/4494, K: 1999/2624 sayılı dosyada işlem gören davayı, 30.04.1999'da sonlandırır ve İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Dosyanın incelenmesinden, İÜ TF Göz Hastalıkları ABD nda profesör olarak görev yapmakta iken, SSK Eğitim Hastanesi Göz Hastalıkları Klinik Şefliğine naklen atanan ve halen 657 Sayılı Yasaya tabi olarak görev yapan davacının Profesörlükte üç yılını dolduracağı **15.01.1995** tarihinden başlayarak profesörlük

sanı nedeni ile, makam ödencesinden yararlanmak isteği ile, 21.12.1994 tarihinde kurumuna başvurduğu, davalı idarenin 02.06.1995 günlü dava konusu işlemiyle, isteminin reddedildiği, açılan dava sonucunda, idare mahkemesince, 418 sayılı KHK nin ilgili hükümlerinde akademik kadroda bulunma koşulunun aranmadığı, davacının profesör sanı ile üç yılını tamamlayacağı 15.01.1995 tarihinden başlayarak makam ödencesinden yararlanması gerektiği gerekçesiyle dava konusu işlem iptal edilmiştir. 2547 Sayılı Yasaya tabi olarak akademik kadroda profesör sanı ile görev yapanlara makam ödencesi ödenmesi gerekmekte olup, 657 Sayılı Yasaya tabi kadrolarda çalışanlara, bu sanı taşısalar bile profesör kadrosunda bulunmadıkları ve fiilen bu görevi yerine getirmediklerinden makam ödencesi ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu nokta, 15.04.1995'de yürürlüğe konulan ve halen yürürlüğü süren 547 Sayılı KHK nin 6 ncı maddesinde yeralan IV Sayılı Makam Ödencesi Cetvelinde de aynı biçimde düzenlenmiştir. İdare Mahkemesince, Anayasa Mahkemesinin ... iptal kararı ile 657 Sayılı Yasaya ekli ve 4084 Sayılı Yasaya ile değişik IV Sayılı Makam Ödencesi cetvelinin üçüncü sırasında profesör sanında üç yılını tamamlamış olanlara ve dördüncü sırasında yıl koşulu aranmaksızın profesörlere makam ödencesi ödenebilmesi için akademik kadroda bulunması gerektiği hususunun gözönüne alınmadan tersine hüküm oluşturulmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 19 - Kırıkkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümünde profesör olarak kısmi statüde öğretim görevi yapan davacının, görev süresi uzatılmaz.

Bunun üzerine açılan davada, Kırıkkale İdare Mahkemesi, 12.11.1998 gün ve 862 sayılı kararı ve üniversite yönetim kurulunun görüşü alınmadan rektörlük işlemi ile davacının görevine son verilmesi işleminde usulde koşutluk ilkesine uyarlık bulunmaması gerekçesi ile, dava konusu işlemi iptal eder ve görev süresinin uzatılmamasını ortadan kaldırır. Davalı Rektörlük, İdare Mahkemesi kararını temyiz eder.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/7119, K: 1999/3067 sayılı dosyada işlem gören davayı, 18.05.1999'da sonlandırır ve temyiz istemini kabul ederek, İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 36/2 maddesinde, kısmi statüde görev yapan öğretim üyeleri düzenlenmiş olup, her keresinde iki yıl için atanan bu prof. ve doçentlerin; haftada en az yirmi saat üniversitede bulunmak, eğitim, öğretim, uygulama ve araştırmaları bölüm başkanının gösterdiği yerde ve onun denetimi altında yapmakla yükümlü oldukları, kısmi statüde görev yapanların durumlarının iki yılda bir inceleneceği ve görevlerini sürdürmelerine gereksinim olup olmadığına karar verileceği, görevlerini sürdürmelerinde yarar görülenlerin görev sürelerinin üniversite yönetim kurulunun görüşü ve rektörün onayı ile yenilenebileceği belirtilmektedir. Yukarıda belirtilen yasa maddesinde kısmi statüde görev yapanlardan, görevlerinin sürmesinde yarar

görülenlerin, görev sürelerinin uzatımında üniversite yönetim kurulunun görüşünün alınmasının zorunlu olduğu, her keresinde 2 yıl için atandıkları ve atama süresi sonunda görevin kendiliğinden sona ereceğinin belirtilmesi nedeni ile, görevin sona ermesi sırasında üniversite yönetim kurulunun görüşünün alınması yolunda yasal bir zorunluluk bulunmamaktadır. Bu nedenle usulde koşutluk ilkesi uygulanarak atama ve görev süresinin yenilenmesi sırasında getirilen usulün, görevin yasa gereği kendiliğinden sona ermesi sırasında da aranmasında hukuken olanak yoktur. Dava konusu olayda; davalı üniversitede kısmi statüde görev yapan davacının, üniversite eski rektörü hakkında yapılan soruşturma sırasında, hizmetlerinden yararlanılmadığı, yasa gereği üniversitede bulunması gereken haftalık saati doldurmadığı ve hiçbir görev üstlenmediği belirlendiğinden, idarenin takdir hakkını bu yönde kullanarak kısmi statüde görev yapan davacının görev süresini uzatmama yolunda oluşturduğu işlemde bu yönüyle de hukuka aykırılık bulunmamaktadır. "

KARARIN YORUMU : Görev süresinin uzatılmaması ile, görev sırasında işlendiği ileri sürülen disiplin suçlarını birbirine karıştırmamak gerekmektedir. Danıştay kararında, kısmi statüde görev yapanların durumlarının iki yılda bir inceleneceği ve görevlerine gereksinim olup-olmayacağına karar verileceği, görevlerini sürdürmelerinde yarar görülenlerin görev sürelerinin üniversite yönetim kurulunun görüşü ve rektörün onayı ile yenilebileceği hükmü yer almış bulunmasına karşın, görev süresinin uzatılmamasını, yalnızca rektörün kararma dayandırması, bu konudaki kararı, Üniversite Yönetim Kurulunun görüşünün alınmasının dışında tutmasını anlamak mümkün değildir. Rektörlük, ilgili birimin görüş ve düşünceleri doğrultusunda kendisine iletilen görev süresinin uzatılıp-uzatılmamasına ilişkin öneriyi, özellikle olumsuzluk durumunda Üniversite Yönetim Kurulunun önüne getirmeli, onun değerlendirmesine sunulmalıdır. Bu yapılmaksızın, kısmi statüdeki öğretim üyelerinin durumlarının incelenmesi ile gereksinim olup-olmadığına kim ve nasıl karar verecektir? Takdir yetkisinin tek başına rektöre bırakılması ve bunun yasal bulunması, rektörü tek egemen kılacak, öğretim üyesini ise, bilimsel özgürlükten bütün bütün yoksun bırakacaktır. Rektörlük, tam tersine, eğer elinde yeterli kanıt ve bulgular varsa, uzatmama konusundaki önerisini Yönetim Kuruluna taşımaktan, oradan çıkartacağı karar ile kendisini daha güçlendireceğinden neden sakınsın? Kişi eli ile yönetim yerine.,kurullar eliyle yönetimin demokrasiye ve hukuk devletine daha uygunluk taşıyacağı tartışma götürmez bir durumdur.

ÖRNEK 20 - Davacı, Eczacılık Fakültesi Farmakoloji ABD'nda araştırma görevlisi iken, 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesi uyarınca yurtdışına gönderilir.

Zorunlu hizmetinin başka bir üniversiteye aktarılması isteminde bulunur. İsteminin, YÖK Başkanlığının 23.09.1996 gün ve 9147-19038 sayılı işlemi ile reddedilmesi üzerine; dava konusu işlemle Moleküler Farmakoloji gibi tıp bilimleri yönünden yararlı ve kazançlı bir alanda görev yapmasının engellenmesi, YÖK'nun zorunlu hizmet aktarımı-

na izin verme yada vermemeye yetkili bulunmadığı gerekçesi ile, Danıştay'a başvurur. YÖK Başkanlığı savunmasında; davacının 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesi uyarınca Ol .Q6.1993 gününden başlayarak yurtdışında görevlendirildiğini, yüksek lisansını tamamlayıp ülkeye döndüğündeÜniversitesi Rektörlüğünce...Üniversitesi Tıp Fakültesine yardımcı doçent olarak açıktan atanmayı istediğini belirterek, zorunlu hizmetinin aktarılması ile naklen atanmasının uygun olup olmadığı yolunda görüş istenmesi üzerine, dava konusu kararın alındığı, kurullarının, 2547 Sayılı Yasada belirlenen görev ve yetkilerine dayanarak yükseköğretim kurumlarının yetişmiş eleman gereksiniminin karşılanması amacı ile araştırma görevlilerinin lisansüstü öğrenim görmek üzere yurtdışında görevlendirilmelerine ilişkin esasları belirlediğini, buna göre, ilgililerin yurda dönüşlerinde, yurtdışında kaldıkları sürenin iki misli kadar bir süre kurumlarında zorunlu hizmet görmekle yükümlü olduklarını, davacının yurda dönüşünde, görev yaptığı anabilim dalında zorunlu hizmetini yerine getirmek istemeyerek, başka bir üniversiteye geçiş isteminde bulunduğunu, bu tür uygulamaların önlenmesi için, üniversite rektörlüklerine gönderilen yazı ile ilgililerin kurumlarının onayı olmadan başka bir kuruma aktanmalarının bildirildiğini, yapılan işlemin 2547 Sayılı Yasaya uygun olduğunu ileri sürer.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1996/5393, K: 1999/2825 sayılı dosyada işlem gören davayı, 06.05.1999'da sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının, YÖK'nun Görevleri başlıklı 7 nci maddesinde, yükseköğretim kurumlarının bu yasada belirlenen amaç, erek ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim-öğretim çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının gereksinim duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun süreli planlar hazırlamak, üniversitelere ayrılan kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak, yükseköğretim kurumları arasında bu yasada belirlenen amaç, ilke ve erekler doğrultusunda birleştirici, bütünleştirici, sürekli, uyumlu ve geliştirici işbirliği ve eşgüdümü sağlamak, YÖK'nun görevleri arasında sayılmıştır. 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 33 üncü maddesinde; lisansüstü eğitim-öğretim için yurt dışına gönderilecek araştırma görevlileri ile ilk kez bu amaçla bu göreve atanacaklarda aranacak nitelikler ve öteki noktaların YÖK'nca belirleneceği...lisansüstü eğitim-öğretim için yurt **dışına** gönderilen araştırma görevlilerinin kadrolarında bırakılacağı hükmü yer almış, 35 inci maddesinde de; yurt içi yada yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanlarının genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında zorunlu hizmetlerini yerine getirmek zorunda oldukları hükme bağlanmıştır. 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki 41 sayılı KHK'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Yasaya, 3837 Sayılı Yasa ile eklenen Geçici 24 üncü maddesinde de, bu yasayla, yeni üniversiteler ve ileri teknoloji enstitüsü ile bu yasanın yayımından önce kurulmuş bulunan üniversitelerin öğretim elemanlarının yetiştirilmesi amacı ile; MEB'nin eşgüdümünde, Maliye Bakanlığı,

DPT, DPB ve YÖK temsilcilerinden' oluşacak bir komisyonda 2000 yılına kadar uygulanacak bir program hazırlanacağı, bu program çerçevesinde, her yıl üniversitelerden YÖK"nca belirlenecek oranda öğretim elemanının MEB'nın onayı ile yurt dışına gönderileceği kuralı yer almaktadır. Dosyanın incelenmesinden...Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakoloji ABD'nda araştırma görevlisi olan davacının, 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesi uyarınca, burslu olarak ABD'ne gönderildiği, eğitimini tamamlayıp yurda döndükten sonra ilgilinin zorunlu hizmetinin aktarılması, ..,Üniversitesine atanmasına ilişkin önerinin davalı idarece reddildiği anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan mevzuat hükümlerine göre, yükseköğretim amaçlarına uygun olarak, üniversitelere ayrılan kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasının sağlanması için, yeni kurulmuş ve gelişmekte olan üniversitelerin akademik personel gereksiniminin gözönünde tutulması gerektiği açıktır..."

ÖRNEK 21 - Öğretim üyesi yetmezliği, tüm yükseköğretim kurumlarımızın yaşadığı temel sorunlardan birisidir. Bu nedenle, yrd.doçentlik kadrosu yaratılmış, doktorasını yapmış kimselerin, eğitim-öğretim hizmetini verebilmelerine olanak sağlanmıştır.

Bunun yanısıra, ek ders, ikinci öğretim, yaz okulu kimi uygulamalar ile de, öğretim elemanlarının, bir yandan ekonomik sorunlarına çözüm üretilirken, öte yandan da, onların daha fazla ders vermeleri kapıları açılmıştır. Gelişme Ödeneği de, öğretim elemanı sıkıntısı çeken yükseköğretim kurumlarında çalışmayı özendirici bir araç olarak kullanılmaktadır. Öğretim üyesi eksikliğinden ötürü düşünülen çözüm önerilerinden birisi de zorunlu emekli yaşının 67'nin ötesine taşınmasıdır. Bir başka çözüm ise .Yükseköğretim Personel Yasasının 17 nci maddesi ile düzenlenen, emekli öğretim elemanlarının sözleşmeli istihdamlarıdır. Kurumlarından, mahkeme yada disiplin kararları ile çıkarılanlar dışarıda bırakılmak üzere herhangi bir nedenle, kendi isteği ile ayrılan öğretim üyelerinin, başvuruları üzerine, kadro koşulu aranmaksızın yeniden ayrıldıkları yükseköğretim kurumlarına dönebilmeleridir.

2547 Sayılı Yasanın 60/b maddesi tarafından düzenlenen bu "kuramlara dönüş"ün uygulanması,, yargısal anlaşmazlıklardan bir başkasını oluşturmaktadır. Bazı yükseköğretim kurumları, daha önce kurumlarında çalışmış ve ayrılmış olanlar ile, erken emekli olanları yeniden kurumlarına kazandırma çabası içine girerken, bazıları, bunların kurumlarına dönüşünü engellemek için, olağanüstü çaba göstermekte ve yasa dışına düşmektedir. Bunlardan bir örneği, aşağıda sunuyoruz:

Prof .Dr. Yalçın Küçük, ülkemizin tanınmış ve saygın, üretken bir bilim adamıdır. Kendi istemi ile emekli olmuş, bir süre yurtdışında çalışmış ve sonra da ülkemize dönmüştür. Emekli olarak ayrıldığı Gazi Üniversitesi İİBF İktisat Bölümüne dönmek için, 27.07.2001 günlü yazısı ile başvuruda bulunmuştur.

Başvurunun, doğrudan rektörlük tarafından, gereğinin yapılarak, başvuru sahibi

Prof.Küçük'ün, çağrılması gerekirken, bu yapılmamış, yerine, Rektörlük tarafından, Dekanlığa ve oradan da İktisat Bölümü Başkanlığı'na iletilerek, görüşleri istenmiştir. GÜ İİBF İktisat Bölümü Başkan Prof .Dr. İsmail Bulmuş, kadroya dönüş konusunda kendisinden görüş istenmesinin yasal dayanağı olmadığını ve bu istemin Rektörlükçe doğrudan, kadro koşulu aranmaksızın yerine getirilmesi gereken bir istem olduğunu bildirmesi gerekirken ve Bölümde de gereksinim bulunmasına karşın, "bölümün gereksinimi yoktur " biçiminde bir yanıt vermiştir. Rektörlük, Bölüm Başkanlığı görüşüne dayalı olarak, 27.08.2001 günlü yazısı ile, "İktisat Bölümünde Öğretim Üyesi fazlalığı bulunduğu" u ileri sürerek, atamanın yapılamayacağını bildirmiştir.

Prof.Dr. Yalçın küçük, bu yanıt üzerine, Rektörlüğe, 02.09.2001 günlü yeniden başvurarak, isteminin reddedilmesinin hem yasaya ve hem de ileri sürülen gerekçenin gerçeklik taşımadığını belirterek, işlemin düzeltilmesini istemiştir. Prof.Küçük'ün yazısı şöyle: " ...Rektörlük'ün bu tutumu 2547 sayılı yasanın ilgili maddesine aykırıdır ve ayrıca ileri sürülen gerekçe gerçekçi olmaktan uzaktır. Aşağıda çok kısa bir biçimde açıkladığım nedenlerle atamanın yapılması zorunlu olmaktadır. 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 60 inci maddesi böyle bir durumda söz konusu idareye, burada Gazi Üniversitesi Rektörlüğü, takdir hakkı bırakmamaktadır. Bu madde, kendi isteği ile ayrılanlar için, "dönebilirler" ifadesini kullanmakta ve Rektörlüklere, tercih alanı bırakmamaktadır. Bütün üniversitelerin, yasanın bu maddesini uygulaması hep bu yöndedir. Kendi isteği ile ayrılmış bir öğretim üyesi, dönme istencini yazılı olarak bildirdiği zaman, ayrıldığı ABD ve Bölüme atama yapılmaktadır. Anılan madde "kadro" demektir. Ankara Üniversitesi'nde, son olarak ve yakın bir zamanda, görevine dönmek için başvurmuş olan Prof.Dr.Kurthan Fişek'in atama işlemleri gecikmeksizin başlatılmış ve sonuçlandırılmıştır.

İlgili Üniversitenin ilgili bölümünde öğretim üyesi fazlası olduğu bilgisi sevindirici olmakla birlikte, gerçeklere hiç uymamaktadır. İktisat Bölümünde öğretim üyesi bulunduğum zamanda, değerli pek çok hocamız aylıklarının düşüklüğünü kısmen gidermeye yarasa bile, aşırı ölçüde ders yükünden yakmıyorlardı. Vakıf üniversitelerinin devlet üniversitelerinin kadrolarını erittiği ise, herkesin bildiği bir sırdır. GÜ de kadro açısından erimektedir. İktisat Bölümü, değerli hocalarının bazısını yitirmiştir.

Benim bu yazıyı vermemden sonra da Bölüm Başkanı ProfJDr. T.Öcal Bölüm'den ayrılmıştır. Rektörlük'ün bu yazıyı yazarken, önemli bir bilgi eksikliği içinde olduğunu düşünmek zorundayız. Çünkü, bu yazılı öğrenin bazı değerli öğretim üyelerimiz, öğretim üyesi üç profesörün daha, bir özel üniversiteye gitmek üzere Bölüm'den ayrılma kararını duyurduklarını ve bu nedenle benim dönme planımdan hoşnut olduklarını, bana bildirmişlerdir.

Demek ki İktisat Bölümü'nde kadro erimesi sürmektedir. Y.Küçük, ülkemizde en

çok kitap yayınlamış insanlarımızdan birisi olmanın yanında, ekonometriden estetiğe, tarihten planlamaya kadar pek çok alanda bilimsel üretimi olan, tanınmış bir yazardır. Pek çok dil bilmekte ve bu nedenle çeşitli kaynakları kullanabilmektedir. Pek çok bilim kurumu bu kalibrede birini, ders vermek yerine, yüksek lisans öğrencilerine yöntem ve bilim felsefesi öğretimine ayırma eğilimindedir.

Dr .Küçük, Gazi Üniversitesi'nin kadrolu mensubu olmadan önce de, bu Kurumda doktora dersi veriyordu. GÜ Rektörlüğü'nün bunu takdir etmemesi üzücüdür. Y.Küçük'ün dönüş yazısı vermesinin bir nedeni budur ve öteki nedeni ise, kamu üniversitelerinin eritilmesine aydın düzeyinde bir tepkiyi dillendirebilmektedir. Demek ki, yasaya göre, Rektörlük'ün bu isteği, herhangi bir nedenle, yerine getirmemek olanağı bulunmamaktadır. Ayrıca, ilgili yazıda ifadesini bulan tutum, kamu üniversitelerimizi geliştirmek ve niteliğini yükseltmek amacına da ters düşmektedir. Atama işleminin başlatılmasını diliyorum..."

Üniversitemizdeki kafa ve kadrolar konusunda fazla söze gerek var mı? İstem sonulandırılması, yine yargıya düşecek. Üniversite, yargının en önemli işvereni, işyaram olmaya sürdürmekte. Ne yazık,,

ÖRNEK 23 - Selçuk Üniversitesi MMF Jeoloji Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Doç .Dr.Muazzez Çelik Karakaya, Mineroloji-Petrogofi ABD Başkanlığı görevine atanması isteminde bulunur.

MMF Dekanlığı, bu başvuru üzerine, 20.06.2000 gün ve 281-3533 sayılı yazısı ile, Doç .Karakaya hakkında disiplin soruşturması bulunduğunu ileri sürerek istemi reddeder ve soruşturma bittikten sonra konunun yeniden inceleneceğini bildirir,

Doç. Karakaya; isteminin reddi ve anılan ABD Başkanlığına yeni bir atama yapılınca kadar Jeoloji Mühendisi Bölüm Başkanının vekaleten atanmasına ilişkin işlemin iptali istemi ile anlaşmazlığı yargıya taşır. Başvurusunda, soruşturmanın ABD Başkanlığı ile ilgili olmadığını, soruşturma açıldığında ABD Başkanlığını yürütmediğini, aynı soruşturmanın vekaleten atanan kişi ile de ilgili olarak açıldığını, soruşturma sonucu verilen aylıktan kesme cezasının atamaya engel oluşturmayacağını, öte yandan, soruşturmanın sonuçlanmasından sonra atama yapılmamasının ve dilekçeye yanıt verilmemesinin usul ve kurallara aykır olduğunu, verilen cezanın da İdare Mahkemesi tarafından ortadan kaldırıldığını belirtir. Davalı Rektörlük savunmasında, davacının ABD Başkanlığı görevini yürütmesi konusunda Bölüm Başkanlığı ile Dekanlıkta çok ciddi kaygılar bulunduğunu, davacı hakkında bir çok disiplin cezası verildiği, davacının öğretim üyesi ile bağdaşmayan hareketler sergilediğini savlamıştır.

Konya İdare Mahkemesi, E:2000/1522, K:: 2001/669 sayılı dosyada işlem gören davayı ,09.05.2001'de sonlandırır ve anılan işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir; " ...Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 14. Maddesinde, ana-

bilim yada anasanat dalı; bölümü oluşturan ve en az bir bilim yada sanat dalını kapsayan eğitim-öğretim uygulama ve araştırma çalışmalarının yürütüldüğü akademik bir birim olarak tanımlandıktan sonra, anabiiim yada anasanat dalı başkanının o anabiiim yada anasanat dalının, profesör bulunmadığında doçentleri, bulunmadığında yrd.doçentleri,, bulunmadığında öğretim görevlileri arasından, o anabiiim yada anasanat dalında görevli öğretim üyeleri ve öğretim görevlilerince seçileceği ve bir hafta içinde yüksekokul müdürü, konservatuvar müdürü yada dekan tarafından doğrudan atanacağı, anabiiim yada anasanat dalı başkanı olarak atanabilecek öğretim üyesinin yada öğretim görevlisinin sayısının en çok iki olması durumunda başkanın, yüksekokul müdürü,konservatuvar müdürü yada dekan tarafından doğrudan atanacağı, atamaların rektörlüğe bildirileceği hükümlerine yer verilmiştir. Aynı yönetmeliğin 18 inci maddesinde ise, anabiiim dalı başkanlığının görev süresinin üç yıl olduğu, süresi biten başkanın yeniden, aynı yöntemlerle atanabileceği, birden fazla anabiiim dalının kapsandığı bölümlerde, bölüm başkanının bir anabiiim dalı başkanlığını üstlenebileceği, başkanlık görevinde bir doçentin bulunması durumunda, bir profesörün aynı birimde görevlendirilmesi ile başkanlık görevinin sona ereceği, boşalan başkanlık görevine yöntemine göre yeni başkan atanacağı, bölüm, anabilim,anasanat, bilim ve sanat başkanlarının görevi başında bulunmayacağı süreler için, yardımcıları yada öğretim üyelerinden birini vekil olarak bırakacakları, herhangi bir nedenle altı aydan fazla ayrılmalarda, kalan süreyi tamamlamak üzere^ınyı yöntemle yeni bir başkan atanacağı, anabiiim dalı başkanlıkları boşaldığında yüksekokul müdürü,konservatuvar müdürü yada dekanın o anabiiim dalında görevli öğretim üyelerini ve öğretim görevlilerini boşalmış olan dal başkanını seçmek üzere bir hafta içinde toplantıya çağıracağı, başkanın, katılan üye sayısının salt çoğunluğu ile seçileceği, anabiiim dalı başkanının seçiminde ikinci turda da salt çoğunluğun sağlanamaması durumunda, üçüncü turda en çok oy alan adayın seçilmiş olacağı belirtilmiştir. Dava dosyasının incelenmesinden, SÜ MMF Jeoloji Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi olarak görev yapan davacının Minerofoji-Petrografi ABD nda tek doçent olması nedeni ile, 01.12.1997 tarihinde ABD Başkanlığına seçildiği, üç yıllık süre dolmadan Niğde Üniversitesinde görev yapan ABD öğretim üyelerinden ProfDr.Halil Baş'ın dönmesi ile, yönetmelik uyarınca 06.04.2000 tarihinden başlayarak davacının başkanlık görevinin sona erdiğini ve anılan profesörün başkanlık görevini yürüttüğü, fakat adı geçen öğretim üyesinin 07.06.2000 tarihinden başlayarak yeniden Niğde Üniversitesine gitmesi sonucunda, ABD Başkanlığının boşaldığı anlaşılmıştır. Bu boşalma üzerine, yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde, ABD'nda görev yapan öğretim üyeleri ve görevlilerinin katılımı ile herhangi bir seçim yapılmayarak, soruşturma gerekçe gösterilerek davacının atanamayacağına Dekan tarafından karar verilmiştir. ABD Başkanının, yukarıda verilen prosedür çerçevesinde seçimle belirlenmesi ve seçimi izleyen atanması zorunlu olduğundan, dekanın seçim

yapılmaksızın ABD Başkanının kim olacağını belirleme yetkisinin olmaması nedeni ile davacının atanmamasının uygun olmadığı hususunda, Fakülte Dekanının tek başına kurduğu işlem, yetki yönünden açıkça hukuka aykırı olduğu gibi davacı hakkında idari soruşturmanın sürmesi de, boş bulunan ABD Başkanlığı için yapılacak olan seçime katılmasına engel oluşturmadığından, işlemde neden yönünden de hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Kaldı ki soruşturma sonucunda verilen disiplin cezası da Mahkememiz tarafından ortadan kaldırılmıştır. Davacı, ABD Başkanlığına asıl olarak atanmak istediğine göre, bu istek üzerine ilgili Yönetmeliğin 18 inci maddesi hükümleri çerçevesinde seçim prosedürünün işletilmesi ve sonucuna göre hareket edilmesi gerekirken, asaleten atanma istemi söz konusu iken ve kamu görevlerinin zorunluluk olmadıkça asaleten yapılacak atamalarla götürülmesi gerektiği yönündeki idare hukuku ilkesine karşın, asaleten atanma istemi ile ilgili olarak usulüne uygun işlem oluşturulmayarak, vekaleten atama yapılmasına ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Öte yandan davamıza konu edilen 20.06.2000 gün ve 281/3533 sayılı dekanlık işlemine dayanak alınan "davacı hakkında disiplin soruşturmasının bulunması" nedeninin, soruşturmanın sona ermesi nedeni ile ortadan kalkmasına ve aynı işlemde "soruşturma bittikten sonra konunun yeniden değerlendirileceğinin" belirtilmesine karşın davacının soruşturmanın sona ermesinden sonra yaptığı ABD Başkanlığına asaleten atanma konusundaki başvurusu üzerine hiçbir işlem yapılmayarak, başvurunun yanıtız bırakılmasında, Yönetmeliğin 18 inci maddesinin işletilmemesinde ve bu çerçevede asaleten atama konusundaki başvuru değerlendirilmeyerek ABD Başkanlığı görevinin uzun süre vekaleten yürütülmesine neden olunmasında da hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : Karar, üniversitenin yeni bir yüz karasını oluşturmakta ve üniversite demlen(üzerlerindeki tabela nedeni ile) kuruluşlardaki yasa dışı, keyfi ve etik açıdan onaylanmayacak işlemlerin süreklilik gösterdiğini kanıtlamaktadır. Selçuk Üniversitesi'nin, önceki kararlar gözönüne alındığında bir suç örgütüne, yasaya aykırı işlemlerin merkezi biçimine büründüğü sonucuna varmamak mümkün mü? Öğretim üyeleri hakkında önce suçlamalar yaratılmakta, düzmece duyumlarda bulundurulmakta, sonra bunlar ciddiye alınarak öğretim üyeleri hakkında soruşturmalar ve cezalar yaratılmaktadır. Bütün bu düzmece suç ve cezalar, yargı tarafından mahkum edilmekte, ancak Rektörlük ve Dekanlıklar, bu eylemlerini sürdürebilmektedirler. Türkiye'nin bırakınız hukuk devletini, yasa devleti bile olduğu konusunda ciddi kuşkular yaratan kurumlar, organlar olmaktadır. Burada asıl önemli olan bir başka etik konu ise, davacı yerine ABD Başkanlığını vekaleten üstlenen öğretim üyesi açısından karşımıza çıkmaktadır. Başkalarının onuruna ve haklarına sahip çıkmayanların, kendi onurlarına ve haklarına sahip çıkması mümkün müdür?

Kararın katılmadığımız gerekçesi ise, bölüm, anabilim dalı başkanlıklarının, vekaleten

yürütülmesinin, süreye bağlı olarak geçerli olacağına ilişkin yaklaşım ile, anabilim da-
lında tek profesör, tek doçent yada yrd.doçent bulunması durumlarında, başkanlıkların,
seçime dayalı olmaksızın, o tek akademisyen tarafından yürütülmesi gerekir olduğunun
gözardı edilmesidir. Vekalet, ancak, asılm,altı ayı geçmeyen ayrılmalarında, kendi is-
tenci ile yardımcılarından yada öğretim üyelerinden birini bırakarak sürdürülebilir. Bö-
lüm yada ABD Başkanlıklarının vekalet eli ile yürütülmemesi için, kural koyucu, belir-
li bir akademik san ile kendisini bağlamamış, olmazsa diyerek, izleyen akademik sana
sahip kimselerce bu görevlerinin üstlenilebilmesinin yolunu açmıştır. Ayrıca, seçim ve
atamaların süre ile sınırlı tutulması da, bu görev yerlerinin boş bırakılmaması gereken
yerler olduğunu göstermektedir. Başkanlığa gelebilecek akademik sanlı tek kişi olması
durumunda bir seçim yapılması bile söz konusu değildir. Çünkü, seçimin yapılabilme-
si için, anılan akademik görevlere en az üç adayın bulunması gerekmektedir. Adayın bir
olması durumunda atama otomatik, iki olması durumunda dekan tarafından gerçekle-
tirilecektir.

ÖRNEK 24 - GÜ İİBF Kamu Yönetimi Bölümü Hukuk Bilimleri ABD'nda araştırma
görevlisi olan davacının görev süresinin uzatılmayarak, görevine, 17.07.1997 gün ve
8038 sayılı işlemlerle, son verilir. Davacı işlemin iptali istemi ile, İdare Mahkemesine baş-
vurur.

Ankara 9. İdare Mahkemesi, E:1997/812, K: 1998/365 sayılı dosyada işlem gören da-
vayı, 16.04.1998'de sonlandırır ve dava konusu işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerek-
çesi şöyledir: "...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 50 inci maddesinin (d) ben-
dinde, "lisansüstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine ayrılacak burslardan
yararlanabilecekleri gibi, her keresinde bir yıl için olmak üzere, öğretim yardım-
cılığı kadrolarından birine de atanabilirler." Hükmü varolup, 2547 Sayılı yasanın
50 ve 65 inci maddelerine göre çıkartılan Lisansüstü Öğretim Görenlerden Öğre-
tim Yardımcısı Kadrolarına Giriş Sınavları Hakkında Yönetmeliğin 5 inci mad-
desinde," atama için bütün koşullara sahip yüksek lisans, sanatta yeterlik, dokto-
ra ve tıpta uzmanlık öğrencilerinin öğretim yardımcısı kadrolarına atanmaları
her keresinde en fazla bir yıl süre ile yapılacağı", 6 ncı maddesinde, "her öğretim
yılı sonunda öğretim elemanı kadrolarına geçici olarak atanmış lisansüstü öğren-
cilerin, bu kadrolara atanmak isteyen öteki adaylar da gözönüne alınarak yeni-
den aynı yöntemle atanmalarının yapılıp yapılmamasına Rektörlükçe karar veri-
leceği" belirtilmiştir. Dosyanın incelenmesinden; GÜ nce 06.04.1996 günlü RG'de
yayımlanan Arattırma Görevlisi kadrosu sınav duyurusunda, lisans düzeyindeki
mezuniyet not ortalamasının en az 65 olması ve halen duyurulan ABD nda yüksek
lisans yada doktora programına kayıtlı olma koşullarını taşıyarak sınava başvu-
ran ve sınavı kazanarak 2547 Sayılı Yasanın 50/d maddesine göre 09.06.1996 tari-
hinde göreve başlayan davacının, bir yıllık görev süresinin 03.07.1997 tarihinde
sona ermesi nedeniyle, görev süresinin uzatılıp uzatılmaması yönünden Kamu Yö-

netimi Bölüm Başkanlığından görüş istenildiği ve 26.06.1997 günlü görüş yazısında yüksek lisansın Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Özel Hukuk dalında yapmakta olduğu, terbiyesi, karakteri, işinde başarısı benzeri noktalar gözönünde buluridurularak uzatılmaması yönündeki görüş doğrultusunda rektörlükçe davacının görev süresinin uzatılmadığı anlaşılmıştır.2547 Sayılı Yasanın 50/d maddesinde lisans üstü öğrenim gören öğrencilerin her keresinde bir yıl için olmak üzere, öğretim yardımcılığı kadrolarından birine atanabileceği ve 2547 sayılı yasanın 50 ve 65 inci maddelerine göre çıkarılan Yönetmeliğin yukarıda yer alan hükümleri uyarınca, yeniden atanmaları konusunda Rektöre takdir yetkisi verilmiş ise de, dava konusu olayda bu takdirin bölüm başkanı görüşü doğrultusunda olduğu ve bu görüşte yer alan konuların mahkememizin 26.11.1997 günlü ara kararı ile açıklanmasının istenmesi üzerine, davalı idarece davacının terbiyesi, karakteri ve işindeki başarı ölçülerine uygun görülüp görülmediğine ilişkin bilgi ve belge ile sürülemediği ve davacının sınavı kazandığı tarihte AÜ HF Özel Hukuk dalında yüksek lisans yaptığı ve bunun davalı idarece bilinmekte olduğu nedenleri ile, dava konusu işlemde hukuka uygunluk görülmemiştir..."

KARARIN YORUMU . 13/b-4 maddesi uyarınca, fakültesinden, başka bir fakülteye/yüksekokula, sürekli olarak görevlendirilmenin olanaksız olduğunu, bu türden görevlendirilmelerin, cezai bir dayanağının bulunmadığını belirtmenin ötesinde, varolan yargı kararları, bizzat Sivas İdare Mahkemesi'nin kararları da bunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, geçici bir süre için olabilecek bir görevlendirme için, kadrosunda bulunduğu fakülte'deki çalışma yerinin boşaltılmasını istemek, üniversite içi sürgünün onay bulması demektir. Bir başka nokta, İdare Mahkemesi'nin kendi, kesinleşmemiş kararma gönderme yapması ve kararını buna dayandırmasıdır.

ÖRNEK 27 - Selçuk Üniversitesi Kulu MYO Müdürü Doç.Dr. Muazzez Çelik'in görevine, Rektörlük tarafından 07.12.1999 günlü ve 280/11540 sayılı işlem ile son verilir.

Doç.Çelik, işlemin iptali istemi ile yargıya gider. Gerekçe olarak; 12.02.1999'da başladığı müdürlük görevinden, Rektörlük tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeden alındığını, görev döneminde soruşturmaya konu olabilecek hiçbir usulsüzlüğünün bulunmadığını, görevden alınma işleminin kamu yararı ve hizmet gerekleri düşünülmeden oluşturulduğunu, çünkü, başlattığı işlerin sürdürülmesi ve tamamlanmasını aksattığını, görevden alınmasının keyfi ve hukuka aykırılık taşıdığı ileri sürmüştür. Rektörlük savunmasında; öğretim elemanlarının YO Müdürlüğü görevini temsili bir biçimde kullanabileceklerini, bu görevlerin süreyle sınırlı tutulurken kazanılmış hak kapsamında görülmediğini, atamaya uygun yöntemle görevden alınmamanın, kamu yararı doğrultusunda oluşturulduğunu, davacının "Kulu MYOnu Geliştirme ve Öğrencilerini Koruma Derneği" ile sürüşmeye girdiğim belirtmiştir.

Konya İdare Mahkemesi, E:2000/185, K:2000/1646 sayılı dosyada işlem gören davayı, 30.11.2000 gününde sonuçlandırarak, işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının Organları düzenleyen 20 nci maddesinin (b) bendinde; Yüksekokul müdürünün, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanacağı, Rektörlüğe bağlı yüksekokullarda bu atanmanın doğrudan rektör tarafından yapılacağı, süresi biten müdürün yeniden atanabileceğini hükme bağlamıştır. Anılan Yasanın Ek 1 inci maddesinde ise; üniversite rektörleri, fakülte dekanları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ile bunların yardımcılarının ve bölüm başkanlarının, gerektiğinde, bu yasada belirtilen süreleri dolmadan, atanmalarındaki yönetme uygun olarak görevlerinden alınabilecekleri belirtilmiştir. Yukarıda yer alan Ek 1 maddesinde sayılan kamu görevlilerinin, 2547 Sayılı Yasanın ilgili maddelerinde belirtilen süreleri dolmadan atamalarındaki yönetme uygun olarak görevden alınmaları konusunda yetkili kişi yada organlara tanınan takdir yetkisi mutlak ve keyfi olmayıp, kamu yararı, hizmet gerekleri ve maddede yer alan "gerekli olma" koşulunun varlığı ile sınırlıdır. Söz konusu koşulun ilgililer hakkında gerçekleşip, gerçekleşmediğinin incelenmesi ve denetlenmesi idari yargı yerlerine ait bulunmaktadır. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 05.02.1999'da Kulu MYO müdürlüğü görevine atandığı ve 12.02.1999'da ise bu göreve başladığı, ancak üç yıllık süre dolmadan ve herhangi bir gerekçe gösterilmeksizin 07.12.1999'da müdürlük görevine son verildiği, dava aşamasında da davacının, müdürlük görevinde başarısız olduğu yolunda somut herhangi bir bilgi ve belge sunulmadığı gibi, davacının eklediği bilgi ve belgelerden görevini yürütürken başarılı çalışmalarda bulunduğu değişmez olduğu ve davalı idarenin savlarının da somut bir biçimde ortaya konulmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda; davacı hakkında 2547 Sayılı Yasanın Ek-1 maddesinde yer alan "gerekli görülme" koşulunun gerçekleşmediği sonuç ve kanısına varılmakla, dava konusu işlem kamu yararı, hizmet gerekleri ve hukuka aykırı bulunmaktadır. Davalı İdare Vekili tarafından, davacının "Kulu MYO'nu Geliştirme ve Öğrencilerini Koruma Derneği" ile sürdürmeye girdiği, yaptığı alım ve eğitim-öğretim işleri ile ilgili tasarrufların tedirginlik verici boyutta olduğu, yaklaşık altı ay sonra teslim edileceği söylenen fuel-oil için altı ay önce para ödemeye girişmesinin, görevden alınmasını gerekli kıldığı biçiminde bir yargıya varılmış ise de, söz konusu savları kamtlayıcı somut bilgi ve belge sunulmaması, MYO görevinden başarısızlığı ve olumsuz tutum ve davranışlarının saptanamaması, üstelik davacının sunduğu bilgi ve belgelerden, oldukça başarılı ve özverili çalışmalarda bulunduğu, ileri sürülenlerin yersiz olduğu, bir takım çıkar çatışmaları nedeni ile bu durumun yaratıldığı görüldüğünden, davalı idarenin ileri sürdüğü nedenleri, davacının YO Müdürlüğü görevini yürütemeyeceğine karine olarak kabul edilmesi ve bunun gerekçe olarak öne sürülmesi, hukuksal dayanaktan yoksun ve dayanaksız bir sav olduğundan, söz konusu savlara itibar edilmemiştir. Hukuka aykırı olarak oluşturu-

ruhan dava konusu işlem nedeni ile davacının yoksun kaldığı özdeksel haklarının da ödenmesi gerekmektedir..."

ÖRNEK 28 - Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Felsefesi ve Hukuk Sosyolojisi ABD Öğretim elemanı Dr. Etem Çalık, yrd. doçentlik kadrosuna başvurur ve sonuçta, anılan kadroya atanmaz. 03.02.1998 gün ve 1162 sayılı kararı, yargıya götürür.

Ankara 7. İdare Mahkemesi, E.1998/344, K: 1998/1176 sayılı dosyada işlem gören davayı, 11.12.1998'de sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "... 2547 Sayılı ...Yasanın 23 üncü maddesinde; "bir üniversite biriminde açık bulunan yrd .doçentlik, isteklilerin başvurması için, rektörlükçe duyurulur. Fakültelerde ve fakültelele bağı kuruluşlarda dekan, rektörlüğe bağı enstitü ve yüksekokullarda müdürler; biri o birimin yöneticisi, biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör yada doçent saptayarak, bunlardan adayların her biri hakkında yazılı görüş isterler. Dekan yada ilgili müdür, kendi yönetim kurullarının görüşünü de aldıktan sonra, önerilerini rektöre sunar. Atama rektör tarafından yapılır" kuralı yer alırken, Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde aynı düzenleme getirilmiştir. Dava dosyasının incelenmesinden; davalı idarenin Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku Bölümü Hukuk Felsefesi ve Hukuk Sosyolojisi ABD için duyurulan yrd.doçentlik kadrosuna atanmak üzere başvurduğu, dekanlık tarafından belirlenen jüri üyelerinin raporları ve tercihleri doğrultusunda, Fakülte Yönetim Kurulunun davacının atanması yolunda karar aldığı ve öneri yazısının Rektörlüğe gönderildiği, idarece duyurulan yrd.doçentlik kadrosuna atanmak üzere başvuruda bulunanların yapıtlarının incelenmesi için yapılan belirlemede, sözkonusu ABD dışında bulunan öğretim üyelerinden jürinin oluşturulduğu gerekçesi ile, atamanın rektörlükçü uygun görülmediği anlaşılmaktadır. Yukarıya aktarılan yasa hükmünde, duyurulan kadro için başvuran adayların yapıtlarının incelenmesi, bilimsel görüş verilmesinde, ilgili ABD'nde bulunan kişilerden jürinin oluşturulması amaçlanmıştır. Bu ilkenin gösetilerek işlem oluşturulduğu görüldüğünden, ortadan kaldırılması istenilen idare işleminde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU: Görüşümüze göre, karar yerinde değildir. Çünkü, aday hakkında jüri üyelerini belirleme görev ve sorumluluğu dekana ilişkin olup, dekanın yaptığı yanlışlığın, adaya mal edilmesi olanaklı değildir. Yapılması gereken, atamanın yapılmaması olmamalı, eğer gerekiyorsa, dekanlık işleminin geri çevrilerek, jüri üyelerinin, ilgili ABD'ndan belirlenmesini sağlamak idi. Bu yapılmaksızın, önerinin geri çevrilmesi, adayın haksızlığa uğratılması sonucunu doğurmuştur. Rektör, anılan Yönetmelik hükümlerini bile uygulamayan dekan hakkında ne yaptı acaba?

ÖRNEK 29 - YÖK Yürütme Kurulu, 01.06.1995 gün ve 95.15.727 sayılı kararı ile, öğretim görevlisi olarak görev yaparken, 2809 Sayılı Yasanın Geçici 10 uncu maddesi

uyarınca yrd .doçentlik kadrosuna atananların, bu aşamadan sonraki yükselme ve atamalarda ilgili mevzuatın genel hükümlerine bağlı olacağına ilişkin hüküm getirir. Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Yrd.Doçenti Songül Kuru, bu kararın kazanılmış hak ilkesine aykırı olduğu gerekçesi ile iptal davası açar. Davalı YÖK Başkanlığı savunmasında, kazanılmış hakkın ileri sürülemeyeceğini öne sürer.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/792, K: 2000/1554 sayılı dosyada işlem gören davayı, 21.02.2000 günü sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2809 Sayılı Yasanın Geçici 10 uncu maddesinde, "bu yasa kapsamına giren yükseköğretim kurumlarında görevli 657 Sayılı DMY bağlı öğretmenler ile Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsünde çalışan lisansüstü öğrenim yapmış görevlilerden ve Devlet Güzel Sanatlar Akademileri ve bunlara bağlı yüksekokulda çalışan öğretim görevlilerinden, 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının öğretim üyeliği için belirlediği bekleme süresi dışında kalan koşulları, 1987 yılı sonuna kadar yerine getirenler, öğretim üyeliğine yükseltip atanabilir" hükmüne yer verilmiştir. Dosyanın incelenmesinden, davacının GÜ MEF Giyim Endüstrisi ve Giyim Eğitimi Bölümünde öğretim görevlisi olarak görev yaparken, 26.05.1992 günlü onayla anılan yasa hükmü uyarınca yrd.doçent kadrosuna atandığı, bu arada anılan maddeden yararlananların yeniden atanmaları konusunda duraksamaların giderilmesi amacı ile, Ondokuz Mayıs Üniversitesince davalı YÖK Başkanlığından görüş sorulması üzerine, dava konusu edilen kararla, 2809 Sayılı Yasanın anılan Geçici 10 uncu maddesi uyarınca, öğretim elemanlarına bir keze özgü olmak üzere öğretim üyeliğine yükseltileme genel hükümlerine bağlı olacaklarının belirtildiği anlaşılmıştır. Bu durumda, öğretim görevlisi iken, 2809 Sayılı Yasanın Geçici 10 uncu maddesinden yararlanarak yrd .doçent olan davacının, sonraki yükselme ve atamalar konusunda 2809 Sayılı Yasada özel hükmün bulunmaması nedeni ile, genel hükümlerin uygulanması, hukukun genel ilkeleri gereği olduğundan, dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir..."

ÖRNEK 30 - Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde uzman doktor arş.görevlisi olarak çalışan Erol Aksaz'ın görev süresi uzatılmaz ve ilişkisi kesilir. Konu yargıya taşınır.

Davacı Aksaz; atamasının 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesine göre yapıldığım, bu maddeye göre görevine ancak hizmetine gereksinim bulunmadığının somut belgelerle saptanması durumunda son verilebileceğini ileri sürmüştü ve açıkta geçen sürede yoksun kaldığı parasal haklarının ödenmesini istemiştir. Rektörlük savunmasında, uzmanlığını tamamlayan davacının, kadrosu ile ilişkisinin kalmadığını, boşaltacağı kadroya aynı amaçla araştırma görevlisi alma zorunluluğu bulunduğunu, ayrıca çalıştığı ABD'nde şu an uzman gereksinimi bulunmadığını belirtmiştir.

Ankara 4.İdare Mahkemesi, E:1995/921, K: 1996/146 sayılı dosyada işlem gören davayı,06.02.1996 günü sonlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Li-

sansüstü Öğretim Görenlerden Öğretim Yardımcısı Kadrolarına Atanacakların Hak ve Yükümlülükleri ile Tıpta Uzmanlık Öğrencilerinin Giriş Sınavları Hakkında Yönetmelik" in 10 uncu maddesinde; 2547 Sayılı Yasanın 50 nci maddesine göre; öğretim yardımcılığı kadrolarına geçici olarak atanıp, yüksek lisans, doktora, sanatta yeterlik yada tıpta uzmanlık öğrenimlerini başarı ile tamamlayarak yüksek lisans, doktora yada sanatta yeterlik diploması yada tıpta uzmanlık belgesi alanların kadro ile ilişkileri kendiliğinden kesilir. Hizmetlerine gereksinim görülenlerin 2547 Sayılı Yasanın 2880 Sayılı Yasa ile değişik 33 üncü maddesine göre öğretim yardımcısı olarak yeniden atanmaları mümkündür" hükmü getirilmiştir .17.02.1992 gün ve 21145 Sayılı RG de yayımlanan A.Ü.Tıp Fakültesi Tıpta Uzmanlık Öğrencileri Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde yan dal uzmanlık sonucu sınavda başarılı olanların, Yükseköğretim Yasasının 50/d maddesine göre yan dal uzmanlığı için araştırma görevlisi kadrosuna atanabileceği kurala bağlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden, AÜTFnde araştırma görevlisi olan davacının, Genel Cerrahi uzmanlığı alarak, TF Cerrahi Onkoloji Bilim Dalında yan dal uzmanlığı yapmak üzere , uzman olarak 31.01.1992 günlü olur ile atamasının yapıldığı, 18.11.1994'de Cerrahi Onkoloji uzmanlığını tamamladığı, 09.06.1994'de toplanan Genel Cerrahi ABD Akademik Kurulunun, ABD'na tanınmış olan %10 kontenjan gözönüne ahnarak,10.11.1994'den başlayarak davacının görev süresinin sona erdirilmesine karar verildiği, bunun üzerine, davacı ile birlikte aynı durumda olan 55 kişinin görev süresinin uzatılmaması yolunda işlem oluşturulduğu, davacının bu işlemin iptali istemi ile açtığı davada, Ankara 6. İdare Mahkemesince işlemin ortadan kaldırıldığı, kararın davalı tarafından temyiz edilmesi üzerine, Danıştay 8. Dairesinin 27.09.1996 günlü kararı ile yürütmenin durdurulmasına karar verildiği, bu arada, Dekanlık ile ABD arasında yapılan yazışmalarda, davacının başkasının alınacağı araştırma görevlisi kadrolarını işgal ettiğinden söz edilerek, 15.07.1995'den geçerli olmak üzere, görev süresinin uzatılmamasına karar verildiği anlaşılmaktadır. Davacının 31.01.1992 günlü olurla yapılan atamasının 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesi uyarınca yapıldığı görülmekte ise de, yukarıdaki yönetmelik maddesi kuralı gereğince, anılan Yasanın 50/d maddesine göre yapıldığı anlaşılmıştır. Bu durumda, davacının, Cerrahi Onkoloji Bilim Dalında araştırma görevlisi kadrosunda yan dal uzmanlığı yaptığı, hizmetine gereksinim duyulup duyulmadığı konusunda karar vermeye de Genel Cerrahi ABD Akademik Kurulu yetkili olduğundan, bu kurulun kendilerine tanınan %10 kontenjan rakkamını da gözönüne alarak, davacının uzmanlığını almasından sonra görev süresinin uzatılmaması yolunda oluşturulan işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir. Öte yandan, davacıdan boşalacak kadroya, aynı amaçla yeni araştırma görevlisi alma zorunluluğunun bulunduğu, ancak uzman gereksiniminin ayrılan kadrolara Rektörlükçe gazetelerde ilan edilmek üzere karşılandığı, bilim ve anabilim dallarından uzman gereksinimlerinin bulunmadığı, Cerrahi Onkoloji bilim dalında uzman kadrosunun var olup, onun da dolu olduğu, dosyadaki belgelerden anlaşılmaktadır..."

ÖRNEK 31 - Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları ABD Arş.Görevlisi Semrin Erol'un, 20.11.1990 tıpta uzmanlık eğitimini tamamladıktan sonra iki kez gereksinimden uzatılan görev süresi, 14.02.1991 'de uzatılmayarak, görevine son verilir.

Davacı, konuyu götürdüğü Ankara 9. İdare Mahkemesi'nden, E.1991/1257, K.1992/1818 sayılı dosyada işlem gören davada, ikinci uzatılmanın yapıldığı 17.06.1991 tarihinden başlayan bir yıllık uzatma süresinin, 15.07.1992'e kadar olması gerektiği gerekçesi ile, iptal kararı alır. Anlaşmazlık Rektörlük tarafından, davacının uzmanlığını 20.11.1990'da tamamladığı, görev süresinin 14.10.1991'e kadar uzatılmasının, uzmanlık belgesinin alınması ile kadro ilişkisinin kesileceği, hizmetine gereksinim duyulması durumunda 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesine göre öğretim yardımcısı olarak atanabileceği, ancak hizmetine gereksinim duyulmadığı gerekçesi ile, Danıştay'a taşınır.

Danıştay Besince Dairesi, E: 1.992/5816, K: 1993/2230 sayılı dosyada işlem gören davayı 23.12.1993'de sonlandırmış ve İdare Mahkemesi kararının bozulmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: " ..İlgili maddelerin (2547/50-d ve Yönetmelik/10) birlikte incelenmesinden, tıpta uzmanlık eğitimi yapanların öğretim yardımcılığı kadrolarından birine atanabilecekleri, uzmanlık öğreniminin tamamlanıp, uzmanlık belgesinin alınması ile kadro ilişkisinin kendiliğinden kesileceği, ancak hizmetine gereksinim duyulanların 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesine göre yeniden öğretim yardımcısı olarak atanabilecekleri anlaşılmaktadır. AÜTF Göz Hastalıkları ABD'nde uzmanlığını yapmak amacı ile araştırma görevlisi kadrosuna atanan davacının, 20.11.1990'da uzmanlığını tamamladığı, TF Dekanlığının 17.06.1991 günlü yazısı üzerine görev süresinin bir yıl uzatıldığı Dekanlığa 10.07.1991'de Rektörlükçü bildirildiği, ancak daha sonra uzmanlığını 20.11.1990'da tamamladığının anlaşılması üzerine, rektörlük tarafından 19.09.1991 günlü yazı ile TF Dekanlığından davacının 15.07.1991'de görev süresi sona ermesi gerekirken, bir yıl daha uzatılması önerisinin nedenlerinin sorulduğu, ancak bu yazıya TF Dekanlığınca herhangi bir yanıt verilmediği, daha sonra Rektörlük tarafından 23.09.1991 'de Dekanlığa bir yazı yazılarak, davacının görev süresinin 14.10.1991'de sona ereceğinin bildirildiği, TF Dekanlığınca Rektörlüğe yazılan 23.12.1991 günlü yazıda ise, davacının fakültelerinde uzman olarak çalışmasına gerek bulunmadığının bildirildiği dosyanın incelenmesinden anlaşılmaktadır. Bu durumda, 20.11.1990 da uzmanlığını tamamlayan ve Rektörlükçe görev süresi 14.10.1991 'e kadar uzatılan davacının, görev yaptığı kurumda hizmetine gerek duyulduğuna ilişkin bir belgenin ve ilgilinin 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesine göre uzmanlığını tamamladıktan sonra Arş .Gör. kadrosuna atandığına ilişkin bir işlemin dosyada olmaması ve görev yaptığı Fakültede hizmetine gerek duyulmadığının 23.12.1991'de bildirilmesi ve görevinin kendiliğinden sona erdiği 14.10.1991 günlü Rektörlük yazısından anlaşılması karşısında Mahkemece adı ge-

cenin Arş.Gör olarak görev süresinin 15.07.1992'e kadar uzatılmış olduğu gerekçesi ile dava konusu işlemin iptal edilmesinde hukuksal yerindelik görülmemiştir..."

Danıştay'ın bozma kararından sonra, anlaşmazlık yeniden Ankara 9İdare Mahkemesi'ne taşınır. Ankara 9İdare Mahkemesi, E.1993/1850, K:1993/1587 sayılı dosyada işlem gören davayı, 23.12.1993'de sonlandırır ve dava konusu kılman Rektörlük işleminin hukuka uyarlık taşıdığına karar verir.

Benzer bir dava da, Gazi Üniversitesi Rektörlüğü'ne karşı açılmıştır. Banu Eren tarafından açılan ve E: 1990/1974, K.1991/1599 sayılı dosyada işlem gören dava, Ankara 8. İdare Mahkemesi tarafından 23.10.1991'de sona erdirilir ve dava,2547 Sayılı Yasaanın 50/d maddesi gerekçe gösterilerek reddedilir. Davacı tarafından temyiz edilen karar, Danıştay 5. Dairesi tarafından, sonuçlandırılır ve E.1992/1141, K.1993/5792 sayılı dosyada işlem gören dava, İdare Mahkemesinin kararının onanması ile biter.

ÖRNEK 32 - Gazi Üniversite memurlarından Zakir Sevindi'nin intibakı,, 4 yıllık olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin ilk iki yılını tamamlaması üzerine, 1987 yılında 657 Sayılı Yasanın 36/A - 12/d maddesi uyarınca yapılır. 1989 yılında aynı fakültenin 4 yıllık kısmını bitirerek lisans diploması alması sonrasında, Rektörlüğe başvurarak lisans diplomasından ötürü intibakının yapılmasını ister. Rektörlük, daha önce önlisans diplomasından ötürü intibakının yapılmış olduğunu bildirecek bu istemi reddeder. Anlaşmazlık bunun üzerine yargıya taşınır.

Ankara İkinci İdare Mahkemesi, E: 1990/724, K: 1993/355 sayılı dosyada işlem gören davayı, 3.3.1993 günü sona erdirir ve davayı, süreçteki gerekçesi ile reddeder. İdare Mahkemesinin kararı, Danıştay nezdinde temyiz edilir. Danıştay Beşinci Dairesi, E:1993/4938, K:1994/1089 sayılı dosyada işlem gören anlaşmazlığı 21.2.1994'de sonlandırır ve 331 sayılı KHK uyarınca yapılan intibaka ilişkin istemin süre yönünden reddi kısmını onayıp, yükseköğretim mezuniyetinin intibakında değerlendirilmemesine ilişkin kısmını bozar.

Davayı yeniden görüşen Ankara İkinci idare Mahkemesi, E:1994/1325, K:1994/1957 sayılı dosyada işlem gören davayı,22.11,1994'de sonlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...657 Sayılı Yasanın 419 Bayılı KHK ile değişik 36(AA-12(d) maddesinde "memuriyette iken yada memuriyetten ayrılarak(87 nci maddeye tabi kurumlarda çalışanlar dahil) üst öğrenimi bitirenler, aynı üst öğrenimi öğrenimine ara vermeksizin başlayan ve normal süresi içinde bitirdikten sonra memuriyete giren emsallerinin ulaştıkları derece ve kademeyi aşmamak koşulu ile, bitirdikleri üst öğrenimin giriş derece ve kademelerine, memuriyette geçirdikleri başarılı hizmet sürelerinin tamamına her yıl bir kademe, her üç yıla bir derece hesabı ile eklenerek bulunacak derece ve kademeye yükseltirler. Ancak, bitirilen

üst öğrenimin ilgililerin buldukları görevle ilgili bir üst öğrenim olmaması durumunda, son öğrenim durumuna uygun bir hizmet sınıfına ait bir kadroda görev almadıkça, bunların intibakı yapılmaz ve bu bent uygulamasında önlisans üzerine lisans öğrenimi yapmak üst öğretim sayılmaz " hükmü yer almaktadır....1989 yılında lisans diploması almış olan davacının her zaman idareye başvurarak 657 Sayılı Yasanın 36/A-12/d maddesi uyarınca hakkında işlem oluşturulmasını istemesi mümkün ise de, bu biçimde bir başvurunun başvuru tarihinde yürürlükte olan mevzuata göre incelenebileceği açıktır. Bu durumda; 418 Sayılı KHK ile getirilen değişiklikte önlisans üzerine lisans öğrenimi yapmanın üst öğrenim sayılmayacağına açıkça hükme bağlanmış olması karşısında, anılan yasa değişikliğinden sonra, 2.5.1990 tarihinde davalı idareye başvuruda bulunan davacının intibakının yapılmamasında hukuka aykırılık görülmemiştir. Kaldı ki, önlisans üzerine intibakı yapılan davacının, lisans diploması nedeni ile alacağı iki kademe ile geleceği derecenin, çalışmakta iken yapılan terfileri ile aynı duruma gelmesi nedeni ile, özdeşsel bir yitiğinin olmayacağı da açık bulunmaktadır..."

ÖRNEK 33- Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Toprak İlmi ve Ekolojisi ABD öğretim üyesi olan davacı, söz konusu ABD'nda boş bulunan profesörlük kadrosunun aynı fakültenin Orman Mühendisliği Bölümünün Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'na aktarılması üzerine, işlemin iptali için dava açar. Davayı görüşen Danıştay Beşinci Dairesi, E: 1988/2128K: 1992/2585 sayılı dosyada işlem gören davayı, 13.10.1992'de sonlandırır ve istemi reddeder. Davacı, bunun üzerine, Danıştay Beşinci Dairesinin kararını temyiz eder.

Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulu, E: 1993/191, K: 1994/632 sayılı dosyada işlem gören davayı, 18.11.1994'de sonuçlandırır ve temyiz istemini kabul ederek, Danıştay Beşinci Daire kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : "...Danıştay Beşinci Dairesince aktarma işleminin yapıldığı tarih açısından Toprak İlmi ve Ekolojisi ABD'nda bir doçent, bir yrd.doçent, bir araştırma görevlisinin bulunduğu, Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'nda ise bir doçent, bir yrd.doçent, üç araştırma görevlisinin görev yaptığının, Dairelerinin ara kararına yanıt olarak gönderilen belgelerden anlaşıldığı, belirtilen hukuki durum karşısında Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'da yetiştirilmesi gerekli daha fazla araştırma görevlisinin bulunması ve ilgili ABD'laruun eğitim ve öğretim programları gözetilerek getirilen Rektörlük önerisinin değerlendirilmesi ile oluşturulan işlemde hukuka aykırılık görülmediği, 78 Sayılı KHK'nin 3 üncü maddesi uyarınca sözü geçen ABD.'ndaki saklı kadronun serbest kılınması hukuken olanaklı ise de, maddede öngörülen ve uzun zaman alabilecek yöntem karşısında bölümün ivedi gereksiniminin değerlendirilerek dava konusu işlemin oluşturulduğu anlaşıldığından, bu yoldaki savın da yerinde görülmediği gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. 78 Sayılı KHK'nin Saklı Kadrolar başlıklı 3 üncü maddesinde "Bu KHK ye

ekli (1) sayılı cetvelde yer alan kadrolardan (2) sayılı cetvelde gösterilenler saklı olup, öğretim kapasitelerindeki artışa koşut olarak ilgili yükseköğretim kurumunun önerisi ve YÖK'nun uygun görüşü üzerine, Maliye Bakanlığı ile Devlet Personel Dairesinin görüşleri alınarak Bakanlar Kurulunca serbest bırakılır" hükmü yer almış; aynı KHK "Kadroların Dağıtımı" başlıklı 4 üncü maddesinde, "Ekli cetvellerdeki kadroların, bu KHK nin yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak üç ay içinde derece, unvan ve sayıya göre, bu üniversite içinde ilgili ABD arasında dağılımı, yükseköğretim kurumlarının görüşü alınarak YÖK tarafından yapılır. Bu dağılım Maliye Bakanlığı ile Sayıştay ve Devlet Personel Dairesi Başkanlığına bildirilir. Bu dağılımda sonradan yapılacak değişikliklerde aynı yöntemle bağlıdır" hükmüne yer verilmiş; Serbest Kadroların Kullanımı başlıklı 5 inci maddesinde ise, bu KHK ile yaratılan kadrolara bu KHK'nin yayımından önce yükseköğretim kurumlarına atanmış öğretim elemanlarının yerleştirilmesinden sonra, artan serbest bırakılmış kadrolar ile herhangi bir biçimde boşalacak kadrolara YÖK'nun izni olmadıkça atama yapılamaz hükmü getirilmiştir. Temyiz edilen kararlar ilgili dosyanın incelenmesinden; KTÜ Rektörlüğünün 18.12.1988 günlü ve 2090 sayılı yazısı ile Üniversitenin Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü Toprak İlimi ve Ekolojisi ABD'nde serbest bulunan profesörlük kadrosunun Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü Orman Endüstri Makinaları ve İşletme dalma aktararak, 78 Sayılı KHK'nin 5 inci maddesi uyarınca kullanılmasına izin verilmesinin istendiği; Rektörlüğün bu yazısını inceleyen YÖK'nca, bu isteğin ideal kadro dağılımını bozacağı, ancak Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'nde yetiştirilmesi gerekli araştırma görevlilerinin bulunduğu dikkate alınarak, Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'ndeki saklı bir adet profesör kadrosunun Toprak İlimi ve Ekolojisi ABD aktarılması ile, Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'ndeki bir adet profesör kadrosunun ise serbest duruma getirildikten sonra 78 sayılı KHK nin 5 inci maddesine göre kullanılmasının uygun görülerek Yükseköğretim Yürütme Kurulunca bu konuda karar alındığı ve 17.3.1988 günlü yazı ile, ilgili Rektörlüğe bildirildiği, bu bildirim üzerine ilan edilen profesörlük kadrosuna atama yapıldığı anlaşılmıştır. Öte yandan davacının, 19.7.1988 tarihinden beri Toprak İlimi ve Ekolojisi ABD'nde doçent olarak çalıştığı ve bu ABD Başkanlığı görevini yürüttüğü, dosyadaki belgelerin incelenmesinden anlaşılmaktadır. Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'nde saklı bulunan profesör kadrosunun 78 Sayılı KHK nin 3 üncü maddesi uyarınca serbest kılınması hukuken olanaklı olmasına karşın, davalı idarenin bu yolu kullanmayarak Toprak İlimi ve Ekolojisi ABD'ndeki tek profesörlük kadrosunun sözü geçen ABD'na aktarılması işleminde hukuksal yerindelik görülmemiştir. Her ne kadar davalı idare tarafından kadro aktarma işleminin Orman Endüstri Makinaları ve İşletme ABD'nin gereksinimini karşılamak ve ideal kadro dağılımını gerçekleştirmek amacı gözetilerek oluşturulduğu ileri sürülmekle birlikte, Danıştay 5. Dairesinin 18.5.1992 günlü, E: 1988/2128 sayılı ara kararda idare tarafından verilen yanıtta aktarma işlemini-

nün yapıldığı tarih açısından her iki ABD'nda birer doçent, birer **yrd.doçent**, Toprak İlmi ve Ekolojisinde 1 araştırma görevlisi, Orman Endüstri **Makinaları** ve İşletme ABD'nda ise 3 araştırma görevlisinin bulunduğu belirtilmesi karşısında profesörlük kadrosunun aktarıldığı ilgili ABD'nda bu kadroya ivedi olarak gereksinim bulunduğu savı yerinde görülmemiştir. Ayrıca, Toprak İlmi ve Ekolojisi ABD'nda 19.07.1977 tarihinden bu yana doçent olarak görev yapan ve bu **ABD'nin** başkanı olduğu anlaşılan davacının sözkonusu bu kadroya başvurma hakkını da engelleyen bu işlemde, neden ve amaç öğeleri yönünden de hukuka uyarlık bulunmamıştır..."

KARARIN YORUMU: Dava konusu ve iptal edilen işlem ile, akademik kadroların, istenmeyen kimseleri saf dışı bırakmak, gözetilen/kayrılan kimselere ise, ortada ivedi bir gereksinim yokken, potansiyel olarak yaratılmasının örneği gözler önüne serilmektedir. Gerçekten de üniversitelerde, rektörler, dekanlar ve bölüm başkanları ile işbirliği içinde, yasal kılıfa uydurmaya çalışarak, akademik kadroları bir silah olarak kullanmaktadırlar. YÖK de buna katkıda bulunmakta, örneğin bu karardan sonra, yapması gereken disiplin soruşturmasını aklına bile getirmemektedir.

Karar yerinde ve örnek oluştururken, kararın uzun bir süreyi gerektirmesi, yargı kararından beklenen sonucu ve caydırıcılığı yaratmakta etkin olamamaktadır. Örneğimizde işlem, 1988'de oluşturulmuş, Danıştay Beşinci Dairesi, davayı dört yıl sonra, 1992'da davalı idare doğrultusunda sonuçlandırmış, Genel Kurul ise, işlem tarihinden altı yıl sonra, 1994'de bu kez davacı yanında karar vermiş olmaktadır. Kadronun aktarımının altı yıl sonra iptal edilmesinin, geçen onca süre sonra bir işe yarayacağını düşünmek oldukça zordur. Yükseköğretim sistemimizde, yargı kararlarını örnek alma alışkanlığı yer tutmadığı için de, bu kararın sonraki benzer işlemlerin önünü kestiği düşüncesinde de değiliz.

ÖRNEK 34- Maliye ve Gümrük Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün 10 seri nolu, Yükseköğretim Personel Yasası ve Yükseköğretim Personel Yasası Genel Tebliği ile üniversite öğretim elemanlarına, ara sınavların yapılmadığı haftalarda , arasınav yapılmış gibi, ek ders ücreti ödenmesinin mümkün bulunmadığının bildirilmesi üzerine davacıya 1983-1984, 1984-1985 ve 1985-1986 öğretim yıllarında ödenen ek ders ücretlerinin geri alınması yolunda oluşturulan işlemin iptali istemi ile ve Dokuz Eylül Üniversitesi Bütçe Dairesi Başkanlığı hasım gösterilerek dava açılır.

Dava, İzmir İdare Mahkemesinde açılır. İdare Mahkemesi kararı ile, Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dekanlığının da hasım olarak saptandığı ve dava dilekçesi ile öteki belgelerin adı geçen davalı olarak saptandığı ve dava dilekçesi ile öteki belgelerin adı geçen davalılara iletildiği, buna karşılık savunma dilekçesinin Dokuz Eylül Üniversitesi Rektörlüğünce hazırlanarak Mahkemeye sunulduğu ve Rektörlük vekillerince imzalanan bu dilekçede, öncelikle husumetin red edilmesi isteminde bulunularak, davanın yan-

liş hasım karşıtı olarak açıldığı, Bütçe Dairesi Başkanlığı ile İİBF Dekanlığının yan ehliyetlerinin bulunmadığı, 2547 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca davanın tüzel kişiliğe sahip Üniversite Rektörlüğüne karşı açılması gerektiğinin ileri sürüldüğü, dava dilekçesinde hasım olarak gösterilen Üniversite Bütçe Dairesi Başkanlığı ve Mahkeme tarafından hasım olarak alınan İİBF Dekanlığının ayrıca savunma vermedikleri, Mahkemenin ise, Rektörlükçe verilen savunmayı Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dekanlığınca verilmiş gibi kabul ederek, karar özetini aldığı ve husumet reddini yerinde görmeyerek, uyuşmazlığın esasına geçtiği, dava konusu işlemin iptalini hükme bağladığı, dava dosyasındaki belgelerin ve anılan kararın incelenmesinden anlaşılmıştır. İdare Mahkemesi kararı, yukarıdaki gerekçelerle rektörlük tarafından temyiz edilir.

Danıştay Beşinci Dairesi, E: 1988/1561, K: 1988/2849 sayılı dosyada işlem gören davayı, 08.12.1988 günü sonlandırır ve temyiz istemini kabul eder ve İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : "... uyuşmazlık. Maliye ve Gümrük Bakanlığının yukarıda sözü edilen 10 seri nolu tebliği üzerine Üniversite Bütçe Dairesi Başkanlığınca, üniversiteye bağlı tüm birimlere ve bu arada İİBF Dekanlığına yazılan ve ek ders ücretlerinden kesinti yapılmasını öngören yazı doğrultusunda uygulamaya geçilmesi nedeni ile doğmuş olup, Bütçe Dairesi Başkanlığının bağımsız olarak karar alma ve uygulama yetkisinin bulunmadığında, söz konusu yazının Rektörlük adına hareketle gönderildiğinde ve yazı içeriğinde yer alan bu güne kadar ara sınavlar için belirlenen yükün tüm öğretim yılına yayılarak fazla ödenen ek ders ücretlerinin ilgililer adına bütçe hizmetlerinden doğma kişi borcuna alınıp, borç listelerinin Başkanlığımıza gönderilmesi ve tahakkuk edecek ilk aylıklarından yada ek ders ücretlerinden bu borçlarının kesilmesi..." yolundaki istemin bütçesinden fazla ödemede bulunulan Rektörlük adına yapıldığında kuşkuya yer yoktur. 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 13 üncü maddesinin Rektörü üniversite tüzel kişiliğinin temsilcisi sayan (a) bendi ile Rektörü üniversite ve bağlı birimlerinin "idari gözetim ve denetiminin yapılmasında,..izleme ve denetlenmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumlu" sayan son fıkrası ve üniversitelerde ita amirinin rektör olduğunu vurgulayan 57 nci maddesi bu konuda herhangi bir duraksamaya yer bırakmamaktadır. Bütçe Dairesi Başkanlığının sözü geçen yazısı üzerine davacının bünyesinde görev yaptığı İİBF Dekanlığınca davacının ek ders ücretlerinden geçmiş yıllarda yapılan fazla ödemelere mahsuben kesinti yapılması yolunda oluşturulan işlemin bir uygulama işlemi olduğu ve ita amiri sıfatı ile üniversite bütçesi ile ilgili her türlü harcamayı izleyip denetlemekle yükümlü kılman Rektörlüğün talimatı üzerine ve onun adına oluşturulduğu açıktır. Belirtilen hukuksal duruma göre , davacının işlemi oluşturan ve tüzel kişiliği olan makam ,yani ...rektörlüğün hasım gösterilerek açılması yada yanlış hasım gösterilerek açılan davada İdare Mahkemesince 2557 Sayılı Yasanın 15 inci maddesinin (c) bendi uyarınca ilgili mevzuat hükümleri dikkate alınarak gerçek hasımın Rektörlük olduğu belirlendikten sonra dava dilekçesinin aynı bent

uyarınca bu hasıma gönderilmesi gerekmesine karşın, ek ders ücretlerinden kesinti yapılması yolundaki işlemin salt uygulayıcısı durumunda bulunması, Bütçe Dairesi Başkanlığı ile İİBF Dekanlığının hasım olarak saptanması ve kabulü ile uyuşmazlığın çözümlenmesinde hukuksal yerindelik bulunmamaktadır. Her ne kadar iptal davalarının nesnel karakteri nedeni ile, bu davalarda yargılanan "idare" değil, uyuşmazlık konusu "idari işlem" ise de; yine de işlemin hangi makam tarafından, hangi yöntemlerle alındığını saptayabilmek, işlemi oluşturan gerçek makama işlemin hukuka uygunluğunu savunma olanağını tanımak ve verilecek yargı kararının doğrudan ilgili makamca uygulanmasını sağlamak gibi nedenlerden ötürü, iptal davalarında da husumetin doğru yöneltmesi konusu önem taşımaktadır. Başta da değinildiği üzere, İdare Mahkemesi, dava dilekçesine karşı, DEÜ Rektörlüğünce hazırlanıp gönderilen savunmayı İİBF Dekanlığınca verilmiş gibi kabul ederek, özet biçiminde kararın baş kısmına almış ve adı geçen Dekanlık tarafından husumet definde bulunulmuşçasma bu noktayı karara bağlayarak DEÜ Bütçe Dairesi Başkanlığı ve DEÜİİBF Dekanlığının husumeti ile uyuşmazlığı esastan çözümlenmiştir. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 46 nci maddesinin 2 nci fıkrasında "İdare ve Vergi Mahkemelerinin en son kararlarına karşı, bildirim tarihini izleyen 60 gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir" denilmekte, aynı Yasanın 48 inci maddesinde de "Temyiz dilekçesinin 3 üncü madde esaslarına göre düzenlenmesi gereklidir. Temyiz dilekçeleri Danıştay'a gönderilmek üzere kararı veren mahkemeye verilir ve bu mahkemece karşı tarafa bildirimde bulunulur" hükmüne yer verilmektedir. Yine aynı yasanın 50 nci maddesinde, Danıştay kararının mahkeme tarafından 7 gün içinde yanlara bildirileceği hükme bağlanmaktadır. Belirtilen hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden de anlaşılacağı gibi, idare mahkemelerinden verilen kararların temyizen incelenmesini isteme hak ve yetkisi, kural olarak, kararda yan olarak gösterilen kişi yada idari makamlara tanınmıştır. Eldeki iş bu açıdan değerlendirildiğinde İdare Mahkemesi tarafından verilen karara karşı yapılan temyiz başvurusunun başvuru yapan DEÜ Rektörlüğünün kararda yan olarak yer almaması nedeni ile, inceleme olanağının bulunmadığından söz edilebilir ise de; İdare Mahkemesinin hasım belirlemesi ile ilgili değerlendirme ve kararları nedeni ile, adı geçen Rektörlüğün "özel" bir konuma düşürülmüş olduğu da gözardı edilemez. Yukarıda hukuksal dayanakları da gösterilerek ortaya konulduğu gibi uyuşmazlık konusu işlem, idari yönden Maliye ve Gümrük Bakanlığına bağlı olmakla birlikte üniversite bütçesinden yapılan harcamaların mevzuata uygunluğunu izlemekle görevli Bütçe Dairesi Başkanlığınca DEÜ Rektörlüğü adına oluşturulduğuna ve Rektörlük tarafından mahkemeye gönderilen savunmada husumet definde bulunulduğuna göre, Mahkemenin hatalı değerlendirmesi sonucu "yan" sıfatını kazanamayan Rektörlüğün kendi işleminin iptali yolunda verilen kararın temyizen incelenmesini istemekte doğrudan ilgisi ve hukuksal yararın bulunduğu ve içine düşürüldüğü özel konumu nedeni ile olayda »mahkeme kararlarının ancak kararda yan olarak gös-

terilenlerle temyiz edilebileceği yolundaki genel kuraldan ayrılmanın zorunlu olduğu açıktır. Belirtilen nedenlerle DEÜ Rektörlüğünün temyiz isteminin kabulü ile İdare Mahkemesi kararınının 2577 Sayılı Yasanın 48 inci maddesinin 1 inci maddesinin (b) bendi uyarınca bozulmasına, aynı maddenin 3 üncü fıkrası uyarınca ve dava dilekçesi ve eklerinin gerçek hasıma bildirilmesi ile dosya tamamlandıktan sonra, uyuşmazlığın esası hakkında yeniden karar verilmek üzere dosyanın ...mahkemeye gönderilmesine..."

ÖRNEK 35 - Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi araştırma görevlisi , 2809 Sayılı Yasanın Geçici 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca öğretim üyeliğine yükseltme isteminde bulunur. Üniversitelerarası Kural, istemi önce kabul ederek, anılan yasa maddesinden yararlanabileceğine karar verir. Ancak, daha sonra, 10.08.1993 gün ve 13 sayılı kararı ile, bu istemi reddeder. Dava, bu kararın yasaya ve hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesi ile açılır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1994/2603, K: 1995/1806 sayılı dosyada işlem gören davayı 31.05.1995'-de sonuçlandırır ve başvurunun YÖK'na bildirilmeden reddedilmesine ilişkin işlemde, ilgili mevzuata ve hukuka uyarlık bulunmadığına ve bu nedenle dava konusu işlemin iptaline karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : " ...Davalı idarenin, davanın süresinde açılmadığı ve ortada idari davaya konu olabilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu bir idari işlem bulunmadığı yolundaki savları yerinde görülmemekle, davanın esasına geçildi. 2809 Sayılı Yasanın 3295 sayılı yasa ile değişik Geçici 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında, birinci fıkrada belirtilen öğretmenler ve öğretim görevlilerinden, sanat dallarının birinde görev yapan ve durumları YÖK'nca çıkarılacak yönetmelikteki esaslara uygun olanların, Üniversitelerarası Kurulun önerisi ve YÖK kararı ile öğretim üyeliklerinden birine yükseltilip atanabilecekleri kurala bağlanmış, Yasanın bu maddesi uyarınca yürürlüğe konulan Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde de, üniversite rektörlerinin, öğretim üyeliğine yükseltme başvurularını, Üniversitelerarası Kurula bildirecekleri, Kurulun, oluşturacağı komisyon yada komitelerin görüşlerini değerlendirerek, adayların başvurularına ilişkin olarak Yükseköğretim Kuruluna öneride bulunacağı, YÖK'nun, ÜAK önerisini, komisyon ve varsa komitelerin görüşlerini birlikte inceleyeceği, adaylardan uygun görülenler hakkında öğretim üyeliğine yükseltme ile ilgili kararını vereceği, duruma göre bu adayları unvanlarına uygun kadrolara atayacağı öngörülmüştür. Belirtilen yasa ve yönetmelik kurallarına göre, yükseköğretim kurumlarında görevli öğretmenler ile öğretim görevlilerinin, öğretim üyeliğine yükseltilerek atanmaları konusunda son karar verme yetkisi YÖK'na tanınmıştır. İlgililerin başvurularını ilk aşamada inceleyecek olan ÜAK'nun, konuyu YÖK'na iletmesi için, bu başvurular hakkında mutlaka olumlu görüşe varması gerekmektedir. Gerçekte de YÖK, ÜAK'nun görüş ve önerisi ile bağlı değildir. YÖK en son karar organı olarak, başvuran adaylar hakkında ÜAK'n öneri-

sinden farklı karar verme ve işlem oluşturma yetkisine sahip bulunmaktadır. Dosyanın incelenmesinden, davacının, bir başka kişi hakkındaki Danıştay kararına göre öğretim üyeliğine yükseltilmek için yaptığı 23.06.1993 günlü başvurusu üzerine, davalı idarece(ÜAK), önce 5.4.1993 günlü kararla, 2809 Sayılı Yasanın Geçici 10 uncu maddesinden yararlanabileceğine karar verildiği, daha sonra, konu YÖK'na iletilmeden, davacının durumu yeniden incelenip bir başka kişi hakkında verilen Danıştay kararının kişisel olduğu ve genelleme yapma zorunluluğu bulunmadığı belirtilmeden, davacının isteminin reddedildiği, YÖK'nca, konu hakkında verilmiş bir karar bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, davacının öğretim üyeliğine yükseltme başvurusunun YÖK'na bildirilmeden isteğinin reddedilmesine ilişkin işlemde, ilgili mevzuata ve hukuka uyarlık bulunmamaktadır...."

KARARIN YORUMU : Davaya konu olan işlem ve yargı kararma baktığımızda, Üst Kurullardan biri olan ÜAK'n karar ve işlemlerinde, en yalın bir biçim koşulunu bile göremediği ortaya çıkmaktadır. Yetkisiz bulunduğu bir alanda, önce olumlu,sonra ise olumsuz karar vermesi Türk yükseköğretim sistemini ve onu oluşturan kurum ve kişilerin kimler elinde kaldığını göstermektedir. Bunun yamsıra, asıl önem taşıyan yan, ÜAK'un, idari yargı kararlarının başvuruları bağlar olduğuna ilişkin kurala sığınarak, hukuksuzluğu yürütme cüretini kendinde bulmasıdır. Yapılması gereken, uygulamayı yargı kararma ve buradan hukuk kurallarına uyarlıyarak, kişilerin teker teker yargıya gitmelerinin önünü kesmek ve böylece zaman ve parasal yitimine neden olmamaktır.

ÖRNEK 37 - Cumhuriyet Üniversitesi Fen Bilimleri _Enstitüsü Müdür Yardımcısı olan Yrd. Doç .Dr .Orhan Özçelik, yönetim görevinden ötürü, haftalık ders yükünün yarısı kadar indirim uygulanmasını ve yönetim görevi ödeneği verilmesi isteminde bulunur. Rektörlük, 06.06.1990 gün ve 50-500/465 sayılı kararı ile bu istemi reddeder. Anlaşmazlık yargıya taşınır.

Sivas İdare Mahkemesi, E: 1990/366, K:1991/535 sayılı dosyada işlem gören davayı,07.11.1991 'de sonuçlandırır ve idari işlemin iptaline karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "... 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 19/b maddesinde; Enstitü Müdür Yardımcılarının, Enstitüde görevli aylıklı öğretim üyeleri arasından atanacağı belirtilmiş, 2614 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 13 üncü maddesinin 1 inci bendinde; almakta oldukları aylık tutarının (ek gösterge içinde) % 50 sinin, rektör yardımcıları ve dekanlara % 20 sinin, dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri, konservatuvar müdürleri ile bölüm başkanlarına % 15'nin, enstitü, yüksekokul ve konservatuvar müdür yardımcılarında % 10 nun yönetim görevi ödeneği olarak ayrıca ödeneceği, birden fazla yönetsel görevi bulunanlara yönetsel görev ödeneklerinden en yüksek olanının verileceği kuralı yer almıştır. Söz konusu hükme göre, enstitü müdür yardımcılığı görevinde bulunanlara, bu maddede belirtilen oranda, yönetsel görev ödeneği verilmesi yasal zorunlu-

luktur. İncelenen dosyadan, CÜ Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi olan davacının, 26.02.1986 tarihinde Fen Bilimleri Enstitüsü müdür yardımcılığına atandığı ve bu görevi fiilen yürüttüğü anlaşılmıştır. Bu duruma göre fiilen bu görevi yürüttüğü tartışmasız olan davacının, yönetsel görev ödeneğinden yararlandırmamasında yasaya uyarlık bulunmamıştır. Öte yandan, YÖK Başkanlığının " Öğretim Elemanlarının Ders Yüküne" ilişkin 09.10.1989 gün ve 89.45.1615 sayılı kararın 1 inci maddesine yrd.doçentlerin maaş karşılığı haftalık normal ders yükünün 10 saat olarak belirlendiği, rektör, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürleri için ders yükü zorunluluğunun aranmayacağı, bunların yardımcıları ile bölüm başkanlarının haftalık normal ders yükünün öğretim üyeleri için belirlenmiş olan haftalık ders yükünün yarısı olarak uygulanacağı kurala bağlanmıştır. Anılan madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, davacı FBE müdür yardımcılığı görevine atandığına ve bu görevi fiilen yürüttüğüne göre, haftalık normal ders yükünün haftada 5 saat olması gerekmektedir. Bu durumda, davacıya yönetsel görev ödeneği verilmemesi ve haftalık normal ders yükünün yarıya indirilmemesi yolunda oluşturulan ...işlemlerde hukuka uyarlık görülmemiştir..."

İdare Mahkemesi kararı, Rektörlük tarafından Danıştay'a taşınır. Danıştay Beşinci Dairesi, E: 1992/178, K:1992/828 sayılı dosyada işlem gören davayı,08.04.1992'de sonuçlandırır ve karar ve gerekçesini hukuka ve usule uygun bulularak onar.

KARARIN YORUMU . İptal konusu kılman işlem sahibi olan Rektörlük, aynı zamanda, davacıyı, Fen Bilimleri Enstitüsü müdür yardımcılığına atayan makamdır. Bu türden bir göreve atama yapan Rektörlük, atadığı kimsenin özlük haklarına ilişkin istemini, yargı kararında da belirtildiği gibi, yasa ve hukuka aykırı biçimde ödememede direnmiş ve yargı kararı ile anılan özlük haklarını uygulama zorunda kalmıştır. Rektörlük, enstitü müdür yardımcısına yönetsel görev ödeneğini vermezken ve ders yükünün yansı kadar başışık kılınmasını reddederken, sığınak olarak kendisine "kadrolu olarak enstitü müdür yardımcısı" olmadığını gerekçe göstermeye çabalamıştır. Ve olmamasına karşın görevlendirmeyi, "tedviren" diye niteleyebilmiştir. Angaryanın anayasada yasaklanmış olmasına karşın bunu uygulayabiliyor ve idare mahkemesi kararı ile yetineceğine, bir de bunu, Danıştay'da temyiz edebiliyor. Öğretim elemanlarına kıyım, baskı ve onları terörize etmek gerektiğinde, yasa ve hukuk dışı işlemleri yapmaktan kendilerini alıkoyamayan rektörlerin, sıra öğretim elemanlarının özlük haklarına geldiğinde, yaptıkları, varolan yetkilerini bile kullanmamak olmaktadır. Üniversite içi sürgün amacına dönük olarak kullanılan 2547 Sayılı Yasanın 13/b-4 maddesi hükmünün Hiç akla gelmemesi ilginç ve ibretlik değil mi?

ÖRNEK 37 - Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Ali Erkul, yürüttüğü Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanlığı nedeni ile adına tahakkuk ve ödenen

"yönetmel görev ödeneği"nin, Rektörlüğün 05.12.1989 gün ve 571 sayılı karar ile geri alınmasına yönelik işlemin iptali istemi ile idare mahkemesine başvurur. Davalı Rektörlük, savunmasında; " 2547 sayılı yasanın 21 inci maddesinde bölüm başkanı olarak atanacaklarda aranacak koşulların belirlendiği ve davacı bölüm başkanı olarak bulunduğu süre içerisinde kendisine yönetmel görev ödeneği adı altında makam ödencesinin ödendiğini, gerçekte bu ödeneğin sırf bölüm başkanlığı görevine özgü bir yönetmel görev ödeneği niteliğinde olduğundan, davacının yasal statüsü de 2547 Sayılı Yasanın 21/3 üncü maddesine uygun olmadığı gerekçesi ile yersiz ödenen ödemelerin istenmesinin yasal olduğunu" ile sürmüştür.

Sivas İdare Mahkemesi, E: 1990/185, K: 1990/628 sayılı dosyada işlem gören davayı, 06.12.1990'da sonuçlandırır ve yönetmel görev ödeneğinin geri alınmasına yönelik olarak oluşturulan idari işlemi iptal eder ve davacıdan keşmiş miktarın davacıya geri verilmesine karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "... 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 13/1 maddesinde...bölüm başkanlarına % 10 yönetmel görev ödencesinin ayrıca ödeneceği hükmünün yer aldığı, söz konusu hükme göre, bölüm başkanlığı görevinde bulunanlara, ...yönetmel görev ödeneğinin verilmesi yasal zorunluluktur. Dosyanın incelenmesinden, CÜ FEF Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi olan davacının, FEF Dekanlığının...yazıları ile Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanlığına atandığı... ve bu görevi fiilen yürüttüğü anlaşılmıştır. Bu duruma göre fiilen bu görevi yürüttüğü tartışmasız olan davacının yönetmel görev ödeneğinden yararlandırılmasında yasaya aykırılık görülmediğinden, 1988-1989 mali yıllarına ilişkin olarak ödenmiş bulunan 2914 sayılı yasanın 13 üncü maddesinde öngörülen yönetmel görev ödeneğinin geri alınmasına hukuksal olarak olanak bulunmamaktadır. Gerçekte, davacının bu göreve atanmasının yasaya uygun olup olmadığı incelenmesi bu davanın konusu dışında kalmaktadır. Kaldı ki, dava dosyasında varolan CÜ Bütçe Dairesi Başkanlığı hesaplarının Bütçe Kontrolörü tarafından incelenmesi sonucunda düzenlenen rapor ekinde bölümün aylıklı öğretim üyesi dışında bölüm başkanı olarak atanan öğretim üyelerinden davacı dışında tutularak, ötekileri için tahakkuk eden yönetmel görev ödeneklerinin yasaya aykırılığından söz edildiği anlaşılmaktadır..."

KARARIN YORUMU : Karar, bir önceki kararın benzerini oluşturmaktadır. Burada öne çıkan konu, Rektörlüğün takındığı tutumdur. Rektörlüğe düşen, en az yargı kadar, kendisinin göreve getirdiği kimseleri, yine yasalara sđınarak savunmaktır. 13/b-4 üncü maddeyi, kimi öğretim elemanlarını ve çalışanları, yasaya aykırı olarak, cezalandırma silağı olarak kullanan, Rektörlüklerin, bu maddeyi asıl amacına dönük olarak kullanmaması ve sonra da öğretim elemanlarından görev beklemesinin olanağı var mıdır? Ayrıca, yukarıya değiştirmeksizin aldığımız Rektörlük savunmasından bir şey anlamasının da olanağı bulunmamaktadır. Rektörlük, kendini bile, yanlış işlemde de olsa, savunma becerisini gösterememektedir. Bu ise, üniversitelerimizdeki kadroların niteliğini ele vermektedir.

ÖRNEK 38 - Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr. Ufuk Abbasoğlu, mikrobiyoloji bilim dalı için doçentlik kadrosu duyurusunda bulunularak, kendisine bu kadroya atanmak üzere başvuru olanağının tanınması konusunda Rektörlüğe başvuruda bulunur.

Rektörlük, anılan başvuruya yanıt vermeyince, bunun istemin reddi anlamına gelmesi gerekçesi ile anlaşmazlık yargıya taşınır. Rektörlük savunmasında, üniversitelerde kadro ayırımının mevzuat dala göre yapıldığını, mikrobiyolojinin Eczacılık Fakültesi bilim dalları arasında yer almadığını, bu nedenle mikrobiyoloji bilim dalı için kadro duyurusunun yapılmasının söz konusu olmadığını belirterek, yapılan uygulamada hukuka aykırılığın bulunmadığını dile getirir.

Ankara 5 inci İdare Mahkemesi, E: 1999/1190, K: 1993/390 sayılı dosyada işlem gören davayı, 25.02.1993(de sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "... Boş bulunan kadrolarını, bu kadrolara atama yapmak üzere duyurmak konusunda, idarenin geniş bir takdir yetkisine sahip olduğu kuşkusuzdur. Öte yandan, üniversitelerde kadro ayırımının mevzuat gereği bilim dalma göre yapıldığı da tartışılmaz bir gerçektir. Dava dosyasının incelenmesinden; davacının, mikrobiyoloji bilim dalında doçent san ve yetkisine sahip olduğu, ancak, mikrobiyolojinin GÜ Eczacılık Fakültesinde bilim dalları arasında yer almadığı, yalnızca ders olarak yürütüldüğü, bu yüzden Eczacılık Fakültesinde mikrobiyoloji bilim dalı için doçentlik kadrosu duyurusunda bulunulmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca, ÜAK tarafından belirlenen doçentlik sınavı açılacak anabilim-anasanat, bilim ve sanat dallarını gösteren listenin incelenmesinde; mikrobiyolojiye Eczacılık Bilim Kolu içerisinde yer verilmediği, 101 kod numaralı "Tıp Bilim Kolu" altında 101.05.00 kod numarası ile sayıldığı görülmüştür. Bu durumda davacının, Tıp Fakültelerinde varolan Mikrobiyoloji Bilim Dalında duyurulacak kadrolara başvurma hakkına sahip olduğu açık olmakla birlikte, GÜ Eczacılık Fakültesinde mikrobiyoloji bilim dalı için doçentlik kadrosu duyurulmamasının mevzuata ve hizmet gereklerine aykırı olduğundan söz etmek mümkün değildir..."

İdare Mahkemesi kararı, davacı tarafından Danıştay nezdinde temyiz edilir. Danıştay Sekizinci Dairesi E: 1995/851, K: 1997/3063 sayılı dosyada işlem gören davayı, 28.10.1997'de sonlandırır ve kararın dayandığı gerekçeyi usul ve yasaya uygun bulup, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesi ile onar.

KARARIN YORUMU: Karar ve dayanağı, görünürde yerindelik taşımaktadır. Bununla birlikte, Mikrobiyoloji Bilim dalında yrd.doçent olarak görev yapan birine, bir üst akademik san için, aynı kadroda çalışma olanağının tanınmaması anlaşılır olmaktan uzaktır. Doçentlik, öğretim üyeliği sıralamasında, yrd.doçentliğin üstünde, profesörlüğün ise altında bir yerdedir. Yrd.doçentlik, anılan bilim dalında, doçent yada profesör olmaması ve bu nedenle kimi derslerin boş geçmemesi için yürütülen ara bir akademik

aşamadır. Bu nedenle istemin reddi yerine, 101 kod numaralı "Tıp Bilim Kolu" nun kullanılmasının yerinde olduğu belirtilebilirdi. İdare Mahkemesi de bu durumu saptamış ve kararında yer vermiştir. Ancak sonuç, davacının isteminin reddi olmuştur. Yani davacı, Mikrobiyoloji Bilim Dalında yrd.doçent olarak çalışabilecek, ancak doçent kadrosunda aynı görevi göremeyecektir. Rektörlüğe düşen görev, doçentlik sanını, bilimsel yeterliliğini kanıtlayarak ve sınanarak kazanmış olan bir öğretim üyesine kadro olanağını tanımak yada buna olanak bulamıyorsa, durumun düzeltilmesi için Üniversitelerarası Kurula başvurmak olmalı idi. Akademik kurumlarda süregelen anlaşmazlıkların kökeninde sorun çözme yaklaşımı yerine, sorun üretme yaklaşımının egemen olmasıdır.

ÖRNEK 39 - Gazi Üniversitesi İİBF öğretim üyesi Prof .Dr. Yalçın Küçük, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nun buyruğu ile (0) .02.1983'de görevinden alınır. Danıştay'm bu işlemi ortadan kaldırması üzerine, Prof.Küçük görevine 17.05.1990'da başlatılır.

Prof.Küçük, bu buyruk uyarınca ,01.02.1983 ile 19.07.1985 tarihleri arasında yoksun kıldığı özlük haklarının kendisine verilmesi için başvuruda bulunur. Rcklölük bu işlemi reddeder. Konu yargıya (aşınır. Ankara 7. İdaare Mahkemesi, H: 1991/46, K: 1992/1569 sayılı dosyada işlem gören davayı, 23.12.1992'de sonlandırır ve davayı, süreden reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Anayasanın 125 inci maddesinin son fıkrası, "idare kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür" kuralım koymakla, 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 12 nci maddesinde idari işlemlerden, 13 üncü maddesinde de idari eylemlerden doğan zararların karşılanması amacı ile açılacak tam yargı davalarının açılma yöntem ve süresi gösterilmiş bulunmaktadır. "İptal ve Tanı Yargı Davaları" başlığını taşıyan "ilgililer haklarını bozan/ortadan kaldıran bir idari işlem nedeniyle Danıştay ve İdare ve Vergi Mahkemelerinde doğrudan doğruya tam yargı davası yada iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi, ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu konudaki kararın yada yasa yollarına başvurulması durumunda verilecek kararın bildirim yada bir işlemin yürütülmesi nedeni ile doğan zararlardan ötürü, yürütme tarihinden başlayarak dava süresi içinde tanı yargı davası açabilirler. Bu durumda da ilgilinin 1 inci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır" hükmünü koyan 12. Maddeye göre oluşturduğu ve bildirildiği tarihten başlayarak özdeksel ve tinsel zararlar doğuran işlemlerden ötürü ilgililer doğrudan doğruya tam yargı davası açabileceği gibi, iptal ve tanı yargı davasını da birlikte açabilir, yada önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu konudaki kararın yada yasa yollarına başvurulması durumunda verilecek kararın bildiriminden başlayarak da dava süresi içinde tanı yargı davası açma yoluna gidebilir. Olayda CIJ İİİHF öğretini üyesi olan davacının Sıkıyönetim Komutanlığının buyruğu ile görevinden alınması üzerine açılan davada verilen iptal kararının Danıştay S.Dairesininin 04.02,1987 gün ve E: 1985/1256, K: 1987/45 sayılı karar ile oınanarak, davacının 17.05.1990 tarihinde

görevine döndüğü, ancak belirtilen Danıştay kararının davacı vekillerine 1)2.05.1990 tarihinde bildirilmesine karşın, en son 02.07.1990 tarihinde dava açılması gerekirken, 28.12.1990 tarihinde mahkememize dava açıldığı anlaşılmaktadır. İhu durumda yukarıda sözü edilen İS ve 12 nci madde hükümlerinde belirtilen dava açma süresi geçirildikten çok sonra, 28.12.1992 tarihinde açılan bu davanın süre aşımı nedeni ile esasından incelenmesi olanağı yoktur. (Karar yazımında bir yanlışlık bulunmaktadır. Çünkü davanın aldığı dosya numarası E:1991/46'dır. Ayrıca karar 23.12.1992'de verilmiştir. Oysa ki, kararda davanın açım tarihi 28.12.1992 olarak yer almaktadır. Bu tarihin 1992 yerine 1991 olması gerekmektedir.)

İdare Mahkemesi kararı davacı tarafından temyiz edilir. Danıştay Beşinci Dairesi, E:1993/5245, K:1994/905 sayılı dosyada işlem gören davayı,10.02.1884'de sonlandırır ve karan uygun bularak onar. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...Davacı,2577 Sayılı Yasanın 12 nci maddesinin bu davada uygulama olanağının bulunmadığını, davanın göreve döndürülme istemine ilişkin olmayıp, maaş ve faizlerine yönelik olduğunu ve bu konuda idareye yapmış olduğu başvurusunun geri çevrilmesine ilişkin işlemin ortadan kaldırılmasını istediğini öner sürmekte ve İdare Mahkemesi kararının temyizen incelenerek bozulmasını istemektedir. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 01.02.1983 tarihinde 1402 Sayılı Yasa uyarınca görevine son verildiği, Ankara ilinde sıkıyönetimin kalkması üzerine göreve geri döndürülmesi istemi ile yapmış olduğu başvurusunun geri çevrilmesine ilişkin işlemin ortadan kaldırılması yolunda Ankara 6. İdare Mahkemesi tarafından verilen 01.02.1987 günlü, E: 1987/1236, K:1987/45 sayılı karar uyarınca 15.05.1987 tarihinde görevine geri döndürüldüğü ve göreve başladığı tarihten başlayarak kendisine 1985 yılının 19-31 Temmuz, Ağustos,Eylül,Ekim,Kasım,Arahk aylıkları ile 1986 yılla ilişkin aylıklarının ödendiği. Söz konusu mahkeme kararının, davalı idarenin temyizi üzerine Danıştay 5. Dairesinin 27.10.1987 gün ve E: 1987/849, K: 1987/1341 sayılı kararı ile bozulduğu ve davacının görevine yeniden son verildiği, karar düzeltme isteminin Danıştay 5. Dairesinin 27.10.1987 gün ve E: 1988/501, K:1990/427 sayılı kararı ile kabul edilmesi ve 6. İdare Mahkemesinin 01.02.1987 gün ve 45 sayılı kararının onanması üzerine ilgilinin 17.05.1990 tarihinde görevine geri döndürüldüğü ve göreve başladığı tarihten başlayarak Ocak, Şubat, Mart, Nisan,Mayıs 1990 aylıklarının ödendiği, davacının 12.09.1990 tarihli başvurusu ile idareden görevden uzaklaştırılma tarihi olan 01.02.1983 tarihinden başlayarak aylıkları ile bunların faizinin ödenmesini istediği ve kendisine 26.11.1990 tarihinde 1987,1988,1989 yıllırma ilişkin aylıklarının ödendiği, adı geçenin dava dilekçesinde 12.09.1990 günlü başvurusuna yanıt verilmemesine ilişkin işlemin ortadan kaldırılması ve 01.02.1983 - 19.07.1985 tarihleri arasındaki aylıkları tutarının ve 01.02.1983'den başlamak üzere hesaplanan tüm aylıklarının faizi olan... liranın ödenmesine hükmedümesi istemi ile bu davayı açtığı anlaşılmıştır. 1050 Sayılı

Muhasebe-i Umumiye Yasasının 93 üncü maddesinin birinci tümcesi "İlgilendirildiği mali yılın bitiminden başlayarak beş sene içerisinde ilgilisi tarafından geçerli bir özüre dayanılmaksızın istem ve izlenmemesi yada belgesi gösterilmemesinden ötürü ödenmeyen borç zaman aşımına uğrayarak Devlet yararına düşer" hükmünü taşımaktadır. Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, idareden alacağı olan kimselerin maddede öngörülen beş yıllık süre içinde idareye başvurarak alacaklarını istemeleri ve geri çevrilmesi durumunda İdari Yargılama Usulü Yasasında öngörülen süre içinde dava açmaları mümkün bulunmaktadır. 93 üncü maddede "ilintili olduğu mali yılın sona ermesinden başlayarak" deyimi yer aldığından, başvuru tarihinden geriye doğru gidilerek bulunacak beş yıllık sürenin başlangıç tarihinin beşinci yılının mali yılbaşı olduğu kuşkusuzdur. Sıkıyönetim Komutanının istemi üzerine 01.02.1983 tarihinde görevine son verilen ve Ankara İlinde sıkıyönetimin kalkması üzerine yargı kararı ile göreve geri döndürülen davacının bakılan davada ödenmesini istediği zararının, 1402 Sayılı Yasaya 2342 Sayılı Yasa ile eklenen Ek 3 madde ile hakkında iptal davası açma olanağı tanınmayan, görevine son verilmesine ilişkin işlemde kaynaklandığı açık bulunduğu göre, parasal haklara ilişkin uyuşmazlığın, çözümünde 1050 Sayılı Yasanın 93 üncü maddesinin gözardı edilmesi oîanaksıdır. 01.02.1983 tarihinde 1402 Sayılı Yasa uyarınca görevine son verilen ve Ankara ilinde sıkıyönetim kararının kaldırılmasına karşın göreve başlatılmayan davacı, bu yoldaki işlemin iptaline ilişkin yargı kararı üzerine, 17.05.1990'da göreve başladıktan sonra, 01.02.1983- 19.07.1985 tarihleri arasındaki maaş tutarları ile açıkta kaldığı döneme ilişkin tüm aylıklarının faizi ile birlikte ödenmesi istemi ile 2577 Sayılı Yasanın 10 uncu maddesi uyarınca 12.09.1990 tarihinde idareye başvurmuş ve bu istemin yanıt verilmeksizin reddine ilişkin işlemin ortadan kaldırılması istemi ile 28.12.1990'da 60 günlük dava açma süresi içinde olmak üzere dava açmış bulunduğu göre, işin esasın incelenmesi gerekmekte olup, mahkemece uyuşmazlığın 2577 Sayılı Yasanın 12 nci maddesi kapsamında değerlendirilmesinde ve dava süresinin 2577 Sayılı Yasanın 11 inci maddesine göre hesaplanarak davanın süreaşımı yönünden geri çevrilmesinde hukuksal yerindelik görülmemiştir. İşin esasında ise, davacı görevine son verildiği 01.02.1983 tarihinden Ankara ilinde sıkıyönetimin kalktığı tarih olan 19.07.1985 tarihleri arasında yoksun kaldığı zararlarının giderilmesi ile açıkta kaldığı döneme ilişkin tüm aylıklarının faizlerinin ödenmesini istemekte olup, davacıya ödenecek aylıkların hesabında 1050 Sayılı Yasanın 93 üncü maddesine göre, ilgilinin idareye başvurduğu 12.09.1990 tarihi başlangıç olarak alınarak ve davacının sakıncağının kaldırılmamış olduğu gözönünde bulundurularak Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 07.12.1989 günlü, E:1988/6, K:1989/4 sayılı kararı uyarınca Ankara ilinde sıkıyönetimin kalktığı 19.07.1985 tarihini de aşmamak koşulu ile geriye doğru gidilerek saptanacak beş yıllık sürenin gözönünde tutulması gerektiği açıktır. Bu nedenle davacıya 01.02.1983-19.07.1985 tarihleri arasında istem konusu kıldığı aylıklarının ödenmesi mümkün olmadığı gibi, davacı

Me idare arasında bir uyuşmazlık çıkmadan, yoksun kaldığı aylıkları ödenerek zararının idarece bütünü ile karşılanmış olması karşısında, temerrütden söz edilemeyeceğinden davacıya faiz ödenmesi de mümkün bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : Kararın değil, ancak Rektörlüğün, Sıkıyönetimin kalkmasından sonra bile, sıkıyönetim komutanının, yargı kararı ile ortadan kalktığı işlemini sürdürme çabasının altının çizilmesinde yarar vardır. Rektörlük, bir öğretim üyesinin, görevine dönme istemine olumsuz yanıt vererek, onu yargıya başvurma zorunda bırakmış ve göreve geri dönme istemi, ancak yargı kararı ile gerçekleşebilmiştir. Bunun ötesinde, Rektörlük, yargı kararını bile yeniden temyiz etmiş ve böylece bir bilim adamını, kendi bilimsel alanı ile ilgili üretimde bulunma çabalarını destekleme yerine, onu, mahkemeler ile uğraşır konuma sürüklemiştir. Bir yanı ile öğretim üyesi yetmezliğinden söz edilirken, öte yandan görevine dönme istemlerine olumsuz yaklaşılabilir. Tek başına bu bile; yükseköğretim kurumlarımızdaki çürüme ve kokuşmazlığın kanıtını oluşturmaktadır.

ÖRNEK 40 - Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi Prof.Dr. Kemal Çolakoğlu'na profesörlük sanının gereği olarak verilmekte olan ek gösterge ve yan ödemeleri , GÜ FEF Dekanlığının 30.10.1990 gün ve 3580 sayılı işlemi ile kesilir. Anlaşmazlık yargıya taşınır. Rektörlük savunmasında, 31.12.1989 tarihine kadar profesörlüğe yükseltilemlerle, doçent sanını kazanmış olanların buldukları kadrolarda doçent ve profesör sanlarının sağladığı bütün hak ve yetkilerden yararlanacağı belirtilerek, davacının süresi içinde başvuruda bulunmasına karşın, profesörlük işlemlerinin 31.12.1989'dan sonra tamamlandığını ve ödemenin bu nedenle kesildiğini ileri sürer.

Ankara 8. İdare Mahkemesii, E:1990/1943, K:1992/1625 sayılı dosyada işlem gören davayı, 24.12.1992'de sonuçlandırır ve dava konusu işlemi hukuka aykırı bularak ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...2547 Sayılı Yasanın 3455 Sayılı Yasa ile değişik Geçici 8 inci maddesinin 3576 Sayılı Yasa ile değişik 4 üncü fıkrasında, bu yasanın yayımı tarihinden önce, ... profesörlüğe yükseltilmiş olanların ve bu yasanın yayımı tarihinden başlayarak 31.12.1989 tarihine kadar, kadro koşulu aranmaksızın profesörlüğe yükseltilecek olanlar ile doçent sanını kazanmış olanların buldukları kadrolarda doçent ve profesör sanlarının sağladığı bütün hak ve yetkilerden yararlanacakları, bu kişilerin ilgili birimlerdeki doçent ve profesör kadrolarına öncelikle atanacakları hükme bağlanmıştır. Hükümde, başvuru yönünden **31.12.1989** tarihinden önce sınırlayıcı bir tarih yer almamıştır. Bu durumda 31.12.1989 tarihine kadar başvurma hakkı doğal bulunduğundan, maddede belirtilen "31.12.1989 tarihine kadar profesörlüğe yükseltilecek olanlar" deyiminin hukuken profesörlüğe yükseltileme koşullarını kazanıp da, bu tarihe kadar başvurular anlamında anlaşılması gerektiği açıktır. Çünkü, idari işlemlerin tamamlanması için gereken zamanın uzaması ve onaydan çıkış tarihinin gecikmesi nedeni ile, 31.12.1989 tarihinden önce başvurulmasına karşın, daha sonra yükseltilmesi

yapılanlar hakkında yasanın uygulanamayacağı biçiminde bir yoranı, maddenin amacına uymamaktadır. Tersî düşünce, aynı tarihte başvurmasına karşın, inceleme ve değerlendirme aşamasını çabuk geçirerek, 31.1.2.1989 tarihine kadar yükseltme işlemleri tamamlanan adaylara göre, bu aşamanın uzaması nedeni ile, belirtilen tarihten sonra yükseltilmesi yapılan adayların, profesör hak ve yetkilerinden yoksun bırakılması sonucunu doğurur ki, bunun da hak ve adalet ilkeleri ile bağdaşır yönü bulunmamaktadır. Dosyadaki bilgi ve belgelerin incelenmesiinden, GÜ FEF Fizik bölümünde doçent iken, 23.03.1989 tarihinde profesörlüğe yükseltme isteği ile YÖK Başkanlığına başvuran ve anılan Kurul Yürütme Kurulunun 25.01.1990 tarihli kararı ile profesörlüğe yükseltilen davacı, anılan madde hükmü uyarınca, süresi içinde başvurmakla birlikte, profesörlüğe yükseltme işlemleri, 31.12.1989 tarihinden sonraki tarihlerde tamamlanarak sözkonusu sanı almış olanların bu yasa kapsamında değerlendiremeyeceğinin bildirilmesi üzerine, YÖK Başkanlığının 21.09.1990 günlü yazısı ile GÜ'ne bildirildiği ve anılan Üniversitece bu görüş temel alınarak davacıya profesör hak ve yetkilerinin kullanılmasında uygulamasının durdurulduğu anlaşılmaktadır. Buna göre, 31.12.1989 tarihine kadar profesörlüğe yükseltmek için başvuran davacının, profesörlüğe daha sonra yükseldiği nedeni ile, bu sanının sağladığı hak ve yetkilerden yararlandırılması işleminde hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

İdare Mahkemesi kararı Rektörlük tarafından Danıştay'a taşınarak, bozulması istenilmiştir. Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1994/2437, K: 1995/1337 sayılı dosyada işlem gören davayı, 26.04.1-995'de sonuçlandırmış ve idare mahkemesi tarafından verilen kararı, dayandığı gerekçesini usul ve yasaya uygun bularak ve bozulmasını gerektiren bir nedenin yokluğuna dayanarak, onaylamıştır.

KARÂRIN YORUMU : Anlaşmazlıklarda bilirkişilik görevini üstlenen üniversitenin, kendi sorunlarını çözümlenebilirliği, yargı kararına karşın, anlaşmazlığı sürdürme eyleminde direnç göstermesi, yükseköğretim kurumlarımızdaki sağlıklı yapı ve işleyişin kanıtını oluşturmaktadır. Rektörlük, öğretim elemanını koruyucu tutum içine gireceğine, birinci kademedeki yargı kararına bile direnmek istemekte ve böylece, öğretim elemanının özlük haklarına ulaşmasını, yada, örneğimizde olduğu gibi, daha önce verdiği özlük haklarını sakınmak, ilgisine vermemek gibi, yanlış ve hayret uyandıracak tavır içine girmektedir.

ÖRNEK 41 - Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi ProfDr. Tahir Hatiboğlu, 1402 sayılı yasa nedeni ile açıkta kaldığı süre için ödenen aylık ve ödenekleri yanı sıra, döner sermaye paylarının da ödenmesi gerektiğini belirten bir başvuruda bulunur. Rektörlük, yanıt vermeyerek, istemi reddettiğini ortaya koyunca, konu yargıya taşınır.

Ankara 7. İdare Mahkemesi, E:1990/888, K: 1992/1072 sayılı dosyada işlem gören davayı, 03.11.1992'de sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir:

"...2547 Sayılı Yasanın 58 inci maddesinin (a) bendinin son paragrafında, ..."her eğitim-öğretim, araştırma yada uygulama birimi yada bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısı ile toplanan döner sermaye gelirlerinin, en az yüzde 30, o kuruluş yada birimin araç, gereç, araştırma ve öteki gereksinimlerine ayrılır, kalan kısmı ise üniversite yönetim kurulunun belirleyeceği oranlar çerçevesinde, bağlı bulunduğu üniversitenin araştırma fonu ile döner sermayenin bağlı bulunduğu birimde görevli öğretim elemanları ve aynı birimde görevli 657 Sayılı DMY na bağlı personel arasında paylaşılır" hükmü yer almıştır. Anılan kural ve döner sermayenin oluşum nedeni, kaynakları ve içerdiği özellikler karşısında, eylemli bir katılımın koşul olduğu tartışmazdır. İlgili öğretim elemanının katılımı ile oluşan döner sermaye, aylıktan farklı özellik içermekte, çalışma ortamının gerektirdiği etkin bir varlığı zorunlu kılmaktadır. Bu durumda, açıkta kaldığı zaman dilimi içinde döner sermayeye katkısı bulunmayan davacının dağıtımdan yararlanmasına olanak yoktur..."

Prof. Hatiboğlu, idare mahkemesi kararını; karara gerekçe olan katkının oluşumuna katılmamasının nedeninin kendisinden kaynaklanmadığını, zora dayalı olarak görevden uzaklaştırıldığını, bunun ise yargı kararı ile mahkum edildiğini ileri sürerek, Danıştay'a taşır.

Danıştay 8. Dairesi, E:1995/481, K:1997/3848 sayılı dosyada işlem gören davayı,09.12.1997'de sonuçlandırır ve idare mahkemesince verilen kararı, kararın dayandırıldığı gerekçeyi usul ve yasa açısından uygun bularak ve bozulmasını gerektiren bir nedenin olmamasından ötürü, onaylar.

ÖRNEK 42 - Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi Prof .Dr. Tahir Hatiboğlu, görevden uzaklaştırıldığı dönem için, sonradan yargı kararına dayalı olarak ödenen aylık ve ödenekleri için, gecikme faizi ödenmesi isteminde bulunur. Rektörlük yanıt vermez. Böylece dava hakkı doğar.

Ankara 6. İdare Mahkemesi, E:1991/55, K.1994/589 sayılı dosyada işlem gören davayı, 23.03.1994'de sonuçlandırır ve davayı, süre aşımı yönünden reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Uyuşmazlık, TF öğretim üyesi iken 1402 Sayılı Yasa uyarınca görevine son verilen ve bu işlemin Mahkememizce iptali üzerine görevine başlayan davacının, sonradan ödenen maaş ve özlük haklarına faiz verilmemesinden doğmuş bulunmaktadır. 2577 İYUY nın 7 nci maddesinde dava açma süresinin, özel yasalarında ayrı süre göstermemesinde, İdare Mahkemelerinde 60 gün olduğu, 12 nci maddesinde de ilgililerin haklarını ortadan kaldıran/bozan bir idari işlem nedeni ile idare mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası yada iptal ve tam yargı davalarının birlikte açabilecekleri gibi, ilkönce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu konudaki kararın yada yasa yollarına başvurulması durumunda verilecek kararın bildiri yada bir işlemin yürütümü ne-

déni ile doğan zararlardan ötürü yürütüm tarihinden başlayarak dava süresi içinde tam yargı davası açabilecekleri hükme bağlanmıştır. Olayda, davacının görevine son verilmesine ilişkin işlemin Mahkememiz tarafından ortadan kaldırılması üzerine, 21.10.1988 tarihinde göreve başladığı, açıkta geçen sürelerle ilişkin aylık ve öteki özlük haklarının ödenmesi amacı ile dava açılmadığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığının 81 Sayılı Genel Tebliği uyarınca aylık ve öteki özlük haklarının 1989'da ödendiği, yukarıda anılan Yasa hükümleri uyarınca dava açma süresi geçildikten sonra düşmüş bulunan dava açma süresini yeniden diriltmesi mümkün olmayan, 08.11.1990 günlü başvuruya yanıt verilmemesi üzerine 21.01.1991 tarihinde açılan bu davanın süre aşımı nedeni ile incelenebilmesi olanağı görülmemiştir..."

ÖRNEK 43 - GÜ İİBF Kırşehir MYO öğretim görevlisi Hüseyin Tuz, GÜ İİBF Tapu Kadastro MYO(Ankara'da), aynı görevle naklen atanır. Dava, bu atama işleminin istemi için açılır.

Ankara 8. İdare Mahkemesi, E: 1990/2139, K: 1993/1439 sayılı dosyada işlem gören davayı,15.11.1993'de sonuçlandırır ve red kararı verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "... Dosyanın incelenmesinden, davacının, müdür yardımcısı iken, kendisine ayrılan lojmanı, bu görevden, kendi isteği ile ayrılmasına karşın, 7.5 ay süre ile boşaltmaması nedeni ile hakkında açılan disiplin soruşturması sırasında, öğretim görevliliğine yakışmayan tutum ve davranışlarda bulunduğunun saptandığı ve bu nedenle uyarma ve 2 yıl kademe ilerlemesinin durdurması cezası ile cezalandırıldığı, nakil işleminin, disiplin cezası verilmesine neden olan olaylar nedeni ile oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Davacının 2 yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının iptali istemi ile Kayseri İdare Mahkemesinde açtığı dava sonunda, işlemin ortadan kaldırılmasına karar verilmiş ise de, ortadan kaldırma kararının gerekçesi, soruşturmanın usulüne aykırı yapılmış olmasına dayanmakta olup, disiplin cezası verilmesine neden olan eyleminin varolmadığı sonucunu oluşturmamaktadır. Bütün bu noktalar ve dosyadaki bilgiler birlikte değerlendirildiğinde, Davacının Kırşehir MYO'daki görevinden alınıp, 2 yıl süre ile Tapu Kadastro MYO'nda görevlendirilmesi işleminin kamu yararı ve hizmet gereklerine uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır..."

Davacı,İdare Mahkemesi kararını, yapılan işlemde mevzuata uyarlık bulunmadığını öne sürerek, temyiz eder. Danıştay 8. Dairesi, E:1995/2942, K:1997/3713 sayılı dosyada işlem gören davayı, 02.12.1997'de sonuçlandırır ve kararı, usul ve yasaya uygun bularak ve bozulmasını gerektiren bir nedenin olmaması gerekçesi ile, onar.

KARARIN YORUMU . İdare Mahkemesi kararı, gerekçesi açısından tartışılır özellik taşımaktadır. Çünkü, öğretim görevliliği, öğretim üyesi bulamayan kurumda, öğretim üyesi bulunamayan dersler için, özel nitelik gerektiren bir görevlendirmedir. Ayrıca,

yükseköğretim kurumlarına yapılan atamalar, ilgili birim açısından geçerlidir. Bu nedenle, genel idare benzeri, bir birimden ötekine aktarma söz konusu değildir. İlgililer, ilgili kurumun verdiği ilan üzerine başvuruda bulunur ve bu başvurular, ilgili kurum için ve ilgili birim tarafından değerlendirilir. Kırşehir MYO ile Tapu Kadastro MYO(Ankara)'nın aynı fakülteye bağlı olması bu durumu değiştirmez. Bunun yamsıra, asıl önemlisi, İdare Mahkemesi, verilen disiplin cezasını, İdare Mahkemesi tarafından kaldırılmış olmasına karşın, bu sürgüne gerekçe olarak sunabilmesidir. Disiplin cezaları içinde sürgün diye bir ceza söz konusu değildir. Bu türden bir yöntem ve gerekçe haklı görülür ise, çalışmalarını özgürce yapması, Anayasal güvence konusu kılınan öğretim elemanlarının, sıradan bir memurdan farkı olmaz. Ve böylece de, kamunun özgürlüğünden yararlanmak istediği üniversite öğretim elemanlarının yaratılarından yararlanabilmesi mümkün olmayacaktır. Bu silah, öğretim elemanlarının sindirilmesi, kul ve köle kılınması konusunda kullanılabilir ve kullanılmaktadır da!

ÖRNEK 44 - Gazi Üniversitesi Fransızca Okutman Dr .Ali Demir, 18.10.1995'de doçentlik sanım kazanır. Bu tarihten başlayarak, 17.10.1996 arasında kendisine, 3600 ek gösterge yerine,4800 ek gösterge üzerinden ödeme yapılmasını ister. İsteminin Rektörlük tarafından reddedilmesi üzerine, anlaşmazlık yargıya taşınır.

Ankara 1. İdare Mahkemesi, E: 1997/171, K: 1997/1178 sayılı dosyada işlem gören davayı,05.11.1997'de sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: " ... 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının doçentliğe atanma başlıklı 25/a maddesinde bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosunun rektörlükçe isteklilerin başvurması için kadroların devamlı ve kısmi statüleri belirtilerek duyurulacağı, başvuran adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından, varsa, biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesörün belirleneceği, bu profesörlerin adaylar hakkında ayrı ayrı görüşlerini rektöre bildirecekleri, rektörün bu görüşlere dayanarak , üniversite yönetim kurulunun görüşünü de aldıktan sonra atamayı yapacağı, aynı maddenin b bendinde ise, doçentliğe atanmada doçentlik sanım almış olma koşulunun aranacağı hüküm altına alınmıştır. 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 5 inci maddesinin 2 nci fıkrasında aylıkların hesabında bu yasaya ekli gösterge cetvelinde unvan ve derecelere göre belirlenen ek gösterge rakamlarının gözönüne alınacağı hükmüne yer verilmiştir. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 18.10.1995'de doçentlik sanını aldığı, 17.10.1996 tarihine kadar GÜ'nde okutman kadrosunda görev yaptığı, davacıya Yükseköğretim Personel Yasasına ekli ek gösterge cetvelinde okutmanlar için belirlenen 3600 ek gösterge rakamı üzerinden ödeme yapıldığı, davacının doçentler için belirlenen 4800 ek gösterge rakamı üzerinden ödeme yapılması gerektiği biçimindeki başvurusuna yanıt verilmemesi üzerine bu davanın açıldığı anlaşılmıştır. Yukarıda anılan yasa maddeleri uyarınca doçentlik sanını almış olmak, doçentlik kadrosuna atanma koşullarından yalnızca bir tanesi olup,

doçentlik kadrosuna atanıncaya kadar ilgililerin buldukları kadroda çalışmalarını sürdürecekleri açıktır. Bu durumda, doçentlik sanını alan, ancak doçentlik kadrosuna atanmayan davacıya okutmanlık kadrosu için belirlenen 3600 ek gösterge üzerinden ödeme yapılması işleminde hukuka aykırılık görülmemiştir..."

İdare Mahkemesi kararı, hukuka aykırılık taşıdığı, mevzuatta ödeme için unvan ve derece koşulunun bulunmadığı öne sürülerek, davacı tarafından Danıştay'a taşınır. Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/311, K:1999/6184 sayılı dosyada işlem gören davayı, 15.11.1999'da sonlandırır ve idare mahkemesi kararını .dayandığı gerekçenin usul ve yasaya uygun olduğu, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığı gerekçesi ile onar.

KARÂRIN YORUMU : İdare Mahkemesi ile Danıştay kararlarını, soyut yasa hükümleri çerçevesinde eleştirme olanağı bulunmamaktadır. Eleştirilmesi gereken noktalar, bu konudaki yasal düzenleme ile rektörlüğün tutumudur. Doçentlik sanı ile doçentlik kadrosuna atanmanın birbirinden kopartılması, bilimsel yetkinliğini kanıtlamış olan birinin yazgısının, rektörün ellerine bırakılmasıdır. Alman bir akademik sanın, ikinci bir kez sınanması ve değerlendirilmeye konu kılınması, keyfi ve kasıtlı davranışlara kaynaklık etmektedir. Bilimsel açıdan kendisini kanıtlamış olan biri için, bu bilimsel erk, anılan sanın kullanılması ve kadroya atanma için, bu kadronun sağladığı ekonomik ve akademik haklardan yararlanma için yeterli olmamakta, bu arada rektörün keyfi de, öznel değerlendirmesi de devreye girmektedir. Diyelim ki, rektör tarafından belirlenen üç profesör, beş kişilik bilimsel jüri tarafından doçentliğe değer bulunan kimseyi, doçentlik kadrosu açısından yetersiz bulursa ne olacaktır? Üniversitelerarası Kurul tarafından nesnel olarak belirlenen beş kişilik jüri, öznel olarak, rektörün kendi tercihleri çerçevesinde oluşturulan jüri tarafından yargılanmış ve verdikleri akademik san konusunda mahkum edilmiş olmayacak mı? Görüşümüze göre yapılması gereken, başka bir san ve kadro ile görev yapan kimselerin, üst bir akademik san kazanmaları durumunda, bir ay içinde yapılacak bir duyuru ile, başvuruya çağrılması ve jürinin, yalnızca, başvuruların sayısı, duyurulan kadro sayısından fazla ise, başvurular arasında bir sıralama yapmak için görevlendirilmesidir.

Olayımızda 2547 Sayılı Yasanın bir başka yönü de ortaya çıkmaktadır. Bu ise, rektörlerin "kadir-i mutlak" olarak, kendilerine verilmiş bulunan ve kullanımını kamu yararına olması gereken akademik kadroyu, "babalarının malı" imişçesine, keyfi olarak kullanma konusunda kendilerini sınırsız yetki ile donatılmış varsayımlarıdır. Olayımızda davacı, 18.Ekim 1995'de doçentlik sanını almış olmasına karşın, 17 Ekim 1996 tarihine kadar, yani, davalı üniversiteden ayrılıncaya kadar, okutmanlık kadrosunda tutularak, doçentlik kadrosunun, başvurular için duyurulmamasıdır. Kurumunu ve o kurumda görev yapan kimseleri ve öğrenim görenleri düşünen, bu alandaki kamu yararını gözetmesi gereken bir rektöre düşen görev, akademik kadrosunun güçlendirilmesi, akademik yetkinlik gösteren öğretim elemanlarının desteklenmesi ve öğrencilerinin de, daha yetkin kadrolar eli ile öğrenim gördüklerine ilişkin düşünce içine girmelerine olanak tanı-

maşadır. Örneğimizde rektörün bu türden:bir anlayıştan çok uzak olduğu:görülmektedir. Ödüllendirilmesi gereken bir yetkin öğretim elemanı, cezalandırılır gibi, bir alt kadroda tutulmakta, ulaşabileceği, ekonomik haklarının da gerisinde tutulmaktadır.

Bu türden düzenlemeler ve kimilerine tanınmış olan yetkiler, kurumun zarar görmesine neden olmaktadır. Alanında yetkin ve teklerden biri olan davacı, rektörlüğün bu tutumu nedeni ile, hizmet verdiği kurumundan ayrılarak, Mersin Üniversitesi'ne gitme durumunda kalmıştır. Olan ise, kuruma ve bu kurumda gelecek arayan öğrencilere olmuştur. Öğrenciler yetkin bir öğretim üyesinden yoksun bırakılırken, çoğu, "ahbap-çavuş" ilişkisi nedeni ile alınmış ve yerleştirilmiş yetersiz ve yeteneksizlerin elinde bırakılmıştır.

Olayımızda bir başka öne çıkan nokta ise, Anayasal bir hakkın kullanımı ile bu hakkın kullanımına karşı sorumluluk yüklenmiş olan makamların, Anayasa suçu işlemeleridir. Anayasanın 74 üncü maddesi, yurttaşlara, kendileri yada kamu ile ilgili dilek ve yakınlmaları hakkında, yetkili makamlara ve TBMM'ne yazı ile başvurma hakkı vermiş, bu başvuru makamlarına ise, başvuranların kendileri ile ilgili başvuruların sonucunun, yazılı olarak bildirilmesi yükümlülüğünü getirmiştir. Çoğu davada örnekleri görüldüğü gibi, Rektörlükler, kendilerine yapılan başvuruları suskunluk ile karşılamakta, sonuçlarını başvuranlara bildirmemekte ve bu nedenle de, yargıya başvuru uzamaktadır. Olayımızda da dava, Rektörlüğün başvuruya yanıt verilmemesi üzerine açılmıştır. Dilekçe hakkının kullanılmasını düzenleyen yasada, anayasal kuralın gereğini yerine getirmeyenler için bir hüküm, yaptırım bulunmadığından yüreklenen bu türden davranışların önünün kesilmesi için, bu yasal boşluğun doldurulması gerekmektedir. Ayrıca, yargı da, hiç olmazsa, anayasal yükümlülüğü yerine getirmeme sonucu açılan davalarda, yargılama giderlerini, bu nedenden ötürü, karar ne olursa olsun, davalıya yüklemesi bir önlem olarak düşünülebilir. Eğer rektörlük, başvuru sahibine yanıt verse ve gerekçesini açıklasa idi, davacı, Rektörlüğün yanıtını, açtığı dava ile öğrenme durumunda kalmaz ve belki de, rektörlükçe kendisine iletilen nedenler çerçevesinde, dava açmaya bile gerek görmeyebilecekti.

ÖRNEK 45 - Emine (Yılmaz) Sipahi, GÜ Tıp Fakültesi Farmakoloji ABD'nda açık bulunan ve 6.11.1997 gün ve 23162 sayılı Resmi Gazete'de duyurulan öğretim görevliliği kadrosuna başvuruda bulunur. Başvuruya yanıt verilmemesi üzerine, anlaşmazlık İdare Mahkemesine taşınır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/1116, K: 1999/630 sayılı dosyada işlem gören davayı ,22.06.1999'da sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 31 inci maddesinde ; "öğretim görevlileri; üniversitelerde ve bağlı birimlerde bu yasa uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler yada herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim-öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çahşma ve ya-

pıtları ile tanınmış kişiler, süreli yada ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler. Öğretim görevlileri, ilgili yönetim kurullarının görüşleri alınarak fakültelerde dekanların, rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm başkanlarının önerileri üzerine ve rektörün onayı ile öğretim üyesi, öğretim üye yardımcısı ve öğretim görevlisi kadrolarına atanabilirler yada kadro koşulu aranmaksızın ders saati ücreti ve sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler" hükmü getirilmiştir. Dosyanın incelenmesinden, GÜ TF Farmakoloji ABD'nda açık bulunan ve 6.11.1997 gün ve 23162 Sayılı RG'de duyurulan kadroya davacı ile birlikte BLZafer Güney(in başvurduğu, adı geçen Fakülte **P mhğ**ı tarafından görevlendirilen 3 kişilik değerlendirme komisyonunun, oy ç« \ u ile davacının atanmasını uygun gördüğü, ancak Fakülte Yönetim Kurulunun 08.01.1998 gün ve 1998/18 sayılı kararı ile, davacının yayınlarının H.Z.Güney'in **yayınlarından** daha az olması, göstermiş olduğu yurtdışı yayınlardan birinin yayından geri çekilmesi ve bu konuda şikayet üzerine soruşturma açılması gerekçe gösterilerek, oy çokluğu ile U.Z. Güney'in 2 yıl süre ile, "Antitrombolik İlaçlar" dersini vermek üzere atanmasının Rektörlük makamına önerilmesine karar verildiği ve bu hususun 14.01.1998'de Rektörlüğe sunulduğu, Rektörlükçe üç kişilik komisyondan bir üyenin görüşüne bağlı olarak atama yapılmasının uygunluk taşımadığı gerekçesi ile, 03.02.1998 günlü 739-1160 sayılı yazı ile, Dr .H.Z.Güney'in atamasının yapılmadığı, H.Z.Güney'in bu işleme karşı dava açması üzerine, Ankara 6.İdare Mahkemesinin 16.09.1998 gün ve **E: 1998/189**, K:1998/790 sayılı kararı ile işlemin iptal edildiği, adı geçenin 20.11.1998'de görev ve başlatıldığı, ancak Danıştay 8. **Dairesi'nin** 12.03.1999 gün ve E:1998/6595, K: 1999/1429 sayılı kararı ile mahkeme kararının bozulmasına karar verildiği; öte yandan davacının 13.07.1998 günlü dilekçe ile Rektörlüğe başvurarak atanmasını istediği, yanıt verilmemesi üzerine iş bu davanın açıldığı anlaşılmıştır. Anayasanın 125 inci maddesinin 4 üncü fıkrası ile 2577 Sayılı Yasanın 2 nci maddesinde, idari işlemler üzerindeki yargısal denetimin, hukuka uygunluğunun saptanması ile sınırlı olduğu, yürütme görevinin yasalarda gösterilen biçim ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde yada takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemeyeceği kuralı bulunmaktadır. İdarelerin birden çok seçenekten birisini yeğlemede takdir yetkisi ile donatıldıkları durumlarda, yargı organınca yapılacak denetimin idarenin yeğlediği seçeneğin hukuka uygunluğu ile sınırlı olup, idareyi bu seçeneklerden birini yeğlemeye zorlayacak nitelikte olamayacağı belirtilen Anayasa ve Yasa kuralları gereğidir. Her ne kadar 2547 Sayılı Yasanın ilgili maddesinde öğretim görevliliğine atamalarda değerlendirme komisyonu oluşturulacağına ilişkin bir hükme yer verilmemişse de, adayların durumlarını ve bilimsel niteliklerini belirlemek için duyurulan kadronun bilim alanı ile ilgili üç profesörden oluşan bir komisyon tarafından yapıtlarının incelenmesinde hakkaniyete aykırılık görülmemekle birlikte, boş bulunan öğretim görevlisi kadrosuna atama yapılamaması yönünde takdir yetkisini kullanan rektörlük işleminde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır..."

İdare Mahkemesi kararı, Danıştay'a taşınmıştır. Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1999/5194, K:2000/3036 sayılı dosyada işlem gören davayı, 24.04.2000'de sonuçlandırmış ve İdare Mahkemesi tarafından verilen kararı, gerekçenin usul ve yasaya uygun olması.bozulmayı gerektirecek bir neden bulunmaması gerekçesi ile onamıştır.

KARARIN YORUMU: Öğretim Görevliliği, yasadaki tanımı gereği kullanılan bir kadro değildir. Yasa, "kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve yapıtları ile tanınmış kişilerden" söz ederken, uygulama böyle olmamakta, bazı kimselere iş ve bir kısım dersleri doldurmak amacı ile, yetenek ve yeterlilikleri tartışmalı kimselerce doldurulmaktadır. Olayımız bu konuda ilginç örnek oluşturmaktadır. Öğretim görevlisi kadrosu konusunda duyuru yapılabilmesinin temel koşulu, öğretim üyesi bulunmaması ve bu nedenle dersin verilememesi olması gerekmektedir. Bu ise, bir zorunluluğun ve ivediliğin olması anlamına gelmektedir. Bu nedenle de yasa koyucu, bu alanda bir seçici yada değerlendirici komisyon yada kurul oluşturmayı gerekli görmemiştir. Öncelikle böyle bir gerekliliğin duyurulması ile, atamanın hemen yapılması gerekir ve atanan kişi konusunda bir yetersizlik kuşkusunun olmaması gerekirken, başvuru değerlendirilmesi, başvuru tarihinden iki ay geçtikten sonra gerçekleştirilmiş, bu yoldaki öneri ise, rektörlük tarafından, başvuru duyurusunun üzerinden üç ay geçtikten sonra, 03.02.1998'de karara bağlanmıştır. Atama, yargı kararı gereğince, başvuru duyurusunun üzerinden, yaklaşık bir yıl sonra, 16.09.1998'de gerçekleştirilmiş, göreve başlatma ise, duyuru tarihinden bir yıldan fazla bir süre geçtikten sonra olabilmıştır. Arada ise, bir tam yıl geçmiştir. Sonra ise, rektörküğün başvurusu üzerine, Danıştay'ın İdare Mahkemesi kararını bozması üzerine, bu görevlendirme de ortadan kaldırılmıştır. Yani, gerçek bir gereksinim olsa, öncelikle bu gereksinimin bu süre içinde nasıl karşılandığının sorgulanması gerekir. Eğer, anılan öğretim görevliliğinin yöneltmek istendiği ders, bu süre içinde birileri tarafından üstlenilmiş ve yürütülmüş ise, gereksinimin ortadan kalkması söz konusu olacağından, böyle bir atamadan vazgeçilmesi gerekirdi. Öğretim görevliliği kadrosu, rektörler eli ile, büyük bir sorumsuzlukla, kimilerine iş ve aş yaratmak amacıyla dönük olarak kullanılmakta yada bir kısım yönetsel görevlerden uzaklaştırılmak istenilen kimselere sunulan bir ödün olmaktadır.

ÖRNEK 46 - GÜ İİBF araştırma görevlisi Hakan Kışlalı, yurtdışında görevlendirilme süresinin uzatılması isteminin reddedilmesi üzerine, anlaşmazlığı yargıya taşır.

Ankara 1. İdare Mahkemesi, E: 1996/666, K: 1997/137 sayılı dosyada işlem gören davayı ,05.02.1997'de sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir : " ...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 39/2 maddesinde, "... öğretim elemanları birinci fıkrada ve bu yasanın 33 üncü maddesinde sayılan yurtdışına gönderilme durumları dışında, mesleklerine ilişkin hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak yada staj yapmak için YÖK'nun önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca üniversiteler itibari ile bir yılı geçmeyecek biçimde, her yıl belirlenecek kontenjan ve süreler içinde yurt dışına gönderilebilecekleri gibi, aynı amaçlarla dış

burslara dayanılarak da gönderilebilirler. Belirlenen kontenjanların üniversiteye bağlı birimler arasında dağıtımı, üniversite yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile olur. Zorunlu durumlarda yurtdışında kalma süresi, ilgili yönetim kurulunun karar ve rektörün onayı ile yansına kadar uzatılabilir. Bunlar hak ve yükümlülükleri bakımından, 657 Sayılı DMYna göre aynı amaçla yurtdışına gönderilenlerin bağlı buldukları hükümlere tabi olurlar. Ancak bunlara yapılacak ödemenin miktarı, devlet memurlarına yapılacak ödemeyi geçmemek üzere, üniversite yönetim kurulunca, daha düşük olarak belirlenebilir. Öğretim elemanlarından kendilerine yurt dışı kuruluşlarınca burs yada ücret sağlananlar, görev yapacakları sürece, YÖK'ının belirleyeceği esaslara göre üniversite yönetim kurulunun kararı ile aylıklı yada aylıksız izinli de sayılabilirler. Dosyanın incelenmesinden, GÜ İİBF araştırma görevlisi davacının, Japonya Hükümeti Araştırma Bursunu kazandığı gözönüne alınarak, Üniversite Yönetim Kurulunun 23.01.1992 gün ve 1992/1-11 sayılı kararı ile,2547 Sayılı Yasanın 39 uncu maddesine göre, yalnızca maaş-izinli sayılarak, zorunlu hizmet yüklenmek koşulu ile, bir yıl süre ile, Japonya'da görevlendirilmesine karar verildiği, bu karar üzerine 19.10.1992 tarihinde fakültedeki görevinden ayrıldığı,görevlendirme süresinin davacının istemi üzerine, Üniversite Yönetim Kurulunun 28.04.1993 gün ve 1993/89-6 sayılı karar ile bir yıl, 07.07.1994 gün ve 94/161-8 sayılı kararı ile de 3 ay uzatıldığı, 16.01.1995'de üniversitedeki görevine dönmesinden sonra yeniden istemi üzerine Üniversite Yönetim Kurulunun 26.04.1995 gün ve 95/109-5 sayılı kararı ile, 2547 Sayılı Yasanın 39 uncu maddesine göre,26.04.1995'den başlayarak, bir yıl süre ile maaşsız olarak yurt dışında görevlendirilmesine karar verildiği, davacının görev süresinin uzatılması isteminin ise, GÜ İİBF Dekanlığının 02.04.1996 gün ve 782 sayılı yazısı ile, yurtdışında görevlendirilmesine ilişkin, 16.03.1995 gün ve 300 numaralı Fakülte Yönetim Kurulu kararının son kez bir yıl süre ile olması nedeni ile, uygun görülmediği anlaşılmaktadır. Bu durumda, GÜ İİBF'nde araştırma görevlisi olan ve bilimsel araştırmalar yapmak amacı ile,2547 Sayılı Yasanın 39 uncu maddesine göre, yurtdışında görevlendirilen davacının, maddede belirlenen görevlendirme süresinin dışında, kendi istemi üzerine, Üniversite Yönetim Kurulunun kararı ile birçok kez uzatılmış olması karşısında, davacı hakkında oluşturulan işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir..."

Davacı, İdare Mahkemesi kararını, 1992'de kazandığı araştırma bursunun, 1994'de içerik değiştirerek, doktora eğitimine dönüştüğünü, bu dönüşümün davalı idareye açıkça bildirilmesine ve özdeksel yardım istenilmemesine, son aşamaya kadar izin verilip, son aşamada süre uzatım isteminin reddinin keyfi ve yerinde olmadığını ileri sürerek, Danıştay'a taşır. Rektörlük, savunmasında, davacının 39 uncu madde uyarınca görevlendirildiğini ve bu sürenin çok üstünde ek süre kullandığı, son görevlendirilmesinin de 33 üncü maddeye göre değil de, isteğe uygun olarak 39 uncu maddeye göre yapıldığı için, doktora yapanlara tanınan ek sürelerin yasal olarak tanınamayacağını ileri sürmüştür.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1997/2445, K:2000/937 sayılı dosyada işlem gören davayı,03.02.2000 günü sonuçlandırır ve idare mahkemesince verilen kararı, dayandığı gerekçenin usul ve yasaya uygunluk taşıması, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmaması gerekçesi ile önemiştir.

ÖRNEK 47 - İÜ Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Tedavisi ABD'nda açık bulunan bir adet doçentlik kadrosuna başvuran Doç .Dr.Yasemin Aras reddedilir. Kadroya Dr. Murat Aydın'm ataması işlemi ile, kendi başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali istemi ile dava açılır.

İstanbul 1. İdare Mahkemesi,E: 1282 sayılı dosyada işlem gören davayı,10.10.1996'da sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi, davacı hakkında verilen raporlardan üçünün de olumsuz olması belirtilir ve işlemde hukuksal açıdan yerindeliğe karar verilir.

Davacı, İdare Mahkemesi kararını; davanın özünün rektör tarafından oluşturulan jürinin yansız olmadığı konusunun oluşturduğunu, jüri başkanının kadroya başvuracağını öğrenince hasmane tutumunu artırdığım, ikinci jüri üyesinin öteki başvuru sahibi ile akraba olduğunu, kendi yerine atanan adayın, 2547 Sayılı Yasanın 36 ncı maddesine aykırı olarak eşi ile birlikte muayehane çalıştırdığını belgelendirdiğini, jürinin ve mahkemenin bu savları ve kanıtları gözardı ettiğini belirterek, temyiz eder.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1007/512, K: 1997/1566 sayılı dosyada işlem gören davayı,12.05.1997'de sonuçlandırır ve İstanbul 1. İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...2547 Sayılı Yasanın 25 inci maddesinin a fıkrasında, bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosunun, rektörlükçe isteklilerin başvurusu için, kadroların devamlı yada kısmi statüleri belirtilerek duyurulacağı, başvuran adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından, varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere, üç profesör belirleyeceği, bu profesörlerin adaylar hakkında ayrı ayrı görüşlerini rektöre bildirecekleri, rektörün bu görüşlere dayanarak, üniversite yönetim kurulunun görüşünü de aldıktan sonra atamayı yapacağı kurala bağlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden, İÜ DHF Protetik Diş Tedavisi ABD'nda açık bulunan bir adet doçent kadrosuna, doçentlik sınavını başararak doçent sanını kazanan davacının ve yine doçentlik sanını kazanmış olan Murat Aydın'm başvurduğu, doçentliğe atanmak için başvuran adayların yapıtlarını/çalışmalarını incelemek üzere ilgili ABD Başkanı, ikincisi aynı fakültede görevli öğretim üyesi ve öteki İÜ dışından, Marmara Üniversitesi DHF öğretim üyesi olmak üzere üç profesörden oluşan bir jüri belirlendiği, görüşüne başvuru alan üç profesörden üçünün de davacı hakkında olumsuz, öteki aday hakkında ise olumlu görüş bildirdikleri, durumu görüşen Üniversite Yönetim Kurulunun olumlu görüşünün de benimsenerek, M.Aydın'm doçentlik kadrosuna atandığı anlaşılmaktadır. Olayda, davacının doçentlik kad-

rosuna başvurmasından sonra, ABD Başkanının çeşitli tarihlerde davacıyı uyarıcı yazılar yazdığı, davacının da bu uyarıcı yazıların doçentlik kadrosuna ABD Başkanının karşı çıkmasına karşın başvurduğundan, kendisine karşı önyargılı olduğu ve jürisinde görevlendirilmemesi konusunda Rektörlüğe başvurduğu görülmektedir. Bu durumda, jüri üyelerinden biri ile, yakınılan öteki jüri üyesi ile de atanan adayın akrabalık bağı olduğu yolunda savlar bulunan jüri üyelerinin, adaylar arasında nesnel değerlendirme bakımından kuşku doğuracağı düşüncesine varıldığından, bu öğretim üyelerinin dışında oluşturulacak bir jüri tarafından yapılacak inceleme sonucu karar verilmesi hakkaniyete uygun olacaktır..."

KARARIN YORUMU : Bu dava da, üniversitelerde akademik kadroların ve sanların nasıl dağıtıldığını göstermektedir. Açılan kadronun kişiye özgü olduğunu ortaya koyan bir örnek. Başvurunun bile suç olarak algılandığı ve cezalandırma konusu kılındığı bir uygulama. Beş kişilik bilimsel ve sonrakine göre nesnel bir jüri tarafından başarılı bulunan bir doçentin, kadroya atanma konusunda yetersiz bulunması, giderilmesi gereken bir sorundur. Jürinin jüri tarafından değerlendirilmesi gibi bir sonuç çıkmakta, sipariş üzerine rapor hazırlama, kimilerinin başarılarını, başarısız kılabilmektedir. Anılan karardan sonra, rektörün, bölüm başkanının ve akrabasını öneren jüri üyesinin takındıkları tutumun ne olmasını beklersiniz?

ÖRNEK 48 - Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Gastroenteroloji ABD'nda boş bulunan yrd.doçentlik kadrosuna Doç. Dr. Ali Gören başvurur. Üniversite Yönetim Kurulu, 03.01.1989 gün ve 2711 sayılı kararı ile, doçent ve profesör sanını alan öğretim üyelerinin, sanlarından daha aşağı bir kadroya atanmalarının uygun olmayacağına karar verir ve yrd.doçentlik kadrosuna atanma istemini reddeder. Bunun üzerine Dr .Ali Gören idari yargıya başvurur.

Ankara 4. İdare Mahkemesi, K:1992/538 sayılı dosyada işlem gören davayı, 06.5.1992'de sonuçlandırır ve davayı kabul ederek, işlemi iptal eder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...dosyanın incelenmesinden davacının, Üniversite Yönetim Kurulunun 3.1.1989 gün ve 2711 sayılı doçent ve profesör sanını alan öğretim üyelerinin, unvanlarından daha aşağı unvanlı kadrolara atamalarının uygun olmadığı yolundaki kararı doğrultusunda, Gastroenteroloji ABD'nda boş bulunan yrd.doç. kadrosuna atanma isteminin kabul edilmediği anlaşılmakta ise de; 2547 sayılı Yükseköğretim Yasasının "Yardımcı Doçentliğe Atanma" başlıklı 23. Maddesinin (b) fıkrasında; " doktora yada tıpta uzmanlık unvanını yada Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine YÖK'nca belirlenecek belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak" yardımcı doçentliğe atanmada aranacak koşullar olarak belirlenmiş olup, doçent unvanına sahip olanların yrd. Doçentliğe atanamayacaklarına ilişkin kısıtlayıcı bir hükme yer verilmediği, bu durumda, gastroenteroloji alanında uzman olan ve doçent sanını taşıyan davacının yrd .doçentliğe atanmada aranılacak

koşulları taşıdığı açık olup, başvurusunun kabul edilmemesine ilişkin işlemde yasa ve hukuka uygunluk görülmemiştir..."

Karar, Rektörlük tarafından temyiz edilmiş, Danıştay Sekizinci Dairesi, K:1995/1005 sayılı dosyada işlem gören davayı, 30.03.1995'de sonuçlandırarak, 4. İdare Mahkemesi kararını onamıştır. Rektörlük, itirazını, "kararı düzeltme" olarak yinelemiş, Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1995/3749, K: 1996/1121 sayılı dosyada işlem gören karar düzeltme istemini, 15.4.1996'da sonuçlandırarak, başvurusunun yasada belirtilen nedenleri taşımadığı gerekçesi ile reddetmiştir.

KARARIN YORUMU . Kadro kullanımının keyfililiğine ilişkin bir örnek daha. Davacı, uzmanlığını kazanmış olmasına karşın, yrd.doçentlik kadrosu açılmamış ve bu nedenle başvurma olanağı tanınmamıştır. Bu arada davacı, oturup, yardımcı doçentlik kadrosu açılmasını bekleme yerine, bilimsel çalışmalarını yürütmüş ve katıldığı doçentlik sınavını başararak, doçentlik sanını almıştır. Yapılması gereken, kadronuzda yer alan birine, doçentlik kadrosuna başvurma olanağını tanımak iken, bu da yapılmamış, bunun yerine yrd.doçentlik kadrosu duyuruya çıkartılmıştır. Oysa ki, kadro kullanımı, tümü ile rektörlüğün yetki alanına giren bir konudur. Varolan kadrolardan birisi, anılan ABD'na aynalabilir-eğer boş kadro yoksa- yada, yrd.doçentlik kadrosu, değişim konusu kılmalıydı. Bütün bunlar yapılmamış, yrd .doçenti iğe başvurma koşullarını taşıdığı dönemde açılmayan, yrd.doçentlik kadrosu, davacının doçentlik sanını kazandıktan sonra duyurulmuştur. Bu kez de, doçent sanını almış davacının önü, sen doçentsin diyerek, öğretim üyesi olarak görev yapması önlenmek istenmiştir. Daha üst akademik san taşıyan birine olanak yaratmakla görevli olması gereken rektörlük, davacıyı istenmeyen adam olarak nitelemekten olacak, önünü tıkmak için elden gelen çabayı göstermiştir. İdare Mahkemesi kararı, varolan kimi içten duraksamaları ortadan kaldırmaya yeterli olmasına karşın, Rektörlük temyiz isteminin reddi ile de yetinmemiş, kararın düzeltilmesine çaba göstermiştir. Ocak1989'da başlayan dava süreci, en sonunda Nisan 1996'da sonuçlanabilmiştir. Arada geçen 7 yıl, ortalama çalışma süresinin dörtte birini, yaşamda kalma süresinin ise dokuzda birini oluşturmaktadır. Olan yetişmiş insana, zamana ve kurumlara olmaktadır. Ve bunun bir hesap vereni de bulunmamaktadır.

ÖRNEK 49 - Gazi Üniversitesi MMF İnşaat Mühendisliği Bölümü Araştırma Görevlisi olan Selim Aydm'ın görev süresi, üç ay olarak belirlenir. Anlaşmazlık idari yargıya taşınır.

Ankara 6. İdare Mahkemesi, E: 1996/603, K:1997/59 dosyada işlem gören davayı,17.01.1997'de sona erdirir ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2547 Sayılı Yasanın "Araştırma Görevlileri, Uzman, Çevirici ve Eğitim,Öğretim Planlamacıları" başlıklı,2880 Sayılı Yasa ile değişik 33 üncü maddesinin (a) bendinde " araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma,inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili öteki görevleri ya-

pan öğretim yardımcılarındır. Bunlar ilgili anabilini yada anasanat dalı başkanlarının önerisi, Bölüm Başkanı, Dekan, Enstitü, Yüksekokul Müdürünün olumlu görüşü üzerine, rektörün onayı iic araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar; atarına süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer" hükmü yer almıştır. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 20.03.1992 tarihinde araştırma görevlisi olarak bir yıl süre ile göreve başladığı, daha sonra görev süresinin iki yıl uzatıldığı, görev süresinin dolduğu 20.05.1985 tarihinden sonra görev süresinin uzatımına ilişkin Bölüm Başkanlığından görüş alındığı, alman görüş ile davacının izin dilekçesi üzerine, birlikte çalıştığı öğretini üyesinin imzasını taklit ettiği, bu eylemi nedeni ile hakkında açılan soruşturmayla ilgili olarak 1/30 oranında aylıktan kesim cezası ile cezalandırıldığı, araştırma ve eğitim uğraşları konusunda bölüme bilgi vermediği, kendisine verilen görevleri yerine getirmede kusurlu davrandığı ve Bölüm Başkanlığı ile Dekanlıkça dikkatinin çekildiği noktaları gözönünde bulundurularak 01.03.1995 tarihinde görev süresinin bir yıl daha uzatılmasına karar verildiği, bu süresinin 20.09.1996'da bittiği, görev süresinin uzatılmasına ilişkin olarak yapılan değerlendirmede durumunda herhangi bir düzelme olmaması ve 11.10.1995 tarihinde görevini savaştırmaması nedeni ile Dekanlıkça uyarılması noktaları gözönünde bulundurularak , görev süresinin kendisine son bir olanak verilmek üzere, 20.06.1996'ya kadar üç ay süre ile uzatıldığı, davanın da bu işlemin iptali istemi ile açıldığı anlaşılmıştır. Bu durumda davacının akademik çalışmalarının, bölüm içi ilişkilerinin değerlendirilerek hizmet gerekleri ve kamu yararı gözönüne alınarak sözleşme süresinin sona erdiği tarihten başlayarak, görevinin 3 ay süre ile uzatılmasına ilişkin dava konusu işlemlerde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmamaktadır..."

Danıştay'a taşınan idari yargı kararı, Danıştay Sekizinci Dairesi tarafından, E: 1997/1857, K:2000/2629 sayılı dosya üzerinden, 06.04.2000'de sonuçlandırılmış ve temyiz istemi reddedilerek, İdare Mahkemesi kararı onanmıştır.

ÖRNEK 50 - GÜ İİBF İktisat Bölümü öğretim üyesi Doç.Dr. Ufuk Serdaroğlu, açılmış bulunan İktisat Teorisi ABD: doçentlik kadrosuna, başvurusunun, işleme konulmaması reddedilmesi üzerine, bu işlem ile bu işleme dayanak kılınan GÜ Akademik Yükseltme ve Atanma Kriterlerinin, hukuka aykırı olduğu görüşünü ileri sürerek, konuyu idari yargıya götürür.

Ankara 5 Nolu İdare Mahkemesi, E: 1998/488, K: 1998/1219 sayılı dosyada işlem gören dayayı, 17.12.1998'de sonuçlandırır ve dava konusu işlem ile dayanağı olan kararın iptali sonucuna varır. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Dava, GÜ İİBF İktisat Bölümü öğretim üyesi olan davacının, İktisat Teorisi ABD için duyurulmuş doçent kadrosuna atanmak için yaptığı başvurusunun, işleme konulmaksızın reddine ilişkin işlem ile bu işleme dayanak yapılan GÜ Akademik Yükseltme ve Atanma Kriterleri'nin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istemi ile açılmıştır. 2547 Sayılı

Yasanın "Doçentliğe Atama" başlıklı 25/a maddesinde, bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosu için rektörlükçe, isteklilerin başvurması için kadroların sürekli yada kısmi statüleri belirtilerek duyurulacağı, başvuran adayların durumlarını incelemek üzere, rektör tarafından, varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör belirleneceği, bu profesörlerin adaylar hakkında ayrı ayrı görüşlerini rektöre bildirecekleri, rektörün bu görüşlere dayanarak üniversite yönetim kurulunun görüşünü de alarak atamayı yapacağı; b bendinde doçentlik sanım almış olmanın doçentliğe atanmanın tek koşulu hükmüne yer verilmiş, 65 inci maddesinde de bu yasa kapsamındaki yükseköğretim kurumlarında yardımcı doçentlik »doçentlik ve profesörlüğe yükseltme ve atama işlemlerinin YÖK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir. Anılan madde uyarınca, çıkarılan Öğretim Üyelğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliği ile 2547 Sayılı Yasanın 25 inci maddesine koşut düzenleme getirilmiştir. Bakılan davada, iptali istenen işlemlerden biri olan GÜ Yönetim Kurulunun 06.05,1997 günlü 97/66 sayılı karar ile "GÜ Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri"nin belirlendiği, bu kararda atamalarda kullanılacak puanlama sistemi belirlenerek, doçentlik kadrosuna atanmada beklenen minimum koşullar şunlardır;

Doktorasını aldıktan sonra en az 3 yıl geçmiş olması; Minimum toplam puanın 85 olması ;Minimum puanın en az yarısının doktora çalışması dışındaki çalışmaları ile ilgili olması,Eğitim puanının en az 5 puan olması;Doktorasını aldıktan sonra en az bir yılının kurum dışında geçmiş olması(Ölçütlerin yürürlüğe girdiği tarihte doktora ve sanatta yeterlik sanı alınış olanlar için bu koşul ar anmaz) ;Yr d.Doçent kadrosundaki elemanların, minimum toplam puanın en az _ ünü yardımcı doçentlikten sonra almış olmaları;Minimum toplam puanın en az _ ünün doktoradan sonra alınan yayın puanı olması, biçiminde sayılmıştır.

Uyuşmazlık konusu olan Yönetim Kurulu kararının, bir kamu düzeni sorunu olan "yetki" yönünden irdelenmesi gerekmektedir. Kamu hukuku ilkelerine göre, yetki, hizmet yürütülürken kullanılması gereken hukuksal bir güç olup, idari kuruluşların yetkisi içine giren konularda, görev niteliğine de bürünmektedir. Yetki, her zaman önceden yayınlanmış bir hukuk kuralına dayanır. Yetkinin yasa ile kime verilmiş ise, ancak onun tarafından kullanılabilmesi kuşkusuzdur. İdari bir gereklilik olan yetki aktarımında ise, yine yasanın açık izni aranır. Yetkinin dışına çıkılarak yapılan işlemlerin, hukuka aykırılığında duraksama bulunmamaktadır.

Yukarıya konu ile ilgisi bulunan hükümleri aktarılan 2547 Sayılı Yasa dayanağını, Anayasanın 130 uncu maddesinden almış olup, anılan madde de, "yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri, görev,atama,yükselme ve emeklilikleri gibi konuların yasa ile düzenleneceği vurgulanmış, 131 inci madde-

sinde, yükseköğretim üst kuruluşları düzenlenmiştir. Yasaya göre Yönetim Kurullarına, doçentliğe atama ile ilgili kurallar koyma yetkisi verilmemiştir. Tüm bu açıklamalar sonucunda, anılan Yönetim Kurulu kararı, 2547 Sayılı Yasanın 25 ve ilgili yönetmeliğin doçentliğe atamada aranılan koşulun dışında, adayların çalışmalarının kadroya atama yönünden değerlendirilmesi ve adaylar arasındaki tercihe yönelik olmaması, asli kurallar getirmesi nedeni ile yetki yönünden yasaya uygun bulunmamıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi Bölümünden 1977 yılında mezun olduğu, 1982 yılında Ankara Üniversitesi SBF Ekonomi Bölümünde yüksek lisansını yaptıktan sonra, 1987'de de doktorasını tamamladığı, 1994 yılında GÜ İİBF İktisat bölümünde yardımcı doçent olarak atandığı ve 1997'da doçentlik sınavına girerek doçentlik sanım aldığı, davalı idarenin duyurduğu doçentlik kadrosuna atanmak için başvurduğu, bilimsel yayınlarının değerlendirme komisyonu tarafından incelenerek atanma ölçütlerindeki oranın minimum puana ulaşmadığından söz edilerek, başvurusunun kabul edilmeyerek, dosyasının geri verildiği anlaşılmıştır. Bu durumda, hukuka aykırılığı saptanan karara göre değerlendirilmesi yapılarak, yeterli puanı almadığından söz edilerek, 2547 Sayılı Yasanın 25 inci maddesine göre incelenmesi yapılmadan başvurusu reddedilen davacı hakkında oluşturulan işlemde yasal yerindelik bulunmamaktadır..."

Rektörlük Ankara 5 Nolu İdare Mahkemesi kararını Danıştay'da temyiz etmiştir. Temyiz başvurusu, akademik kadroların, yasalara koşut, koşulları taşıyan herkesin başvurusuna açık olarak değil, isme özel olarak açıklandığı ele veren satırları içermektedir, Bu itiraf, tümü ile suç oluşturmakta olup, YÖK'nun YÖK olmaması nedeni ile, hiçbir yaptırıma konu olmamaktadır. Danıştay Başkanlığı'na sunulmak üzere Ankara 5. İdare Mahkemesi Başkanlığına sunulan, 04. Haziran 1999 günlü temyiz dilekçesinde bu itiraf şöyle dile getirilmektedir: "... Üniversitemiz İİBF İktisat Bölümü öğretim üyesi Yrd.Doç.Dr .Ufuk Serdaroğlu, İktisat Teorisi ABD için duyurulmuş bulunan doçent kadrosuna başvurmuş, bilimsel yayınlarının Değerlendirme Komisyonu tarafından incelenmesi sonucu, söz konusu atamanın yapılabilmesi için gerekli minimum Puan olan 85 puana ulaşmadığı belirlenmiştir. Gerçekte de, 21.04.1998 tarih ve 23320 sayılı RG'de yayımlanan akademik personel duyurusunda belirtilen bu kadro, aynı fakültenin aynı ABD öğretim üyesi olup, yeterli 85 puanı aşmış **BAŞKA BİR ÖĞRETİM ÜYESİ İÇİN DUYURULMUŞTUR**. Davacı da, 06.05.1998'de söz konusu kadro için başvurmak istemiş, ancak doçent kadrosuna atanmada gerekli olan puan ve ölçütlerdeki eksikliğinden ötürü başvurusu kabul edilmeyip, yayın dosyası geri verilmiştir.

Akademik kadrolar, yukarıdaki örneklerde olduğu gibi, isme özgü açılıyor ve duyuruluyorsa, bu durumda duyuruya, koşulları taşıyanları başvuruya çağırarak bu çabalara ne

gerek kalıyor ? Duyuru için onca masraf niçin yapılıyor ? Kadro duyurusunu ciddiye alarak, başvuru hakkını kullanan ve bunun için, gerekli dosyayı hazırlamak için onca masraf yapmanın anlamı ne ? Kişiye özgü kadro açılması nedeni ile, daha başlangıçta başvurusu bilinen sonla,yani reddedilmeye mahkum olan doçentin, düzmece bir biçimde, bir başkasına göre yeterli bulunmadığını söylemenin yarattığı hiçbir duyumsal sorumluluğu yok mu?Kadro duyurusu isme özgü ise, başvuranları değerlendirmek için görev verilen profesörlerden görüş alınmasının gereği ortadan kalkmıyor mu? Yapılan, yapıldığı gibi, adına kadro açılan hakkında olumlu görüş bildirecek jüri üyelerinin seçimi mi olmaktadır? Bütün bunların düşünülmesi ve bu yasadışlıkların önünün kesilmesi için, gerekli düzenlemelerin yapılması zorunluluk taşımaktadır. Üniversitenin rektörlerin çiftliği, öğretim elemanlarının ise rektörün ırgatları olmamasının koşulu da buna bağlıdır.

ÖRNEK 51 - Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu'nda boş bulunan ve duyurulan doçentlik kadrosuna başvuran Oya Nuran Emiroğlu, kendisi yerine, anılan kadroya başkasının atanmasına ilişkin işlemin iptali ile yoksun kaldığı özlük haklarının ödenmesi istemi ile dava açar.

Ankara 7. İdare Mahkemesi, E: 1997/777, K: 1998/235 sayılı dosyada işlem gören davayı 30.03.1998'de sonuçlandırır ve dava konusu atama işlemi ile dayanağı olana kararın iptaline karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : " ...2547 Sayılı Yasanın "Doçentlik Sınavı" başlıklı 24 üncü maddesi; " ...Üniversitelerarası Kurul, bilim konularını da gözönüne alarak, Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliğine göre üç yada beş kişilik bir jüri belirler. Bu jüri, yapıtları/çalışmaları inceleyip, adayı sözlü yada gerektiğinde pratik ve uygulamalı sınava alır ve bir raporla, başarılı olanlara, ilgili konuyu ve bilim dalını kapsayan bilim alanının doçentlik yetkisini verir" kuralını taşıırken, 25 inci maddesinin (b) bendinde doçentlik sanını almış olmanın doçentliğe atamanın tek koşulu olduğu, (a) bendinde ise, bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosunun ,rektörlükçe isteklilerin başvurması için kadroların sürekli yada kısmi statülerinin belirtilerek duyurulacağı, başvuran adayların durumlarını incelemek üzere, rektör tarafından, varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az birinin de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör belirlenir, bu profesörler adaylar hakkında ayrı ayrı görüşlerini rektöre bildirirler. Rektörün bu görüşlere dayanarak üniversite yönetim kurulunun görüşünü de alarak, atamayı yapacağı hükmü yer alırken; 65 inci maddede ve bu yasa kapsamındaki yükseköğretim kurumlarında yrd. doçentlik, doçentlik ve profesörlüğe yükseltme ve atama işlemlerinin YÖK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği de belirtilmiştir. Anılan madde uyarınca çıkartılan Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliği'nin 15 inci maddesinde, doçentliğe atanabilmek için doçentlik sınavında başarı göstererek, doçentlik sanını almış bulunmak tek koşul olarak belirlenmiş, 16 ncı maddesinde ise, 2547 Sayılı Yasanın 25 inci mad-

desinde belirlenen yöntem, izlenecek yol olarak yinelenmiştir. Bu konudaki esasların gösterilmesi ile ilgili ayırık kural ve düzenlemelerin olabileceği öngörülmemiştir. Bakılan davada, iptali istenilen işlemlerden biri olan HÜ Senatosu'nun 27.11.1996 gün ve 96.135 sayılı kararı ile; 30.10.1996 gün ve 96-127 sayılı Senato kararı ile kabul edilen "Fen, Mühendislik ve Sağlık Bilimlerinde Doçent ve Profesör Kadrolarına Atamalarda Değerlendirme Kriterleri ve Puanlama Sistemi" ile ilgili esaslar yeniden görüşülüp, değerlendirme ölçütleri ve puanlama esaslarının kabul edildiği, bu kararda atamalarda kullanılacak puanlama sistemi belirlenerek, doçentlik ataması için gerekli olan koşullar; a) İlk 3 üncü maddede belirtilen uğraşlardan en az 25 puan almış olmak, b) doktora derecesini aldıktan sonra en az biri yabancı dilde ve uluslar arası nitelikteki hakemli dergilerde olmak üzere 1 ve 2 nci madde kapsamı dergilerde iki yayını olmak, c) toplam en az 50 puan almış olmak, biçiminde sayılmıştır. Uyuşmazlık konusu olan Senato kararının. Bir kamu düzeni sorunu olan "yetki" yönünden irdelenmesi gerekmektedir. Kamu hukuku ilkelerine göre, yetki hizmet yürütülürken kullanılması gereken hukuksal bir güç olup, idari kuruluşların yetkisi içine giren konularda görev niteliğine de bürünmektedir. Yetki, her zaman, önceden yayımlanmış bir hukuk kuralına dayanır. Yetkinin yasa ile kime verilmiş ise, ancak onun tarafından kullanılabilmesi kuşkusuzdur. İdari bir gereklilik olan yetki devrinde de yine, yasanın açık bir izni aranır. Yetkinin dışına çıkılarak yapılan işlemlerin hukuka aykırılığında duraksama bulunmamaktadır. Yukarıya konu ile ilgisi bulunan hükümleri aktarılan 2547 Sayılı Yasa dayanağını, Anayasanın 130 uncu maddesinden almış olup, anılan madde " Yükseköğretim Kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri, görev, yetki ve sorumlulukları, öğretim elemanlarının görevleri, sanları, atama, yükselme ve emekli gibi konuların yasa ile düzenleneceği vurgulanmış, 131 inci maddesinde , yükseköğretim üst kuruluşları düzenlenmiştir. Bu durumda Senatonun görevlerini belirleyen 2547 Sayılı Yasanın 14 üncü maddesinde, Üniversitenin akademik organı olan Senatonun görevleri şu biçimde sayılmıştır:

Üniversitenin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım çalışmalarının esasları hakkında karar almak,

Üniversitenin bütününe ilgilendiren yasa ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak yada görüş bildirmek,

Rektörün onayından sonra RG'de yayımlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite yada üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak,

Üniversitenin yıllık eğitim-öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak,

Bir sınava bağlı olmayan fahri akademik sanlar vermek ve fakülte kurullarının bu konudaki önerilerini karara bağlamak,

Fakülte kurulları İle rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak,

Üniversite yönetim kuruluna üye seçmek,

Bu yasada kendisine verilen öteki görevleri yapmak.

Görüldüğü üzere, 14 üncü maddede, 2547 Sayılı Yasanın yukarıya aktarılan 25 ve 65 inci maddelerinde getirilen düzenlemelere farklı kurallar yükleyerek görevlendirmeye yönelik bir hüküm yer almamaktadır. Dava konusu olaya somutlaştırıldığımda, yasaya göre Senatonun doçentliğe atama ile ilgili kurallar koyma yetkisi bulunmamaktadır. Üniversitenin akademik organı olan senatonun, kuşkusuz üniversitenin eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayım uğraşlarını yönlendirme görevini sürdürürken, çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine uygunluğu sağlamak amacı ile kararlar alacaktır. Ancak bu kararların, yasa ile yapılmış bir düzenleme varsa ekleme, bunun dışına çıkma gibi farklılık, aykırılık ve yeni koşullar yaratan hükümleri içermemesi, idari hizmetlere egemen olması gereken yasallık ilkesi gereğidir. Tüm bu açıklamalar sonucunda, anılan Senato kararı, 2547 Sayılı Yasanın 25 ve ilgili Yönetmeliğin 15 inci maddesinde doçentliğe atamada aranılan koşulun dışında, adayların çalışmalarının kadroya atama yönünden değerlendirilmesi ve adaylar arasındaki tercihe yönelik olmaması , asli kurallar getirmesi ve hatta doçentlik yetkisi verme izlenimini yaratması nedeni ile yetki yönünden yasaya uygun bulunmamıştır. Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 1980 yılında HÜ Hemşirelik Yüksekokulundan mezun olduğu, 1983 yılında Hemşirelik bilim uzmanlığı, 1990 yılında doktora ve Ekim 1996'da doçentlik çalışmalarını tamamlayıp, doçentlik sanım aldıktan sonra Halk Sağlığı Hemşireliği ABD'nda araştırma görevlisi kadrosunda öğretim üyesi statüsü ile görev yaptığı, davalı idarenin duyurduğu doçentlik kadrosuna atanmak için başvurduğu, aynı kadroya atanmak için S.Görgülü'nün de başvurduğu, davalı idarenin 2547 Sayılı Yasanın 25 inci maddesi uyarınca oluşturduğu jüri üyelerinden 07.02.1997 tarihli yazı ile rapor istediği anlaşılmıştır. Davacının ve öteki adayın bilimsel çalışma ve yayınlarını inceleyen üç kişilik jüri üyesinin ilkinin; davacının bilimsel çalışmalarının bilimsel etiğe uygunluk, araştırmada süreklilik yönünden yeterli sayılabileceği ve Akademik Etkinlik Puanlarında doçentlik kadrosuna atanmasının uygun olacağını 12.03.1997 tarihli raporu ile bildirdiği; ikinci jüri üyesinin; davacı ve öteki adayın dosyalarını incelemesi sonucunda, davacının toplam 178 puan aldığı, Halk Sağlığı Hemşireliği alanında yaptığı özgün ve nitelikli çalışmalarla otorite konusuna geldiği, hemşirelikte araştırma konusunda referans kişi konumunda olduğu, doçentlik kadrosuna atanmasının uygun olacağını 14.03.1997 tarihli raporu ile bildirdiği; üçüncü jüri üyesinin ise, her iki adayın seçenekli puanlama sisteminin ilk 3 üncü maddesinden yeterli puan almadıkları belirtilerek, S. Görgülü' nün çalışmaları ve örnek eğitim elemanı özelliklerine sahip olması gözönüne alındığında

doçentlik kadrosuna atanmasının uygun olacağını belirttiği görülmüştür. Davalı idarenin 09.05.1997 günlü yazısı ile jüri üyelerinde "Puanlama Sistemi"ndeki gerekli koşulları sağlayamayan adayın, duyurulan kadroya uygun kabul edilemeyeceği nedeni ile, yeni rapor istendiği, üyelere gelen 03.06.1997 tarihli raporda, S:Görgülü'nün toplam puanının 155.89, davacının 173.4 olduğu, önceki rapordaki düşüncenin değişmediği, kadro kullanım önceliğinin davacıya ait olması gerektiğinin bildirildiği, 05.06.1977 tarihli ikinci raporda ise, kesin görüş bildirilmediği, üçüncü raporda ise, S.Görgülü'nün atanmasının uygun olduğu belirtildiği, raporların davalı idare yönetim kurulunca değerlendirilmesi sırasında bazı raporların hazırlanmasında puanlama sistemi koşullarının gözetilmediği nedeni ile davacı ve öteki adayın yayınları ve bilimsel çalışmalarını söz konusu puanlama sistemine göre değerlendirilerek, davacının ilk üç maddeden 25 puan alma koşulunu yerine getirmede gerekçesi ile, öteki adayın kadroya atanmasına karar verildiği anlaşılmıştır. Bu durumda, hukuka aykırılığı saptanan karara göre, değerlendirme yapılarak, davalı idareye bağlı Hemşirelik Yüksek Okulunda boş bulunan doçentlik için duyurulan kadroya S. Görgülü'nün atanması yolunda oluşturulan işlemde yasal yerindelik bulunmamaktadır. Davacının özlük haklarının, bu karar da gözönüne alınarak, doçentliğe atama için yeni bir değerlendirme yapılacağından, bu aşamada karar verilme olanağı bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 52 - GÜ çalışanlarından Atilla Üşenmez'e 1991 'de olumsuz sicil verilir. Anlaşmazlık idari yargıya taşınır.

Ankara 1 Nolu İdare Mahkemesi, E:1992/524, K:1993/700 sayılı dosyada işlem gören davayı,23.06.1993'de sonuçlandırır ve olumsuz sicilini iptaline karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : "...Sicillerin nesnel esaslara göre düzenlenmesi, sicil amirince yeterlik ve ahlak durumu ile ilgili soruları içeren sütunlarda verilen yanıtlarla, hakkında kanı ortaya konanlara yöneltilen suçlamaların belgelere dayandırılması, kanıtlanması gerekmekte olup, bu nokta memur hukukunun önemli ilkelerindedir. Davacının getirilerek incelenen sicil dosyasından, dava konusu 1991 yılı sicilinden önceki yıllara ilişkin sicillerinin çok iyi ve olumlu olarak düzenlendiği, 1991 yılı sicilinin ise, sicil amirlerince hiçbir özdeksel olayı gösterilmeden olumsuz olarak doldurulduğu anlaşılmaktadır. Yukarıda da değinildiği gibi, hakkında olumsuz kanı belirtilenlere yöneltilen olumsuzlukların belgelere dayandırılması zorunlu bulunmaktadır. Tersine durumda, mesleki yetenek ve nesnel esaslara dayandırılmadan düzenlenen sicillerin ortadan kaldırılmaları kaçınılmazdır. Davacının, dava konusu sicilinin de herhangi bir belge ve özdeksel bir olay belirtilmeksizin düzenlendiği kanısına varıldığından, sicilde yukarıda belirtilen hukuk ilkesine uyarlık görülmemiştir..."

İdare Mahkemesi kararı, davalı Gazi Üniversitesi tarafından, dava konusu sicil raporunun, DMY ve Devlet Memurları Sicil Yönetmeliği hükümlerine göre ve sicil amirinin

bu sicil döneminde davacı hakkındaki bilgi ve gözlemlere dayanılarak ve nesnel değerlendirme yapılarak doldurulduğunu ve gözleme dayalı olan noktaların her zaman belgeye dayandırılmasının mümkün olmadığı gerekçesi ile, Danıştay'da temyiz edilir.

Danıştay Onikinci Dairesi, E: 1995/1685, K: 1995/2403 sayılı dosyada işlem gören davayı, 09.1995'de sonuçlandırır ve kararın, dayandığı gerekçenin hukuk ve usule uygunluğu, bozulmasını gerektiren bir neden olmaması gerekçesi ile, onar.

KARARIN YORUMU : Karara dayanak oluşturan sicil raporlarının doldurumu, tümü ile nesnellikten uzak ve kimilerini cezalandırmak amacına dönük olarak çalıştırılan bir işlemdir. Disiplin cezasını bile gerektiren eylem ve işlemine rastgelinmeyen kimselerin sicilleri ile oynanmakta, hiçbir nesnel bilgi ve kanıta dayalı olmaksızın, gizliliğin de arkasına saklanılarak, çalışanların sicilleri ile oynanmaktadır. Yapılması gereken, sicil raporlarının birer örneğinin, ilgilie verilmesi ve böylece sicil işlemlerinde nesnellige zorlamaktır. Sicil raporlarının olumsuzluğu durumunda zorunlu olan bildirim yükümlülüğü, her türden sicil raporları için yaygınlaştırılır ise, sicil amirlerinin daha bir sorumluluk içinde hareket etmeleri sağlanabilir.

ÖRNEK 53 - Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğü, eski rektör Prof.Dr.Asım Gültekin'in konukevine olduğu ileri sürülen borcunun(137.490.000.-Tl'sı(1998'de)) döner sermaye ödencesinden kesilmesine ilişkin işlem başlatır. Prof .Gül tekin, böyle bir borcunun bulunmadığını, düzmece belgelerle böyle bir kesintiye gidilmesinin yasalık taşımadığını belirtmesine karşın, anılan borç, Mayıs 1998 döner sermaye ödencesinden kesilir. Anlaşmazlık idari yargıya taşınır.

Sivas İdare Mahkemesi, E:1998/420, K:1998/778 sayılı dosyada işlem gören davayı, 17.12.1998'de sonuçlandırır ve davacının Mayıs 1998 döner sermaye ödencesinden kesilmesi işleminin iptali ile kesilen ödencenin, yasal faizi ile birlikte davacıya geri verilmesine karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : " ...2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasının 20 nci maddesinde, bu yasa da bulunmayan hükümler için 657 Sayılı DMY mi uygulanacağı hükme bağlanmış, 657 Sayılı DMY kişisel sorumluluk ve zarar başlıklı 12 nci maddesinde devlet memurlarının kasıt, kusur, savsaklama ya da önlem alınmaması nedeni ile idareyi zarara uğratması durumunda, zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesinin asıl olduğu, zararların ödettilmesinde bu konudaki genel hükümlerin uygulanacağı, ancak eylemin olduğu tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararların, kabul etmesi durumunda, disiplin amiri ya da yetkili disiplin kurulu kararma göre, ilgili memurca ödeneceği hükme bağlanmıştır. Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nev'i ve Miktarlarının Tesbiti, Takibi, Amirlerin Sorumlulukları Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmeliğin "Zararların Ödettirilme Şekli" başlıklı 8 inci maddesinde ise, "7 nci maddede belirtilen usul ve esaslar uyarınca belirlenen zarar miktarının en alt de-

recesinin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmediği durumlarda, memurun kabul etmesi kaydı ile, zarar disiplin amiri yada yetkili disiplin kurulu kararına göre memurca ödenir. Ödemeyi kabul etmeyen memurların verdikleri zararlar hükmen tahsil edilir. Yukarıda belirtilen miktarı aşan zararlar, işin gereğine ve genel hükümlere göre, sorumlulardan sulh yolu ile yada hükmen tahsil edilir" hükmü yer almıştır. Anılan mevzuat hükümleri uyarınca, Devletçe ve kişilere memurlarca verilen zarar miktarının, memurun brüt aylığının yarısını geçmediği durumlarda memurun rızası yada genel hükümler uyarınca, başka bir anlatımla, adli yargıda açılan dava sonucuna göre tahsil edilmesi gerekmektedir. Olayda; davacının davalı üniversite rektörü olarak görev yaptığı döneme ilişkin olarak, üniversite sosyal tesislerinin işletilmesi, harcamaları, mal alımları ve vergi yükümlülükleri konuları ile ilgili savlar nedeni ile oluşturulan komisyon tarafından yapılan soruşturma sonucunda, davacının kişisel harcamalarını konukevinden karşılattığı, bu konudaki uyarıları gözönüne almadığı, sipariş fişleri ve tutanaklarda belirtilen borçları ödemediği, ödeme yaptığına ilişkin bir belge sunduğu, ancak ödemenin yapıldığına ilişkin sunulan Çetin Irmak imzalı belgenin davacı tarafından Çetin Irmak adlı memura imzalatılmaya çalışıldığı, söz konusu kişinin savunmasında isim ve soyadını yazdıktan sonra imza atmaktan çekindiğini ve davacının onun imzası ile sunduğu belgedeki imzanın kendisine ait olmadığını ileri sürdüğü, bu durumu ile borcun varlığı, ödenip ödenmediği konusunda anlaşmazlık bulunduğu ve borcun davacının döner sermaye ödencesinden kesilmesine ilişkin dava konusu işlemin oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan düzenleme karşısında, davacının mali açıdan sorumlu tutulabilmesi için, miktarı belli, kesinleşmiş bir zararın bulunmasının ve zararın kişinin kasıt, kusur, savsaklaması yada önlem almamasından kaynaklanmış olmasının yanısıra, zararın ödettirilmesinin ancak sözü edilen unsurların varlığı ileri sürülerek, 657 Sayılı DMY ran 12 nci maddesi gereğince, genel hükümlere göre, görevli ve yetkili adli yargı yerinde açılacak zarar,ziyan ve ödence davası sonunda verilecek yargısal bir kararla mümkün olduğu tartışmasızdır. Bu durumda, yukarıda anılan yasa ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak, zararın ödenmesi konusunda davacının rızası yada bu konuda adli yargı yerinde açılacak dava sonucunda alman kesinleşmiş bir yargı kararı sonucunda zarar-ziyanın alınması yoluna gidilmesi gerekirken, ortada böyle bir karar bulunmaksızın idarece davacının döner sermaye ödencesinden resen kesinti yapılması ve konukevinin hesabına aktarılması yolunda oluşturulan dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

Rektörlük, idare mahkemesi kararının yürütülmesinin durdurulması istemi ile Danıştay'a başvurur. Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1999/2010 sayılı dosyada işlem gören davayı, 28.06.1999'da sonuçlandırır ve kararın yürütülmesinin durdurulması istemini reddeder.

ÖRNCK 54 - Uludağ Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi Analiz ve Fonksiyonlar Teorisi ABD ndaki profesörlük kadrosu 31.10.1984'de duyurulur. Davacı, 09.11,1984 'de kadroya başvuruda bulunur. Başvuruyu değerlendirmek için seçilen profesörlerin her birinin olumlu görüş verdiği, Üniversite Yönetim Kurulunun ve Rektörün atama konusundaki olumlu görüş ve kararına karşın YÖK, bu görüş ve kararların yeniden incelenmesi isteminde bulunur. Yeniden yapılan inceleme sonucunda, atama işlemi reddedilir. Anlaşmazlık bu nedenden kaynaklanmıştır.

Anlaşmazlığın taşındığı Danıştay Beşinci Dairesi, E: 1987/628, K: 1988/255 sayılı dosyada işlem gören davayı,16.04.1987'de sonuçlandırır ve dava konusu işlemi usul ve esas yönünden yasaya aykırı bularak iptal eder. Kararın gerekçesi şöyledir: " ..2547 Sayılı Yasanın 26/b maddesinde profesörlük kadrosuna atama koşulları düzenlenmiş olup, profesör kadrosuna (a) fıkrasındaki koşulları taşıyan doçentlerle, bir başka üniversitede en az üç yıl hizmet etmiş profesörlerin atanabileceği, üniversitelerde profesörlük kadroları boşaldığında, rektörlerin boşalan kadroları ve o kadro ile ilgili olarak adaylarda aranacak nitelikleri, kadronun sürekli yada kısmi statüde olduğunu belirterek, YÖK'na bildirecekleri; YÖK'nun da, üniversitelerdeki boş kadroları, kadro statüsünü ve aranan nitelikleri duyuracağı; rektör tarafından seçilen üç profesörün adaylar hakkında ayrı ayrı verdikleri görüşlerin »rektör tarafından üniversite yönetim kuruluna sunacağı; bu kurulun aday hakkındaki görüşünü de alan Rektörün, adaylar arasında üniversitenin tercihini belirterek, atanmak üzere YÖK'na önereceği hükme bağlanmıştır... Dava dosyası ile, Dairemizce verilen ara kararına davalı idarece gönderilen belgelerin incelenmesinden, 20.12.1984 gün ve 2 sayılı Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile davacının FEF Analiz ve Fonksiyonlar Teorisi ABD'nda açık bulunan profesörlük kadrosuna atanması için YÖK'na önerilmek üzere, oybirliği ile, Rektörlük makamına olumlu görüş bildirildiği; Rektörlüğün, 25.12.1984 günlü yazısında da, görüşüne başvuru profesörlerin değerlendirmelerine ve alt komisyon raporlarına dayanılarak ve davacının bilimsel araştırma niteliği, eğitim ve öğretim hizmetlerindeki verimliliği, uluslararası yayınlara, yöneticilik ve bilim adamı yetiştirmesi yönünden başarısı, daha önce profesörlüğe yükseltilmiş olduğu noktaları vurgulanarak, adı geçen söz konusu kadroya atanmasının YÖK'na önerildiği; YÖK Başkanlığının 25.11.1985 günlü yazısı ile, profesörlerin verdikleri raporlar ile Üniversite Yönetim Kurulu kararının, daha önce Kurulca belirlenen ilkelere uygun olarak düzenlenmesi gerektiğinden sözedilerek, Rektörlüğe geri gönderildiği; bunun üzerine Üniversite Yönetim Kurulunun 08.02.1986 gün ve I sayılı, Rektörlüğün 07.02.1986 günlü görüşü ile, daha önce alınan olumlu karar ve görüşün, "davacının boş kadroya atanmasının uygun olmadığı" biçiminde değiştirildiği, anlaşılmıştır. Davalı idare savunmasında, özellikle bu son karar ve görüşü ve 2547 Sayılı Yasanın 26/b-5 maddesini ileri sürerek, davacının açık profesörlük kadrosuna atanmamasına ilişkin dava konusu işlem, Rektörün atama önerisinde bulunmaması

noktasına dayandırılmıştır. Davalı idare bundan başka, 28.04.1986 günlü 8418 sayılı yazı ekinde, davacı hakkında yapılan güvenlik soruşturması sonucunu ve bu sonuca göre, kendisinin profesör olarak atanmasının sakıncalı olduğunu bildiren Başbakanlığın 28.01.1985 günlü,18-348-02848 sayılı yazısını sunmuş ve bunların savunmaya ek olarak dikkate alınmasını istemiştir. Gerek Başbakanlığın söz konusu yazısı ve bu yazıda davacının profesör olarak atanmasının sakıncalı olduğu yolunda açıklanan görüş, gerekse YÖK'nca Uludağ Üniversitesi Yönetim Kurulu kararının yeniden düzenlenmesinin, Başbakanlığın belirtilen yazısından sonra istenmiş olması, dava konusu işlemin gerçek nedeninin, davacı hakkında düzenlenen güvenlik soruşturması belgesinde yer alan bilgiler olduğunu ortaya koymaktadır. Üniversiteler Yasasının profesörlük kadrosuna atama yöntemini ve yetkisini düzenleyen 26 ncı maddesinde, ilgili kurul ve makamların karar ve görüşlerini, YÖK'dan bağımsız olarak vermeleri amaçlanmıştır; bu organlar tarafından alınan kararların ve verilen görüşlerin, atama konusunda ileride alınacak karara temel hazırlamak üzere yada başka bir nedenle değiştirilmesini, düzeltilmesini yada yeniden düzenlenmesini istemek yada geri geçirmek yetkisi YÖK'na tanınmamıştır. Adı geçen Kuru!(YÖK), önceki aşamalarda verilen karar ve görüşleri inceleyip değerlendirerek, atama konusunda kendisine verilen yetkiyi yasa çerçevesinde kullanmak durumundadır. Dava konusu işlemde YÖK'nca, bu yetki aşılarak, olumlu olan Üniversite Yönetim Kurulu kararı ve Rektörlük önerisi geri çevrilmiş; geri göndermeden sonra adı geçen Kurul tarafından güvenlik soruşturması sonucuna dayanılarak, olumsuz görüş verilmesi üzerine rektörlükçe atama önerisinde bulunulmamıştır. Görüldüğü üzere, Üniversite Yönetim Kurulu kararının ve rektörlük görüşünün alınmasında yasaya aykırı olarak izlenen yöntem, iptali istenen işlemin oluşmasından doğrudan doğruya etkili olmuştur. Öte yandan güvenlik soruşturması belgesinde yer alan bilgiler istihbar! nitelikte olup; içerik ve biçim yönünden hukuksal kanıt niteliği taşımayan bu belgenin, üniversitede halen doçent kadrosunda görev yapan bir öğretim üyesinin profesörlüğe atanmaması işlemi için hukuksal bir neden olarak kabulü de mümkün bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : Karar üniversiteye, YÖK'na ve hatta Başbakanlığa atılan bir tokat özelliğini taşımakta ve hemen herkese ve öncelikle bu kurul ve kurumlara ders vermektedir.

Önce Üniversiteden ve Rektörden başlayalım: Üniversite Yönetim Kurulu, önce kendi önceki kararma saygı gösterip, sahip bile çıkamamıştır. Buyruk üzerine çalışan bir kurul olduğunu kanıtlamıştır. İlk kararında, "bilimsel araştırma niteliği, eğitim ve öğretim hizmetlerindeki verimliliği, uluslar arası yayınları,yöneticilik ve bilim adamı yetiştirmedeki başarısı,daha önce profesörlüğe yükseltilmiş olması"nı kararına gerekçe yapan Üniversite Yönetim Kurulu, YÖK'ten gelen geri gönderme ve yeniden incelenmesi istemini ve bunun dayandığı gerekçeyi bile irdelemeksizin, buyruğun gereği-

ni yerine getirirken, bir meslektaşlarının ipinin çekilmesine katkıda bulunurken, gerçekte kendi iplerini çekmişlerdir. Kadroya atanma istemini olumlamada da, bu istemi reddederken de, içtenlikli olmadıkları, bilim adamı tutarlılığına sahip olmadıklarını ele vermişlerdir. Rektör de, kendi görüş ve kararına sahip çıkma, öğretim üyesinin onur ve geleceğini koruma görevini ve sorumluluğunu taşımamıştır. O da emir kulu olduğunu sergilemekten kendisini alıkoyamamıştır. Eğer, Üniversite Yönetim Kurulu ve Rektör, açıp, bağlı oldukları yasa ve yönetmelikleri okumuş olsalardı, Danıştay'ın vardığı sonuca kendileri varır ve YÖK'nun , görüş ve kararın değiştirilmesini .yeniden düzenlenmesini istemek ve geri çevirmek yetkisinin bulunmadığını göreceklerdi. YÖK, öğretim üyesinin ipini kendi çekme yerine, meslektaşlarına çekirmiş olmaktadır. Üniversite Yönetim Kurulu ve Rektörlük, içerik ve biçim yönünden hukuksal kanıt niteliği taşımadığı, Danıştay kararı ile ortaya çıkmış güvenlik soruşturmasını elinin tersi ile geri çevirme onuruna da erişememiştir. Profesörlüğe yükseltilen, doçent kadrosunda çalışan, eğitim-öğretim,damşmanlık ve bilimsel araştırma uğraşlarında bulunan biri için sakıncalı olmayan durumun, profesörlük kadrosuna atanma ile neden sakıncalıya dönüşebileceğini sorma.direnme yürekliğini gösterememişlerdir.

YÖK da, öncelikle olmayan bir yetki kullanarak ve buyruklarından çıkmayacak kullarının .kurullarının varlığından emin biçimde, profesörlüğe yükseltilmiş olmasına karşın, doçent kadrosunda görev yapan bir öğretim üyesinin ipini, kendi meslektaşlarına çekirmiştir. İtibar ettiği bir belgeye dayalı olarak, profesörlük kadrosuna atanma açısından sakıncalı gördüğü bir öğretim üyesinin, doçent kadrosunda çalışmasına bir şey dememekle, ne denli ikiyüzlü olduğu da ortaya çıkmıştır. YÖK, kendisi hukuk tanımaz olduğundan, kendisinin dışındaki hukuk tanımazlığa da kolaylıkla geçit vermiştir. Bir dönemi ve kurullar ile kurumu bundan iyi tanıyacak örnek bulmak oldukça güçtür. Eğer, anılan kararı bir alıp,bir ortadan kaldıran Üniversite Yönetim Kurulu üyeleri ile Rektörün, onurlu davranışları, hiç olmazsa, yargı kararından sonra, "biz bu işi becerememekteyiz" deyip, buldukları yönetsel görevleri bırakmak olmalı değil miydi ? Diyeceksiniz ki, bu türden duyarlılık gösteren kimselerden oluşan kurullar ve makamlar olsalardı, gerçekte bu yüz kızartıcı kararlar ortada gezinmezdi !

ÖRNEK 55- Dava, davacının Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ABD doçentlik kadrosuna atanması isteğinin reddine ilişkin işlemin iptali isteği ile açılmıştır. İdare Mahkemesi, davalı idarenin süre aşımı savını yerinde görmeyerek, davacı hakkında görüş bildiren üç profesörün olumlu görüş belirtmeleri, ancak davacının Tıp Fakültesi çıkışlı olmadığı gerekçesi ile, üniversite yönetim kurulunun görüşü alınmadan Rektörlükçe atamanın yapılmamasını gerekçesi ile, hukuka uyarlık bulmamış ve dava konusu işlemi iptal etmiştir. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...oysa, 2547 Sayılı Yasanın 25 inci maddesine göre rektörün, atama yapılıp yapılmaması konusunda bir karar verilmeden önce, üniversite yönetim kurulunun görüşünü almak zorunda olduğu, halen aynı dalda doçent olarak çalışan davacının salt Tıp Fakültesi çıkışlı olmadığı gerekçesine da-

yanılarak rektörlükçe isteğinin reddedilmesinde biçim yönünden hukuka uyarlık bulunmamıştır..." Rektörlük İdare Mahkemesi kararını temyiz etmiştir.

Danıştay Beşinci Dairesi, E: 1988/2120, K: 1989/128 sayılı dosyada işlem gören davayı, 02.02.1989'da sonuçlandırmış ve İdare Mahkemesi kararını, dayananın gerekçenin hukuk ve usule uygun olması nedeni ile, onamıştır.

ÖRNEK 56 - Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Biyokimya-Fizyoloji ABD yrd.doç. Dr. Haluk Testereci, girdiği doçentlik sınavının sözlü aşamasında başarısız olur.

Bu başarısızlık, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı tarafından, Veteriner Bilimler Konseyi'nin, Animal Science alman doktora derecesinin, Biyokimya ABD olmayıp, Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü kapsamında kaldığını belirtmesi nedeni ile, anılan kimsenin, Biyokimya doçenti sanım alıncaya kadar, bu alanda istihdam edilemeyeceği ve danışmanlık yapamayacağı biçiminde değerlendirilir. Üniversitelerarası Kurul Başkanlığının karar tarihleri, 22.03.1995 ile 08.01.1996 'dır. Davacı, bu kararların ortadan kaldırılması ve 20 milyon Tisi özdeksel, 40 milyon Tisi tinsel ödencenin yasal faizi ile birlikte kendisine ödenmesi istemi ile JDanıştay'da dava açar.

Davalı Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı, savunmasında; 2547 Sayılı Yasanın 11 inci maddesi uyarınca, doktora ile ilgili esasları belirlemek ve yurtdışında yapılan doktora, doçentlik ve profesörlük sanlarını değerlendirmek, örgüt ve kadro yönünden ve YÖK kararları doğrultusunda üniversitelerin öğretim üyesi gereksinimini karşılayacak önlenleri önermekle görevli olduklarını öne sürerek davanın reddini ister. Rektörlük ise, üst kuruluş olan Üniversitelerarası Kurul'un almış olduğu kararların bağlayıcı nitelikte olduğu ve alman bu kararın kendilerince uygulandığını ileri sürmüştür.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1996/1270, K: 1998/3486 sayılı dosyada işlem gören davayı, 03.11.1998'de sonuçlandırmış ve dava konusu işlemin ortadan kaldırılmasına karar vermiştir. Kararın gerekçesi şöyledir: "...2547 Sayılı Yasanın yrd.doçentliğe atama başlıklı 23/a maddesinde, bir üniversite biriminde açık bulunan yrd.doçentliğe isteklilerin başvurmaları için, rektörlükçe duyuru yapılacağı, fakültelerde yada bağlı kuruluşlarda dekan, rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokullarda müdürlerin, biri o birimin yöneticisi, biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör yada doçent belirleyerek, bunlardan adayların her biri hakkında yazılı görüş isteneceği, dekan yada ilgili müdürün kendi yönetim kurullarının görüşünü de aldıktan sonra, önerilerini rektöre sunacakları, atamanın rektör tarafından yapılacağı, yrd.doçentlerin bir üniversitede her keresinde ikişer yada üçer yıllık süreler için, en çok 12 yıla kadar atanabilecekleri, her atama süresi sonunda, görevlerinin kendiliğinden sona ereceği öngörülmüştür. Dosyanın incelenmesinden, Veteriner Fakültesi mezunu olan davacının, ABD'nde yapmış olduğu doktoranın 2547 Sayı-

ı Yasanın 11/b-5 maddesi uyarınca, Türkiye'de yapılan doktora eşdeğer olarak Üniversitelerarası Kurul kararı ile kabul edildiği, davacının, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Biyokimya-Fizyolojisi ABD'nde boş bulunan yrd.doçentlik kadrosuna atanmak için yaptığı başvurunun, yetkili kurulların görüşü alınıp, yasal prosedür tamamlanıp, 2547 sayılı yasanın 23/a maddesi uyarınca 14.01.1993 tarihli onay ile atamasının yapıldığı, 08.09.1993 tarihinde de Biyokimya-Fizyoloji ABD Başkanlığına atandığı, anılan ABD'nin Biyokimya ve Fizyoloji ABD olarak ikiye ayrılması üzerine de, 17.10.1995 tarihinde Biyokimya ABD Başkanlığına atandığı, okulda yapılan ders programları gereği Biyokimya derslerine girdiği, daha sonra, 1995 yılı Ekim ayında yapılan doçentlik sınavı için Biyokimya ABD'nde başvuran davacının, yayınlarının incelenmesi aşamasında başarılı olup, sözlü sınav aşamasında başarılı olamaması üzerine, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Rektörlüğünce yapılacak işlemin, davalı Üniversitelerarası Kurul Başkanlığından sorulması üzerine, dava konusu kararın alındığı anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan 2547 Sayılı Yasanın 23/a maddesi uyarınca, yrd. Doçentlik kadrosuna atanmış bulunan davacının, atanmış olduğu bu kadroda çalıştığı sürece, bu kadrodaki görev ve yetkileri kullanacağı açıkça ortada iken, tersi yönde alınan dava konusu Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Kaldı ki, davacı çalışma ve araştırmalarını Biyokimya dalında yapmış ve bu yöndeki çalışmaları sonucu, 03.10.1996'da Biyokimya Doçenti sanını almıştır. Davacının özdeksel ve tinsel ödence istemine gelince, özdeksel ve tinsel ödencenin ödenebilmesi için, ortada bir zararın bulunması ve bu zararın idarenin eyleminden kaynaklanmasının yanında, bu nedenlerle duyulan acı, üzüntü ve sarsıntıdan ötürü, yaşama istencinin azalması ile kişinin tinsel değerlerinde bir eksilmenin ortaya çıkması gerekmektedir. Davacı tarafından, dava konusu işlemlerle ilgili olarak yürütmenin durdurulması istemi üzerine, Dairemizce yürütmenin durdurulmasına karar verildiğinden, davacının özdeksel ve tinsel değerlerinde bir eksilme olduğunun kabulüne olanak bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : Davaya kaynaklık eden işlem, yargı kararı ile de tescil edildiği gibi, yasaya ve hukuka aykırılık taşımaktadır. Üniversitelerarası Kurul, olmayan bir yetki yaratmış ve bu sanal yetkiye dayalı olarak da, doçentlik için yapılan sınavın sözlü aşamasında başarısız olmayı cezalandırmış, öğretim üyesini, görev yapamaz konuma düşürmek istemiştir. Rektörlük'ten kaynaklandığını düşündüğümüz bu işlem, karşısında ise, Rektörlük, zavalıca bir savunmanın gerisine saklanmış, kendilerinin, buyrukları yerine getiren bir kul olduğu yalanına sığınmıştır. Rektörlük davacıyı, 1993'de doçentlik için başvuruda bulunduğu bilim alanında, yrd .doçentliğe atamış, bununla da yetinmeyerek, anılan kimseyi, ABD Başkanlık yetkisi ile donatmış, anılan anabilim dalının ikiye ayrılmasından sonra da, Biyokimya ABD Başkanlığını sürdürmesine karar vermiş, Biyokimya ABD da doçentlik sınavına başvuran davacıyı, yayımlarının/çalışmalarının başarılı bulunmasına karşın, "sen doçent olamadın, bu nedenle de yrd.do-

çentlik de yapamazsın!" diyerek görev yapmaz konuma düşürmek istemiştir. Ve Üniversitelerarası Kurul da bu oyunun aktörleri arasında yer alabilmiştir. Asıl amaç, anılan kimseden kurtulmak, bunun için, davacıyı yıldırıcı, bıktırıcı bir sürece sürüklemektir. Sanki, üniversiteler rektörlerin, ve onun işbirlikçisi çalışma arkadaşlarının çiftlikleri!

ÖRNEK 57 - Muğla Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü Muhasebe ve Finansman ABD Profesörlük kadrosuna başvuran davacı .başvurusun MÜ Yönetim Kurulu tarafından reddedilmesi üzerine, idari yargıya gider.

Aydın 2. İdare Mahkemesi, dava konusu işlemi ortadan kaldırır. Kararın gerekçesi şöyledir : "... 2547 Sayılı Yasanın 26 ncı maddesi ve Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliğinin 17-20 nci maddelerinde, profesörlüğe yükseltme ve atanma ile ilgili hususları düzenlediği, dosyanın incelenmesinden, davacının duyuru üzerine boş kadroya atanma istemi ile Rektörlüğe başvurduğu, MÜ Yönetim Kurulunca beş kişiden oluşan jürinin oluşturulduğu, dört jüri üyesinin davacının profesörlük kadrosuna atanması hakkında olumlu görüş sundukları, bir üyenin ise, davacının bilimsel ölçütlere sahip olduğunu, ancak MÜ'nin aradığı koşulları taşımadığını bildirmesi üzerine, MÜ Yönetim Kurulunun, öteki jüri üyelerinin olumlu raporlarını gözönüne almayarak, dava konusu işlemi yaptığı, ilgili yasal düzenlemelerde aranılan koşulları taşıyan davacının profesörlük kadrosuna atanması gerekirken, tersi yönde yapılan işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı..."

İdare Mahkemesi kararı, Rektörlük tarafından, davacının yasal düzenlemelerde öngörülen, profesörlüğe yükseltme ve atanmada bilimsel yönden aranacak koşulları taşımadığı gerekçesi ile.temyiz edilir.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1988/4665, K:1998/3634 sayılı dosyada işlem gören davayı, 10.11.1998'de sonuçlandırır ve İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: "... 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının profesörlüğe yükselme ve atanma başlıklı 26 ncı maddesinde; a) Profesörlüğe yükseltilmeye; doçentlik sanını aldıktan sonra, en az beş yıl, açık bulunan profesörlük kadrosu ile ilgili bilim alanında çalışmış olma, ilgili bilim alanında uygulamaya yönelik çalışmalar ve uluslar arası düzeyde orijinal yayınlar yapmış olma, bir profesörlük kadrosuna atanmış olmanın gerekeceği, b) profesörlük kadrosuna atanma; açık profesörlük kadrosuna yukarıdaki koşulları taşıyan doçentlerle, başka üniversitelerde en az 2 yıl hizmet etmiş profesörlerin atanabileceği, üniversitelerde yada yüksek teknoloji enstitülerinde profesörlük kadroları boşaldığında rektörlerin boşalan kadroları ve o kadro ile ilgili olarak adaylarda aranacak nitelikleri, kadrosunun sürekli yada kısmi statüde olduğunu da belirterek duyuracakları, profesörlük kadrosuna başvuran adayların durumlarını ve bilimsel niteliklerini saptamak için üniversite yada ileri teknoloji enstitüsü yönetim kurulunca, en az üçü başka üniversitelerden

yada yüksek teknoloji enstitülerinden olmak üzere, duyurulan kadronun bilim alanı ile ilgili en az beş profesörün seçileceği, bu profesörlerin her aday için ayrı ayrı olmak üzere birer rapor yazacakları ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirecekleri, üniversite yada ileri teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun bu raporları gözönünde tutarak alacağı karar üzerine rektörün atama yapacağı öngörülmüştür. Öğretim Üyelğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliğinin konu ile ilgili 17,18 ve 20 nci maddelerinde ise,...adayların özgeçmişlerini, bilimsel yayınlarını, kongre ve konferans bildirimleri ile bunlara yapılan atıfları, bunlara ilişkin belgeleri, eğitim-öğretim uğraşlarını, yönetimlerinde süren ve biten doktora, yüksek lisans çalışmalarını, üniversiteye katkılarını kapsayan ve belgeleyen dosya ile birlikte bir dilekçeyi ilgili üniversite rektörlüğüne duyuruda gösterilen sayıda, en az beş örnek olarak teslim edecekleri, adayların bu başvurularında yayınlarından birini başlıca araştırma yapıtı olarak gösterecekleri, profesörlük kadrosuna başvuran adayların durumlarını ve bilimsel niteliklerini belirlemek için bir ay içinde üniversite yönetim kurulunca, en az üçü başka üniversite yada ileri teknoloji enstitülerinden olmak üzere, duyurulan kadronun bilim alanı ile ilgili en az beş profesörün seçileceği, bu profesörlerin belgelerin kendilerine verildiği tarihi izleyen iki ay içinde, her aday için ayrı ayrı olmak üzere, birer rapor yazacakları ve kadroya atanmak üzere başvuracak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirecekleri, bu raporlarda adayların yapıcılık ve geliştiricilik özellikleri ile bilim ve sanat adamı yetiştirme konusundaki çabalarını ayrıntılı olarak belirtileceği, üniversite yönetim kurulunun bu raporları gözönünde tutarak başvuran doçentin profesörlüğe yükseltilecek atanmasına karar vereceği, atama işleminin rektörce yapılacağı kuralları bulunmaktadır. Dosyanın incelenmesinden, doçent doktor olan davacının, MÜ İİBF İşletme Bölümü Muhasebe ve Finansman ABD profesörlük kadrosuna atanması istemi ile başvurması üzerine oluşturulan jüri tarafından yapılan incelemede, jüri üyelerinin de belirttikleri gibi, davacının profesörlük çalışması olarak sunduğu her üç çalışmanın da yayımlanmadığı, yapıtların atıfta bulunulduğunun belirlenemediği, tez yönetmediği, araştırma projesinin bulunmadığı, radyo ve televizyon konuşması yapmadığı, basında yazısı çıkmadığı, öte yandan davacının daha önce görev yaptığı Adnan Menderes Üniversitesinde bir takım olumsuz tutum ve davranışları nedeni ile, çok sayıda disiplin cezası aldığı, en sonunda da, 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesi uyarınca, YÖK tarafından görev yerinin değiştirilerek Osmangazi Üniversitesine atandığı anlaşılmıştır. Bu durumda, ilgili yasal düzenlemelerde öngörülen ilgili bilim alanında uygulamaya yönelik çalışmalar ve uluslar arası düzeyde orijinal yayınlar yapma gibi en temel koşulları taşıyıp taşımadığı tam olarak belirlenemeyen davacı hakkında, davalı idarece yapılan işlemden hukuka aykırılık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 58 - Ankara Üniversitesi SBF araştırma görevlisi Mete Çetrik'in görev süresinin uzatılması, Rektörlükçe 14.07.1997 ve 12057 sayılı işlemle, uygun görülmez. Me-

te Çelik, bu işlemin hukuka aykırı olduğunu, lisansüstü eğitim yapan öğrencilerin öz-
deksel açıdan desteklenmesi ve bilimsel çalışmanın özendirilmesi gerektiğini, hukuksal
açıdan da işlemin bir nedene dayanmadığını ileri sürerek yargıya başvurur.

Ankara İkinci İdare Mahkemesi, E:1997/882, K:1998/265 sayılı dosyada işlem gören
davayı, 19.03.1998'de sonuçlandırır ve işlemin yerindeliliğine karar vererek, davayı red-
deder. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 50.
Maddesinin (d) fıkrasında; "lisansüstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine tah-
sis edilebilecek burslardan yararlanabilecekleri gibi, her keresinde bir yıl için ol-
mak üzere, öğretim yardımcılığı kadrolarından birine de atanabilirler" hükmü
yer almış, lisansüstü öğrenim görenlerden öğretim yardımcılığı kadrolarına atana-
cakların hak ve yükümlülükleri ile, tıpta uzmanlık öğrencilerinin giriş sınavları
hakkındaki yönetmeliğin 10. Maddesinde ise, "2547 sayılı yasanın 50. Maddesine
göre öğretim yardımcılığı kadrolarına geçici olarak atanıp yüksek lisans, doktora,
sanatta yeterlik yada tıpta uzmanlık öğrenimlerini başarı ile tamamlayarak yük-
sek lisans, doktora yada sanatta yeterlik diploması yada tıpta uzmanlık belgesi
alanların kadro ile ilişkileri kesilir. Hizmetlerine gereksinim görülenlerin 2547
Sayılı Yasanın 2880 sayılı yasa ile değişik 33. Maddesine göre öğretim yardımcısı
olarak yeniden atanmaları mümkündür" hükmüne yer verilmiştir. İlgili madde-
lerin birlikte incelenmesinden, yüksek lisans ve doktora eğitimi yapanların öğretim
yardımcılığı kadrolarından birine atanabilecekleri, uzmanlık öğreniminin ta-
mamlanıp diploma alınması ile kadro ile ilişkisinin kendiliğinden kesileceği, ancak
hizmetine gereksinim duyulanların 2547 sayılı yasanın 33. Maddesine göre yeni-
den öğretim yardımcısı olarak atanabilecekleri anlaşılmaktadır. Dava dosyasının
incelenmesinden, davacının ÂÜ SBF Kamu Yönetimi, Siyaset ve Sosyal Bilimler
ABDna, 06.06.1994 tarihinde, 2547 Sayılı Yasanın 50/d maddesi uyarınca lisan-
süstü öğrencisi olarak araştırma görevlisi kadrosuna atandığı, 1995 yılında yük-
seklisans tezini vererek uzmanlığını aldığı, bundan sonra AÜ DTCF SBE Tarih
Bölümü doktora programına başladığı, 15.07.1997 tarihine göre, SBF ndeki araş-
tırma görevliliği görev süresinin uzatılmadığı, bu arada verilen görevleri yapma-
dığından kınama ve aylıktan kesme cezaları ile cezalandırıldığı anlaşılmıştır.
Olayda, davacının yüksek lisans eğitimi nedeni ile, 2547 Sayılı Yasanın 50/d
maddesi uyarınca geçici olarak öğretim yardımcılığı (araştırma görevlisi) kadrosu-
na atandığı ve öğrenimini başarı ile tamamlayıp, yüksek lisans diploması almaya
hak kazandığı belirgin olduğundan, kadro ile ilişkisinin kendiliğinden kesilmesin-
de mevzuata aykırılık bulunmamıştır. Öte yandan, davacının hizmetine gereksi-
nim bulunması durumunda görev süresinin uzatılabilmesi mümkün olup, davacı-
nın görevi süresince yaptığı davranış ve eylemlerinden ötürü bir kez kınama ve bir
kez de aylıktan kesme cezası ile cezalandırılması, ayrıca bir başka fakültenin dok-
tora programına kayıt yaptırması ve yönetimce hizmetine gereksinim olduğunun
belirtilmemesi karşısında görev süresinin uzatılmaması yönünden de hukuka ay-

kırılık saptanamamıştır. Yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmadığından, davacının özlük ve parasal haklarının tanınması isteminin de yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

KARARIN YORUMU: Kararda iki noktanın altını çizmek isteriz. Ankara 2. İdare Mahkemesi, davacının doktorasını başka bir kurumda yapması ile, öğrencinin iki kez disiplin cezası almasını , işlemin yerindeliliğine gerekçe olarak sunmuştur. Oysa ki, yüksek lisansını SBF'de değil, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yapan bir öğrencinin, başka bir alanda doktora başlaması kurum değiştirme anlamı taşımaz. Çünkü, atama yetkisine yada kadro kullanımına yetkili olan kimse, Ankara Üniversitesi Rektörü'dür. Çünkü üniversite rektörleri, üniversitenin atamaya yetkili ita amiridir. Bu nedenle, doktora programının değiştirilmesi, öğrencinin yararlandığı bir kadro kullanımından yoksun bırakılmasının nedeni olamaz.

İkincisi, yüksek lisans öğrencileri, kamu görevlisi değildir. Üniversitelerimizde, kendilerine ayrılan burslardan yararlanan yada öğretim yardımcılığı kadrolarından birine atanan kimsenin temel niteliği öğrencidir. Burslu olmayıp, kadrolardan birine, geçici (bir yıllık) olarak atanmak, onun öğrenci olmasını ortadan kaldırmıyor. Yüksek lisans ve doktora öğreniminin özendirilmesine yönelik olan bu olanak, üniversitelerimizde, öğrencilerin 33 üncü maddeye göre atanmış araştırma görevlileri yerine konması olarak algılanmakta, onlara kimi görevler verilmektedir. Hatta bazıları, burslu yada kadroya atanmaları gerekçe gösterilerek, eğitim/öğretim çalışmalarında görevli kılmabilmektedirler. Burs alan öğrenci ne ölçüde bağımsız, kendisini lisansüstü çalışmalarına yoğunlaştırma hakkına sahip ise, öğretim yardımcılığı kadrolarından birine atanmanın da durumu, bundan ayık olması gerekir.

İkincisi, bu kimselere karşı uygulanacak disiplin işlemleri de "Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği" olmalıdır. Burada ise, maaş kesim cezası benzeri bir cezanın uygulanması söz konusu bile edilemez. Yönetim, lisansüstü öğrenciye karşı, "Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği" hükümlerini uygulayarak, yanlış yapmış, İdare Mahkemesi de, bu yanlışlığı, görev süresinin uzatılmamasının gerekçesi olarak benimseyebilmiştir.

Anılan durum, hemen tüm üniversitelerde ortaya çıkmakta, lisansüstü öğretim öğrencisi ile araştırma görevlisi sıkça birbirine karıştırılmaktadır.

ÖRNEK 59- Mimar Sinan Üniversitesinde şube müdürü olan davacı, şef kadrosuna atanır. Bunun üzerine anlaşmazlık şube müdürü tarafından idare mahkemesine taşınır.

İdare Mahkemesi, davalı rektörlüğün Resim ve Heykel Müzesinde şube müdürü kadro-

sunda görev yapan davacının, bu görevinden alınarak, kazanılmış haklarına uygun şef kadrosuna atanmasına dönük Yönetim Kurulu kararının, rektör yardımcısı tarafından onaylanmasını, yetkinin rektörde bulunduğu, dava konusu işlemin rektör yardımcısının, rektör vekili sıfatı ile de yapılmadığını saptayarak, yetki yönünden işlemin iptaline karar verir.

Rektörlük, anılan İdare Mahkemesi kararını temyiz eder.

Danıştay 5. Dairesi, E.1992/38, K: 1992/1327 sayılı dosyada işlem gören davayı, 06.05.1992'de sonuçlandırır ve İdare Mahkemesi kararını onar. Kararın gerekçesi şöyledir : ...İdare ve Vergi Mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri 2577 Sayılı İYUY nın 49 uncu maddesinde belirtilen nedenlerden birinin bulunması durumunda mümkün olup; davalı tarafından ileri sürülen noktalar, bunlardan hiçbirisine uymamaktadır. 2547 Sayılı Yasanın 52 nci maddesinde, üniversitelerde genel sekreter ile daire başkanları, müdürler, hukuk müşavirleri ve uzmanların atanması yetkisinin, yönetim kurulunun görüşü alınarak, rektöre ait bulunduğu işaret edilmekte; aynı yasanın 13/a maddesinin altıncı fıkrasında da rektörün görevi başında olmadığı zamanlarda yardımcılardan birisini yerine vekil bırakacağı hükme bağlanmaktadır. Anılan hükümler karşısında, davacının müdürlük görevinden alınarak şefliğe atanması yetkisinin, yönetim kurulundan görüş alındıktan sonra, rektöre, onun görevi başında olmaması durumunda ise, yerine vekil olarak bıraktığı yardımcısına ait bulunduğu herhangi bir duraksamaya yer yoktur. Bu nedenle, dava konusu edilen işlemde, rektör yada rektör vekili sıfatını taşıyan yardımcısı tarafından imzalanmamış olduğu için, yetki yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı açıktır. Herne kadar davalı idare temyiz dilekçesinde, atama işleminin 12.01.1990 tarihinde, bu kez rektör tarafından imzalanarak belirtilen aykırılığın giderildiğini öne sürmekte ise de, davacının müdürlükten alınarak şeflik görevine atanmasının idarenin bağlı yetki içine girdiği bir nedenden kaynaklanmaması ve idari işlemin yetki, biçim, neden, konu ve amaç öğeleri açısından yargısal denetiminin, işlemin oluşturulduğu tarihteki hukuki koşullara göre yapılmasının gerekmesi karşısında ikinci işlemin yetki yönünden hukuka aykırılığını ortadan kaldırmayacağı ve ikinci işlemin ancak oluşturulduğu tarihten sonrası için hukuksal sonuç doğuracağı açıktır. Açıklanan nedenlerle İstanbul 6.İdare Mahkemesi tarafından verilen 31.10.1991 fınlü, E:1998/456, K:1991/1711 sayılı karar ve dayandığı gerekçe, hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir neden bulunmadığından temyiz isteminin reddi ile, anılan kararın onanmasına ..."

ÖRNEK 60 - Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat ABD doktora öğrencisi Ufuk Serdaroğlu, doktora tezinin kabul edilmemesini yargıya taşır. Davalı Rektörlük ise, yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmadığını ve bu nedenle davanın reddini ister.

Ankara 3. İdare Mahkemesi, E: 1987/812, K: 1989/796 sayılı dosyada işlem gören davada, önce, 20.02.1989 tarihinde, yürütmeyi durdurma kararı, sonra da 25.05.1989'da davaya konu işlemin iptaline ve davacıya doktora sanının verilmesine karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : "... Kabul edilmeyen İktisat ABD doktora tezi üzerinde, 7.12.1987 günlü ara kararı uyarınca yaptırılan kanıt belirlemesi ve bilirkişi incelemesi sonucunda bilirkişilerce düzenlenen raporda; davacının İktisat ABD doktora tezi, daha önce başarılı sayılan tezlerden daha düşük düzeyde bulunmadığı ve bu nedenle başarılı sayılması gerektiği görüşüne varıldığından, dava konusu işlemin iptaline..."

Davalı Rektörlük, yürütmeyi durdurma kararma, zamanında uymamış, yasal süre bitimine 5 gün kala, 24 Mayıs 1989 gün ve 1457 sayılı, SBE Müdürü olarak Prof.Dr.Mualla Öncel imzası ile, geçici mezuniyet belgesinin, 20.02.1989 ile 20.05.1989 günleri arasında geçerli olması kararına varıldığı bildirilmiştir. 16.5.1989 günlü Yönetim Kurulu kararının, Dr. Ufuk Serdaroğlu'na iletiği tarihte, geçici mezuniyet belgesinin geçerliliği tarihi bitmiş olmakta. Üniversite ile hukuk kavramının ne denli örtüşür olduğunu gösteren ilginç bir belge.

ÖRNEK 61 - Cumhuriyet Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü Sayısal Yöntemler ABD'nda uzman olarak görev yapan , teknisyen kadrosuna atanır. Anlaşmazlık idari yargıya taşınır. Sivas İdare Mahkemesi, 30.10.1997 gün ve 451 sayılı kararı ile; 2547 sayılı Yasanın 33/b maddesinde yer alan uzman kadrolarının yükseköğrenim görmüş kişilerce doldurulması gerektiği, 4 yanyıllık ön lisans öğrenimin de yükseköğrenim içinde yer aldığı, bu nedenle görev yaptığı uzmanlık kadrosu ile ilgili MYO Bilgisayar Programcılığı bölümünü bitiren davacının, salt yükseköğretim koşulunun 4 yıllık yükseköğretim olarak yorumlanarak, uzman kadrosunda sözleşme süresi uzatılmayarak, teknisyen görevine atanmasında hukuka uygunluk bulunmadığını gerekçe göstererek, işlemi iptal eder. Rektörlük, kararı temyiz eder.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/374, K: 1999/6527 saayılı dosyada işlem gören davayı, 22.11.1999'da sonuçlandırır ve Sivas İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : "...2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının Tanımlar başlıklı 3. Maddesinin (d) fıkrasında, üniversitenin yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan bir yükseköğretim kurumu olduğu; (l) fıkrasında, öğretim yardımcılarının öğretim elemanlarından sayıldığı belirtilmiş, (p) fıkrasında öğretim yardımcılarında olan uzmanların "Yükseköğretim kurumlarında belirli süreler için görevlendirilecekleri dile getirilmiş, ® fıkrasında ön lisans; "ortaöğretime dayalı, en az dört yanyıllık bir programı kapsayan ara insangücü yetiştirmeyi amaçlayan yada lisans öğretiminin ilk aşamasını oluşturan bir yükseköğretim" biçiminde tanımlanmıştır. Aynı maddenin t/l bendinde ise, bir lisans öğretime dayalı eğitim-öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan yüksek lisansın; bilim uzmanlığı için gerekli olduğu belir -

tilmiştir. Öte yandan; aynı Yasanın 33/b maddesinde, uzmanlar, öğretimle doğrudan doğruya yada dolaylı olarak ilgili olan, özel bilgi yada uzmanlığa gereksinim gösteren bir işle laboratuvarlarda, kitaplıklarda, atölyelerde ve öteki uygulama alanlarında görevlendirilen öğretim yardımcıları olarak tanımlanmış; maddenin (e) fıkrasında ise; bunların atamalarının en çok iki yıl içinde yapılacağı, atama süresi sonunda görevlerinin kendiliğinden sona ereceği, yeniden atanmalarının mümkün olduğu, bu durumda yeniden atama yönteminin uygulanacağı, üçüncü kez atamalarının mümkün olduğu, bu durumda yeniden atama yönteminin uygulanacağı, üçüncü kez atanmadan sonra, sürekli olarak atanabilecekleri hükme bağlanmıştır. Dosyanın incelenmesinden...MYO Bilgisayar Programcılığı bölümünden mezun olan ve önlisans diplomasına sahip bulunan davacının, açılan sınavı kazanarak, **16.6.199'de** 2547 Sayılı Yasanın 33/e maddesinde belirtilen yöntemine uygun olarak, CÜ İİBF İşletme Bölümü Sayısal Yöntemler Uzmanlığına 2 yıl süre ile atandığı, ancak, Maliye Bakanlığının CÜ Rektörlüğüne gönderdiği 9.2.1996 gün ve 2292 sayılı genelgesi ile, uzman kadrolarına atanacak yükseköğrenim mezunlarının anılan kadronun çalışma alanı ile ilgili eğitim-öğretim veren en az 4 yıllık bir yükseköğrenim görmüş olmaları, belirtilen noktalara uyulmaksızın daha önce uzman olarak atanmaların ise, öğrenim durumu ve özel bilgisi gözönüne alınarak durumlarına uygun, 657 sayılı DM Y na bağlı boş kadrolara atanmaları gerektiğinin bildirilmesi üzerine, sözleşme süresi sonunda, görev süresi uzatılmayan davacının, genelge doğrultusunda, 657 sayılı yasaya bağlı teknisyen kadrosuna atandığı anlaşılmaktadır. Öncelikle, yasada, uzmanların en çok iki yıllık sürelerle atanacakları, süre bitince görevin kendiliğinden sona ereceği; yeniden atanma yada üçüncü kez atamadan sonra sürekli olarak atama yapmanın zorunlu olmadığı, bu noktada yönetime taktir hakkını kullanırken bir serbesti tanındığı görülmektedir. Yönetimlerin de bu yetkiyi kullanırken; eğitim, bilgi ve beceri açısından kendileri için en uygun elemanı yeğleyecekleri; yada .değişen koşullara göre önceden yeğlenen elemanın yeniden atamasını yapmayabilecekleri açıktır. Aynı biçimde, uzmanlara ilişkin bu yasal düzenlemeden; bu kadroya atanan kişiler için, kadronun kazanılmış hak olmadığı; ancak üçüncü, atanmadan sonra sürekli olarak atanabilecekleri anlaşılmaktadır. Durum bu iken; 16.6.1997'de sözleşmesi sona eren davacının; sözleşme süresi sonunda görevinin kendiliğinden sona erdiği, yönetimin yeniden atanma konusunda karar almadığı, bu noktada gerçekte yönetimin zorlanamayacağı; bu nedenle oluşturulan dava konusu işlemde bu açıdan hukuka aykırılık bulunmadığı görülmektedir. Dava konusu işlemin "neden" unsuru olarak gösterilen ve davacının iki yıllık ön lisans eğitimi olduğu için, uzmanlığa yeniden atamasının yapılmadığı noktasına gelince; gerek mevzuatımızda, gerekse uygulamada üniversiteler; yüksek-ileri düzeyde bilimsel araştırmalar ve çalışmalar yapan eğitim/öğretim kurumları olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle üniversitelerin bu niteliğine katkı yapacak personelin eğitiminin de bu yüksek düzeye koşut olması gerektiği açıktır. Bu açıdan, eğitim,

bilgi, görgü, beceri yönünden birinci derecede üstün nitelikler gerektiren ve üniversitelerde öğretim elemanları içinde sayılan uzmanların da öncelikle bilimsel anlamda tam bir eğitim almış olmaları gerekmektedir. 2547 Sayılı Yasada lisans öğretimine dayalı eğitim, araştırma ve bilimsel çalışmanın bilim uzmanlığı olarak adlandırılmasında olduğu gibi; uzmanlık en azından yüksek lisans düzeyindeki eğitim tamamlandıktan sonra kazanılan bir nitelik olarak tanımını bulmaktadır. Bu bağlamda, ortaöğretime dayalı, dört yarıyıl, ara insangücü yetiştiren yada lisans eğitime hazırlığın ilk aşamasını oluşturan önlisans mezunlarının; yasa da uzmanlık için getirilen tanımın kapsamında olmadıkları açıktır. Sonuçta; 2547 Sayılı Yasada uzmanlığa atanmak için eğitim düzeyinin ne olacağı açıkça aranmamış ise de, üniversitelerde öğretim elemanı olan ve öğretimle ilgili görevleri öğretim yardımcısı olarak yürütecek olan uzmanlarda, ön lisans düzeyindeki eğitimin yeterli olmadığı görülmektedir. Bu durumda; ön lisans mezunu olduğu gerekçe gösterilerek, uzmanlıktan teknikerliğe atanan davacıya ilişkin dava konusu işlemden kamu hizmetinin gerekleri ve kamu yararı bakımından hukuka aykırılık yoktur.

ÖRNEK 62 - Davacı, ...Üniversitesi Tıp Fakültesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon ABD öğretim görevliliği kadrosuna, 29.9.1995 günü başvurur. Aynı kadro için iki adayın bulunması nedeni ile, adayların değerlendirilmesi için Dekanlıkça ABD Başkanı ve öğretim üyelerinden oluşan üç kişilik bir komisyon kurar. Komisyon üyelerinden ikisi, davacının atanması doğrultusunda görüş bildirir. ABD Başkanı, iki üyenin değerlendirmelerinin yansız olmayacağı, ileride istenmeyen olaylara neden olunmaması için duyurulan kadronun iptal edilmesi, mümkün değilse, değerlendirmenin yansız bir komisyon tarafından yapılması yolundaki istemi üzerine, ilan edilen kadro iptal edilir. Davacı, atanmanın yapılmaması ve ilan edilen kadronun iptaline ilişkin işlemin iptali ve bu nedenle yoksun kaldığı özlük haklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemi ile dava açar. Ankara 9.İdare Mahkemesi, 25.12.1996 gün ve 1516 sayılı kararı ile; fakülte yönetim kurulunun, adayların bilimsel yeterliliklerini değerlendirmek için kurulan komisyon üyelerinin görüşlerini gözönüne alması gerektiği, davacının atanması durumunda çalışma düzeninin bozulması yolundaki davalı idare savlarının hukuksal dayanağının bulunmadığı, öte yandan, davacının atanmak için başvurduğu kadronun da iptal edilmediğinin dosya içeriğinden anlaşıldığı gerekçesi ile, davacının öğretim görevlisi kadrosuna atanmamasına ilişkin işlemi iptal eder, davanın, kadro iptaline ilişkin kısmını incelemeksizin reddeden ve yoksun kaldığı özlük haklarının davalı idarece hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine karar verir.

Danıştay Sekizinci Dairesi, davalı idarenin temyiz istemini, 15.12.1997 gün ve 3938 sayılı kararı ile, reddeder ve kararı onar. Rektörlük, dava konusu işlemden kamu yararı ve hizmet gerekleri yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı, idarenin adaylardan birini

mutlaka tercih etmeye zorlanamayacağı gerekçesi ile, kararın düzeltilmesi isteminde bulunur.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E.1998/1881, K:1999/6161 sayılı dosyada işlem gören davayı, 15.1.1999 günü sonuçlandırır ve Ankara 9. İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : "...2547 Sayılı Yasanın 31 inci maddesinde ; "öğretim görevlileri; üniversitelerde ve bağlı birimlerde bu Yasa uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler yada herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim, öğretim ve uygulamaları için kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler, süreli yada ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler. Öğretim görevlileri, ilgili yönetim kurullarının görüşleri alınarak fakültelerde dekanların, rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm başkanlarının önerileri üzerine ve rektörün onayı ile öğretim üyesi, öğretim üye yardımcısı ve öğretim görevlisi kadrolarına atanabilirler yada kadro koşulu aranmaksızın ders saati ücreti yada sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler..." hükmü getirilmiştir. Anayasanın 125 inci maddesinin 4 üncü fıkrası ile 2577 Sayılı Yasanın 2 nci maddesinde, idari işlemler üzerindeki yargısal denetimin, hukuka uygunluğunun saptanması ile sınırlı olduğu, yürütme görevinin Yasalarda gösterilen biçim ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde yada takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı verilemeyeceği kuralı bulunmaktadır. İdarelerin birden çok seçenekten birisini tercihte takdir yetkisi ile donatıldıkları durumlarda, yargı organınca yapılacak denetimin idarenin tercih ettiği seçeneğin hukuka uygunluğu ile sınırlı olup, idareyi bu seçeneklerden birisini tercihe zorlayacak nitelikte olamayacağı belirtilen Anayasa ve yasa kuralları gereğidir. Olayda, davalı idarenin TF Anesteziyoloji ve Reanimasyon ABDa öğretim görevlisi alınacağıın yapılan ilanla duyurulduğu, başvuran adayların değerlendirmeleri için oluşturulan jürinin iki üyesinin davacı hakkında olumlu görüş bildirmelerine karşın, idarece bu kadroya, başvuranlardan hiçbirinin atanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda, nedenlerini belirterek ilan ettiği kadroya atama yapmayan davalı idare, yargı yerlerince atama yapması için zorlanamayacağından, davanın reddi gerekirken, dava konusu edilen işlemi iptal eden idare mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir..."

İŞLEM VE KARARIN YORUMU: ABD başkanı olan jüri üyesi, daha baştan yapması gereken karşı çıkışı yapmamış, kendisi dışında belirlenen iki jüri üyesinin değerlendirme raporlarından sonra, bu iki jüri üyesinin yanlı davranış içinde olduklarını ileri sürmüştür. Bunun etik bir davranış olmadığı açıktır. İkincisi ise, öteki başvuranlara göre başarılı bulunan davacının atanması durumunda, ABD'nda iç huzurun bozulacağı ileri sürülebilmiştir. Bunun da anlaşılması olanaklı değildir. Üçüncüsü ise, rektörlük, gerçek dışı bildirimde bulunmuş, kadronun iptal edildiğini bildirmiş olmasına karşın, yargılama aşamasında bunun gerçek olmadığı, yargı kararma bağlanmıştır. Bütün bunlar, üni-

versitelerin kimler eli ile yönetildiğini, yargıyı bile aldatmaya yönelme içinde bulunduğunu ortaya koymaktadır. Danıştay ise, ilk önce idare mahkemesi kararını onamış, ancak, daha sonra bu kararın kendisi ortadan kaldırmıştır. Kurumların göstermesi gereken özen, bu olayımızda bulunmamaktadır.

ÖRNEK 63- Eczacılık fakültesi mezunu olup, yüksek lisans ve doktorasını İmmünoloji Bilim Dalında tamamlayan ve Mikrobiyoloji Doçenti olan davacının, İç Hastalıkları ABD'nde doçentlik kadrosuna başvuramayacağına, Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı'nın 12.1.1998 ve 131 sayılı, YÖK Başkanlığının 3.2.1998 gün ve 1733 sayılı,...Üniversitesi Rektörlüğünün 24.2.1998 gün ve 2165 sayılı işlemleri ile karar verilir. Davacı bu işlemin hukuka aykırı olduğu gerekçesi ile dava açar.

Danıştay 8. Dairesi, E.1998/2338, K: 1999/5757 sayılı dosyada işlem gören davayı, 03.11.1999 günü tonlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir : "...2547 Sayılı Yasanın 24 üncü maddesinde, doçentlik sınavının usul ve esasları düzenlenmiş, buna göre bir bilim yada anasanat dalında doçentlik sanını kazananların yine aynı yasanın 25 inci maddesi ve Öğretim Üyelğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliğinin 16 ncı maddesi uyarınca doçentlik kadrosuna atanma usul ve esasları belirlenmiştir. Buna göre, bir üniversite biriminde açık bulunan doçentlik kadrosunun, rektörlükçe isteklilerin başvurması için, kadroların sürekli yada kısmi statüleri de belirtilerek duyurulacağı, başvuranların durumlarını incelemek üzere, rektör tarafından, varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör belirleyeceği, bu profesörlerin adaylar hakkında ayrı ayrı görüşlerini rektöre bildirecekleri, rektörün bu görüşlerle birlikte üniversite yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra atamayı yapacağı belirlenmiştir. Dosyanın incelenmesinden davacının, Eczacılık Fakültesini bitirdikten sonra Sağlık Bilimleri Enstitüsü İç Hastalıkları ABD "in İmmünoloji Bilim Dalında yüksek lisans ve doktora yaptığı, bu sırada iç hastalıkları ABD nm İmmünoloji bilim dalında araştırma görevlisi kadrosunda çalıştığı, doktoradan sonra yine tıp fakültesinin İç Hastalıkları ABD İmmünoloji bilim dalında bir yıl öğretim görevlisi olarak çalıştığı ve 1995'de YrdDoç. kadrosuna yükseltildiği, halen aynı kadroda görev yaptığı, Mikrobiyoloji ABD'nde doçentlik sınavına girerek "Mikrobiyoloji Doçenti" sanını aldığı ve İç Hastalıkları ABD'nde doçentlik kadrosuna atanma isteminde bulunduğu, davacının bu isteminin Rektörlükçe incelendiği ve konu ile ilgili olarak YÖK Başkanlığından görüş istendiği, bunun üzerine, konunun Üniversitelerarası Kurulun 13.9.1997 günlü yazısı ile Tıp Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi'ne bildirildiği, Tıp Konseyi'nin 97/8 sayılı kararı ile davacının İç Hastalıkları ABD'deki kadroya atanamayacağına oybirliği ile karar verildiği ve bu kararın ÜAK ve YÖK Başkanlığının dava konusu edilen yazıları ile ...Üniversite Rektörlüğüne bildirildiği ve sonunda Rektörlüğün 24.2.1998 gün ve 65 sayılı yazısı ile durumdaki bilgilendirilen davacının, bu işlemlerin iptali istemiyle dava açtığı anlaşıl-

maktadır. Bu durumda, Eczacılık Fakültesi mezunu ve Mikrobiyoloji Doçenti olan davacının, Tababet Uzmanlık Tüzüğüne ekli çizelgeye göre ana tababet uzmanlık dalı olan ve doğrudan klinik uygulaması yapılan İç Hastalıkları ABD'nde doçentlik kadrosuna atanmayacağı yolundaki işlemlerde ve Tıp Konseyince alınan ilke kararları doğrultusunda oluşturulan işlemde hukuka, mevzuata ve hizmet gereklerine aykırılık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 64- Davacı,...Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji ABD'nde 11.6.1979'da uzman olur ve asistan olarak görev yaparken, kendi isteği ile, görevinden ayrılır. 23.11.1987'de doçent olduktan sonra, 3676 sayılı yasa uyarınca öğretim üyeliğine dönme isteğinde bulunur. Başvurusu reddedilir. İşlemin iptali için dava açar. İzmir 2. Mahkemesi, 3.3.1993 gün ve 149 sayılı kararı ile; 3676 sayılı yasa ile değişik 2547 sayılı yasanın 60/b maddesinde, kendi isteği ile ayrılan öğretim üyelerinin bu yasa kuralları çerçevesinde kadro koşulu aranmaksızın, yeniden ayrıldıkları yükseköğretim kurumlarına dönebileceklerinin kurala bağlandığı, ancak davacının kendi isteği ile ayrıldığı tarihte, öğretim üyesi olmaması nedeni ile anılan kuraldan yararlanamayacağı, öte yandan Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atama Yönetmeliğinin Geçici 2. Maddesinde, 2547 Sayılı Yasanın yürürlüğe girmesinden önceki herhangi bir öğretim görevinin yardımcı doçentliğe eşdeğer sayılabilmesi için, tıpta uzmanlık sanını aldıktan sonra en az üç yıl tam görevli olarak öğretim görevinde çalışılmış olması koşuluna yer verildiği, bu durumda 11.6.1979'da uzman olan davacının, 2547 sayılı yasanın yürürlük tarihine göre tam görevli olarak öğretim görevinde 3 yılı tamamlamadığından asistanlık görevinin yrd. Doçentliğe eşdeğer kabul edilmesinin mümkün olmadığı gerekçesi, ile reddeder.

İdare Mahkemesi kararı, davacı tarafından temyiz edilir. Danıştay Sekizinci Dairesi, 11.11.1997 gün ve 3291 sayılı kararı ile, idare mahkemesi kararını onar. Onama kararının düzeltilmesi için açılan E:1998/1609, K:1999/6541 sayılı dosyada işlem gören davayı, 22.11.1999 günü sonlandırır ve düzeltme istemini reddeder.

ÖRNEK 65- Anadolu üniversitesi Eğitim Uygulama ve Araştırma Hastanesi Başhekimisi olan davacı, ikinci görev aylığı ödenmesine ilişkin başvuruda bulunur. İstemi Rektörlükçe reddedilir. Anlaşmazlık konusu, Eskişehir İdare Mahkemesine taşınır. İdare Mahkemesi; 11.12.1996 gün ve 1296 sayılı kararı ile; idari görev aylığı konusunda 2914 ve 2547 sayılı yasalarda hüküm bulunmadığından, 2914 sayılı yasanın 20 nci maddesi uyarınca 657 sayılı yasanın "ikinci görev aylığına" ilişkin hükümlerine gitmek zorunluluğu bulunduğu, 657 sayılı yasanın 88 inci maddesinde baştabiblik görevinin ikinci görev aylığının ödenmesi gerektiği gerekçesi ile, dava konusu işlemi iptal eder. Karar temyiz edilir.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1997/719, K: 1999/6278 sayılı dosyada işlem gören davayı 17.11.1999'da sonuçlandırır ve idare mahkemesinin kararını, dayandığı gerekçenin usul ve yasaya uygun bularak, onar.

ÖRNEK 66- Kırıkkale Üniversitesi'nde kısmi statüde görev yapan davacının, görev süresi uzatılmaz. Anlaşmazlık idari yargıya taşınır. Kırıkkale İdare Mahkemesi, 12.11.1998 gün ve 862 sayılı kararı ile ; üniversite yönetim kurulunun görüşü alınmadan rektörlük işlemi ile davacının görevine son verilmesi işleminde, usulda koşutluk ilkesine uyarlık bulunmadığı gerekçesi ile, dava konusu işlemi iptal eder. Karar temyiz edilir.

Danıştay 8. Dairesi, E:1998/7119, K: 1999/3067 sayılı dosyada işlem gören davayı, 18.5.1999 günü sonuçlandırır ve Kırıkkale İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...2547 sayılı Yasanın 36/2 maddesinde; kısmi statüde görev yapan öğretim üyeleri düzenlenmiş olup, her keresinde iki yıl için atanan bu prof. ve doç.Jerin; haftada en az yirmi saat üniversite bulunmak, eğitim, öğretim, uygulama ve araştırmaları bölüm başkanının gösterdiği yerde ve onun denetimi altında yapmakla yükümlü oldukları, kısmi statüde görev yapanların durumlarının iki yılda bir inceleneceği ve görevlerini sürdürmelerine gereksinim olup olmadığına karar verileceği, görevlerini sürdürmelerinde yarar görülenlerin görev sürelerinin üniversite yönetim kurulunun görüşü ve rektörün onayı ile yenilenebileceği belirtilmektedir. Yukarıda belirtilen yasa maddesinde kısmi statüde görev yapanlardan görevlerini sürdürmelerinde yarar görülenlerin, görev sürelerinin uzatımında üniversite yönetim kurulunun görüşünün alınmasının zorunlu olduğu, her keresinde 2 yıl için atandıkları ve atama süresi sonunda görevin kendiliğinden sona ereceğinin belirtilmesi nedeni ile, görevin sona ermesi sırasında, üniversite yönetim kurulunun görüşünün alınması yolunda yasal bir zorunluluk bulunmamaktadır. Bu nedenle, usulde koşutluk ilkesi uygulanarak atama ve görev süresinin yenilenmesi sırasında getirilen yöntemin, görevin yasa gereği kendiliğinden sona ermesi sırasında da aranmasına hukuksal olanak yoktur. Dava konusu olayda; davalı üniversite de kısmi statüde görev yapan davacının, üniversite rektörü hakkında yapılan soruşturma sırasında, hizmetlerinden yararlanmadığı, yasa gereği üniversitede bulunması gereken haftalık saati doldurmadığı ve hiçbir görev üstlenmediği belirlendiğinden, idarenin taktir hakkını bu yönde kullanarak, kısmi statüde görev yapan davacının görev süresini uzatmama yolunda oluşturduğu işlemde, bu yönü ile de hukuka aykırılık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 67- ...Üniversite TF Göz Hastalıkları ABD'nde profesör olarak görev yapanken, SSK ...Eğitim Hastanesine Göz Kliniği Şefi olarak naklen atanan davacı, profesörlük makam tazminatının, 15.1.1995'den başlayarak ödenmesi yolundaki 21.12.1994 günlü istemi, SSK...Sağlık İşleri Müdürlüğü tarafından 2.6.1995 gün ve 32631 sayılı kararla reddedilir. Anlaşmazlık idari yargıya taşınır. İstanbul 6. İdare Mahkemesi, 28.6.1996 gün ve 860 sayılı kararı ile; 41 sayılı KHK nin 10 uncu maddesi ile 657 sayılı yasaya IV sayılı makam tazminatı cetvelinin eklendiği ve bu cetvelin 3 üncü sırasında ise, profesör sanma sahip bulunanlar(bu sanda üç yılı tamamlamış bulunmaları

koşulu ile) denilerek, 433 sayılı KHK nin 5 inci maddesi ile 1.7.1991 den başlayarak 2500 ek göstergenin uygulanacağı düzenlemesine yer verildiği, bu düzenleme ile makam tazminatından yararlanabilmek için akademik kadroda bulunma koşulunun öngörülmediği, davacının...Üniversitesinde öğretim üyesi olarak 14.1.1992'de profesör kadrosuna atandığı, 15.7.1992'den başlayarak SSK ...Eğitim Hastanesinde Göz Klinik Şefi olarak, profesör sanı ile görev yaptığı ve profesörlük sanında 15.1.1995 tarihine göre, üç yılını doldurduğundan makam tazminatının ödenmesi gerekçesi ile işlemi iptal eder ve davacıya, 15.1.1995 gününden başlayarak profesörlük makam ödencesinin ödenmesine karar verir. Karar temyiz edilir.

Danıştay 8. Dairesi, E: 1996/4494, K: 1999/2624 sayılı dosyada işlem gören davayı, 30.4.1999 günü sonuçlandırır ve kararın bozulmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Dosyanın incelenmesinden...Üniversitesi TF Göz Hastalıkları ABDnda profesör olarak görev yapmakta iken, SSK...Eğitim Hastanesi Göz Hastalıkları Klinik Şefliğine naklen atanan ve halen 657 sayılı Yasaya bağlı olarak görev yapan davacının Profesörlükte üç yılını dolduracağı 15.1.1995'den başlayarak profesörlük sanı nedeni ile makam ödencesinden yararlanmak isteği ile 21.12.1994 tarihinde kuruma başvurduğu, davalı idarenin 2.6.1995 günlü dava konusu işlemi ile, isteminin reddedildiği, açılan dava sonucunda, idare mahkemesince, 418 sayılı KHK nin ilgili hükümlerinde akademik kadroda bulunma koşulunun aranmadığı, davacının profesör sanında üç yılını tamamlayacağı 15.1.1995'den başlayarak makam ödencesinden yararlanması gerekçesi ile dava konusu işlem iptal edilmiştir. 2547 sayılı yasaya bağlı olarak akademik kadroda profesör sanı ile görev yapanlara makam ödencesi ödenmesi gerekmekte olup, 657 sayılı yasaya bağlı kadrolarda çalışanlara, bu sanı taşıyıcılar bile profesör kadrosunda bulunmadıkları ve fiilen bu görevi yerine getirmediğinden makam ödencesi ödenmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu husus, 15.4.1995'de yürürlüğe konulan ve halen yürürlüğü süren 547 sayılı KHK nin 6 ncı maddesinde yeraian IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinde de aynı biçimde düzenlenmiştir. İdare Mahkemesince, Anayasa Mahkemesinin yukarıda yeraian iptal kararı ile 657 sayılı yasaya ekli ve 4048 sayılı yasa ile değişik IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin üçüncü sırasında profesör sanında üç yılı tamamlamış olanlara ve dördüncü sırasında yıl koşulu aranmaksızın profesörlere makam ödencesi ödenebilmesi için akademik kadroda bulunması gerektiği hususunun gözönüne alınmadan tersine hüküm oluşturulmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 68 - İTÜ Denizcilik Yüksekokulunda sözleşmeli öğretim elemanı olarak çalışan davacı; hizmet sözleşmesinin geçerlilik ve yürürlüğüünün belirlenmesi, vize ve rilmemesi ve aylıklarının ödenmemesine ilişkin işlemlerin iptali ve parasal haklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemi ile dava açar. İstanbul ö.İdare Mahkemesi, 30.12.1993 gün ve 1709 sayılı kararı ile; davacının emekli aylığı kesilmeden sözleşme-

li olarak çalıştırılabilmesi için Bakanlar Kurulundan karar alınması gerektiği, bu karar olmadan çalıştırılmasının ve aylık ödenmesinin mümkün olmadığı, bu nedenle dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesi ile dava reddedilir. Karar temyiz edilir.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1995/211, K:L1998/4503 sayılı dosyada işlem gören davayı,22.12.1998'de tonlandırır ve İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : " ...Dosyanın incelenmesinden; emekli aylığı kesilmeksizin sözleşmeli öğretim elemanı olarak görev yapan davacının 1992 yılı sözleşmesinin yenilenebilmesi için, Maliye Bakanlığı'nın 31.7.1992 gün ve 16796 sayılı yazısında Bakanlar Kurulundan karar alınması, bu karar alındıktan sonra Bütçe Yasalarında yer alan hükümler uyarınca, ilgili mali yılda sözleşmeli olarak çalıştırılacak öğretim görevlilerinin ücret cetvelleri ile tip sözleşme örneklerinin bakanlıklarınca vize edilmesi gerektiğinin belirtilmesi üzerine, bakılmakta olan davanın açıldığı, idare mahkemesince de, 3477 sayılı yasa sözleşmeli öğretim elemanlarının emekli aylıkları kesilmeksizin görevlerini sürdürmelerine olanak tanıyan bir hüküm bulunmadığı, bu nedenle 1991 yılı sözleşmesi sona eren davacının emekli aylığı kesilmeden sözleşmeli olarak çalıştırılabilmesi için Bakanlar Kurulundan karar alınması gerektiği, bu biçimde öngörülen yöntem izlenmeden çalıştırılmasının ve aynı biçimde çalıştırılmadan da aylık ödenmesinin mümkün olamayacağı gerekçesi ile davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır. Ancak, 2507 sayılı Denizcilik YO Yasası yürürlükten kaldırılarak Denizcilik YO'nu İTÜ bünyesine katan 3477 Sayılı Yasanın yukarıda açıklanan Geçici 17. Maddesi, bu kurumda görev yapan sözleşmeli öğretim elemanlarının görev süreleri açısından özel bir düzenleme getirmiş olup, bunların 1.8.1993'e kadar, yeniden görevlendirilmelerine gerek olmaksızın görevlerini sürdürebilecekleri hükme bağlanmıştır. Bu durumda, 3477 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce, emekli aylığı kesilmeksizin sözleşmeli öğretim elemanı olarak görev yapan davacının görev süresinin, yeniden görevlendirilmesine gerek olmaksızın 1.8.1993'e kadar süreceği açık olduğundan, davacının görev süresini bu özel düzenleme dışında değerlendirerek davayı reddeden idare mahkemesi kararında hukuksal yerindelik bulunmamaktadır..."

ÖRNEK 69- ...Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları ABD'nda profesör olarak görev yapan davacı, sürekli statüden kısmi statüye geçmek için başvuruda bulunur. Rektörlük, 3.10.1997 gün ve 20390 sayılı işlem ile bu istemi reddeder. Konu idari yarıya taşınır İstanbul 1. İdare Mahkemesi, 24.06.1998 gün ve 561 sayılı kararı ile, dava konusu işlemi iptal eder. Gerekçesi; doçentlik sanını aldıktan sonra atandığı yrd.doçentlik kadrosunda eylemli olarak görev yapan davacının, bu kadroya atandığı 1992 yılı Şubat ayından başlayarak sürekli statüde çalıştığının kabulü gerekeceği, bu durumda istem tarihine göre, sürekli statüde 5 yıl çalışmış olma koşulunu taşıyan davacının başvurusunun reddinde hukuka uyarlılık bulunmamasıdır. Rektörlük, davacının doçentlik kadro-

suna 23.6.1994'de atandığını, istem tarihine göre, sürekli statüde 5 yıl doçent olarak çalışmış olma koşulunu taşımadığı gerekçesi ile, karar temyiz eder.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1998/4581, K.1998/4276 sayılı dosyada işlem gören davayı, 14.12.1998 günü sonuçlandırır ve İstanbul 1. İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : "Dosyanın incelenmesinden, davacının 1990 yılında doçent sanını aldığı, 1992 yılında yrd.doçentlik kadrosuna, 1994 yılı Haziran ayında sürekli statüdeki doçentlik kadrosuna, 1996 yılı Kasım ayında da profesör kadrosuna atandığı, kısmi statüye geçmek için 1.7.1997'de yaptığı başvurunun, doçent kadrosuna atandığı 23.6.1994'den başlayarak 5 yıllık süreyi doldurmadığı gerekçesi ile reddedilmesi üzerine açtığı davada, idare mahkemesince dava konusu işlemin iptal edildiği anlaşılmaktadır. 2547 Sayılı Yasanın 36 ncı maddesinde, sürekli ve kısmi statü ayrımı öğretim üyesi kadrolarından, yalnızca doçent ve profesörlük kadroları yönünden yapılmış olup, yrd.doçentlik kadrosunu sürekli yada kısmi statü biçiminde nitelemek ve bu kadroda çalışılan sürenin sürekli statüde geçmiş gibi kabulüne olanak yoktur. Öte yandan, aynı maddede geçen " devamlı statü ile atanmış olup, kısmi statüye geçmek isteyen doçentler..." deyiminden sürekli statüde doçentlik kadrosuna atananların amaçlandığı açıktır. Bu durumdaa^sürekli statüde doçent kadrosuna atandığı tarihten başlayarak, yasanın aradığı 5 yıl çalışmış olma koşulunu taşımayan davacının açtığı davanın reddi gerekirken, dava konusu işlemi iptal eden idare mahkemesi kararında hukuka uyarlık yoktur..."

Danıştay 8. Dairesi kararına katılmayan ve azlıkta kalan üyelerin görüşlerinin, ufuk açması nedeni ile buraya alınmasında gereklilik duyulmuştur. Azlık oyununun gerekçesi şöyledir: "2547 Sayılı Yasanın 36 ncı maddesinin son dan dördüncü (b) bendinde, yrd. doçentlerin üniversite ve bağlı birimlerde yalnızca sürekli statüde çalıştırılacakları belirtilmiştir. Aynı yasanın 3/m maddesinde, profesör,doçent ve yrd.doçentlerin öğretim üyesi oldukları belirtilmiştir. Yrd.doçent kadrosunda görev yapan davacının, öğretim üyesi olduğu ve sürekli statüde çalıştığı tartışmasızdır. Yrd.doçent kadrosunda sürekli statüde çalışan davacı, kadrosunda bir değişiklik olmadan doçentlik sanını almış ve bu kadroda sürekli statüde doçent olarak görev yapmıştır. Bir başka anlatımla, davacı, doçent sanını aldıktan sonra, yrd .doçent kadrosunda sürekli statüde doçent olarak görev yapmıştır. Yrd.doçent kadrosu, öğretim üyesi kadrosu olduğuna ve davacı bu kadroda sürekli statüde doçent olarak görev yaptığına göre, davacının da sürekli statü ile atanan doçentler gibi, hizmetinin değerlendirilmesi ile, kısmi statüye geçirilmesinde yasanın amacına aykırılık bulunmamaktadır. Ters yönde, aynı anda doçent olan ve doçentlik kadrosuna atanabilen ile atanamayanların arasında farklı uygulamalar ortaya çıkar ki, bunu da yasanın amacı ile bağdaştırmak mümkün değildir. Açıklanan nedenlerle yürütmenin durdurulması isteminin reddi ile, yürütmenin durdurulması isteminin kabulüne ilişkin çoğunluk kararına katılmıyoruz."

KARARIN YORUMU: Kadrosuzluk yada kadronun yanlı biçimde kullanılması, yükseköğretim kurumlarında varlığını sürdüren sorunlardandır. Dava dosyasından çıkarttığımız sonuç, davacının, 1990'dan, 1994 yılı Haziran ayma kadar, doçent olarak, yrd.doçentlik kadrosunda çalışmış olması, çalışma durumunda kalması, O'na karşı uygulanan bir cezalandırma işlemi özelliğini taşımaktadır. Çünkü, doçentlik kadrosu yerine, yrd.doçentlik kadrosunda çalıştırılma, kimi özdeksel hakların elde edilmesini önleyici sonuç doğurmaktadır. Yani, kamu, kadrosuzluk nedeni ile, daha yüksek bir maliyetle istihdam edeceği bir öğretim üyesini, bir de, yasal haklarını kullanma konusunda cezalandırmaktadır. Azlık oyu gerekçesinde olduğu gibi,devamlı statüde çalışmış olma koşulu, doçentlik sanı ile ilgili olup, atanılan yada görevlendirilen kadro ile ilgili değildir.Örneğin, kadro koşulu aranmaksızın, bulunduğu kadroya bakılmaksızın, doçent olarak çalışmış olmak, profesörlük için 5 yıllık süre için gerekli görünmezken, bunun sürekli statüden kısmi statüye geçiş isteminde öne çıkartılması, yasa koyucunun amacı ile örtüşmediği görüşündeyiz.

ÖRNEK 70- ...Üniversitesinde görev yapmakta olan davacı, üç yıl kademe ilerlemesinin durdurulması cezasına çarptırılır. Bu arada doçentlik bilim sınavına girmek için başvuruda bulunur. Bu istem, YÖK Yürütme Kurulunun 22.04.1996 gün ve 16 sayılı kararı ile, bilim sınavına girmesinin uygun olmayacağı kararı ile, reddedilir. Üniversitelarası Kurul Başkanlığı da, 11.06.1996 gün ve 861 sayılı kararı ile, doçentlik bilim sınavının durdurulmasına karar verir. Bu iki karar, Danıştay'a taşınır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1996/2540, K: 1998/3871 sayılı dosyada işlem gören davayı, 24.11.1998 günü sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...Dava, davacının kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olması nedeniyle, doçentlik sınavına alınmamasına ilişkin işlemin iptali istemi ile açılmıştır. 2547 Sayılı Yasanın 65 nci maddesinde, bu yasa kapsamındaki yükseköğretim kurumlarında yrd.doçentlik, doçentlik ve profesörlüğe yükseltme ve atanma işlemlerinin, öğretim elemanları memur ve diğer personel ile öğrencilerin disiplin işlemlerinin disiplin amirlerinin yetkileri ve disiplin kurullarının oluşumu ve çalışmalarını ile ilgili konuların YÖK tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği, Yükseköğretim Kurumları Yönetici,Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin Süre Durdurma Cezasının Sonuçları başlıklı 14 üncü maddesinde ise, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası alan öğretim elemanı, yönetici, memur ve öteki personelin bulunduğu derece ve kademedeki ilerlemesinin ceza süresi kadar durdurulmakla birlikte, öğretim elemanının akademik yükselme ve atanması ile ilgili işlemlerinde ceza süresince durdurulacağı ve zorunlu bekleme süresinden düşürüleceği, memurların bu süre içerisinde yarışma sınav ve seçmelerine giremeyecekleri öngörülmüştür. Dosyanın incelenmesinden, Kafkas Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesinde yrd.doçent olarak görev yapan davacıya, daha önce ...Üniversitesinde görev yapmakta iken, eğitim fakültesi **dekanhgmca** 10.2.1994 günü 3

yıl süre îfe kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verildiği, cezanın kesinleştiği, ceza süresi bitmeden davacının 10.4.1996'da doçentlik bilim sınavına girmek için başvuruda bulunduğu, sınavla ilgili işlemlere başlamışken, davacının disiplin cezasının ayırdma varılması üzerine, doçentlik bilim sınavına girmesinin uygun olup/olmayacağına YÖK'den sorulduğu, YÖK Yüretme Kurulunun 22.4.1996 gün ve 16 sayılı kararı ile, davacının cezalı olduğu süre içerisinde anılan sınava girmesinin uygun olmadığına karar verdiği, Kafkas Üniversitesi Rektörlüğünce durumun ÜAK Başkanlığına iletilmesi üzerine de, 11.6.1996 gün ve 861 sayılı işlem ile davacının sınavının durdurulduğu anlaşılmıştır. Bu durumda 10.2.1994 tarihinde, 3 yıl süre ile kademe ilerlemesinin durdurulması cezası aldığı tartışmasız olan davacının, bu süre dolmadan Doçentlik Bilim Sınavına alınmasına ve sınava ilişkin işlemlerinin durdurulmasına ilişkin işlemlerde yasal düzenlemelere aykırılık bulunmamaktadır. Davacı vekili tarafından bilim sınavına girmenin, yönetmelikte belirtilen anlamda, yükselme ve atanma işlemi olmadığı öne sürülmekte ise de, 2S47 sayılı yasanın 25 inci maddesi uyarınca, doçentliğe atanmada profesörlerdeki gibi kadro koşulu aranmadığından bu sava itibar edilmemiştir. Açıklanan nedenlerle, yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine..."

KARARIN YORUMU: Karar, tek basma Disiplin Yönetmeliğinin 14 üncü maddesine dayandırılmış olsa idi, buna karşı çıkmanın olanağı bulunmamakta idi. Çünkü, anılan 14 üncü maddede, süre durdurma cezasının, hem akademik yükselme ve hem de atanması ile ilgili işlemlerin de durdurulacağı kuralı yer almaktadır. Belki burada tartışılması gereken, sınav hakkının kullanımının, görev nedeni ile alınan bir disiplin cezası ile ilişkilendirilmesidir. Doçentlik, Türkiye genelinde, katılma isteminde bulunanlar için açılan bir sınavdır. Bu sınava katılmak ve başarılı olmak, doçent olarak, bir kadroya atanma olanağını doğrudan vermemektedir. Danıştay, Yasanın 24 üncü maddesinde var olan "Doçentlik Sınavına Katılma" ile "Doçentliğe Atanmayı", birbirinden ayıran kuralı görmemiş, tam tersine, açık yasa hükmünü görmeyerek, doçentliğe atanmada kadro koşulunun aranmadığından söz ederek, red kararını, tam tersine varolan bu ayırımı görmeyerek, sanal bir hükme dayandırmıştır. Kararı, bu gerekçesi ile uygun bulunmanın olanağı yoktur. Bunun yamsıra, kamusal haklarından yoksun kılman kimselerin öğrenim haklarını kullanması, örneğin, yükseköğrenim sınavlarına katılması olanaklı iken, buna benzer bir bilim sınavına katılmanın, bir disiplin yönetmeliği hükmü ile yasaklamayı onaylamanın olanağı bulunmamaktadır. Çünkü, akademik san, görev yada kadro ile ilintili değildir.

ÖRNEK 71- Menderes Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü Muhasebe ve Finansman ABD Profesörlük kadrosuna atanma başvurusunda bulunan davacının istemi, AMÜ Yönetim Kurulu tarafından 14.1.1997 gün ve 136/1 sayılı kararı ile, reddedilir. Anlaşmazlığın taşındığı Aydın 2. İdare Mahkemesi, 18.3.1998 gün ve 154 sayılı kararı ile, dava konusu işlemi iptal eder. İptal gerekçesi şöyledir : "2547 Sayılı Yasanın 26 ncı madde-

si ve Öğretim Üyeliğine Yükseltme ve Atanma Yönetmeliğinin 17-20 nci maddelerinde profesörlüğe yükseltme ve atanma ile ilgili konuların düzenlendiği, dosyanın incelenmesinden, davacının duyuru üzerine boş kadroya atanma istemi ile davalı idareye baş vurduğu,...AMÜ Yönetim Kurulunca beş kişiden oluşan jürinin oluşturulduğu, dört jüri üyesinin davacının profesörlük kadrosuna atanması hakkında olumlu görüş sundukları, bir üyenin ise, davacının bilimsel ölçütlere sahip olduğunu, ancak AMÜ nin aradığı koşulları taşımadığını bildirmesi üzerine, AMÜ Yönetim Kurulunun öteki jüri üyelerinin olumlu raporlarını gözönüne almayarak, dava konusu işlemi yaptığı, ilgili yasal düzenlemelerde aranılan koşulları taşıyan davacının profesörlük kadrosuna atanması gerekirken, tersi yönde yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı, öte yandan, davalı idare tarafından, davacının yayınlarının uluslararası düzeyde orijinal yayınlar olmadığı, komisyon üyelerinin davacının yayınlarının uluslararası bilimselliği konusunda herhangi bir bildirimde bulunmadıkları, ayrıca, davacının AMÜ'de görev yapmakta iken, çeşitli disiplin cezaları aldığı ileri sürülmüş ise de; her birisi farklı üniversitelerden oluşturulduğu anlaşılan jüri üyelerinin davacının profesörlüğe yükseltilebileceğine ilişkin raporlarının 2547 sayılı yasanın, adayın uluslararası düzeyde orijinal yayınları bulunması koşulunu getiren 26 ncı maddesi kapsamında hazırlandığı, raporun olumlu verilmesi ile davacının çalışmalarının uluslararası düzeyde olduğunun kabulünün gerektiği gibi, davacının daha önce görev yaptığı üniversitede çeşitli nedenlerle disiplin cezası almış olmasının profesörlüğe atanmasına engel oluşturmayacağı..."

Rektörlük, kararı, davacının yasal düzenlemelerde öngörülen, profesörlüğe yükseltme ve atanmada bilimsel yönden aranacak koşulları taşımadığını öne sürerek, temyiz eder.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E:1998/4665, K.1998/3634 sayılı dosyada işlem gören davayı, 10.11.1998 günü sonuçlandırır ve kararı bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : "...Dosyanın incelenmesinden, doçent doktor olan davacının AMÜ'nde duyuru ile başvurması üzerine oluşturulan jüri tarafından yapılan incelemede, jüri üyelerinin de belirttikleri gibi, davacının profesörlük çalışması olarak sunduğu her üç çalışmanın da yayımlanmadığı, eserlerine göndermede bulunulduğunun belirlenmediği, tez yönetmediği, araştırma projesinin bulunmadığı, radyo ve tv konuşması yapmadığı, basında yazısı çıkmadığı, öte yandan davacının daha önce görev yaptığı AMÜ'nde bir takım olumsuz tutum ve davranışları nedeni ile, çok sayıda disiplin cezası aldığı, en sonunda da, 2547 sayılı yasanın 7/L maddesi uyarınca YÖK tarafından görev yerinin değiştirilerek Osmangazi Üniversitesi'ne atandığı anlaşılmıştır. Bu durumda, ilgili yasal düzenlemelerde öngörülen ilgili bilim alanında uygulamaya yönelik çalışmalar ve uluslararası düzeyde orijinal yayınlar yapma gibi, en temel koşulları taşıyıp taşımadığı tam olarak belirlenemeyen davacı hakkında davalı idarece yapılan işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır..."

KARARIN YORUMU : Profesörlüğe yükseltilme, 2547 Sayılı Yasanın 26/a maddesine göre, bir profesörlük kadrosuna atanma koşuluna bağlıdır. Profesörlük kadrosuna atanma ise, aynı maddenin b fıkrası tarafından düzenlenmiştir. Burada tartışılması gereken, profesörlüğe yükseltilme ve atanma konusunda görüşlerine jüri üyesi olarak başvurulmuş beş öğretim üyesinden dördünün, önce işlemin iptaline dayanak kılman ve ancak, idare mahkemesi kararının bozulmasına neden olan bilimsel yetersizliğin tam tersine rapor vermeleridir. Bu karar sonrasında, yapılması gereken, bu olumlu raporları veren 4 profesör hakkında, etik komisyonun harekete geçirilmesi ve bu kimselerin bu türden bir yargı kararı ile mahkum olucu bilimsel raporlarının(!) sorgulanması gerekirdi. Bu yapılmamış, asıl sorumlu olan jüri üyeleri, yaptıkları ile kalmışlardır. Bize göre, Danıştayın kararı, asıl bu jüri üyelerini mahkum etmektedir. Bu mahkumiyet ise, bilimsel/akademik sanların, nasıl sorumsuzca dağıtım konusu kılındığını, bir kez daha gözler önüne sermektedir.

ÖRNEK 72- ODTÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığında uzman olarak görev yapan davacı, 4048 Sayılı Yasanın 4 üncü maddesi ile 2914 Sayılı Yasaya eklenen Ek 1 madde uyarınca, eğitim-öğretim ödeneğinin ödenmesi istemi ile başvuruda bulunur. İsteminin, kapalı(zımman) reddedilmesi üzerine, anlaşmazlığı idari yargıya taşır. Ankara 3. İdare Mahkemesi, 09.10.1996 gün ve 1063 sayılı kararı ile, davayı reddeder. Kararın gerekçesi; öğretim elemanlığı görevini eylemli olarak yürütenlere eğitim/öğretim ödeneğinin verilebileceğidir.

İdare Mahkemesi kararı, Danıştay'a taşınır .Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1997/256, K.1999/5509 sayılı dosyada işlem gören davayı, 26.10.1999 günü sonuçlandırır ve Ankara 3. İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir : "...2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasına 4048 sayılı Yasa ile eklenen Ek 1 inci maddede; yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim elemanlarından eylemli olarak öğretim elemanlığı görevini yürütenlere;, en yüksek devlet memuru aylığı tutarının(ek gösterge içinde) onikide biri, her ay aylıklarla birlikte eğitim/öğretim ödeneği olarak ödenir" hükmüne yer verilmiş, 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 3 üncü maddesinde ise, uzmanlar öğretim elemanları içinde sayılmıştır. Dosyanın incelenmesinden, 2547 Sayılı Yasanın 33/b maddesi uyarınca ODTÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanlığında uzman olarak görev yapan davacının, 4048 Sayılı Yasa uyarınca eğitim/öğretim ödeneği isteminin zımman reddedilmesine ilişkin işlemin iptali istemi ile açtığı davada, idare mahkemesince davacının eğitim/öğretim çalışmasına eylemli olarak katılmadığı gerekçesi ile, davanın reddine hükmedildiği anlaşılmakta ise de, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Yasasına 4048 Sayılı Yasa ile eklenen Ek 1 inci maddede, ders vermekle görevli öğretim elemanı ile ders verme yükümlülüğü bulunmayan öğretim elemanı ayırımına gidilmemiş olduğundan, 2547 Sayılı Yasanın 33/b maddesinde belirtilen uzmanlık görevini eylemli olarak yürüten davacının eğitim/öğretim ödeneğinden yararlandırılması gerekmektedir..."

ÖRNEK 73-...Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakoloji ABD'nda araştırma görevlisi olan ve 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesi uyarınca yurtdışına gönderilen davacı, zorunlu hizmetinin başka bir üniversiteye aktarılmasına ilişkin istemde bulunur. YÖK Başkanlığı, 23.9.1996 gün ve 9147-19038 sayılı işlem ile bu istemi reddeder. Davacı, dava konusu işlemle Moleküler Farmakoloji gibi tıp bilimleri yönünden yararlı ve kazançlı bir alanda görev yapmasının engellendiği, YÖK'nun zorunlu hizmet devrine izin verme yada vermeme yetkisi bulunmadığı savları ile Danıştay'a başvurur.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1996/5393 ve K:1999/2825 sayılı dosyada işlem gören davayı, 6.5.1999'da sonuçlandırır ve davayı reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: " ...2547 Sayılı Yasanın, YÖK'nun Görevleri başlıklı 7 nci maddesinde, yükseköğretim kurumlarının bu yasada belirlenen amaç, erek ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim/öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının gereksinim duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun süreli planlar hazırlamak, üniversitelere ayrılan kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak, yükseköğretim kurumları arasında bu yasada belirlenen amaç, ilke ve erekler doğrultusunda birleştirici, bütünleştirici, sürekli ve uyumlu ve geliştirici işbirliği ve eşgüdümünü sağlamak YÖK'nun görevleri arasında sayılmıştır. 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesinde; lisansüstü eğitim/öğretim için yurt dışına gönderilecek araştırma görevlileri üe ilk kez bu amaçla bu göreve atanacaklarda aranacak nitelikler ve öteki hususların YÖK'nca belirleneceği...lisansüstü eğitim/öğretim için yurt dışına gönderilen araştırma görevlilerinin kadrolarında bırakılacağı hükmü yer almış, 35 inci maddesinde de; yurtiçi yada yurtdışında yetiştirilen öğretim elemanlarının genel hükümlere göre, bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında zorunlu hizmetlerini yerine getirmek zorunda oldukları hükme bağlanmıştır. 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Hakkındaki 41 Sayılı KHK'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Yasaya 3837 Sayılı Yasa ile eklenen Geçici 24 üncü maddesinde de, bu yasa ile, yeni üniversiteler ve ileri teknoloji enstitüsü ile bu yasanın yayımından önce kurulmuş bulunan üniversitelerinin öğretim elemanlarının yetiştirilmesi amacı ile; MEB'nin eşgüdümünde, Maliye Bakanlığı, DPT, Devlet Personel Başkanlığı ve YÖK temsilcilerinden oluşacak bir komisyonda 2000 yılına kadar uygulanacak bir program hazırlanacağı, bu program çerçevesinde, her yıl üniversitelerden YÖK'nca belirlenecek oranda öğretim elemanının MEB'nin onayı ile yurtdışına gönderileceği kuralı yer almaktadır. Dosyanın incelenmesinden, ...Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakoloji ABD'nda araştırma görevlisi olan davacının, 2547 Sayılı Yasanın 33 üncü maddesi uyarınca, burslu olarak ABD'ne gönderildiği, eğitimini tamamlayıp yurda döndükten sonra ilgilinin zorunlu hizmetinin devredilmesi ile...Üniversitesine atanmasına ilişkin önerinin davalı idarece reddedildiği anlaşılmaktadır. Yukarıda anılan mevzuat hükümlerine göre, yükseköğretim amaçlarına uygun olarak, üni-

versitelere ayrılan kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasının sağlanması için, yeni kurulmuş ve gelişmekte olan üniversitelerin akademik personel gereksiniminin-gözönünde tutulması gerektiği açıktır. Bu durumda, dava konusu işlemlerde hukuka aykırılık bulunmamaktadır..."

IV. DERS VE SINAV DÜZENLEMELERİNDEN KAYNAKLANAN ANLAŞMAZLIKLAR :

2547 Sayılı Yasanın 43/a maddesinde; Yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve gereksinimlerine göre yapılan eğitim-öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esaslar her üniversitece hazırlanacak öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtilir." hükmü bulunmaktadır. Bu görevin Senato'ya özgü olduğu ise, 14/b-(3) numaralı bendinde yer almıştır. Bazı anlaşmazlıklar bu yetkinin kullanılmasından kaynaklanmaktadır.

ÖRNEK 1 - Ankara Üniversitesi Senatosu, Dil ,Tarih ve Coğrafya Fakültesi Kayıt.Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 2/5 maddesinde bir değişiklik yaparak, dersi veren öğretim üyesinin zorunlu bir nedenle sınavı yapamaması yada herhangi bir nedenle yapmaması durumunda sınavın nasıl yapılacağını düzenler. Örtük öğrencilerin sınava alınmasına karşı direnen bir öğretim üyesini(Prof.Dr. Nejat Kaymaz) bertaraf etmek ve bu direnişi kırarak, örtük öğrencileri sınava alabilecek bir öğretim elemanına, sınav yapma yetkisini aktarmayı amaçlayan bu değişiklik, ilgili öğretim üyesi tarafından İdare Mahkemesine taşınır. Ankara 8. İdare Mahkemesi, 28.04.1992 günlü 433 sayılı kararı ile, "düzenleyici işlem ile önceden nesnel bir kural olarak yönetmelikte belirlenmesinde yasaya aykırılık bulunmadığı, bu kuralın kötüye kullanılabilmesi varsayımını kabul etmenin, idarenin işlemlerinin hukuka uygunluk karinesi taşınmaları nedeni ile, mümkün olmadığı, uygulamada dava konusu düzenlemeye dayanılarak hukuka uygun olmayan işlemlerin yapılması durumunda, söz konusu işlemlerin her zaman idari davaya konu kılınabileceği gerekçesi ile, dava konusu yönetmelik hükmünde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesi ile davayı reddeder.

Davacı, kararı, uygulamada hukuka aykırı işlemlerin gerçekleştirilmesine ortam hazırladığını ileri sürerek, konuyu Danıştay'a taşır. Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1992/3429 ve K: 1993/4314 sayılı dosyada işlem gören davayı, 21.12.1993 günü sonlandırılarak, Ankara 8. İdare Mahkemesi kararını bozar. Kararın gerekçesi şöyledir: "... Dava konusu işlem ile Yönetmeliğin 10 maddesi değiştirilmiş ve "Sınavlar dersi veren öğretim üyesi yada görevlisi tarafından yapılır. Dekanlıkça gerek görülen durumlarda Fakülte Yönetim Kurulu, sınavın bir başka öğretim üyesi yada öğretim görevlisi tarafından yapılmasına karar verebilir" kuralı getirilmiş-

tır. Anılan yönetmelik değişikliğinde bir dersin sınavının öncelikle dersi veren öğretim üyesi yada görevlisi tarafından yapılacağı belirtildikten sonra, Dekanlıkça, gerek görülen durumlarda Fakülte Yönetim Kurulunun, sınavın bir başka öğretim üyesi yada görevlisi tarafından yapılmasına karar vereceği yolundaki düzenleme getirilerek bu konuda Dekanlığa geniş bir yetki verilmiştir. Bir sınavın dersi veren öğretim üyesinden başkası tarafından yapılması dekanlıkça uygun görüldüğü zamanlarda değil, ancak zorunlu durumlarda olabilir. Bu zorunluluk durumları da, öğretim üyesinin sınavı yapmasını engelleyen hastalık, seyahat, ölüm, emeklilik vb. durumlardır. Uygulamada ortaya çıkan zorunlu nedenlerden ötürü sınavın ancak başka bir öğretim üyesi (yada görevlisi) tarafından yapılması olasıdır. Bu durumda dersi veren öğretim üyesinin geçerli ve Fakülte Yönetim Kurulunca kabul edilebilir bir özürünün varlığı durumunda, sınavların bir başkası tarafından yapılmasına olanak tanıyan düzenleme getirilebilir. Asıl öğretim üyesinin hiçbir özürü bulunmaksızın Dekanlıkça gerek görülen durumlarda, sınavın bir başkası tarafından yapılmasına olanak tanıyan düzenleme,, işin doğasına, kamu hizmetinin gereklerine, eğitim ve öğretim ilkelerine aykırılık oluşturur. Ters durumda "Dekanlıkça gerek görülen durumlarda" biçimindeki düzenleme ile Dekanlığa çok geniş ve belirsiz bir takdir yetkisi verilmiş olur ki, gerek görülen durumun yargı yerlerince saptanması ve denetlenmesi mümkün olamaz. Böylece, açıkça hukuka aykırılık oluşturan düzenleyici işlemin iptali istemi ile açılan davayı reddeden İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık görülmemiştir. "

V. YÜKSEKÖĞRETİM KURULUNUN YETKİLERİ, YÖNETMELİKLERİN DÜZENLENMESİ VE YÜRÜRLÜK KAZANMASI İLE DENETLEME/ SORUŞTURMA YETKİSİNDE KAYNAKLANAN ANLAŞMAZLIKLAR :

Yasa, KHK, Tüzük ve Yönetmeliklerin Hazırlanmasında Uyulacak Esaslar ve Şekil Kuralları Hakkında Yönetmelik, 16.10.1991 gün ve 21023 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Anılan Yönetmelik, 3056 Sayılı Yasaya dayalı olarak; yasa, KHK, tüzük ve yönetmelik taslaklarının hazırlanmasında uyulacak esaslar ile biçim koşullarını belirleyerek, mevzuatın belirli bir sistem içerisinde hazırlanmasını ve düzenlemesini sağlamak amacıyla taşımaktadır. Konumuz Üniversite organları olduğundan ve bu organların yalnızca yönetmelik yapma hakkı bulunduğu gözlemlerimiz ve irdellemelerimiz, yalnızca yönetmelik ile sınırlı olacaktır.

Anılan Yönetmelik, yönetmelik taslaklarının hazırlanmasında gözönünde tutulması gereken noktaları şu biçimde sıralamaktadır:

- Toplumsal ve kültürel yararı,

- Ekonomik etkisi,
- Devlete ve kişilere getireceği yükümlülükleri,
- Kırtasiyeciliği ve bürokrasiyi azaltıcı niteliği olması,
- Üst mevzuata uygunluğu,
- Uluslar arası anlaşma ve sözleşmelere uygunluğu,
- En uygun ve etkili mevzuat, seçenekleri. Benzerleri.

YÖK ve Üniversiteler, öncelikle Yönetmelik düzenlemelerinde bu kuralları fazla önemsememekte ve hatta yürütücüsünün Başbakanlık olduğu bu Yönetmelikten bilgi sahibi bile oldukları izlenimini verecek bir davranış sergilememektedirler. Yönetmeliklerin Anayasaya ve yasaya aykırılık taşıması, aynı yönetmelik içinde yer alan hükümlerin bir-biri ile çatışması, kırtasiyeciliği ve bürokrasiyi içinden çıkılmaz biçime büründürmesi, sıklıkla rastlanan olgulardır. Bunlardan, yalnızca iki örnek vermekle yetineceğiz.

2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesi, yükseköğretim kurumlarında "disiplin ve ceza işlerini" düzenlemektedir. Maddenin (b) fıkrası, "öğretim elemanları, memur ve öteki personelin disiplin işlemleri, disiplin amirlerinin yetkiler, devlet memurlarına uygulanan usul ve esaslara göre YÖK'nca düzenlenir" hükmüne taşımakta ve Yasanın 65 inci maddesinde Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikler arasında, 9 uncu sırada, "Öğretim Elemanları, Memur ve Diğer Personelin Disiplin İşlemleri, Disiplin Amirlerinin Yetkileri ve Disiplin Kurullarının Teşkili ve Çalışması İle İlgili Hususlar" yer almaktadır. Yasa, hem 53/b ve hem de 65/9 maddelerinde düzenlenecek Disiplin Yönetmeliğinin kapsamını "öğretim elemanları, memur ve öteki personeli" olarak tanımlayarak, sınırlamasına karşın, 27.10.1982 gün ve 17851 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Disiplin Yönetmeliği, daha başlığı ile yasaya aykırılık taşımaktadır. Yönetmelik, yasada varolmayan "Yükseköğretim Kurumları Yönetici"lerini de, Yönetmeliğin adına ekleyerek, kapsam içine almıştır. Aykırılık bununla da kalmamış, yükseköğretim üst kuruluşları (YÖK, Üniversitelerarası Kurul, Yükseköğretim Denetleme Kurulu) yönetici ve memurları ile öteki personeli de kapsam içine almış ve onlar için de uygulanır biçime büründürülmüştür. 2547 Sayılı Yasanın Tanımları düzenleyen 3 üncü maddesinin (c) fıkrası »yükseköğretim kurumlarını; üniversiteler ile ileri teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar »konservatuvarlar, meslek yüksekokulları ile uygulama ve araştırma merkezleri olarak sıralamaktadır. Yasanın 53/b ile 65/9 uncu maddesine göre, Disiplin Yönetmeliği, öğretim elemanları, memur ve öteki personeli, Disiplin Yönetmeliğinin başlığına göre de, bunların yanı sıra, yükseköğretim kurumları yöneticilerini kapsamı gerekirken, Yönetmelik ile, yükseköğretim üst kuruluşları da kapsama alınmamıştır. Böylece örneğin YÖK Başkanı, Cumhurbaşkanı tarafından doğrudan atanan, Bakanlar Kurulu ve Üniversitelerarası Kurulca seçilen ve atanan, Yüksek Yargı Organları tarafından belirlenerek atanan yüksek yargıçların disiplin amiri olup çıkmıştır.

Yine 53 üncü maddenin (a) fıkrası, YÖK Başkanını, Yükseköğretim Kurulu ile üniversite rektörlerinin disiplin amiri olarak tanımlarken, Disiplin Yönetmeliğinin 17 nci maddesi YÖK Başkanını, üst kuruluşlar ile bütün yükseköğretim kurumlarının disiplin amiri kılmaktadır. Yani YÖK Başkanı, rektöründen, araştırma görevli sine, memurundan, yardımcı hizmetlisine ve sözleşmeli personele kadar herkesin disiplin amirliğine yükseltilmektedir.

2547 Sayılı Yasanın 7 nci maddesi "Yükseköğretim Kurulunun Görevleri" ni düzenlemektedir. Bu maddenin (1) fıkrası, YÖK'na "rektörlerin disiplin işlemlerini koğuş-turmak ve karara bağlamak" görevini vermiştir. Disiplin Yönetmeliği ise, YÖK Başkanını hem atamaya yetkili amir ve hem de disiplin amiri konumuna yükseltmiştir. Yasanın 53/ a maddesinde "disiplin kurulu" olarak üniversite ve bağlı birimlerin yönetim kurullarını işaret ederken, Disiplin Yönetmeliğinde "Yüksek Disiplin Kurulu" diye bir kurul yaratılmıştır. Yasa dışılık bununla da kalmamış, "Yüksek Disiplin Kurulu" ikiye ayrılmış, Yükseköğretim Yürütme Kurulu ile YÖK Genel Kurulu, iki ayrı "Yüksek Disiplin Kurulu" olarak görev yapar konuma getirilmiştir .Genel Kurul tarafından yürütülecek Yüksek Disiplin Kurulu'na "YÖK üyelerinin, rektörlerin ve dekan-ların disiplin işlerini yürütme görevi" verilirken, Yürütme Kurulu tarafından üstlenilecek "Yüksek Disiplin Kurulu" payına, Yönetmeliğe baktığımızda, ötekiler düşmektedir. Oysa ki 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesine göre YÖK, yalnızca rektörlerin disiplin işlemlerini koğuş-turmak ve karara bağlamak ile görevlidir. Yükseköğretim Kurulu'nu düzenleyen 6 nci maddenin c fıkrası YÖK Genel Kurulunun devredilmeyecek görevleri arasında, "denetleme görevini" sayarken, Yönetmelik ile denetim yetkisinin bir bölümü, yasaya aykırı olarak, YÖK Yürütme Kurulu'na aktarılmış olmaktadır. YÖK Başkanı, 6/c maddesi gereğince, yasa ve yönetmelik hükümleri ile .Yükseköğretim Genel Kurulu ve Yürütme Kurulu kararlarının uygulanmasından sorumlu iken, yönetmelik ile, kendisini yetki ile donatmış bulunmakta ve tek başına "yürütme organı ve disiplin organı " işlevi üstlenmektedir.

Şimdi de gelelim, Disiplin Yönetmeliği içindeki çelişki ve karmaşaya: Disiplin Yönetmeliğinin 17 nci maddesi, disiplin suçunu soruşturma yetkisini, sıralı disiplin amirlerine vermişken, yükseköğretim kurumları (üniversite ve bağlı birimleri) için sıralı disiplin amiri konumunda olmayan YÖK Başkanı, yükseköğretim üst kuruluşları ile bütün yükseköğretim kurumlarının disiplin amirliğine terfi ettirilmiştir. Yani, YÖK Başkanı, bir meslek yüksek okulundaki yardımcı hizmetli hakkında, bilgi sahibi olduğu disiplin suçundan ötürü soruşturmayı ya kendisi yada soruşturmacı eliyle yürütebilecektir. Yasaya aykırılık bununla da kalmamakta, Yönetmeliğin 18 nci maddesi ile doruğa çıkmaktadır. 2547 Sayılı Yasanın 7/1 maddesi, rektörlerin disiplin işlemlerini koğuş-turmak ve karara bağlamak görevini YÖK'na vermiştir. Yönetmeliğin 18 nci maddesi ise, rektörler hakkında soruşturma açılması kararını YÖK Başkanına bırakmakta, soruşturmayı ise, Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerine terketmektedir. Rektörler hakkında

uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları ise, YÖK Başkanı tarafından verilirken, öteki cezalar ise, lütfedilip Yüksek Disiplin Kurulu'na bırakılmaktadır. Yani YÖK Başkanı, atamalarında söz ve karar sahibi bulunmadığı sıralı disiplin amiri olmadığı rektörlere, doğrudan disiplin soruşturması açarak, uyarma, kınama, aylıktan kesme cezalarını verebilecektir.

Anayasanın 130 uncu maddesi, "üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanlarının, Yükseköğretim Kurulunun yada üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca, her ne suretle olursa olsun, görevlerinden uzaklaştırılmaz" buyruğunu getirmiş olmasına karşın; yönetmelik hükümleri ile atamaya yetkili amirler, Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri ve Yükseköğretim Yürütme Kuruluna "görevden uzaklaştırma cezası" verme yetkisi tanınabilmektedir.(Disiplin Yönetmeliği Md.27) 2547 Sayılı Yasa rektörler hakkında disiplin işlemlerini koğuşturmak ve karara bağlamak görevini Yükseköğretim Kurulu'na verirken, Yönetmeliğin 18 inci maddesi ile; uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezası ve bu cezalar için gerekli soruşturma yapma yetkisi, doğrudan YÖK Başkanına bırakılırken ve öteki cezaların Yüksek Disiplin Kurulu görev alanına girdiği kabul edilirken, Disiplin Yönetmeliğinin 27 nci maddesi ile de, rektörlerim görevden uzaklaştırılması "YÖK Yürütme Kurulu" na ihale edilmektedir.

YÖK Başkanı, kendisi tarafından yürütülen Disiplin Yönetmeliği tarafından, Anayasa ve yasaya aykırı biçimde,tüm yükseköğretim sisteminin disiplin amiri olarak yetkilendirilmiş bulunduğundan, her türden disiplin soruşturması yapmaya/yaptırmaya ve uyarma,kınama ve aylıktan kesme cezalarını doğrudan verebilir konumdadır. Kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ise, dekanlar için, disiplin amirinin önerisi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu(YÖK Genel Kurulu mu, YÖK Yürütme Kurulu mu belirtilmemiş) kararı ile verilmektedir. Görevinden çekilmiş sayma ve yönetim görevinden ayırma cezaları, Disiplin Kurulu karar alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler tarafından, dekanlar için bu cezalar, disiplin amirinin(rektör mü, YÖK Başkanı mı belirtilmemiş), Yüksek Disiplin Kurulu(YÖK Genel Kurulu mu, YÖK Yürütme Kurulu mu belirtilmemiş) kararı ile verilebilmektedir. Üniversite öğretim mesleğinden yada kamu görevinden çıkarma cezası, disiplin amirlerinin bu yoldaki isteği üzerine, Yüksek Disiplin Kurulu(YÖK Genel Kurulu mu, YÖK Yürütme Kurulu mu belirtilmemiş) kararı ile verilebilmektedir.

2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesi, Disiplin Kurulları olarak, yalnızca üniversite ve bağlı birimlerin yönetim kurullarını tanımlamakta, Yüksek Disiplin Kurulu benzeri bir organa yer vermemektedir. YÖK'na verilen görevler arasında, üniversite öğretim elemanları ile çalışanları denetlemek yer almamakta ve disiplin işlemleri ile yetkilendirilmesi, yalnızca rektörler ile sınırlandırılmış bulunmaktadır. YÖK'na bağlı bir kuruluş olan YÖK Denetleme Kurulu ise; kurumları, YÖK tarafından hazırlanacak esaslara göre ve onun adına gözetmek, 53 üncü medde gereğince Yükseköğretim Kurulu üyeleri ve

rektörler hakkında, YÖK Başkanınca istenen soruşturmaları yapmak ve YÖK tarafından,2547 Sayılı Yasaya göre verilecek öteki görevleri yapmak olarak sıralanmıştır. Görüldüğü gibi, bu görevler arasında, öğretim elemanlarını, dekanları, müdürleri, üniversite çalışanlarını denetlemek, haklarında disiplin soruşturması yürütmek, görevden uzaklaştırma benzeri yetkileri bulunmamaktadır.

Disiplin cezalarına itiraz da, yine tartışma yaratır bir biçimde düzenlenmiş bulunmaktadır. Yönetmeliğin 47 nci maddesine göre, disiplin cezalarına itiraz; " bir üst disiplin amirine yada disiplin kurullarına yapılabilir" denmektedir. Üst disiplin amirinin fakülteler ve rektörlüğe bağlı yüksekokullar ile öteki birimler için rektör mü, fakülteye bağlı yüksekokullar ve öteki birimler için dekan mı olduğu yada hepsinin üzerinde YÖK Başkanı mı belirtilmemiştir. Üst disiplin kurullarının da, ne olduğu, fakülte ve rektörlüğe bağlı birimler için Üniversite Yönetim Kurulu mu, fakülteye bağlı yüksekokullar ve birimler için Fakülte Yönetim Kurulu mu yoksa hepsinin üzerinde YÖK Yüksek Disiplin Kurulu mu olduğu açıklık gerektiren düzenlemelerdir.

Örneklediğimiz düzenlemeler, Yönetmelik yapımında yükseköğretim kurul ve kurumlarının özenli davranmadıklarını, amaca ve güne göre hükümler yaratıldığını ortaya koymaktadır. Bu nedenle,"Kanun,KHK, Tüzük ve Yönetmeliklerin Hazırlanmasında Uyulacak Esaslar ve Şekil Kuralları Halckmda Yönetmelik" hükümlerine özen gösterilmeli ve bu konularda duyarlı olunmalıdır.

ÖRNEK 1 - Yükseköğretim Kurumlarınca hazırlanan Yönetmeliklerin Resmi Gazete'de yayımlanmadan önce Başbakanlık tarafından Anayasaya, yasaya, hukuka ve idari yargı içtihatlarına uygunluk yönünden incelenerek, aykırılıkların açıkça saptanması durumunda,yeniden incelenmesinin istenmesine, bu kurumların bilimsel özerkliğinin engel oluşturup oluşturmayacağı, ayrıca, bu yönetmeliklerin özerkliğe sahip yükseköğretim kurumlarınca hazırlanmış olması nedeni ile Resmi Gazete'de yayımlanması zorunluluğu olup olmadığı konusunda oluşan duraksamanın giderilmesi için Danıştay Birinci Dairesi'nden görüş istenilir.

Danıştay Birinci Dairesi, İdari İşler Kurulu'nun 08.03.1988 gün ve E:1988/8, K: 1988/12 sayılı kararı ile onanan, E: 1988/283, K:1988/327 sayılı dosyada işlem gören bu istemi, 21.11.1988'de karara bağlar ve "yükseköğretim kurumlarınca hazırlanmış olan yönetmeliklerin Resmi Gazete'de yayımlanmadan önce Başbakanlık tarafından mevzuata ve idari yargı içtihatlarına uygunluk yönünden incelenerek aykırılıkların saptanılması durumunda yeniden incelenmesinin istenmesi söz konusu olamayacağından, bu kurumlarca hazırlanan yönetmeliklerin, Resmi Gazete'de, üniversitelerin yetkili kurullarınca düzenlenen biçimde aynen yayımlanmasının zorunlu olduğu" yolunda görüş bildirir. Görüşün gerekçesi şöyledir:

"T.C. Anayasasının 124. MaddesindeJBaşbakanlığın, bakanlıkların ve kamu tüzel kişi-

lerinin kendi görev alanlarını ilgilendiren yasaların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak koşulu ile yönetmelikler çıkarabilecekleri; 130. Maddesinde, çağdaş-egitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde ulusun ve ülkenin gereksinimlerine uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile orta öğretime dayalı, çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere, çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip yükseköğretim kurumlarının devlet tarafından yasa ile kurulacağı ve yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile, işleyişlerinin ve bunların seçimlerinin, görev, yetki ve sorumluluklarının, üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usullerinin, öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve öteki kurumlarla ilişkilerinin, öğretim düzeyleri ve sürelerinin, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçların, Devletin yapacağı yardımlarla ilgili ilkelerin, disiplin ve ceza işlerinin, mali işlerinin, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşulların, üniversitelerarası gereksinimlere göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesinin, öğrenimin ve öğretimin özgürlük ve güvence içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesinin, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı mali kaynakların kullanılmasının yasa ile düzenleneceği, 131 inci maddesinde de .yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek,yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma çalışmalarını yönlendirmek, bu kurumların yasada belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere ayrılan kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için, palanlama yapmak amacı ile Yükseköğretim Kurulu kurulacağı ve bu kurulun örgütünün,görevlerinin, yetkilerinin, sorumluluk ve çalışma esaslarının yasa ile düzenleneceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının Yönetmelikler başlıklı 65 inci maddesinde ise, " a.Aşağıdaki hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir:" ve "b. Aşağıdaki hususlar Üniversitelerarası Kurul tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir" denilerek, yönetmelik düzenlemesine konu kılınabilecek alanlar sıralanmaktadır.

Yukarıda açıklanan hükümlerden de anlaşılacağı üzere, bilimsel özerkliğe sahip kamu tüzel kişileri olarak, Devlet eliyle ve yasa ile kurulmuş ve Devletin gözetim ve denetimi altında, kendi organları ile yönetilmesi ilke olarak kabul edilmiş yükseköğretim kurumlarının yönetmelik çıkarma yetkisinin Başbakanlıkça denetleneceği yolunda bir hükme yer verilmemiştir.

3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında KHK nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Yasanm(10.10.1984 günlü) 2 nci maddesinde Başbakanlığın görevleri sayılmış ve maddenin c bendinde, yasa, KHK, tüzük, yönetmelik ve karar önerilerinin Anayasaya ve öteki mevzuata uygunluğunu incelemek biçiminde bir hükme yer verilmiştir. Ancak,

genel olarak sayılan bu görevlerin kapsamı ve hangi biçimde yapılacağı konusu, yasanın ilerdeki maddelerinde açıklanmıştır. Nitekim 8 inci maddede, Bakanlıklarca hazırlanan yasa,KHK,tüzük,yönetmelik ve Bakanlar Kurulu Kararlarına ilişkin tasarıların Anayasa, yasalara,genel hukuk kurallarına, kalkınma plan ve programları ile Hükümet Programına uygunluğu açısından incelemek, Bakanlar Kurulunda görüşülecek duruma getirmek Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında sayılarak, Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe giren yönetmeliklerin incelenebileceği yolunda açık hüküm getirilmiştir.

Aynı yasanın Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'nün görevlerini belirleyen 10 uncu maddesinin f bendinde yer alan "Makamca verilen benzeri görevleri yapmak" biçimindeki hükmünün de Başbakanlığın yetki alanına giren ve görevleri arasında bulunan bir konunun, anılan Genel Müdürlüğe görev olarak verilebilmesinden öte bir anlam ve amacı bulunmamaktadır.

Özerk bir kamu kuruluşu olan yükseköğretim kurumlarının Anayasanın 124. ve Yükseköğretim Yasasının 65. maddesinden aldığı yetki ile hazırlayıp,yayınlanmak üzere Başbakanlığa gönderdikleri yönetmelik metinleri, başka bir makamın incelemesine yada onayına tabi olmadan Resmi Gazete'de yayımlanması ve böylece yürürlüğünün sağlanması gereken metinlerdir. Bu durumda, Yükseköğretim Kurumlarınca hazırlanmış olan Yönetmeliklerin RG de yayımlanmadan önce Başbakanlık tarafından Anayasa,y asaya,hukuka ve idari yargı içtihatlarına uygunluk yönünden incelenerek, aykırılıklarının saptanması durumunda, yeniden incelenmesinin istenmesi söz konusu olmayacağından, bu kurumlarca hazırlanan yönetmeliklerin, RG de, üniversitelerin yetkili kurumlarınca düzenlenen biçimde aynen yayımlanmasının zorunlu bulunduğu sonucuna varıldı."

KARARIN YORUMU: Yukarıdaki görüş, özerk ve demokratik üniversiteden yana olan herkesin katılacağı ve yürekte destekleyeceği özellikler taşımaktadır. Ancak, özerklik, öz erkine sahip olmak bir gelişmişlik göstergesidir. Bu özelliği kazanamamış, düzenleme alanının Anayasa,yasa ve hukukun temel ilkelerine ve yerleşik hukuksal içtihatlarla bağlı olması gerektiği düşüncesine erişememiş kurum ve kurullar elinde, özerklik keyfilik ve baskının aracına dönüşmektedir. Çoğu Üniversite yönetimi, yönetmelik düzenlemesi konusundaki kuralları bilebilmekten bile uzak olup, karşılaştıkları her soruna, günün konjonktürüne uyarak, esastan yoksun çözümler, düzenlemeler getirmekte ve çoğu kez bu düzenlemeler ve uygulamalar yargı tarafından mahkum edilmektedir. Tek başına, Disiplin Yönetmeliği bile, bu keyfilığe örnek olarak sunulabilir.

Düzenlemenin ötesinde, uygulama ise, ne Anayasaya,yasalara ve yönetmeliklere uygunluk taşımamaktadır. Örnek vermemiz gerekirse; TÜMÖD, 29.03.2001 günlü bir yazı ile, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'na başvuruda bulunarak, YÖK'nun kimi uygulamalarını eleştirir ve bir kısım yükseköğretim kurumlarındaki uygulamalar konu-

sunda suç duyurusunda bulunur. Yapılması gereken, 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesi gereği, anılan Rektörler hakkında disiplin soruşturmasını başlatmaktır. YÖK Başkanlığı, bunu yapma yerine, suç duyurusunu ilgili rektörlerden, yakını ve siyasal yandaş olduğu yolunda söylentilerin yaygınlık kazandığı Gazi Üniversitesi Rektörüne gönderir. Gazi Üniversite Rektörü, kendisi ile ilgili suç duyurusunun altındaki TUMÖD Başkanvekili hakkında suç duyurusunda bulunur. YÖK Başkanlığı, bu istemi ciddiye alarak, Dernekler Yasası gereğince çalışan ve özel tüzel kişiliğe sahip TUMÖD Başkanvekili hakkında soruşturma yapılması istemi ile, Yükseköğretim Denetleme Kurulu'na görev verir. Oysa ki, ne 2547 ve ne de Disiplin Yönetmeliğinde, özel tüzel kişiliklerin eylem ve işlemlerini kovuşturma, soruşturma görevi YÖK'na verilmiştir. Baştan sona yasa dışılık, hukuk dışılık taşıyan bu uygulama, üzülererek belirtmek gerekir ki, ciddiye alınır ve soruşturma yürütülür. Soruşturmanın sonucunun ne olacağı, şu sıralar belli olmamakla birlikte, bu noktada, TUMÖD Genel Yazmanı sanını taşıyan bu yapının sahibinin YÖK Başkanlığına yazdığı ,01.11.2001 gün vce 01/35 sayılı yazıyı buraya almakta yarar bulunmaktadır:

"YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI

İlgi: 1. 29.03.2001 gün ve 2001/42 sayılı yazımız.

2. Yükseköğretim Denetleme Kurulu başlıklı ve Sayın Prof.Dr.Ahmet Çakır imzalı, 01.10.2001 gün ve YDK 03.2001-28 sayılı yazı.

3. Başkanlığımızın 19.10.2001 günlü ve 01/34 sayılı yazısı.

1. Yükseköğretim Denetleme Kurulu başlıklı ve Sayın Prof.Dr.Ahmet Çakır imzalı, Prof.Dr.Mustafa Altıntaş'a yönelik olan 24.10.2001 gün ve YDK 03.2001.31 sayılı yazı.

İlgi 1 'de belirtilen yazımız ile, Fatih Üniversitesi ile Dumlupınar Üniversitesi İİBF Dekanı hakkında Başkanlığınız tarafından yürütülen işlemler ile ilgili değerlendirmelerimizi aktarmış ve çifte standart izlenimi veren ve siyasal ortama bağlı olarak değişiklik gösteren bu işlemlerde bir örneklige yönelmenin gerekliliğine işaret ederek, Başkanlığımıza iletilen kimi örnekleri sunmuş ve somutlaştırdığımız kimi olaylar hakkında gereken incelemenin yapılarak, sonucundan tarafımıza da bilgi verilmesini istemiştik.

Başvurumuzun sonucunu beklerken, ilgi 1 'deki yazımızın imza sahibi olan Başkan Vekilimiz Prof.Dr.Atila Bozkurt, YDK Üyesi Prof.Dr.Ahmet Çakır tarafından çağrılarak, hakkında soruşturma açıldığı kendisine bildirilerek, yazı hakkında bilgi istenmiş ve kendisinin, bu nedenle, disiplin cezasına konu kılınabileceği tehdidinde bulunulmuştur. Yasa ve hukuk dışı bu gelişmeler olurken, arkasından, ilgi 2'de belirtilen yazı, Başkanlığımıza iletilmiştir.

İlgi 2'de belirtilen yazıda; Başkanlığımız tarafından gönderilen yazının, yazımızda ör-

neklendirilen kimi kurumlardan, yalnızca Gazi Üniversitesi Rektörlüğüne ileildiği(Bilkent.KaraelmasJDumlupmar Üniversitesi Rektörlüklerinden de söz edilmesine karşın), GÜ Rektörlüğünün yazımızdaki savlan "iftira,hakaret ve kişilik haklarına müdahale" olarak niteleyerek, imza sahibi Prof.Dr. Bozkurt hakkında suç duyurusunda bulunulduğu ve bunun üzerine Başkan Vekilimiz Prof.Bozkurt hakkında disiplin soruşturması açılarak, bu konuda Prof.Dr .Ahmet Çakır'ın görevlendirildiğini öğrenmiş bulunmaktayız.

Sayın Prof.Dr.Ahmet Çakır, açılan soruşturma nedeni ile, Başkanlığımızdan, 29.03.2001 günlü ve 2001/42 sayılı başvurumuzun kimin tarafından imzalandığını bizden sormakta ve eğer bilinmiyorsa, Yönetim Kurulu üyelerimiz ile Başkanlık adına imza yetkisine sahip kimselerin örnek imzalarını ve paraflarını istemektedir.

Bu isteme yanıtımızı, ilgi 3'de belirttiğimiz 19.10.2001 gün ve 01/34 sayılı yazımız ile yanıtladık ve var ise sorumluluğun tümü ile, imza sahibine değil, Yönetim Kurulumuz ve tüzel kişiliğimize ait olduğunu belirttik. Yapılanların yanlışlığını bir kez daha ortaya koyarak, aktardığımız ve ilgi 3 olarak sunduğumuz başvurumuzda yenisini eklediğimiz olay ve olguların soruşturmalarının sonuçlandırılarak, sonuçtan Başkanlığımıza bilgi verilmesini istedik.

Bu gelişmeler olur iken, ilgi 4'de belirtilen ve Dernek Genel Yazmanı olan Prof.Dr.Mustafa Altıntaş'a bir yazı gönderilerek, tanık olarak bilgisine başvurulacağı gereksinim gerekçesi ile, Yükseköğretim Kurumları Yönetici .Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliği'nin 23 üncü maddesinin 2 nci fıkrası gereği ifade vermek üzere, 30 Ekim 2001 tarihinde, YÖK Başkanlığındaki çalışma odasında hazır bulunması istenilmiştir. Genel Yazmanımız, belirtilen saatte dersinin ve Bölüm toplantısı bulunması nedeni ile, Sayın Çakır ile görüş birliğine varılarak, saat 13 sularında istenilen yerde bulunmuştur.

Genel Yazmanımız, Derneğimizdeki görev unvanı ile değil, soyadı bile yanlış yazılarak, "Gazi Üniversitesi İİBF İktisat bölümü Öğretim Üyesi" olarak yapılan bu çağrıya, öğretim üyesi kimliği ile değil, TUMÖD Yönetim Kurulu üyesi ve Genel Yazman olarak uyumuş ve bunu, düzenlenen, ancak imza altına alınamayan tutanağa da geçirmiştir. Düzenleme konusu kılman tutanağın bir örneği, Genel Yazmanımız tarafından istenilmiş, ancak bu yasal ve haklı isteğinin reddedilmesi üzerine, düzenlenmeye çalışılan tutanağı imzalamayarak, anılan yerden ayrılmıştır. Bu nedenle, Genel Yazmanımız tarafından imzalanmayan "tutanak taslağı" yerine, yöneltilen soruya, bir kez daha Yönetim Kurulu üyesi ve Dernek Genel Yazmanı olarak, yazılı olarak karşılık verilmesinde yarar görülmüştür.

Öncelikle belirtmek istediğimiz nokta, anılan başvurumuzun(yazı değil), tüzel kişiliğimiz adına yapılmış olduğunu ve yetkili kimse tarafından imzalanmış bulunduğunu bir

kez daha yinelemektir. Yönetim Kurulumuz kararına dayalı olarak YÖK Başkanlığına yaptığımız başvuru, yazımızın içeriğinden de anlaşılacağı gibi, Başkanlığımıza iletilen kimi bulgu ve duyumların araştırılması istemidir. İsteğimiz, YÖK Başkanlığına ilettiğimiz ve hemen hepsi herkes tarafından bilinen "sırlar/gizler" konusunda soruşturma yapılarak, gerçeğin ortaya çıkartılması ve varsa sorumluları hakkında gerekli işlemlerin yapılmasıdır. İlgili 2'de belirtilen yazının 3 ve 4 üncü paragraf ve sözü edilen etik boyut, tüzel kişiliğimizi ilgilendirmekte olup, gereği, Dernekler Yasası ve Tüzüğümüz doğrultusunda, tarafımızdan yerine getirilmiştir. Başkanlığınızın yada YÖKDK'nun bu konuda ne yetkisi ve ne de değerlendirilmesi gereken bir durum söz konusu değildir.

Aktardığımız kimi olgu ve bulguların incelenmeksizin, soruşturma yapılmaksızın, başvurumuzda adı geçen kurumlardan yalnızca birine iletilmesi ve hakkında kimi savlarda bulunan kurumlardan yalnızca birinin, Gazi Üniversitesi Rektörlüğünün, YÖK Başkanlığına yapılan başvurumuzdan yola çıkarak, suç duyurusunda bulunmasını ve bunun ciddiye alınarak, tüzel kişiliğimiz adına imza yetkisi bulunanlardan birisi hakkında disiplin soruşturması açılmasını anlamakta ve kavramakta zorlanmaktayız.

Hakkında suç duyurusunda bulunan kimseye, yazımızın gönderilmesi yerine, yapılması gereken; hakkında suç duyurusu yapılan kimse hakkında gereken inceleme ve soruşturmanın yapılması iken, bu yapılmayıp, suç duyurusunun yazı olarak nitelenip, başvurumuzda adı geçen kurumlardan ve kişilerden, yalnızca Gazi Üniversitesi rektörüne iletilerek, onun istemi doğrultusunda, başvuru altında, Yönetim Kurulu adına imzası bulunan Başkan Vekilimiz hakkında disiplin işlemi yapılmasının, hukuk devleti ile, yasa devleti ile ve YÖK sistemi ile açıklamanın olanağı yoktur. Hakkında suç duyurusunda bulunulmuş olan bir rektör hakkında, soruşturma yapılarak, gerçeklerin ortaya çıkarılmasına katkıda bulunma yerine, suç duyurusunda bulunanlar hakkında soruşturma yapılmasını, buna girişilmesini onaylamamız mümkün değildir.

TÜMÖD üyeleri ve yönetim kurulu üyeleri, YÖK'nun memurları değildir. TÜMÖD Dernekler Yasası doğrultusunda kurulmuş ve bu yasa ile bu yasaya dayalı olarak çıkarılmış bulunan Yönetmelikler doğrultusunda görev yapan, yasal bir tüzel kişiliktir. Çalışmalarımız, İçişleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı'nın denetimi ve gözetimi altında olup, yasa dışı bir işlemimiz olduğunda hakkımızda soruşturma açacak makam, YÖK başkanlığı yada YÖKDK olmayıp, Cumhuriyet Başsavcılıklarıdır. Özel kayınlmaya ve isteği doğrultusunda özel işleme konu kılman rektör, bu yasal gerekleri bildiğinden, hem tüzel kişi olarak ve hem de gerçek kişi olarak hakkımızda tazminat davası açmış bulunmakta ve bu dava sürmektedir.

YÖK Başkanı, Dernek yönetici ve üyelerimizin ve hatta, ülkemizdeki yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanları ile memurlarının disiplin amiri değildir. 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesi, YÖK Başkanı, yalnızca ve yalnızca, "Yükseköğretim Kurulu ile üniversite rektörlerinin disiplin amiri" olarak tanımlamaktadır. Ay-

rica da, Demek olarak yaptığımız çalışmalar, 2547 Sayılı Yasa ile,657 Sayılı Yasa doğrultusunda yükseköğretim kurumunda çalışanların "görevleri nedeni ile yada görevlerini yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlardan" değildir. Ne 2547 Sayılı Yasanın "Disiplin ve Ceza İşleri" ni düzenleyen maddede ve ne de Yükseköğretim Kurumları Yönetici ,Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin hükümleri arasında, yasal bir tüzel kişiliğe sahip olan dernek çalışmalarında bulunan yönetici ve üyeleri hakkında disiplin soruşturması açılmasını ve bunlara ceza verilmesini öngören, bunu mümkün kılan bir düzenleme söz konusu değildir. Başkanlığınız, Dernekler Yasasına bağlı olarak görev yapan dernek yönetici ve üyeleri olan bizleri, 2547 Sayılı Yasaya bağlı olarak çalışan öğretim elemanları ve memurları ile karıştırmaktadır. YÖK Başkanlığı yada YÖKDK kendilerini, Dernekler Yasasını yürütmek, Dernekler Yasasına tabi olanları denetlemek ve de cezalandırmak yetkisi ile donatılmış kişiler olarak mı algılamaktalar? 2547 Sayılı Yasanın 53 ile Yükseköğretim Kurumları Yönetici, Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin hangi maddesinde, Dernek tüzel kişiliği adına yapılan bir başvurunun disiplin cezasını gerektirir bir suç olduğuna ilişkin hüküm vardır?

Bu nedenle, Dernek üyelerimiz ve yöneticileri hakkında YÖK Başkanlığının disiplin soruşturması açma ve yürütme yetkisi, görevi bulunmamaktadır. Yapılan girişim, başlatıldığı bildirilen soruşturma, tümü ile yasa dışıdır Jhukuk dışıdır ve özel tüzel kişilik olarak bizleri, görevimizi yapmaktan, yükseköğretim kurumlarındaki çürüme ve kokuşmayı yetkili kurullara ve makamlara, bu arada YÖK Başkanlığına iletmekten caydırabilmekten başka bir amaç taşımamaktadır.

Dilekçe hakkı, bilindiği gibi, Anayasanın 74 üncü maddesinde düzenlenen temel siyasal haklardan birisidir. Bu maddeye göre yurttaşlar, kendileri yada kamu ile ilgili dilek ve yakınmaları hakkında, yetkili makamlara, TBMM'ne yazı ile başvurma hakkına sahip olup, ilgili makamların bu başvuruların sonuçlarını dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirmeleri, Anayasal görevlerindedir. TUMÖD olarak biz, YÖK Başkanlığına başvurarak, kamu ile ilgili bir alanda, somut bilgi ve kanıt göstererek ve iletilen kimi duyumları aktararak dilek ve yakınmada bulunduk. Şimdi beklentimiz, YÖK'nun, bu başvurumuzun sonucunu, dilekçe sahibi olarak Dernek Başkanlığımıza bildirmesidir.

İlgi 4'de belirtilen YÖK Denetleme Kurulu Üyesi Sayın ProfJDr. Ahmet Çakır imzalı olup, Dernek Genel Yazmanımız olan Prof.Dr. Mustafa Altıntaş'ın, bilgisine başvurulması gereksiniminden kaynaklandığı bildirilen ve tutanak örneğinin verilmesi isteminin reddedilmesi üzerine, imza edilmeyen ve bu nedenle genel yazmanımız Prof .Dr. Mustafa Altıntaş'ı bağlamayan tutanak konusunda da aşağıdaki bilgilerin sunulmasında gerek görülmüştür:

1. Anayasal bir hak olan dilekçe hakkının kullanılması, ne 2547 Sayılı Yasanın 53 ün-

cü ve öteki ve ne de Disiplin Yönetmeliğinde suç olarak tanımlanmamış , bir ceza da öngörülmemiştir.

2. YÖK Başkanlığı, YÖKDK, Yükseköğretim Kurumları yönetici ve organları, özel tüzel kişilikler ve onların yöneticileri hakkında disiplin soruşturması yapamazlar. Dernekler Yasası doğrultusunda yürütülen çalışmalardan yakman, haksızlığa ve zarara uğradığını ileri sürenlerin başvuru adresleri, adli yargı mercileridir.

3. Disiplin Yönetmeliği'nin Amaç maddesi; Disiplin Yönetmeliği'nin yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumları yönetici ve öğretim elemanları ile memur ve diğer personeli için geçerli olduğunu, DERNEKLER YASASINA GÖRE ÇALIŞMALARINI SÜRDÜREN DERNEK ÜYE VE YÖNETİCİLERİ için geçerli olmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Amaç maddesinde bununla da yetinilmemiş, yukarıda sıralanan kimselerin, HER TÜR DEN TUTUM VE DAVRANIŞLARINI DEĞİL, Disiplin Yönetmeliğinin; ancak, 2547 sayılı yasa, bu yasaya bağlı tüzük ve yönetmeliklerin kendilerine yüklediği ödevleri yurt içinde ve yurt dışında yerine getirmeyenlere, uyulmasını zorunlu kıldığı hususları yapmayanlara, yasakladığı işleri yapanlara yada meslek vakar ve onuruna uymayan davranışta bulunanlara uygulanacağını sınırlamıştır. Dernek olarak çalışmalarımızı, 2547 Sayılı Yasa, tüzük ve yönetmelikleri çerçevesinde değil, Dernekler Yasası çerçevesinde yürütmekteyiz. Ayrıca, bir an için, YÖK Yasa, tüzük ve yönetmeliklerinin, Dernekler Yasası çerçevesinde çalışmalarını sürdüren kimseleri de kapsadığını varsaysak bile, anılan yasa, tüzük ve disiplin yönetmeliğinde " YÖK Başkanlığına yapılan başvurunun" disiplin cezasını gerektirir suçlar arasında sayılması söz konusu değildir.

4. YÖK Başkanı, 2547 Sayılı Yasanın 53/a maddesine göre, yalnızca ve yalnızca, YÜKSEKÖĞRETİM KURULU ile ÜNİVERSİTE REKTÖRLERİNİN DİSİPLİN AMİRİDİR. Bu nedenle, bu iki grubun dışında, 2547 Sayılı Yasa ve Disiplin Yönetmeliği çerçevesinde yükseköğretim öğretim elemanları ile memurları tarafından işlenebilecek disiplin suçlarında YÖK Başkanı ve O'na niyabeten YÖKDK soruşturma açamaz, soruşturma işlemini yürütemez. Çünkü, 2547 Sayılı Yasanın YÖKDK'nun görevlerini belirleyen 9 uncu maddesinin (b) fıkrası; YÖKDK'na, YÖK Başkanı tarafından bu yasanın(2547 S.Y.) 53 üncü maddesine göre(Yükseköğretim Kurulu ve rektörler hakkında) istenen soruşturmaları yapmak görevini yüklemiştir. YÖK Başkanı ve YÖKDK'nun, bunların dışındaki kimseler için disiplin soruşturması isteminde bulunması, kimilerini görevlendirmesi ve bunlar eli ile disiplin soruşturması mümkün değildir.

5. Yineleyip duruyoruz: YÖK Başkanlığına yaptığımız başvuru, tüzel kişiliğimiz, TÜMÖD adına yapılmıştır ve tüzel kişilik adına, var ise bir sorumluluk, bu, Dernek Yönetim Kuruluna aittir. İmza sahibini tek başına bağlayan bir eylem değildir. YÖK Baş-

kanlığının, tüzel kişilik adına imza atan kimseyi sorgulaması, buradan yola çıkarak kişilerden bilgi alması yasal dayanaktan yoksundur.

6. YÖK Başkanlığı, kendisine yapılan başvurunun suç olduğu düşüncesinde ise, muhatabı, yazının altındaki imza sahibi değil, imza sahibi de içinde olmak üzere TÛMÖ-D Yönetim Kuruludur.

7. İlgili 4'de belirtilen ve YÖKDK Üyesi Sayın Prof .Dr .Ahmet Çakır imzalı ve Dernek Genel Yazmanı Prof.Dr. Mustafa Altıntaş'tan bilgisine başvurmak amaçlı çağrısının ikinci paragrafında, 24.03.2001 günlü yazımızdaki imzanın ve parafın Prof.Dr.Atila Bozkurt'a ait olmadığı açıklık kazanmıştır" denildikten sonra, yapıldığı ileri sürülen bir telefon görüşmesine dayalı olarak, anılan yazının Prof.Bozkurt'un izni ile Prof.Dr .Mustafa Altıntaş tarafından imzalandığının, TÛMÖD Başkanı tarafından açıklandığı ileri sürülmektedir. Açılan bir soruşturmanın telefon söyleşileri ile yürütülmesi bir yana, aktarılan söyleşinin yanlarından TÛMÖD Genel Başkanı Prof.Dr.M.Tahir Hatiboğlu imzalı, 19 Ekim 2001 gün ve 01/34 sayılı ve ilgili 3 olarak belirtilen yazımızda, sorumluluğun Dernek Yönetim Kuruluna ait olduğu, söz konusu yazının Yönetim Kurulu kararı ile yazıldığı, açıkça ortaya konulmuş ve buradan aktarılan söyleşinin gerçek olmadığı gerçeklik kazanmış bulunmaktadır.

8. Sözün özü, açılan soruşturma tümü ile yasa dışıdır. Bu nedenle yapılan işlemleri, çağrılarını ve soruşturma çerçevesinde istenilen bilgilerin yasal ve hukuksal dayanaktan yoksun bulunduğunu bir kez daha yineliyoruz. Yukarıda aktardığımız gerekçeler ve yasal durum karşısında, imza sahibi olsun yada olmasın, eski Başkan Vekilimiz Prof.Dr.Atila Bozkurt hakkında yürütülen soruşturmanın ortadan kaldırılmasını ve asıl olan suç duyurularımızın işleme alınmasını önermekteyiz.

İstemimizi yineliyoruz: 29.03.2001 gün ve 2001/42 sayılı başvurumuzun gereğini yapmanız ve 2547 Sayılı Yasanın 53 ve Disiplin Yönetmeliğinin ilgili maddeleri doğrultusunda, hakkında suç duyurusunda bulunduğumuz kurum ve yöneticiler hakkında, soruşturma açılmasının sağlanması ve sonuçtan Başkanlığımıza bilgi verilmesidir.

Bunun yanısıra, ilgili 3'de belirtilen 19.Ekim 2001 gün ve 01/34 sayılı başvurumu: ile aktardığımız, 09.Temmuz 2001 günlü Sabah Gazetesi'nin 24 üncü sayfasında yer alan "Öğretim Üyeleri Şirket Kurup,Çalıştıkları Üniversiteyle Ticaret Yaptılar: ÜNİVERSİTEDE TİCARET" başlıklı haber konusunda da, eğer açılmamış ise, suç duyurusunu yineliyoruz. Anılan haberde, Üniversitenin ticaret evine, öğretim elemanları ile çalışanlarının tüccarlaşmasını yönlendirdiğini, özendirdiğini itiraf eden rektör ve tacir öğretim elemanları hakkında neler yaptınız ? Tek örnek olmadığına inandığımız bu örnekleri çoğaltmak istiyor iseniz, üniversitelerdeki dernek, vakıf ve bunlara ait şirketler ile, bunlarda görev alan kimselerin kendi şir-

ketleri ve üniversitelerdeki inşaat ihaleleri ve alımlara taraf olanlar hakkında bir soruşturma açarsanız, öğretim elemanları ile yöneticilerin, öğretim uğraşlarını bir yana bırakıp, eş ve çocukları adına ve bazen de kendi adlarına açtıkları ticari işletmeler ve şirketlerle, üniversiteyi tam bir haksız ve tatlı kazanç merkezine dönüştürdüklerini görürsünüz. Hortumlamamın bilim(!) kuruluşlarındaki örnekleri ortaya konulduğunda, öteki kuruluşlardakilerini aratmayacağı, bilinen sınırlarımızdan değil mi? YÖK olarak, öğretim elemanları ve onların yakınları hakkında bir servet incelemesine ne dersiniz?

Suç duyurularımız hakkında gereğinin yapılmasını ve sonuçtan Başkanlığımıza bilgi verilmesini, yenedin rica ederiz.

Saygılarımızla.

Prof .Dr. Mustafa Altıntaş

•TÜMÖD Genel Yazmanı"

ÖRNEK 2 - Yükseköğretim Kurumlarının mali yönden denetimleri ile kadroları Yükseköğretim Kurumlarında olup, atamaları Maliye Bakanlığınca yapılan personel hakkında soruşturma yapma yetkisinin Maliye Bakanlığı Müfettişlerine ait olduğu, Başbakanlık Müfettişlerinin ise Yükseköğretim Kurumları üzerinde herhangi bir inceleme, denetleme ve soruşturma yapma yetkisinin bulunmadığı hakkındaki karar. Danıştay Birinci Dairesi, E: 1987 / 77 , K:1987/131 sayılı 21.10.1987 sayılı kararı ile, atamaları Maliye Bakanlığına bağlı personel ile Başbakanlık Müfettişlerinin yetkileri konusunda bir görüş oluşturmuştur. Anılan görüşün gerekçesi şöyledir:

"Anayasanın 130 uncu maddesinin birinci fıkrasında; üniversitelerin kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip oldukları, beşinci fıkrasında; üniversiteler ve bunlara bağlı birimlerin Devletin gözetimi ve denetimi altında buldukları, dokuzuncu fıkrasında da üniversiteler üzerindeki Devletin gözetim ve denetim hakkının kullanılma usullerinin yasa ile düzenleneceği hükme bağlanmış, aynı maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları ile getirilen düzenlemeler de, üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanlarının Yükseköğretim Kurulunun yada üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca, her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmayacakları ve üniversite bütçelerinin genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutularak, denetleneceği belirtilmiştir.

Görüldüğü üzere, bu Anayasa! düzenleme ile, bilimsel özerkliği ve kamu tüzel kişiliği bulunan yükseköğretim kurumları üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkına sahip olduğu kabul edilerek, hem bu hakkın ne biçimde kullanılacağı konusunda düzenleme yapma yetkisi, yasa koyucuya bırakılmış, hem de üniversite

bütçeleri ve üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları konusunda getirilen özel hükümlerle, üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanlarının Yükseköğretim Kurulunun yada üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca, her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmayacağı ve üniversite bütçelerinin genel ve katma bütçeler gibi denetleneyeceği belirtilerek, yasa koyucunun bu konularda yapacağı düzenlemenin sınırları gösterilmiştir.

Öte yandan, Anayasanın 131 inci maddesinde, yükseköğretim kurumlarının öğrenimini planlamak, düzenlemek, yönetmek ve denetlemek amacı ile Yükseköğretim Kurulu'nun kurulduğu belirtilerek, yükseköğretim kurumları üzerindeki genel denetim yetkisi, bu Anayasa hükmü ve konuya ilişkin özel yasal düzenlemeyi oluşturan 2547 Sayılı Yükseköğretimi Yasası ile Yükseköğretim Kuruluna verilmiştir. Bunun tek istisnası ise, Anayasanın 108 inci maddesi uyarınca Devlet Denetleme Kurulunun sahip bulunduğu denetim yetkisidir.

Bunlar dışında, öteki Devlet kurumlarının Anayasa gereğince yükseköğretim kurumları üzerinde genel bir denetim yapma yetkisi bulunmamaktadır.

Bu durumda, yükseköğretim kurumları üzerinde genel denetim yetkisi Yükseköğretim Kurulu ile Devlet Denetleme Kurulunca kullanılabilir, öteki Devlet kurumları ise, ancak yasalarında özel ve açık bir düzenleme varsa, bu düzenleme ile sınırlı olarak Devletin üniversiteler üzerindeki denetim hakkını, öteki bir deyişle yasa da yer alan denetim yetkisini kullanabilecektir.

Bu biçimdeki bir düzenlemenin de, o kurumun görev ve yetki alan ile sınırlı kalması, bilimsel özerkliği zedelememesi ve Anayasa hükmüne aykırı olmaması gerektiği açıktır.

İdareyi duraksamaya düşüren husus. Başbakanlık ile Maliye Bakanlığı müfettişlerinin yükseköğretim kurumları üzerindeki denetim yetkisine ilişkin bulunmaktadır.

Yukarıda yer alan açıklamalarda da belirtildiği üzere, Başbakanlık ve Maliye Bakanlığının yükseköğretim kurumları üzerinde denetim yetkilerinin varlığı, bu konuda yasalarında denetim yetkisi veren bir düzenlemenin yer alıp almadığına bağlı bulunmaktadır.

3058 Sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında KHK'nin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Yasanın 2'nci maddesinin 1 inci fıkrasında Başbakanlığa "Devlet örgütünde gerektiğinde teftiş ve denetim yapmak" yetkisi verilmiş, 20 nci maddesinde de "bütün kamu kurum ve kuruluşlarında teftiş, inceleme, denetim ve bu amaçla kurulmuş olan birimlerin görev, yetki ve sorumluluklarına sahip olarak her türlü in-

celeme, araştırma, sonuşturma ve teftişi yapmak yada yaptırmak" Başbakanlık Teftiş Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır. Ancak, bu hükümlerdeki "bütün kamu kurum ve kuruluşları ve Devlet örgütü" deyiminin, her bakanın Bakanlar Kurulunun başkanı olan Başbakana karşı kendisinin ve emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden sorumlu bulunduğu ve Başbakanın, bakanların görevlerini Anayasa ve yasalara uygun olarak yerine getirilmesini gözetmek ve düzeltici önlemleri almakla yükümlü olduklarını belirten Anayasanın 112 inci maddesi ile birlikte değerlendirilmesi ve "bütün kamu kurum ve kuruluşları ile Devlet örgütü" deyimlerinden bakanlıklarla, bakanlıkların bağlı ve ilgili kuruluşlarının anlaşılması gerektiğinden, yükseköğretim kurumları bu maddenin dışında kalmakta ve bu hüküm Başbakanlık Teftiş Kurulunun, ve buradan Başbakanlığa yükseköğretim kurumları üzerinde denetim yapma yetkisi veren bir hüküm de bulunmamaktadır.

Bu durumda, Başbakanlık müfettişlerinin yükseköğretim kurumları ve personeli üzerindeki herhangi bir inceleme, denetleme ve soruşturma yapma yetkisi bulunmamaktadır.

Öte yandan, Anayasanın 130 uncu maddesinin 8 inci fıkrası ile, 2547 Sayılı Yasanın 57 nci fıkrasında, yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumları bütçelerinin genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulacağı ve denetleneceği hükmüne bağlanmış, öte yandan 2547 Sayılı Yasanın 50 nci maddesinde, yükseköğretim kurumlarınca araştırma fonu ve döner sermaye işletmelerinin kurulabileceği belirtilmiş, konuya ilişkin olarak çıkartılan döner sermaye ve araştırma fonu yönetmeliklerinde ise, bunların mali işlemlerinin gelirleri ile giderlerinin her zaman Maliye Bakanlığınca denetlenebileceği belirtilmiştir.

Bu durumda, Maliye Bakanlığı müfettişlerinin yükseköğretim kurumlarının bütçeleri ile bu kurumlarca kurulacak araştırma fonu ve döner sermaye işletmelerinin mali denetimini yapma görev ve yetkisi bulunmaktadır.

Öte yandan Maliye Bakanlığının üniversite personeli üzerinde, bu konu 2547 Sayılı Yasanın 53 üncü maddesinde özel olarak düzenlendiğinden ve 178 Sayılı KHK'de bu konuda bir hüküm yer almadığından, disiplin ve ceza soruşturması yönünden herhangi bir yetki ve görevi bulunmamakta, ancak, kadroları yükseköğretim kurumlarında olup da, atamaları Maliye Bakanlığınca yapılan döner sermaye saymanı, fon saymanı ile bütçe dairesi başkanı, başkan yardımcıları ve memur düzeyindeki Maliye Bakanlığı elemanlarının disiplin ve sicil amiri Maliye Bakanlığı olduğundan, Dairemizin 07.08.1988 günlü ve K: 1988/124 sayılı kararında da belirtildiği üzere, bunlar hakkında soruşturma açma ve yürütme görev ve yetkisi Maliye Bakanlığındadır. Nitekim Maliye Bakanlığı Teftiş Kurulu, Bakanlığın öteki personeline olduğu gibi, 178 Sayılı KHK nin 20 nci maddesi ile be-

lirlenen biçimde, bu personel üzerinde de denetim ve soruşturma yapma konusunda yetkili kılınmıştır.

Açıklanan nedenlerle, yükseköğretim kurumlarının mali yönden denetimleri ile kadroları yükseköğretim kurumlarında olup, atamaları Maliye Bakanlığınca yapılan personel hakkında soruşturma yapma yetkisinin Maliye Bakanlığı müfettişlerine ait olduğu, Başbakanlık müfettişlerinin ise, yükseköğretim kurumları üzerinde herhangi bir inceleme, denetleme ve soruşturma yetkisinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır."

ÖRNEK 3 - Emeklilik yaş sınırını doldurması gerekçesi ile Yükseköğretim Kurulu üyesinin üyeliğinin sona erdirilmesine ilişkin Yükseköğretim Kurulu kararı, iptal istemi ile yargıya taşınır. Danıştay Sekizinci ve Onuncu Daireleri, ortak kurulunca verilen yürütmenin durdurulması kararının uygulanmasında düşülen duraksamanın giderilmesine yönelik istişari düşünce istenilir.

Danıştay Birinci Dairesi, E: 1984/143, K: 1984/146 sayılı dosyada işlem gören başvuruyu, 16.09.1984 günlü kararı ile sonlandırır ve istişari düşünce bildirilmesini reddeder. Kararın gerekçesi şöyledir: "İstişari düşünce isteminin konusu, halen görülmekte olan bir davada idari yargı yerince verilen yürütmenin durdurulması kararının uygulanmasında düşülen duraksamaya ilişkin bulunmaktadır. Yargı yerlerinde görülmekte olan yada karara bağlanmış bulunan dava konuları ile ilgili olarak istişari nitelikte görüş bildirilmesi mümkün olmadığı gibi, yargı yerlerince verilen bir kararın uygulanmasında düşülen duraksamanın giderilmesi görev ve yetkisi de, kararı veren yargı yerlerine ait bulunduğundan, istem hakkında görüş bildirilmesine yer olmadığına..."

ÖRNEK 4 - Yükseköğretim Kurulunun üst geçit ve kavşak yapmak konusunda kamulaştırma yetkisinin bulunup-bulunmadığı anlaşmazlık konusu olur. Konu yargıya taşınır.

Danıştay Altıncı Dairesi, E:1984/195, K: 1984/3035 sayılı dosyada işlem gören anlaşmazlığı,21.12.1984'de karara bağlar ve YÖK'nun böyle bir yetkisi olmadığı görüşüne varır. Kararın gerekçesi şöyledir: "Dava, davacı şirkete ait taşınmazın m2 lik kısmının YÖK tesislerine geçiş için gerekli olan üst geçit yapımı amacı ile, onaylı imar planı uyarınca kamulaştırılmasına ilişkin YÖK kararının davanın özeti bölümünde belirtilen nedenlerle iptali isteği ile açılmıştır. 04.11.1981 tarihinde kabul edilen 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasasının 6/a maddesinde; YÖK'nun; tüm yükseköğretimi düzenleyen ve yükseköğretim kurumlarının çalışmalarına yön veren, bu yasa ile kendisine verilen görev ve yetkiler çerçevesinde, özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, sürekli görev yapan bir kuruluş olduğu belirtilmiş, aynı Yasanın 7 nci maddesinde görevleri sayılmış, ancak adı geçen kurula kavşak ve üst geçit

yapma konusunda bir görev verilmemiştir. 2942 Sayılı Kamulaştırma Yasasının 3 üncü maddesinde idarelerin yasa ile yapmak yükümlülüğünde oldukları kamu hizmetlerinin ve girişimlerinin yürütülmesi için gerekli olan taşınmaz malları kamulaştırabilecekleri kurala bağlanmıştır. Köprü ve kavşak yapımı işleri ise, belediye ve belediye mücavir alanı sınırları içinde, 1580 Sayılı Belediye Yasasının 15 inci maddesinin 31 ve 26 ncı fıkraları uyarınca Belediyenin; bu alanlar dışındaki otoyol, devlet ve il yolları ağına giren yol güzergahlarında da 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yasanın 1737 Sayılı Yasa ile değişik 2 nci maddesinin A bendi gereğince Karayolları Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında bulunmaktadır. Yukarıda yer alan yasa kuralları karşısında YÖK'nun görevleri arasında yer almayan Ankara-Eskişehir devlet karayolu üzerinde üst geçit ve kavşak yapma konusunda kamulaştırma tesis etmeye yetkisinin bulunmadığı açıktır. Açıklanan nedenlerle, yetkisiz makamca alınan hukuka aykırı kamulaştırma işleminin yetki yönünden iptaline..."

VI . ÇEŞİTLİ ANLAŞMAZLIKLAR :

YÖK Sistemi, 12 Eylül 1980 darbesinin ürünüdür. Bunun yanı sıra, 12 Eylül Darbesine götüren gelişme ve olaylardan birinci derecede sorumlu tutulan kurumlardan birisi de, üniversitelerdir. Üniversitelerin sahip oldukları özerklik ve demokratiklik, karmaşa ve kargaşanın nedeni olarak algılandığından, üniversiteleri zapturapta almak, onların devrim alanlarını sınırlamak, başlarına YÖK adlı baskıcı bir kurulu dikmek çıkış yolu olarak algılanmış, sistem, tümü ile YÖK'na ve onun başkanına bağlanırken, üniversiteler ise, tek adamın, rektörün tek başına yönetimine terkedilmiştir. Kimi anlaşmazlıklar bu bakış açısının,yaklaşımın bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.

ÖRNEK 1 - Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi binalarından ve koruma altına alınan binalardan birisinin çatısı, TURKCELL İletişim Hizmetleri A.Ş'ne kiraya verilerek.GSM 'ye ait anten direkleri ve ekleri ile donatılır. TÜMÖD Yönetim Kurulu üyesi ve aynı zamanda aynı fakültenin Patoloji ABD Öğretim Üyesi Prof .DR. İ. Ayhan Özkul, Birinci İdare Mahkemesi'nde dava açar. TÜMÖD'de yanlardan biri olarak dava-ya katılır.

Davanın gerekçesi şöyledir: "... Bu dava, 2577 sayılı yasanın 4001 Sayılı Yasa ile değişik 2 nci maddesi uyarınca açılmıştır. Bu madde; "İdari işlemler hakkında, yetki,biçim, neden, konu ve maksat yönlerinden biri ile, hukuka aykırı olduklarından ötürü iptalleri için, çevre tarihi ve kültür ve değerlerin korunması, imar uygulamaları gibi kamu yararını yakından ilgilendiren konular dışında olmak üzere, kişisel hakları bozulanlar tarafından iptal davaları açılabilir" biçimindedir. Dava konusu işlem, bu hüküm sınırları içindedir. Çünkü, dava konusu işlemle,1994 yı-

hnda "korunması gerekli kültür ve tabiat varlığı" olarak kabul edilen A.Ü.Veteriner Fakültesi binalarında yasaya aykırı işlem yapılmaktadır. Ayrıca, davacı olan ben, bu fakültede profesör unvanlı öğretim üyesi olarak görev yapmaktayım. Konu, bu yönüyle de, doğrudan beni ilgilendirmektedir. Dava konusu işlemin "yazılı bildirim" konusuna gelince, bu tür işlemlerde taraf olan bana yada herhangi bir kişiye bildirim söz konusu olmak ve olmamaktadır. Nitekim, çevre konusunda duyarlı olan kuruluşların açtıkları davalar, kendilerine yazılı bir bildirim yapılmadan olmaktadır. Doğru olan da **budun** Ben fakültemde başlayan ve herkesin gözü önünde yapılan bu işleme tanık olduğum anda Mahkemenize başvuruyorum. Ayrıca, insan ve hayvan sağlığını korumada birinci derecede sorumlu Veteriner Fakültesinde Öğretim Üyesiyim; Tüm Öğretim Üyeleri Derneği Yönetim Kurulu üyesiyim. Bir öğretim üyesinin toplumsal ve bilimsel yükümlülüklerinin olduğunun bilincindeyim. Yurttaş olmanın ötesinde bu niteliklerim beni böyle bir dava açmaya itmektedir. A.Ü.V.F. nin kimi binaları tarihsel bir kimliğe sahiptirler. Tarihsel kimliğe sahip olan bu binaların tescili için Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Müdürlüğü'ne başvurmam sonucunda; Kültür Bakanlığı Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 06.05.1994 günlü ve 3469 sayılı kararla, bu binalar "korunması gerekli kültür varlığı" kabul edilmiş ve tescilleri yapılmıştır. Kurul, duyarlılığımdan ötürü bana, ayrıca teşekkür etmiştir. Kurul bana yapmış olduğu bu uygulama ile beni ağır bir yükümlülük altında bırakmıştır. Kültür varlığı olan 1933 yılında yapılan bu binalarda AÜ Rektörlüğü, yasalara ve yönetmeliklere aykırı biçimde onarım ve değişiklik yapmaktadır. Ankara'nın önemli simgesi olan Ankara taşları boyanarak özellikleri ve sembol olma nitelikleri yitirilmektedir. Ankara'nın simgesi olan Ankara taşı ile ve hemen hemen aynı dönemlerde Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında yapılmış olan binalardan Merkez Bankası binası, yapım yılı 1931-1934 ve mimarı Prof.Dr.Holzmeister, ilk TBMM ve İkinci TBMM binaları ki, bu binaların hepsi tarihi eser olarak tescil edilmişlerdir. Bu binalardaki Ankara taşları, doğal renkleri ile ayakta durmakta ve son bir yıl içinde bu binaların taşları, temizlenerek restore edilmiştir. Ankara taşları ile yapılan ve anıt eser olarak tescil edilmiş binalar Ankara'da çok az sayıdadır. Öte yandan AÜVF binalarından ve koruma altına alınan bu binalardan birisinin çatısının **TURKCELL** İletişim Hizmetleri A.Ş.ne kiraya verilerek GSM cep telefonlarına ait anten direkleri ve ekleri ile donatılmıştır. Bu binada Anatomi, Parazitoloji ve Patoloji ABD lan bulunmaktadır. Bu durum da yasalara aykırıdır. Binanın görselliğini bozmuş ve çatıda yeni düzenlemelere gidilmiştir. Cep telefonları mikrodalga ile **çalışmaktadır(Bilişim** Toplumuna Giderken Elektromanyetik Kirlilik Etkileri Sempozyumu, 11 Kasım 1999,Ankara). Mikrodalga elektromanyetik radyasyonun bir biçimi olup, elektromanyetik kirlilik yapmaktadır. Yukarıda anılan binanın çatısında bulunan GSM cep telefonları antenleri, elektronik radyasyon yaymaktadır. Böyle bir tesisin kurulması insan ve hayvan sağlığı **açısından .da** sakıncalıdır. **ABD'nde** mikr©dalgaların, deney hayvanla-

rmada mutagenез(dokuîarda mutasyon), kataraktogenez(gözde perde oluşumu), teratogenez(anormaî yavru doğuşuna yol açış), davranış bozuklukları, kan-beyin bariyerinde yapısal bozukluklar, nöroendokrin ve hormonal değışiklikler, kromozoma! anomali ve anemilere neden oldukları belirlenmiştir. (Liao S.Y., 1985 Microwave Devices and CircuitsJPrintie Hall Inc Jersey,p.534-537) Elektromanyetik kirlilik Türkiye'de de son yıllarda tartışılır duruma gelmiş ve çeşitli çevreci kuruluşlar tarafından karşı çıkılmaktadır. En son olarak da Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyofizik ABD ile Türkiye Bilişim Derneği, 11 Kasım 1999'da Ankara'da "Elektromanyetik Kirlilik Etkileri Sempozyumu ,1999" konulu bilimsel toplantı düzenlemiştir. Bu sempozyum kitabında da insanlarda yapılan laboratuvar çalışmalarında, elektromanyetik alanların biyokimyası ve hematolojisinde sapmalara neden olduğu, nöro endokrin sistemde hormon salgılamasını, sindirim sistemini, kardiyovasküler sistemde kan basıncı ve EKG potansiyellerini etkilediği, sinir sisteminde nörofizyolojik değışimler ile EEG dalgalarında değışim oluşturduğu, uygulama süresi ve alan şiddetine bağlı olan davranışsal değışimlere neden olduğu, deri sıcaklığını etkilediği ve fibroblastlarda DNA sentezini artırdığı belirtilmiştir (Bilişim Toplumuna Giderken Elektromanyetik Kirlilik Etkileri Sempozyumu, 11 Kasım 1999»Ankara) Bu konuda bilirkişi olarak TÜBİTAK'a başvurulabilir. Davacı olan ben Patoloji ABD nda öğretim üyesi olarak çalışmaktayım. Patoloji hastalıklar ile uğraşan bir bilim dalıdır. Bu bilim dalında yapılan deneysel çalışmalarda genellikle deney hayvanları(fare,rat,gerbil,kobay,tavşan,kedi,köpek, civciv ve hindi gibi) kullanılmaktadır. Patoloji ABDnda deney hayvanları ile ilgili sürekli çalışmalar yapılmakta ve yapılan çalışmalarda,yukarıda belirtilen cep telefonu antenlerinin yaymış olduğu mikrodalgaların çalışmanın sonuçlarına olumsuz etkisi olacağından, bilimsel çalışmanın sonucunu yanlış yöne sevkedecektir. İnsan sağlığına zararlı olduğu belirtilen anılan bina çatısında bulunan cep telefonu antenlerinin elektromanyetik radyasyondan ötürü bu binada çalışanların sağlığını etkilemesinden kayđı duyulmaktadır. ABD'nde son yıllarda anten direklerinin yerleşim alanlarının dışında, izole bir bölgede kurulduğu bilinmektedir. TF, veteriner hekim yetiştirmektedir. Veteriner hekim hayvan va insan sağlığını koruyucu bir işlev yapmaktadır. Davalı kurumun böyle bir yerdeki tarihi binalarından birisinin çatısını özel sektöre ve bu özel sektöre özgü anten direklerinin yaydıkları elektromanyetik dalgalarla insan ve hayvan sağlığını tehdit eden bir aygıtı,para karşılığında kiraya vermesi onaylanacak bir uygulama değildir.... Tarihi binalarda onarım işlemleri başlamıştır. Tarihi eser olan bir binanın çatısına TURKCELL GSM cep telefonu anten direkleri dikilmiştir. Kamu yararı açısından her iki işlem giderilmesi zor sonuçlar doğuracak ve doğurmaktadır. Antenin bulunduğu binada laboratuvar hayvanları üzerine yapılan ve yapılacak olan bilimsel çalışmaların sonuçlarına elektromanyetik radyasyonun olumsuz yönde etkileyeceği için çalışmaların sonuçlarını olumsuz yönde etkileyecektir. Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne bu işlemleri yasalara,y önetmeliklere ve hukuka açıkça aykırıdır. Üniversitenin bu

işlemi için yürütmeyi durdurma kararı verilmesini ve işlemin iptalini diliyorum..."

Ankara 1. İdare Mahkemesi, E.1999/1034 ve K: 1999/929 sayılı dosyada işlem gören davayı kabul eder ve önce yürütmenin durdurulmasına, sonra ise, işlemin iptaline karar verir. A.Ü. Rektörlüğü, yargı kararına uyarak, anılan GSM istasyonunu söktürür.

ÖRNEK 2 - AÜ Veteriner Fakültesi Patoloji ABD öğretim üyesi Prof.Dr. Ayhan Özkul, Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi'ne ait yapının onarımına ilişkin işlem ile, binanın çatısının TURKCELL İletişim Hizmetleri A.Ş.ne kiraya verilmesine ilişkin işlemin iptali istemi ile idari yargıya başvurur.

Ankara 5. İdare Mahkemesi, E:2000/379 sayılı dosyada işlem gören dava hakkında 11.10.2000 günü kararı ile yürütmenin durdurulmasına karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir: "...Kültürel Tabiat Varlıklarını Koruma Yasasının 3 üncü maddesinde kültür ve tabiat varlıkları tanımlanmış olup, bu maddenin (a) fıkrasının 4 üncü bendinde; "koruma" ve "korunma" deyimlerinin; taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarında muhafaza, bakım, onarım^*estorasyon,fonksiyon değiştirme işlemlerini, 5 inci bendinde yer alan "koruma alanı" deyiminin, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının muhafazaları yada tarihi çevre içinde korunmalarında etkinlik taşıyan korunması zorunlu olan alanı dile getirdiği, 7 nci maddesinde; kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili saptamanın Kültür Bakanlığı Koruma Kurulu kararı ile tescil olunacağı, 8 inci maddesinde; yedinci maddeye göre tescil edilen koruması gerekli taşınmazın korunma alanlarının belirlenmesi ve bu alanlar içinde yapım ve tesisat yapılıp yapılamayacağı konusunda karar alma yetkisinin Koruma Kurullarına ait olduğu, bu alanların belirlenmesinde, korunması gerekli kültür ve doğa varlıklarının korunması, görünümünün ve çevrelerinin ve çevreleri ile uyumlarının korunması için yeteri kadar korunma alanına sahip olmalarının dikkate alındığı, 9 uncu maddesinde, Koruma Yüksek Kurulu'nun ilke kararları çerçevesinde koruma kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak korunması gerekli taşınmazlarda, her çeşit yapım ve fiziki karışımında bulunmak, bunları yeniden kullanıma açmak yada kullanımlarını değiştirmenin yasak olduğu; onarım, inşaat, tesisat, sondaj, belirli kısmının yada tamamının yıkılması, kazı yada benzeri işlerin inşai ve fiziki karışım sayılacağı, bunların izne tabi olduğu 10 uncu maddesinde; bu varlıklarla ilgili korumayı sağlamak için gerekli önlemleri almak, aldırma ve bunların her çeşit denetiminin Kültür Bakanhğı'na ait olduğu, TBMM ile MSB ve Vakıflar Genel Müdüriüğü'nün yönetimine tabi olmayan öteki kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve doğa varlıklarının koruma ve değerlendirilmesinin bu yasa hükümlerine uygun olarak kendileri tarafından sağlanacağı "Kullanma" başlığını taşıyan 14 üncü maddesinde; korunması gerekli taşınmaz kültür ve doğa varlıklarının kullanım haklarının, belirli sürelerle kamu kuruluşlarına, kamu yararına yararlı ulusal derneklere bırakılması yada gerçek ve tüzel

kişilere kiraya verilmesinin, ilgili Bakanlığın iznine tabi olduğu, 16 ncı maddesinde ise, kültür've doğa varlıkları ile koruma alanı içinde ruhsatsız hiçbir ek, onarım ve değişiklik yapılamayacağı hükme bağlanmıştır. Dava dosyasının incelenmesinden, AÜVF'nin 2863 ve 3386 sayılı yasalar kapsamında, korunması gerekli kültür varlığı nedeni ile tesciline ilişkin Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından 06.05.1994 gün ve 3469 sayılı kararın alındığı, bu karar gereğince tapu kütüğüne kayıt konulmasını sağlamak amacı ile, ilgili birimlere bildirimde bulunulduğu, ancak saptama ve tescile ilişkin olarak davalı idareye herhangi bir bildirim yapılmadığı, VF Dekanlığına Cerrahi ABD Başkanlığının 16.03.1999 ve 16.07.1999 tarihli yazılarında, binalarının, iç ve dış yapı, onarım ve restorasyonu gerektirdiği ve bunun için onarım ve altyapı çalışmalarının başlatılması isteminde bulunulması üzerine, değiştirme ve onarım işlemlerine girişildiği, ayrıca VF Anatomi ve Pataloji ABD nin bulunduğu kısmın çatısına anten montajı ve radyo baz istasyonu kurmak için AÜ Rektörlüğü ve Turkcell İletişim A.Ş. ile 01.12.1998 tarihinden başlayarak iki yıl süre ile geçerli bakım ve onarım işlemi ile çatı üzerinde kurulan baz istasyonu ve eklentilerinin kaldırılması istemine ilişkin 10.02.2000 gün ve 2961 sayılı dilekçesi ile davalı idareye başvurduğu, bu yapıda onarım işleminin sürdürülmesi ve çatısının kiraya verilmesine son verilmemesi yolunda oluşturulan işlemlerin dava konusu edildiği anlaşılmıştır. Yukarıda sözü edilen yasa hükümleri uyarınca, korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen taşınmazlarda her türlü inşai ve fiziki karışım Koruma Kurulundan alınacak izne bağlı olduğu gibi, bir yapıda ruhsatsız olarak hiçbir onarım ve değiştirmeye gidilemeyeceği, tersi durumda 3194 sayılı yasa hükümlerinin uygulanacağı ve 2863 sayılı yasanın korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının kullanımına ilişkin düzenlemesi uyarınca, kiraya verilmesinin de yine Kültür Bakanlığının iznine bağlı olduğu açıktır. Her ne kadar, davalı idare tarafından, VF nin korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edildiği konusunda idarelerine herhangi bir bildirim yapılmadığı, bu nedenle olayda izin alma yükümlülüklerinin bulunmadığı ileri sürülmekte ise de, tespit ve tescile ilişkin Koruma Kurulu işleminden davalı idarenin, iş bu dava açılmakla bilgi sahibi olduğunun kabulü gerekeceğinden, dava açıldıktan sonra ve/yada Mahkememizce verilen E:2000/379 ve 31.05.2000 günlü've 14.08.2000 günlü ara kararları üzerine, davalı idarenin 2863 sayılı yasaya göre izin başvurusunda bulunmadığı, yine imar mevzuatı gereğince de Altındağ Belediye Başkanlığından ruhsat alınmadığı görüldüğünden, genel hukuk ilkeleri karşısında, idare itirazına itibar edilmemiştir. Bu durumda, VF'ne ait olup, Koruma Kurulunun 06.05.1994 günlü koruma kararı ile korunması gerekli kültür varlığı olarak tescil edilen binada yapılan her türlü bakım ve onarım işlemi ile kiraya verme işlemi, 2863 sayılı yasa uyarınca izne tabi olduğundan, eski eser niteliğindeki bu yapıda izinsiz-fiziki ve inşai karışım ile kullanımında değişiklik yapılarak oluşturulan işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Öte yandan, bakılan davada tarihi ve kültürel değerlerin bir bütün olarak ve özellikleri ile korunmasının, izin ko-

sulu yerine getirtmeyerek Kültür Bakanlığı denetiminin dışında bırakılması nedeni ile olanaksız kılındığından, dava konusu işlemlerin uygulanmasında giderilmesi güç ve /yada olanaksız zararlara da yol açacağı sonuç ve kanısına varılmıştır. Açıklanan nedenlerle, hukuka aykırı bulunan ve uygulanmasında giderilmesi güç ve olanaksız zararların doğmasına neden olacak nitelikte bulunan dava konusu işlemin...yürütmesinin durdurulmasına..."

ÖRNEK 3- Cumhuriyet Üniversitesi Daire Başkanı olan davacı, 1999 yılı sicil raporunun, vekalet görevi sona ermiş ve yetkisiz, 657 Sayılı DMY kapsamında değerlendirilmeyen, yrd.doçent kadrosunda bulunan ve lisans diplomasına sahip bulunmayan Üniversite Genel Sekreteri tarafından doldurulması işleminin, iptali istemi ile idari yargıya başvurur.

Sivas idare Mahkemesi, E:2000/191, K:2000/1222 sayılı dosyada işlem gören davalı 16.11.2000'de sonuçlandırır ve davayı reddeder.Kararın gerekçesi şöyledir : "...Davalı idare vekilinin usule ilişkin itirazları yerinde görülmemekle işin esasına geçildi. Dava, CÜ Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanı ve İİBF Sekreter Vekili olarak görev yapan davacının, 1999 yılı sicil raporunu, vekalet görevi sona ermiş ve yetkisiz, 657 Sayılı DMY kapsamında değerlendirilmeyen yrd.doç. kadrosunda bulunan ve lisans diplomasına sahip olmayan Genel Sekreter vekili tarafından doldurulmasına ilişkin işlemin iptali istemi ile açılmıştır. 657 Sayılı DMY'nin 86 nci maddesinin 1 inci fıkrasında; "Memurların yasal izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması yada görevden uzaklaştırılma nedeni ile, işlerinden geçici olarak ayrılmalarda durumunda, yerlerine kurum içinden yada öteki kurumlardan yada açıktan vekil atanabilir" hükmüne yer verilmiştir. Yükseköğretim Üst Kuruluşları ve Yükseköğretim Kurumları Sicil Yönetmeliğinde Daire Başkanlarının 1 inci sicil amirinin Genel Sekreter, 2 nci sicil amirinin Rektör olduğu belirtilmiştir. Davacının savcısı, sicil amiri olan Genel Sekreter vekilinin usulsüz atandığına ilişkindir. Genel Sekreter vekili olarak vekalet görevinin, amacını aşacak biçimde atanmış kişinin atanması usulsüz de olsa, atama işlemi idarece geri alınmadığı yada açılacak iptal davası sonucunda yargı organınca atama işlemi iptal edilmediği sürece, Genel Sekreter vekili olan kişinin bu görevi yürütmesi gerektiği ve bu görevin getirdiği yetkileri kullanabilmesi açıktır. Bu durumda Genel Sekreter vekilinin atama işlemi idarece geri alınmadığı yada idari yargı organlarınca açılacak iptal davası sonucunda iptal edilmediği sürece, davacının sicil amiri olarak görev yapacağından, davacının sicillerini doldurmasına ilişkin işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir..."

ÖRNEK 4 - Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Genel Müdürü, emekli aylığının hesabında makam ödencesinin rektörler için öngörülen 7000 göstergenin uygulanması isteği ile idare yargıya başvurur. Ankara 2.İdare Mahkemesi, K: 1998/166 sayılı dosyada işlem gören davayı reddeder. Davacı, İdare Mahkemesi kararını Danıştay nezdinde temyiz eder.

Danıştay 10. Dairesi, E: 1998/3258, K: 1998/3001 sayılı dosyada işlem gören davayı ,24.06.1998'de sonuçlandırır ve temyiz istemini reddederek, İdare Mahkemesi kararını onar. Kararın gerekçesi şöyledir : "...Dava; TODAİE Genel Müdürü olarak görev yapmakta iken emekliye ayrılan davacının, emekli aylığının hesabında makam ödencesinin rektör için öngörülen 7000 göstergenin uygulanması isteği ile, yaptığı başvurunun reddine ilişkin T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'nün işleminin ortadan kaldırılması ve maaş farklarının yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle açılmıştır. Açılan bu dava sonucunda, Ankara 2. İdare Mahkemesince, 2914 Sayılı Yükseköğre-" • Personel Yasasına 570 Sayılı KHK ile eklenen Ek Madde 2 ye ekli Makam T natı Cetveline göre, davacının emekli aylığının hesabında rektörler için öngörülen makam tazminat göstergesinin gözönüne alınabilmesi için, davacının rektör kadrosunda görev yapmış ve rektör sanım taşımış olması gerektiği, rektör kadrosunda görev yapmadığı ve bu sanı taşımadığı tartışmasız bulunan davacı hakkında oluşturulan işlemde mevzuata aykırılık görülmediği gerekçesi ile, davanın reddine karar verilmiştir. Davacı tarafından, anılan idare mahkemesince verilen 1998/166 sayılı kararın; Sayıştay Genel Kurulunun ve Devlet Personel Başkanlığı'nın, TODAİE Genel Müdürlüğü makamının Rektörlüğe eş bir makam olduğu sonucuna varılarak, Enstitü Genel Müdürüne rektörlerin görev ve sorumluluklarının birbirine eşit ve koşut olduğunun görüleceği ileri sürülerek, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir. ...İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygunluğu ve bozma nedeni bulunmaması gerekçesi ile, temyiz isteminin reddine ve anılan kararın onanmasına ..."

ÖRNEK 5 - Yükseköğretim Kurulu(YÖK), Bezm-i Alem Üniversitesi ile bir yükseköğretim kurumu kurulmasına ilişkin08.11.1987 günlü kararını, 22.03.1989'da geri alır. Konu Danıştay'a taşınır.

Danıştay Sekizinci Dairesi, E: 1989/501, K: 1991/380 sayılı dosyada işlem gören davayı ,04,03,1991'de sonuçlandırır ve davanın incelenmeksizin reddine karar verir. Kararın gerekçesi şöyledir : "... Söz konusu karar Mazbut Bezm-i Alem Valide Sultan Vakfı ile Türk Medeni Yasası kurallarına göre kurulan Bezm-i Alem Valide Sultan Vakıf Gureba Hastanesi Kliniklerine Yardım Vakfının birlikte yükseköğretim kurumu kurma istemi, Yükseköğretim Kurulunun kararı ile uygun bulunarak,yükseköğretim kurumu kurma izni verilmişse de, Bezm-i Alem Valide Sultan Vakfıyesinde yükseköğretim kurumu kurma gibi bir istencin olup-olmadığının tartışıldığı, kurulacak vakıf yükseköğretim kurumunun eğitim ve öğretim görevlerini yerine getirmede yetersiz olması durumunda, bu kurumun devrini kabul eden bir Devlet Yükseköğretim Kurumunun bulunmadığının anlaşılması üzerine kararın hukuksal dayanağının ortadan kalkması nedeni ile alınmıştır. Vakıf senesinde yer alan amaçların dışına çıkılması, vakfedenin istencine aykırılık oluşturur. Sözü edilen vakıf senetlerinin yükseköğretim kurumu kurulmasına olanak

vermemesi durumunda bu kurumun kurulması da, hukuken olanaksızdır. Kuruluş aşamasındaki giderilmeyecek noksanlık nedeni ile üniversite kurulması işlemlerinin sonuçlandırıldığından da söz edilemez. Çünkü olayda vakıf üniversitesi kurulabilme koşullarından ikisi oluşmamış bulunmaktadır. Bu nedenlerle idare, üniversite kurulması yolundaki olumlu görüşünü geri almış ve başlangıçta uygun görüşlü karar geri alınmakla olumsuz duruma gelmiştir. Öte yandan, bilindiği gibi, idare işlemini her zaman geri alabilir. Ancak, işlemini geri alan idarenin bunu uygun bir sürede yapması hukuk gereğidir. Olayda, davalı idare, üniversite kurulmasına ilişkin 06.11.1987 günlü kararını, dava konusu 22.03.1989 günlü kararı ile geri aldığı anda, aradan bir buçuk yıl kadar bir süre geçmişse de, bu sürenin Osmanlı döneminden gelen bir vakfın üniversite kurması gibi büyük ve tarihi bir olayda işlemin geri alınması için uygun bir süre olduğunun kabulü gerekir. Kaldı ki üniversite kurulması işlemleri tamamlanmadan, henüz kuruluş aşamasında iken işlem geri alınmıştır. Açıklanan nedenlerle davanın reddine..."

KARARIN YORUMU : Karar, Türkiye'deki kararların ne denli politik konjoktüre bağlı olduğunu göstermektedir. Olumlu görüş ile bu görüşü olumsuzlayan görüş aynı kişiler tarafından alınmıştır. Aradan geçen 17 ay geçmiş olmasına karşın, görüşün değişmesinin nedeninin, 28 Şubat sürecinin olduğu düşüncesindeyiz. Eğer buna katılmıyorsa, YÖK'nun kararlarında ciddiyet bulunmadığının kabul edilmesi gerekir. Çünkü, bir sonraki görüş için ileri sürülenlerin, bir önceki olumlu görüş için araştırılmaması, vakıf senedinin buna olanak verip vermediğinin incelenmesi ve yetersizlik durumunda kendisini devralacak bir devlet yükseköğretim kurumunun bulunmadığı, olumlu görüş oluşturulurken de araştırılması gereken noktalar dır.

Asıl üzerinde durulması gereken nokta, YÖK'nun bu alandaki yetkisidir. YÖK'nun bu alandaki yetkisi, kuruluş izni vermek yada vermemek olmayıp, 2547 Sayılı Yasaya 2653 Sayılı Yasa ile eklenen Ek 3/d maddesinin son paragrafında belirtildiği gibi, belgeler üzerinde incelemeleri yaptıktan sonra, bunları görüş ve önerileri ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığı'na sunmak ile sınırlıdır. YÖK'na verilen görev, görüş ve öneri bildirmekten öte geçmemekte olup, kuruluş tasarının/önerinin, TBMM tarafından yasalaştırılmasına bağlıdır. Siyasal konjoktür uygunluk taşımadığından, laik rejim ile sorunları bulunan kişiler eli ile kurulmak istenilen yükseköğretim kurumu, aynı YÖK tarafından önce kabul, ancak daha sonra rededilmiş, siyasal kadro ve TBMM de, kendi yetki alanına giren bir düzenlemeyi, kendi yetki alanından çıkartan böyle bir karara ses çıkartmamıştır. YÖK'nun türban konusundaki sabıkasına bakıldığında da, kimi sorunlarımızın bu Kurul tarafından yaratıldığı görülecektir. Üniversiteyi önce türbana, çarşafa ve takkeye sarmalamakta sakınca görmeyen YÖK, konjoktür değişince ve pabucun pahalı olduğunu görünce, büyük bir beceri ile kıvrılabilmektedir.

ÖRNEK 7- 22.06.2000 gün ve 4584 Sayılı "Yükseköğretim Yasasının Bir maddesinin Değiştirilmesi ile Bu Yasaya Geçici Maddeler Eklenmesine Dair Yasa" ile, 2547 Sayı-

lı Yasaya Geçici 47 inci madde eklenmiştir. Bu Geçici Maddenin ikinci fıkrasında ; "Yardımcı doçentlik kadrosunda görev yapan öğretim elemanlarının çalışma sürelerindeki sınırlama kaldırılmıştır", son fıkrasında "yukarıdaki haklardan yararlanmak isteyenlerin bu Yasanın yürürlük tarihinden başlayarak kurumlarına iki ay içinde başvurmaları gerekmektedir" hükmü yer almış, ancak, belirtilen yasa ile 2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmamıştır. Geçici 47 inci maddenin ikinci fıkrası yardımcı doçentlik için çalışma sürelerindeki sınırlamayı kaldırırken, kaldırılmayan 23/a maddesinin ikinci paragrafında var olan "Yardımcı doçentler bir üniversitede her seferinde ikişer yada üçer yıllık süreler için, en çok 12-yıla kadar atanabilirler. Her atama süresi sonunda görev kendiliğinden sona erer." hükmü korunmuştur.

Biri geçici, ötekisi asıl iki maddede yer alan hükümlerin birbiri ile uyumsuzluğunun neden olduğu duraksama, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 11.12.2000 gün ve 6241 sayılı yazı ile Danıştay'a başvuruda bulunarak, bu karmaşa konusunda görüş ister. Başbakanlığın yazısına eklediği Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim Genel Müdürlüğü'nün 5.12.2000 gün ve 34341 sayılı yazılarında şöyle denilmektedir: Yasalardan tüm ilgililerin hak kaybına uğramadan yararlanmaları etkin bir hukuk anlayışının gereğidir. Çıkarılan yasaların önceliklerle çelişen hükümleri, zaman zaman bazı olumsuzlukları gündeme getirmektedir. Bu bağlamda, 2547 sayılı Yasanın. 23 üncü maddesinde, 4584 sayılı yasa ile yapılan düzenlemede bir çelişki oluşmakta ve uygulamada duraksamalara neden olmaktadır..." denilerek "2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesi yürürlükte bulunduğundan, söz konusu geçici madde hükmü ile 23 üncü madde hükmü arasında uyumsuzluk oluşmuş ve geçici maddenin uygulanmasında, aşağıda belirtilen görüşler çerçevesinde duraksamalar doğmuştur.

1.-4584 sayılı yasanın yayımından önce, yardımcı doçentlikte 12 yıllık süreyi doldurarak görevine son verilen ve halen üniversitede görev yapmayan öğretim elemanları;

a) İki ay içerisinde ayrıldıkları yükseköğretim kurumlarına başvurduklarında, açık bulunan yardımcı doçentlik kadrosu olup-olmadığına bakılmaksızın ve atama yöntemindeki prosedür yerine getirilmeksizin üniversiteler ince yardımcı doçent kadrosuna atanabilirler.

b) İki ay içerisinde ayrıldıkları yükseköğretim kurumlarına başvurduklarında, yükseköğretim kurumunda açık bulunan yr .doçentlik kadrosu bulunması ve 2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesinde belirtilen koşulları sağladıklarında, usulüne uygun olarak yrd.doçentlik kadrosuna atanabilirler.

c) Üniversiteleri ile ilişkileri kesildiğinden ve herhangi bir akademik kadroda bulunmadıklarından, anılan geçici madde hükmünden yararlanamazlar.

2.4584 sayılı yasanın yayımından önce,yrd.doç.likte 12 yıllık süreyi doldurup öğretim görevlisi, uzman gibi akademik bir kadroya atanan öğretim elemanları;

a) İki ay içerisinde görev yaptıkları yükseköğretim kurumlarına başvurduklarında, görev yaptıkları yükseköğretim kurumunda açık bulunan yrd.doç. kadrosu olup olmadığına bakılmaksızın, hiçbir koşul aranmadan yrd.doç.lik kadrosuna atanabilirler.

b) İki ay içerisinde görev yaptıkları yükseköğretim kurumlarına başvurduklarında, görev yaptıkları yükseköğretim kurumunda açık bulunan y rd.doç.lik kadrosu bulunması ve 2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesinde belirtilen koşulları sağlama-ları durumunda ise, usulüne uygun olarak [yrd.doc.lik](#) kadrosuna atanabilirler.

3. Halen üniversitelerde yrd.doç. olarak görev yapan ve 4584 sayılı yasanın yayımından sonra 12 yıllık süreyi dolduracak olan öğretim elemanları;

a) Görev yaptıkları yükseköğretim kurumlarına, görevlerini sürdürmek istemele-ri durumunda, 2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak yeniden yrd.doç.lik kadrosuna atanabilirler.

b) Görev yaptıkları yükseköğretim kurumlarına başvuruda bulunmalarına gerek olmadan ve 2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesindeki usul ve prosedürün uygulanmasına gidilmeksizin, yrd.doç.lik kadrosundaki görevleri süresiz olarak uzatılabilir.

Tüm **hu-noktalar birlikte** üniversitelerimizin öğretim elemanına olan gereksinimi de göz önüne alındığında yasa hükümlerinin hem- üniversitelerimiz, hem de ilgili-ler için yararlı sonuçlar vermesi beklenmektedir.

Bu çerçevede oluşan duraksamaların giderilmesi ve uygulamada birliğin sağlan-ması bakımından konu hakkında Danıştay Başkanlığından istişari görüş alınma-sına gerek duyulmuştur..."

Danıştay Birinci Dairesi, E:2000/202, K:200.1/16 sayılı dosyada işlem gören • iste-mi ,09.02.2001 günlü-kararı ile sonuçlandırmıştır. Oybirliği ile belirlenen görüş şudur: "... 2547 sayılı Yükseköğretim Yasasının 62 nci maddesinde "üniversite öğretim elemanları ve üst kuruluşlar ile üniversitelerdeki memur ve öteki görevlilerin öz-lük hakları için bu yasa, bu yasada belirtilmeyen hususlar için Üniversite Personel Yasası, Üniversite Personel Yasasında bulunmayan hususlar için genel hükümler uygulanır" hükmü yer almış, 2914 sayılı Üniversite Personel Yasasının 20 inci maddesinde de "bu yasada hüküm bulunmayan durumlarda, 2547 sayılı Yüксе-köğretim Yasası ile 657 Sayılı DM Y hükümleri uygulanır" hükmüne yer verilmiş, 657 sayılı **DMY'nın.33** üncü maddesinde de kadrosuz memur **çalıştırılmayacağı**-belirtilmiştir. 2547 Sayılı Yasanın 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası, yrd.doç.lerin

bir üniversitede ikişer yada üçer yıllık süreler için atanarak, en çok 12 yıl süre ile görev yapabileceğini, her atama süresi sonunda görevin kendiliğinden sona ereceğini hükme bağlamıştır. Atama süresi sona eren yrd.doç.ler, görev yaptıkları üniversitede bu süre içerisindeki çalışmaları, başarıları ve verimlilikleri değerlendirilerek maddede öngörülen usul ve esaslar dikkate alınarak yeniden atanabileceklerdir. Ancak, maddenin ikinci fıkrasında belirtilen 12 yıllık azami görev süresi mutlak olduğundan, bu süreyi tamamlamış olan yrd.doçentlerin yeniden atanabilmeleri mümkün olmayacaktır. 4584 sayılı yasa ise, genel olarak, niteliği itibari ile önlisans, lisans ve lisansüstü öğrenim görmekte iken, yükseköğretim kurumları ile çeşitli nedenlerle ilişkisi kesilen öğrencilere, yasada belirtilen yönteme uyularak yeniden öğrenime devam etme olanağı tanıyan bir düzenleme öngörmektedir. Ek Geçici 47 inci maddede öngörülen haklardan yararlanmak isteyen ilgililerin Yasanın yürürlük tarihinden başlayarak iki ay içerisinde kurumlarına başvurmaları durumunda uygulamaya geçilecek geçici bir düzenleme içermekte olup, iki aylık süre aşıldıktan sonra yapılan başvuruların değerlendirilmesi olanaklı değildir. Maddenin ikinci fıkrasında ise, halen yardımcı doçentlik kadrosunda görev yapan öğretim elemanlarının çalışma sürelerindeki 12 yıllık sınırlamanın kalktığı belirtilmektedir. Bu kadroda görev yapanlara 4584 sayılı yasanın yayımı gününden başlayarak iki ay içerisinde başvurmuş olmaları koşulu ile 12 yıllık çalışma süresini tamamladıklarında, 2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesindeki koşulları taşımaları durumunda iki yada üç yıl süre ile yeniden aynı kadroya atanabilmeleri olanağı sağlanmaktadır. 4584 sayılı yasanın yürürlüğe girmesinden önce 12 yıllık görev süresini tamamladığı için görevine son verilen ve üniversite ile ilişkisi kesilmiş yada üniversitede uzman, öğretim görevlisi gibi akademik bir kadroya atanmış bulunanlar, yasanın yürürlüğe girdiği tarihte yardımcı doçentlik kadrosunda olmadıklarından Ek Geçici 47 nci maddeden yararlanamayacaklardır. Bu durumda, halen üniversitelerde yrd.doçent olarak görev yapan ve 4584 sayılı yasanın yayımından sonra 12 yıllık süreyi dolduracak olan öğretim elemanlarından, yasanın yürürlük tarihinden başlayarak iki ay içerisinde kurumlarına başvurarak görevlerine devam etmeyi istemiş olanların, 2547 sayılı yasanın 23 üncü maddesinde belirtilen usul ve esaslara uygun olarak iki yada üç yıl süre ile yrd.doçentlik kadrosuna yeniden atanabilecekleri sonucuna ulaşarak ..."

YASAL DÜZENLEMENİN VE KARARIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

Yardımcı doçentlik, 2547 sayılı yasa ile yaratılmış olan ve geçici nitelik taşıyan bir akademik san ve kadrodur. Özellikle, yükseköğretim sorununu yalnızca sayısal açıdan gören ve algılayan bir anlayış, sayıları hızla artırılan ve ne altyapı, ne üst yapı gözetilmeden açılan yükseköğretim kurumlarına akademik kadro yaratabilmek için bulunmuş bir yöntem olarak karşımıza çıkmıştır. Ancak, aradan geçen onca süreye karşın, akademik mesleğin yeterli çekiciliğe ve olanaklara kavuşturulamaması ve buna karşın öğretim

üyelerine, üniversite dışında hemen her alanda çalışma olanağının tanınması, yardımcı doçentliği, yükseköğretim kurumlarının tüm yükünü omuzlayan bir konuma getirmiştir. Akademik kadro içinde giderek sayısal ağırlıkları artan yrd.doçentler, giderek programları ve kurumları yöneten bir duruma gelmiştir.Yrd. doçentler bilim dallarını,anabilim dallarını, bölümleri, yüksekokulları,fakülteleri, enstitüleri yönetir olmuşlardır. 40 saate kadar varan dersleri, ismi ve içeriği ne olursa olsun üstlenmenin yanında, kimileri üniversite genel sekreterliğini, kimileri fakülte sekreterliği gibi yönetsel görevleri de omuzlamışlardır.

Bu akademik kadronun geçiciliği, 12 yıllık bir süre ile sınırlılık göstermektedir. Gerçi, her seferinde görevin kendiliğinden sona ermesi, iki yada üç yıllık süre için atanma, ve her atamada, koşulları taşıyor olup-olmaması, bunu kanıtlayan öteki olgular olmasına karşın, asıl önem taşıyanı, bir kimsenin yrd.doçent olarak en çok 12 yıl görev yapabileceğidir.

Üniversitelerde niteliksel aşınmanın en belirgin etmeni olan ve şimdiye kadar öğrenciler için durmaksızın yinelenen afyasaları, bu kez , özellikle, hükümette MHP'nin olmasından yararlanılarak, bu siyasal partiye yakın olan ve kimileri bu siyasal partiye kayıtlı bulunan, ancak 12 yıllık sürede, doçentlik için gerekli bilimsel çalışmaları bir türlü beceremeyenlerin çabaları ile, "yrd.doçentlerin affı yasası"na dönüştürülmüştür. Böyle bir yasayı savunan ve rektörlük seçim malzemesine dönüştürerek, bilimsel düzeyleri kuşkulu ve tartışmalı olan yrd .doçentlerin desteğini sağlamanın kozu olarak kullanılan rektörler, durmaksızın görev yaptıkları üniversitenin öğretim niteliğinin, bilimsel yetkinliğinin tek erekleri olduğunu durmaksızın yinelemektedirler. Bereket, yasa yapma tekniğindeki yozlaşma ve kokuşma, böyle bir olanağı bir daha bulunmaz fırsat olarak görenlerin ayağına dolaşmış ve 23 üncü madde korunurken, Geçici madde ile sorunu çözmüş sanısına varmışlardır. YÖK'nun da katkısı ile devreye Başbakanlık girmiş ve Danıştay ilgili dairesi, soruna son noktayı koyarak, böyle bir kepezeliği, hiç olmazsa, bir dönem ile sınırlamıştır. Ancak, bu başarısız ve yeteneksizlerin çabaları, yine de sürmektedir. Bu yapıt hazırlanırken, TBMM'nde, önderliğini bir eski YÖK'çü olan MHP Milletvekilinin yaptığı bir yasa önerisi, Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonundan benimsenerek, genel kurul gündemine gönderilmiş bulunmaktadır. TBMM'de bu kişi ile yaptığımız söyleşide, kurtarmak istediği ve 12 yılda bir üst akademik dereceye varamamış kimselere kendi çocuklarını emanet edip-edemeyecekleri sorulmuş, ancak, yanıt alınamamıştır.

ÖRNEK 8 - Özel vakıf üniversitelerine, Anayasadaki "üniversiteleri, kamu tüzel kişiliğe ve bilimsel özerkliğe sahip kuruluşlar" olarak tanımlayan ve "üniversitelerin devlet tarafından yasa ile kurulur " kuralının aşılması amacı ile, kamu tüzel kişiliğinin verilmesi ve yasa ile kurulur kılınmasının yarattığı sorunlar konusunda ilginç bir örnek, Fatih Üniversitesi alanında ortaya çıkmıştır. YÖK Sisteminin yaratıcısı ile O'nu izleyen YÖK Başkanlarının yükseköğretimi, özel girişimin gireceği tatlı kazançlı

bir biçime büründürme isteklerinin sonucu olarak, yaratılan mevzuat karmaşası, hem Cumhuriyetin nitelikleri ile hem de bizzat yaratılan mevzuat karmaşası ile uyumsuzluk gösterir olmuştur. Türkiye'de sosyal hukuk devletinden her uzaklaşış, demokratik ve laik Cumhuriyetin de karşıtlarının etkinlik kazanması sonucunu vermektedir. YÖK Başkanları/efendileri, şimdiler kendi yarattıkları canavar ile boğuşma ve onlar tarafından boğulma sorunu ile yüzyüze gelmişlerdir.

Yükseköğretim Kurulu, 16.03.2001 günlü toplantısında Fatih Üniversitesi hakkında üç karar alır. Bunlar ;

1. Üniversite Rektörlüğünün uyarılması,
2. 2001-2002 öğretim yılı içerisinde bu üniversiteye öğrenci yerleştirmesi yapılmaması,
3. Uyarıya konu noktaların bir yıl içerisinde düzeltilmemesi durumunda üniversitenin çalıştırmasının durdurulmasıdır.

Fatih Üniversite Rektörlüğü, bu kararlar üzerine, anlaşmazlığı İdare Mahkemesine taşır. Rektörlük, 2547 Sayılı Yasanın Ek 11. Maddesi ile Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 22. Maddesi uyarınca uyarılmak ve çalışmadan alıkoymak için eğitim/öğretim düzeyinin yetersizliğinin saptanması gerektiğini; buna karşın dava konusu kılınan kararda bu noktanın yer almadığını; bu nedenle kararın özdeksel gerçeklere dayanmadığını, somut bulgu ve belgelerden yoksun olduğunu; öznel görüşlerden ve vehimlerden yola çıkılarak oluşturulduğunu, öğrenci yerleştirmesi yapılmaması yolunda genel kurulun karar alma yetkisinin bulunmadığını; 2547 Sayılı Yasa ile tanınmış kontenjan belirleme yetkisinin de böyle bir işlem oluşturma yetkisini vermediğini; bu açıdan alınan kararın nesnel iyiniyet kuralına aykırı olduğunu; bu güne kadar hiçbir denetleme raporunun üniversiteye gönderilmediğini; raporların dışardan elde edildiğini; 1999 yılı içerisinde biri olumlu, asıl ikincisi olumsuz iki denetleme raporunun bulunduğunu; üniversiteye gönderilen tek denetim raporunun gereğinin hemen yerine getirildiğini; düzeltilen bu noktaların iki yıl dışında, alınan karara dayanak yapıldığını; yasal düzenlemenin eğitim-öğretim altyapısının hazır bulundurulması yahut hazır değilse, bunu karşılayacak parasal tutarın bulunduğu kanıtlanması biçiminde olduğunu; hazır bulundurmamakla mal varlığının kurumun kullanımı altında bulunması ve kullanıma açık olmasının amaçlandığını; aktarma ve bunun tescili konusunda yasal zorunluluk bulunmadığını; üniversitenin altyapı gereksinimini karşılamak için Büyükçekmece Kampusunun 20 yıllığına yap-işlet-devret modeli ile, SEMA A.Ş.den kiralandığını ve konuda tapu kütüğüne kayıt düşüldüğünü; ek sözleşme ile bu 20 -yılın sonunda tahsisin süreceğinin yükümlülüğünün oluşturulduğunu, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından tahsisin mevzuat hükümlerine uygun olduğunun bildirildiğini; tüm bunların dışında bu noktanın faaliyetten alıkonma nedeni olarak yasada yer almadığını; halihazırda üniversite bünye-

sinde açılmış ve faaliyet gösteren bir uygulama ve araştırma merkezinin bulunmadığı; Çerçeve Yönetmeliğinin YÖK tarafından uygun bulunmaması nedeni ile yürürlükten kaldırıldığı; bu noktanın da faaliyetten alıkoyma nedeni olarak kabul edilemeyeceğini; Tıp Fakültesinin bulunduğu kent dışında hastane açılmayacağı yolundaki kararı üzerine Konya-Meram da açılan hastanenin çalışmasına son verildiğini; Hoşdere Caddesinde Tıp Fakültesinin ek binası olarak çalışan bir binası bulunduğunu, 1999 yılı olağan denetimi sonrasında öğretim üyesi sayısı yetersizliği ile görevlendirme, atama ve yükseltme prosedürüne ilişkin bir takım eksikliklerin üniversiteye bildirilmesi üzerine, ivedilikle düzeltilmesi yoluna gidildiğini; bunun dışında, 2000'ylma ilişkin olarak bir saptama ve bildirimde bulunmadığını; üniversite rektörlüğünün vekaletlerle sürmesinde YÖK'nun payının bulunduğunu; dava konusu karardan önce, 27.02.2001'de Prof.Dr.Turgut Balkas'm rektör olarak atanmasının YÖK'na önerildiği ve aynı zamanda vekaleten rektörlük görevini yürütmekle görevlendirildiğini; böylece, karara dayanak alman bu noktanın, karardan önce ortadan kaldırıldığı; akademik ve yönetim personelinin 2547 Sayılı Yasanın 4 ve 5. Maddelerinde yer alan amaç ve ilkeleri benimsemediklerine ilişkin görüş ile bunların yöneticiler tarafından özendirildiği savlarının gerçek dışı olduğunu; hiçbir kanıt ve belgeye dayanmadığını; bu kurallara uymayan tüm öğrenciler hakkında disiplin soruşturması açılarak cezalar verildiğini ve bunların YÖK Başkanlığına bildirildiğini; akademik personelin bir kısmının yabancı uyruklu olduğu, bir kısmının daha önce devlet üniversitelerinde görev yapmış kişiler olduğunu; laiklik ilkesi esas alınarak Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı, çağdaş bir yaşam biçiminin öğrencilere benimsetilmeye çalışıldığını, bu çerçevede üniversite bünyesinde Atatürkçü Düşünce Kulübü kurulduğunu; bu çerçevede Atatürkçülük ile ilgili çeşitli çalışmalar yapıldığını; Atatürkçü Düşünce Dergisi ve Kulübün web sayfası gibi çalışmaların sürdürdüğünü; bu konudaki suçlamaların suçatımı niteliği taşıdığını öne sürerek, kararın iptali isteminde bulunur.

YÖK Başkanlığı savunmasında ; Vakıf üniversitelerinin devletin denetim ve gözetiminde kurulduğunu; yasa kurallarına aykırılığın saptanması durumunda bunların çalışmalarının durdurulmasında kurulun yetkili olduğunu; kararın denetleme kurulu tarafından hazırlanan raporlara, belgelere, duyumlara göre açılan inceleme ve soruşturma raporlarına dayalı olarak alındığını; Fatih Üniversitesinin kuruluşu aşamasında üstlendiği yükümlülüğü yerine getirmediğini; devredilmesinin yükümlendiği taşınmazların mülkiyetlerinin denetim altında tutulduğunu; Konya/Meram da ve Ankara Hoşdere'de Tıp Merkezi adı altında birimler açılarak hukuka aykırı davranıldığını; kurulun onayı olmaksızın araştırma ve uygulama merkezi açılmasına ilişkin yönetmelik yayınlandığını; öğretim üyelerinin istihdam, görevlendirme, atama ve yükseltmelerinde usulsüz davranıldığını; 2547 Sayılı Yasanın 4 ve 5. Maddelerinde yer alan amaç ve ilkeleri benimsediği yolunda duraksamalar bulunan kurulun olumsuz görüş verdiği bir kişinin rektör vekili olarak atandığını ve uyarılara karşın bu uzun süre görevde kalmasında direndiğini; kurula ulaşan duyumların akademik ve yönetsel personel ile öğrencilerin büyük bir

bölümünün türbanla üniversiteye geldikleri ve bu konuya üniversitece göz yumulduğunu gösterdiğini; bu nedenle üniversitenin çeşitli kereler uyarıldığını; kurula gönderilen şikayet dilekçesi üzerine denetleme kurulu üyelerince yerinde inceleme yapıldığını; bu sorunların görüşülmesi için rektör ve mütevelli kurul başkanının kurula çağrıldığını; tüm uyarılara karşın türban konusunda gerekli duyarlılığın gösterilmediğini; bu nedenle yöneticiler hakkında soruşturma açıldığını; tüm bu saptamaların gözleme dayalı olduğunu; üniversiteye kabul edilecek öğrenci sayısını belirleme yetkisinin Anayasa ve 2547 Sayılı Yasa ile tanınmış yasal bir yetki olduğunu; kurul işleminin tümü ile hukuka uygun olduğunu ve yasal dayanağı bulunmayan davanın reddi gerektiğini dile getirmiştir.

Ankara 2. İdare Mahkemesi, E:2001 /411, K:2001/1359 sayılı dosyada işlem gören davayı, 4.12.2001 günü sonuçlandırmış ve dava konusu kararın Fatih Üniversitesi rektörlüğünün uyarılmasına, 2001-2002 eğitim/öğretim yılında öğrenci yerleştirmesi yapılmamasına ve uyarıya konu noktaların bir yıl içinde düzeltilmemesi durumunda üniversite çalışmalarının durdurulacağına ilişkin kısımların iptaline, kararın üniversitenin bir yıl süreyle izlenip değerlendirmeye alınmasına ilişkin kısmının ise reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesi şöyledir : "... Dava, yasa, yönetmelik ve belirlenen esaslara aykırı olarak;

a) Tahsisi yükümlenilen mal varlığının sürekli uyarılara karşın üniversite tüzel kişiliğine devir işlemlerinin tamamlanmadığı;

b) Yükseköğretim Kurulunun onayı olmaksızın uygulama ve araştırma merkezi açılıp-yönetmelik yayımlandığı;

c) Yükseköğretim Kurulunun onayı olmaksızın Tıp Fakültesi Hastanesi adı altında Konya Meram'da, Ankara Hoşdere'de Tıp Fakültesi Tıp Merkezi adı altında da Ankara Çankaya'da birimler açıldığı;

d) Öğretim üyelerinin istihdam, görevlendirme, atama ve yükseltmelerinde usulsüz davranıldığı;

e) Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınmaksızın, hatta YÖK'nun gerekçeli olumsuz görüşüne karşın, 2547 Sayılı Yasanın 4 ve 5. Maddelerinde yer alan amaç ve ilkeleri benimsediği yolunda duraksamalar bulunan bir kişinin rektör vekili olarak atandığı, uyarılara karşın bu kişinin görevini uzun süre eylemli olarak sürdürmesinde direnildiği;

a) Akademik ve yönetsel personel ile öğrencilerin büyük bir bölümünün siyasi ve ideolojik nedenlerle kılıf ve kıyafet kurallarına aykırı davrandığı, yönetimin bunlara hoşgörü gösterdiği, tam tersine desteklediği ve uyarılara karşın bu durumun sürdüğü;

b) Yönetimin, gerici eğilimli kişileri akademik ve yönetsel görevlere getirdiği, gerek kurum içinde,gerek kurum dışında öğrencilere laiklik karşıtı bir yaşam biçimini telkin edildiği ve bu yönde olanaklar sağlandığı noktalarının belirlenmesinden ötürü üniversite rektörlüğünün uyarılmasına, 2001-2002 öğretim yılı içinde düzeltilmemesi durumunda, 2547 Sayılı Yasanın Ek.İl. maddesi ve Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 22. Maddesi uyarınca çalışmalarının durdurulacağına ilişkin YÖK Genel Kurulunun 16.03.2001 günlü toplantısında aldığı 2001.3.30 sayılı kararın davanın özeti bölümünde yer alan nedenlerle iptali iste miyle açılmıştır.

T.C. Anayasasının 130. Maddesinin 2. Fıkrasında, Yasada gösterilen usu! ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak koşulu ile Vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine bağlı yükseköğretim kurumları kurulabileceği kuralı yer almış bulunmaktadır.

Dava konusu karara dayanak alman 2547 Sayılı Yasanın Ek.İl. maddesinde " Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarında beklenen eğitim-öğretim düzeyinin yetersizliğinin, YÖK'nca belirlenmesi ve durumun düzeltilmesi için gerekli uyarı ve önerilerin sonuçsuz kalması durumunda, bu kurumun çalışmaları YÖK'unca durdurulur" hükmüne yer verilirken, hukuksal dayanağım T.C.Anayasasının 130. Maddesi ile 2547 Sayılı Yasanın oluşturduğu Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Faaliyetten Alıkoyma ve Kapatma" başlığını taşıyan 22. Maddesinin (a) ve (d) bentleri uyarınca " yasa ve yönetmelik hükümlerine ve saptanan esaslara aykırı hareket edildiği" ve "eğitim-öğretimde Atatürk İlkeleri ve Devrimleri ile, özellikle laiklikle bağdaşmayan bir durumun belirlenmesi ve bu durumun uyarıya karşın sürdürülmesi" noktalarının saptanmasında yükseköğretim kurumu yada biriminin YÖK Genel Kurulu kararı ile çalışmalarından alıkonulacağı öngörülmüştür.

Bilindiği üzere, Vakıf Üniversiteleri, vakfın yetkili organının üniversite kurma ile ilgili kararının Vakıflar Genel Müdürlüğünün bu konudaki olumlu görüşü ile birlikte YÖK'na sunulması üzerine YÖK kararı gereği, yasa ile kurulurlar ve kuruluş yasasının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte tüzel kişilik kazanırlar. Kazanılan bu tüzel kişilik Anayasamızın 130. Maddesinin 1. Fıkrasında açıklandığı üzere,kamu tüzel kişiliğidir. Dayanağımı yasadan almış bir kamu tüze! kişiliğinin belli ölçütlerde özerkliğe sahip olduğunda kuşku bulunmaması gerekir. Bu nedenle, yasa ile kurulmuş bir kamu tüzel kişiliğinin faaliyet alanında başka bir kamu tüzel kişininin işlemler oluşturabilmesi için, gerçekten de kamu düzeni ve ülkenin genel yararları açısından çok önemli ve kanıtlanmış nedenlerin bulunup bulunmadığı unsurları aranmalıdır.

Dava dosyasının incelenmesinden, FÜ'nin, yasa ve yönetmelik uyarınca kuruluş

aşamasında öngörülen yasal prosedürün yerine getirilmesi sonrası, Türkiye Sağlık ve Tedavi Vakfı tarafından 7.6.1996'da ve 4142 sayılı yasa ile kurulduğu ve eğitim/öğretim faaliyetine başladığı, anılan üniversitenin 1999 yılı genel denetiminin 25-26 Ocak 1999 'da YÖK Denetleme Kurulu tarafından yapılarak, 113.1999 günlü raporun düzenlendiği; anılan rapor ile saptanan bir takım olumsuzluklar nedeni ile üniversite rektörlüğünün uyarılmasının kararlaştırıldığı, bu rapor ile üniversite rektörlüğünün 29.5.1999 gün ve 11446 sayılı yazı ile uyarılarak, gerekli işlemlerin bir an önce yapılmasının istenildiği, bu arada devlet yardımı isteminin değerlendirilmesi ile ilgili olarak, 24.3.1999 günlü YÖK Denetleme Kurulu raporunun düzenlendiği, bu raporda fiziksel koşullar açısından oldukça iyi bir kapasiteye sahip olmasına karşın, ilk raporda belirtilen noktalar ve kadrolu öğretim üyesi sağlanmasında gösterilen duyarsızlıklar nedeni ile, devlet yardımı yapılmasının uygun olmayacağı görüşüne yer verildiği, yine, YÖK Denetleme Kurulu tarafından düzenlenen 25.3.1999 günlü rapor ile üniversite hakkında cemaatçilik savları ile ilgili olarak bazı görüşlere yer verildiği, bunların dışında, FÜ nin mal varlığı ve mali kaynakları ile ilgili olarak devlet yardımı açısından 24.4.2000 günlü inceleme raporunun düzenlendiği, bu raporda da, üniversite öğrencilerinin istatistiki yönlerden değerlendirilmelerine ilişkin noktalara yer verildiği, yukarıda sözü edilen inceleme, soruşturma ve denetim raporlarının incelenmesi sonucunda;

- Tahsisi yükümlenilen mal varlığının sürekli uyarılara karşın üniversite tüzel kişiliğine aktarılma işlemlerinin tamamlanmadığı;

- YÖK'nun onayı olmaksızın uygulama ve araştırma merkezi açılıp, yönetmelik yayımlandığı;

- YÖK'nun onayı olmaksızın Tıp Fakültesi Hastanesi adı altında Konya Meram'da, Ankara Hoşdere'de Tıp Fakültesi Tıp Merkezi adı altında da Ankara Çankaya'da birimler açıldığı; ,,

- Öğretim üyelerinin istihdam, görevlendirme, atama ve yükseltmelerinde usulsüz davranıldığı;

- YÖK'nun olumlu görüşü alınmaksızın, hatta YÖK'nun gerekçeli olumsuz görüşüne karşın, 2547 Sayılı Yasanın 4 ve 5. maddelerinde yer alan amaç ve ilkeleri benimsediği yolunda duraksamalar bulunan bir kişinin rektör vekili olarak atandığı, uyarılara karşın bu kişinin görevini uzun süre eylemleri sürdürmesinde direnildiği;

- Akademik ve yönetsel personel ile öğrencilerin büyük bir bölümünün siyasi ve ideolojik nedenlerle kılık-kıyafet kurallarına aykırı davrandığı, yönetimin bunlara hoşgörü gösterdiği, hatta desteklediği ve uyarılara karşın bu durumun sürdürüldüğü;

- Yönetimin, gerici(irticai) eğilimli kişileri akademik ve yönetsel görevlere getirdiği, gerek kurum içinde, gerek kurum dışında öğrencilere laiklik karşıtı bir yaşam biçiminin telkin edildiği ve bu yönde olanaklar sağlandığı kanısına varılması üzerine, ağırlıklı olarak yükümlenilen mal varlığının üniversite tüzel kişiliğine aktarımının tamamlanmadığı ve gerici tutum ve davranışlar konusundaki uyarıların bir sonuç yaratmadığından söz edilerek dava konusu YÖK Genel Kurul Kararı ile FÜ Rektörlüğünün bu konuların düzeltilmesi yolunda uyarılmasına, 2001-2002 eğitim/öğretim yılı için de üniversiteye öğrenci yerleştirmesi yapılmamasına ve bu kararı izleyen bir yıl içerisinde yukarıda belirlenen noktaların köklü bir biçimde düzeltilmediğinin saptanması durumunda üniversitenin faaliyetinin durdurulacağına duyurulmasına karar verilmesi üzerine görülmekte olan iş bu davanın açıldığı anlaşılmıştır.

- 2547 Sayılı Yasanın dava konusu karara dayanak alman ek 11. Maddesi, heme kadar yükseköğretim kurumunun çalışmalarının durdurulmasını eğitim/öğretim düzeyinin yetersizliğine

- Bu konudaki uyarılara karşın gereklerinin yerine getirilmemesine özgülemiş ise de, T.C.Anayasasının 130. Maddesi hükmü karşısında yükseköğretimin çağdaş eğitim/öğretim esaslarına dayalı olmasının zorunluluğu, 2547 Sayılı Yasanın "Amaç" başlıklı 4. Maddesi ile "Âna İlkeler" başlığım taşıyan 5. Maddesinde bentler biçiminde sıralanmış noktaların varlığının yükseköğretim kurumlarının vazgeçilmez temel unsur olduğu, aynı yasanın 7. Maddesinin (o) bendi ile Ek 10. Maddesi hükümleri uyarınca vakıf yükseköğretim kurumlarının YÖK'nun gözetim ve denetimine bağlı oldukları noktaları gözönüne alındığında, davalı yönetimin kaynağını anılan maddeden alması bile, Yükseköğretim Yasasının bütünü içerisinde Anayasadan ve anılan yasadan alan üstün bir yetki denetim ve sorumluluğu ile donatılmış bulunduğu tartışmasızdır. Kaldı ki, T.C. Anayasasının 130. Maddesi ile 2547 Sayılı Yükseköğretim Yasası uyarınca çıkarılmış bulunan Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin "gözetim ve denetim" başlığını taşıyan 21. Maddesinde, vakıf yükseköğretim kurumlarının YÖK'nun gözetim ve denetimi altında olduğu noktası vurgulanmıştır. Bu açılardan, Yönetmeliğin 22. Maddesinde değinildiği üzere, yasa ve yönetmelik hükümlerine aykırılığın ve de eğitim/öğretimde Atatürk İlke ve Devrimleri ile, özellikle laiklikle bağdaşmayan bir durum saptanması durumlarının yukarıda anılan mevzuatın temel yaklaşımı içerisinde yükseköğretim kurumunun çalışmasının durdurulmasını gerektiren yasal nedenler olduğunda bir duraksama bulunmamaktadır. Durum böyle olunca, tüm yükseköğretim kurumlarının Atatürk Devrim ve İlkeleri doğrultusunda, Atatürk Ulusçuluğuna bağlı, çağdaş öğrenciler yetiştirmeyi amaçlayan bir eğitim/öğretim verip-vermedikleri, eğitim ve öğretimde bu noktaları temel esaslar olarak kabul ederek çalışmalarda bulunup bulunmadıkları noktalarının YÖK'nun denetim ve

gözetimine bağlı tutulması gereği, tartışmaya yer bırakmayacak bir biçimde açık bulunmakta olup, vakıf yükseköğretim kurumları da bu kapsama yasal sorumluluklarını yerine getirmek zorundadırlar.

Yukarıda belirtilen noktaların ışığı altında uyumsuzluğun değerlendirilmesine gelince;

1) Tahsisi yükümlenilen mal varlığının sürekli uyarılara karşın üniversite tüzel kişiliğine aktarılması işlemlerinin tamamlanmadığı savı : 2547 Sayılı Yasanın Ek.3 maddesinin (a) bendi uyarınca, vakıf yükseköğretim kurumunun kuruluş aşamasında "kurulacak yükseköğretim kurumunun bina, araç, gereç ve öteki maddi yapıları ve malzemelerinin hazır bulunduğunu yada bunların sağlanması için yeterli kadar bir miktarın ayrıldığını gösterir belgenin eklenmesi zorunlu bulunmaktadır. Aynı nokta, Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin "Başvuru ve Aranacak Belgeler" başlığını taşıyan 8. Maddesinin (d) bendinde de belirtilmiştir. Anılan mevzuat hükümleri ile kurulacak olan vakıf yükseköğretim kurumlarında eğitim/öğretimin fiziksel alt yapısının güvence altına alınması amaçlanmıştır. Anılan mevzuat hükümlerinde yalnızca kuruluş aşaması ile ilgili olarak "hazır bulundurma" kavramından söz edilmiş olup, bunun dışında eğitim/öğretim çalışmalarının sürdürülmesi için gerekli olan taşınır yada taşınmaz malların mülkiyetinin vakıf yükseköğretim kurumuna tapuda aktarılması zorunluluğu, anılan maddelerde yer almamıştır. Mülkiyetin aktarılmasını zorunlu kılan bir yasal düzenleme bulunmaması karşısında, kurucu vakfın gerekli yükümlülükleri sağlayıp sağlamadığı, tahsis işlemlerinin yapıp yapılmadığı noktalarının belirlenmesi gerekmektedir. Fatih Üniversitesinin eğitim/öğretim çalışmalarını sürdürdüğü ve merkez kampusun bulunduğu taşınmaz ile ilgili olarak üniversite rektörlüğü ile Sema Eğitim Öğretim İşletmeleri ve Sağlık Hizmetleri A.Ş. arasında düzenlenmiş bulunan gerek ana sözleşme, gerekse bu sözleşmenin bazı hükümlerinin açıklığa kavuşturulması amacı ile düzenlenen noter onaylı ek sözleşme hükümleri ile Büyükçekmece 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğü kayıtlarına göre yap-işlet-devret yöntemi ile bu taşınmazın anılan şirketten kiralandığı ve bu noktanın tapu siciline de tescil edildiği görülmektedir. 20 yıllık süre ile üniversitenin kullanımına ayrılan bu taşınmazın, bu sürenin sonunda da kullanım amacı doğrultusunda tahsisinin süreceği noktaları sözleşme hükümlerinde yer almıştır. Üniversitenin Ankara'daki okul binasının da Türkiye Teknik Elemanlar Vakfı tarafından beş yıl süre ile tahsisi gerçekleştirilmeyen yada tahsisinden vazgeçilmiş taşınmazlar bulunmakta ise de, gerçekte bu taşınmazların eğitim/öğretim uğraşının sürdürüldüğü yerlerle ilgili bulunmadığı açıktır. Tüm bu noktaların birlikte değerlendirilmesinden eğitim/öğretim uğraşının sürdürülmesi açısından aytyapı tesisi yetersizliğinin bu aşamada var olmadığı sonucuna varılmıştır.

2) YÖK'nun onayı olmaksızın uygulama ve araştırma merkezi açılıp yönetmelik

yayımlandığı savı: Uyuşmazlıkta, FÜ'nce YÖK'nun onayını alınması sonrası bir uygulama ve araştırma merkezinin hedeflenmesi üzerine bir çerçeve yönetmeliği hazırlanarak 1.2.1998 gün ve 23245 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı, ancak, uygulama ve araştırma merkezlerinin 2547 Sayılı Yasanın 2880 sayılı yasa ile değişik 7/d-2 maddesi uyarınca YÖK Yürütme Kurulunun kararı ile mümkün olabileceğinin bildirilmesi üzerine, çerçeve yönetmeliğinin yürürlükten kaldırıldığı, yürürlükten kaldırılan yönetmeliğin 25.9.1998 gün ve 23474 sayılı EG de yayımlandığı, böylece, açılması düşünülen uygulama ve araştırma merkezinden vazgeçildiği görülmüştür. Olayın, 1998 yılında ortaya çıktığı, uygulama ve araştırma merkezinin yaşama geçirilemediği noktaları gözönüne alındığında, bu noktanın dava konusu kararın alınmasına dayanak alınabilecek nitelikte olmadığı sonucuna varılmıştır.

3) YÖK'nun onayı olmaksızın Tıp Fakültesi Hastanesi adı altında Konya Meram, Ankara Hoşdere'de Tıp Fakültesi Tıp Merkezi adı altında Ankara Çankaya'da birimler açıldığı savı: Uyuşmazlıkta, YÖK Yürütme Kurulunun 11.5.1997 gün ve 97.14.1122 sayılı kararı ile, Tıp Fakültesinin bulunduğu kent dışında hastane açılmamasının kararlaştırılmış olması nedeni ile üniversitenin Konya Meram'da açılan hastanesinin çalışmasına 16.9.1998 'de son verildiği, bu durumun 23.9.1998'de yazı ile YÖK'na bildirildiği, Çankaya ve Hoşdere'de bulunan binaların ise Tıp Fakültesi Hastanesinin ek binası olarak uğraş gösterdikleri, FÜ Ek Binası olarak bina isimlerinin değiştirildiği, dosyanın incelenmesinden anlaşılmıştır. Bu durumda, YÖK'nun uyarıları doğrultusunda, gerekli işlemlerin daha önceki yıllarda yapıldığı, bu aşamada, YÖK kararlarına aykırı bir durumun var olmadığı noktaları gözönüne alındığında, sözkonusu noktanın tek başına dava konusu kararın alınmasına temel oluşturabilecek önem ve ağırlıkta olmadığı gözlemlenmiştir.

4) Öğretim üyelerinin istihdam, görevlendirme, atama ve yükseltmelerinde usulsüz davranıldığı savı, FÜ 'nin 1999 yılı olağan denetimi sonrasında düzenlenen 11.3.1999 günlü raporda, öğretim üyesi sayısının yetersizliği ile görevlendirme, atama ve yükseltme prosedürüne ilişkin bir takım eksikliklerin varlığı noktalarına değinildiği, doçentlik ve profesörlük kadrolarına yapılan atamalarda, yalnızca bir kararname ile yetinildiği, bilim jürisinden rapor alınmadığı ve ilgili yönetim kurullarında görüşme yapılmadığı gibi eleştirilere yer verildiği, FÜ Rektörlüğünün 20.5.1999 gün ve 1522 sayılı yazıda, YÖK'nun öğretimin niteliğinin yükseltmesini erekleyen çabalarının benimsendiği ve aynen paylaşıldığı belirtilerek, kısa bir süre içerisinde tüm uyanların duyarlı bir biçimde değerlendirileceği noktasında yükümlülük altına girildiği görülmektedir. Denetim raporu ile saptanmış sözkonusu noktaların varlığının üniversitece kabullenildiği, üniversitenin yeni kurulmasından kaynaklanan bu tür eksikliklerin giderilmesi yolunda çalışmalar yapıldığı, öte yandan, tüm devlet ve vakıf üniversitelerinin her yıl düzenli olarak Denet-

lerne Kurulu tarafından denetlendiği, bu konudaki uyarıların sonuçlarının doğal olarak önümüzdeki yıllarda yapılacak denetimler aşamasında inceleneceği, uyarı gereklerinin yerine getirilmemesinin eğitim/öğretim uğraşında doğuracağı olumsuz sonuçların 2547 Sayılı Yasanın Ek 11. Maddesi kapsamında, gerçekte önümüzdeki dönemlerde değerlendirilmesinin zorunlu olduğu, ancak, bu aşamada, henüz belirtilen düzeyde bulunan bu tür eksikliklerin ise, dava konusu kararın alınmasına neden oluşturmayacağı kanısına varılmıştır.

5) YÖK'nun olumlu görüşü alınmaksızın, hatta YÖK'nun gerekçeli olumsuz görüşüne karşın, 2547 Sayılı Yasanın 4 ve 5. maddelerinde yer alan amaç ve ilkeleri benimsediği yolunda duraksamalar bulunan bir kişinin rektör vekili olarak atandığı, uyarılara karşın bu kişinin görevini uzun süre eylemli olarak sürdürmesinde direndiği savı: 2547 Sayılı Yasanın Ek.5. maddesinin 2. Bendi ile Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin 12. Maddesinin (2) bendi ile 16. Maddesinde rektör atamaları ile ilgili düzenlemeler yer almış olup, bu düzenlemelerden vakıf üniversiteleri rektörlerinin atanmasında YÖK'nun olumlu görüşünün alınmasının zorunlu olduğu görülmektedir. Uyuşmazlık konusu olayda ise, Prof.Dr. Şerif Ali Tekalan'm rektörlüğe asıl olarak atanmak üzere 15.2.2000'de önerildiği, ancak, bu öneriye karşın, adı geçen kişinin rektörlüğe atanması konusunda YÖK tarafından olumlu yada olumsuz hiçbir görüş bildirilmediği, bunun üzerine Prof .Dr. Fahrettin Gücin'in rektörlüğe vekaleten atandığı, ancak, adı geçen kişi hakkında YÖK tarafından olumsuz görüş bildirildiği, olumsuz görüşte bu kişinin 2547 Sayılı Yasanın 4 ve 5. Maddesindeki amaç ve ilkeleri benimsediği yolunda duraksamalar bulunduğu noktasına yer verildiği, ancak, duraksamalara dayalı bu olumsuz görüşün somut gerekçelerinin açıklanmadığı, sözkonusu kılınan olumsuz görüş üzerine bu sefer Prof .Dr .Turgut Balkaş'ın rektörlüğe atanmasının önerildiği, önerilen bu kişinin aynı zamanda rektör vekili olarak da görevlendirildiği dosyanın incelenmesinden anlaşılmaktadır. Belirtilen bu durumlar karşısında, YÖK'nun olumsuz görüşüne karşın üniversitenin rektör ataması yada rektör vekili görevlendirmesinde direndiği konusundaki sav, yerinde bulunmamıştır.

6) Akademik ve yönetsel personel ile öğrencilerin büyük bir bölümünün siyasi ve ideolojik nedenlerle kılık/kıyafet kurallarına aykırı davrandığı, yönetimin bunlara hoşgörü gösterdiği, hatta desteklediği ve uyarılara karşın bu durumun sürdüğü ve yönetimin gerici eğilimli kişileri akademik ve yönetim görevlerine getirdiği, gerek kurum içinde, gerek kurum dışında öğrencilere laiklik karşıtı bir yaşam biçiminin telkin edildiği ve bu yönde olanaklar sağlandığı savı: YÖK'nun dava konusu kararda ısrarla vurgulanan bu tür savlarının dosya içinde varolan denetleme kurulu inceleme raporları ve mali denetime ilişkin raporlarda değerlendirmeye alındığı, inceleme raporlarının bu konudaki somut saptamalardan daha çok, genel nitelikli gözlem ve kanılarına dayalı olduğu, akademik ve yönetim personeli ile

öğrencilerin büyük bir bölümünün siyasi ve ideolojik nedenlerle kılık kıyafet kurallarına aykırı davrandıkları yolundaki savın Ankara'daki okul ölçeğinde sınırlı sayıda kişiyi kapsayan bir incelemenin sonucu olduğu, yönetimin bu noktalara hoşgörü gösterdiği, hatta desteklediği yolundaki savların gerçeklik payının kesin ve net bir biçimde ortaya konulmadığı, üniversitenin hangi biriminde, hangi yönetici yada yöneticilerin ne biçimde bir tutum sergilediği ve nasıl bir ısrarcı tutum içerisinde oldukları noktasının, kişi temelinde açıklığa kavuşturulmadığı, kılık kıyafet kurallarına aykırı davranışlara üniversitece hoşgörü gösterildiği savlanmasına karşın, dosya içeriğine göre, bu konuda 169 öğrenci hakkında soruşturma açıldığı, uyarı, kınama ve hatta üniversiteden uzaklaştırma cezalarının verildiği, verilen bu disiplin cezalarının düzenli olarak YÖK'na bildirildiği, bu tür tutumlar sergileyen akademik ve yönetim personeli hakkında açılmış disiplin soruşturmalarına rastlanılmadığı, akademik ve yönetim görevlerine getirilmiş gerici eğilimli kişilerin kişi temelinde bir saptamasının yapılmamış olduğu, laiklik karşıtı yaşam biçimini telkin eden ve bu konuda olanaklar sağlayan yöneticilerin bir genelleme içinde değil, ayrıntıyı içerir bir biçimde ortaya konulmadığı, bu tür suçlamaların dayanaklarının gösterilemediği, her düzeydeki yüksek öğretim kurumunun çağdaş ve laik yapıda olması, Atatürk İlke ve Devrimlerini benimseyerek, çalışmalarında bunu ortaya koyması temel ilke olup, tersi yönde bir faaliyetin varlığı savlanıyor ise, bunun zihinlerde karışıklığa neden olmayacak bir biçimde ve nesnel yöntemlerle ve incelemelerle saptanarak ortaya konmasının zorunlu olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, devlet üniversitelerine göre, daha fazla yönetim personeli çalıştırmasının gizli istihdam yarattığı kuşkusunu doğurduğu, vakıf üniversitelerine girme hakkı kazanan toplam 1162 imam hatip mezunu öğrenciden %15.4'ünün Fatih Üniversitesini seçmiş olmasının dikkat çektiği, üniversiteye yerleştirilen öğrencilerden % 10-20 kadarının bazı özel liselerin mezunu oldukları, öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun mütevelli heyet tarafından önerilen kişiler olduğu, fakültenin yapılanmasında cemaat düşüncesinin etken olduğu, üniversitenin bir cemaat üniversitesi niteliğine büründüğü yolundaki önemli savların ise, genel beyanlar olarak kaldığı, bu noktaların nesnel ve somut kanıtlarla kanıtlanamadığı açıktır.

Yukarıda belirtilen noktaların ışığı altında uyuşmazlığın değerlendirilmesine gelince ;

Yükümlenilen mal varlığının üniversite tüzel kişiliğine aktarımının tamamlanmamasının ve gerici tutum ve davranışlara karşı uyarılara karşın duyarsız kalınmasının dava konusu kararın alınmasında etken rol oynadığı, ancak, tahsisi yükümlenilen mal varlığının aktarım işlemlerinin tamamlanmamış olmasının yasal açıdan bir sakınca içermediği, yasa ve yönetmelik ile hazır bulundurmanın amaçlandığı, bunun dışında, tapuda aktarımı zorunlu kılan bir yasal düzenlemenin bulunmadığı

ğı, Vakıflar Genel Müdürlüğüne ait yazının da bu yönde olduğu, kaldı ki, "taşınmaz aktarımı" gibi hususların vakıf üniversitelerinin daha ilk kuruluş aşamasında, yani tüzel kişilik kazanma aşamasından önce aranan koşullardan olduğu, vakıf üniversitesinin yasa ile kurulması ile, artık bu hususun gereklerinin yerine getirilmiş olduğunun kabullenilmesi gerektiği, bu nedenle, aradan geçen zaman süresinde bu noktanın artık uyarmayı ve kapatmayı gerektirir bir neden olarak dava konusu karara temel alınamayacağı, öte yandan, gerici tutum ve davranışlara karşı duyarsız kalındığı yolundaki ciddi boyutlu suç atımının ise, bu aşamada hiçbir duraksamaya yer vermeyecek ve hukuksal olarak kabul görececek bir biçimde saptanamadığı, T.C.'nin kurucusu Atatürk'ün belirlediği ulusçuluk anlayışı ile, O'nun devrim ve ilkelerinin ülkedeki tüm eğitim ve öğretim kuruluşlarının çalışmalarında temel alınmasının, gerçekte anayasal bir zorunluluk olduğu, tersi hiçbir düşünce ve görüşün Atatürk Ulusçuluğu, ilke ve devrimleri ve uygarlığı karşısında devlet organları tarafından koruma göremeyeceği, ancak, Atatürk ilke ve devrimlerinin de çiğnenmesi niteliğindeki gerici tutum ve davranışların varlık göstermesine engel olmanın, her çeşit organ aracılığı ile devletin asıl görevleri arasında olduğu sonucuna varılmıştır.

Belirtilen bu noktalar doğrultusunda, dava konusu kararın FÜ Rektörlüğünün uyarılması ile ilgili kısmı incelendiğinde;

Yukarıda sözü edilen nedenler esas alınarak oluşturulan uyarma kararı, ileride alınabilecek bir çalışmanın durdurulması kararının neden etmenini oluşturacağından, üzerinde önemle durulması gerekmektedir. Gerek 2547 Sayılı Yasa ve gerekse de Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin ilgili maddelerinin birlikte incelenmesinden, vakıf yükseköğretim kurumlarının uyarılmasının, yalnızca iki temel nedene dayandırıldığı görülmektedir. Bunlardan birincisi, eğitim ve öğretim düzeyinin, istenilen düzeye ulaşamaması, ötekisi ise, Atatürk İlke ve Devrimleri ile, özellikle laiklikle bağdaşmayan bir durumun saptanmasıdır. Dosya içeriğinden de görüleceği üzere, FÜ istenilen eğitim ve öğretim düzeyine ulaşmadığı yolunda herhangi bir sav da bulunmamaktadır. Uyarı kararı alınmasını, mevzuat açısından gerektirmeyen yukarıda (7) şık biçiminde belirtilen nedenlerin de yerinde bulunmadığı kararda ayrıntılı bir biçimde belirtilmiştir. Bunların dışında, Atatürk İlke ve Devrimleri ile laiklikle bağdaşmayan tutum ve davranışlar bulunduğu yolundaki savlar ise, duraksama yaratmayacak biçimde kanıtlanamamıştır. Saptanan bu olgular karşısında ise, dava konusu uyarı kararının hukuka ve mevzuata uygunluk içerdiği kabul edilemez.

Dava konusu kararın 2001-2002 eğitim-öğretim yılında FÜ'ne öğrenci yerleştirilmesi yapılmamasına ilişkin kısmına gelince;

FÜ Rektörlüğünün uyarılmasını gerektiren yasal nedenlerin bulunmadığı sonucu-

na varılmış olmakla, aynı uyarı nedenlerine dayalı olarak anılan üniversiteye 2001-2002 eğitim-öğretim yılında öğrenci yerleştirilmesi yapılmaması yolundaki kararda, yukarıda belirtilen gerekçelerle hukuka ve mevzuata uyarlık görülmemiştir.

Dava konusu kararın uyardıya konu noktaların bir yıl içinde düzeltilmemesi durumunda, 2547 Sayılı Yasanın Ek:11. Maddesi ile Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 22. Maddesi uyarınca FÜ çalışmalarının durdurulacağına ilişkin kısmı ile ilgili olarak;

Söz konusu karar, bir yıl süre ile uyardıya konu kılınanların izlenmesi ve sonuçta düzeltilmemesine yönelik olarak, çalışmanın durdurulması yolundaki istenci birlikte kapsamaktadır. Davacı üniversitenin yukarıda sayılan nedenlerle uyarılmasını gerektiren hukuksal olgular, uyuşmazlıkta bu aşamada varolmamakla birlikte, YÖK'nun yasa ve yönetmelikten kaynaklanan denetleme ve izleme görevi gereğince, anılan üniversitenin , gerek bu nedenler, gerekse başka nedenlerle, öteki tüm üniversite ve vakıf yükseköğretim kurumları ile birlikte kurulun çeşitli organları aracılığı ile denetlenmesi ile, bir değerlendirmeye tabi tutulmasında ise hukuka aykırılıktan sözedilemez.

Ancak, değinildiği üzere, uyarılmayı gerektiren nedenlerin bu aşamada varolmadığının saptanmış olması karşısında, üniversitenin çalışmasının durdurulmasına ilişkin kararda belirtilen boyutları yönünden hukuksal yerindelik bulunmamıştır..."

KARARIN YORUMU :

YÖK ile hukuk kavramının ne denli karşıt kavramlar olduğunu belgeleyen bir işlem daha. Önce, bilimin üretilmesi, öğretilmesi ve yaygınlaştırılması gereken bir kurumun, gericilik odağı olarak suçlanmasının üzerinde durulmasında yarar bulunmaktadır. Ülke Türkiye olursa, üniversite kavramı ile gericiliği hür araya getirebilir, önce kurulması için özendirdiğiniz, desteklediğiniz kurumları, sonra ise, izlemeye alır, arkasına polisjandarma ve savcılarını salarsınız. Laik Cumhuriyetin yumuşak karnı, eğitim sistemidir. Laik Cumhuriyetin güvencesi, kalıcı olmasının güvencesi de yine eğitim sistemidir. Cumhuriyeti kuranlar bu gerçeği bildiklerinden, laik, bağımsız Cumhuriyetin güvencesi olarak laik eğitim ile laik hukuk sistemini gördüklerinden, buna ilişkin düzenlemeleri, Cumhuriyet ile oluşturmaya girişmişlerdir. Bunda da oldukça yol alınmıştır. Ancak, Özellikle İkinci Dünya Savaşından sonra, bu süreç tersine döndürülmeye başlanmış, "Yeni Dünya Düzeninin" efendileri, dünyayı kendi istemlerine ve istençlerine göre biçimlemenin yolunun, eğitim sisteminden geçmekte olduğunun ayırıcılığına vardıklarından, eğitim sistemimizi, yeni dünya düzenine uyan, boyun eğen insan üretmeye yönelik ola-

rak, dönüştürmüşlerdir. Kapatılan "özgür insan/iddialı insan" yetiştiren kurumların yerine, kul ve köle üretimini öne çıkartan eğitim kurumlarını geçirmişlerdir. Vardığımız nokta, siyaseti, ekonomisi, kültürü ve toplumsal gelişimi, tümü ile yabancı reçetelere ve yabancı kadrolara/kurumlara bağlı bir ülke olmuştur. Bu süreç, özellikle, dünya çapında oluşturulmak istenilen "yeşil kuşak" stratejisi ile de örtüşmüştür. Türkiye Cumhuriyetinin tüm kazanımları, Dünya toplumları arasında edindiği saygın yer, geriye sarılmaya başlanmış ve sonuç da, günümüzde, başkalarının yardımı/desteği olmaksızın, başkaları tarafından atanmış "ekonomi komiserleri" olmaksızın, varlığını bile sürdüremez konumuna sürüklenmiştir. Bu konuda en büyük direnç odağı olması gereken üniversiteler ise, 2547 Sayılı Yasa ile, tümü ile ortadan kaldırıldığından sessiz, toplumun yazgısını onaylayan bir konuma düşmüştür. Gericilik üretim merkezi olan üniversitelerin, ne bilim üretmede, ne bilim öğretilmede ve bilimsel yöntemleri, toplumun yaşam biçimine dönüştürmesinin olanağı bulunmamaktadır.

YÖK Sisteminin çökmesinin, çürümesinin, en büyük kanıtı, Fatih Üniversitesi hakkında düzenledikleri denetleme ve aldıkları karardır. Bir üniversite, akim değil de "naklin" egemenlik alanına dönüşmüş ise, nasıl üniversite olabilir? Olsa olsa bu, medresenin, yeniden yaratılmasıdır. Fatih Üniversitesi, naklin egemen olduğu tek vakıf üniversitesi örneğini oluşturmamaktadır. Bunun yamsıra, çok sayıda devlet üniversitesinde dinsel öğretilere ve kadrolara kendisini teslim yükseköğretim kurumları bulunmaktadır. YÖK belgeleri bu örnekler ile doludur. Atanan rektör yada dekanları, özgeçmişleri, bilimsel düzeyleri ile irdelerseniz, belirli dinsel yada ırksal ideolojinin neferlerinden oluştuğunu, bunları atayan yada önerenlerin ise, YÖK olduğunu görürsünüz. 28 Şubat 1997 sürecinden sonra, zorlamalı olarak, Cumhuriyetin ilkelerine dönmek durumunda kalan YÖK, şimdiler yarattığı canavardan yakınan yaratıcı konumundadır.

YÖK Başkanlığı, yargı kararı ile, çok önemli bir konuda, bir üniversitenin varlığını ortadan kaldıracı bir kararda, ciddi, tutarlı kanıtlardan yoksun olarak, önemli sonuçlar doğurabilecek kararları, büyük bir sorumsuzlukla almış görünmektedir. Yasa ve kendi düzenledikleri yönetmelik hükümlerine bile uymadıkları, bu karar ile yasal dayanağa sahip olan YÖK'un, kendisinin ne yasa ne de hukuk devleti ile uyum göstermediği ortaya çıkmıştır. YÖK, kendisini, yasa ile kurulan ve kamu tüzel kişiliği kazandırılan bir üniversiteyi, yönetsel bir karar ile ortadan kaldırabileceği düşüncesine varabilmektedir. Buradaki öğrencilerin ne olacağı konusunda bir sıkıntısı da bulunmamaktadır. Yeni öğrenci alımını durdururken ve bunu da, laik rejime aykırılığa bağlar iken, varolan öğrencilerin, kendi savları ile, böyle bir ortamda Cumhuriyet düşmanı olarak yetiştirilmelerini görmezlikten gelebilmektedir. Değiştirilmesi bile önerilemez olan Cumhuriyet ilkelerinin ne denli piyasa malına dönüştürüldüğünü, kimi çıkarlar uğruna kullanıldığının başka belgesini aramaya gerek var mı?

Dava konusu kılınan işlem ile yargı kararı, eğitim hizmetinin, özellikle de yükseköğretimin özelleştirilmesi ve piyasa malına dönüştürmesinin olumsuzluklarını da gözler

önüne sermektedir. Kredi veren kurumların ticari şirketten istedikleri güvence yada ipotek benzerleri, yükseköğretim kurumlarının varlıklarını sürdürmelerinin koşuluna dönüştürülmüştür. Yeni yeni örneklerinin yaşanmaması için, özel/vakıf üniversiteleri uygulamasından vazgeçilmeli, üniversitelerin, yalnızca devlet üniversitesi biçiminde örgütlenebilmesi kuralına saygı gösterilmelidir. Yoksa, sonradan suçlayacağınız, arkasına devletin güvenlik ve yargı güçlerini salacağınız çok örnekler yaşanacaktır.